DESCRIPTIVE CATALOGUE OF SANSKRIT MANUSCRIPTS

VOLUME ONE

VEDĀH

General Editor :
DR. G. MARULASIDDAIAH. M. A., Ph.D.,
Prof. & Head of the Dept. of P. G. Studies in Sanskrit, &
Director, Oriental Research Institute, University of Mysore, Mysore.

UNIVERSITY OF MYSORE.
ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE.

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE SERIES

No. 124

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF SANSKRIT MANUSCRIPTS

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF SANSKRIT MANUSCRIPTS

VOLUME ONE

VEDĀḤ

General Editor :
DR. G. MARULASIDDAIAH. M. A., Ph.D.,
Prof. & Head of the Dept of P. G. Studies in Sanskrit, &
Director, Oriental Research Institute, University of Mysore, Mysore.

UNIVERSITY OF MYSORE.
ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE.

ACKNOWLEDGEMENT

We acknowledge with thanks the grant-in-aid given by the Ministry of Education and Social Welfare, Government of India which has made possible this publication.

Printed in India

At Sri Vijayalakshmi Press, 355, D. Subbiah Road, Mysore-570001.

CONTENTS

ABBREVIATIONS

'E'	In front of the Serial number in part one indicates that the extract for that manuscript is given in	Appendix I.
'*'	The asterisk mark after the title of the manuscript indicates that the work is published and the details of printing are given in	Appendix III.
'P'	In column 6 indicates that the material of the manuscript is	paper.
'Pl.'	,, ,, ,,	palm leaves.
'D'	In column 7 indicates that the script of the manuscript is	Devanāgari
'Gr.'	,, ,, ,,	Grantha
'Na.'	,, ,, ,,	Nandināgari
'Te.'	,, ,, ,,	Telugu
'Kan.'	,, ,, ,,	Kannaḍa
'Mal.'	,, ,, ,,	Malayalaṁ
'Ta.'	,, ,, ,,	Tamil
'B'	,, ,, ,,	Bengāli
'C'	In column 12 indicates that the manuscript is	complete
'Inc.'	,, ,, ,,	incomplete
'G'	,, 13 ,, ,,	good
'D'	,, ,, ,,	Damaged
'O'	,, ,, ,,	Old
'W'	,, ,, ,,	Worm eaten

A.L.M.	Adyar Library, Madras.
A P P	Anandasram Press, Poona.
A.S.B.	Asiatic Society of Bengal, Calcutta.
C S.S	Chowkhamba Sanskrit Series, Benares.
M.V.V.D.	Madhavavilas Book Depot; Kumbakonam.
N.S P.	Nirnayasagar Press, Bombay.
O.B.A.	Oriental Book Agency, Poona.
O.R I.	Oriental Research Institute, Mysore.
S.M P.	Svadhyanamandal, Poona.
S P M	Sri Parakala Mutt, Mysore.
S S P.	Sri Sudarsana Press, Kanchipuram.
S.V.V P.	Sri Vanivilasa Press, Srirangam

KEY TO THE COLUMNS USED IN THE TABULAR FORM

1. Serial Number. (The letter 'E' in front of the nmuber in this column indicates that the extracts for this Ms. are given in Appendix 1.)
2. The manuscript number.
3. The title of the work. (The '*' asterisk mark after the title indicates that it is already published and the details of printing are given in Appendix III.)
4. Author of the work
5. Commentator
6. Material of the manuscript (P= Paper, Pl= Palmleaf)
7. Script. (D = Devanagari, Gr. = Grantha, Na.= Nandinagari, Te.= Telagu, Kan.= Kannada, Mal.= Malayalam, Ta.= Tamil, B.= Bengali)
8. Size in centimetres.
9. Number of folios (beginning and end folio numbers. In case the manuscript has pages it is given as pages)
10. Lines per page.
11. Letters per line.
12. Extent of the manuscript (C.= Complete, Inc.= Incomplete, in case the manuscript is incomplete the details are given after 'Inc.' mark)
13. Condition of the manuscript (G.= Good, D.= Damaged, O.= Old, W.= Wormeaten)

14. Additional Particulars. (Any other information like the date of the manuscript, the name of the scribe, missing folios Etc. are given.)

PREFACE

The long felt desire of publishing a descriptive catalogue of all the Sanskrit manuscripts (which are more than 65,000) is being fulfilled by the publication of this series of ten or more volumes of catalogues. At present this first volume is published and the rest will follow. The compilation and editing of the work is almost over and the printing is also continued.

The grant-in-aid by the Government of India, the Ministry of Education and Social welfare (SKT) has made possible the publication of these catalogues. Hence my grateful thanks are due to the Government of India, Ministry of Education and Social welfare, New Delhi.

I thank the University of Mysore, Mysore for having permitted me to take up this work under this scheme. I thank all the scholars who are not on the staff list of this Institute and have helped in compiling the catalogue. The staff of this institute who have helped in collecting and correcting of the compilation sheets from the non-official scholars are also thanked.

I cordially thank Panditaratnam Sri K. S. Varadacharya, and Sri. C. S. Srinivasan of this Institute who have taken special care and much pains as coordinators in this scheme and have helped in editing and printing. I thank M/S Vijayalakshmi Press, Mysore, for their neat job in printing. Finally I thank all those who have helped in this work.

Dr. G. MARULASIDDAIAH, M.A.,Ph.D.,
Prof. & Head of the Dept. of P. G. Studies in Sanskrit &
Director,
Oriental Research Institute,
University of Mysore.

Mysore-570005
1-2-1978.

INTRODUCTION

While presenting to the world of scholars this first volume of the "Descriptive Catalogue of Sanskrit Manuscripts" contained in the Oriental Research Institute, Mysore, a few words about the work done so far by this Institute may not be out of place.

This Institute was founded by the Government of Mysore in September 1891, under the name The Sanskrit and Oriental Library and was housed in the Jubilee Hall, which is one of the most attractive buildings in the city of Mysore. The object of the Government in establishing this Institute was to collect rare and valuable manuscripts of ancient works from all parts of the state, to conserve them and to edit and publish such of them as would be of interest to the scholars who are interested in oriental studies. The institute with its large collection of more than 65,000 manuscripts of rare and important works in Sanskrit as well as with its well-known series of publications, may be said to have fulfilled this object to a considerable extent.

This institute was brought under the direct control of the University of Mysore, Mysore in 1917. Under its auspices, the institute has become the centre of oriental studies in the state being the sole resort not only to pandits, students and scholars connected with the University, but also to others engaged in oriental research and in the study of oriental subjects on modern lines, and is now playing even more impartant role than before.

The series of Oriental Resarch Institute publications which is regarded as one of the most important Indian series has won praise not only from scholars of India but also of foreign countries like the late Dr. Sylvain Levi of the University of Paris, the late Dr. Winternitz of Prague, Dr. F.W. Thomas of Oxford and Dr. Otto Strauss of the Breslan as being notable "for its choice of rare and valuable works as well as for the care with which it is edited and printed" and as "showing a high standard of erudition in the State."

A classified list of manuscripts was printed by the institute in 1922 and a supplement was issued in 1928. Later on three volumes of descriptive catalogues of Vedas, Smṛti & Advaita were printed but they were not exhaustive. In order to furnish a really serviceable account of all the manuscripts to scholars engaged in research work and study, it was thought desirable to prepare and publish a descriptive catalogue, giving as much detailed informations as possible regarding each manuscript, so that even those who glance at them, might easily know the general nature and scope of each work.

All the manuscripts are classified into 55 heads according to the subjects. In each subject the works are arranged in the alphabetical order of the Devanagari script. In preparing this catalogue the method adopted is in accordance with the new scheme prescribed by the Government of India.

The descriptions of manuscripts are given in a tabular form consisting of fourteen columns. All entries are in Roman script using the diacritical marks.

1. The extracts of the beginning, end, and colophon of the important works are given in Devanagari script in Appendix I.

2. The details of printing of those works which are published are given in Appendix III.

3. Index to the authors is given in Appendix II.

In this Volume 3035 titles of Vedas are dealt with. They are under five sub-heads :-

i	Saṁhitā containing	212 titles
ii	Brāhmaṇaṁ containing	214 ,,
iii	Āraṇyakaṁ cantaining	50 ,,
iv	Upaniṣat containing	1939 ,,
v	Mantrasaṅgraha containing	620 ,,

All the commentaries that are available are given immediately after the text though the commentators belong to different schools of philosophical thought, and the commentaries are not given under the subjects Advaita, Anubhavādvaita, Viśiṣṭādvaita or Dvaita. Some of the commentaries by Mudgala, Bharatasvami, Appaiyadiksitacharya, etc.; are rare works. The manuscripts which have the padapāṭhas, svara mark and any other features are noted in 14th. column.

Some of the manuscripts that are left over and the later arrivals will be published in the last volume.

Dr. G. MARULASIDDAIAH, M.A.,Ph.D.,
Prof. & Head of the Dept. of P. G. Studies in Sanskrit &
Director,
Oriental Research Institute,
University of Mysore.

Mysore-570005
1-2-1978.

The following Staff Members of Oriental Research Institute, Mysore, have helped in this Scheme-

Sriyuts—

N. S. Venkatanathacharya,
Nyāya-Vyākaraṇa-Sāhityālaṅkāra Vidvān.

Panditaratnam. K. S. Varadacharya,
Nyāyavedānta Vidvān.

P. Maribasavaradhya,
Viśārada, Vedānta Vidvān.

B. V. Narasimhacharya,
Navīna Nyāya Vidvān, Pracīna Nyāyaviśārada.

C. Rajasekharamurthy,
Vedānta Vidvān, M.A.

H. Shankara Ganapathi Phatak,
Sāhitya Śiromaṇi Dharmaśāstra Vidvān, B A.

R. G Malagi,
Nyāya Vedānta Vidvān, B.A.

H. V. Nagaraja Rao,
Alankāra Vyākaraṇa Vidvān, M.A.

Dr. R. S. Shivaganeshamurthy,
M.A., Ph.D.

C. S Srinivasan.

Vidyālaṅkāra R. Ramasastry,
Mīmāmsā-Nyāya-Vedānta Vidvān.

VEDĀḤ

SAṀHITĀ

Serial No. & Subjec	Manuscript No.	Title of work	Name of Author	Name of Commentator	Material
1	2	3	4	5	6
Saṁhitā E 1	P.7743/2	Ṛksaṁhitā * (Śākalasaṁhitā)			PL
2	P.315/1	,,			,,
3	P.4335/32	,,			,,
4	P 4378	,,			,,
5	P.5576/1	,,			,,
6	P.5693/2	,,			,,
7	P.5865/5	,,			,,

Script	Size in Cms.	No. of Folios	Lines per page	Letters per line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10 .	11	12	13	14
Na	35·5×5·25	1-337	11	80	C	G	
,,	32·5×3	1–68	6	48	Inc. 14th. Varga of I Aṣṭaka	,,	With Ṛgartha cūḍāmaṇi
,,	34×5	201-256	9	45	Inc. IV Aṣṭaka	O & D	
,,	40×3·5	1-53	6	68	Inc. VII Aṣṭaka to Beginning of 18th Varga in VII Adyāya	O D W	
,,	44×4·5	1-94	8	80	Inc. VII and VIII Aṣṭakas	O & W	
,,	37×3	4-90	7	60	Inc. 7th Varga of VI Aṣṭaka to 1st Vargā of VIII Aṣṭaka	O	
,,	41×4·5	1–87	7	90	Inc. Upto 4th. Adhyāya of II Aṣṭaka	O	

1	2	3	4	5	6
8	P.5937	Ṛksaṁhita * (Śākalasaṁhitā)			PL
9	P.6351/1	,,			,,
10	P.6464	,,			,,
11	P.6745/1	,,			,,
12	P.6745/2	,,			,,
13	P.6791	,,			,,
14	P.7614	,,			,,
15	P.7924	,,			,,
16	P.7931	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	40·5×3·8	1–128	6	88	Inc. V & VI Aṣṭaka	G	
,,	43×4·7	56	10	148	Inc. Some portions of I to VIII Aṣṭaka	O & D	No Folio numbers
,,	37×4	1–72	8	48	Inc. Upto III Aṣṭaka	D	
,,	35·5×5·5	1–53	10	74	Inc. I Aṣṭaka	G	
,,	35·3×5·3	42	8	78	Inc. VIII Aṣṭaka	G	No Folio numbers
,,	33×6	1-231	9	60	Inc. From V Aṣṭaka	O & D	
,,	43×4	1-183	6	60	Inc. V to VII Aṣṭaka	D	
,,	35·5×3·5	1–205	6	76	Inc. VI and VII Aṣṭaka	O D W	
Te	49·5×4	1-149	9	70	Inc. Upto VI Maṇḍala	D	

1	2	3	4	5	6
17	C.341/1	Ṛkṣaṁhitā * (Śākalasaṁhitā)			P
18	C.2513/1	,,			,,
19	C.2515/1	,,			,,
20	C.2518/1	,,			,,
21	C.2518/6	,,			,,
22	C.3409/1	,,			,,
23	C.3409/2	,,			,,
24	C.3411	,,			,,
25	C.3412	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	35×14	1-84	8	40	Inc I Aṣṭaka 30-31 Sūktās	G	With Bhāṣya
,,	21×11	1-14	8	26	Inc. 1st. Adhyāya in I Aṣṭaka	D W	With Svara
,,	21·5×11	1-1260	9	40	C	G	Śaka 1667. Krodhana Sam Mārgaśira Kṛiṣṇa-6 Budavāra with Svara
,,	23×11	1-94	9	28	Inc. I Aṣṭaka	O W	Plavanga, Śrāvaṇa Bahula-8 Bhānuvāra
,,	25×11·5	1-89	11	32	Inc. VIII Aṣṭaka	O W	Sādhāraṇa Āṣadha Śuddha-2 Budavāra
,,	20×10	1-11	7	30	Inc. Some portions of V & VII Aṣṭaka	O	
,,	21×10	1-100	8	34	Inc VI Aṣṭaka	O	
,,	20·5×10	15-99	7	22	Inc. III Aṣṭaka	G O	
,,	21×10	1-99	8	36	Inc. V Aṣṭaka	O	

1	2	3	4	5	6
26	C.3420	Ṛksaṁhita * (Śākalasaṁhitā)			P
27	P.1646/1	,, Padapāṭa			PL
28	P.5366	,, ,,			,,
29	P.5370	,, ,,			,,
30	P.5376	,, ,,			,,
31	P.5378	,, ,,			,,
32	P.5781	,, ,,			,,
33	P.5986/2	,, ,,			,,
34	P.6466	,, ,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	21×9·7	1-99	8	36	Inc. III & VI Aṣṭaka	G	Pingala Sam Āṣādha Kṛṣṇa-2 with Svara
Na	46×3·5	204-284	6	78	Inc. VIII Aṣṭaka	D W	
Te	34·8×3·6	1-96	6	60	Inc. V Aṣṭaka	G	Sukla, Kārtika Śudha -2 with Svara
,,	38×3	1-290	6	69	Inc. I to IV Aṣṭaka	O D	With Svara
,,	45×3·5	1-221	7	88	Inc. VI to VIII Aṣṭaka	O	
Na	29×3	1-215	7	5	Inc. VI to VIII Maṅḍalā	O D	
Te	42·5×3·7	255-322	7	78	Inc. VII Aṣṭaka	G O	Khara Saṁ Vaiśākha Kṛṣṇa-10 Guruvāra. with Svara
Na	48·5×3·5	1-16	8	35	Inc. 1st and 2nd Adhyāya in V Aṣṭaka	G	
Na	46×3·5	1-208	8	52	Inc. Upto 6th Adhyāya of III Aṣṭaka	O	

1	2	3	4	5	6
35	P.7087	Ṛksaṁhita * (Śākalasaṁhitā) Padapāṭa			PL
36	P.7605	,, ,,			,,
37	P.7834	,, ,,			,,
38	P.7902	,, ,,			,,
39	P.7914/3	,, ,,			,,
40	P.8352	,, ,,			,,
41	P.8881	,, ,,			,,
42	C.162/1(1)	,, ,,			P
43	C.162/2(1)	,, ,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	36×4	50-99	6	46	Inc. I Aṣṭaka	O	
,,	35·5×3·7	1-217	8	82	Inc. Upto IV Aṣṭaka	O	
,,	44×3·5	1-47	5	46	Inc. V Aṣṭaka (1st to 4th Adhyāya)	O D W	
,,	41×3·5	1-159 +6	7	88	Inc. V to VII Aṣṭaka	D W	
,,	45·5×4	1-139	8	102	Inc. II to IV Aṣṭaka 7th Adhyāya 15th Varga	D W	
,,	45×4	1-258	9	60	Inc. From V Aṣṭaka	D W	
,,	53×3·5	1-242	8	56	Inc.	O D	
D	26·4×10·5	1-102	8	32	Inc. II Aṣṭaka	G	Prajotpatti Saṁ Śrāvaṇa Kṛṣṇa-5 Somavāra with Svara
,,	24·5×11	1-70	10	40	Inc. V Aṣṭaka	O D	

1	2	3	4	5	6
44	C.162/3	Ṛksaṁhitā * (Śākalasaṁhitā) Padapāṭa			P
45	C 459/1	,, ,,			,,
46	C.459/2 (1)	,, ,,			,,
47	C.1468	,, ,,			,,
48	C.2554/1	,, ,,			,,
49	C.2565/1	,, ,,			,,
50	C.2565/2	,, ,,			,,
51	C.2835/1	,, ,,			,,
52	C.2835/2	,, ,,			,,
53	C.2835/3	,, ,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	22×10·5	1-59	9	24	Inc. VIII Aṣṭaka	O W	
,,	31×11	1-62	10	46	Inc. I Aṣṭaka	G	
,,	22·5×9	1-87	9	32	Inc. VI Aṣṭaka	G O	Saka 1575 Śobhakṛtu Kārtika, Suddha-15 Guruvāra Writen by Bemalagi Mudgalabhaṭṭa
,,	20×11	1-101	10	21	Inc. III Aṣṭaka	O D	
,,	23×10	1-108	9	32	Inc. I Aṣṭaka	O D W	
,,	31×14	1-42	13	54	Inc. I Aṣṭaka	O W	
,,	31×14	1-43	13	54	Inc. II Aṣṭaka 8th Adyāya	D & W	
,,	21×	2-81	11	30	Inc. I Aṣṭaka	D	
,,	21×11	1-79	11	30	Inc. II Aṣṭaka	G O	Saka 1711, Saumya, Pālguṇa, Suddha Somavāra written by Srīdharaḥ
,,	21×11	1-75	11	30	Inc. III Aṣṭaka	G	Saka 1737, Yuva, Āṣādha bahuḷa-7

1	2	3	4	5	6
54	C.2832/4	Ṛksaṁhita * (Śākalasaṁhitā) Padapātā			P
55	C.2835/5	,, ,,			,,
56	C.2835/6	,, ,,			,,
57	C.2835/7	,, ,,			,,
58	C.2835/8	,, ,,			,,
E59	C.2320	Ṛksaṁhitā Bhāṣya		Mudgalācārya	,,
E60	C.341/2	,, (Vedārth-prakāśa)		Sāyaṇācārya	,,
61	C.458/1	,, ,,		,,	,,
62	C.458/2	,, ,,		,,	,,
E63	B.1	Ṛksaṁhitā Bhāṣya		Venkaṭamādhava	,,
E64	C.3001	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	1	13	14
D	21×11	1-84	10	30	Inc. IV Aṣṭaka	G	
,,	21×11	1-80	12	30	Inc V Aṣṭaka	G	
,,	21×11	1-88	10	30	Inc. VI Aṣṭaka	G	
,,	21×10	1-80	12	34	Inc. VII Aṣṭaka	D	
,,	21×11	1-89	10	30	Inc. VIII Aṣṭaka	D W	
,,	22.5×13	14-221	15	36	Inc. I Aṣṭaka	G O	Folios 1 to 13 missing
,,	35×14	1-84	8	40	Inc. 2nd Adhyāyā of I Aṣṭaka	G	With text and Padapāṭa
Te & D	30×14	9	21	62	Inc. 7th Adhyāyā of VI Aṣṭaka	G	
D	31.5×11	101-124	13	55	Inc. 5th Adhyāya of VIII Aṣṭaka	G	
Te	19.5×1 .5	1-163	13	18	Inc. I Aṣṭaka	D	No Beginning
D	25×10.5	2-179	8	40	Inc. Upto 4th Adhyāyā of II Aṣṭaka	O D	Folio 1 is missing

1	2	3	4	5	6
E65	P.518/2	Ṛgbhāṣyaṭīkā		Ānandatīrtha	Pl
66	P.5492	,,		,,	,,
E67	P.518/1	Ṛgbhāṣyaṭīkā		Jayatīrtha	,,
68	C.18	,,		,,	P
69	C.1304/1	,,		,,	,,
70	P.4206	,,		,,	Pl
		,,			
E71	C.1903	,,		Satyanāthayatiḥ	P
E72	C.92	Ṛgbhāṣyaṭīkā (Ṛgarthoddhārāḥ)		Śrīnivāsācārya	,,
73	C.2053	,,		,,	,,
E74	C.91	,, (Bhāvārthakośa)		Muddu Veṅkaṭakṛṣṇa	

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	41×4	163-199	7	60	C	O	
,,	42·5×4	1-12	8	86	Inc. 1st Adhyāyā of I Aṣṭaka	D W	
,,	41×4	1-162	7	60	C	O	
D	24×9·5	1-175	15	60	C	O	
Na	21·5×10	1-68	11	40	C	D W	
,,	45×5·5	1-176	8	68	C	G O	Paridhāvi, Srāvaṇa, bahula-5 Guruvāra
D	24×10·/5	1-112	9	34	C	G	Folios 39 & 40 are missing
,,	31×10	1-63	12	18	Inc. Upto 2nd Adhyāyā of I Aṣṭaka	,,	
,,	31·5×10	1-61	12	76	Inc. I & II Adhyāyā	,,	
D	30×10·5	1-155	7	32	Inc. Upto 2nd Adyāya of I Aṣṭaka	,,	

1	2	3	4	5	6
E75	B.122	Ṛgbhāṣyaṭīkā		Rāmacandra-tīrthaḥ	P
76	B.127	,,		,,	,,
77	C.1784	Ṛgbhāṣyaṭippaṇī		,,	,,
E78	C.825	,,		Keśavācāryaḥ	,,
E79	A.691	Ṛgbhāṣyaṭīkāṭippaṇī		Lakṣmīnārāyaṇaḥ	,,
E80	B 81	Ṛgbhāṣyaṭīkāvivṛti (Padārthaprakāśikā)		Śrīnivāsatīrthaḥ	,,
E81	B.82	,,		,,	,,
E82	B.105	,,		,,	,,
E83	C.22	,,		Chalarīnara-siṁhācāryaḥ	,,
E84	C.1083	,,		,,	,,
E85	C.1305	,,		,,	,,
E86	P.2981/1	Ṛgbhāṣyaṭīkāvyākhyā		Lakṣmīnārāynaḥ	PI

7	8	9	10	11	12	13	14
D	19×16	1-394	12	18	Inc. I Adhyāya	G	
,,	20×16	1-278	12	18	Inc. II Adhyāya	O	
,,	34×15	1-103	13	44	,,	G	
,,	21×10	1-105	12	40	Inc. I to 26th Varga of I Adhyāya	G	
Kan	20×33	1-368	20	25	Inc. I & II Adhyāya	G	
D	20·5×16·5	1-286	12	20	Inc. I Adhyāya	G	
,,	20×17	1-273	12	20	Inc. II Adhyāya	D	
,,	20×15	1-219	12	16	Inc. III Adhyāya	G	
,,	27×12	1-233	14	55	C	G	
,,	23×12	1-58	12	38	Inc. III Adḥyāya	G	
Na	30·5×10·5	1-212	11	54	C	D W	
,,	38×3	01	7	90	Inc I Sūkta	O W	

1	2	3	4	5	6
87	P.2981/2	Ṛgbhāṣyaṭīkāvyakhyā		Lakṣmīnārāyṇaḥ	Pl
E88	P.2436	Ṛgarathamañjarī		Rāghavendra-tīrthaḥ	,,
89	C.1342	,,		,,	P
E90	P.315/2	Ṛgarthacūdāmaṇi			Pl
E91	P.1 037	Kṛṣṇayajussaṁhitā (Taittirīyasaṁhitā) (Yajussaṁhitā)			,,
92	P.1585	,, ,,			P
93	P 2684/1	,, ,,			,,
94	P.4272	,, ,,			,,
95	P. 5759	, ,,			,,
96	P.5925/3	,, ,,			,,
97	P.6867	,, ,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	38×3	1-131	7	90	Inc. I Adhayāya	O W	
,,	36×4·5	1-64	8	56	Inc. 1st Aṣṭaka of I Adhyāya	G	
D	12·5×24·5	1-34	17	58	Inc. Upto 18th Sūkta	W	
Na	32·5×3	1-68	6	48	Inc. 14 Vargas of I Aṣṭaka	G	With text
Gr	27·5×5	1-196	16	42	C	D W	
,,	45×4	1-235	8	102	Inc. I to V Kāṅḍa	D	
Na	33·5×5·5	1-69	18	120	C	G	
Gr & Na	41×3·5	1-312	8	54	C	O D W	
Te	42×4	37	6	86	Inc. V Kāṅḍa	G	
Nā	38·8×3·8	1-209	6	80	C	D W	Pramādi, Śrāvaṇa Kṛṣṇa-10, Bhudhavāra
Gr	35×5·5	1-219	11	50	C	O	

1	2	3	4	5	6
98	P.7071/1	Kṛṣṇayajussaṁhitā (Taittiriyāsaṁhitā) (Yajussaṁhitā)			Pl
99	P.7071/2	,,			,,
100	P.7072	,,			,,
101	P.7187/5	,,			,,
102	P.7187/6	,,			,,
103	P.7604	,,			,,
104	P.7685	,,			,,
105	P.7705	,,			,,
106	P.7765	,,			,,
107	P.7786	,,			,,
108	P.7816/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	46.5×3.9	1-32	8	88	Inc. IV Kanda	D W	Viśvāvasu Phālguṇa, Suddha-1, Bhudhavāra
Na	46.5×3.9	33-61	8	83	Inc. III Kāṅḍa	D W	
Te	46.5×3.9	1-38	8	88	Inc. VI Kāṅḍa	D W	
Gr	38.5×3.5	2-46	6	60	Inc. III Kāṅḍa	O W	1st Folio is missing
,,	38.3.5×5	1-60	7	64	Inc. VI Kāṅḍa	O D	13 to 39 and 47th Folio are missing
,,	44×3.5	1-124	8	50	Inc. III Kāṅḍa	D	
Te	42×4	1-157	7	50	Inc. I & III Kāṅḍa	D	
,,	41.5×3.5	1-58	7	96	Inc. V Kāṇḍa	D W	
Na	36×3.5	1-67	5	64	Inc. III & IV Kāṅḍa	D W	
,,	46×4	62-125	9	74	Inc. I to III Kāṅḍa	D W	
Te	34.5×3.5	1-63	5	52	Inc. IV Kāṅḍa	O DW	

1	2	3	4	5	6
109	P.7816/2	Kṛṣṇayajussaṁhitā (Taittirīyasaṁhitā) (Yajussaṁhitā)			Pl
110	P.7858	,,			,,
111	P.7897	,,			,,
112	P.7903	,,			,,
113	P.8054	,,			,,
114	P.8108/2	,,			,,
115	P.8151/2	,,			,,
116	B.944/2	,,			P
117	P.688	,, (Padapāṭha)			Pl
118	P.837	,, ,,			,,
119	P.2683/1	,, ,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	34·5×3·5	1-62	5	5	Inc. II Kāṇḍa	O DW	
Na	33·5×3·2	82-142	6	48	Inc, III & IV Kāṇḍa	D W	
Te	44·5×2·6	42–271	7	88	Inc. II to VII Kāṇḍa	OD W	
,,	44·2×3	1–71	6	72	Inc. I Kāṇḍa	G	
Na	39·5×3·5	1-44	6	48	Inc. I Kāṇḍa	D W	
Te	43·5×3	77-135 & 1-43	6	100	Inc. I to IV Kāṇḍa	O	
Kan	39×3	39-84	5	70	Inc. VII Kāṇḍa	O DW	
Te	15·5×20·5	2	23	20	Inc. A portion of I Kāṇḍa	G	
Na Te	46×3·5	1–298	8	44	Inc. Up to 1st. praśna of VII Kāṇḍa	D·W	1 to 196 folios are in Na. Script the rest in Te.
Gr	45×3·5	1-160	8	88	Inc. I to III Kāṇḍa	D W	
Te	34×5·5	1-176	14	96	Inc. Upto 1st. Praśna of VII Kāṇḍa	G	

1	2	3	4	5	6
120	P.6861/1	Kṛṣṇayajussaṁhitā (Tāittirīyasaṁhitā) (Yajussaṁhitā) Padapāṭaḥ			Pl
121	P.6861/2	,, ,,			,,
122	P.7911	,, ,,			,,
123	P.8908/1	,, ,,			,,
124	P.8908/2	,, ,,			,,
125	C.862	,, ,,			P
126	P.427	Kṛṣṇayajussaṁhitā-bhāṣyaṁ* (Taittirīyasaṁhitā-bhāṣyaṁ) (Yajussaṁhitābhāṣyaṁ (Jñyanayajñyaḥ)		Bhaṭṭabhāskaraḥ	Pl
127	P.473	,,		,,	,,
128	P.673	,,		,,	,,
129	P.1162	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	44×3·5	1 4	6	60	I nc. 1 to 5 Praśnas of VI Kāṇḍa	G	
,,	44×3·5	1-74	6	60	Inc. 1 to 4 Praśnas of VII Kāṇḍa	G	
Te	44·2×3·8	1-45	6	84	Inc. VII Kāṇḍa	Ḍ W	
,,	45×4·4	1-89	6	96	Inc. I Kāṇḍa	D W	
,,	45×4·4	1-59	6	96	Inc III Kāṇḍa	D W	
D	10×21	641	9	28	C	G	
Gr	38·5×4·5	1-159	9	80	Inc. From 1st Praśna in VI Kāṇḍa to VII Kāṇḍa	G	
Te	50×4	1-74	11	85	Inc. Up to 4th Praśna in I Kāṇḍa	D W	
,,	47×6	1-61	13	108	Inc. VI & VII Kāṇḍa	O	
,,	44·5×3·5	1-97	7	70	Inc. VI Kāṇḍa	W	

1	2	3	4	5	6
130	P.2356	Kṛṣṇayajussaṁhita-bhāṣyaṁ (Taittirīyasaṁhitā-bhāṣyaṁ) (Yajussaṁhitā) bhāṣyam-(Jñyanayajñyaḥ)		Bhaṭṭabhāskaraḥ	Pl
131	P.3277/1	,,		,,	,,
E132	A.2	,,		,,	P
133	A.3	,,		,,	,,
134	A.4	,,		,,	,,
135	A.5	,,		,,	,,
136	A.6	,,		,,	,,
137	A.7	,,		,,	,,
138	B.761	,,		,,	,,
139	P.96	,, (Vedārtha-prakāśaḥ)*		Sāyaṇaḥ (Sāyaṇa-mādhavaḥ) (Vidyāraṇyaḥ)	Pl

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	42·5×4·5	1 65	10	60	Inc. From 3rd Prāśna of V Kāṇḍa to VI Kāṇḍa	O D W	
,,	37×4·5	1-29	10	48	Inc. From 4th and to 5th Praśna of VII Kāṇḍa	O D W	
Te	32·7×19·5	1-281	21	20	Inc. I Kāṇḍa	O	
,,	21×34	1-107	18	21	Inc. II Kāṅḍa	G	
,,	21×33	1-124	22	16	Inc. VI Kāṅḍa	G	
,,	22×34·8	125-214	21	28	Inc. V Kāṅḍa	G	
,,	22×34·8	215-270+1-37	21	28	Inc. VI Kāṅḍa	G	
,,	21·5×34	1-78	21	24	Inc. VII Kāṅḍa	G	
,,	16×20	1-30+1-44	19	15	Inc. 5th & 6th Praśna of I Kāṅḍa	O D	
,,	45×4	1-54	7	88	Inc. 1st & 2nd Praśna of III Kāṅḍā	G	

1	2	3	4	5	6
140	P.120	Kṛṣṇayajussaṁhitā-bhāṣyaṁ (Vedārthaprakāśaḥ)		Sāyaṇaḥ (Sāyaṇa-mādhavaḥ) (Vidyāraṇyaḥ)	Pl
141	P.134/2	,,		,,	,,
142	P.925/3	,,		,,	,,
143	P.1121	,,		,,	,,
144	P.1552/1	,,		,,	,,
145	P.1559	,,		,,	,,
146	P.3465	,,		,,	,,
147	P.5208	,,		,,	,,
148	P.5245	,,		,,	,,
149	P.7740	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	45×4	97-188	10	90	Inc- 1 to 5 Praśna of II Kāṇḍa	D	
,,	65×5	98-117	13	120	Inc. I Kāṇḍa	D	
,,	43×3·5	1-17	10	128	Inc. 5th & 6th Praśna of II Kāṇḍa	O D	
Na	46·5×3·5	1-200	6	126	Inc. 5th Praśna of IV Kāṇḍa to VII Kāṇḍa with out VI Kāṇḍa	D W	
Te	45·5×3·5	1-203	7	56	Inc. IV Kāṇḍa	D W	
,,	45×4	1-143	7	70	Inc. 1st & 2nd Praśna of I Kāṇḍa	D W	
Gr	46·5×4	1-277	7	64	Inc. 1 to 4 Praśna of I Kāṇḍa	D W	
Te	47×3·75	1-106	7	104	Inc. 1st Praśna of I Kāṇḍa	G	
Gr	39×4	1-119	8	46	Inc. I Kāṇḍa	D W	
Na	49×5	1-232	9	64	Inc. II Kāṇḍa & 2nd Prapāṭakā of III Kāṇḍa	G	

1	2	3	4	5	6
150	A.175	Kṛṣṇayajussaṁhitā-bhāṣyaṁ (Vedārthaprakāśaḥ)		Sāyaṇah (Sāyaṇa-mādhavaḥ) (Vidyāraṇyaḥ)	P
151	C.496/14	,,		,,	,,
152		Jñyānayajñaḥ	Please see Kṛṣṇa	yajūsaṁhitābhāṣya-	
153		Padārthaprakāśikā	Please see Ṛgbh	āṣyatīkāvivṛti	
154		Bhāvaratnakośaḥ	Please see Ṛgbh	āṣyaṭikā	
155		Mantrārthamañjarī	Please see Ṛgar	thamañjarī	
156		Yajussaṁhitā	Please see Kṛṣṇa	yajussaṁhitā	
157		Vājasanēyasaṁhitā	Please see Śukla	yajuśsaṁhitā	
158		Vedārthaprakaśaḥ	Please see Kṛṣṇa	yajussaṁhitābhaṣ yam	
159		Sākalasaṁhitā	Please see Ṛksa	ṁhitā	
E160	P.3325/1	Śuklayajussaṁhitā* (Vājasanēyasaṁhitā) (Kaṇvapāṭa)			Pl
161	P 2485/1	Sāmasaṁhitā* (Kauthumaśākāḥ)			

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	20·5×33·5	128	20	24	Inc. VI Kāṇḍa	G	
,,	31×18	13-20	41	24	Inc. Some portions of I Kāṇḍa	D	1 to 8 folios are missing
Taitti-	rīyasaṁhitā-	bhāṣya	-yajuss	aṁhi-	tābhāṣya		
Gr	44·5×3·2	1-178	7	56	C	D W	
,,	09·5×4·5	1-40	10	82	Inc. Purveika	G	

1	2	3	4	5	6
E162	P.3234/1	Sāmasaṁhitā* (Kauthumaśākāḥ)			PL
163	P.5170/2	,,			,,
164	P.5172/1	,,			,,
165	P.5172/2	,,			,,
166	P.7763	,,			,,
167	P.935	Sāmasaṁhitā (Prakṛtigāna) (Gramegeyagāna) (Veyagāna)			,,
168	P.7507	,,			,,
169	P.334/I	Sāmasaṁhitā (Araṇyagānā)			,,
170	P.2485/4	Sāmasaṁhitā			,,
171	P.3234/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	43·5×4	1–55	10	80	C Pūrvārcika and Uttarārcika	W	Bahudhānya, Caitra, Śuddha-12, Bhānuvāra. Written by Kaundinnya Śrīnivāsā.
Na	34·2×3·2	1–134	6	58	Inc. Pūrvārcika	G O	44th folio is missing
,,	47·5×6	1–34	11	102	C	G	
,,	47·5×6	35–36	11	98	Inc. Pūrvārcika & Mahānāmni of Uttarārcika	G	
,,	36·5×3·5	1–27	5	40	Inc. 6 to 9 adyāyā of Uttarārcika	D	
Gr	46×3·5	1–181	7	64	C	G W	
,,	45·2×4·2	1–183	8	100	C	D W	Parīdhāvi, Makara-12, Tedi 30, Śukravārā
Na	49·5×4	1–17	6	100	Inc. 4th of XVII to 4th of XX Kāṇḍa	G	
,,	39·5×4·5	80–124	10	82	Inc. Up to Pavamāna Kāṇḍa	G	
Gr	43·5×4	56–124	10	80	C	W	

1	2	3	4	5	6
172	P.3234/3	Sāmasaṁhitā (Aranyagāna)			PL
173	P 3243	,, (Veyagāna)			,,
174	P.3991	,,			,,
175	P.5172/3	,, (Vedasāma, Geyagāna or Grāmegeya-gāna)			,,
176	P.5187/2	,,			,,
177	P.6921	,,			,,
178	P.7627/4	,,			,,
179	P.7752/1	,,			,,
180	P.8329	,,			,,
181	P.3342	,, (Chaṅdassāma)			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	43·5×4	125-150	10	75	C	W	
,,	40×3	10-221	5	64	Inc. Up to Pavamāna	D W	
Na	44×4	1–195	6	56	C	G W	
,,	47·5×6	37–93	11	100	C	G	
Gr	39×3·8	1-97	9	84	Inc. Up to Pavamāna Kāṇḍa	DW	
,,	42×3·5	34-120	8	66	Inc. No beginning	O D	1–33 folios are missing
,,	40·5×4	1-132	9	65	C	W	Viṣu, Mārgaśira Śuddha -11. Śanivāra Written by Mīnādhināthaḥ
Te	35×3	1-19	6	36	Inc. From Prāg-vihāra to the end of Uttara-Vihāra	O D	
Na	38·5×3	1-70	4	42	Inc. From Aindra to the end of Pāvamāna Kāṇḍa	D	
,,	49·5×4	1-43	7	100	C	G	

1	2	3	4	5	6
182	P.2086	Sāṁ asaṁhitā (Chandassāma) ,,			PL
183	P.2478/1	,,			,,
184	P.2478/2	,,			,,
185	P.5172/4	,,			,,
186	P.365/1	,, (Ūhagāna)			,,
187	P.1694	,,			,,
188	P.2489	,,			,,
189	P.3234/4	,,			,,
190	P.5172/6	,,			,,
191	P.5186/1	,, (Argaladvādaśasāma)			,,
192	P.5186/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	40·5×4	212-302	5	52	Inc. From Āraṇyaka-sāma to XIII Varga	G	
Na	42×3·5	1-53	6	50	C	G	Pramōdūṭa, Caitra Śuddha-10 Somavāra
,,	42×3·5	53-75	7	60	Inc. Chandassāma	G	
,,	47·5×6	93-116	11	102	C	G	
,,	42·5×4·5	1-204	6	70	C	D	
Gr	50×2	1-134	6	34	Inc.	D W	
Na	43×4	1-257	7	82	C	G	
Gr	43·5×4	151-282	10	70	C	W	
Nā	47·5×6	145-256	10	98	C	G	
,,	35·4×5·4	1-63	11	80	C	D W	
,,	34·4×5·4	63-156	11	80	C	D W	Prābhava, Puṣya bahuḷa-10 Śukravāra

1	2	3	4	5	6
193	P.6943/2	Sāmasaṁhitā (Argaladvā daśasāma)			PL
194	P.365/2	,, (Saptagāna-chalākṣara)			,,
195	P.3234/8	,, ,,			,,
196	P.334/3	,, (Ūhyagāna)			,,
197	P.1943/2	,, (Sāmarahasyaṁ)			,,
198	P.2478/3	,, (Ūhyagāna)			,,
199	P.2485/3	,, ,,			,,
200	P.3234/5	,, (Rahasyagāna, Ūhyagāna)			,,
201	P.5172/5	,, (Rahasyagānā)			,,
202	P.5186/3	,, (Rathantara Sāma)			,,
203	P.6854	,, (Sāma-rahasyam)			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	42×3·6	1-103	8	98	Inc.	D W	
Na	42·5×3·5	1–11	6	70	Inc.	D	
Gr	45×3·5	325-331	10	98	C	O D	
Na	49·5×4	1–4	6	96	Inc.	O	
,,	33×3·5	1–54	6	60	Inc. Prāyaścittānta Without Kṣudra	G	
,,	42×3·5	1-71	6	62	C	G	
,,	39·5×4·5	61–79	10	82	Inc.	G	
Gr	43·5×4	283-307	10	75	C	W	Scriber-Śāṇḍilya Śrīnivāsa
Na	47·5×6	117-144	11	104	C	G	
,,	34·4×5·4	157-173	11	80	C	D W	
Gr	36×3	1-106	6	56	C	O D	Viḷaṁbi, Makara, Kṛṣṇa-5, Hasta, Guruvāra Written by Nārāyaṇācārya

1	2	3	4	5	6
204	P.2574	Sāmasaṁhitā (Rahasyacchalākṣarī)			PL
205	P.334/4	,, Padapāṭha			,,
206	P.1964	,, ,,			,,
207	P.1969/1	,, ,,			,,
208	P.5187/1	,, ,,			,,
209	P.5187/4	,, ,,			,,
E210	P.2975	Sāmasaṁhitābhāṣyam		Bharatasvāmī	,,
E211	A.234	,,		,,	P
E212	P.2572/1	,, (Vedārtha-prakāśa)		Sāyanācārya	PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	26×4	1-94	8	40	C	O W	Viṣu, Āśvija, Śukla-1. Somavāra
,,	49.5×4	1-55	8	105	C	D W	
,,	38×3.5	1-198	5	56	G	G	
,,	36.5×3	1-292	5	48	C	O D W	
,,	39×3.8	11	9	84	Inc- Āraṇya Kāṇḍa	O DW	
Gr	39×3.9	153-156	9	84	Inc. A portion in Aiṅdra Kāṇḍa	D W	
,,	41×4	1-35+ 1-52	8	48	Inc. From V Kāṅḍa of 1st. Adhyāya to VIII Kāṅḍa of 4th Adhyāya		
Te	20×34	60	27	28	Inc, Commentary on Pūrvārchika		
Na	34.×4	1-139	8	64	Inc. Pūrvārcika		

VEDĀḤ

BRĀHMAṆAM

1	2	3	4	5	6
213		Acchidrabrāhmaṇaṁ	Please see Taittī	rīyabrāhmaṇaṁ	
214		Atharvaveda-brahmaṇaṁ	Pleas see Gopa	thabrāṁhaṇa	
215		Anubrāhmaṇaṁ	Please see Sāma	vidhānabrāhmaṇa Vaṁśbrāhmaṇaṁ	ṁ and
216	P.2497/8	Anuvamśabrāhmaṇaṁ			PL
217	P.3647/8	,,			,,
E218	P.5172/14	,,			,,
219	P.7756/3	,,			,,
220		Aśvamedha-brāhmaṇaṁ	Please see Tatti	rīyabrāhmaṇāṁ	
221		Aṣṭakaṁ	Please see Taitti	riyabrāhmaṇaṁ	
222		Aṣṭamabrāhmaṇaṁ	Please see Vaṁśs	brāhmaṇaṁ	
223		Ārṣeyadīpaḥ	Please see Ārṣeya	brāhmaṇabhāṣya	
224	.5 3/ 2	Ārṣeyabrāhmaṇaṁ			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	36×4	94-95	8	60	C	D W	
Gr	43×3·5	66-67	6	70	C	W	
Na	47·5×5·5	294-295	9	140	C	G	
,,	33·5×3·2	23-24	8	74	C	D W	
Na		27-40 +41	7	60	C	G O	

1	2	3	4	5	6
225	P 1970/4	Ārṣeyabrāhmaṇaṁ			PL
226	P.2426/4	,,			,,
227	P.3647/4	,,			,,
228	P.5172/10	,,			,,
229	P.6645/3	,,			,,
230		,,	See also in Jaimi	yārṣeyabrāhmaṇa	ṁ
231	A.312	Ārṣeyabrāhmaṇa-bhāṣyaṁ		Battabhāskara-dhvarīndra	,,
232	P.4968/2	,,		Sāyaṇa	P
233	C.3767	,,		,,	PL
234		Upaniṣadbrāhmaṇam	Please see Jaimi	nīyopaniāṣad-brāhmaṇaṁ	

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	36×3	57-74	7	45	C	D W	Index for the Mantrās is given at the end
,,	36×4	78-88	9	62	C	D W	Index of the Kāṇḍas are given in the inverted order (Pratiloma)
Gr	43×3·5	45-59	7	58	C	G OW	
Na	47·5×5·5	289-292	11	130	C	G	
,,	33×3·5	116-130	6	75	C	O	
Gr	20·5×30·5	48 Pages	42	22	C	G	
Na	41·4×3·7	1-104	6	72	C	W	
D	24·5×11	1-70	9	36	Inc. Upto IX Kāṇḍā of IV Adhyāya	G	

1	2	3	4	5	6
E235	P.4230/1	Aitareyabrāhmaṇaṁ *			PL
236	P.4309/1	,,			,,
237	P.4546/1	,,			,,
238	P.5695	,,			,,
239	P.5785/1	,,			,,
240	P.5824	,,			,,
241	P.6183	,,			,,
242	P.6806/19	,,			,,
243	P.7789	,,			,,
244	P.8070	,,			,,
245	P.8320	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	38×3	157-210+1-156	5	64	C	Ḍ W	
,,	27×4·5	1-151	9	56	C	W	
,,	41×4	1-110	8	68	C	O W	
,,	41×3	1-92	6	86	C	O D	
Te	40×3·8	1-51	7	86	Inc. IV and VII Pañcika	D W	VII Pañcika is written first
,,	34·5×2	1-99	3	44	C	D W	
,,	35·5×3·5	47	6	84	Inc.	O D	Folios are suffled have no numbers
Na	44×3·5	71-73	6	70	Inc. 3rd Adhyāya in VIII Pañcika	G	
,,	37×3·6	1-26	5	60	Inc. VIII Pañcika	D W	
Te	44×4·5	1-112	8	60	C	D W	
Na	33×3·5	1-17	9	60	Inc. A portion of 3rd Adhyāya in I Pañcika	D W	

1	2	3	4	5	6
246	P.9437	Aitareyabrāhmaṇaṁ*			PL
247	C.173/1	,,			P
248	C.173/2	,,			,,
249	C.173/3	,,			,,
250	C.173/4	,,			,,
251	C.173/5	,,			,,
252	C.173/6	,,			,,
253	C.173/7	,,			,,
254	C.173/8	,,			,,
255	C.460/1	,,			,,
256	C.460/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	21×3	31-85	7	30	Inc. 3rd and 4th Adhāya of VIII Pañcika	O W	
D	24×9·5	1-34	7	36	Inc. I Pañcika	G	
,,	24×9·5	1-43	7	32	Inc. II ,,	G	
,,	24×9·5	1-44	7	34	Inc. III ,,	G	
,,	24×9·5	1-34	7	36	Inc. IV ,,	G	
,,	24×9·5	1-43	7	36	Inc. V ,,	G	
,,	24×9·5	1-35	7	34	Inc. VI ,,	G	
,,	24×9·5	1-32	7	34	Inc. VII ,,	G	
,,	24×9·5	1-31	7	34	Inc. VIII ,,	G	
,,	18·5×11·5	1-27	11	24	Inc. I Pañcika	G	
,,	21·8×11	1-29	9	44	Inc. II ,,	G	

1	2	3	4	5	6
257	C.460/3	Aitareyabrāhmaṇaṁ*			P
258	C.460/4	,,			,,
259	C,460/5	,,			,,
260	C.460/6	,,			,,
261	C.460/7	,,			,,
262	C.460/8	,,			,,
263	C.2562/4	,,			,,
264	C.2825/1	,,			,,
265	C.2825/2	,,			,,
266	C.2825/3	,,			,,
267	C.2825/4	,,			,,
268	C.3409/3	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	21·8×11	1-29	9	45	Inc III Paṇcika	G	
,,	21·8×11	1-21	9	45	Inc. IV ,,	G	
,,	22×11	1-25	9	46	Inc. V ,,	G	
,,	22×10·5	1-28	9	40	Inc. VI ,,	G	
,,	19×11·5	1-27	11	24	Inc. VII ,,	G	Śaka 1764, Śubhakṛtu, Mārgaśira, Kṛṣṇa-3.
,,	18·5×11	1-43	9	20	Inc VIII ,,	G	
,,	26·5×12	1-73	10	45	Inc. V to VIII Pañcika	G O	
,,	21·5×10	1-34	9	30	Inc. I Pañcika	O DW	Written by Sarvottama on Śrīmukha, Margaśira Kṛṣṇa -13, Śanivāra
,,	21·5×10	1-40	9	32	Inc. II ,,	O DW	
,,	21·5×10	1-41	9	32	Inc. III ,,	O DW	
,,	21·5×10	1-30	9	32	Inc. IV ,,	OD W	
,,	19×10	1-8	9	22	Inc. 2nd Adhyāya of VIII Pañcika	OD W	

1	2	3	4	5	6
269	C 3750	Aitareyabràhmaṇaṁ*			P
270	P.413	Aitareyabrāhmaṇa-bhāṣyaṁ* (Vedārthaprakāśaḥ)		Sāyaṇaḥ	PL
271	P.1916	,,		,,	,,
272	A.1	,,		,,	P
273	B.2	,,		,,	,,
274	B.3	,,		,,	,,
275	B.4	,,		,,	,,
276	B.5	,,		,,	,,
277	B.6	,,		,,	,,
278		Kṛṣṇayajur-brāhmaṇaṁ	Please see Taittirīyabrāhmaṇaṁ		
279		Kauṣītakībrāhmaṇaṁ*	Please see Kauṣītakībrāhmaṇaōpaniṣat in the subject Upaniṣats.		

7	8	9	10	11	12	13	14
D	20×10	1-36+ 1-33	11	44	Inc. V and VIII Brāhmaṇa	G	
Te	43·5×3·5	1-168	8	70	Inc. From 3rd to 13th Adhyāya	G	
Na	43×3·8	1-58	6	60	Inc. 22nd and 23rd Adhyāyas	G	
Te	21·5×34	1-102	18	30	Inc. From 4th to 10th Adhyāya	G	
,,	15·5×19	1-114	12	25	Inc. I to V Pañcika	G	
,,	15×20	1-110	16	18	Inc. IV Pañcika	G	Śakā 1651, Sādhāraṇa puṣya, Śudha-7, Budhavāra
,,	15×20	1-158	11	20	Inc. 26 to 30Adhyāyas	G	
,,	15·5×20	1-74	12	24	Inc. 31 to 35 Adhyāyās of VII Pañcika	G	
,,	15×19·5	1-76	12	18	Inc. Upto 40th Adhyāya	G	

1	2	3	4	5	6
E280	P.3333/2	Gōpathabrāhmaṇaṁ* (Atharvaveda-brāhmaṇaṁ)			PL
E281	P.5785/2	Chāndogya-brāhmaṇaṁ*			,,
E282	P.8321	Chāndogyōpaniṣad-brāhmaṇaṁ*			,,
E283	P.3320	Jaiminīyabrāhmaṇaṁ* (Taḷavakara-brahmaṇaṁ)			,,
284	A.468/1	,,			P
E285	P.3321/2	Jaiminīyarṣēya-brāhmaṇaṁ* (Araṣeyabrāhmaṇaṁ)			PL
286	A.468/3	,,			P
E287	P.3321/1	Jaiminīyōponiṣad-brāhmaṇaṁ* Upaniṣad-brāhmaṇaṁ)			PL
288	A.468/2	,,			P
289		Talavakāra-brāhmaṇaṁ	Please see Jaiminīyabrāhmaṇaṁ		
E290	P.1670/1	Tāṅdyabrāhmaṇaṁ* (Pañcaviṁśabrāhmaṇaṁ, Mahābrāmaṇaṁ, Tāṅdyamahābrāhmaṇaṁ, Prauḍhabrāhmaṇaṁ)			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	43.5×5	48-153	7	76	C	W	
Te	40×3.8	52-64	7	86	C	D W	
Na	33×3.5	42-73	7	56	Inc-	D W	
Gr	40×4	1-56+ 1-49	9	60	G	G	
Te	20×32	1-163	20	16	C	G	
Gr	39×4	56-65	8	56	C	W	This differs from the previous Ms.
Kan	20×32	84-94	20	16	C	G	,,
Gr	39×4	1-3+ 1-56	8	56	C	W	
Kan	20×32	1-83	20	16	C	G	10th. anuvāka is 'Kenopaniṣat'
Gr	42×4	1-119	10	75	C	G	

1	2	3	4	5	6
E291	P.1946	Tāṅdyabrāhmaṇaṁ* (Pañcaviṁśabrāhmaṇaṁ, Mahābrāhmaṇaṁ, Tāṅdyamahābrāhmaṇaṁ, Prauḍhabrāhmaṇaṁ)			PL
E292	P.1959/3	,,			,,
293	P.2497/8	,,			,,
E294	P.5172/15	,,			,,
295	P.8026	,,			,,
E296	C.831	Tāṅdyabrāhmaṇabhāṣyaṁ* (Vedārthaprakāśikā)		Sāvaṇaḥ	P
297		Tāṅdyamahābrāhmaṇaṁ	Please see Tāṅdyabrāhmaṇaṁ		
E298	P.574	Taittirīyabrāhmaṇaṁ* (Yajurbrāhmaṇaṁ, Yajuśśākhā Kṛṣṇayajurbrahmaṇaṁ, Taittarīyāṣṭakam, Parāitabrāhmaṇaṁ)			PL
E299	P.1413/1	,,			,,
300	P.1413/2	,,			,,
E301	P.1448/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	33·5×3·5	1-63	7	42	Inc. II and III Pañcika	D W	
,,	48·5×3·8	1-125	8	82	C	G	
,,	36×4	97-222	6	69	C	D W	
,,	47×5·4	296-364	10	120	C	G	
,,	38×3·3	1-35	5	60	Inc. I Pañcika	G	
,,	40·5×15·5	1-62 + 1-128	16	64	Inc. I, IV & V Pñcika	G	
Gr	41·5×4	1-85	8	56	Inc. II Aṣṭaka	D W	
Gr & Te	47×4	1-132	8	76	C	O	
,,	47×4	132-152	8	78	Inc. Kāṭakapraśna	O	
Te	40·5×4	1-61	8	64	Inc. III Aṣṭaka	G	Without Kāthaka

1	2	3	4	5	6
302	P.1511/1	Taittirīyabrāhmaṇaṁ* (Yajurbrāhmaṇaṁ, Yajuśśākhā, Kṛṣṇa-yajurbrāhmaṇaṁ, Taittaaīyāṣṭakam, Parāitabrāhmaṇam)			PL
303	P.1519/4	,,			,,
E304	P.1519/6	,,			,,
E305	P.1520	,,			,,
306	P.1703/1	,,			,,
307	P.1703/2	,,			,,
308	P.2684/2	,,			,,
309	P.2684/3	,,			,,
E310	P.4274	,,			,,
E311	P.5591/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	44·5×4	1-63	7	44	Inc. II Aṣṭaka	D W	
,,	42·5×3·5	1-100	7	68	Inc. III Aṣṭaka	G	Without Kāṭhaka
,,	42·5×3·5	·1-26		68	Inc. Kāṭhaka only	G	
,,	37·5×3·8	1-96	8	76	Inc. I Aṣṭaka and 2 Praśnas in II Aṣṭaka	G	
,,	35×3·8	1-102	8	56	Inc. III Aṣṭaka	G	Without Kāṭhaka
,,	35×3·8	103-123	8	56	Inc. Kāṭhaka only	G	
Na	33·5×5·5	1-72	14	96	C	G	
,,	33·5×5·5	72-77	14	96	Inc. Kāṭhaka only	G	
Gr	33·5×5·5	1-264	9	45	Inc. Up to 19th Anuvāka in Aśvamedha Praśna of III Aṣṭaka	D W	
,,	48×4·4	1-123	11	98	Inc. With out Aśvamedha Praśna and Kāṭhaka	D W	

1	2	3	4	5	6
E312	P.5591/3	Taittirīyabrāhmaṇam* (Yajurbrāhmaṇaṁ, Yajuśśākhā, Kṛṣṇa-yajurbrāhmaṇaṁ, Taittarīyāṣṭakam, Parāitabrāhmaṇaṁ)			PL
313	P.6)18/1	,,			,,
314	P.6190/6	,,			,,
315	P.6291/1	,,			,,
316	P.6300	,,			,,
317	P.6304	,,			,,
318	P.7401/152	,,			,,
319	P.7480	,,			,,
320	P.7618/1	,,			,,
321	P.7618/2	,,			,,

1	2	3	4	5	6
E403	P.1670/2	Ṣadviṁśabrāhmaṇām*			PL
404	P.1970/1	,,			,,
405	P.2485/6	,,			,,
406	P.2497/2	,,			,,
407	P.3647/2	,,			,,
408	P.5172/8	,,			,,
409	P.7754/2	,,			,,
410	P.1111/7	Ṣadviṁśabrāhmaṇa-bhāṣyaṁ* (Vedārṭhaprakāśaḥ)		Sāyaṇaḥ	P
411	P.4969	,,		,,	PL
E412	C.3812	,,		,,	P
E413	P.2497	Saṁhitopaniṣad-brāhmaṇaṁ*			PL
414	P.3647/6	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	30·5×3·3	1-26	9	40	Inc. Vājapeyakāṇḍa	G	
,,	30·2×10·2	1-56	9	42	Inc. Rājasūyakāṇḍa	G	
,,	30×10	1-71	11	38	Inc. Upasaṁbharaṇa Kāṇḍa	O	
,,	30×10	1-56	9	40	Inc. Hastghaṭa Kāṇḍa	O	
Te	30×10	1-57	8	34	Inc. Citikāṇḍa	G	With Svara.
,,	30×10	1-91	10	42	Inc. Sacitikāṇḍa	G	
Kan	30×10	1-55	10	40	Inc. Agnirahasya Kāṇḍa	G	
,,	29·5×9·5	1-48	10	40	Inc. Aṣṭādhyāya Kāṇḍa	G	
,,	30·5×10·5	1-64	9	42	Inc. Madyama Kāṇḍa	G	
,,	29·5×9·6	1-57	9	38	Inc. Aśvaṁedha Kāṇḍa	G	
,,	30×10·5	1-29	11	42	Inc. Pravargyakāṇḍa	G	
,,	42×3·5	15-25	7	62	Inc.	G O	No. beginning

1	2	3	4	5	6
391	C.98/5	Śatapathabrāhmaṇam (Kāṇvaśakhā)			P
392	C.98/6	,,			,,
393	C.98/7	,,			,,
E394	C.98/8	,,			,,
E395	C.99/1	,,			,,
396	C.99/2	,,			,,
397	C.99/3	,,			,,
398	C.99/4	,,			,,
399	C.99/5	,,			,,
400	C.99/6	,,			,,
E401	C.99/7	,,			,,
402	P.53/1	Ṣadviṁśabrāhmaṇaṁ*			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	36×4	93-94	8	56	C	D W	
Gr	43×3.5	65-66	6	68	C	G D	
Na	47.5×5.5	One	9	136	C	G	94th foliō only
,,	33×3.5	133-135	6	72	C	O	
,,	33.5×3.2	22-23	8	74	C	D W	
Gr	43×3	1-318	6	55	Inc. Upto IV Brāhmaṇa	G O	
Te	19×32	1-132	14	46	Inc. Upto Ekapāta, Kāṅḍa	O D	Naṅdana, Āśvayuja, Bahuḷa-11 Bhānuvāra
,,	18.5×31	1-129	13	36	Inc. Madyamakāṇḍa	G	
,,	30×10.5	1-90	10	32	Inc. Havyakāṇḍa	G	
Kan	30.2×10.3	1-21	9	40	Inc. 2nd Adyāya of Uddhāna Kāṇḍa	G	
,,	30.2×10.2	1-128	9	40	Inc. Adhvarakāṇḍa	G	Soura up to 112th leaf
,,	30.2×10.2	1-95	9	40	Inc. Grahakāṇḍa	G	

1	2	3	4	5	6
379	P.2497/7	Vaṁśabrāhmaṇaṁ*			PL
380	P.3647/7	,,			,,
381	P.5172/13	,,			,,
382	P.6645/5	,,			,,
383	P.7756/2	,,			,,
E384	P.149	Śatapathabrāhmaṇaṁ (Kāṇvaśakhā)			,,
385	A.13	,,			P
386	A.14	,,			,,
E387	C.98/1	,,			,,
388	C.98/2	,,			,,
389	C.98/3	,,			,,
390	C.98/4	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	14×18·5	1-22	12	16	C	G	With Text
Please	see Tāṇḍyab	rāhma	ṇaṁ				
Please	see Aitareya	brāhm	aṇaṁ				
Please	see Taittiriy	abrāh	maṇa	ṁ			
Na	33×3·5	135-136	7	75	C	O	This said as Vaṁśabrāhmaṇaṁ also
Please	see Taṅḍyab	rāhma	ṇaṁ				
Na	44×4	73-109	10	80	Inc Ends at 2nd Prapāṭaka of VII Kāṇḍa	G	
,,	35·5×3·5	1-116	7	61	C	D W	
Gr	35×4	1-62	9	52	C	G	
Please	see Tāṅḍyab	rāhma	ṇaṁ				
Please	see Taittīriy	abrāh	maṇa	ṁ			
Na	36×3	81-84	6	53	C	O W	

1	2	3	4	5	6
E367	B.1118/9	Ḍaivatabrāhmaṇa-bhāṣyam			P
368		Pañcaviṁśa-brāhmaṇaṁ			
369		Paṭṭābhiśeka-brāhmaṇaṁ			
370		Parāitabrāhmaṇaṁ			
371	P.6645/6	Pitṛbrāhmaṇaṁ*			PL
372		Prauḍhabrāhmaṇaṁ			
373	P.668	Mantrabrāhmaṇa-bhāṣyaṁ* (Vedārthaprakaśaḥ, Sāmabrāhmaṇa-bhāṣyaṁ)		Sāyaṇaḥ	,,
E374	P.1976/2	,,		,,	,,
375	P.3157/1	,,		,,	,,
376		Mahābrāhmaṇaṁ			
377		Yajurbrāhmaṇaṁ			
E378	P.1970/7	Vaṁśabrāhmaṇaṁ* (Anubrāhmaṇaṁ, Aṣṭamabrāhmaṇaṁ)			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	21×33	1-30	22	30	Inc. Kāṭhaka	G	
,,	20·5×34	1-32	23	25	Inc. II Aṣṭaka	G	
Na	44·5×4	133-320	6	78	Inc. II ,,	D W	
Gr	39·5×4	1-63	9	56	Inc. III ,,	O DW	
Na	42×3·5	42-43	7	60	C	G	
,,	36×3	75-77	6	44	C	O W	
,,	36×4	89-90	9	64	C	D W	
Gr	43×3·5	60-61	7	76	C	G	Differs in last3 lines
Na	47·5×5·5	One	10	154	C	G	293rd. folia only
,,	32×3·5	154-156	7	56	C	O D	
,,	33·5×3·2	18-19	8	74	C	D W	
Kan	18·5×14	1-22	12	16	C	G	

1	2	3	4	5	6
355	A.11	Taittirīyabrāhmaṇa-bhāṣyam* (Jñānayjña)		Bhaṭṭabhāskar	P
356	A.178	,,		,,	,,
357	P.1129	,, (Vedārtha-prakaśaḥ)*		Sāyaṇa or Mādhavāmātya	PL
358	P.5049	,, ,,		,,	,,
E359	P.53/3	Daivatabrāhmaṇaṁ* (Devatādnyāyaḥ Devatādhyāya-brāhmaṇaṁ)			,,
360	P.1970/5	,,			,,
361	P. 2495/5	,,			,,
E362	P.3647/5	,,			,,
363	P.517 2/12	,,			,,
364	P.6647	,,			,,
365	P.7755	,,			,,
E366	B.1118/8	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
D	21×10	1-12	9	32	Inc. III Aṣṭhaka	G	
,,	21×10	129-163	9	32	Inc. Kaṭhaka	G	
Te	65×6	30	12	124	Inc. Upto 3rd Kāṇḍa of III Aṣṭaka	D	Folios 87-97, 75-86 and 67-73
,,	42.5×4	146	9	110	Inc. I and III Aṣṭaka complete and some portion of II Aṣṭtaka	O D	Folios 116+12+18
,,	38.5×3.3	1-157	6	60	Inc. Portions of I and III Aṣṭaka	D W	
Gr	29.5×4	1-72	8	36	Inc Portions of III A ṣṭaka	D W	
,,	42×3	69-75	8	58	Inc. III Aṣṭaka	D W	
,,	40×4	17-221	8	108	Inc. 3rd Praśna of III Aṣṭaka	D W	
Te	21×34	1-136	20	26	Inc. I Aṣṭaka	G O	
,,	20×33	1-38	25	28	Inc. Upto 8th Anuvāka of III Aṣṭaka	O D	
,,	20×33	39-89	25	28	Inc. III Aṣṭaka	O D	

1	2	3	4	5	6
344	C.864/3	Taittirīyabrāhmaṇaṁ*			P
345	C.864/4	,,			,,
346	P.134/1	Taittirīyabrāhmaṇa-bhāṣyaṁ* (Jñanayajña)		Bhaṭṭabhāskara or Bhaṭṭabhāska-ramiśśra	PL
347	P.135	,,		,,	,,
348	P.710	,,		,,	,,
349	P.2652	,,		,,	,,
350	P.3107/2	,,		,,	,,
351	P 6941	,,		,,	,,
352	A.8	,,		,,	P
353	A.9	,,		,,	,,
354	A.10	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	32×4	1-13	6	36	Inc. 4, 5th Praśna of III Aṣṭaka	Ḍ W	
Gr	37·5×3	1-39	5	40	Inc. 3 to 6th Prapāṭhaka of III Aṣṭaka	D	
,,	37·5×3	1-24	7	46	Inc. 7th Prapāṭhaka of III Aṣṭaka	D	
,,	37·5×3	25-61	6	42	Inc. 8th Prnpāṭhaka of III Aṣṭaka	D	
Kan	38×3·7	1-13	4	48	Inc. 4th and 5th Praśna	O D	
Na	43·7×3·2	98-106	7	98	Inc.	G	
,,	42×4	1-49	9	90	Inc. II Aṣṭaka	G	
Gr	42×4	1-92	9	90	Inc. III ,,	G	
,,	42×4	92-109	9	90	Inc. Kathaka	G	
D	21×10	1-96	9	32	Inc. With out Aśvamedha and Kaṭhaka	G	
,,	21×10	1-112	9	32	Inc. III Aṣṭaka	G	

1	2	3	4	5	6
333	P.8578	aittirīyabrāhmaṇaṁ* (Yajurbrāhmaṇaṁ, Yajuśśākhā, Kṛṣṇa-yajurbrāhmaṇaṁ, Taittaaīyāṣṭakam, Parāitabrāhmaṇam)			PL
334	P.8580/1	,,			,,
335	P.8580/2	,,			,,
336	P.8580/3	,,			,,
337	P.8870/22	,,			,,
338	P.8926/3	,,			,,
339	P.9056/1	,,			,,
340	P.9056/2	,,			,,
341	P.9056/3	,,			,,
342	C. 864/1	,,			P
343	C.864/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	40×3·5	1 82	7	70	Inc II Aṣṭaka	O D	8th folio is missing
,,	31·5×4·5	13-21	6	46	Inc. 5th Praśna of III Aṣṭaka	G	
,,	31·5×4·5	1-3	6	46	Inc. 4th Praśna of III Aṣṭaka	G	
Na	40·2×3·5	11-67	6	76	Inc. 2nd to 5th Praśna of II Aṣṭaka	D W	
,,	52×4·4	1-37	9	104	Inc. I Aṣṭaka	O W	
Te	52×4·4	1-16	9	104	Inc. 4th Praśna of II Aṣṭaka	O W	
,,	39·5×3	14-154	6	54	Inc. III ,,	D W	
,,	38×3·5	1-112	7	70	Inc. III ,,	O W	
,,	38×3	2-149	6	50	Inc. III ,,	D	I folio is missing
Na	34·5×3	1-43	6	68	Inc. 1 to 4 Praśna of I Aṣṭaka	G	
Te	44×4	1-78	6	50	Inc. I Aṣṭaka	O D	

1	2	3	4	5	6
322	P.7687	Taittirīyabrāhmaṇam* (Yajurbrāhmaṇaṁ, Yajuśśākhā, Kṛṣṇa-yajurbrāhmaṇaṁ, Taittarīyāṣṭakam, Parāitabrāhmaṇaṁ)			PL
323	P.7790/3	,,			,,
324	P.7791/1	,,			,,
325	P.7813/2	,,			,,
326	P.7824/1	,,			,,
327	P.7824/2	,,			,,
328	P.7941	,,			,,
329	P.8156	,,			,,
330	P.8276	,,			,,
331	P.8286/1	,,			,,
332	P.8326	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	48×4·4	1-13	11	98	Inc Kāṭhaka only	D W	
Na	40×5	1-206	10	98	C	O DW	Written by Lakśmīpati
Te	46·5×4	64-80	7	106	Inc. Kāṭhaka only	O D	
Kan	23×5·5	1-14	9	40	Inc. III Aṣṭka	G O	
Te	33 ×5·8	1-191	10	48	Inc. II Aṣṭka to 3rd aṅuvāka of VII Praśna	G	
,,	30×3	1-131	6	60	Inc. I Aṣṭaka	G	
,,	42×3	6	8	86	Inc. 1st prapātaka of III Aṣṭaka	DW	
Gr	41·5×4·5	1-99	5	70	Inc. 7th to 9th Praśna in III Aṣṭaka	D W	
Te	41×3·5	1 (folio)	4	56	Inc. Beginning of II Aṣṭaka	D W	
,,	41×3·5	1-125	4	58	Inc. II Aṣṭaka	D W	

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	42×4	120-135	10	75	C	G	
Na	36×3	1-33	6	46	C	G O	Index is given aṭ the end
,,	39.5×4.5	20)-204	10	80	Inc. Upto III Prapāṭhka	G	
,,	36×4	45-64	8	70	C	D W	
Gr	43×3.5	1-25	7	6)	C	W	
Na	47.5×5.5	277-283	11	144	C	G	
,,	33.5×3.2	1-18	8	74	C	D W	12th & 17th folios are missing
,,	18.2×18	One	12	28	Inc- Subramanyāh vā na prakaraṇa ṁ	G O	
,,	37.5×4	1-84	6	60	Inc. Upto 1st Kāṇḍa of V Praśna	D W	
D	24.5×11.5	1-48	9	50		G O	
Na	36×4	90-93	8	56	C	D W	
Gr	43×3.5	61-64	6	76	C	G W	

1	2	3	4	5	6
415		Sāmabrāhmaṇaṁ			
E416	P.53/5	Sāmavidhāna-brāhaṇam* (Sauvarṇa-brāhmaṇaṁ)			PL
E417	P.1670/3	,,			,,
418	P.1970/2	,,			,,
419	P.2497/3	,,			,,
420	P.3647/3	,,			,,
421	P.5172/9	,,			,,
422	P.6645/1	,,			,,
423	P.7756/4	,,			,,
E424	P.4968/1	Sāmavidhāna-brāhmaṇabhāṣyaṁ*		Sāyaṇaḥ	,,
E425	P.5175	,,		,,	,,
426		Sauvarṇabrāhṇaṁ			

7	8	9	10	11	12	13	14
Please	see Tāṅdyabr	āhmaṇ	aṁ				
Na	42×3·5	47 64	7	60	C	G O	
Gr	42×4	136-148	10	75	Inc. Upto the beginning of III prapāṭhaka	G	
Na	36×3	34-56	7	44	C	OD W	
,,	36×4	65-77	8	64	C	D W	
Gr	43×3·5	26-44	6	60	C	G	
Na	47·5×5·5	233-289	11	146	C	G	
,,	33×3·5	96-115	7	70	C	O	
,,	33·5×3·2	24-36	8	74	C	D W	
,,	41·5×3·7	1-62	6	72	C	W	
,,	36·7×3·8	2-78	7	76	Inc I to III Adhyāya	G	I folio is missing
Please	see Saṁvidhā	nabrāh	maṇa	ṁ			

VEDĀḤ

ĀRAṆYAKAM

1	2	3	4	5	6
Āraṇ-yakaṁ 427	P.2358	Aitareyāraṇyakaṁ*.			PL
428	P.4379	,,			,,
429	P.7738	,,			,,
430	P.8543/1	,,			,,
431	C.174	,,			P
E432	C.849	,,			,,
433	C.2898	,,			,,
434	C.3092	,,			,,
E435	B.7	Aitareyāraṇyaka-bhāṣyaṁ*		Sāyaṇaḥ	,,
436	C.3768/1	,,		,,	,,
437	C.3768/2	,,		,,	,,

7	8		10	11	12	13	14
Gr	38×3·8	1-28	8	68	Inc. Upto IV Āraṇyaka	D	
Na	21×3·5	1-36	8	36	Inc II Āraṇyaka	D W	
,,	32×3·5	26-52	8	44	C	DW	
Gr	38×4	18-22	12	110	Inc. II Āraṇyaka	O D	
Na	24×9·5	1-69	7	32	C	G	
Na	20×10	1-62	8	30	C	G	
D	21·5×10·5	1-49	11	40	Inc. Upto 4th Ahdyāya of V Āraṇyaka	G	
,,	30·2×11	1-12	10	56	C	D W	
,,	16×20	1-82	12	30	C	G	Naṅdana, Bhādrapada, Śuddha-4, Śukravāra
,,	24·2×12·8	One	13	38	Inc. Beginning only	G	
,,	24·2×12·8	1-48	13	38	Inc. Upto 3rd Adhyāya of II Khāṇḍa	G	

1	2	3	4	5	6
E438	P.1055	Taittirīyāraṇyakaṁ* (Yajurāraṇyakaṁ) (Kṛṣṇayajurārṇyakaṁ)			PL
439	P.1485/2	,,			,,
440	P.1525/1	,,			,,
441	P.1674	,,			,,
442	P.1700/1	,,			,,
443	P.1835/2	,,			,,
444	P.2684/3	,,			,,
445	P.5341	,,			,,
446	P.5343	,,			,,
447	P.5591/2	,,			,,
448	P.5655/4	,,			,,
449	P.5741/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	34×3	1-75	7	54	C	G	
Gr	41×4	One	7	56	Inc A portion of IV Praśna	G	32nd folio
,,	41·5×3·3	1-79	6	64	C	D W	
,,	22×4	1-118	9	48	Inc. I & II Praśna	O D	
,,	44×3·3	1-57	6	45	Inc. IV Praśna	G	
,,	43×3·5	1-99	7	60	Inc. Up to V Praśna	G	
Na	33·5×5·5	78-98	15	118	C	G	
Te	22×3	1-36	6	26	Inc. I Praśna	O	
,,	20×3	1-40	7	30	Inc. II to IV Praśna	O	
,,	48×4·4	1-42	11	98	Inc. I to V ,,	D W	
Na	22×3·5	32-41	7	60	Inc. III ,,	G O	
Te	36×3	1-27	6	68	Inc. From III Praśna to the end	D W	

1	2	3	4	5	6
450	P.6190/1	Taittirīyāraṇyakaṁ			PL
451	P.6190/4	,,			,,
452	P.6190/5	,,			,
453	P.6580	,,			,,
454	P.6836	,,			,,
455	P 7482	,,			,,
456	P.7547	,,			,,
457	P.7790/1	,,			,,
458	P.8114/1	,,			,,
459	P.81 33/2	,,			,,
460	P.8133/3	,,			,,
461	P.8138/5	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	46·5×4	1–22	7	94	Inc. I to IV Praśna	O D	
,,	46·5×4	43–51	7	98	Inc. IV ,,	G O	
,,	46·5×4	51–62	7	96	Inc. V ,,	G O	
,,	20·3×3·7	1–43 +2	6	42	Inc. I ,,	G	
Gr	41×4	1–159	6	66	Inc. Upto V ,,	O D	
,,	34×3·5	1–123	9	40	C	D W	
,,	40×4	1–41	7	38	Inc. IV & V Praśna	D W	
Te	31·5×4·5	1–8	6	46	Inc. III ,,	G	
,,	36×4	1–7	8	60	Inc. III ,,	O	
Na	30·7×3·4	1–64	7	76	Inc. I to V ,,	D W	
,,	30·6×3·2	65–73	7	72	Inc. VI ,,	O W	
Te	25·5×3·3	42–98	6	66	Inc. Upto 5th Praśna	D W	

1	2	3	4	5	6
462	P.8258	Taittirīyāraṇyakaṁ			PL
463	P.8281	,,			,,
464	P.8280	,,			,,
465	C.193/1	,,			P
466	C.864/5	,,			,,
467	C.2553/1	,,			,,
468	C.3634	,,			,,
469	C.2871	Taittirīyāraṇyaka-bhāṣyaṁ		Bhaṭṭabhāskaraḥ	,,
E470	A.12	,,		,,	,,
E471	A.277	,,		,,	,,
E472	P.1040	,, (Vedārtha-prakāśa)		Sāyaṇaḥ	PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	23·5×3·75	1–25	7	42	Inc. I Praśna	O D	
,,	3 9×3·5	1–36	6	52	Inc. III ,,	O D	
,,	34×3	121–151	5	40	C	D W	
D	21×10	1–16	8	26	C	O D	Hevilambi, Śrāvaṇa, Kṛṣṇa-1 Bhānuvāra, written by Cintāmaṇi-Bhaṭṭa son of Narasimhabhaṭṭa
,,	21×10	1–88	9	32	C	G	
Te	12×9	1–51	10	15	Inc. I Praśna	O	
D	24×11	3–10	9	30	Inc. III ,,	O	
,,	29×16	1–195	13	48	Inc. Up to Pravargya prapāṭhaka	O D	
Te	20×33	1–151	22	30	Inc. Up to 12 Anuvākas	G	
Gr	20×32	1–171	34	24	Inc. Almost complete	G O	
Te	44×3·5	1–209	8	74	C	W	Folios 36 to 50 and 92 to 98 are empty

1	2	3	4	5	6
E473	P.1261/1	Taittirīyāraṇyaka-bhāṣyaṁ (Vedārtha-prakāśa)		Sāyaṇaḥ	PL
E474	P.1819	,,		,,	,,
475	P.7976	,,		,,	,,
476		Vedārthaprakāśaḥ			

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	43×4	1-42	6	58	Inc. VI Praśna or pitṛmēdhapraśna	D W	
,,	40×3.5	1-39	8	62	Inc. IV & V Praśna	G	
Na	49.5×5	1-234	8	64	C	D W	
Please	see Taittirīyā	raṇyak	abhāṣy	aṁ			

VEDĀḤ

UPANIṢAT

1	2	3	4	5	6
Upaniṣat					
E 477	P.3581/17	Akṣamālōpaniṣat* (Akṣamālikōpaniṣat)			PL
E. 478	P.4136/11	,,			,,
479	B.247/28	,,			P
480	B.408/1	,,			,,
481	B.1038/2-13	,,			,,
482	C.3682/38	,,			,,
E 483	B.247/a	Akṣamālikōpaniṣat-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkhṣitā-cāryaḥ	,,
E 484	B.408/2	,,		,,	,,
485	B.1038/2	,,		,,	,,
E 486	B.247/33	Akṣikōpaniṣat* (Akṣyupaniṣat)			,,
487	B.409/a	,,			,,
488	B.1039/3	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	24th. folio only
,,	24×5	45-46	15	54	C	G	
Gr	17·5×21	11-13	33	24	C	O D	
Te	16·5×20·3	1–6	12	16	C	G	
D	16×20·4	8-12	15	18	C	G	
Te	21×10	314-317	11	30	C	O	
Gr	17·4×21	11–13 (Pages)	33	24	C	O D	
Te	16·5×20·3	6-7	12	16	C	G	
D	16×20·4	8–12	15	18	C	G	
Gr	17·5×21·3	35-37	17	30	C	O D	
Te	14×20	1-5	13	16	C	G	
D	16×20·5	31-38	14	18	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 489	C.3682/43	Akṣikōpaniṣat			P
E 490	B.247	Akṣikōpaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaīyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
E 491	B.409/b	,,		,,	,,
492	B.1039/3	,,		,,	,,
E 493	C.99/3	Agnirahasyōpaniṣat* (Śatapathabrāh-maṇōpaniṣat)			,,
494	B.789	Agnirahasyōpaniṣat-bhāṣyaṁ* (Agnirahasya-prakāṣikā)		Raṅgarāmānujaḥ	,,
E 495	P.1973/13	Atharvaśikhōpaniṣat* (Atharvaṇaśi kōpaniṣat, Atharvaśikāpra-navōpaniṣat)			PL
496	P.2347/6	,,			,,
497	P.5592/21	,,			,,
498	P.5772/26	,,			,,
499	P.6205	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	21×10	343-346	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·2	35-37	15	28	C	O D	
Te	14×20	6-10	13	16	C	G	
D	16×20·5	31-38	14	18	C	G	
Te	30×9·8	1-55	10	29	C	G	
,,	16×20	52 Pages	11	16	C	G	
Na	38·5×3	156-158	4	80	C	O	
Gr	18×4	42-44	10	26	C	G	
Kan	42·3×5·5	One	9	90	C	G	14 nth. folio only
Te	29×3·5	28 29	6	42	C	O	
,,	26×3·5	34-36	7	42	C	O	

1	2	3	4	5	6
500	P.6524/1	Atharvaśikhōpaniṣat*			PL
501	P.6524/2	,,			,,
502	P.8230	,,			,,
503	P.8552	,,			,,
504	P.8874/6	,,			,,
505	A.166/25	,,			P
506	B.159/2	,,			,,
507	B 410/1	,,			,,
508	B.791	,,			,,
509	B.912	,,			,,
510	B.926/ 27-11	,,			,,
511	C.1514/3	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	19×5·3	Two	12	30	C	O	No folio number
,,	19×5·3	Two only	10	30	C	O	No folio number
Na	34·5×3·5	8–9	8	64	C	G O	
Gr	38×4	One only	23	110	C	O W	33rd. folio
Na	41×3	,,	7	56	Inc.	O	6th. folio
Gr	20·5×32	70–76	50	32	C	O D	
Te	16×20·5	8–10	12	16	C	G	
,,	16×20	161–162	11	22	C	G	
,,	15×20	1–22 Pages	11	18	C	G	
Gr	15×21	1–11	16	20	C	G O	
Te	16×20·5	26–27	16	24	C	G	
,,	23·4×10	14–15	10	28	C	G	

1	2	3	4	5	6
512	C.1533/6	Atharvaśikhōpaniṣat			P
513	C.2542/1-j	,,			,,
514	C.3777/8	,,			,,
515	C.3807/8	,,			,,
E 516	P.3464/3	Atharvaśikhōpaniṣad-bhāṣyaṁ		Raṅgarāmānujaḥ	PL
517	B.791	,,		,,	P
E 518	P.5704	,, (Atharvaśikha-vilāsa *		Rāmānujadāṣaḥ	PL
E 519	P.21/2	,, (Dīpikā)*		Śaṅkarānaṅdaḥ	,,
520	P.320/3	,, ,,		,,	,,
521	P.5592/39	,, ,,		,,	,,
522	B.912	,, ,,		,,	P
E 523	A,166/26	,, (Bhāṣyaṁ)		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	31×14	16-17	12	42	C	G	
,,	17×10	13-15	13	20	Inc.	G	
,,	28×13	7-8	14	40	C	O	
D	20×10	31-34	8	26	C	O	
Gr	40×3·5	57-61	8	76	C	G	
Te	15×20	1-22 Pages	11	18	C	G	
Gr	48×3·5	1-180	6	84	Inc. Up to II Pariccheda	D W	
Te	43×3·5	27-30	9	78	C	O D	
,,	44·5×3·8	45-49		80	C	D W	
Kan	43×3·3	81-84	9	90	C	G	
Gr	15×21	1-11	16	20	C	G O	
,,	20·5×32	70-76	50	32	C	O D	

1	2	3	4	5	6
524	B.410/2	Atharvaśikhōpaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P
E525	P.1973/12	Atharvaśiraupaniṣat* (Atharvaṇaśira-upaniṣat)			PL
526	P.2347/5	,,			,,
527	P.5592/22	,,			,,
528	P.6204	,,			,,
529	P.6525/1	,,			,,
530	P.8229	,,			,,
531	P.8565	,,			,,
532	P.8874/5	,,			,,
533	A.166/23	,,			P
534	B.411/1	,,			,,
535	B.910/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16×20	163-181	11	22	C	G	
Na	38·5×3	190-196	4	80	C	G O	
Gr	18×4	36-42	10	26	C	G	
Kan	42·3×5	14-16	9	80	C	G	
Te	26×3·5	27-34	7	42	C	O	
,,	19×5·3	six only	10	28	C	O	No. folio numbers
Na	34·5×3·5	5-8	7	64	C	G O	
Gr	38×4	45-46	12	110	C	O W	
Na	41×3	3-6	7	56	C	O	
Gr	20·5×32	61-70	50	32	C	O D	
Te	6×19	125-131	11	20	C	G	
Gr	16·3×20·5	1-27	15	28	C	G	

1	2	3	4	5	6
536	C.1514/2	Atharvaśiraupaniṣat			P
537	C.1533/5	,,			,,
538	C.3777/7	,,			,,
539	C.3807/1	,,			,,
540		,,			
E 541	A 166/24	Aṭharvaśiraupaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkśitā-cāryaḥ	P
542	B.4:1/2	,,		,,	,,
543	P.3882	,, (Dīpikā)*		Śaṅkarānaṅdaḥ	PL
544	P.5592/38	,, ,,		,,	,,
545	B.910	,, ,,		,,	P
546	C.1518/b	,, ,,		,,	,,
E 547	P.4106/4	Advaitatārakōpaniṣat* (Advayatārakōpaniṣat)			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	23·4×10	9-14	10	28	C	G	
,,	31×14	13-16	12	42	C	G	
,,	28×13	5-7	14	40	C	O	
D	20×10	1-9	8	26	C	O	
Please see also Bhāvanōpanișat, Devyatharvaśiraupaniṣat, Nārāyāṇātharvaśira-upaniṣat							
Gr	20·5×12	61-70	50	32	C	O D	
Te	6×19	131-159	11	20	C	G	
Gr	21×4	Two only	10	26	Inc.	G	
Kan	43×5·5	72-81	9	90	C	G	
Gr	16·3×20·5	1-27	15	20	C	G	
D	23×10	15-21	8	36	Inc.	G	
Gr	29×5	Two only	10	56	C	O D	No folio numbers

1	2	3	4	5	6
543	B.247/14	Advaitatārakōpaniṣat			P
E 549	B.412/1	,,			,,
550	B.1034/9	,,			,,
551	C.3682/23	,,			,,
E 552	B 247/2-2	Advaitatārakōpaniṣadbhāṣyaṁ*		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
553	B.247/14	,,		,,	,,
554	B.412/2	,,		,,	,,
555	B.1034/9	,,		,,	,,
E 556	C.2502/7	Advaitōpaniṣat (Vedāntādvaitōpaniṣat)			,,
557	C.3807/14	,,			,,
558		Adhyātmadarpaṇaḥ			
E 559	P.1277/3a	Adhyātmōpaniṣat*			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	17·5×20·5	Three	30	20	C	O D	No folio numbers
Te	16·5×20	33-36	11	20	C	G	
D	16×20	116-122	15	20	C	G	
Te	21×10	182-185	11	30	C	O	
Gr	18×21	11-13	30	26	C	O	
,,	17·5×20·5	Three	30	20	C	O D	No folio gumbers
Te	16·5×20	37-40	11	20	C	G	
D	16×20	116-122	15	20	C	G	
,,	21·5×10·5	1-2	10	32	C	O W	
,,	20×10	9-11	8	26	C	O	
Please	see Adhyātm	ōpaniṣ	adbhā	ṣyaṁ			
Gr	55×5	70-78	12	120	C	G	

1	2	3	4	5	6
560	P.1682/9	Adhyātmōpaniṣat			PL
561	P.3581/3	,,			,,
562	B.413/1	,,			P
563	C.3682/44	,,			,,
E 564	P.1277/3b	Adhyātmōpaniṣad-bhāṣyaṁ (Adhyātmadarpaṇaḥ)		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	PL
565	B.413/2	,,		,,	P
566		Anubhūtiprakāśa			
E 5 7	P.4136/14	Annapūrnōpaniṣat*			PL
568	B.247/31	,,			P
569	B.414/1	,,			,,
E 570	B.1038/5				,,
571	B.1039/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	40×3·5	One	6	64	C	G	38th. folio
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	7th. folio
,,	16·1×18·5	1-115	12	20	C	G	
,,	21×10	346-350	11	30	C	O	
Gr	55×5	70-87	12	120	C	G	
Te	16·1×18·5	1-15	12	20	C	G	
Please see Nṛsimhottaratāpinīvyākhyā							
Te	24×5	49-56	15	50	C	D W	
Gr	17·5×21·5	One	30	25	C	O D	18th folio
Te	16×20	1-28	13	16	C	G	
D	16×20	24-42	15	19	Inc. I to III Adhyāya	G	
,,	16×20	1-27	15	19	Inc. ,,	G	

1	2	3	4	5	6
572	B.1122/3	Annapūrnopaniṣat			P
573	C.3682/41	,,			,,
E 574	B.247/31	Annapūrnopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
575	B.414/2	,,		,,	,,
576	B.1038/5	,,		,,	,,
577	B.1039/1	,,		,,	,,
E 578	P.3581/10	Annapūrneśvaryu-paniṣat			PL
E 579	P.1643/3	Amṛtanādopaniṣat (Yogopaniṣat)			,,
580	P.3581/21	,,			,,
581	P.5592/12	,,			,,
582	P.6203	,,			,,
583	P.8240	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	16·5×21	2-3	16	16	Inc. Beginning only	G O	
Te	21×10	323-341	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	One	30	25	C	O D	18nth. folio
Te	16×20	29-63	13	16	C	G	
D	16×20	24-42	15	19	Inc. I to III Adhyāya	G	
,,	16×20	1-27	15	19	Inc. ,,	G	
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	22nd. folio
Na	39×3·3	4-6	6	50	C	W	
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	26th. folio
Kan	42·3×5	9-10	9	80	C	G	
Te	26×3·5	25-27	7	42	C	O	
Na	34·5×3·5	18-20	7	64	C	G	

1	2	3	4	5	6
584	P.8550	Amṛtanādopaniṣat			PL
E 585	P.8557	,,			,,
586	A.166/21	,,			P
587	B.415/1	,,			,,
588	B.926/27-8	,,			,,
589	C.3807/7	,,			,,
E 590	A.166/22	Amṛtanādopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
591	B.415/2	,,		,,	,,
E 592	P.1643/1	Amṛtabindūpaniṣat			PL
593	P.1973/10	,,			,,
594	P.3621/11	,,			,,
595	P.5592/8	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	38×4	One	12	110	C	O W	32nd. folio
,,	38×4	35-36	12	110	C	O W	
,,	20·5×31·5	59-69	52	32	C	O	
Te	16×20	115-118	11	20	C	G	
,,	16×20·5	22-24	16	24	C	G	
D	20×10	29-31	8	26	C	O	
Gr	20·5×31·5	51-61	52	32	C	D	
Te	16×20	119-124	11	18	C	G	
Na	39×3·8	1-2	6	50	C	W	
,,	38·5×3	185-187	4	80	C	G O	
Gr	25×4	17-18	9	30	C	D W	
Kan	42·3×5	6-7	9	80	C	G	

1	2	3	4	5	6
596	P.5764/20	Amṛtabindūpaniṣat			PL
597	P.5772/31	,,			,,
598	P.6053/12	,,			,,
599	P.6202	,,			,,
600	A.166/19	,,			P
601	B.927/7	,,			,,
E 602	P.5772/28	Amṛthabindūpaniṣad-bhāṣyṁ (Dīpikā)		Śaṅkarānandaḥ	PL
E 603	A 166/20	,, (Bhāṣyaṁ)		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
604	B.416	,, ,,		,,	,,
605		Amṛta(sarva)sāropaniṣat			
E 606	P.6586/2	Aruṇopaniṣat			PL
E 607	B.247/39	Avadhūtopaniṣat			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	17×6·5	138-139	14	24	C	G O	
,,	28·6×3·4	One	7	58	C	G	3rd. folio
,,	26×3·5	51-54	5	36	C	W	
,,	26×3·5	23-25	7	42	C	O	
Gr	20·5×31·5	55-56	52	32	C	O	
Te	16×20·5	21-22	16	24	C	G	
Kan	28·5×3·6	9-23	6	42	C	O D	
Gr	20·5×31·5	57-58	52	32	C	O	
Te	16·5×20·3	1-5	11	18	C	G	
Please	see Sarvasāro	panișat					
Na	16·8×3·8	26-27	7	40	C	O	
Gr	17·5×20·5	1-4	30	20	C	O D	

1	2	3	4	5	6
608	B.417/1	Avadhūtopaniṣat			P
609	B.1039/9	,,			,,
610	C.3682/50	,,			,,
611		,,			
E 612	B.247/39	Avadhūtopaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P
613	B.417/2	,,		,,	,,
614	B.1039/9	,,		,,	,,
615		Avimuktajābālopaniṣat			
E 616	P.4136/12	Avyaktopaniṣat (Avyaktanṛsimhopaniṣat)			PL
617	B.247/29	,,			P
618	B.418/1	,,			,,
619	B.1038/3	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16×20	1-4	13	14	C	G	
D	16×20	77-83	15	20	C	G	
Te	21×10	362-364	11	30	C	O	
Please see Turiyātītāvadhūtopaniṣat							
Gr	17·5×20·5	1-4	30	20	C	O D	
Te	16×20	4-9	13	14	C	G	
D	16×20	77-83	15	20	C	G	
Please see Jābālopaniṣat also							
Te	24×5	46-48	15	50	C	D W	
Gr	17·5×21·5	1-4	30	20	C	O D	
Te	16×20	1-7	12	14	C	G	
D	16×25	13-20	15	19	C	G	

1	2	3	4	5	6
620	C.3682/39	Avyaktopaniṣat			P
E 621	B.247/29	Avyaktopaniṣad bhāṣyaṁ		Appaiyadikhṣitācāryaḥ	,,
622	B.4[illegible]/2	,,		,,	,,
623	B.1038/3	,,		,,	,,
E 624	P.1480/3	Ācamanopaniṣat (Ācamanīyopaniṣat)			PL
625	C.696/23	,,			P
E 626	P.1973/23	Ātmabodopaniṣat (Ātmaprabodopaniṣat)			PL
E 627	P.5586/1	,,			,,
628	P.6432	,,			,,
629	P.8239	,,			,,
630	P.8555/1	,,			,,
631	C.3682/12	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	21×10	317-321	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	1-4	30	20	C	O D	
Te	16×20	8-12	12	14	C	G	
D	16×20	13-20	15	19	C	G	
Te	39×4	17-18	6	62	C	O W	
D	19×11·5	One	10	27	C	O D	
Na	38·5×3	227-228	4	80	C	G O	
,,	38×3	One	6	55	C	O	1st. folio
,,	44×4	One	6	62	C	O	98th. folio
,,	34·5×3·5	One	7	64	C	G	18nth. folio
Gr	38×4	One	8	110	C	O	35th. folio
Te	21×10	68-71	11	30	C	O	

1	2	3	4	5	6
632		Ātmaṣaṭkam			
E 633	P.3581/16	Ātmopaniṣat			PL
634	P.8250	,,			,,
635	B.247/36	,,			P
636	B.419/1	,,			,,
637	B.1039/6	,,			,,
638	C.3682/47	,,			,,
639	C.3780/4	,,			,,
640		,,			
E 641	B.247/36	Ātmopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
642	B.419/2	,,		,,	,,
643	B.1039/6	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Please see Aiṭareyopaniṣat							
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	24th. Folio
Na	34·5×3·5	One	8	64	C	G	59nth. Folio
Gr	17·5×21·5	Three	30	25	C	O D	
Te	16×20	1–4	13	16	C	G	
D	16×20	47-53	15	20	C	G	
Te	21×10	353–355	11	30	C	O	
,,	28×13	Four	15	40	C	O	
Please see Bahvṛcabramopaniṣat, Brahmopaniṣat							
Gr	17·5×21·5	Three	30	25	C	O D	
Te	16×20	4-9	13	14	C	G	
D	16×20	47-53	15	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
644		Ātharvaṇamṅtro-paniṣat (Ātharvanopaniṣat)			
645		Ātharvaṇarahasya-skaṅdopaniṣat			
646		Ātharvaṇikopaniṣat			
647		Ātharvaṇakālikopaniṣat			
648		Ādityasūryopanīṣat			
649		Āranyakopaniṣat			
E 650	P.1973/6	Ārunyopaniṣat (Ārunikopaniṣat, Āruṇyakopaniṣat)			PL
E 651	P.3621/7	,,			
E 652	P 6198	,,			,,
653	P.8554/2	,,			,,
654	A.166/11	,,			P
655	B.420/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Please	see Muṇḍako	panisa	t				
Please	see Skaṅdopa	niṣat					
Please	see Praśnopa	niṣat					
Please	see Kālikopa	niṣat					
Please	see Sūryopan	iṣat					
Please	see Mahānār	āyaṇīy	opaniṣ	at			
Na	38·5×3	179-180	5	80	C	G O	
Gr	25×4	8-10	8	23	C	D W	
Te	26×3·5	17-19	7	42	C	O	
Gr	38×4	34-35	12	110	C	O W	
,,	20·5×31·5	43-45	52	32	C	D	
Te	16×20	109-111	11	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
656	C.1533/2	Āruṇyopaniṣat			P
657	C.3807/9	,,			,,
E 658	P.1655/7	Āruṇyopaniṣad-bhāṣyaṁ (Dīpikā)		Śaṅkarānandaḥ	PL
659	C.1536	,, ,,		,,	P
E 660	A.166/12	,, (bhāṣyaṁ)		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
661	B.420/2	,,		,,	,,
E 662	B 12[illegible]/5	Āśramopaniṣat			,,
663		Itihāsopaniṣat			
664	P.1682/16	Īśāvāsyopaniṣat (Īsopaniṣat, Saṁhitopaniṣat, Mantropaniṣat, Kaṅvamantropaniṣat, Yāgñiyamantropaniṣat.)			PL
665	P.1958/2	,,			,,
666	P.3318/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	30·5×13·5	One	14	38	C	G	9th. folio
D	20×10	1-3	8	26	C	O	
Te	46×4	30-35	9	58	C	W	
,,	22·5×12·5	1-7	19	30	Inc.	O	
Gr	20·5×31·5	43-45	52	32	C	D	
Te	16×20	111-113	11	20	C	G	
D	15·5×19·5	16-19	12	12	C	G	
Please see Itihasa in Vedāñga.							
Gr	40×3·5	One	8	56	Inc.	W	6th. folio
Na	45×4·3	One	10	106	C	G	
Te	44×3·5	One	9	80	C	W	

1	2	3	4	5	6
667	P.3362/1	Īśāvāsyopaniṣat			PL
668	P.4031/2	,,			,,
669	P.5360/10	,,			,,
670	.5483/1	,,			,,
671	P.5592/14	,,			,,
672	P.6422	,,			,,
673	P.7522/18	,,			,,
674	P.7714	,,			,,
675	P.8551	,,			,,
676	B.245/1a	,,			P
677	B.327/1	,,			,,
678	B.421/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	25×5	One	12	5)	C	G O	I Folio
,,	37×4	One	6	56	Inc. 2 Mantras	D W	46th. Folio
Te	44·7×3·5	One	8	96	C	G	14nth. Folio
Na	42·5×4	One Page	8	86	C	DW	5th. page
Kan	42·3×5	10-11	9	80	C	G	
Na	44×4	One	7	62	C	G O	
,,	28·5×6	Two	13	80	C	O	
Te	17×3·5	1-2	7	24	Inc. Upto 14nth. Ṛk.	G	
Gr	38×4	32-33	12	110	C	O W	
,,	15×19·5	1-6	28	20	C	O	
,,	15·5×20·5	1-15	27	16	C	G O	
Te	15·5×19·5	1-17	11	16	C	G	

1	2	3	4	5	6
679	B.119'/1	Īśāvāsyopaniṣat			P
680	C.512/1	,,			,,
E 681	C.2503/1	,,			,,
682	C.2597	,,			,,
683	C.3753/1	,,			,,
684	C.3806/2	,,			,,
685	C.3807/4	,,			,,
E 686	P.3249/1	Īśāvāsyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	PL
687	P.3446/1	,,		,,	,,
688	P.3868/1	,,		,,	,,
689	P.9690/4	,,		,,	,,
690	C.512/2	,,		,,	P

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	18×20	1-2)	21	20	C	O	
D	31×14·5	1-6	16	52	C	G	With Nābhi
Te	20·3×10·5	1-2	9	34	C	O	With Svara
D	17·5×10	1-2	11	24	C	D	
,,	29×13	One	13	38	C	O	1st. folio
,,	19×12	1-4	11	20	C	O	
,,	20×10	16-18	8	26	C	O	
Te	46·5×4·5	1-7	7	66	C	G W	
Gr	32·5×3·5	1-9	8	64	C	G	
,,	44×3·5	1-11	7	48	C	G	
Na	36×4	78-89	7	96	C	O W	
D	31×14·5	1-6	16	52	C	G	

1	2	3	4	5	6
691	C 2502/8a	Īśāvāsyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	P
692	C.3848/1	,,		,,	,,
E 693	P.3709/8	Īśa-Kenopaniṣād-bhāṣyaṭippaṇi		Śivānandaḥ	PL
E 694	C.1810	Iśāvāsyabhāṣyaṁ		Kṛṣṇānandaḥ	P
E 695	P.1655/5	,, (Dipīkā)		Śaṅkarānandaḥ	,,
696	B.1190/3	,,		Grāmaṇīśingara-yyaṅgāryaḥ	,,
E 697	B.245/1b	,,		Appaiyadikśitā-cāryaḥ	,,
698	B.421/2	,,		,,	,,
699	B.327/5	,,		,,	,,
700	B.1190/4	,,		Grāmaṇīśingara-yyaṅgāryaḥ	,,
701	B.1190/2	,,		,,	,,
E 702	P.3362/2	,,		Ānandatīrthaḥ	PL

7	8	9	10	11	12	13	14
D	21·5×10·5	1-9	9	50	C	O	
,,	27·7×11·5	21-29	10	54	C	G	
Gr	45·5×3·3	1-29	8	56	C	D W	Tippaṇi on Śaṅkarabhāṣya
D	31×11	1-43	11	46	C	G	Sa.Sa. 1742 Pālguṇa vadi-6.
Te	46×4	22-26	8	58	C	G	
Kan	18×20	1-20	21	20	C	O	Kannada translation of Saṅkarabhāṣya
Gr	15×19·5	1-6	28	20	C	O D	
Te	15·5×19·5	1-17	11	16	C	G	
Ta	16·5×21	1-15	28	25	C	G	In Tamil languag
Kan	18×20	1-20	21	20	C	O	Kannada translation of Raṅgarāmanuja bhāṣyaṁ.
,,	18×20	1-20	21	20	C	O	With Pratipadārtha
Na	25×5	1-3	12	50	C	G O	

1	2	3	4	5	6
703	P.4031/3	Īśāvāsyabhāṣyaṁ		Ānandatīrthaḥ	PL
704	P.5483/2	,,		,,	,,
705	P.7522/17	,,		,,	,,
E 706	P.3362/15	Īśāvāsyabhāṣyaṭika		Jayatīrthaḥ	,,
707	P.7595/4	,,		,,	,,
708	C.386	,,		,,	P
709	C 1055	,,		,,	,,
710	C 2602	,,		,,	,,
711	C.3250	,,		,,	,,
E 712	C.2277	,, (Padārtha-dīpika)		Vādirājayatiḥ	,,
E 713	C.64	Īśāvāsyaṭīkāvyakhya (Bhāvaprakāśaḥ)		Satyaprjña-bhikṣuḥ	,,
E 714	A.371	,, (Pancikā)		Raghunātha-yatiḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	37×4	One	6	62	Inc.	D W	46th. folio
,,	42·5×4	5-6	8	86	C	D W	
,,	28·5×6	1-2	13	80	C	O	
,,	25×5	49-60	12	55	C	G O	
,,	26×5·5	1-15	13	60	Inc.	O	
D	21×10	2-20	9	25	Inc.	G	I folio is missing
,,	30×11	1-12	10	60	C	G	
,,	29×10	1-11	12	46	C	O	Kīlaka, Kārtika, Bahula-10. Śanivāra.
,,	30·2×10·5	1-6	13	62	C	D W	
,,	19×10·5	1-17	9	28	C	G	
,,	26·5×12	1-6	11	44	C	G	
,,	19·5×22	1-62	20	24	C	D	

1	2	3	4	5	6
715	C.1345	Īśāvāsyaṭīkāvyākhyā		Rāghunāthayatiḥ	P
716	C.2752/2	,,		,,	,,
E 717	P.91/1	,,		Śrīnivāsatīrthaḥ	PL
718	C.1043	,,		,,	P
E 719	C.54	,, (Bhāvadīpa)		Narasiṁhācāryaḥ	,,
E 720	C.2752/1	,,		Chalarīnarasiṁhācāryaḥ	,,
721	P.523/2	,,			PL
722	P.7075/1	Īśavāsyopaniṣadkhaṅḍārthaḥ		Rāghavendrayatiḥ	,,
723	B.83/84-1	,,		,,	P
E 724	P.446/2	Īśāvāsyopaniṣadvākyārthaḥ			PL
725	B.1194	Īśāvāsyopaniṣadbhāṣyaṁ		Grāmaṇīsingraiyyaṅgāryaḥ	P
726		Umarjīyam			

7	8	9	10	11	12	13	14
D	29×10.5	1-17	13	46	Inc.	D W	
,,	31×14	7-38	16	78	Inc. No beginning	O D	
Na	45×4.5	38-46	8	76	C	G	
D	21×10	1-11	13	31	C	G	
,,	27×12	1-10	14	50	C	G	
,,	31×14	1-6	16	72	C	O D	
Na	40×3.5	1-4	6	65	Inc.	D W	
,,	26×5.5	1-10	9	38	C	G O	
D	15×19	1-7	12	20	C	D	
Na	40.5×3.5	1-4	7	60	C	G	
Kan	18×20	245-249	21	20	C	O	Kannada translation of Madhvabhāṣya
Please	see Atharvop	aniṣad	bhāṣya	vivara	ṇaṁ		

1	2	3	4	5	6
727		Udgītabrahmavidyā			
E 728	P.3644/3	Ūrdhvapuṇḍropaniṣat (Varāhopaniṣat)			PL
729	B.123/1	,,			P
730	B.926/27-4	,,			,,
E 731	P.4546/2	,,			PL
E 732	B.926/27-2	,,			P
E 733	P.3581/18	Ekākṣaropaniṣat			PL
734	P.4136/13	,,			,,
735	B.247/30	,,			P
736	B.422/1	,,			,,
737	B.1038/4	,,			,,
738	C.3682/40	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Please see Chāndogyopaniṣat							
Gr	21·5×3·5	70-71	8	52	C	D W	
D	15·5×19·5	1-3	12	12	C	G	
Te	16×20·5	17-18	16	24	C	G	
Na	41×4	1-3	5	42	C	G	Differs from the previous Ms.
Te	16×20·5	One	16	22	C	G	,, 16nth. folio ,,
,,	51×5·5	24-25	12	104	C	G	
,,	24×5	One	15	50	C	D W	48th. folio
Gr	17·5×21·5	One	30	20	C	O D	
Te	15·8×20	1-2	12	16	C	G	
D	16×2)	21-23	15	19	C	G	
Te	21×10	321-323	11	30	C	O	

1	2	3	4	5	6
E 739	B.247/30	Ekākṣaropaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P
740	B.422/2	,,		,,	,,
741	B.1038/5	,,		,,	,,
E 742	P.1958/9	Aitareyopaniṣat (Ātmaṣaṭkam, Mahaitareyopaniṣat, Ātmopaniṣat, Bahvṛcabrāhmano-paniṣat)			PL
743	P.2367/5	,,			,,
744	P.3318/9	,,			,,
745	P.4879/a	,,			,,
746	P 5360/16	,,			,,
747	P.5493	,,			,,
748	P.5655/13	,,			,,
749	P.5772/23	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	17·5×21·5	One	30	20	C	O D	
Te	15·8×20	3-4	12	16	C	G	
D	16×20	21-23	15	19	C	G	
Na	45×4·3	15-16	10	106	C	G	
Gr	23×3·5	4-7	11	40	C	D W	
Te	44×3·5	9-10	9	80	C	O D	
Na	50×6	1-55	11	108	C	D W	With Kannadārtha. Kīlaka, Kārtika, Sukla-2..
Te	44·7×3·5	24-26	8	96	C	G	
Na	42·5×4	1-2	7	80	C	D W	
,,	22×3·5	22-26	7	50	C	G O	
Kan	28·5×3·8	8-13	5	32	C	O D	

1	2	3	4	5	6
750	P. 6429	Aitareyopaniṣat			PL
751	P.6522	,,			,,
752	P.6306/14	,,			,,
753	P.6306/18	,,			,,
754	P.7441/16	,,			,,
755	P.8543/2	,,			,,
756	P.8774/2	,,			,,
757	P.9432	,,			,,
758	B.41/1	,,			P
759	B.42/2	,,			,,
760	B.246/7	,,			,,
761	B.328/4a	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	44×4	21-23	8	62	C	O Ḋ	
Te	19×5·3	2-5	10	30	C	O	
Na	44×3·5	39-42	7	70	C	W	
,,	44×3·5	70-71	6	70	Inc. VIII Khaṇḍā	G	
,,	26×6	1-3	8	50	C	O	
Gr	38×4	22-23	12	110	C	O D	
Te	37×3·5	1-6	6	60	C	G	
Na	21×3	1-6	7	30	C	O	
D	16×20	45-140	12	18	Inc. I part	G	
,,	16×20	141-173	12	18	Inc. II part	G	
Gr	15×19·5	85-92	33	18	C	O D	
,,	16·5×21	172-212	28	24	C	G	

1	2	3	4	5	6
762	B.423/1	Aitareyopaniṣat			P
763	C.1500/1	,,			,,
764	C.1626/1	,,			,,
765	C.2504/1a	,,			,,
766	C.2542/26	,,			,,
767	C.3806/9	,,			,,
768	P.3249/8	Aitareyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	PL
769	P.3446/8	,,		,,	,,
770	P.3868/7	,,		,,	,,
771	P.8690/2	,,		,,	,,
772	P.8690/3	,,		,,	,,
773	C.1500/2	,,		,,	P

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15·5×19	113-116	11	20	C	G	
Gr	34×13·5	1-52	15	44	C	G O	
Te	30·5×14·5	1-55	16	58	C	G O	With Nābhi
,,	20×11	1-24	13	28	C	G O	
D	16×10·5	1-7	7	26	C	G O	
,,	19×12	1-8	11	20	C	O	
Te	46·5×4·5	65-80	8	100	C	G	
Gr	32·5×3·5	130-183	8	64	C	G	
,,	44×3·5	105-119	8	78	C	G	
Te	36×6	55-67	7	96	C	O W	
,,	36×4	67-77	7	96	C	O	
Gr	34×18·5	1-52	15	44	C	G O	

1	2	3	4	5	6
774	C.1626/2	Aitareyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Śhṅkarācāryaḥ	P
E 775	P.3446/9	Aitareyopaniṣad-bhāṣyavyākhyā		Nārāyaṇeṅdraḥ	PL
E 776	C.1500/3	,,		Abhinavanārāya-ṇeṅdraḥ (Ānandajñāna)	P
777	C.1509	,,		,,	,,
778	C.1626/3	,,		,,	,,
E 779	P.1632/2	,, (Dīpika)		Vidyāraṇyaḥ	PL
780	P.6290	,,		,,	,,
781	C.618	,,		,,	P
782	C 2504/1b	,, (Vedārtha-prakāśaḥ)		Sāyaṇaḥ	,,
783	C.3927	Aitareyopaniṣat-bhāṣyaṁ		Vidyāraṇyaḥ	,,
784	P.4614/1	,,			PL
E 785	B.246/8	,,		Appaiyadīkhṣitā-cāryaḥ	P

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	30·5×14·5	1-55	16	58	C	G O	With Nābhi
Gr	32·5×3·5	24-29	8	64	Inc.	G	Starts from the 18nth. slhka
,,	34×18·5	1 52	15	44	C	G	
D	26×12	1-39	15	40	C	G	
Te	30·5×14·5	1-55	16	58	C	G O	With Nābhi
Na	32·5×4	87-108	8	74	Inc. 2nd. Araṇyaka of IV Adyāya	G	
Te	20×3·5	1-39	7	28	Inc.	W	
Kan & D	20·3×10·7	1-26	10	32	C	G	
Te	20×11	1-24	13	28	C	G O	
D	32·5×11	1-19	9	50	C	G O	
Te	46·5×5	1-62	8	60	Inc. 2nd.-5th. Āraṇyaka	G	36-46 folios are missing
Gr	15×19·5	85-92	33	18	C	O D	

1	2	3	4	5	6
786	B.423/2	Aitareyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P
787	B.323/4b	,,		,,	,,
788	C.3089	,,		Ānandatīrthaḥ	,,
789	P.4023	Aitare-yopani-ṣadbhāṣya-vyākhyā (Bhāṣyārtha-ratnamālā)		Tāmraparṇī Śrīnivāsācāryaḥ	PL
E 790	P.4026	,, ,,		,,	,,
791	C.3235/1	,, ,,		,,	,,
E 792	P.5724	Aitareyopaniṣad-bhaṣyavyākhya (Bhāṣyavyākhyā)		Śrīnivāsaḥ S/o Viṭhalāryaḥ	P
793	P.259	,, ,,		Śrīnivāsācāryaḥ	PL
794	C.2395	,, ,,		,,	P
795	C.3143/2	,, ,,		,,	,,
796	C.3361	Aitareyopaniṣad-bhāṣyavyākhya		Viśvēśvratīrthaḥ	PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15·5×19	117-123	11	20	C	G	
Gr	16·5×21	172-212	28	24	C	G	Tamil Language
D	31×11	1-44	11	60	C	G	
Na	38·3×3·5	1-53	7	78	Inc. Upto 1st. Adhyāya of Praghaṭṭakaṁ	D W	
,,	38·3×3·5	1-46	7	78	Inc. I Praghaṭṭaka	D W	
D·	31×11	1-97	11	56	Inc- Upto 4th. Adhyāya of II Praghaṭṭaka	O	
Na	45×4·7	1-188	9	92	Inc. Upto 8th. Adhyāya of II Praghaṭṭak	G	
,,	38·5×4	1-153	7	52	Inc. I to V Adhyāya	W Ḍ	
D	31×11	1-66	12	52	C	O D	
,,	31×11	80-81 & 102-118	11	72	Inc. IV Adhyāya of 3rd. Praghaṭṭaka		
Na	41×4	63-200	6	64	C	O D	

1	2	3	4	5	6
797	C.40	Aitareyopaniṣad-bhāṣyavyākhya		Viśveśvaratīrthaḥ	P
E 798	C.1048	,,		,,	,,
799	C.1662	,,		,,	,,
800	C.2056	,,		,,	,,
801	C 3143/1	,,		,,	,,
802	C.3235/2	,,		,,	,,
803	A.226	,, (Bhāva-pradīpaḥ)		Bhagavantarāyaḥ	,,
804	P.6946/2	,, (Bhāṣya-vyākhya)		Mudgalācārya-sūnuḥ	PL
805	B.41 /2	Aitareyopaniṣad-khaṇḍārthaḥ		Narasimhayatiḥ	P
806	B.42/2	,,			,,
807	C.1653	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	21·5×10·5	1-82	15	36	C	G	Tāraṇa, Puṣya, Śukla-2, Somavāra.
D	20·5×9	1-109	11	38	C	G	
,,	31×13	1-85	11	50	C	O	
,,	20·5×10	1-142	10	28	C	G O	Śubhakṛtu, Kārtika, Śudhā-15.
,,	31×11	1-8	11	70	Inc. 6th Adhyāya of III Praghaṭṭa	G	
,,	31×11	9-72	11	56	Inc. 8th. Adhyāya of III Praghaṭṭa	O	
D	32×19	1-180	21	40	C	G	Viḷambī, Mārga-śira, Śukla-6, Bhānuvāra. 1898 A.D.
Na	49×5	1-55	11	58	Inc.	O D	
D	16×20	45-140	12	18	Inc. Part I	G	
,,	16×20	141-173	12	18	Inc. Part II	G	
,,	28×11	1-42	10	50	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 808	P.4838/1	Aitareyopaniṣad-khaṇḍārthaḥ		Kṛṣṇācāryaḥ	PL
809	P.4879/b	,,		,,	,,
810	P.91/3	,, Vivaraṇaṁ		Viśvēśatīrthaḥ	,,
E 811	P.4136/19	Kaṭharudropaniṣat (Kaṭhavalupaniṣat, Kaṭhopaniṣat)			,,
812	B 247/43	,,			P
813	B.424/1	,,			,,
814	B.1039/13	,,			,,
815	C.3682/54	,,			,,
E 816	B.247/43	Kaṭharudropaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
817	B 424/2	,,		,,	,,
818	B.425/2	,,		,,	,,
819	B.1039/13	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	35×5	1-109	9	43	C	D W	
,,	50×6	1-55	11	108	C	D W	Kīlaka, Kārtika, Sukla-2.
,,	45×4·5	57-92	8	80	C	G	
Te	24×5	74-75	16	50	C	O W	
Gr	17·5×21·5	1-6	30	25	C	O D	
Te	16×20	1-6	12	16	C	G	
D	16×20	97-107	15	20	C	O	
Te	21×10	381-383	11	30	C	O D	
Gr	17·5×21·5	1-6	30	25	C	G	
Te	16×20	16-14	12	16	C	G	
,,	15·5×20	1-64	12	16	C	G	
D	16×20	97-107	15	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 820	P.1682/3	Kaṭhavalyupaniṣat (Dvayopnniṣat, Kaṭhvalīkhāndaḥ, Kaṭhopaniṣat)			PL
E 821	P.1958/4	Kaṭhopaniṣat (Kāṭhakopaniṣat, Kaṭhvalyupaniṣat)			,,
822	P.3318/4	,,			,,
823	P.3362/7	,,			,,
824	P.5360/12	,,			,,
825	P.5487/1	,,			,,
826	P.5592/23	,,			,,
827	P.6424	,,			,,
828	P.6523	,,			,,
829	P.7717	,,			,,
830	P.8242	,,			,,
831	P.8571	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	40×3·5	2-3	8	56	C	G	
Na	45×4·3	2-4	10	106	C	G	
Te	44×3·5	2-3	9	80	C	O D	
Na	25×5	10-15	12	50	C	G O	
Te	44·7×3·5	15-19	8	96	C	G	
Na	42·5×4	19-23	8	86	C	W	
Kan	42·3×5	16-19	9	80	C	G	
Na	44×4	3-8	7	62	C	G O	
Te	19×5·3	54-60	12	32	C	G	
,,	17×3·5	1-19	6	22	C	D W	
Na	34·5×3·5	29-34	7	64	C	G	
Gr	38×4	63-65	12	110	C	O D	

1	2	3	4	5	6
832	B.245/3a	Kaṭhopaniṣat			P
833	B.327/3	,,			,,
834	B.425/1	,,			,,
835	B1192/1	,,			,,
836	C.1040/2	,,			,,
837	C.2600	,,			,,
838	C.3729/2	,,			,,
839	C.3753/3	,,			,,
840	C.380/4	,,			,,
841	C.3810/3	,,			,,
842		,,			,,
843	P. 3203	Kaṭhopaniṣad-bhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	16×20	12-30	34	22	C	O	
,,	15·5×20·5	39-133	27	16	C	O	
Te	15·5×20	1-64	12	16	C	G	
Kan	18×20	59-206	21	20	C	O	
D	21×8	1-7	14	48	C	G	
,,	17·5×10	6-17	9	25	C	O	
Kan	22×15	5-16	10	29	C	O	
D	29×13	3-8	13	38	C	O	
,,	19×12	4-14	11	20	C	O	Śa. Śa. 1833, Virōdhikṛt, Pauṣya, Śuddha-14, Sōmavāra
,,	21×10	1-8	12	44	C	O	
Please see Dvayopaniṣat also							
Te	42·5×3·5	18-48	6	76	Inc. Almost complete	W	

1	2	3	4	5	6
844	P.3249/3	Kaṭhopaniṣad-bhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	PL
845	P.3446/3	,,		,,	,,
846	P.3868/3	,,		,,	,,
847	P8690/1	,,		,,	,,
848	C.592	,,		,,	P
849	C.2504/2	,,		,,	,,
850	C 3239	,,		,,	,,
851	C.3270	Kaṭhopaniṣad-bhāṣyṭippaṇaṁ			,,
852	C.1520	Kaṭhopaniṣadbhāṣya-vyākhyā		Bālagopālendraḥ	,,
853	B.1192/3	Kaṭhopaniṣad-bhāṣyaṁ		Grāmaṇīśingara-iyaṅgāryaḥ	,,
E 854	B.245/3b	,,		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
855	B.327/7	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	46·5×5	21-46	7	64	C	G	
Gr	32·5×3·5	27-6)	8	64	C	G	
,,	44×3·5	1-24	8	72	C	G	
Te	36×4	1-54	7	96	C	O W	
D	26×10	1-48	7	35	C	G	
Te	19·5×10·5	1-46	13	26	C	G O	Śa. Śa. 1767, Viśvāvasu, Written by Subbāsūri.
D	21×10	1-46	7	28	C	O	
,,	31×11	1-8	11	50	C	G	
,,	26×12	1-33	14	43	C	G	
Kan	18×20	59-206	21	20	C	O	Kannada translation of Śaṅkarabhāṣya
Gr	16×2)	12-30	34	22	C	O	
Ta	16·5×21	39-133	28	25	C	G	Tamil

1	2	3	4	5	6
856	B.1192/4	Kaṭhopaniṣad-bhāṣyaṁ		Grāmaṇīśingara-iyaṅgāryaḥ	P
857	B.1192/2	Kaṭhopaniṣadvyākhyā		,,	,,
858	P.3362/8	Kaṭhopaniṣad-bhāṣyaṁ*		Ānaṅdatīrthaḥ	PL
859	P 5487/2	,,		,,	,,
860	C.1040/1	,,		,,	P
861	P.3362/18	Kaṭhopaniṣad-bhāṣyaṭīkā*		Vyāsatīrthaḥ	PL
862	P.5471	,,		,,	,,
863	C.2740	,,		,,	P
E 864	P.91/4	,, (Padārtha-kaumudī)*		Vedeśabhikṣu	PL
865	C.364	,, ,,		,,	P
866	P.517/2	Kaṭhopaniṣadkhaṅ-dārthaḥ*		Rāghaveṅdrayati	PL
867	P.3362/22	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan.	18×20	59-206	21	20	C	O	Kannada translation of Raṅgarāṁānuja-bhāṣyaṁ
,,	18×20	59-206	21	20	C	O	In Kannada language
Na	25×5	15-20	12	50	C	G O	
,,	42·5×4	23-27	8	86	C	W	
D	21×8	1-5	14	48	C	G	
Na	25×5	82-98	12	55	C	G O	
,,	37×3·5	3-18	7	80	C	O	
D	30×10·8	1-16	12	68	C	D W	
Na	45×4·5	93-135	8	80	C	G	Yuva, Phālguṇa, Kṛṣṇa-13.
D	23·5×10·5	1-100	9	34	C	G	3, 4, 97-28 folios are missing.
Na	48×3	110-128	8	74	C	O	
,,	25×5	139-165	10	50	C	G O	Kālayukti, Bhādrapada-13 Guruvārā, Written by Veṅkaṭadāsaḥ

1	2	3	4	5	6
868	P.7075/4	Kaṭhopaniṣad-khaṅḍārthaḥ*		Rāghaveṅdrayati	PL
869	B.83/84-3	,,		,,	P
870	B.1196	Kaṭhopaniṣad-bhāṣyaṁ		Grāmaṇīśingara-iyaṅgāryaḥ	,,
871	P.2367/2	Kalisaṅtaraṇopaniṣat*			PL
872	A.167/31	,,			P
873	B.426/1	,,			,,
874	C.3682/73	,,			,,
E 875	A.167/32	Kalisaṅtaraṅopani-ṣadbhaṣyaṁ		Appaiyadīkśitā-cāryaḥ	,,
876	B.426/2	,,		,,	,,
877		Kāṭhakopaniṣat			
878		Kāṇvamaṅtropaniṣat			
879.		Kālāgnirudrasarvo-paniṣatsāraḥ			

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	26×5·2	66-112	8	30	C	G O	
D	15×19	20-64	12	20	C	D	
Kan	18×20	352-355	21	20	C	O	Kannada translation of Madhvabhāṣya
Gr	23×3·5	One	11	34	C	W	
,,	19·5×31	99-100	52	32	C	O	
Te	15·5×18·5	One	11	20	C	G	195th. Folio
,,	21×10	One	11	30	C	O	474th. folio
Gr	19·5×31	99-100	52	32	C	O	
Te	15·5×18·5	One	11	20	C	G	195th. folio
Please	see Kaṭhopaniṣat						
Please	see Īśāvāsyopaniṣat						
Please	see Rudrākṣajābālopaniṣat						

1	2	3	4	5	6
E 880	P.667/2	Kālāgnirudropaniṣat*			PL
881	P.904/7	,,			,,
882	P.1682/14	,,			,,
883	P 1973/19	,,			,,
884	P.2347/7	,,			,,
885	P.5360/7	,,			,,
886	P.5592/33	,,			,,
887	P.5657/29	,,			,,
888	P.5717/11	,,			,,
889	P.5764/17	,,			,,
890	P 5772/22	,,			,,
891	P.6208	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	19×3.5	23-25	5	26	C	G	
,,	42×3.5	192-193	6	68	C	O	
Gr	40×3.5	2 &4	8	56	C	G	
Na	38.5×3	251-252	4	80	C	G O	
Gr	18×4	25-26	9	22	C	D W	
Te	44.7×3.5	One	8	96	C	G	13nth. folio
Kan.	42.3×3.5	One	10	84	C	G	44th. folio
Na	21×3	72-73	6	40	Inc. No beginning	G O	
Kan	29×3.5	One	7	58	Inc.	D	
Te	17×6.5	135-136	15	24	C	G O	
Kan	28.5×3.8	6-7	5	32	C	O D	
Te	26×3.5	52-53	7	42	C	O D	

1	2	3	4	5	6
892	P.6507/3	Kālāgnirudropaniṣat			PL
893	P.6952/12	,,			,,
894	P.7347	,,			,,
895	P.7777/30	,,			,,
896	P.8874/9	,,			,,
897	A.166/35	,,			P
898	B.427/1	,,			,,
899	C.461/56	,,			,,
900	C.2542/11	,,			,,
901	C.3807/11	,,			,,
E 902	A.166/36	Kālāgnirudropaniṣadbhāṣyam		Appaiyadikṣitācāryaḥ	,,
903	B.427/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	19×5·3	Two	12	30	C	O	
,,	45×3·8	40-41	7	74	C	O	
Kan	30×5	One	11	64	C	G	99 nth. Folio
Na	33×3·8	110-111	6	68	C	G O	
,,	41×3	One	7	56	C	O	15nth. Folio
Gr	20·5×31·5	159-160	52	32	C	D	
Te	16×19·5	321-322	11	24	C	G	
D	19×9	377-380	8	20	C	G	
Te	16·5×10	1-3	9	22	C	G	
D	20×10	1-3	8	26	C	O	
Gr	20·5×31·5	159-160	52	32	C	O D	
Te	16×19·5	323-327	11	22	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 904	P.5795/3	Kāḷīkopaniṣat			PL
E 905	C.3596	,,			P
E 906	C.3600	,,			,,
907		Kāḷopaniṣat			
E 908	P.5002/8	Kuṇḍalyupaniṣat			PL
E 909	B 247/34	Kuṇḍikopaniṣat			P
910	B.428/1	,,			,,
911	B.1039/4	,,			,,
912	C.3682/45	,,			,,
E 913	B.247/34a	Kuṇḍikopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadikṣitā-cāryaḥ	,,
E 914	B.423/2	,,		,,	,,
915	B.1039/4a	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	21×3·5	58-62	6	30	C	G	
D	20×10	1-10	9	27	C	O	
,,	15×10	1-7	7	28	C	O	
Please see Kaulopaniṣat							
Te	27×4·5	One	12	25	C	G	
Gr	17·5×21·5	Two	30	25	C	O D	
Te	16×20	1-3	13	16	C	G	
D	16×20	38-43	15	20	C	G	
Te	21×10	350-352	11	30	C	O	
,,	16×20	Three	13	16	C	G	
Gr	17·5×21·5	Two	30	25	C	O D	
D	16×20	38-43	15	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 916	P.7348	Kūcirudropaniṣat			PL
E 917	P.2367/4	Kṛṣṇopaniṣat* (Gopālopaniṣat)			,,
E 918	P.5360/3	,,			,,
919	A.167/23	,,			P
E 920	C.3682/66	,,			,,
E 921	A.167/24	Kṛṣṇopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
922	B.429	,,		,,	,,
923	P.1958/3	Kenopaniṣat* (Taḷavakāropaniṣat, Keṅeṣitopaniṣat)			PL
924	P.3318/3	,,			,,
925	P.3362/5	,,			,,
926	P.3581/9	,,			,,
927	P.5360/11	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	30×5	99-101	11	64	C	G	
Gr	23×3.5	2-4	9	36	C	D W	
Te	44.7×3.5	6-7	8	96	C	G	
Gr	19.5×31	87-92	52	32	C	O	
Te	21×10	441-443	11	30	C	O	
Gr	19.5×31	87-92	52	32	C	O	
Te	15.5×19	41-57	11	20	C	G	
Na	45×4.3	1-2	10	105	C	G	
Te	44×3.5	1-2	9	80	C	W	
Na	25×5	7-9	12	50	C	G O	
Te	51×5.5	One	12	104	C	G	22nd. folio
,,	447.×3.5	14-15	8	96	C	G	

1	2	3	4	5	6
928	P.5485/1	Kenopaniṣat			PL
929	P.5592/16	,,			,,
930	P.5772/20	,,			,,
931	P.6423	,,			,,
932	P.7522/1[illegible]	,,			,,
933	P.77[illegible]6	,,			,,
934	P.8243	,,			,,
935	P.8562	,,			,,
936	B.245/2a	,,			P
937	B.327/2	,,			,,
938	B.430/1	,,			,,
939	B.1191/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	42·5×4	11-12	8	86	C	D W	
Kan	42·3×5	11-12	9	80	C		
,,	28·5×3·8	14	5	32	C	O D	
Na	44×4	1-3	7	62	C	G O	
,,	28·5×6	3-4	13	80	C	O	
,,	17×3·5	1-6	7	20	C	G	
,,	34·5×3·5	34-35	7	64	C	G	
Gr	38×4	43-44	12	110	C	O W	
,,	16×20	7-11	34	22	C	O D	
,,	15·6×20·5	16-38	27	16	C	O	
Te	15·5×19	14	11	16	C	G	
Kan	18×20	21-58	21	20	C	O	

1	2	3	4	5	6
940	C.2503/2	Kēnopaniṣat			P
941	C.2598	,,			,,
942	C.3729/1	,,			,,
943	C.3753/2	,,			,,
944	C.3806/3	,,			,,
945	C.3807/5	,,			,,
946	C.3807/22	,,			,,
947	C.3810/2	,,			,,
948	P.2705/4	Kēnopaniṣad-bhāṣyaṁ*		Śaṅkarācāryaḥ	PL
949	P.3249/2	,,		,,	,,
950	P.3446/2	,,		,,	,,
951	P.3868/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	20·3×10·5	One Page	7	30	Inc. 4 Slokas	O	Back of 2nd. Folio
D	17·5×10	2-5	7	26	C	O D	
Kan	22×15	3-5	10	29	C	O	
D	29×13	1-3	13	38	C	O	
,,	19×12	1-4	11	20	C	O	
,,	20×10	18-20	8	25	C	O	
Te	20×10	1-4	8	24	C	O	
D	21×10	One	12	44	Inc. No beginning	O	3rd. Folio
Te	19·5×4	40	5	25	C	O	
,,	46·5×4·5	8-20	7	66	C	G	
Gr	32·5×3·5	9-26	8	64	C	G	
,,	44×3·5	12-35	7	48	C	G	

1	2	3	4	5	6
952	C.512/3	Kenopaniṣad-bhāṣyam *		Śaṅkarācāryaḥ	P
953	C.2502/9	,,		,,	,,
254	C.2502/10	,,		,,	,,
E 955	C.2502/11	Kenopaniṣadbhāṣya-vyākhyā			,,
956		Kenopaniṣadbhāṣya-ṭippaṇi		Śivānandaḥ	,,
E 957	B.1191/3	Kēnopaniṣadbhāṣyaṁ		Grāmaṇiśingar-iyaṅgāryaḥ	,,
958	B.1191/2	,,		,,	,,
E 959	B.245/2b	,,		Appaīyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
960	B.430/2	,,		,,	,,
961	B.327/6	,,		,,	,,
962	B.1191/4	,,		Grāmaṇiśingār-iyaṅgāryaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	31×14.5	1-7	19	60	C	G	
Te	22×11.5	1-28	11	24	C	O W	
D	21.5×10.5	1-18	8	42	C	G	
Te	19.5×10.5	1-29	12	24	C	W	Prabhava, Aṣāḍha, Sukla, Guruvāra. Written by Kodūr Subramaṅyasūri
Please see Srl. No. 693							
Kan	18×20	21-58	21	20	C	O	Kannada translation of Śaṅkarabhāṣyaṁ
,,	18×20	21-58	21	20	C	O	With Kannada ṭīkā
Gr	16×20	7-11	34	22	C	O D	
Te	15.5×19	14	11	16	C	G	No folio numbers
Ta	16.5×21	16-38	28	25	C	O	Tamil language
Kan	18×20	22-58	21	20	C	O	Kannada translation of Raṅgarāmānujabhāṣyaṁ

1	2	3	4	5	6
963	P.3362/6	Kēnopaniṣad-bhāṣyaṁ *		Ānandatīrthaḥ	PL
964	P.5485/2	,,		,,	,,
965	P.7522/20	,,		,,	,,
966	B.1195	,,		Grāmaṇīśingara-iyaṅgāryaḥ	P
967	P.3362/17	Kēnopaniṣadbhāṣya-ṭīka *		Vyāsatīrthaḥ	PL
968	P.5470	,,		,,	,,
969	B.532	,,		,,	P
970	C.1034	,,		,,	,,
E 971	C.55	,,		Vēdeśatīrthaḥ	,,
E 972	C.1016	,,		,,	,,
973	C 3100	,,		,,	,,
E 974	C 2129	,,		Satyapriyatīrthaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	25×5	9-10	12	50	C	G O	
,,	42·5×4	12-13	8	86	C	D W	
,,	28·5×6	4-6	13	80	C	O	
Kan.	18×20	350-351	21	20	C	O	Kannada translation of Madhvabhāṣyaṁ
Na	25×5	78-81	12	55	C	G O	
,,	37×3·5	1-3	7	80	C	O	
D	16×21	1-10	12	16	C	O	
,,	21·5×9	1-30	11	33	C	G	
,,	27×12	1-13	12	42	C	G	
,,	27×10·5	1-12	13	38	C	W	
,,	31×11	1-8	8	46	Inc.	D W	
,,	30·2×11	1-8	14	60	C	G O	

1	2	3	4	5	6
E 975	C.2372	Kenopaniṣadbhāṣya-ṭīka		Nārāyanācāryaḥ	P
976	P.517/4	Kēnopaniṣadbhāṣya-khaṅdārthaḥ*		Rāghavēadra-tīrthaḥ	PL
977	P.5494	,,		,,	,,
978	P.7075/2	,,		,,	,,
979	B.83/84-2	,,		,,	P
E 980	C.1785	Kēnopaniṣadbhāṣya-khaṅdārthaprakāśaḥ		Nṛsīmhabhikṣu	,,
E 981	P.5098	Kēnopaniṣadartha-prakāśaḥ			PL
E 982	P 1643/5	Kaivalyopaniṣat *			,,
983	P.1973/2	,,			,,
984	P.2347/2	,,			,,
985	P.5360/2	,,			,,
986	P.5592/3	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	23×13	1-14	12	34	Inc.	O D	
Na	48×3	142-146	8	74	C	O	
,,	42.5×4	1-3	10	102	C	D W	
,,	26×5.5	11-24	8	28	C	G O	
D	15×19	9-19	12	20	C	D	
D	19.5×11.5	1-14	7	22	C	D W	
Na	44×3.8	1-13	7	82	C	D W	
,,	39×3.8	8-10	6	50	C	W	
,,	38.5×3	164-166	5	80	C	G O	
Gr	18×4	1-3	9	30	C	DW	
Te	44.7×3.5	5-6	8	96	C	G	
Kan	42.5×5	2-3	9	80	C	G	

1	2	3	4	5	6
987	P.5717/7	Kaivalyopaniṣat			PL
988	P.5772/30	,,			,,
989	P.5779/25	,,			,,
990	P.6194	,,			,,
991	P.6517	,,			,,
992	P.6986	,,			,,
993	P 7441/15	,,			,,
994	P.7635/8	,,			,,
995	P.7669	,,			,,
996	P.8564	,,			,,
997	P.8845/6	,,			,,
998	P.8874/8	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	29×3·5	3-4	8	56	C	D	
Te	28·6×3·4	1-2	7	58	C	G	
,,	35·5×3	92-93	7	82	C	G O	
,,	26×3·5	2-4	7	42	C	O	
,,	19×5·3	49-51	10	30	C	O	
Kan	28×4·5	1-2	10	48	C	G	
Na	26×6	1-2	8	50	C	O	
Kan	24×5	130-131	9	32	C	G	
Te	36×3·5	186-188	5	64	C	O D	
Gr	38×4	44-45	12	110	C	O W	
Na	34×3	66-68	6	62	C	O	
,,	41×3	13-15	7	56	C	O	

1	2	3	4	5	6
999	A.166/4	Kaivalyopaniṣat *			P
1000	B.278/5	,,			,,
1001	C.3806/1	,,			,,
1002	C.3807/15	,,			,,
1003	C.3807/21	,,			,,
1004	C.3813/2	,,			,,
1005	C.4192/1	,,			,,
1006	P.320/2	Kaivalyopaniṣad-vyākhyā (Dīpikā)		Śaṅkarānandaḥ	PL
1007	P.1655/2	,, ,,		,,	,,
1008	P.5772/27	,, ,,		,,	,,
1009	B.625	,, ,,		,,	P
1010	C.1517	,, ,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	20·5×31·5	5-9	52	32	C	O	
,,	12×19	51-53	25	14	C	O	
D	19×12	1-5	11	20	C	O	
,,	20×11	11-13	8	26	C	G	
,,	20×10	1-3	8	26	C	O	
,,	17×10	1-26	9	18	C	O	
,,	17×10	1-6	7	18	C	G	
Te	45×4·5	40-45	8	92	C	D W	
,,	46×4	3-8	8	58	C	D W	
Kan	28·5×3·8	1-9	8	48	C	O D	
Te	15×20	1-12	14	26	C	G	
D	24×11	1-13	10	34	C	G	

1	2	3	4	5	6
1011	C.1527	Kaivalyopaniṣad-vyākhyā (Dīpika)		Śaṅkarānandaḥ	P
1012	C.1532	,, ,,		,,	,,
1013	C 3813/3	,, ,,		,,	,,
E 1014	A.166/3	Kaivalyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1015	B.431	,,		,,	,,
E 1016	P.5795/2	Kaulopaniṣat * (Kālopaniṣat)			PL
E 1017	P.1664/2	,,			,,
1018	P.7982/74	,,			,,
E 1019	P.8225	,,			,,
1020	B.124/3	,,			P
1021	B.895/4	,,			,,
1022	B.1000/a	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	30×14	1-6	16	42	C	G	
Gr	31·5×12·5	1-5	22	54	C	G O	
D	17×10	1-26	9	18	C	O	
Gr	20·5×31·5	5-9	52	32	C	O	
Te	15×19·5	1-16	11	16	C	W	
,,	21×3·5	43-57	6	30	C	G	
Kan	44×4·5	18-19	9	8)	C	D	Differs from previous Ms.
Na	16·8×5	319-320	12	46	C	G O	
,,	34·5×3·5	2-3	7	64	C	G O	
Kan	15·5×19·5	One	11	15	C	G	30th. folio
Gr	16×21	42-43	17	16	C	G	
Te	16·5×20·5	1-11	13	14	C	G	

1	2	3	4	5	6
1023	C.2542/15	Kauḷopaniṣat			P
1024	C 3780/5	,,			,,
E 1025	P.5795/2a	Kauḷopaniṣad-bhāṣyaṁ		Bhāskarānandaḥ (Bhāsurānandaḥ)	PL
1026	P.6323/2	,,		,,	,,
1027	B.690	,,		,,	P
1028	B.895/5	,,		,,	,,
E 1029	P.1682/10	Kauṣītakyupaniṣat * (Kauṣītakibrāhmaṇopaniṣat)			PL
E 1030	P.1973/29	,,			,,
1031	P.3581/35	,,			,,
1032	P.3621/17	,,			,,
1033	P.5592/31	,,			,,
1034	P. 6207	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	17·5×10	One	12	26	C	G	11nth. folio
,,	28×13	1-2	15	40	C	O	
,,	21×3·5	43-57	6	30	C	G	
,,	36·2×3·1	One	6	74	Inc. Beginning only	G	3rd. folio
,,	11×15·5	1-9	12	24	C	D W	
Gr	16×21	44-56	17	16	C	G	
,,	40×3·5	38-61	8	56	C	G	Viśvāvasu, Kumbha-10.
Na	38·5×3	237-245	5	80	Inc. III & IV Adhyāya	G O	
Te	51×5·5	35-39	12	104	Inc. I-III Adhyāya	G	
Gr	25×4	75-90	9	32	C	D W	
Kan	42·3×5	37-43	10	84	C		
Te	26×3·5	43-52	7	42	Inc. III & IV Adhyāya	O D	

1	2	3	4	5	6
1035	P.8241	Kauṣītakyupaniṣat			PL
1036	P.8569/1	,,			,,
1037	P 8569/2	,,			,,
1038	P.9520/2	,,			,,
1039	A.166/29	,,			P
1040	B.432/1	,,			,,
1041	B.799/1	,,			,,
1042	C.1533/9	,,			,,
1043	C.2542/14	,,			,,
E 1044	B.799/2	Kauṣītakyupaniṣad-vyākhya (Prakāśikā)*		Raṅgarāmānujaḥ	,,
1045	P.3124	,, (Dīpikā)		Śaṅkarānandaḥ	PL
E 1046	A.166/30	Kauṣītakyupaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	34·5×3·5	20-29	8	68	C	G	
Gr	38×4	One	12	110	Inc. Some portion in III Adhyāya	O W	55th. folio
,,	38×4	56-61	12	110	C	O D	
Te	37×3·5	Fif-teen	5	40	Inc. I-IV Adhyāya	D W	No folio Numbers
Gr	20·5×31·5	87-108	52	32	C	D	
Te	15×19·5	207-226	11	22	C	G	
,,	15×20	1-131	11	13	C	G	
,,	30·5×13·5	21-27	14	38	Inc. Upto IV Adhyāya	G	
,,	16·5×10·4	1-10	12	26	Inc. III & IV Adhyāya	O W	
,,	15×20	1-131	11	13	C	G	
Na	44·5×5·5	42-81	7	86	C	G	
Gr	20·5×31·5	87-108	52	32	C	D	

1	2	3	4	5	6
1047	B.432/2	Kauṣītakyupaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkhṣitā-cāryaḥ	P
E 1048	P.1973/21	Kṣurikopaniṣat *			PL
1049	P.3621/4	,,			,,
1050	P.5586/3	,,			,,
1051	P.5592/9	,,			,,
1052	P.6210	,,			,,
1053	P.8223	,,			,,
1054	P.8561/2	,,			,,
1055	A.166/41	,,			P
1056	B.433/1	,,			,,
E 1057	A.166/42	Kṣurikopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P
1058	B.433/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15×19.5	227-240	11	22	C	G	
Na	38.5×3	223-225	4	80	C	O D	
Gr	25×4	4-6	9	34	C	D W	
Na	38×3	3-5	6	55	C	O	
Kan	42.3×5	One	9	80	C	G	7nth. folio
Te	26×3.5	64-65	7	42	C	O	
Na	34.5×3.5	1-2	8	64	C	G O	
Gr	38×4	One	12	110	C	O D	43rd. folio
,,	20.5×31.5	188-190	52	32	C	O D	
Te	15.5×19	369-370	11	20	C	G	
Gr	20.5×31.5	188-190	52	32	C	O D	
Te	15.5×19	371-372	11	22	C	G	

1	2	3	4	5	6
1059		Khilasaṁhitopaniṣat			
E 1060	P.1643/6	Gaṇapatyupaniṣat * Gaṇeśopaniṣat,) Gaṇeśāthrvaśiraḥ)			PL
E 1061	P.2210/7	,,			,,
1062	P.4449/2	,,			,,
1063	P.4526/17	,,			,,
E 1064	P.8253/1	,,			,,
1065	B.247/49	,,			P
1066	B.279/1	,,			,,
1067	B.434/1	,,			,,
1068	B.1039/19	,,			,,
1069	B.1122/26	,,			,,
1070	C.694/107	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Please	See Nāradap	arivrāj	akopa	niṣat			
Te	39×3·8	One	3	6)	Inc.	G	11nth. Folio
Na	29×3·2	22-23	7	58	C	D W	
,,	18·2×4	34-37	7	28	C	D W	
,,	31·5×6	22-23	12	50	C	G	
,,	34·5×3·5	62-63	8	63	C	G	
Gr	17·5×20·5	1-3	30	20	C	O D	
,,	11×17	1-3	11	20	C	G	
Te	16×20	1-3	13	18	C	G	
D	16×20	146-151	15	20	C	G	
Na	16·5×21	19-21	16	18	C	G O	
Kan	23×18	One	20	24	C	O	

1	2	3	4	5	6
1071	C.3433/1	Gaṇapatyupaniṣat			P
1072	C.3682/60	,,			,,
E 1073	B.247/49a	Gaṇapatyupaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkśitā-cāryaḥ	,,
1074	B.434/2	,,		,,	,,
1075	B.1039/22	,,		,,	,,
E 1076	P.1468/3	Garudopaniṣat * (Gàrudabrahmavidyā)			PL
E 1077	P.1973/27	,,			,,
1078	P.4585/3	,,			,,
1079	P 5572/19	,,			,,
1080	P.6128/26	,,			,,
1081	P.7620/8	,,			,,
E 1082	C.461/54	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	21×10	One	10	36	Inc. No beginning	G	410nth. Folio
Te	21×10	408-409	11	30	Inc. No end	O	
Gr	17·5×20·5	1-3	30	20	C	O D	
Te	16×20	4-7	13	18	C	G	
D	16×20	146-151	15	20	C	G	
Te	44×3	Two	5	70	C	O	
Na	38·5×3	234-236	4	80	C	G O	
Gr	34·7×4·8	One	5	76	C	O D	197th. Folio
Te	18×3·3	20-23	7	32	C	G O	
Gr	31×3	88-91	6	48	C	O W	
Kan	18×3·5	17-19	6	30	C	G O	
D	19×9	369-372	8	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 1083	P.4473/6	Garudopaniṣat			PL
1084	P.6806/12	,,			,,
1085	A.167/29	,,			P
1086	B.436/1	,,			,,
1087	B 664/8	,,			,,
1088	B.927/5	,,			,,
1089	C.2069/1	,,			,,
E 1090	P.1723/33	,,			PL
1091	C 3682/72	,,			P
E 1092	C.1982/10	,,			,,
E 1093	P.7552/12	,,			PL
E 1094	A.167/30	Garuḍopaniṣad-bhaṣyam		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	21·5×2·5	122-129	5	26	C	O D	Differs from previous Ms.
Na	44×3·5	33-35	6	7)	C	G	
Gr	19·5×31	97-99	52	32	C	O	
Te	15×'9	187-190	11	2)	C	G	
Kan	'6×2)	58-62	13	24	C	G	
Te	16×2)·5	18-19	16	24	C	G	
,,	31×11·5	1-3	12	54	C	G	
Na	37×3	12-15	6	54	C	G	Differs from previous Ms.
Te	21×10	47)-474	11	3)	C	O	
Na	10·5×10·5	6)-62	10	12	C	O D	
Gr	17×3·5	41-47	6	18	C	O	
,,	19·5×31	97-99	52	32	C	O	

1	2	3	4	5	6
1095	B.436/2	Garuḍopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
E 1096	C.2069/2	Garuḍopaniṣad-vyākhya (Dīpikā)		Nārāyaṇaḥ	,,
E 1097	P.1958/1	Garbhopaniṣat (Śārīropaniṣat)			PL
1098	P.1973/7	,,			,,
1099	P.3621/9	,,			,,
1100	P.5592/10	,,			,,
1101	P.5764/18	,,			,,
1102	P.6199	,,			,,
1103	P.6988/2	,,			,,
1104	P.6992/2	,,			,,
1105	P.7635/4	,,			,,
1106	P.7982/73	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15×19	191-192	11	20	C	G	
,,	31×11·5	1-3	12	54	C	G	
,,	45×4·3	1-2	7	64	C	G	
Na	38·5×3	140-143	5	80	C	G O	
Gr	25×4	12-15	9	28	C	D W	
Kan.	42·5×5	7-8	9	80	C	G	
Te	17×6·5	136-137	16	26	C	G O	
,,	26×3·5	19-21	7	42	C	O	
Kan	28×4	1-4	6	28	C	G	
,,	28×4·5	40-42	9	48	C	G	
,,	24×5	119-121	9	32	C	G	
Na	16·8×4	One	12	46	C	G O	319nth. folio

1	2	3	4	5	6
1107	P.8554/1	Garbhopaniṣat			PL
1103	A.166/13	,,			P
1109	B.927/6	,,			,,
1110	C.1533/3	,,			,,
1111	C.2542/13	,,			,,
1112	P.1655/4	Garbhopaniṣad-vyākhyā (Dīpikā)		Śaṅkarānandaḥ	PL
1113	C.1518/1	,, ,,		,,	P
E 1114	A.166/14	Garbhopaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadīkṣitācaryaḥ	,,
1115	B.435	,,		,,	,,
E 1116	B.664/2	Gāyatryupaniṣat			,,
E 1117	P.3136/1	Gopālapūrvatāpinīyopaniṣat * (Kṛṣṇatāpinīyam)			PL
1118	P.3581/5	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	38×4	One	12	110	C	O W	34th. folio
,,	20·5×31·5	47-50	52	32	C	O	
Te	16×20·5	19-21	16	24	C	G	
,,	30·5×13·5	10-11	14	38	C	G	
,,	17·5×10	9-10	13	28	C	G	
,,	46×4	14-22	8	58	C	D W	
D	23×10	1-15	9	35	C	G	
Gr	20·5×31·5	47-5	52	32	C	O	
Te	15·5×19	34-41	11	18	C	G	
Kan	16×20	40-45	13	24	C	G	
Gr	36×5·5	1-2	14	80	C	D	
Te	51×5·5	7-8	12	104	C	G	

1	2	3	4	5	6
1119	P.5360/4	Gopālapūrvatāpinī-yopaniṣat			PL
1120	A.167/21	,,			P
1121	B.437/1	,,			,,
1122	C.3682/65a	,,			,,
E 1123	A.167/22	Gopālapūrvatāpinī-yopaniṣadbhāṣyam		Appaiyadikṣitā-cāryaḥ	,,
1124	B.437/2	,,		,,	,,
E 1125	P.3136/2	Gopālottaratāpinīyo-paniṣat *			PL
1126	P.3581/6	,,			,,
1127	P.5360/5	,,			,,
1128	A.167/21	,,			,,
1129	B.437/1b	,,			P
E 1130	A.167/21a	Gopālottaratāpinī-yopaniṣadbhāṣyam		Appaiyadikṣitā-cāryaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	44·7×3·8	7-9	8	96	C	G	
Gr	19·5×31	72-86	55	36	C	O	
Te	15×19	1-7	11	16	C	G	
,,	21×10	431-435	11	30	C	O	
Gr	19·5×31	72-83	55	32	C	O	
Te	15×19	8-40	11	18	C	G	
Gr	36×5·5	2-4	14	80	C	G O	
Te	51×5·5	8-10	12	104	C	G	
,,	44·7×3·5	9-12	8	96	C	G	
Gr	19·5×31	77-86	55	36	C	G O	
Te	15×19	7-17	11	16	C	G	
Gr	19·5×31	77-86	55	35	C	G O	

1	2	3	4	5	6
1131	B.437/1a	Gopālottaratāpinīyopaniṣadbhāṣyam		Appaīyadīkṣitācāryaḥ	PL
1132		Gopālopaniṣat			,,
E 1133	B.123/6	Cakropaniṣat			,,
1134	B.926/27-3	,,			,,
E 1135	B.123/2	,,			,,
E 1136	P.7635/12	Cidambaropaniṣat			PL
1137	P.8235	,,			,,
1138	B.124/3	,,			P
1139	B.1142	,,			,,
Ē 1140	P 8253/2	Cūḷikopaniṣat			PL
E 1141	P.1468/1	Chāndogyopaniṣat * (Udgīthavidyā)			,,
1142	P.1958/10	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15×19	14-40	11	16	C	G	
Please	see Kṛṣṇopa	niṣat					
D	15·5×19·5	20-21	12	14	C	G	
Te	16×20·5	One	16	24	C	G	17nth. folio
D	15·5×19·5	4-10	12	13	C	G	Differs from the prèviour Ms.
Kan	24×5	137-139	9	32	C	G	
Na	34·5×3·5	14-15	7	64	C	G	
Kan	15·5×19·5	42-43	12	16	C	G	
D	17×21	4-6	12	14	C	O	
Na	34·6×3·5	63-64	7	64	C	G	
Te	44×3	1-48	6	70	C	O D	
Na	45×4·3	16-49	10	106	C	G	

1	2	3	4	5	6
1143	P.2497/1	Chāṅdogyopaniṣat *			PL
1144	P.3581/7	,,			,,
1145	P.5172/7	,,			,,
1146	P.5360/17	,,			,,
1147	P.5489/1				,,
1148	P.5772/35	,,			,,
1149	P.6430	,,			,,
1150	P.6780	,,			,,
1151	P.7189	,,			,,
1152	P.7757	,,			,,
1153	P.8668	,,			,,
1154	B.89-90/1	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	36×4	1-42	7	60	C	D W	Index is in last 2 folios
Te	51×5·5	10-21	12	104	C	G	
Na	47·5×6	257-276	10	100	C	G	
Te	44·7×3·5	27-30	8	96	Inc. IV Adhyāya	G	
Na	42·5×4	41-69	8	86	C	D W	
Te	28·6×3·4	13-16	6	48	Inc. Almost complete	O D	
Na	44×4	24-56	7	62	C	O D	
Gr	24×5·5	1-39+1-18	12	32	Inc. From the end of V to the middle of VII Adhyāyās are missing.	G	
,,	38·2×3·8	1-48	8	96	C	G	
Na	33·5×3·2	1-41	8	74	C	D W	
Gr	44·5×4·5	1-26	11	98	C	O D	
D	16×20	1-292	12	19	C	O D	

1	2	3	4	5	6
1155	B.246/10	Chāndogyopaniṣat			P
1156	B.298/1	,,			,,
1157	B.328/5a	,,			,,
1158	B.438/1	,,			,,
1159	C.385/1	,,			,,
1160	C.2542/27	,,			,,
1161	P.2463/1	Chāndogyopaniṣad-bhāṣyaṁ *		Śaṅkarācāryaḥ	PL
E 1162	P.3249/9	,,		,,	,,
1163	P.3868/8	,,		,,	,,
1164	P.3964	,,		,,	,,
1165	C.1142	,,		,,	P
1166	C.2547/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	15×19.5	93-105	29	20	Inc. VI Adhyāya	O D	
D	16×19	1-429	12	18	Inc. IV-VIII Adhyāya	D	
Gr	16.5×21	213-294	28	24	C	G	
Te	15.5×19	135-142	11	22	Inc. VI Adhyāya	G	
D	21×10	1-69	11	39	Inc. Upto IV Adhyāya	G	With Khaṇḍārtha
,,	17.4×10	1-73	10	24	C	G O	
Gr	40×3.5	4-53	10	82	Inc. Starts from 9th Mantra	G	1-3 folios are missing
Te	46.5×4.5	81-101	8	100	C	W	
Gr	44×3.5	23-44	8	78	Inc. VI Adhyāya	G	W
,,	40×4	1-163	8	54	C	G	
D	24×12.5	1-14	15	36	Inc. II Adhyāya	D W	
Te	32×13.5	1-3	18	56	Inc.	G	

1	2	3	4	5	6
1167	C.2547/3	Chāṅdogyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	P
1168	P.1000/3	Chāṅdogyopaniṣad-bhāṣyaṭīkā *		Ānaṅdajñānaḥ	PL
1169	P.1971	,,		,,	,,
1170	P.3541/7	,,		,,	,,
1171	P.3610/1	,,		,,	,,
1172	C.3191	,,		,,	P
1173	P.2481	Chāṅdogyopaniṣad-vyākhyā * (Mitākṣara)		Nityānaṅdāśramī	PL
1174	P 3226	,,		,,	,,
1175	C.533	,,		,,	P
1176	P.2674	,, (Vyākhyā)		Sāyaṇamādhavaḥ	PL
E 1177	P.3610/2	,,		Abhinavanārāyaṇeṅdrasarasvati	,,
E 1178	B.246/9	Chāṅdogyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P

7	8	9	10	11	12	13	14
D	32×13·5	1-110	12	54	C	G	
Na	33×4	76-114	7	36	Inc. VI Adhyāya	D W	
,,	33×4	1-263	6	50	Inc. Almost complete	G	
Gr	44×5·3	131-223	14	80	Inc. ,,	D W	
,,	48×4	1-99	9	64	Inc. Upto V Adhyāya	G	
D	31·5×11	1-23	11	52	Inc. IV Adhyāya	G	8-10 folios are missing
Na	47·5×4	1-62	8	80	C	D	Folio 23 missing
Gr	33·5×3	1-140	6	48	C	G W	
D	21×14	1-14	12	35	Inc. Upto Ch. 7 Kh. 3	G	
Na	36×2·5	1-142	4	50	C	G	
Gr	48×4	100-159	9	64	Inc. VI-VIII Adhyāya	G	
,,	15×19·5	93-105	29	20	Inc. VI Adhyāya	O D	

1	2	3	4	5	6
1179	B.438/2	Chāndogyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P
1180	B 328/5b	,,		,,	,,
1181	P.1418	,,		Raṅgarāmānujaḥ	PL
1182	P.1735	,,		,,	,,
1183	P.2096	,,		,,	,,
1184	P.3357	,,		,,	,,
E 1185	B.210/1	,, (Dīpikā)		Vādhūlavaradā-cāryaḥ	P
1186	P.5489/2	Chāndogyopaniṣad-bhāṣyaṁ *		Ānandatīrthaḥ	PL
1187	P.183	Chāndogyopaniṣad-bhāṣyaṭīka *		Vyāsatīrthaḥ	,,
1188	P.4370	,,		,,	,,
1189	B.284	,,		,,	P
1190	B.285/1	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15·5×19	143-172	11	22	Inc. VI Adhyāya	G	
Gr	16·5×21	213–294	28	24	Inc. ,,	G	In Tamil
Te	45×4	1-106	7	60	Inc. Upto VI Adhyāya	W	
Gr	44×4	1-75	12	64	Inc. I-V Adhyāya	D W	
,,	47×4	1-95	11	64	Inc. Upto VII Adhyāya	W	
,,	46×4	1-104	8	90	Inc. I to V Adhyāya	O D	
Te	17×20	1-54	17	18	Inc. III-VI Ādhyāya	O	
Na	42·5×4	70-98	8	86	C	Ḍ W	
,,	42×4	1-162	5	56	C	D W	
,,	37·5×3·5	1-132	6	60	C	O W	
D	16×20	1-230	12	16	Inc. Upto V Adhyāya	D W	
Kan	16×20	1-172	12	18	Inc. VI-VIII Adhyāya	G	

1	2	3	4	5	6
1191	C.1337	Chāndogyopaniṣad-ṭikā		Vyāsatīrthaḥ	P
1192	P.91/5	,, (Padārtha-kaumudī)		Vedeśabhikṣu	PL
E 1193	B.228	,, ,,		,,	P
1194	B.298/2	,, ,,		,,	,,
1195	C.1675	,, ,,		,,	,,
1196	C.3184	,, ,,		,,	,,
1197	C.47	Chāndogyopaniṣad-khaṇḍārthaḥ *		Rāghavendra-yatiḥ	,,
1198	B 89-90	,,		,,	,,
1199	C.385/2	,,		,,	,,
E 1200	P.1973/3	Jābālopa iṣat * (Avimuktajābālo-paniṣat)			PL
1201	P.3581/11	,,			,,
1202	P.3621/3	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	26×12	1-108	15	35	C	O D	
Na	45×4·5	137-147	8	76	Inc. Upto Udgīthavidyā	D	
D	15×19	1-356	6	19	Inc. I-III Adhyàya	G	
,,	16×19	1-429	12	18	Inc. IV-VIII	D	
,,	32·5×10	1-140	17	88	C	D	
,,	31·2×11	1-131	11	80	Inc. Upto VI Adhyāya	O D	
,,	24·5×10	1-86	15	50	Inc. Upto 11th Khāṅda of VIII Adhyāya	G O	
,,	16×20	1-292	12	19	C	O D	
,,	21×10	1-69	11	39	Inc. IV-V Adhyāya	G	
Na	38·5×3	126-128	5	80	C	O D	
Te	51×5·5	22-23	12	104	C	G	
Gr	25×4	2-4	8	32	C	D W	

1	2	3	4	5	6
1203	P.5772/23	Jābālopaniṣat *			PL
1204	P.6195	,,			,,
1205	P.8231	,,			,,
1206	A.166/6	,,			P
1207	B.913/1	,,			,,
E·1208	A.166/5	Jābālopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1209	B.439	,,		,,	,,
E 1210	A.167/33	Jābālyupaniṣat * (Jābālopaniṣat)			,,
1211	B.440/1	,,			,,
1212	C.3682/74	,,			,,
E 1213	A.167/34	Jābālyupaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1214	B.440/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	28·6×3·4	4-5	7	58	C	G	
,,	26×3·5	4-7	7	42	C	O	
Na	34·5×3·5	9-11	7	64	C	D W	
Gr	20·5×31·5	10-13	52	32	C	O	
,,	16×20·5	1-3	15	20	C	G	
,,	20·5×31·5	10-13	52	32	C	O	
Te	15×19·5	17-25	11	16	C	W	
Gr	20×31	100-101	53	36	C	O	
Te	15×19·5	199-200	11	22	C	G	
,,	21×10	475-476	11	30	C	O	
Gr	20×31	100-101	53	36	C	O	
Te	16×19·5	201-202	11	22	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 1215	P.5372/5	Jvaropaniṣat			PL
E 1216	P.4136/21	Tārasāropaniṣat *			,,
E 1217	A.167/13	,,			P
1218	B.441/1	,,			,,
1219	C.3682/61	,,			,,
E 1220	A.167/14	Tārasāropaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1221	B.441/2	,,		,,	,,
1222		Talavakāropaniṣat			
E 1223	P.4136/8	Turīyātītopaniṣat * (Turīyātītāvadhūlo-paniṣat, Avadhūto-paniṣat)			PL
1224	B.247/25	,,			P
1225	B.442/1	,,			,,
1226	B.1038/12	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	23.2×3.5	One	7	48	C	D W	39nth. folio
Te	24×5	One	16	5)	C	D W	92nd. folio
Gr	19.5×31	61-64	52	32	C	O	
Te	15.5×19	129-131	11	22	C	G	
,,	21×10	423-424	11	30	Inc. No beginning	O	
Gr	19.5×31	61-64	52	32	C	O	
Te	15.5×19	132-143	11	22	C	G	
Please see Kenopaniṣat							
Te	24×5	One	15	50	C	D W	39nth. folio
Gr	17.5×20.5	One	30	20	C	O D	
Te	16×20	1-2	13	16	C	G	
D	16×20	191-194	15	19	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 1227	C.3682/35	Turīyātītopaniṣat			P
E 1228	B.247/25	Turīyatītopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkhṣitā-cāryaḥ	,,
1229	B.442/2	,,		,,	,,
1230	B.1038/12a	,,		,,	,,
E 1231	P.5717/9	Tejobiṅdūpaniṣat *			PL
E 1232	A.167/9	,,			P
1233	C.3682/7	,,			,,
E 1234	A.169/10	Tejobiṅdūpaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1235	B.443	,,		,,	,,
1236	P.1448/2	Taittiriyopaniṣat * (Sikṣavalli, Brahma-valli, Bhṛguvalli)			PL
1237	P.1525/2	,,			,,
1238	P 1958/8	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	21×10	299-300	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	One	30	20	C	O D	
Te	16×20	3-4	13	20	C	G	
D	16×20	191-194	15	19	C	G	
Kan.	29×3·5	One	8	56	C	D	5th. folio
Gr	19·5×31	17-44	52	32	C	O	
Te	21×10	13-41	11	30	C	O	
Gr	19·5×31	17-44	52	32	C	O	
Te	16×19·5	57-119	11	18	C	G	
Te	40·5×4	17-34	8	54	C	G	
Gr	41·5×3·3	79-89	6	64	C	O D	
Na	45×4·3	11-15	10	106	C	G	

1	2	3	4	5	6
1239	P.2004/2	Taittirīyopaniṣat			PL
1240	P.2684/4	,,			,,
1241	P.3362/13	,,			,,
1242	P.4380/2	,,			,,
1243	P.5488/1	,,			,,
1244	P.5592/26	,,			,,
1245	P.6018/2	,,			,,
1246	P.6190/2	,,			,,
1247	P.6428	,,			,,
1248	P.6540	,,			,,
1249	P.7790/2	,,			,,
1250	P.8138/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	34·5×3·5	91-95	10	46	C	D W	
Na	33·5×5·5	99-101	15	120	C	G	
,,	25×5	34-40	12	55	C	G O	
,,	35·5×3·3	43-53	5	66	C	W	
,,	42·5×4	28-33	8	86	C	W	
Kan	42·3×5	23-26	10	80	C	G	
Na	40×5	207-212	10	98	C	O D	
Te	46·5×4	30-34	7	96	Inc. No beginning	O D	23-29 folios missing
Na	44×4	16-21	8	62	C	O D	
,,	25·5×4·5	5-2	7	50	C	G	
Te	31·5×4·5	9-13	6	46	Inc. Sikṣāvalli	G	
,,	25·5×3·3	1-5	7	48	C	D W	

1	2	3	4	5	6
1251	P.8138/2	Taittirīyopaniṣat			PL
1252	P.8138/3	,,			,,
1253	B.246/5	,,			P
1254	B.328/3a	,,			,,
1255	B.444/1	,,			,,
1256	C.193/2	,,			,,
1257	C.864/3	,,			,,
1258	C.2503/3	,,			,,
1259	C.2542/25	,,			,,
1260	C.3633	,,			,,
1261	C.3727	,,			,,
1262	C.3729/6	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	25·5×3·3	5-10	7	50	C	D W	
,,	25·5×3·3	10-13	7	48	C	D O	Bhṛguvalli
Gr	15×19·5	70-84	35	20	C	D W	
,,	16·5×21	111-171	28	24	C	O D	
Te	15·5×19·5	69-82	11	20	C	G	
D	21×10	17-30	8	26	C	O	
,,	21×10	88-98	9	36	C	G	
Te	20·5×10·5	1-13	9	30	C	O	
D	17·5×9·5	1-13	10	28	C	O W	With Svara
,,	24×11	1-29	10	30	C	O W	:Saṁ 1843
Te	29×15	1-6	9	30	C	O	
Kan	22×15	37-51	10	29	C	O	

1	2	3	4	5	6
1263		Taittariyo-panișat (II Praśna)			
1264	P.358	Taittiriyopanișad-bhāșyam *		Śaṅkarācāryaḥ	,,
1265	P.3249/7	,,		,,	,,
1266	P.3289/1	,,		,,	,,
1267	P.3446/7	,,		,,	,,
1268	P.4492	,,		,,	,,
1269	C.665	,,		,,	P
1270	C.2505/1	,,		,,	,,
1271	P.1278/1	Taittīrivopanișad-bhāșyavārtika *		Sureśvarācāryaḥ	PL
E.1272	P.74	Taittarīyopanișad-bhāșyavyākhyā * (Vanamālā)		Acyutakṛṣṇā-nandaḥ	,,
1273	P.1278/2	,, ,,		,,	,,
1274	P.3289/2	,, ,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
	Please see also Mahānārāyaṇiyopaniṣat						
Te	45×3·5	1-34	7	82	C	O D	
Gr & Te	46·5×4·5	1-41	7	68	C	D W	Gr. Script upto 13nth. folio
Te	50×6	1-21	12	86	C	G	
Gr	32·5×3·5	130-183	8	64	C	G	
Te	37·2×3	1-58	7	64	C	W	
D	25·5×10	1-30	9	38	C	D	
Te	20×10·5	1-46	15	34	C	G	
Gr	44×4	1-31	9	68	C	D	
Te	51·5×4	1-74	8	100	C	D	
Gr	44×4	1-120	9	68	C	D	
Te	50×6	21-31	12	86	Inc. Upto Ānaṅdavalli	G	

1	2	3	4	5	6
1275	B.766	Taittarīyopaniṣad-bhāṣyavyākhya (Vanamālā)		Acyutakṛṣṇā-nandaḥ	P
1276	C.1508	Taittarīyopaniṣad-bhāṣyaṭippaṇī *		Mādhavānandaḥ (Ānandajñyanaḥ)	,,
1277	C.3172	Taittarīyoponiṣad-bhāṣyaṁ (Dīpikā)*		Śaṅkarānandaḥ	,,
1278	C.2505/2	Taittarīyopaniṣad-vyākhyā (Dīpikā)			,,
1279	B.1202	Taittarīyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Grāmaṇisingara-iyaṅgāryaḥ	,,
E 1280	P.2004/1	,,		Nārāyaṇamuniḥ	PL
1281	P.3852	Taittarīyopaniṣad-vyākhyā		Nārāyaṇaḥ	,,
E 1282	B.246/6	Taittarīyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaīyadikṣitā-cāryaḥ	P
1283	B.444/2	,,		,,	,,
1284	B.328/3b	,,		,,	,,
1285	:P.3362/14	,, *		Ānandatīrthaḥ	PL
1286	P.5488/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15.5×19.5	1-306	12	18	C	G	
D	26×12	1-21	15	42	C	G	
,,	25×9.5	1-8	11	40	C	G O	
Te	20×11	1-40	15	28	C	G O	
Kan	18×20	1-5	21	20	Inc.	O	Kannada translation of Śaṅkarabhāṣya
Gr	34.5×3.5	1-90	8	48	C	D W	
,,	53×3.5	1-41	6	76	Inc. Upto middle of Ānaṅdavalli	O D	
,,	15×19.5	70-84	35	20	C	O D	
Te	15.5×19.5	83-112	11	18	C	G	
Gr	16.5×21	111-171	28	24	C	G	In Tamil
Na	25×5	40-49	12	55	C	G O	
,,	42.5×4	34-40	8	86	C	W	

1	2	3	4	5	6
1287	P.3362/21	Taittarīyopaniṣad-bhāṣyaṭīkā *		Vyāsatīrthaḥ	PL
1288	C.42	,,		,,	P
1289	C.1114	,,		,,	,,
1290	A.261	,, (Padārtha-dīpikā)		Śrīnivasatīrthaḥ	,,
1291	C.3141	,, ,,		,,	,,
1292	P.517/1	Tāittirīyopaniṣad-khaṇḍārthaḥ *		Rāghavēadra-tīrthaḥ	PL
1293	P.7075/6	,,		,,	,,
1294	C.1095	,,		,,	P
E 1295	B.40	,,		Nṛsimhabhikṣu	,,
E 1296	C.2560/1	Tripādvibhūtimahā-nārāyaṇopaniṣat *			,,
E 1297	C.3682/22	,,			,,
E 1298	P.8252	Tripuṭyupaniṣat *			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	25×5	120-138	12	55	C	G O	
D	21×10	1-34	9	28	C	G	
,,	26×12·5	1-28	10	26	C	G O	
,,	20×32	1-172	20	20	C	G	
,,	33×10·5	1-73	11	90	C	G	
Na	48×3	89-98	8	74	Inc. Upto the middle of Ānandavalli	O	
,,	26×5·5	131-172	8	32	C	G O	
D	23·5×11·5	1-45	9	26	C	O D	
,,	16×20	1-43	12	18	C	G	
Te	24×15	1-18	19	38	C	O	
Te	21×10	144-181	11	30	C	O	
Na	34·5×3·5	60-62	7	64	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 1299	P.6521	Tripuṅdropaniṣat			PL
1300	P.3581/1	Tripurātāpinyupaniṣat * (Saubhāgyavidyopaniṣat)			,,
1301	P.4136/16	,,			,,
1302	B.247/40	,,			P
1303	B.446/1	,,			,,
E 1304	B.636	,,			,,
1305	B.664/1	,,			,,
E 1306	B.1039/10	,,			,,
1307	C.3682/51	,,			,,
E 1308	P.5795/6	,, (Devīsundarītāpinyopaniṣat)			PL
1309	B.247/40	Tripurātāpinyupaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
1310	B.446/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	19×5·3	One	10	30	C	O	6th. Folio
,,	50×5·5	1-3	12	100	Inc. II to V Adhyāya	G	
,,	24×5	68-72	16	50	Inc. No beginning	D W	Folios 57 68 missing
Gr	17·5×20·5	Three	30	20	Inc. V Adhyāya	O D	
Te	16×20	Three	13	16	Inc. ,,	G	
Na	16×20	1-8	24	28	C	G O	
Kan	16×20	20-40	13	24	C	G	
D	16×20	83-87	15	20	Inc. V Adhyāya	G	
Te	21×10	364-377	11	30	C	O	
,,	21×3·5	83-105	6	30	C	G	
Gr	17·5×20·5	Three	30	20	C	O D	
Te	16×20	4-6	13	18	C	G	

1	2	3	4	5	6
1311	B.1039/10	Tripurātāpinyupaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
E 1312	B.570/1	Tripurātāpinībhāṣyaṁ		Rāmānandatīrthaḥ	,,
E 1313	B.634/3	Tripurāpūrvatāpinyopaniṣat			,,
E 1314	B.634/3a	Tripurottaratāpinyupaniṣat (Uttaratāpini)			,,
1315		,,			,,
E 1316	P.2350/2	Tripuropaniṣat * (Tripurāsaubhāgyopaniṣat, Traipuropaniṣat, Tripurāmahopaniṣat)			PL
1317	P.3581/12	,,			,,
1318	P.4136/18	,,			,,
1319	P.5259/3	,,			,,
1320	P.7550/21	,,			,,
1321	B.247/42	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×20	83-87	15	20	C	G	
Te	16×20	1-135	19	18	C	G	Started on Śa Śa. 1701 Vikāri, Phālguṇa Śuddhha-4 Sukravāra Completed on Śa. Śa. 1718 Durmukhi Kārtika, Kṛṣṇa-9 Bhanuvāra.
Na	15×18.5	22-25	24	24	C	G O	
,,	15×18.5	25-27	24	24	C	G O	
	Please see als	o Śrīvi	dyotta	ratāpi-	nyopaniṣat		
Gr	31×4	65-66	9	38	C	G	
Te	51×5.5	One	12	104	C	G	23rd. Folio
,,	24×5	73-74	16	50	C	D W	
,,	26×5.4	One	11	44	C	G	2nd. Folio
Na	19×4	1-3	9	28	C	O	
Gr	17.5×21.5	Three	30	25	C	O D	

1	2	3	4	5	6
1322	B.271/5	Tripuropaniṣat			P
1323	B.274/2	,,			,,
1324	B.337/a	,,			,,
1325	B.445/1	,,			,,
1326	B.1039/12	,,			,,
1327	C.2542/19	,,			,,
1328	C.3682/53	,,			,,
E 1329	P.5795/1a	Trīpuropaniṣad-bhāṣyaṁ		Bhāskararāryaḥ	PL
1330	B.337/b	,,		,,	P
1331	B.691	,,		,,	,,
1332	B.895/6	,,		,,	,,
E 1333	B.247/4 2	Tripuropaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadikṣitā-cāryaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Mal.	14·5×19	245-249	20	12	C	O D	Sa. Sa. 1059 Tāraṇa, Karkāṭaka 19, Śanivāra
,,	15×19·5	63-66	19	13	C	O	
Kan	16·5×19·5	1-53	11	20	C	G	
Te	16×20·5	1-2	13	20	C	G	
D	16×20	94-97	15	20	C	G	
,,	12·3×10	7-9	10	16	C	G O	
Te	21×10	379-380	11	30	C	O	
,,	21×3·5	1-42	6	30	C	G	
Kan	16·5×19·5	1-53	11	20	C	G	
Te	16·5×10·5	1-26	12	28	C	W	
Gr	16×21	56-104	17	16	C	G	
,,	17·5×21·5	Three	30	25	C	O D	

1	2	3	4	5	6
1334	B.445/2	Tripuropaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
1335	B.1039/12	,,		,,	,,
E 1336	P.3581/34	Triśikhībrāhmaṇopaniṣat *			PL
1337	B.247/5	,,			P
1338	B.447/1	,,			,,
1339	B.1034/5	,,			,,
1340	C.3682/14	,,			,,
1341	B.247/5	Triśikhībrāhmaṇopaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
E 1342	B.447/2	,,		,,	,,
1343	B.1034/5	,,		,,	,,
E 1344	B.247/9	Dakṣiṇāmūrtyupaniṣat *			,,
1345	B.448/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16×20·5	3-5	13	16	C	G	
D	16×20	94-97	15	20	C	G	
Te	51×5·5	35-36	12	104	C	G	
Gr	17·5×20·5	19-25	30	20	C	O D	
Te	15·5×19·5	1-18	11	16	C	G	
D	16×20	51-70	15	20	C	G	
Te	21×10	103-115	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	19-25	30	20	C	O D	
Te	15·5×19·5	19-28	11	16	C	G	
D	16×20	51-70	15	20	C	G	
Gr	17·5×21·5	4-5	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	1-4	13	16	C	G	

1	2	3	4	5	6
1346	B.1039/24	Dakṣiṇāmūrtyupaniṣat			P
1347	C.2542/20	,,			,,
1348	C.2542/21	,,			,,
1349	C.3682/19	,,			,,
E 1350	B.247/11b	Dakṣiṇāmūrtyupaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkhṣitācāryaḥ	,,
1351	B.448/2	,,		,,	,,
1352	1039/24	,,		,,	,,
E 1353	A.167/27	Dattātreyopaniṣat * (Dattopaniṣat)			,,
1354	B.449/1	,,			,,
1355	C.843/19	,,			,,
1356	C.3474/9	,,			,,
1357	C.3682/71	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×20	18-22	15	20	C	G	
Te	16·5×10	1-3	11	24	C	G	
,,	15×10·5	1-4	12	16	C	O W	
,,	21×10	137-140	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	One	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	5-6	13	18	C	G	
D	16×20	18-22	15	20	C	G	
Gr	19·5×31	95-97	52	32	C	O	
Te	15×19	181-184	11	18	C	G	
Na	20×8	57-59	10	40	C	G	
,,	16·7×10·5	1-5	15	22	C	G	Written by Nanjuṅdaḥ
Te	21×10	467-470	11	30	C	O	

1	2	3	4	5	6
E 1358	A.167/28	Dattātreyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P
1359	B 449/2	,,		,,	,,
E 1360	A.167/11	Darśanopaniṣat			,,
1361	B.450/1	,,			,,
1362	C.3433/2	,,			,,
E 1363	A.167/12	Darśanopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1364	B.450/2	,,		,,	,,
E 1365	P.1682/4	Dīpaśikhopaniṣat			PL
1366		Dīpikā			
1367		,,			
1368		,,			
1369		,,			

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	19·5×31	95-97	52	32	C	O	
Te	15×19	181-184	11	18	C	G	
Gr	19·5×31	45-60	52	32	C	O	
Te	16×20	65-83	11	20	C	G	
Kan	21×10	410-422	10	36	C	G	
Gr	19·5×31	45-60	52	32	C	O	
Te	16×20	85-127	11	22	C	G	
Gr	40×3·5	One	8	56	C	D W	3rd. folio
	Please see Kauśītakī vyākhā						
	Please see Nṛsimhatāpinīyavyākhyā						
	Please see Kaivalyopaniṣadvyākhyā						
	Please see Śvetāśvataropaniṣadvyākhyā						

1	2	3	4	5	6
1370		Dīpikā			
1371		,,			
1372		,,			
1373		,,			
1374		,,			
E 1375	P.7550/22	Durgopaniṣat			PL
1376		Devīsundaritāpinī-yopaniṣat			
E 1377	P.2350/1	Devyupaniṣat* (Devyatharvaśiraupaniṣat)			PL
1378	P.4136/17	,,			,,
1379	P.5259/4	,,			,,
1380	P.5764/15	,,			,,
1381	P.6353/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
	Please see Chāndogyopaniṣadvyākhyā						
	Please see Māṇḍūkyopaniṣadvyākhyā						
	Please see Aittareyavyākhyā						
	Please see Garbhopaniṣadvyākhyā						
	Please see Gopālatāpinīyavyākhyā						
Na	19×4	3-7	9	28	C	O	
	Please see Tripurātāpinīyopaniṣat						
Gr	31×4	63-65	9	38	C	G	
Te	24×5	72-73	16	50	C	D W	
,,	26×5·4	2-4	11	46	C	G	
,,	17×6·5	133-134	16	26	C	O	
,,	36·2×3·1	1-3	6	78	C	G	

1	2	3	4	5	6
1382	B.247/41	Devyupaniṣat			P
1383	B.281/10	,,			,,
1384	B 451/1	,,			,,
1385	B.664/4	,,			,,
1386	B.1039/11	,,			,,
1387	C.694/139	,,			,,
1388	C.2542/18	,,			,,
1389	C.3682/52	,,			,,
E 1390	B.247/41	Devyupaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1391	B.451/2	,,		,,	,,
1392	B.1039/11	,,		,,	,,
E 1393	P 3581/22	Deśikopaniṣat			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	17·5×21·5	Four	30	25	C	O D	
,,	10·5×16	127-132	20	1	C	G	
Te	16·5×20·5	1-4	13	18	C	G	
Kan	16×20	46-48	13	24	C	G	
D	16×20	88-93	15	20	C	G	
,,	15×10	1-4	9	18	C	O	
Te	17×10·5	1-5	10	18	C	O W	
,,	21×10	377-379	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	Four	30	25	C	O D	
Te	16·5×20·5	5-8	13	18	C	G	
D	16×20	88-93	15	20	C	G	
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	26th. Folio

1	2	3	4	5	6
E 1394	B.545/1	Dramiḍabrahmo-panișat			P
E 1395	P.1682/2	Dvayopanișat			PL
1396	P.3581/23	,,			,,
1397	B.545/2	,,			P
1398		,,			
E 1399	B.634/5	Dharmasūkșmo-panișat			P
E 1400	P.3581/29	Dhyānabindūpanișat *			PL
E 1401	P.5592/11	,,			,,
E 1402	P.5717/6	,,			,,
E.1403	B.247/2	,,			P
E 1404	B.452/1-1	,,			,,
1405	B.452/2-1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	12×20·5	1-4	12	12	C	G	
Gr	40×3·5	1-2	8	56	C	G	
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	26th. folio
,,	12×20·5	1-2	12	12	C	G	
	Please see also	Kaṭa	vallyu	paniṣa	t		
Na	15×18·5	One	25	24	C	G O	19nth. folio
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	34th. folio
Kan	42·5×5	8-9	9	80	Inc. Starts from 9th. Sloka	G	
,,	29×3·5	One	8	54	C	G	3rd. folio
Gr	17·5×20·5	Six	30	20	C	O D	
Te	15·5×19·5	1-13	11	16	C	G	
,,	15·5×19	1-18	11	22	C	G	

1	2	3	4	5	6
1406	B.926/27-2	Dhyānabindūpaniṣat			P
1407	B.1034/2	,,			,,
1408	C.3682/9	,,			,,
E 1409	B.247/2	Dhyānabindūpaniṣad bhāṣyaṁ		Appaīyadīkṣitācāryaḥ	,,
1410	B.452/1-2	,,		,,	,,
1411	B.452/2-2	,,		,,	,,
1412	B.1034/2	,,		,,	,,
E 1413	P.3621/12	Nādabindūpaniṣat *			PL
1414	P.8232	,,			,,
1415	B.247/1	,,			P
E 1416	B.453/1	,,			,,
1417	B.1034/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16×20·5	24-25	16	24	Inc.	G	
D	16×20	8--22	15	20	C	G	
Te	21×10	44-53	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	Six	30	20	C	O D	
Te	15·5×19·5	14-24	11	18	C	G	
,,	15·5×19	19-27	11	22	C	G	
D	16×20	8-22	15	20	C	G	
Gr	25×4	19-20	7	30	C	D W	
Na	34·5×3·5	11-12	7	64	C	D W	
Gr	17·5×20·5	Three	30	20	C	O D	
Te	15·5×19	1-4	11	22	C	G	
D	16×20	1-7	15	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
1418	C.3682/8	Nādabindūpaniṣat			P
E 1419	B.247/1	Nādabindūpaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkśitā-cāryaḥ	,,
1420	B.453/2	,,		,,	,,
1421	B.1034/1	,,		,,	,,
E 1422	P.1973/11	Nādopanīṣaṭ			PL
E 1423	A.159/21	,,			P
E 1424	P.3581/36	Nāradaparivrājako-panīṣat * (Nāradopaniṣāt, Khilasaṁhitopaniṣat, Khilasaṁhitopaniṣadrahasyaṁ)			PL
E 1425	B.244/1	,,			P
1426	B.454/1	,,			,,
E 1427	C.3682/13	,,			,,
E 1428	B.244/2	Nāradaparivrājako-paniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	21×10	41-44	11	30	C	O	
Gr	17·7×20·5	Three	30	20	C	O D	
Te	15·5×19	5-8	11	20	C	G	
D	16×20	1-7	15	20	C	G	
Na	38·5×3	147-149	4	80	C	G O	
D	19·5×32	151-152	30	26	C	G	
Te	51×5·5	39-40	12	104	Inc. I-IV Upadeśa	O	
Gr	15×20	1-56	28	18	C	O	
Te	15·5×19·5	1-45	11	16	C	G	
,,	21×10	71-103	11	30	C	O	
,,	15×20	1-56	28	18	C	O	

1	2	3	4	5	6
E 1429	B.454/2	Nāradaparivrājakopaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiydīkṣitācāryaḥ	P
1430	P.863/14	Nārāyaṇātharvaśira-upaniṣat * (Nārāyanopaniṣat, Sūkṣmanārāyanopaniṣat)			PL
E 1431	P.1468/4	,,			,,
E 1432	P.1973/8	,,			,,
1433	P.2347/4	,,			,,
1434	P.2367/3	,,			,,
1435	P.3621/8	,,			,,
1436	P.4925/142	,,			,,
E 1437	P.5360/6	,,			,,
E 1438	P.5546	,,			,,
1439	P.5592/15	,,			,,
1440	P.5657/30	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15·5×19·5	86-142	11	18	C	G	
,,	23×3	64-65	6	38	C	W	
,,	44×3	Two	5	60	C	O	
Na	38·5×3	143-144	4	80	C	G O	
Gr	18×4	15-16	9	22	C	D W	
,,	23×3·5	1-2	12	40	C	D W	
,,	25×4	10-12	7	24	C	D W	
,,	22·5×3·5	1-2	8	34	C	W	
Te	44·7×3·5	12-13	8	96	C	G	
Kan	28·5×3	One	4	35	C	G O	1st. Folio
,,	42·3×5	One	9	80	Inc. Upto the end of II Adhyāya	G	11nth. Folio
Na	21×3	73-74	6	40	C	G O	

1	2	3	4	5	6
1441	P.5676/2	Nārāyaṇātharva-śiropaniṣat			PL
1442	P.5912/10	,,			,,
1443	P.6200	,,			,,
1444	P.6281/3	,,			,,
1445	P.6806/21	,,			,,
1446	P.7777/31	,,			,,
1447	P.8364/2	,,			,,
1448	P.8548/1	,,			,,
1449	P.8548/2	,,			,,
1450	P.9193	,,			,,
1451	A.166/15	,,			P
1452	C.2542/6	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	10·5×2·5	6-7	8	40	C	O	
Te	17·6×4	88-90	8	24	C	G	
,,	26×3·5	21-22	7	42	C	O	
,,	35×5	One	10	70	Inc.	O	
Na	44×3·5	78-79	6	70	C	G	
,,	33×3·8	111-113	6	70	C	G	
,,	21×3·5	66-67	7	32	C	O	
Gr	38×4	One Page	12	110	C	O	31st. folio
,,	38×4	,,	12	110	C	O	,,
Te	18×3·5	1-4	6	26	C	G	
Gr	20·5×31·5	51-52	52	32	C	O	
Te	16×10	58-59	11	18	C	G	

1	2	3	4	5	6
1453	C.3765/2	Nārāyaṇātharvaśiropaniṣat			P
1454	C.3807/2	,,			,,
1455	A 855/1	Nārāyaṇātharvaśira-upaniṣadbhāṣyaṁ (Vedārthaprakaṣaḥ)		Sāyaṇaḥ	,,
1456	C.2544	,,		,,	,,
1457	P.1655/1	Nārāyaṇātharvaśira-upaniṣadvyākhyā (Dipikā)		Śaṅkarānaṅdaḥ	PL
E 1458	A.166/16	Nārāyaṇātharvaśiropaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
1459	B.455	,,		,,	,,
1460		Nārāyanopaniṣat			
1461		,,			
E 1462	P.5592/6	Nirālaṁbopaniṣat *			PL
1463	P.6992/1	,,			,,
1464	P 7654/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×10	1-8	8	18	C	O	
,,	20×10	One	8	26	C	O	14th. folio
,,	20×32·5	1-149	21	18	C	G	
Te & D	16×10	1-135	11	16	C	G	
Te	46×4	1-3	8	58	C	D W	
Gr	20·5×31·5	51-52	52	32	C	O	
Te	15×19	26-29	11	20	C	G	
	Please see Mahānārāyaṇopaniṣat						
	Please see Nārāyaṇāthārvaśiropaniṣat						
Kan	42·3×5	4-5	9	80	C	G	
Te	28×4·5	38-40	9	43	C	G	
Kan.	34×5·5	1-4	9	32	C	D	

1	2	3	4	5	6
1465	P.7670	Nirālambopaniṣat			PL
1466	P.7979/3	,,			,,
1467	P.8238	,,			,,
1468	A.167/3	,,			P
1469	B.456/1	,,			,,
1470	C.1507	,,			,,
1471	C.3682/4	,,			,,
1472	C.3777/11	,,			,,
1473	C.4221/5	,,			,,
E 1474	A.167/4	Nirālambopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1475	B.456/2	,,		,,	,,
E 1476	P.3581/32	Nirvāṇopaniṣat * (Nirvāṇayogopaniṣat)			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	36×3·5	188-189	6	64	Inc.	O	
,,	16·3×2·8	One	Seven	36	C	O	No folio numbers
Na	34·5×3·5	16-18	8	64	C	G	
Gr	19·5×31	5-8	52	32	C From 3rd. Mantra	O D	
Te	15·5×19	17-20	11	22	C ,,	G	
D	24×12	1-3	13	32	C	G	
Te	21×10	3-6	11	30	C	O	
,,	28×13	10-11	14	40	C	O	
D	19·2×10	1-3	11	38	C	G	
Gr	19·5×31	5-8	52	32	C	G O	
Te	15·5×19	21-32	11	22	C	G	
,,	51×5·5	One	12	104	C	G	35th. Folio

1	2	3	4	5	6
1477	C.3807/16	Nirvāṇopaniṣat			P
E 1478	P.8251	,,			PL
1479	B.247/10	,,			P
1480	B.457/1	,,			,,
1481	B.1039/22	,,			,,
1482	C.3682/17	,,			,,
E 1483	B.247/11a	Nirvaṇopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkśitā-cāryaḥ	,,
1484	B.457/2	,,		,,	,,
1485	B.1039/22a	,,		,,	,,
E 1486	P.7635/11	Nirlepopaniṣat			PL
1487	B.124/13	,,			P
1488	B.1146	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	20×10	One	8	26	C	O	13th. Folio
Na	34·5×3·5	59-60	8	64	C	G	Differs from previous Ms.
Gr	17·5×21·5	One	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	1-2	13	18	C	G	
D	16×20	1-4	15	20	C	G	
Te	21×10	128-130	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	One	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	3-4	13	18	C	G	
D	16×20	1-4	15	20	C	G	
Kan	24×5	136-137	9	32	C	G	
,,	15·5×19·5	60-61	11	18	C	G	
D	17×21	17-19	12	16	C	O	

1	2	3	4	5	6
1489	C.2824/3	Nirlepopaniṣat			P
E 1490	P 1973/15	Nṛsimhapūrvaṭāpin-yupaniṣat *			PL
1491	P 3621/14	,,			,,
1492	P.4554/21	,,			,,
1493	P.8293/1	,,			,,
1494	P.8567	,,			,,
1495	A.166/33	,,			P
1496	B.458/1	,,			,,
1497	C.1727/1	,,			,,
1498	P.323	Nṛsimhapūrvatāpinī-bhāṣyaṁ *		Śaṅkarācāryaḥ	PL
1499	P.4614/2	Nṛsimhapūrvatāpinī-vyākhyā (Dīpikā)		Śaṅkarānandaḥ	,,
E 1500	A.166/33a	,,		Appaīyadīkṣitā-cāryaḥ	P

7	8	9	10	11	12	13	14
D	30·5×10·5	3-4	11	48	C	G	
Na	38·5×3	167-184	4	80	C	G O	
Gr	25×4	24-36	8	32	C	D W	
Na	32·5×3·5	88-95	7	60	C	O W	
,,	29×2·5	1-99	6	32	C	D	
Gr	38×4	48-51	12	110	C	O D	
,,	20·5×31·5	145-158	52	32	C	D	
Te	16×20	267-280	11	20	C	G	
Gr	24·5×11	1-12	15	24	Inc. V Upaniṣat	G	
Te	43·5×2·5	1-54	5	52	Inc. ,,	D W	
,,	46·5×5	66-93	8	86	C	G	
Gr	25·5×31·5	1-13	52	32	C	O D	

1	2	3	4	5	6
1501	B.458/1a	Nṛsiṁhapūrvatāpinī-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P
E 1502	P.8942	Nṛsiṁhātharvaśira-upaniṣat			PL
E 1503	P.1973/16	Nṛsiṁhottaratāpin-yupaniṣat *			,,
1504	P.3621/14a	,,			,,
1505	P.5592/30	,,			,,
1506	P.8293/2	,,			,,
1507	P.8568	,,			,,
1508	A.166/34	,,			P
1509	B.458/1a	,,			,,
1510	C.1727/3	,,			,,
E 1511	A.166/34a	Nṛsīṁhottaratāpin-yupaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1512	B.458/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16×20	297-305	11	20	C	O D	
,,	21×3·5	1-3	7	32	C	O	
Na	38·5×3	181-195	4	80	C	O D	
Gr	25×4	36-50	8	32	C	D W	
Kan	42·3×5	33-37	10	84	C	G	
Na	29×2·5	23-43	5	34	C	D	
Gr	38×4	52-55	13	120	C	O	
,,	20·5×31·5	127-158	52	32	C	D	
Te	16×20	280-296	11	20	C	G	
Gr	24·5×11	13-100	17	24	C	G	
,,	20·5×31·5	127-158	52	32	C	D	
Te	16×20	297-320	11	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 1513	P.8245	Pañcadaśopaniṣat			PL
E 1514	P.5592/1	Pañcabrahmopaniṣat *			,,
E 1515	P.4136/23	,,			,,
1516	A.167/17	,,			P
1517	B.459/1	,,			,,
1518	C.3682/63	,,			,,
E 1519	A.167/18	Pañcabrahmopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1520	B.459/2	,,		,,	,,
E 1521	P.7732/2	Pañcīkaraṇopaniṣat			PL
E 1522	B.230/4	,,			P
1523		Padayojana			
1524		Padārthakaumudi			

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	34.5×3.5	37-44	7	64	C	G	
Te	42.3×5	One	8	78	C	G	I Folio
,,	24×5	93-94	16	50	C	D W	
Gr	19.5×31	66-69	52	32	C	O	
Te	15×19	151-153	11	22	C	G	
,,	21×10	425-427	11	30	C	O	
Gr	19.5×31	66-69	52	32	C	O	
Te	15×19	154-162	11	20	C	G	
Na	45×3	154-155	6	78	C	O D	
Kan	16×20	27-31	12	16	C	G	Differs from the previous Ms.
	Please see Ra	mapūr	vatāpi	nībhāṣ	yaṁ & Ramottara	tāpinī	baāṣyaṁ
	Please see Ch	āṅdog	yābhāṣ	yaṭīkā			

1	2	3	4	5	6
1525		Padārthakaumudi			
1526		Padārthadīpika			
1527		,,			
1528		Padārthavivṛtiḥ			
1529		Parabrahmaprakā-śikā			
E 1530	B 247/38	Parabrahmopaniṣat*			P
1531	B.460/1	,,			,,
1532	B.1039/8	,,			,,
1533	C.3682/49	,,			,,
E 1534	B.247/33	Parabrahmopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkhṣitā-cāryaḥ	,,
1535	B.460/2	,,		,,	,,
1536	B.10 39/8a	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
	Please see Kaṭhopaniṣadbhāṣyaṁ						
	Please see Taittirīya bhāṣyaṭīkā						
	Please see Īśāvāsyabhāṣyaṭīkā						
	Please see Māṇḍūkyabhāṣyaṭīka						
	Please see Bṛhadāraṇyaka bhāṣyaṭīkā						
Gr	17·5×21·5	Three	30	25	C	O D	
Te	16·5×20	1–5	12	18	C	G	
D	16×20	68-76	15	20	C	G	
Te	21×10	359–362	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	Three	30	25	C	O D	
Te	16·5×20	6-12	12	20	C	G	
D	16×20	68-76	15	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
1537		Paramarahasyaśiva-tatvopaniṣat			
E 1538	P.4136/10	Paramahaṁsapari-vrājakopaniṣat *			PL
1539	B.247/27a	,,			P
1540	B.462/1	,,			,,
1541	B.1038/1	,,			,,
1542	C.3682/37	,,			,,
1543	B.247/27a	Paramahaṁsaparivrā-jakopaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1544	B.462/2	,,		,,	,,
1545	B.1038/1a	,,		,,	,,
E 1546	P.1682/5	Paramahaṁsopaniṣat *			PL
E 1547	P.1973/5	,,			,,
1548	P.3621/6	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
	Please see Śivatatvopaniṣat						
Te	24×5	43-45	15	50	C	D W	
Gr	17·5×21·5	Three	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	1-7	11	18	C	G	
D	16×20	1-7	15	19	C	G	
Te	21×10	309-314	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	Three	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	8-10	11	24	C	G	
D	16×20	1-7	15	19	C	G	
Gr	40×3·5	3-4	8	56	C	G	
Na	38·5×3	137-139	5	80	C	G O	Differs from the previous Ms.
Gr	25×4	7-8	8	32	C	D W	

1	2	3	4	5	6
1549	P.5592/4	Paramahaṁsopaniṣat			PL
1550	P.6053/8	,,			,,
1551	P.6197	,,			,,
1552	P 8546	,,			,,
1553	A.166/17	,,			P
1554	C. 1533/1	,,			,,
1555	C.2542/10	,,			,,
1556	C.3807/3	,,			,,
E 1557	A 166/18	Paramahaṁsopaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
1558	B.416	,,		,,	,,
E 1559	B.247/37	Pāśupatopāniṣat * (Pāśupatabrahmopaniṣat)			,,
1560	B.463/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	42·3×5	3-4	9	80	C	G	
Te	26×3·6	40-43	6	40	C	W	
,,	26×3·5	16-17	7	42	C	O	
Gr	38×4	29-30	12	110	C	O W	
,,	20·5×31·5	53 54	52	32	C	O	
Te	30·5×13·5	8-9	14	38	C	G	
,,	16·8×10	1-2	15	22	C	G	
D	20×10	15-16	8	26	C	O	
Gr	20·5×31·5	53-54	52	32	C	O	
Te	16×19	30-34	11	18	C	G	
Gr	17·5×21·5	Six	30	25	C	O D	
Te	16·5×19·5	Seven	12	18	C	G	

1	2	3	4	5	6
1561	B.1039/7	Pāśupatopaniṣat			P
1562	C.3682/48	,,			,,
1563	B.247/37	Pāśupatopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
E 1564	B.463/2	,,		,,	,,
1565	B.1039/7a	,,		,,	,,
E 1566	P.3581/15	Piṇḍopaniṣat *			PL
E 1567	P.5592/19	Paiṅgalopaniṣat *			,,
1568	C.3780/6	,,			P
1569	C.3780/10	,,			,,
E 1570	P.4136/3	,,			PL
1571	B.247/20	,,			P
1572	B 464/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×20	54-68	15	20	C	G	
Te	21×10	355-359	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	Six	30	25	C	O D	
Te	16·5×19·5	8-21	12	18	C	G	
D	16×20	54-68	15	20	C	G	
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	24th. folio
Kan	42·3×5	One	9	80	C	G	13nth. folio
Te	28×13	2-3	15	40	C	O	
,,	28×13	One	15	40	C	O	5th. folio
,,	24×5	13-16	15	50	C	D W	Differs from the previous Ms.
Gr	17·5×20·5	Eight	12	20	C	O D	
Te	16·5×20	1-13	12	16	C	G	

1	2	3	4	5	6
1573	B.1038/7	Paiñgaḷopaniṣat			P
1574	C.3 82/30	,,			,,
E 1575	B 247/20	Paiñgaḷopaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1576	B.464/2	,,		,,	,,
1577	B.1038/7a	,,		,,	,,
E 1578	P.5717/8	Pippalādopaniṣat * (Paippalādopaniṣat, Śarabhopaniṣat)			PL
1579	P 7635/1	,,			,,
1580	P.7635/6	,,			,,
1581	P.8236	,,			,,
1582	B.124/9	,,			P
1583	B.499/1	,,			,,
1584	B.1143	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×20	63-82	15	19	C	G	
Te	21×10	232-240	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	Eight	30	20	C	O D	
Te	16·5×20	14-2[illegible]	12	16	C	G	
D	16×20	63-82	15	19	C	G	
Kan	29×3·5	4-5	8	56	C	D	
,,	24×5	115-116	9	32	C	G	
,,	24×5	123-124	9	32	C	G	
Na	34·5×[illegible]·5	15-16	8	64	C	G	
Kan	15·5×19·5	44-46	12	16	C	G	
Te	16·5×20·5	1-5	12	16	C	G	
D	17×21	6-9	12	14	C	O	

1	2	3	4	5	6
1585	C 2542/5	Pippalādopaniṣat			P
E 1586	C.3682/20	,,			,,
E 1587	B.247/12a	Pippalādopaniṣad-bhāṣyaṁ (Śarabhopaniṣad-bhāṣyaṁ)		Appaīyadīkṣitācāryaḥ	,,
1588	B 499/2	,,		,,	,,
1589	B.1039/25	,,		,,	,,
E 1590	B.159/1	Praṇavopaniṣat * (Oṅkārayoga)			,,
E 1591	P.1682/6	Praṇavopaniṣat (Praṇavaśārīropaniṣat, Brahmavidyopaniṣat, Praṇavabrahmavidyopaniṣat, Atharvaśikhāpraṇavopaniṣat)			PL
1592	P.5592/17	,,			,,
1593	P.7635/3	,,			,,
1594	P.8228	,,			,,
1595	B.123/3	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16×10	53-57	11	16	C	G	
,,	21×10	140-143	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	One	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	5-7	12	16	C	G	
D	16×20	22-24	15	20	C	G	
Te	16×20·5	1-7	12	16	C	G	
Gr	40×3·5	4-5	8	56	C	G	Differs from previous Ms.
Kan	42·3×5	One Page	7	80	C	G	Back of 12th. folio
,,	24×5	118-119	9	32	C	G	
Na	34·5×3·5	4-5	8	64	C	G O	
D	15·5×19·5	12-13	12	14	C	G	

1	2	3	4	5	6
1596	B 124/5	Praṇavopaniṣat			P
E 1597	B.247/3	,,			,,
1598	B.471/1	,,			,,
1599	B.1034/3	,,			,,
1600	C.3682/10	,,			,,
1601	B.247/3a	Praṇavopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadikśitā-cāryaḥ	,,
E 1602	B.471/2	,,		,,	,,
1603	B.1034/3	,,		,,	,,
E 1604	P.1958/5	Praśnopaniṣat * (Ṣaṭpraṣnaḥ, Atharvaṇapraśnopaniṣat)			PL
1605	P.3318/5	,,			,,
1606	P.3362/3	,,			,,
1607	P.5360/13	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	15·5×19·5	38-39	12	16	C	G	
Gr	17·5×20·5	Five	30	20	C	O D	
Kan.	16×19	35-45	11	16	C	G	
D	16×20	23-34	15	20	C	G	
Te	21×10	53-60	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	Five	30	20	C	O	
Kan	16×19	46-52	11	16	C	G	
D	16×20	23-34	15	20	C	G	
Na	45×4·3	4-8	10	106	C	G	
Te	44×3·5	5-7	9	80	C	W	
Na	25×5	3-6	12	50	C	G O	
Te	44·7×3·5	19-21	8	96	C	G	

1	2	3	4	5	6
1608	P.5482/1	Praśnopaniṣat			PL
1609	P.5592/27	,,			,,
1610	P.5772/24	,,			,,
1611	P.6425	,,			,,
1612	P.7522/22	,,			,,
1613	P.8247	,,			,,
1614	P.8545	,,			,,
1615	B.245/4a	,,			P
1616	B.327/4	,,			,,
1617	B.465/1	,,			,,
1618	B.1193/1	,,			,,
1619	C.2601	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	42·5×4	1-3	8	86	C	D W	
Kan	42·3×5	26-28	10	84	C	G	
,,	28·5×3·8	14-21	5	5)	C	O D	
Na	44×4	8-11	7	62	C	G O	
,,	28·5×6	9-10	13	80	Inc.	O	
,,	34·5×3·5	48-52	7	64	C	G O	
Gr	38×4	26-29	12	110	C	O D	
,,	16×20	31-42	34	22	C	O	
,,	15·5×20·5	134-202	27	16	C	O	
Te	16×20	1-40	12	16	C	G	
Kan	18×20	207-344	21	20	C	O	
D	17·5×10	17-24	10	26	C	O	

1	2	3	4	5	6
1620	C 3729/3	Praśnopaniṣat			P
1621	C.3753/4	,,			,,
1622	C.3806/5	,,			,,
1623	C.3810/4	,,			,,
1624	C.3813/4	,,			,,
1625	P.3249/6	Praśnopaniṣad-bhāṣyaṁ *		Śaṅkarācāryaḥ	PL
1626	P.3446/4	,,		,,	,,
1627	P.3868/4	,,		,,	,,
1628	C.2506/2	,,		,,	P
1629	C.3259	,,		,,	,,
E 1630	P.1000/2	Praśnopaniṣad-bhāṣyavivaraṇaṁ		Nārāyaṇeṅdra-sarasvatī (Ānaṅdajñānaḥ)	PL
E 1631	C.1521	,,		,,	P

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	22×15	16-25	10	29	C	O	
,,	29×13	8-11	13	38	C	O	
D	19×12	1-11	11	20	C	O	
,,	21×10	8-12	12	44	C	O	
,,	17×10	1-16	9	18	C	O	
Gr	46·5×4·5	Six-teen	11	84	C	D W	
,,	32·5×3·5	61-85	8	64	C	G	
,,	44×3·5	25-41	8	72	C	G	
Te	20·5×11·3	1-37	11	22	C	O D	
D	31×11	7-23	9	42	Inc. From III Praśna	O	1-6 folios missing
Na	33×4	21-75	.7	36	C	D W	
D	25×11	1-21	18	46	C	G O	

1	2	3	4	5	6
1632	B.1193/3	Praśnopaniṣad-bhāṣyaṁ		Grāmaṇiśingar-a iyaṅgāryaḥ	P
1633	B.1193/2	,,		,,	,,
E 1634	B.245/4b	,,		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1635	B.465/2	,,		,,	,,
1636	B 327/8	,,			,,
1637	B.1193/4	,,		Grāmaṇīśingara-iyaṅgāryaḥ	,,
1638	P.3352/4	,, *		Ānaṅdatīrthaḥ	PL
1639	P.5482/2	,,		,,	,,
1640	P.3362/16	Praśnopaniṣad-bhāṣyaṭīkā *		Jayatīrthaḥ	,,
1641	P.5472/2	,,		,,	,,
1642	C.1037	,,		,,	P
1643	C. 3094	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	18×20	207-344	21	20	C	O	Kannada translation of Śaṅkarabhāṣya
,,	18×20	207-344	21	20	C	O	Kannada Pratipadārtha
Gr	16×20	31-42	34	22	C	O	
Te	16×20	1-40	12	16	C	G	
Ta	16·5×21	134-202	28	25	C	G	In Tamil
Kan	18×20	207-344	21	20	C	O	Kannada translation of Raṅgarāmānuja-bhāṣya
Na	25×5	6-7	12	50	C	G O	
,,	42·5×4	3-4	8	85	C	D W	
,,	25×5	61-78	12	55	C	G O	
,,	37×3·5	28-43	7	80	C	O	30,32-35,40-42 folios missing
,,	20×9	1-16	12	36	C	D	
D	30·2×10·9	1-12	11	60	C	D W	

1	2	3	4	5	6
E 1644	C.3095	Praśnopaniṣadbhāṣyaṭikāṭippaṇaṁ		Chalarīnṛsimaḥ	P
E 1645	C.60	,,		Satyaprajña-tīrthaḥ	,,
E 1646	C.2403	Praśnopaniṣad-bhāṣyaṭikā (Pañcikā)		Śrīnivāsācāryaḥ	,,
E 1647	C.869	,, (Vivaraṇaṁ)		Tāmraparṇī-Śrīnivāsācāryaḥ	,,
E 1648	C.2352	,, (Ṭippaṇī)		Mañkāli Dharmā-cāryaḥ	,,
E 1649	C.2366	,, (Bhāvaviva-raṇam)		Ānandatīrthaḥ	,,
E 1650	C.2247	,, (Vyākhyā)			,,
E 1651	B.83-84/4	Praśnopaniṣadkhaṇdārtha (Prakāśikā)		Narasiṁhabhikṣu	,,
E 1652	C.2345	Praśnopaniṣadartha-Kārikā (Ṣaṭpraśnārthakārika)		Nṛsiṁhaḥ	,,
E 1653	P.446/3	Praśnopāniṣad-vakhyārtha (Ṣaṭpraśnavākyārtha)			PL
1654	B.1197	Praśnopaniṣad-bhāṣyaṁ		Grāmaṇiśingara-iyaṅgāryaḥ	P
E 1655	P.8234	Prasādajābālopaniṣat*			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
D	30·2×11	1-14	12	56	C	Ḍ W	
,,	27×12	Four	11	52	Inc. I & II Praśana	G	
,,	30·5×10·5	1-12	8	46	C	G	Written by Navaratnanārāyaṇamūrti.
,,	22·5×9·3	1-24	9	30	C	G	
,,	26×10·5	1-40	9	38	C	G	
,,	20×13	1-44	14	20	C	O D	
,,	28·5×11	1-43	8	34	C	D W	
,,	15×19	65-88	12	20	C	D	
,,	25·5×23	1-20	10	25	Inc.	O D	
Na	40·5×3·5	4-7	7	60	Inc.	G	
Kan	18×20	356-360	21	20	C	O	Kannada translation of Madhvabhāṣya
Na	34·5×3·5	13-14	7	64	C	G	

1	2	3	4	5	6
1656	B.124/7	Prasādajābālopaniṣat			P
1657	B.1141	,,			,,
E 1658	C.3777/15	Prāṇāgnihotropaniṣat*			,,
E 1659	P.3581/14	,,			PL
1660	P.4136/24	,,			,,
1661	A.167/19	,,			P
1662	B.466/1	,,			,,
1663	C.682/64	,,			,,
E 1664	A.167/20	Prāṇāgnihotropaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
1665	B.466/2	,,		,,	,,
E 1666	A.167/39	Bahvṛcopaniṣat * (Ātmopaniṣat)			,,
1667	B.467/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	15·5×19·5	40-41	11	18	C	G	
D	17×21	One	12	14	Inc. No beginning	O	3rd. folio
Te	28×13	1-2	14	40	C	O	
,,	51×5·5	23-24	12	104	C	G	Differs from previous Ms.
,,	24×5	One	16	50	Inc. No beginning	D W	94th. folio
Gr	19·5×31	69-72	52	32	C	O	
Te	15·5×19	163-165	11	20	C	G	
,,	21×10	427-431	11	30	C	O	
Gr	19·5×31	69-72	52	32	C	O	
Te	15·5×19	166-172	11	20	C	G	
Gr	19·5×31	113-114	52	32	C	O	
Te	15·5×19	One	11	20	C	G	239th. folio

1	2	3	4	5	6
1668	C.3682/77	Bahvṛcopaniṣat			P
E 1669	A.167/40	Bahvṛcopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1670	B.467/2	,,		,,	,,
E 1671	B.913/6	Bilvopaniṣat *			,,
E 1672	P.3621/15	Bṛhajjābālapūrvatā-pinīyopanīṣat			PL
1673	A.166/31	,,			P
1674	B.468/1	,,			,,
E 1675	B.913/2	,,			,,
1676	C.2542/1	,,			,,
E 1677	P.3581/25	,,			PL
E 1678	A.166/32	Bṛhajjābālapūrvata-pinīyopanīṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P
1679	B.468/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	21×10	484-485	11	30	C	O	
Gr	19·5×31	113-114	52	32	C	O	
Te	15·5×19	240-244	11	20	C	G	
Gr	16×20·5	50-54	15	20	C	G	
,,	25×4	51-66	9	32	C	D W	
,,	20·5×31·5	109-126	52	32	C	D	
Te	15·5×20	241-256	11	25	C	G	
Gr	16×20·5	4-18	15	20	C	G	
Te	16×10	1-30	8	16	C	G	
,,	51×5·5	27-32	12	104	C	G	Differs from the previous Ms.
Gr	20·5×31·5	102-126	52	32	C	D	
Te	15·5×20	257-266	11	24	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 1680	P.1973/31	Bṛhajjābālottaratāpinyopaniṣat (Rudrajābālopaniṣat)			PL
1681	P.3621/16	Rudrākṣajābālopaniṣat *			,,
1682	B.247/48	,,			P
1683	B.495/1	,,			,,
1684	B.913/3	,,			,,
E 1685	B.1039/18	,,			,,
1686	C.2542/2	,,			,,
1687	C.3682/59	,,			,,
E 1688	B.247/48a	Bṛhajjābālottaratāpinyopaniṣadbhāṣyam		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
1689	B.4-5/2	,,		,,	,,
1690	B.1039/18a	,,		,,	,,
1691		Bṛhajjābālottaratāpinī			

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	38.5×3	265-269	5	80	C	G O	
Gr	25×4	66-74	9	32	C	D W	
,,	17.5×21.5	Five	30	25	C	O D	
Te	16.5×20.5	1-6	13	16	C	G	
Gr	16×20.5	18-35	15	20	C	G	
D	16×20	137-146	15	20	C	G	
Te	16×10	31-37	10	16	C	G	
,,	21×10	405-408	11	30	C	O	
Gr	17.5×21.5	Five	30	25	C	O D	
Te	16.5×20.5	7-12	13	16	C	G	
D	16×2)	137-146	15	2)	C	G	

Please see also Rudrākṣajābālopaniṣat

1	2	3	4	5	6
1692	P.1682/12	Bṛhadāraṇyakopaniṣat * (Kaṇvapāṭaḥ)			PL
1693	P.1958/11	,,			,,
1694	P.6431	,,			,,
1695	P.8542/1	,,			,,
1696	B.87/1	,,			P
1697	B.88/1	,,			,,
1698	B.328/6a	,,			,,
1699	B.469/1	,,			,,
1700	C.447/1	,,			,,
1701	C.99/8	,,			,,
1702	C.2503/4	,,			,,
1703	C.2542/24	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	40×3·5	76-187	8	56	Inc. No beginning	G	Viśvā vasu, Mina-15
Na	45×4·3	50-74	10	106	C	G	
,,	44×4	57-97	7	62	C	O D	
Gr	38×4	1-16	12	110	C	O D	
D	16×20	1-166	12	18	Inc. Upto V Adhyāya	G	
,,	16×20	167-333	12	24	Inc V & VIII Adhyāya	G	
Gr	16·5×21	295-360	28	24	C	G	
Te	16×20	1-57	12	16	Inc. V Adhyāya	G	
Gr	20×17	1-25	32	18	Inc. VI Adhyāya	O D	
Kan	30×10	1-85	8	40	C	G	
Te	20·5×11	1-20	11	30	Inc. IV-VI Ādhyāya	O W	
D	17·5×10	1-95	9	24	C	O W	

1	2	3	4	5	6
1704	C 3098	Bṛhadāraṇyakopaniṣat			P
1705	C.3801	,,			,,
1706	C.3806/11	,,			,,
1707	C.3810/1	,,			,,
1708	C.4192/4	,,			,,
1709	P.8542/2	,, (Mādhyandinapāṭhaḥ)			PL
1710	C.2502/6	,, (pratipadārtha)			P
1711	P.95/1	Bṛhadāraṇyakopaniṣadbhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	PL
1712	P.95/2	,,		,,	,,
1713	P.830	,,		,,	,,
1714	P.988/1	,,		,,	,,
1715	P.2881/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	31×11	1-33	11	62	C	D W	
,,	20×9·5	1-116	7	28	C	G	
,,	19×12	1-30	11	20	Inc. IV Adhyāya	O	
,,	21×10	1-11	12	44	C	O	
,,	20·5×10	One	7	18	Inc. Beginning of IV Adhyāya	G	
Gr	33×4	16-18	12	110	Inc. A portion of V &VI Adhyāya	O D	
Te	13·5×3·5	1-15	8	22	C	O	
,,	44·3×4	1-33	11	84	Inc. VI Adhyāya	D	
,,	44·3×4	34-71	10	74	Inc. I-III Adhyāya	G	
Gr	31·5×3	1-170	8	64	Inc. I-V Adhyāya	O W	
Na	56×6	1-123	11	98	C	O D	
,,	43×3·5	1-32	10	104	Inc. I-V Adhyāya	D W	

1	2	3	4	5	6
1716	P.3249/10	Bṛhadāraṇyakopaniṣadbhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	PL
1717	P.3533/1	,,		,,	,,
1718	P.556	Bṛhadāraṇyakopaniṣadbhāṣyavārtikā *		Sureśvarācāryaḥ	,,
1719	P.988/3	,,		,,	,,
E 1720	P.2381/1	Bṛhadāraṇyakopaniṣadvārtikaṭīkā * (Śāstraprakāśikā)		Āanaṅdajñanaḥ	,,
1721	P.3041	,,		,,	,,
1722	P.1814/7	Bṛhadāraṇyakopaniṣadvyākhyā (Dīpikā)*		Vidyāraṇyamuniḥ	,,
1723	P.697	,, (Mitākṣarā)		Nityānaṅdāśramī	,,
1724	P.4563	,, ,,		,,	,,
1725	P.4614/3	,, (Dīpikā) *		Śaṅkarānaṅdaḥ	,,
E 1726	A.747	Bṛhadāraṇyakopaniṣadvārtikasaṁbaṅdhokti			P
E 1727	A.776	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	46·5×4·5	102-151	7	88	Inc. VI Adhyāya	D W	
,,	46×4	1-58 +2	7	108	Inc. VI Adhyāya	O W	
Gr	48×3·5	5-83	8	76	Inc. IV-VI ,,	O D	22nd. & 29th. folios are missin
Na	56×6	153-274	11	98	Inc. III-V ,,	O D	
,,	43×3·5	1-90	6	80	Inc. IV-V ,,	D W	
Te	48·5×5	1-181	10	94	C	G	
,,	47·5×4	25-37	7	52	Inc. VI ,,	D W	
,,	45·5×4	1-118	7	60	C	W	
,,	40×3·5	120-165	6	54	Inc VII-VII ,,	D W	
,,	46·5×5	93-257	8	86	C	G	167, 188, 199, 237-240, 242-247, 250 & 251 folios missing
D	20×33	1-160	24	20	Inc. 715 Vārtikās	G	
,,	20×33	161-378	24	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 1728	B.469/2	Bṛhadāraṇyakopaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
1729	C.447/2	,,		,,	,,
1730	B 328/6 b	,,		,,	,,
1731	P.1108/1	,, (Mahopaniṣadbhāṣyaṁ)*		Ānaṅdatīrthaḥ	PL
1732	P 5491	,, ,,		,,	,,
1733	C.1307	,, ,,		,,	P
1734	C 3097/1	,, ,,		,,	,,
1735	P.4359	Bṛhadāraṇyakopaniṣadbhāṣyaṭīkā*		Vyāsatīrthaḥ	PL
1736	B.516	,,		,,	P
1737	C.948	,,		,,	,,
E 1738	P.180	, (Bhāvobodha)* (Parabrhmaprakāṣikā)		Raghūttamayati	PL
E 1739	P.181	,, ,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16×20	1-57	12	16	Inc. VI Adhyāya	G	
Gr	17×20	1-25	32	18	Inc. VI ,,	O D	
,,	16·5×21	295-360	28	24	C	G	Tamil Prati-padārtha
Na	39×4	1-122	7	66	C	G	
,,	42·5×4	1-42	8	22	C	D W	
D	21×10	1-130	12	32	C	O	
,,	31×11	1-52	10	70	C	D W	
Na	41×3·5	1-112	5	72	Inc. I-VII Adhyāya	O D	
D	16×19·5	1-352	12	16	C	G	
,,	31·5×11	1-96	12	44	C	G	
Na	42×4	1-160	7	68	Inc. I Part	D W	
,,	40×4	161-320	7	44	Inc. II Part	D W	

1	2	3	4	5	6
1740	P.2430	Bṛhadā raṇykopaniṣadbhāṣyaṭīkā ,, (Bhāvabodha)		Raghūttamayati	PL
1741	P.6051	,, ,,		,,	,,
1742	A.97	,, ,,		,,	P
1743	A.98	,, ,,		,,	,,
1744	A.99	,, ,,		,,	,,
1745	C.291	,, ,,		,,	,,
1746	C.'654	,, ,,		,,	,,
1747	C.3142	,, ,,		,,	,,
1748	B.87/2	Bṛhadāraṇyakopaniṣadkhaṇḍārtha*		Rāghaveṅdratīrthaḥ	,,
1749	B 88/2	,,		,,	,,
E 1750	P.8570	Bṛhadrathaṅtaropaniṣat *			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	48×5	1-172	10	86	Inc. Upto III Adhyāya	O D	
,,	38·8×6·5	61-193	11	96	Inc. Upto VI Adhyāya	O D	
D	20×32	1-199	15	24	Inc. II Adhyāya	G	
,,	18×32	1-215	15	24	Inc. III-V ,,	G	
,,	20×33	1-224	15	26	Inc. VI-VIII ,,	G	
,,	30×10·5	1-114	12	48	C	O D	
,,	29×11	1-333	11	52	C	G	
,,	30·5×11	1-279	10	60	C	G	
,,	16×20	1-166	12	18	Inc. I Part	G	
,,	16×20	167-333	12	24	Inc. II Part	G	
Gr	38×4	61-63	12	110	C	O D	This is a combination of Maitrāyaṅyupaniṣat and Maitreyyupaniṣat.

1	2	3	4	5	6
E 1751	P.8233	Brahmabindūpaniṣat *			PL
1752		Brahmavidyopaniṣat			
1753	P.1643/4	Brahmopaniṣat * (Ātmopaniṣat)			,,
1754	P.1682/8	,,			,,
1755	P.1682/13	,,			,,
1756	P.1973/1	,,			,,
1757	P.3621/2	,,			,,
1758	P.5592/2	,,			,,
1759	P.5764/23	,,			,,
1760	P.5772/33	,,			,,
1761	P.6193	,,			,,
1762	P.8553	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	34·5×3·5	12-13	7	64	C	D W	
	Please see Praṇavopaniṣat						
,,	39×3·8	6-7	6	50	C	W	
Gr	40×3·5	7-8	8	56	C	G	
,,	36×3·2	1-2	9	66	C	G	
Na	38·5×3	123-124	5	80	C	G O	
Gr	25×4	1-2	9	36	C	D W	
Kan	42·3×5	One	8	78	C	G	2nd. Folio
Te	17×6·5	146-147	14	36	C	G O	
,,	28·6×3·4	5-6	7	58	C	G	
,,	26×3·5	1-2	7	42	C	O	
Gr	38×4	33-34	12	110	C	O W	

1	2	3	4	5	6
1763	A.166/1	Brahmopaniṣat			P
1764	B.470/1	,,			,,
1765	C.3780/7	,,			,,
1766	C.3807/17	,,			,,
1767	P.8547	,,			PL
1768		,,			
E 1769	A.166/2	Brahmopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadikṣitācāryaḥ	P
1770	B.470/2	,,		,,	,,
E 1771	P.7635/10	Bhaktiyogopaniṣat			PL
1772	B.124/12	,,			P
1773	B.1145	,,			,,
1774	C.2824/4	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	20·5×31·5	1-4	52	32	C	O	
Te	16×19·5	1-3	11	22	C	G	
,,	28×13	One	15	40	Inc. No beginning	O	3rd. folio
D	20×10	1-3	8	26	C	O	
Gr	38×4	One	12	110	C	O	Differs from the previous Ms. 30th. folio
	Please see Ātmopaniṣat also						
Gr	20·5×31·5	1-4	52	32	C	O	
Te	16×19·5	4-13	11	22	C	G	
Kan	24×5	One	9	32	C	G	135th. Folio
,,	15·5×19·5	58-59	11	18	C	G	
D	17×21	16-17	12	16	C	O	
,,	30·5×10·5	One	9	45	C	G	4th. folio

1	2	3	4	5	6
E 1775	B.247/47	Bhasmajābālopaniṣat*			P
1776	B.472/1	,,			,,
E 1777	B.913/4	,,			,,
1778	B.1039/17	,,			,,
1779	C.2542/4	,,			,,
E 1780	C.3682/53	,,			,,
1781	B.247/47	Bhasmajābālopaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
E 1782	B.472/2	,,		,,	,,
1783	B.1039/17	,,		,,	,,
E 1784	P.2350/12	Bhāvanopaniṣat *			PL
1785	P.2670/11	,,			,,
1786	P.4136/20	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	17·5×21·5	Four	30	25	Inc. I Adhyāya	O	
Te	16·5×20·5	,,	13	14	Inc. ,,	G	
Gr	16×20·5	36-42	15	20	Inc.	G	
D	16×20	130-136	15	20	Inc. I Adhyāya	G	
Te	16×10	39-52	10	18	C	G	
,,	21×10	398-405	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	Four	30	25	C	O D	
Te	16·5×20·5	5-9	13	14	C	G	
D	16×20	130-136	15	20	C	G	
Gr	31×4	150-151	9	38	C	G	
Te	40·5×4	10-11	5	66	C	G	
,,	24×5	One	16	50	Inc.	D W	**75th. Folio Folios 76-91 missing**

1	2	3	4	5	6
1787	P.4449/5	Bhāvanopaniṣat			PL
1788	P.5259/2	,,			,,
1789	C.3582/55	,,			P
1790	P.5764/21	,,			PL
1791	P.8279/4	,,			,,
1792	A.116/1	,,			P
1793	B.247/44	,,			,,
1794	B.473/1	,,			,,
1795	B.895/1	,,			,,
1796	B.1039/14	,,			,,
1797	C.2502/1	,,			,,
1798	C.2542/16	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	19·5×4	11-13	8	38	C	Ḍ W	
Te	26×5·4	One	12	48	C	G	1st. Folio
,,	21×10	383-386	11	30	C	O	
,,	17×6·5	139-141	12	24	C	G O	Differs from previous Ms.
,,	27·5×3·2	Three	6	64	C	O D	
Kan	19·5×32·5	1-30	24	16	C	O	
Gr	17·5×21·5	Four	30	25	C	O D	
Te	16·5×20·5	Three	13	16	C	G	
Gr	16×21	1-2	17	16	C	G	
D	16×20	107-113	15	20	C	G	
Te	22×8·5	1-4	8	24	C	O D	
,,	17·5×10	11-13	13	28	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 1799	A.116/2	Bhāvanopaniṣad-bhāṣyaṁ		Bhāskararāyaḥ	P
1800	B.206	,,		,,	,,
1801	B.611	,,		,,	,,
1802	B.689	,,		,,	,,
1803	B.895/2	,,		,,	,,
E 1804	B.247/44	,,		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
1805	B.473/2	,,		,,	,,
1806	B.1039/14a	,,		,,	,,
E 1807	B.634/4	Bhāvārthopaniṣat (Śrīcokravidyā)			,,
E 1808	P.3621/5	Bhikṣukopaniṣat *			PL
1809	P.4136/4	,,			,,
1810	B.247/21	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	19·5×32·5	1-30	24	16	C	O	
Te	16×20	1-29	11	18	C	G	
,,	16×20	1-25	14	18	C	G	
,,	11×26	1-7	16	50	C	O	
Gr	16×21	3-27	17	16	C	G	
,,	17·5×21·5	Four	30	25	C	O D	
Te	16·5×20·5	1-5	13	16	C	G	
D	16×20	107-113	15	20	C	G	
Na	15×18·5	16-17	21	24	C	G O	
Gr	25×4	6-7	8	36	C	D W	
Te	24×5	16-17	15	50	C	D W	
Gr	17·5×20·5	One	30	20	C	O D	

1	2	3	4	5	6
1811	B.474/1	Bhikṣhukopaniṣat			P
1812	B.1038/8	,,			,,
1813	C.3682/31	,,			,,
E 1814	B.247/21	Bhikṣhukopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1815	B.474/2	,,		,,	,,
1816	B.1038/8a	,,		,,	,,
1817		Bhṛgūpaniṣat			
1818	B 247/8	Maṇḍalabrāhmaṇo-paniṣat *			P
1819	B.475/1	,,			,,
1820	B.1039/23	,,			,,
1821	C.3682/18	,,			,,
1822	B.247/11b	Maṇḍalabrāhmaṇo-paniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16·5×20·5	1–2	12	20	C	G	
D	16×20	82-84	15	19	C	G	
Te	21×10	240-241	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	One	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	3-4	12	20	C	G	
D	16×20	82-84	15	19	C	G	
	Please see Taittirīy opaniṣat						
Gr	17·5×21·5	Four	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	1-10	13	18	C	G	
D	16×20	4-17	15	20	C	G	
Te	21×10	130-137	11	30	C	O	
Gr	17·6×21·5	Four	30	20	C	O D	

1	2	3	4	5	6
1823	B 475/2	Maṅḍalabrāhmaṇopaniṣadbhāṣyam		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
1824	B.1039/23a	,,		,,	,,
1825		Maṅtropaniṣat			
Ė 1826	P.1973/22	Maṅtropaniṣat * (Maṅtrīkopaniṣat)			PL
1827	P 5586/4	,,			,,
1828	P.6211	,,			,,
E 1829	P.3621/13	,,			,,
1830	P.8555/2	,,			,,
1831	B.476/1	,,			P
E 1832	B.476/2	Maṅtropaniṣadbhāṣyam		Appaiyadīkhṣitācāryaḥ	,,
1833	P.1448/2a	Mahānārayaṇīyopaniṣat * (Nārāyaṇīyopaniṣat, Taittirīyopaniṣat-II Praśna, Maṅtrasaṁhitopaniṣat, Yājñikopaniṣat)			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16·5×20·5	10-18	13	18	C	G	
D	16×20	4-17	15	20	C	G	
	Please see Īśāvāsyopaniṣat						
Na	38·5×3	225-227	4	80	C	G O	
,,	38×3	5-7	6	55	C	O W	
Te	26×3·5	65-67	7	42	C	O	
Gr	25×4	21-23	6	30	C	D W	Differs from the previous Ms.
,,	38×4	One	10	110	C	O W	35th. Folio
Te	16×19	1-2	11	18	C	G	
,,	16×19	1-2	11	20	C	G	
Na	40·5×4	34-43	8	54	C	G	

1	2	3	4	5	6
1834	P.1525/3	Mahānārāyaṇīyopaniṣat			PL
1835	P.2004/2a	,,			,,
1836	P.2684/5	,,			,,
1837	P.3581/38	,,			,,
1838	P.4380/2a	,,			,,
1839	P.5741/2b	,,			,,
1840	P.6018/3	,,			,,
1841	P.6190/3	,,			,,
1842	P.6406	,,			,,
1843	P.8114/3	,,			,,
1844	P.8138/4	,,			,,
1845	P.9589/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	41·5×3·3	89-104	6	64	C	O D	Īśvara, Phālguṇa, Bahulā-5. Somavāra
,,	34·5×3·5	95-102	10	46	C	D W	
Na	33·5×5·5	101-105	15	120	C	G	
Te	51×5·5	43-53	12	104	C	G	
Na	35·5×3·3	53-71	5	66	C	W	
Te	36×3	19 26	6	68	Inc.	D W	
Na	40×5	212-214+2	10	98	Inc. I-IV Khaṇḍa	O D	
Te	46·5×4	35-43	7	96	C	G O	
,,	48×4	;2-18	6	60	C	G	I folio missing
,,	36×4	15-30	8	64	C	G	
,,	25·3×3·3	13-41	7	46	C	D W	
,,	38·5×3·8	10-24	7	64	C	G	

1	2	3	4	5	6
1846	B.247/13	Mahānārayaṇīyo-paniṣat			P
1847	B.478/1	,,			,,
1848	B.1034/8	,,			,,
1849	C.193/3	,,			,,
1850	C.864/4	,,			,,
1851	P.1/1	Māhānārāyaṇīyo-paniṣadbhāṣyaṁ *		Sāyaṇaḥ	PL
E 1852	C.827	,,		Dhīreṅdrayatiḥ	P
E 1853	B.247/13	,,		Appaiyadīkśitā-cāryaḥ	,,
1854	B.478/2	,,		,,	,,
1855	B.1034/8	,,		,,	,,
E 1856	P.4136/22	Mahāvākyopaniṣat *			PL
1857	A.167/15	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	17·5×20·5	Ten	30	20	Inc. Upto 4th. Adhyāya or Pūrvakhāṇḍa	O D	
Te	16·5×20·5	1-15	11	20	Inc. ,,	G	
D	16×20	92-116	15	20	Inc. ,,	G	
,,	21×10	30-55	8	26	C	O	Hevilambi, Śrāvaṇa, Kṛṣṇa-1 Bhānuvāra.
,,	21×10	98-118	9	36	C	G	Śa. Śa. 1728 Akṣya, Pauṣa, Sukla 6.
Te	45×4	1-29	11	110	C	D	
D	20×16	1-102	13	30	C	G	
Gr	17·5×20·5	Ten	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	17-32	11	20	C	G	
D	16×20	92-116	15	20	Inc. Pūrvakāṇḍa	G	
Te	24×5	92-93	17	50	C	O D	
Gr	19·5×31	64-65	52	32	C	O	

1	2	3	4	5	6
1858	B.479/1	Mahāvākyopaniṣat			P
1859	C.3682/62	,,			,,
E 1860	A.167/16	Mahāvākyopaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
1861	B.479/2	,,		,,	,,
1862		Mahaitareyopaniṣat			
E 1863	P.1468/5	Mahopaniṣat *			PL
1864	P.1973/24	,,			,,
1865	P.4136/5	,,			,,
1866	P.4925/141	,,			,,
1867	P.5586/2	,,			,,
1868	P.5592/20	,,			,,
1869	P.6433	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15·5×19·5	145-146	11	24	C	G	
,,	21×10	424-425	11	3)	C	O	
Gr	19·5×31	64-65	52	32	C	O	
Te	15·5×19·5	147-150	11	22	C	G	
	Please see Aitareyopaniṣat						
Te	44×3	3-4	5	60	C	O	
Na	38·5×3	228-230	4	80	C	G O	
Te	24×5	17-29	15	50	C	D W	
Gr	20·5×3·5	1-2	8	30	C	D W	
Na	38×3	1-3	6	55	C	O	
Kan	42·3×5	13-14	9	80	C	G	**Portions of text is left off in many places**
Na	44×4	98-99	7	62	C	O	

1	2	3	4	5	6
1870	P.8227	Mahopaniṣat			PL
1871	P.8559	,,			,,
18 2	B.247/22	,,			P
1873	B.1038/9	,,			,,
1874	C.461/71	,,			,,
1875	C.3682/32	,,			,,
1876	C.3807/12	,,			,,
1877		,,			
1878	P.1655/6	Mahopaniṣadvyākhyā (Dīpikā)		Śaṅkarānandaḥ	PL
E 1879	B.247/22	,,		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
1880	B.477	,,		,,	,,
1881	B.1038/9	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	34·5×3·5	3-4	8	64	C	G O	
Gr	38×4	One	12	110	C	O	41st. Folio
,,	17·5×20·5	23	30	20	C	O D	
D	16×20	85-145	15	19	C	G	
,,	19×9	419-422	7	18	C	G	
Te	21×10	241-275	11	30	C	O	
D	20×10	4-7	8	26	C	O	
Please see also Bṛhadāraṇyakopaniṣat & Tripurasuṅdary upaniṣat							
Te	46×4	26-29	9	58	C	G	
Gr	17·5×20·5	23	30	20	C	O D	
Te	15·5×20	1-30	11	22	C	G	
D	16×20	85-145	15	19	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 1882	P.1958/7	Māṇḍūkyopaniṣat*			PL
1883	P.3318/7	,,			,,
1884	P.3362/11	,,			,,
1885	P.5360/15	,,			,,
1886	P.5484/1	,,			,,
1887	P.5592/24	,,			,,
1888	P.6427	,,			,,
1889	P.8226	,,			,,
1890	P.8244	,,			,,
1891	P.8563	,,			,,
1892	B.246/3	,,			P
1893	B.328/2a	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	45×4·3	10-11	10	106	C	G	
Te	44×3·5	One	9	80	C	O D	9th. folio
Na	25×5	28-29	12	50	C	G O	
Te	44·7×3·5	23-24	8	96	C	G	
Na	42·5×4	6-8	8	86	C	D W	
Kan	42·3×5	19-20	9	80	C	G	
Na	44×4	14-15	6	64	C	O D	
,,	34·5×3·5	One	7	64	C	G O	3rd. folio
,,	34·5×3·5	35-37	8	64	C	G	
Gr	38×4	One	9	110	C	O W	44th. folio
,,	15×19·5	59-70	31	20	C	O D	
,,	16·5×21	84-110	28	24	C	G	

1	2	3	4	5	6
1894	B.480/1	Māṇḍūkyopaniṣat			P
1895	B 1201/1	,,			,,
1896	C.2599	,,			,,
1897	C.2971/1	,,			,,
1898	C.3753/6	,,			,,
1899	C.3806/7	,,			,,
1900	C.3807/20	,,			,,
1901	C.3810/6	,,			,,
1902	P.3249/5	Māṇḍūkyopaniṣad-bhāṣyam*		Śaṅkarācāryaḥ	PL
1903	P.3446/6	,,		,,	,,
1904	P.3868/6	,,		,,	,,
1905	C.2504/3	,,		,,	P

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16×18·5	37-38	11	16	C	G	
Kan	18×20	131-162	21	20	C	O	
D	17·5×10	5-6	10	26	C	O	
,,	31×11	1-6	16	70	Inc.	G	
,,	29×13	14-15	13	36	C	O	
,,	19×12	1-3	11	20	C	O	
,,	20×10	1-4	8	26	C	O	
,,	21×10	15-17	12	44	C	O	
Te	46·5×4·5	42-61	7	68	Inc.	D W	53-61 folios missing
Gr	32·5×3·5	114-129	8	64	Inc. I Prakaraṇa	G	
,,	44×3·5	60-69	8	76	Inc. ,,	G	
Te	19·5×10·5	1-65	12	26	C	G O	

1	2	3	4	5	6
1906	B.1201/2	Māṇḍūkyopaniṣad-vyākhyā		Grāmaṇīśingara-iyaṅgāryaḥ	P
1907	B.1201/3	,,		,,	,,
1908	C.620	,, (Dīpikā)		Śaṅkarānandaḥ	,,
E 1909	B.246/4	Māṇḍūkyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadikṣitā-cāryaḥ	,,
1910	B.480/2	,,		,,	,,
1911	B.328/2b	,,		,,	,,
1912	B.1202/4	,,		Grāmaṇīśingara-iyaṅgāryaḥ	,,
1913	P.3362/12	,, *		Ānandatīrthaḥ	PL
1914	P.5484/2	,,		,,	,,
E 1915	P.3362/19	Māṇḍūkyopaniṣad-bhāṣyaṭīkā *		Vyāsatīrthaḥ	,,
1916	P.5472/1	,,		,,	,,
1917	B.518	,,		,,	P

7	8	9.	10	11	12	13	14
Kan	18×20	131-162	21	20	C	O	Kannada prati-pādārtha
,,	18×20	131-162	21	20	C	O	Kannada translation of Śaṅkarabhāṣya
D	20×11	1-4	12	36	C	O	
Gr	15×19·5	59-70	31	20	C	O D	
Te	16×18·5	39-68	11	20	C	G	
Gr	16·5×21	84-110	28	24	C	G	Tamil Pratipadārtha
Kan	18×20	131-162	21	20	C	O	Kannada translation of Raṅgarāmānuja bhāṣya
Na	25×5	29-34	12	50	C	G O	
,,	42·5×4	8-11	8	86	C	D W	
,,	25×5	30-98	12	55	C	G O	
,,	37×3·5	18-28	7	80	C	O	
D	16×19·5	1-33	12	16	C	G	

1	2	3	4	5	6
1918	C 1301	Māṇḍūkyopaniṣad-bhāṣyaṭīkā		Vyāsatīrthaḥ	P
1919	C 2974	,,		,,	,,
E 1920	C.2180	,, (Padārtha-vivṛtiḥ)		Śrīnivāsaḥ	,,
1921	C.3096	,, ,,		,,	,,
1922	P.91/2	Māṇḍūkyopaniṣad-khaṇḍārthaḥ *		Rāghavendra-yatiḥ	PL
1923	P.7075/5	,,		,,	,,
1924	B.83-84/6	,,		,,	P
1925	C.1640	,,		,,	,,
E 1926	C.1559/2	Māṇḍūkyopaniṣad-kaṅdārthaprakāśikā		Narasimhabhikṣu (Koneyāryaśiṣya)	,,
E 1927	C.2162	,,		,,	,,
1928	B.1199	Māṇḍūkyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Grāmaṇiśingar-a iyaṅgāryaḥ	,,
E 1929	P.3581/39	Muktikopaniṣat*			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
D	31×14·5	1-22	8	30	C	G	
,,	29·5×10·5	1-10	12	64	C	G	Sa. Sa. 1770 Kīla, Pauṣa, Sukla-1, Bhānuvāra
Na	23·5×12	1-41	10	52	C	O D	
D	30·2×10·2	1-25	10	58	C	D W	
Na	45×4·5	47-55	9	80	Inc.	G	56th. Folio missing
,,	26×5·5	112-131	9	34	C	G O	
D	15×19	121-138	12	20	C	D	
,,	32×11	1-13	10	38	C	O	
,,	25×11·5	11-18	10	52	C	G O	
,,	19×8·5	1-15	11	34	C	O	
Kan	18×20	One Page	21	20	C	O	Kannada translation of Madhvabhāṣya. 364th. Page
Te	51×5·5	53-54	12	104	C	G	

1	2	3	4	5	6
1930	A.166/43	Muktikopaniṣat			P
1931	B.244/3	,,			,,
1932	B.481/1	,,			,,
1933	C.1516/1	,,			,,
E 1934	C.3682/78	,,			,,
1935	A.166/44	Muktikopaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
E 1936	B.244/4	,,		,,	,,
1937	B.481/2	,,		,,	,,
E 1938	P.8237	Muktikopaniṣat			PL
1939	P.1958/6	Muṇḍakopaniṣat * (Ātharvaṇopaniṣat, Ātharvaṇamantropaniṣat)			,,
1940	P.3318/6	,,			,,
1941	P.3362/9	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	20·5×31·5	190-192	52	32	C	O D	
,,	15×20	1-48	24	18	C	G O	
Te	15·5×19	1-14	13	16	C	G	
,,	25·5×11	1-11	9	30	C	G	
,,	21×10	486-496	11	30	C	O	
Gr	20·5×31·5	190-192	52	32	C	O D	
,,	15×20	1-48	24	18	C	O	
Te	15·5×19	15-104	12	16	C	G	
Na	34·5×3·5	One	8	64	C	W	16th. folio
,,	45×4·3	8-10	10	106	C	G	
Te	44×3·5	7-8	9	80	C	D W	
Na	25×5	20-23	12	50	C	G O	

1	2	3	4	5	6
1942	P.5360/14	Muṇḍakopaniṣat			PL
1943	P.5486/1	,,			,,
1944	P.5592/29	,,			,,
1945	P.5772/25	,,			,,
1946	P.6426	,,			,,
1947	P.7715	,,			,,
1948	P.8246	,,			,,
1949	P.8561/1	,,			,,
1950	B.246/1	,,			P
1951	B.328/1a	,,			,,
1952	B.482/1	,,			,,
1953	B.1200/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	44·7×3·5	21-24	8	96	C	G	
Na	42·5×4	13-15	8	86	C	D W	
Kan	42·3×5	31-33	10	84	C	G	
,,	28·5×3·8	22-27	6	44	C	O D	
Na	44×4	11-14	7	62	C	O W	
Te	17×3·5	1-11	7	24	C	G	
Na	34·5×3·5	44-48	8	64	C	G	
Gr	38×4	41-43	13	120	C	O W	
,,	15×19·5	43-58	33	20	C	O D	
,,	16·5×21	35-83	28	24	C	G	
Te	16×19·5	1-7	11	18	C	G	
Kan.	18×20	1-129	21	20	C	O	

1	2	3	4	5	6
1954	C.662/1	Muṇḍakopaniṣat			P
1955	C.2602	,,			,,
1956	C.3729/4	,,			,,
1957	C.3753/5	,,			,,
1958	C.3806/6	,,			,,
1959	C.3807/19	,,			,,
1960	C.3810/5	,,			,,
1961	P.3249/4	Muṇḍakopaniṣad-bhāṣyaṁ *		Śaṅkarācāryaḥ	PL
1962	P.3446/5	,,		,,	,,
1963	P.3868/5	,,		,,	,,
1964	C.662/2	,,		,,	P

7	8	9	10	11	12	13	14
D	26×11	1-14	16	64	C	O D	Śa. Ṣa. 1033, Pālguṇa, Śukla-3 Maṅgaḷavāra, Written by Sadānaṅdaḥ
Te	17·5×10	24-31	9	26	C	O D	
Kan	22×15	25-33	10	39	C	O	
D	29×13	11-14	13	38	C	O	
,,	19×12	1-11	11	20	C	O	
,,	20×10	1-7	8	26	C	O	
,,	21×10	12-15	12	44	C	O	
Te	46·5×4·5	46-64	7	68	C	G	
Gr	32·5×3·5	86-113	8	64	C	G	
,,	44×3·5	42-59	8	72		G	
D	26×11	1-14	16	64	C	O D	Śa. Śa. 1033, Pālguṇa Śukla-3, Maṅgalavāra, by Sadānaṅda ḥ

1	2	3	4	5	6
1965	C.2506/1	Muṇḍakopaniṣad-bhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	P
1966	B.1200/3	,,		,,	,,
1967	B.1200/2	,,		Grāmaṇīśriṅga-raiyaṅgāryaḥ	,,
1968	P.1000/1	Muṇḍakopaniṣad-bhāṣyaṭīkā *		Ānaṅdagiriḥ	PL
1969	P.1814/2	,, (Dīpikā)		Vidyāraṇyaḥ	,,
E 1970	B.246/2	,,		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	P
1971	B.482/2	,,		,,	,,
1972	B.328/1 b	,,		,,	,,
1973	B.1200/4	,,		Grāmaṇīśriṅga-raiyaṅgāryaḥ	,,
1974	P.3362/10	,, bhāṣya *		Ānaṅdatīrthaḥ	PL
1975	P.5486/2	,,		,,	,,
1976	P.3362/20	Muṇḍakopaniṣad-bhāṣyaṭīkā		Vyāsatīrthaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	20·5×11·3	1-35	15	30	C	O D	
,,	18×20	1-129	21	20	C	O	Kannada translation of Śaṅkarabhāṣya
Kan	18×20	1-129	21	20	C	O	Kannada Pratipad ārtha
Na	33×4	1-20	7	38	C	W	
Te	47·5×4	5-7	7	46	C	W	
Gr	15×19·5	43-58	33	20	C	O D	
Te	16×19·5	9-33	11	22	C	G	
Gr	16·5×21	35-83	28	24	C	G	Tamil Pratīpadārtha
Kan	18×20	1-129	21	20	C	O	Kannada translation of Raṅgarāmānuja bhāṣya
Na	25×5	23-27	12	50	C	G O	
,,	42·5×4	16-19	8	86	C	W	
,,	25×5	109-120	12	55	C	G O	

1	2	3	4	5	6
1977	C.2775	Muṇḍakopaniṣad-bhāṣyaṭīkā		Vyāsatīrthaḥ	P
E 1978	C.1003	Muṇḍakopaniṣad-bhāṣyaṭippaṇi		Ummarjī Kṛṣṇācāryaḥ	,,
1979	C.1035	,,		,,	,,
1980	C.3266	,,		,,	,,
E 1981	C.1558	Muṇḍakopaniṣad-bhāṣyaṭīkā			,,
E 1982	P.7422	,, (Parabrahma-prakāśikā)		Raghūttamayati	PL
1983	P.517/3	Muṇḍakopaniṣad-khaṅaārthaḥ *		Rāghavendra-yatiḥ	,,
1984	P.7075/3	,,		,,	,,
1985	B.83-84/5	,,		,,	P
E 1986	C.1559/1	,, (Prakāśikā)		Narasiṁhabhikṣu	,,
1987	B,1198	Muṇḍakopaniṣad-bhāṣyaṁ		Grāmaṇiśiṅgara-iyaṅgāryaḥ	,,
E 1988	P 4136/1	Mudgalopaniṣat *			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
D	29·5×10·5	1-11	12	62	C	G	Śa. Śa. 1770, Kīlaka, Kṛṣṇa-3 Maṅgalāvara
,,	29·5×9·5	1-120	8	48	C	G	
,,	23×9	1-122	8	34	C	G O	
,,	32×10	1-58	9	62	C	G	
,,	24·5×10·5	1-14	10	50	C	G O	
Na	33·5×5·5	1-251	9	80	C	G	
,,	48×3	129-141	8	74	C	O	
,,	26×5·5	25-65	7	28	C	G O	
D	15×19	69-119	12	20	C	D	
,,	25×11·5	1-11	10	52	C	G O	
Kan	18×20	301-303	21	20	C	O	Kannada translation of Madhvabhāṣya
Te	24×5	One	15	46	Inc. Begins from 6th. Mantra	W	7nth. folio

1	2	3	4	5	6
1989	B.247/18	Mudgalopaniṣat			P
1990	B.483/1	,,			,,
1991	B.1039/28	,,			,,
1992	C.3682/28	,,			,,
E 1993	B.247/18a	Mudgalopaniṣad. bhāṣyam		Appaiyadikṣitācāryaḥ	,,
1994	B.483/2	,,		,,	,,
1995	B.1039/28a	,,		,,	,,
E 1996	P.1682/11	Maitrāyaṇīyopaniṣa *			PL
E 1997	P.1973/14	Maitrāyaṇīyopaniṣat (Maitreyyupaniṣat)			,,
1998	P.5592/25	,,			,,
1999	P.6206	,,			,,
2000	A.166/27	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	17·5×20·5	Three	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	1–5	12	16	C	G	
D	16×20	37–42	15	20	C	G	
Te	21×10	214–217	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	Three	30	20	C	O	
Te	16·5×20·5	6–8	12	18	C	G	
D	16×20	37-42	15	20	C	G	
Gr	40×3·5	62-75	8	56	C	G	
Na	38·5×3	158-166	4	80	Inc. Upto V Adhyāya	G O	Differs from previous
Kan	42·5×5	20-23	9	80	Inc. ,,	G	
Te	26×3·5	36-43	7	42	Inc. ,,	O	
Gr	20·5×31·5	77-87	52	32	Inc. ,,	D	

1	2	3	4	5	6
2001	B.484/1	Maitrāyaṇīyopaniṣat			P
2002	C.1533/8	,,			,,
E 2003	C.2542/12	,,			,,
2004	C.3807/6	,,			,,
E 2005	A.166/28	Maitrāyaṇīyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
2006	B.484/2	,,		,,	,,
E 2007	A.166/37	Maitreyyupaniṣat *			,,
2008	B.485/1	,,			,,
E 2009	A.166/38	Maitreyyupaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadikśitā-cāryaḥ	,,
2010	B.485/2	,,		,,	,,
E 2011	P.1480/4	Yagñopavītopaniṣat			PL
2012	P.3581/26	Yāgñavalkyopaniṣat*			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	14·5×19·5	183-192	11	18	Inc. Upto V Adhyāya	G	
,,	30·5×13·5	17-21	14	38	Inc. ,,	G	
,,	17·5×10	1-9	13	28	Inc. ,,	G	This is a combination of Maitreyi and Maitrāyaniyopaniṣat
D	20×10	20-28	8	26	Inc. ,,	O	
Gr	20·5×31·5	77-78	52	32	C	D	
Te	14·5×19·5	193-205	11	18	C	G	
Gr	20·5×31·5	161-173	52	32	C	O D	
Te	16×19·5	329-334	11	24	C	G	
Gr	20·5×31·5	161-173	52	32	C	O D	
Te	16×19·5	335-346	11	24	C	G	
,,	39×4	One	6	62	C	O W	18nth. Folio
,,	51×5·5	One	12	104	C	G	33rd. folio

1	2	3	4	5	6
2013	B.247/50	Yāgñavalkyopaniṣat			P
2014	B.486/1	,,			,,
2015	B.1039/20	,,			,,
2016	C.3682/67	,,			,,
2017	B.247/5a0	Yāgñavalkyopaniṣadbhāṣyam		Appaiyadikṣitācāryaḥ	,,
2018	B.486/2	,,		,,	,,
2019	B.1039/20ā	,,		,,	,,
2020		Yagñikyopaniṣat			
2021		Yāgñiyamantropaniṣat			
E 2022	B.247/46	Yogakuṇḍalyupaniṣat *			P
2023	B.487/1	,,			,,
2024	B.1039/16	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	17·5×20·5	Four	30	20	C	O D	
Te	16·5×20	1-5	13	16	C	G	
D	16×20	152-159	15	20	C	G	
Te	21×10	443-445	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	Four	30	20	C	O D	
Te	16·5×20	5-9	12	18	C	G	
D	16×20	152-159	15	20	C	G	
	Please see Mahānārāyaṇīyopaniṣ						
	Please see Īśāvāsyopaniṣat						
Gr	17·5×21·5	Four	30	25	Inc. III Adhyāya	O D	
Te	16·5×20·5	Three	13	16	Inc. III ,,	G	
D	16×20	123-129	15	20	Inc. III ,,	G	

1	2	3	4	5	6
E 2025	C.2542/9	Yogakuṇḍalyupaniṣat			P
2026	C.3682/57	,,			,,
2027	B.247/46a	Yogakuṇḍalyupaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
E 2028	B.487/2	,,		,,	,,
2029	B.1039/16a	,,		,,	,,
E 2030	P.3581/33	Yogacūḍāmaṇyupaniṣat *			PL
2031	B.247/7	,,			P
2032	B.488/1	,,			,,
2033	B.1034/7	,,			,,
E 2034	C.3682/16	,,			,,
E 2035	B.247/7a	Yogacūḍāmaṇyupaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
2036	B.488/2	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16·3×10·5	:1-10	12	20	C	G	
,,	21×10	389-397	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	Four	30	25	C	O D	
Te	16·5×20	4-8	13	18	C	G	
D	16×20·5	123-129	15	20	C	G	
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	35th. folio
Gr	17·5×20·5	28-34	30	20	C	O D	
Te	15·5×19·5	1-14	11	16	C	G	
D	16×20	78-92	15	20	C	G	
Te	21×10	119-128	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	29-34	30	20	C	O D	
Te	15·5×19·5	15-23	11	16	C	G	

1	2	3	4	5	6
2037	B.1034/7a	Yogacūḍāmaṇyu-paniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkhṣitā-cāryaḥ	P
E 2038	P-1973/28	Yogatatvopaniṣat *			PL
2039	P.5717/10	,,			,,
2040	P.6053/9	,,			,,
2041	P.8222	,,			,,
2042	B.247/4	,,			P
2043	B.489/1	,,			,,
2044	B.926-927/10	,,			,,
2045	B.1034/4	,,			,,
2046	C.3682/11	,,			,,
2047	C.3780/3	,,			,,
E 2048	B.247/4a	Yogatatvaopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×20	78–92	15	20	C	G	
Na	38·5×3	236-237	4	80	C	G O	
Kan	29×3·5	5-6	8	58	C	D	
Te	26×3·5	43–45	5	38	C	W	
Na	34·5×3·5	One	7	62	C	G	
Gr	17·5×20·5	Six	30	20	C	O	
Te	15·5×20	52-65	11	16	C	G	
,,	16×20·5	25-26	16	24	Inc. Some portions are missing	G	
D	16×20	35–41	15	20	C	G	
Te	21×10	60-68	11	30	C	O	
,,	28×13	One	15	40	C	O	
Gr	17·5×20·5	Six	30	20	C	O D	

1	2	3	4	5	6
2049	B.489/2	Yogatatvaopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācaryaḥ	P
2050	B.1034/4a	,,		,,	,,
E 2051	P.4136/7	Yogaśikhopaniṣat*			PL
2052	B.247/24	,,			P
2053	B.490/1	,,			,,
2054	B.1038/11	,,			,,
E 2055	C.3682/34	,,			,,
E 2056	P.8556	,,			PL
2057	C.3777/4	,,			P
E 2058	B.247/24a	Yogaśikhopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācaryaḥ	,,
2059	B-490/2	,,		,,	,,
2060	B.1038/11a	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15.5×20	66-76	11	18	C	G	
D	16×20	35-51	15	20	C	G	
Te	24×5	30-39	15	50	C	D W	
Gr	17.5×20.5	Six-teen	30	20	C	O D	
Te	16×20	1-32	13	18	C	G	
D	16×20	148-190	15	19	C	G	
Te	21×10	277-299	11	30	C	O	
Gr	38×4	One	8	110	C	O W	35th. folio Differs from the previous Ms.
Te	28×13	One	14	40	C	O	
Gr	17.5×20.5	Six-teen	30	20	C	O D	
Te	16×20	33-56	13	14	C	G	
D	16×20	148-190	15	19	C	G	

1	2	3	4	5	6
2061	.	Yogopaniṣat			
2062	P.8742/4	Rahaṣyopaniṣat (Rahasyabrāhmaṇopaniṣat)			PL
E 2063	A.167/5	,,			P
E 2064	B.124/2	,,			,,
2065	B.491/1	,,			,,
2066	C.2542/8	,,			,,
2067	C.3682/5	,,			,,
E 2068	A 167/6	Rahasyopaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
2069	B.491/2	,,		,,	,,
E 2070	B.330/1	Rājarājeśvaryupaniṣat			,,
2071		Râmakāśikā			
2072		Rāmaprakāśikā			

7	8	9	10	11	12	13	14
	Please see Amṛtanādopaniṣat						
Na	22×3·5	1-8	7	50	C	G	
Gr	19·5×31	9-14	52	32	C	O D	
Kan	15·5×19·5	23-29	12	18	C	G	
Te	16×19·7	33-38	11	18	C	G	
,,	15·5×10	1-6	11	18	C	G	
,,	21×10	6-10	11	30	C	O	
Gr	19·5×31	9-14	52	32	C	O D	
Te	16×19·5	39-56	11	20	C	G	
Mal	16×20	26-27	26	14	C	G	
	Please see Rāmatāpinīya bhāṣyaṁ						
	Please see Rāmpūrvatapinīvyākhyā						

1	2	3	4	5	6
E 2073	P.1541/1	Rāmapūrvatāpinīyopaniṣat*			PL
2074	P.1720/15	,,			,,
2075	P.1973/17	,,			,,
2076	P.5674/3	,,			,,
2077	P.5951/1	,,			,,
2078	P.6019/2	,,			,,
2079	P.6436	,,			,,
2080	P.8293/4	,,			,,
2081	P.83 63/1	,,			,,
2082	P.9438	,,			,,
2083	B.247/16	,,			,,
2084	B492/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	38×3·7	1-8	6	64	C	O W	
,,	36·5×3·4	58-65	4	40	C	G O	
,,	38·5×3	195-203	4	80	C	G O	
,,	34×3·5	21-24	8	64	C	O	
,,	20·5×3·5	1-7	8	40	C	G	
,,	18·5×3	1-21	6	26	Inc.	O D	
,,	44×4	101-104	7	62	C	G O	
,,	29×2·5	55-62	6	38	Inc. Upto IV Adhyāya	D W	
,,	21×3·5	40-47	7	32	C	O	
,,	21×3	21-27	7	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	Four	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	57-64	11	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
2085	B.1034/11	Rāmapūrvatāpinīyo panişat			P
2086	B.1039/27	,,			,,
2087	C.248/2	,,			,,
2088	C.3682/25	,,			,,
2089	C.3691/1	,,			,,
E 2090	P 395/3	Rāmapūrvatāpinīyo-panişadbhāşyaṁ (Kāśikā)		Ānandavanaḥ	PL
2091	P.1961/2	,,		,,	,,
2092	A.335	,,		,,	P
E 2093	P.2942/1	,, (Padayojanī)		Rāmayatiḥ	PL
2094	P.5655/5	,, ,,		,,	,,
2095	P.5674/5	,, ,,		,,	,,
2096	C.502/1	,, ,,		,,	P

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×20	135-144	15	20	C	G	
,,	16×20	28-37	15	20	C	G	
Na	17×10·5	13-26	9	16	C	O	
Te	21×10	197-204	11	30	C	O	
,,	21×10	1-27	13	36	C	O	
Na	43·5×3·5	1-37	6	64	C	O	
,,	52×4	1-38	7	82	C	D	
Kan	20×32·5	1-37	20	34	C	G	
Na	36×3·5	1-17	6	48	C	D W	
,,	22×3·5	42-54	8	60	C	G O	
,,	34×3·5	30-38	8	64	C	O	
,,	22·5×12	1-13	12	25	C	O	

1	2	3	4	5	6
2097	C.3691/2	Rāmapūrvatāpinīyo-paniṣadbhāṣyaṁ (Padayojanī)		Rāmayatiḥ	P
2098	C.3698/1a	,, ,,		,,	,,
E 2099	B.247/116a	Rāmapūrvatapinyo-paniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
2100	B.492/2	,,		,,	,,
2101	B.1034/11a	,,		,,	,,
2102	B.1039/27a	,,		,,	,,
E 2103	B.247/15	Rāmarahasyopaniṣat *			,,
2104	B.493/1	,,			,,
2105	B.1034/10	,,			,,
E 2106	C.3682/24	,,			,,
2107	C.3695	,,			,,
2108	C.3738/5	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	21×10	1-27	13	36	C	O	
,,	20×16	1-13	14	22	C	O	
Gr	17·5×20·5	Four	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	65-66	11	20	C	G	
D	16×20	135-144	15	20	C	G	
,,	16×20	28-37	15	20	C	G	
Gr	17·5×20·5	Six	30	20	Inc. II Adhyāya	O D	
Te	16·5×20·5	41-51	11	20	Inc. I & II ,,	G	
D	16×20	123-134	15	20	Inc. ,,	G	
Te	21×10	185-197	11	30	C	O	
,,	20×11	1-13	9	32	Inc. I-III Adhyāya	O	
Kan	20×16	21-41	9	22	C	O	31, 32, 35-38 Folios missing

1	2	3	4	5	6
E 2109	B.247/15a	Rāmarahasyopaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
2110	B.493/2	,,		,,	,,
2111	B.1034/10a	,,		,,	,,
E 2112	C.3765/3	Rāmātharvaśiropaniṣat (Rāmopaniṣat)			,,
E 2113	P.4591/2	Rāmāyaṇopaniṣat			PL
E 2114	P.667/3	Rāmottaratāpinyopaniṣat *			,,
2115	P.1541/2	,,			,,
2116	P.1720/16	,,			,,
2117	P.1973/18	,,			,,
2118	P.4461/131	,,			,,
2119	P.5674/4	,,			,,
2120	P.5951/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	17·5×20·5	Six	30	20	Inc. II Adhyāya	O D	
Te	16·2×20·5	53-56	11	20	C	G	
D	16×20	123-134	15	20	Inc. I & II Adhyāya	G	
,,	16×10	1-2	8	18	C	O	
Gr	33·5×3·5	91-172	7	58	Inc. Upto Bhakti-prakaraṇaṁ	O D	110-119 & 130-139 folios missing
Na	19×3·5	26-55	6	24	C	G	
Te	38×3·7	9-16	6	64	C	O D	
Na	36·5×3·4	65-72	4	40	C	G O	
,,	38·5×3	243-251	4	80	C	G O	
Kan	33×5	156-157	9	46	Inc.	D	
Na	34×3·5	25-30	8	64	C	O	
,,	20·5×3·5	7-14	8	40	C	G	

1	2	3	4	5	6
2121	P.6437	Rāmottaratāpinī-yopaniṣat			PL
2122	P.6806/20	,,			,,
2123	P 8293/3	,,			,,
2124	P.8363/2	,,			,,
2125	P.8566	,,			,,
2126	P.8777/12	,,			,,
2127	P.9439	,,			,,
2128	C248/3	,,			P
2129	C3682/26	,,			,,
2130	C.3772/5	,,			,,
2131	C.3772/6	,,			,,
E 2132	P.2942/2	Rāmottaratāpinyo-paniṣadvyākhyā (Padayojanī)		Rāmayatiḥ	PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	44×4	104-108	7	62	C	G O	
,,	44×3·5	73-78	6	70	C	G	
,,	29×2·5	43-55	6	36	C	D	
,,	21×3·5	48-59	7	32	C	O	
Gr	38×4	46-48	12	110	C	O W	
Na	37×3·5	1-7	6	60	C	G	
,,	21×3	28-35	7	30	C	O	
,,	17×10·5	26-44	9	16	C	G O	
Te	21×10	204-211	11	30	C	O	
D	16×10	1-7	15	36	C	O	
,,	16×10	7-12	15	36	C	O	
Na	36×3·5	1-13	6	48	C	D W	

1	2	3	4	5	6
2133	P.5655/6	Rāmottaratāpinyopa-nișadvyākhyā		Rāmayatiḥ	PL
2134	P.5674/6	,,		,,	,,
2135	C.502/2	,,		,,	P
2136	C.3698/1b	,,		,,	,,
E 2137	P.4461/132	Rāmopaniṣat			PL
E 2138	B.124/5	,,			P
E 2139	C.3719	,,			,,
E 2140	P.8203/7	Rudratāpinyopaniṣat			PL
E 2141	P.5902/4	Rudrahṛdayopaniṣat*			,,
E 2142	B.247/45	,,			P
2143	B.494/1	,,			,,
2144	B.913/7	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	22×3·5	54-65	8	60	C	G O	
,,	34×3·5	38-46	8	64	C	O	
Na	22·5×12	14-23	13	25	C	O	
Te	20×16	14-24	14	22	C	O	
Kan	33×5	157-161	10	50	C	D	
,,	15·5×19·5	34-37	11	20	C	G	
Te	21×9	1-2	9	28	C	O	
Na	29×2·5	79-87	5	36	Inc. No beginning	D	
Tulu	27×4·5	1-3	9	38	C	O D	
Gr	17·5×21·5	Six	30	25	C	O D	
Te	16·5×20	1-5	13	16	C	G	
Gr	16×20·5	53-55	15	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
2145	B.1039/15	Rudrahṛdayopaniṣat			P
2146	C.2542/7	,,			,,
E 2147	C.3682/56	,,			,,
E 2148	B.247/45a	Rudrhṛdayopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkhṣitā-cāryaḥ	,,
2149	B.494/2	,,		,,	,,
2150	B.1039/15a	,,		,,	,,
E 2151	P.5592/43	Rudrākṣajābālopaniṣat* (Kālāgnirudrasarvopaniṣatsāraḥ, Rud. rajābālopaniṣat, Bṛhajjābālopaniṣat)			PL
E 2152	P.7345/1	,,			,,
E 2153	P.667/1	Rudrākṣopaniṣat			,,
E 2154	P.5184	,,			,,
2155	P.5360/8	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×20	114-123	15	20	C	G	
Te	16·5×10·4	1-4	12	20	C	G	
,,	21×10	386-389	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	Six	30	25	C	O D	
Te	16·6×20	6-12	13	18	C	G	
D	16×20	114-123	15	20	C	G	
Kan	42·3×5	Two	9	80	C	G	
,,	30×5	One	11	64	Inc.	G	
Na	19×3·5	One	5	22	Inc.	G	22nd. Folio
,,	31×3	1-4	7	42	C	O	
Te	44·7×3·5	13-14	8	96	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 2156	P.7550/20	Lalitopaniṣat			PL
E 2157	P.5717/5	Liṅgopaniṣat (Liṅgadhāraṇopaniṣat)			,,
E 2158	P.8249	Liṅgaśārīropaniṣat			,,
2159	P-267/1	Vajrasūcyupaniṣat *			,,
E 2160	P.2380/29	,,			,,
2161	P.5043/3	,,			,,
2162	P.5120/1	,,			,,
2163	P.5592/5	,,			,,
2164	P.5764/24	,,			,,
2165	P.6053/7	,,			,,
2166	P.6988/3	,,			,,
2167	A.167/7	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	19×4	44-45	9	28	C	O	
Kan	29×3·5	1-3	8	54	C	D	
Na	34·5×3·5	One	7	64	C	G	58th. folio
,,	17·5×5	One	6	36	Inc.	O	
Gr	32×3	43-44	8	36	C	G	
Te	37×3	17-19	5	62	C	W	
Kan	35×5	One	11	80	Inc.	O	75th. folio
,,	42·3×5	One	9	80	C	G	4th. folio
Te	17×6·5	One page	14	32	Inc.	G O	147nth. folio Back
,,	26×3·5	37-40	5	34	C	D W	
Kan	28×4	4-7	6	28	C	G	
Gr	19·5×31	15-16	52	32	C	O D	

1	2	3	4	5	6
2168	B.496/1	Vajrasūcyupaniṣat			P
2169	C.3682/6	,,			,,
2170	C.3777/10	,,			,,
E 2171	A.167/8	Vajrasūcyupaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
2172	B.469/2	,,		,,	,,
2173		Varāhamañjūṣā			
E 2174	P.946/18	Varāhopaniṣat*			PL
E 2175	P.1480/2	,,			,,
E 2176	P.2808/1	,,			,,
E 2177	C.1512/2	,,			P
2178	C.3682/68	,,			,,
E 2179	B.497	Varāhopaniṣad-bhāṣyaṁ (Varāhamañjuṣā)		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15.5×19	57-59	11	20	C	G	
,,	21×10	11-13	11	30	C	O	
,,	28×13	9-10	14	40	C	O	
Gr	19.5×31	15-16	52	32	C	O	
Te	15.5×19	60-64	11	20	C	G	
	Please see Varāhopaniṣad bhāṣyam						
Te	44.5×4	One	9	64	C	O	5th. Folio
,,	39×4	16 17	6	62	C	O W	
Gr	32×3	One	7	44	C	O W	
Te	27×13	3-12	14	38	C	G	
,,	21×10	446-461	11	30	C	O	
,,	15.5×19	1-161	11	14	C	G	

1	2	3	4	5	6
2180		Vājasaneyasaṁhitopaniṣat			
2181		Vāruṇyupaniṣat			
E 2182	P.1682/15	Vāsudevopaniṣat*			PL
E 2183	P.3581/8	,,			,,
2184	P.5095/2	,,			,,
2185	B.247/17	,,			P
E 2186	B.309/2	,,			,,
2187	B.498/1	,,			,,
2188	B.1034/12	,,			,,
E 2189	C.461/55	,,			,,
2190	C.3682/27	,,			,,
2191	C.3692	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
	Please see Īśāvāsyopaniṣat						
	Please see Taittirīyopan at (Bhṛguvallī)						
Gr	40×3.5	4-6	8	56	C	O D	
Te	51×5.5	One	12	104	C	G	22nd. folio
Na	21.4×4.4	One	7	48	C	G	108th. folio
Gr	17.5×20.5	Two	30	20	C	O D	
Te	16×19.5	Two	16	22	C	G	
,,	16.5×20.5	1-5	11	16	C	G	
D	16×20	144-148	15	20	C	G	
,,	19×9	373-376	8	20	C	G	
Te	21×1	211-214	11	30	C	O	
,,	21×10	1-3	12	32	C	O	

1	2	3	4	5	6
2192	C.3777/5	Vāsudevopaniṣat			P
E 2193	B.247/17	Vāsudevopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
2194	B.493/2	,,		,,	,,
2195	B.1034/12a	,,		,,	,,
E 2196	C.3780/8	Viśrāmyopaniṣat			,,
E 2197	P.5795/4	Viratāpinyopaniṣat			PL
E 2198	B.913/5	Vṛddhajābālopaniṣat			P
E 2199	P.7635/7	Vedāṅtasāropaniṣat			PL
2200	B.124/10	,,			P
2201	B.1144	,,			,,
2202		Vedāṅtādvaito-paniṣat			
2203		Śatapathabrāhmaṇo-paniṣat			

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	28×13	One	14	40	C	O	
Gr	17·5×20·5	Two	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	5-7	11	16	C	G	
D	16×20	144-148	15	20	C	G	
Te	28×13	3-4	15	40	C	O	
,,	21×3·5	62-69	6	30	C	G	
Gr	16×20·5	44-49	15	20	Inc. No beginning	G	
Kan	24×5	124-129	9	32	C	G	
,,	15·5×19·5	47-53	12	18	C	G	
D	17×21	9-16	12	16	C	O	
	Please see Advaitopaniṣat						
	Please see Agnirahasyopaniṣat						

1	2	3	4	5	6
2204		Śarabhopaniṣat			
E 2205	P.3581/37	Śāṭyāyanīyopaniṣat *			PL
E 2206	B.247/51	,,			P
2207	B.500/1	,,			,,
2208	B.1039/21	,,			,,
2209	C.3682/69	,,			,,
E 2210	B.247/51a	Śāṭyāyanīyopaniṣad bhāṣyam		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
2211	B.500/2	,,		,,	,,
2212	B.1039/21a	,,		,,	,,
E 2213	P.4136/2	Śāṇḍilyopaniṣat*			PL
2214	B.247/19	,,			P
2215	B.501/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
	Please see Pippalādopaniṣat						
Te	51×5·5	40-43	12	104	Inc. 1-12 Slokāḥ	G	
Gr	17·5×20·5	Four	30	20	C	O D	
Te	16×20	1-6	12	16	C	G	
D	16×20	159-168	15	20	C	G	
Te	21×10	461-465	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	Four	30	20	C	O D	
Te	16×20	7-13	12	16	C	G	
D	16×20	159-168	15	20	C	G	
Te	24×5	8-13	15	50	C	D W	
Gr	17·5×20·5	Nine	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	1-22	12	16	C	G	

1	2	3	4	5	6
2216	B.1038/6	Śāṅḍilyopaniṣat			P
2217	C.3682/29	,,			,,
E 2218	B.247/19	Śāṅḍilyopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
2219	B.501/2	,,		,,	,,
2220	B.1038/6	,,		,,	,,
2221		Śārīrakopaniṣat			
E 2222	P.1682/7	Śārīropaniṣat*			PL
2223	P.1973/25	,,			,,
2224	P.4136/6	,,			,,
2225	P.5592/18	,,			,,
2226	P.5764/19	,,			,,
2227	P.6434	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×20	43-62	15	19	C	G	
Te	21×10	217-232	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	Nine	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	23-34	12	16	C	G	
D	16×20	43-62	15	19	C	G	
	Please see Śārīropaniṣat						
Gr	40×3·5	5-7	8	56	C	G	
Na	38·5×3	230-232	4	80	C	G O	
Te	24×5	29-30	15	50	C	D W	
Kan	42·3×5	12-13	9	80	C	G	
Te	17×6·5	137-138	15	26	C	G O	
Na	44×4	One	7	62	C	G O	99nth. Folio

1	2	3	4	5	6
2228	P.7635/5	Śārīropaniṣat			PL
2229	P.7982/75	,,			,,
2230	P.8549	,,			,,
2231	P.8714/22	,,			,,
2232	B.247/23	,,			P
2233	B 502/1	,,			,,
2234	B.1038/10	,,			,,
2235	C.3682/33	,,			,,
E 2236	B.247/23a	Śārīropaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadikṣitā-cāryaḥ	,,
2237	B.502/2	,,		,,	,,
2238	B.1038/10a	,,		,,	,,
2239		Śikṣopaniṣat			

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	24×5	121 - 123	9	32	C	G	
Na	16.5×5	One	11	42	C	G O	320th. folio
Gr	38×4	31-32	12	110	C	O W	
Na	44.5×3.5	One	8	60	C	O	81st. Folio
Gr	17.5×20.5	One	30	20	C	O D	
Te	16.5×20	1-3	12	16	C	G	
D	16×20	145 - 147	15	19	C	G	
Te	21×10	275- 277	11	30	C	O	
Gr	17.5×20.5	One	30	20	C	O D	
Te	16.5×20	One	12	16	C	G	4th. folio
D	16×20	145 - 147	15	19	C	G	
	Please see Taittirīyopaniṣat (Śikṣāvalli)						

1	2	3	4	5	6
E 2240	P.114/6	Śivatatvopaniṣat* (Paramarahasyaśivatatvopaniṣat, Śivatatvavidyopaniṣat)			PL
2241	P.6380	,,			,,
2242	P.8874/4	,,			,,
2243	C.250/1	,,			P
E 2244	P.4146/64	Śivasaṅkalpopaniṣat*			PL
2245	P.4179/16	,,			,,
2246	P.5592/32	,,			,,
2247	P.5920/16	Śivasaṅkalpamantrānukramaṇī			,,
E 2248	C.2542/23	Śukarahasyopaniṣat			P
E 2249	B.677	Śrīcakrarahasyopaniṣat			,,
E 2250	P.5795/5	Śrīvidyopaniṣat			PL
E 2251	C.2502/5	Śrīvidyottaratāpinīyopaniṣat (Tripuratāpinīyopaniṣat)			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	41·5×3·5	40-41	6	78	C	D	
Te	19·2×3·4	15-17	7	48	Inc. Almost complete	DW	
Na	41×3	1-2	6	56	C	O	
D	20×10·5	1-2	15	25	C	G	
Gr	41×3·8	136-137	8	60	C	G O	
Na	30·5×3	111-115	5	48	C	O	
Kan	42·3×5	43-44	10	84	C	G	
Na	43·7×3·5	One	6	46	C	G	34th. folios
Te	17×10	1-8	10	16	C	G O	
Na	16×9·5	1-6	7	18	C	G	
Te	21×3·5	69-82	6	30	C	G	
,,	22×8·5	21-30	8	24	C	O D	

1	2	3	4	5	6
E. 2252	C.3424/23	Śrīvidyottaratāpinīyopaniṣat			P
E 2253	P.7635/13	Śrutirahasyopaniṣat			,,
2254	B.124/4	,,			,,
2255	B.1147	,,			,,
E 2256	B.123/4	Śvetamṛtsnopaniṣat			,,
E 2257	P.1973/4	Śvetāśvataropaniṣat*			PL
2258	P.2347/3	,,			,,
2259	P.3318/8	,,			,,
2260	P.3474/1	,,			,,
2261	P.5592/28	,,			,,
2262	P.5712/34	,,			,,
2263	P.6196	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	17·3×11	1-16	14	28	C	O	
Kan.	24×5	One	9	32	C	G	140th. folio
,,	15·5×19·5	30-31	12	18	Inc.	G	
D	17×21	19-21	12	16	Inc.	O	
,,	15·5×19·5	14-15	12	13	C	G	
Na	38·5×3	128–137	5	80	C	O D	
Gr	18×4	3–15	9	22	C	D W	
Te	44×3·5	10-13	9	80	C	O D	
,,	39×2·5	1–32	6	58	C	D W	
Kan	42·3×5	28-31	10	84	C	G	
Te	28·6×3·4	7-12	8	58	C	G	
,,	26×3·5	7-16	7	42	C	O	

1	2	3	4	5	6
2264	P.6525/2	Śvetāśvetaropaniṣat			PL
2265	P.8248	,,			,,
2266	P.8544	,,			,,
2267	P.8874/7	,,			,,
2268	A.166/7	,,			P
2269	B.503/1	,,			,,
2270	B.788/1	,,			,,
2271	C.1496/2	,,			,,
2272	C.1514/1	,,			,,
2273	C.1516/2	,,			,,
2274	C.3777/6	,,			,,
2275	C.3807/10	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	19×5·3	Six	12	26	C	G	
Na	34·5×3·5	52-58	7	64	C	G	
Gr	38×4	23-26	12	110	C	O D	
Na	41×3	8–13	7	56	C	O	
Gr	20·5×31·5	13-39	52	32	C	O	
Te	16×20	15-26	11	24	C	G	
,,	16×21	1-68	11	16	C	G	
D	28×11·5	1-50	12	48	C	D W	
Te	24×10	1-9	9	24	C	G	
D	21×10	8	11	26	C	G	
Te	28×13	1-4	14	40	C	O	
D	20×10	1-11	8	26	C	O	

1	2	3	4	5	6
E 2276	P.3474/2	Śvetāśvataropaniṣad-bhāṣyaṁ*		Śaṅkarācāryaḥ	PL
2277	B.788/2	,, *		Raṅgarāmānujaḥ	P
E 2278	A.166/8	,,		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
2279	B.503/2	,,		,,	,,
E 2280	P.8633	Śvetāśvataropaniṣad-vyākhyā (Dīpikā)		Nārāyaṇamuniḥ	PL
2281	B.210/2	,,		,,	P
E 2282	P.320/1	Śvetāśvataropaniṣad: vivaraṇaṁ		Vijñānātmā	,,
2283	C.1496/1	,,		,,	,,
E 2284	P.3581/13	Saṅdhyopaniṣat			PL
E 2285	P.3581/20	Saṅyāsopaniṣat *			,,
E 2286	P.4136/9	,,			,,
2287	B.247/26	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	39×2.5	1-32	6	58	C	D W	
,,	16×21	1-68	11	16	C	G	
Gr	20.5×31.5	13-39	52	32	C	O	
Te	16×20	27-100	11	24	C	G	
Gr	35×3	37-72	7	66	C	O D	
Te	17×20	55-80	17	18	Inc. I-III Adhyāya	O	
,,	45×4.5	1-40	8	92	C	D W	
D	28×11.5	1-50	12	48	C	D W	
Te	51×5.5	One	12	104	C	G	23rd. folio
,,	51×5.5	One	12	104	Inc. I Adhyāya	G	25th. folio
,,	24×5	39-43	15	50	C	D W	
Gr	17.5×20.5	Seven	30	20	C	O D	

1	2	3	4	5	6
2288	B.504/1	Saṅyāsopaniṣat			P
2289	B.1038/13	,,			,,
2290	C.3682/36	,,			,,
E 2291	B.247/26	Saṅyāsoypaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
2292	B.504/2	,,		,,	,,
2293	B.1038/13a	,,		,,	,,
E 2294	P.53/4	Saṁhitopaniṣat			PL
2295	P.1970/6	,,			,,
2296	P.3007	,,			,,
2297	P.5172/11	,,			,,
2298	P.7756/1	,,			,,
2299		,,			

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16·5×20·5	1-13	13	16	C	G	
D	16×20	194-211	15	19	C	G	
Te	21×10	300-309	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	Seven	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	14-24	13	18	C	G	
D	16×20	194-211	15	19	C	G	
Na	42×3·5	44 46	7	60	C	G O	
,,	36×3	77-81	6	51	C	O W	
Gr	46×4	1-147	8	48	C	O D	
Na	47·5×5·5	292-293	12	170	C	G	
,,	33·5×3·2	19-22	8	74	C	D W	
	Please see also Īśāvāsyopaniṣat and Kenopaniṣat						

1	2	3	4	5	6
E 2300	A.167/37	Sarasvatīrahasyopaniṣat*			P
2301	B.505/1	,,			,,
2302	B.664/7	,,			,,
2303	C.1512/1	,,			,,
2304	C.3682/76	,,			,,
E 2305	A.167/38	Sarasvatīrahasyopaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
2306	B.505/2	,,		,,	,,
E 2307	P.1973/26	Sarvasāropaniṣat * (Amṛtasarvasāropaniṣat)			PL
2308	P.5592/7	,,			,,
2309	P.6213	,,			,,
2310	P.6435	,,			,,
2311	P.6989	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	19·5×31	106-112	52	32	C	O	
Te	15·5×19·5	117-122	11	20	C	G	
Kan	16×20	54-58	13	24	C	G	
Te	27×13	1-3	14	38	C	G	
,,	21×10	480-484	11	30	C	O	
Gr	19·5×31	106-112	52	32	C	O	
Te	15·5×19·5	223-238	11	20	C	G	
Na	38·5×3	232-234	5	80	C	G O	
Kan	42·5×5	5-6	9	80	C	G	
Te	26×3·5	70-72	7	42	C	O	
Na	44×4	99-101	7	62	C	G O	
Kan	28×4·5	9-11	6	28	C	G	

1	2	3	4	5	6
2312	P.6991	Sarvasāropaniṣat			PL
2313	P.7441/14	,,			,,
2314	P.7635/2	,,			,,
2315	A.167/1	,,			P
2316	B.506/1	,,			,,
2317	C.3682/3	,,			,,
E 2318	A.167/2	Sarvasāropaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
2319	B.505/2	,,		,,	,,
E 2320	P.3581/2	Saṅkhyāyanīyo-paniṣat			PL
E 2321	C.2084	Sāmavedarahasyo-paniṣat			P
2322	P.2350/4	Sāvitryupaniṣat*			PL
3223	B.247/35	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	28×4·5	36-38	9	48	C	G	
Na	26×6	1-2	10	50	C	O	
Kan	24×5	116-118	9	32	C	G	
Gr	19·5×31	1-4	52	32	C	O D	
Te	16×19·8	1-4	11	22	C	G	
,,	21×10	1-3	10	28	C	O	
Gr	19·5×31	1-4	52	32	C	O	
Te	16×19·8	5-16	11	20	C	G	
,,	50×5·5	3-7	12	96	C	G	
D	25·5×11·5	1-113	8	28	C	G	
Gr	31×4	One	9	38	Inc.	G	**69th. folio**
,,	17·5×21·5	One	30	25	C	O D	

1	2	3	4	5	6
E 2324	B.507/1	Sāvitrupaniṣat			P
2325	B.664/5	,,			,,
2326	B.1039/5	,,			,,
2327	C.3632/46	,,			,,
E 2328	B.247/35	Sāvitrupaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
2329	B.507/2	,,		,,	,,
2330	B.1039/5a	,,		,,	,,
E 2331	P.7635/9	Siddhāntaśikho-paniṣat			PL
2332	B.124/11	,,			P
2333	C.2824/2	,,			,,
E 2334	B.247/6	Sītopaniṣat*			,,
2335	B.508/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16·5×20·5	1-2	13	14	C	G	
Kan	16×20	49-50	13	24	C	G	
D	16×20	44-46	15	20	C	G	
Te	21×10	352-353	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	One	30	25	C	O D	
Te	16·5×20·5	3-4	13	16	C	G	
D	16×20	44-46	15	20	C	G	
Kan	24×5	132-134	9	32	C	G	
,,	15·5×19·5	54-57	12	18	C	G	
D	30·5×10·5	1-3	9	45	C	G	
Gr	17·5×20·5	26-28	30	20	C	O D	
Te	16×19	1-6	11	18	C	G	

1	2	3	4	5	6
2336	B.1034/6	Sītopaniṣat			P
2337	C.3286/15	,,			,,
E 2338	B.247/6a	Sītopaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
2339	B.503/2	,,		,,	,,
2340	B.1034/6a	,,		,,	,,
E 2341	P.1457/3	Sudarśanopaniṣat			PL
2342	P.1682/1	,,			,,
E 2343	P.1468/6	,,			,,
2344	P.1468/2	Subālopaniṣat *			,,
2345	P.1973/20	,,			,,
2346	P.1973/32	,,			,,
2347	P.3581/24	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×20	70-77	15	20	C	G	
Te	21×10	115-119	11	30	C	O	
Gr	17·5×20·5	26-28	30	20	C	O D	
Te	16×19	7-11	11	16	C	G	
D	16×20	70-77	15	20	C	G	
Te	30×3·5	One	5	44	C	G	
Gr	40×3·5	One	8	56	C	G	
Te	44×3	One	5	65	C	O	4th. folio Differs from previous Ms.
,,	44×3	Nine	5	70	C	O W	
Na	38·5×3	252-265	4	80	C	O D	
,,	38·5×3	269-278	5	80	C	O D	
Te	51×5·5	26-27	12	104	C	G	

1	2	3	4	5	6
2348	P 6209	Subālopaniṣat			PL
2349	P.8558	,,			,,
2350	A.166/39	,,			P
2351	B.509/1	,,			,,
E 2352	A.166/40	Subālopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadikṣitā-cāryaḥ	,,
2353	B.509/2	,,		,,	,,
2354		Sūkṣmanārāyaṇo-paniṣat			
E 2355	P.3581/19	Sūryopaniṣat* (Ādityasūryopaniṣat)			PL
2356	P.4136/15	,,			,,
2357	P.6586/3	,,			,,
2358	B.247/32	,,			P
2359	B.510/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	26×3.5	53-64	7	42	C	O	
Gr	38×4	36-40	12	110	C	O	
,,	20.5×31.5	175-188	52	32	C	O D	
Te	15.5×19	347-358	11	20	C	G	
Gr	20.5×31.5	175-188	52	32	C	O D	
Te	15.5×19	359-368	11	24	C	G	
	Please see Nārāyaṇātharvaśiraupaniṣat						
Te	51×5.5	One	12	104	C	G	25th. folio
,,	24×5	One	15	50	Inc. No end	W	56th. folio
Na	16.8×3.8	27-28	7	40	C	O	
Gr	17.5×21.5	Two	30	25	C	O D	
Te	16.5×20	1-3	12	16	C	G	

1	2	3	4	5	6
2360	B.1039/2	Sūryopaniṣat			P
2361	C.3682/42	,,			,,
E 2362	B.247/32	Sūryopaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	,,
2363	B.510/2	,,		,,	,,
2364	B. 1039/2a	,,		,,	,,
E 2365	P.2350/3	Saubhāgyalakṣmyupaniṣat (Saubhāgyopaniṣat)*			PL
2366	A.167/35	,,			P
2367	B.511/1	,,			,,
2368	B 664/6	,,			,,
2369	C.2542/22	,,			,,
2370	C.3682/75	,,			,,
2371		,,			

7	8	9	10	11	12	13	14
D	16×20	28-30	15	20	C	G	
Te	21×10	341-343	11	30	C	O	
Gr	17·5×21·5	Two	30	25	C	O D	
Te	16·5×20	4-5	12	16	C	G	
D	16×20	28-30	15	20	C	G	
Gr	31×4	66-69	9	38	C	G	
,,	19·5×31	102-106	52	32	C	O	
Te	15·8×19	203-207	11	20	C	G	
Kan	16×20	50-54	13	24	C	G	
Te	16×9·5	1-3	15	18	C	G	
,,	21×10	476-480	11	30	C	O	
	Please see Saubhāgyopaniṣat						

1	2	3	4	5	6
E 2372	A.167/36	Saubhāgyalakṣmyupaniṣadbhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitācāryaḥ	P
2373	B.511/2	,,		,,	,,
2374		Saubhāgyavidyopaniṣat			
E 2375	P.4106/5	Saubhāgyopayiṣat (Saubhāgyalakṣmīrahasyopaniṣat)			PL
E 2376	P.3581/27	Saurakāyaṇopaniṣat			,,
E 2377	P.4446/11	Skandopaniṣat* (Ātharvaṇarahasyaskandopaniṣat)			,,
2378	P.6518	Skandopaniṣat			,,
2379	B.247/11	,,			P
2380	B.512/1	,,			,,
2381	B.1039/26	,,			,,
2382	C.2542/3	,,			,,
2383	C.3282/21	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	19·5×31	102–106	52	32	C	O	
Te	15·8×19	208–216	11	20	C	G	
	Please see Tripurātāpinyupaniṣat						
Gr	29×5	Two	10	56	C	DW	
Te	51×5·5	One	12	104	C	G	33rd· folio
Na	37·5×3·5	ι ne	6	66	C	G	7th. folio
Te	19×5·3	One	10	30	C	O	51st. folio
Gr	17·5×21·5	One	30	20	C	O D	
Te	16·5×20·5	1-2	13	16	C	G	
D	16×20	24-27	15	20	C	G	
Te	:16×20	One	15	18	C	G	38th. folio
,,	21×10	143–144	11	30	C	O	

1	2	3	4	5	6
E 2384	P.5764/16	Skandopaniṣat			PL
E 2385	B.247/12b	Skandopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkśitācāryaḥ	P
2386	B.512/2	,,		,,	,,
2387	B.1039/26a	,,		,,	,,
E 2388	P.8224	Svaprakāśopaniṣat			PL
2389	B.124/1	,,			P
E 2390	P.1643/2	Haṁsopaniṣat *			PL
2391	P.1973/9	,,			,,
2392	P.3621/10	,,			,,
2393	P.5592/13	,,			,,
2394	P.5772/21	,,			,,
2395	P.6201	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	17×6·5	One Page	15	24	C	G	Back of 134th. folio Differs from the Previous Ms.
Gr	17·5×20·5	One	30	20	C	O D	13nth. Folio
Te	16·5×20·5	3-5	12	16	C	G	
D	16×20	24-27	15	20	C	G	
Na	34·5×3·5	One Page	4	64	C	G O	Back of 2nd. folio
Kan	15·5×19·5	One	12	16	C	G	22nd. folio
Na	39×3·8	2-3	6	50	C	W	
,,	38·5×3	144-145	4	80	C	G O	
Gr	25×4	15-16	9	24	C	D W	
Kan.	42·5×5	One	9	80	C	G	10th. folio
,,	28·5×3·5	4-6	5	32	C	O D	
Te	26×3·5	22-23	7	42	C	O	

1	2	3	4	5	6
2396	P.8143	Haṁsopaniṣat			PL
2397	P.8253/3	,,			,,
2398	P.8560	,,			,,
2399	A.166/9	,,			P
2400	B.513/1	,,			,,
E 2401	A.166/10	Haṁsopaniṣad-bhāṣyaṁ		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
2402	B.513/2	,,		,,	,,
2403	P.3581/31	Hayagrīvaikākṣaro-paniṣat			PL
E 2404	P.6128/2	,,			,,
E 2405	P.1908/14	Hayagrīvopaniṣat *			,,
2406	P.2035/13	,,			,,
2407	P.4922/4	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	26·4×3·7	21-23	6	38	C	G	
Te	34·5×3·5	One	3	48	C	O D	65th. folio
Gr	38×4	One	12	110	C	O W	41ts. folio
,,	20·5×31·5	41-43	52	32	C	D	
Te	16×19·5	101-103	11	24	C	G	
Gr	20·5×31·5	41-43	52	32	C	D	
Te	16×19·3	103-108	11	24	C	G	
,,	51×5·5	One	12	104	C	G	35th. folio
Gr	31×3	One	6	46	C	G	5th. folio
,,	45×4	100-101	10	80	C	O W	
,,	40·5×3·5	110-111	7	60	C	O D	
,,	40·5×3·5	5-6	7	48	C	G	

1	2	3	4	5	6
2408	P.6128/1	Hayagrīvopaniṣat			PL
2409	P.7526/5	,,			,,
2410	A.167/25	,,			P
2411	B.514/1	,,			,,
2412	C.3682/70	,,			,,
E 2413	A.167/26	Hayagrīvopaniṣad-bhāṣyam		Appaiyadīkṣitā-cāryaḥ	,,
2414	B.514/2	,,		,,	,,
E 2415	B.1120/1	Herambopaniṣat			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	31×3	1-4	5	46	C	G	
Te	17×3.5	6-9	8	32	C	G	
Gr	19.5×31	93-95	52	32	C	O	
Te	15.5×19	173-175	11	18	C	G	
,,	21×10	465-467	11	30	C	O	
Gr	19.5×31	93-95	52	32	C	O	
Te	15.5×19	176-180	11	18	C	G	
Na	17.2×21	1-2	16	16	C	O	

VEDĀḤ

MAṄTRA SAṄGRAHAḤ

1	2	3	4	5	6
Mantra Saṅg rahaḥ					
2416	P.6460	Agnimantrārthaḥ *			PL
2417	P.9233/2	,,			,,
2418	P.8785/1	Agnimukhamantrār-thaḥ*			,,
2419	P.5362/3	Agnisūktaṁ *			,,
2420	P.5508	,,			,,
2421	P.8655	,,			,,
2422	P.8776/2	,,			,,
2423	C.2341/11	,,			P
2424	P 666/1	Agneyaśasvinman-trārthaḥ *			PL
2425	P.7655/12	,,			,,
2426	P.2613/32	Agrapūjāmantraḥ *			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	16×5	1-2	10	30	C	G	
Na	37·5×3·5	1-2	9	54	C	G	
,,	35×3	1-8	6	58	C	O	
Te	35×3·2	One	4	52	C	G	
Na	26×3	22-23	6	32	C	O D	
,,	42×3·2	52-53	4	72	C	O D	
,,	37×3·5	38-39	6	60	C	G	
D	21×10	38-39	13	30	C	O D	
Na	26×4	One	10	62	C	G	
Kan	34×5·5	22-23	10	36	C	D	
Na	29·5×3	One	5	48	Inc.	G	69nth folio

1	2	3	4	5	6
2427	P.4651/1	Aghamarṣaṇasūktam*			PL
2428	P.8135/1	Adipāṭasāma *			,,
2429	P.7752/2	Adhvarasāma*			,,
2430	P.1299/17	Annasūktam*			,,
2431	P.8776/11	,,			,,
2432	P.5656/12	,,			,,
2433	P.3638/2	Aparamantrāḥ *			,,
2434	P.7446/1	,,			,,
2435	P.4280/1	Abhiśravaṇamantrāḥ*			,,
2436	P.5656/27	,,			,,
2437	P.7513/36	,,			,,
2438	P.7837	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	18×3.5	1-2	5	30	Inc. To the End of 4th mañtrā	G	
Te	34.5×3	1-2	6	68	Inc. No beginning	O D	
Na	35×3	Two	7	40	Inc.	O D	
,,	37.5×3.7	41-43	7	64	C	O	
,,	37×3.5	40-41	6	60	C	G	
,,	25×4	9-11	8	50	C	G	Differs from the previous Ms.
Te	42.5×3.8	1-3	8	104	C	D W	
Na	42×3.5	1-2	5	70	C	G	
Gr	43×3.5	1-16	7	44	C	W	
Na	25×4	23-24	9	50	C	G	
,,	35.5×3.4	26-28	7	82	C	D W	
,,	19×3	1-18	6	22	C	O D	

1	2	3	4	5	6
2439	P.8023/4	Abhiśravaṇamantrāḥ*			PL
2440	P.8776/14	,,			,,
2441		,,			
2442	P.5711/13	Amāvāsyāyājyāpuro-nuvākyamantrāḥ*			PL
2443		Ambhraṇīsūktaṁ*			
2444	P.75 13/24	Alakṣmighnasūktaṁ *			PL
2445	P.2613/25	Astumantrāḥ*			,,
2446	P.5711/15	Ahorātreṣṭiyājyāpu-ronuvākyamantrāḥ*			,,
2447	P.551 4/5	Ākṛṣṇenetimantra-viniyogaḥ *			,,
2448	P.1650/16	Āgneyamantrāḥ*			,,
2449	P.396/1	Āgneyasāma*			,,
2450	P.8023/2	Ājyāvekṣaṇamantrāḥ*			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	27×4	42-57	5	54	C	O	Āṅgīrasa, Puṣya, Śudha-2, Somavāra
,,	37×3·5	45-46	6	60	C	G	
Please see Rākṣoghnamaṅtrāḥ							
Te	47×4	One	10	94	C	D	32nd. folio
Please see Vāgāmbhraṇīsūktaṁ							
Na	35·5×3·4	One	7	82	C	D W	18nth. folio 156th. Sūkta in 10th. maṇḍala of Ṛgveda
,,	29·5×3	52-54	5	48	C	G	
Te	47×4	One	10	94	C	D	32nd. folio
Na	21·5×3	1-6	7	50	Inc.	O	
,,	39·5×3	20-21	6	96	C	O D	
,,	40·5×4	1-16	8	72	C	G	
,,	27×4	One	5	54	C	O	38th. folio

1	2	3	4	5	6
2451	P.5711/19	Ādityeṣṭiyājyāpuronuvākyāmantrāḥ *			PL
2452		Ānobhadrāsūktaṁ*			
2453	P.2697	Āpastambaśrautasūtramantrabhāṣyaṁ*			,,
2454	P.2613/23	Āyurmantrāḥ *			,,
2455	P.5656/48	,,			,,
2456	P.5677/19	,,			,,
2457	P.8208/1	Āyurmantrārthaḥ*			,,
2458	P.1299/28	Āyuṣyasūktaṁ*			,,
2459	P.5509	,,			,,
2460	P.7513/12	,,			,,
2461	C.2841/18	,,			P
2462	P.3023/193	,,			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	47×4	One	10	96	C	D	
,,	Please see Mahāśāṅtisūktam						
Na	26·5×4	77-167	8	56	Inc. I-VII Praśnā	G	
,,	29·5×3	50-51	6	46	C	G	
,,	23×3·5	80-81	6	60	C	G	
,,	34×3	86-87	6	54	C	O	
,,	27×3	One	5	50	Inc.	W	49nth. folio
,,	37·5×3·5	63-65	7	64	C	O	
,,	26×3	23-24	6	38	C	O D	
,,	35·5×3·4	11-12	7	82	C	D W	
D	21×10	One	12	30	C	O D	51st. folio
Te	46×4·5	One	12	100	C	O D	115nth. iolio Differs from the previous Ms.

1	2	3	4	5	6
2463	P.7401/148	Āyuṣyasūktaṁ			PL
2464	P.8761/13	,,			,,
2465	P.1703/4	Āśīrvādamantrāḥ			,,
2466	P.5925/1	,,			,,
2467	P.7549/1	,,			,,
2468	P.7549/2	,,			,,
2469	P.7549/5	,,			,,
2470	P.8206	,,			,,
2471	P.9233/5	,,			,,
2472	C.4194/27	,, (Ṛgveda)			P
2473	C.4194/28	,,			,,
2474	P.5952/14	Ārṇakhaṇḍaḥ			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	42×3	One	8	86	C	O D	
Gr	35·5×3	One	9	40	C	G	
,,	35×3·8	1-5	8	56	C	G	
Na	38·8×3·8	One	6	76	C	D W	
Gr	16·5×3	1-6	5	16	C	D	
,,	16·5×3	Two	5	18	C	D	
,,	16·5×3	10-19	5	18	C	D	
Na	27×3	One	5	50	C	O W	46th. folio
,,	37·5×4	One	9	56	Inc.	G	
Te	20×11	One	6	32	C	G	292nd. folio
,,	20×11	One	6	32	C	G	293rd· folio
Na	36·5×3·5	1-4	5	56	C	G	

1	2	3	4	5	6
2475	P.3638/3	Āraṇyakasāma			PL
2476	C.2265	Āraṇyakagānavyākhyā			P
2477	P.6460/2	Iṅdrajyeṣṭhamaṅtraḥ			PL
2478	C.2841/9	,,			P
2479	P.5656/23	Iṅdrāsomīyasūktaṁ			PL
2480	P.5677/12	,,			,,
2481	P.7513/38	,,			,,
2482	P.8640/2	,,			,,
2483	P.8776/3	,,			,,
2484	P.3234/9	Uttarārksūktaṁ			,,
2485	P.251/8	Upanayanamaṅtrāḥ			,,
2486	P.7932/1	Upasthānamaṅtrāḥ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	37×2·8	1-3	4	44	C	D W	
Na	22×16·5	1-17	18	46	Inc.	O D	
Te	16×5	Two	10	30	C	O	
D	21×10	36-37	11	30	C	O	
Na	25×4	Nine-teen	8	50	C	O D	
,,	34×3	54-59	6	50	C	O	
,,	35·5×3·4	29-31	7	82	C	D W	In the end description of Ṛṣidevatāchandāmsi is given
,,	39·5×3·2	21-23	5	61	C	O D	22nd. folio is missing, Ṛgveda, VII maṇḍala, 104th. Sūkta
,,	37×3·5	28-29	6	60	C	G	
Gr	45×3·5	331-333	10	98	Inc.	D W	
Te	36·5×3·5	84-89	8	56	Inc.	G	
Na	21×3·5	One	6	32	C	W	

1	2	3	4	5	6
2487	P.5693/1	Upākarmamantrāḥ			PL
2488	P.1299/39	,,			,,
2489	P.5711/16	Uṣaseṣṭiyājyāpuro-nuvākyāmantrāḥ			,,
2490	P.5656/6	Ṛksaṅgrahaḥ			,,
2491	P.5656/53	,,			,,
2492	P.5919/9	,,			,,
2493	P.6726	,,			,,
2494	P.8776/6	,,			,,
2495	C.2841/19	,,			P
2496	C.3551	,,			,,
2497	P.1299/4	Ṛṣabhasūktaṁ (Śākvarasūktaṁ, Vairājasūktaṁ, Vṛṣabhasūktaṁ)			PL
2498	P.1299/49	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	37×3	1-3	7	60	Inc.	O	
,,	37·5×3·5	86-88	7	64	C	O	
Te	47×4	One	10	94	C	D	32nd. folio
Na	25×4	5-6	8	50	C	G	
,,	23×3·5	53-61	7	45	Inc. Man.-10, Sūk. 6 to Sūk. 27	O D	
,,	34×3·5	1-5	6	60	Inc.	D W	
Gr	22·5×3·5	1-106	8	30	Inc.	O	
Na	37×3·5	34-36	6	60	C	G	
D	21×10	52-74	9	30	Inc.	O D	
,,	16·5×21	One	17	28	Inc.	O D	4th. folio
Na	37·5×3·5	14-15	7	64	C	O	
,,	37·5×3·5	103-104	7	64	C	O	

1	2	3	4	5	6
2499	P.7513/22	Ṛṣābhasūktaṁ			PL
2500	P.919/2	Ekāgnikāṇḍaḥ (Maṅtrapraśnaḥ)			,,
2501	P.1452/4	,,			,,
2502	P.1474/1	,,			,,
2503	P.1511/2	,,			,,
2504	P.1703/3	,,			,,
2505	P.2285/1	,,			,,
2506	P.2855/20	,,			,,
2507	P.4230/2	,,			,,
2508	P.5919/5	,,			,,
2509	P.6719	,,			,,
2510	P.6742	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	35·5×3·4	One	7	82	C	D W	17nth. folio Ṛgveda. Khanda -20 Sūkta-166
Te	42·5×3	1-8	5	62	Inc. II Praśna	G	
,,	42·5×3·5	1-29	6	66	C	G	
,,	39×4	1-13	8	68	C	G	
Gr	44·5×4	6-88	7	48	C	D W	
,,	35×3·8	124-141	8	56	C	G	
,,	30·5×3·5	1-23	8	46	Inc.	D W	
Na	33×3·4	84-103	6	64	C	G O	
Gr	43×3·5	1-42	5	44	C	D W	
Kan	34×3·5	100-122	6	50	C	O	
Gr	40×3·5	1-22	6	60	C	G	
Na	24×3·5	1-103	4	28	Inc I, II Praśna	O D	

1	2	3	4	5	6
2511	P.6856	Ekāgnikāṇḍaḥ			PL
2512	P.7791/2	,,			,,
2513	P.7899/33	,,			,,
2514	P.7930/4	,,			,,
2515	P.7975/8	,,			,,
2516	P.8288/1	,,			,,
2517	B.281/3	,,			P
2518	C 2678	,,			,,
2519	P.137/1	Ekāgnikāṇḍa-bhāṣyaṁ	Hardattācāryaḥ		PL
2520	P.601	,,	,,		,,
2521	P.650	,,	,,		,,
2522	P.1039/1	,,	,,		,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	26×6·5	1–10	8	36	C	G	
Te	31·5×4·5	1-8	6	46	Inc. I Praśna	G	
,,	34×2·5	114-136	5	35	C	O	
Na	27·5×3	71-77	6	40	Inc.	D W	
,,	31×3	71-95	5	50	C	W	
,,	28·5×3·5	1-29	6	36	C	D W	
Mal	10·5×16	One	20	10	Inc.	G	124th. folio
D	21×10	1-34	9	28	C	O	Śa. Śa. 1564, Citrabhānu, bahuḷa-5 Bhānuvāra.
Te	42·5×3	1-55	8	74	C	G	
Gr	42×4	1-56	8	64	C	O	
Te	43·5×3	1-73	7	44	C	W	
,,	45×3·5	1-86	6	60	C	G	

1	2	3	4	5	6
2523	P.1452/1	Ekāgnikāṇḍa-bhāṣyaṁ		Hardattācāryaḥ	PL
2524	P.1932	,,		,,	,,
2525	P.2388/2	,,		,,	,,
2526	P.2746	,,		,,	,,
2527	P.3107/1	,,		,,	,,
2528	P.6412	,,		,,	,,
2529	P.6720	,,		,,	,,
2530	P.7433	,,		,,	,,
2531	P.7452/2	,,		,,	,,
2532	P.7643	,,		,,	,,
2533	B.10	,,		,,	P
2534	B.338	,, (Vedārtha-prakāśaḥ)		Sāyaṇaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	43×3·5	1-51	7	94	C	G	
Na	37·5×5·5	79-116	8	52	C	O D	
Te	41·5×3·5	1-80	6	58	Inc. I Praśna	D W	
,,	25·5×3	1-94	7	40	C	Ḍ W	
Gr	42×3	1-69	6	64	C	D W	
Te	40×3	1-81	6	75	C	G	
Gr	40×3·5	1-54	6	60	C	G	
Te	42×3·5	1-63	6	54	C	O	
,,	36×3	54-154	6	46	C	D W	
Na	43×5·5	1-41	11	56	C	O D	
Te	16×20	1-3	13	24	Inc. Agnināmadheya vivaraṇaṁ	G	
Kan.	15·5×19·5	1-133	11	20	Inc. II Prapāṭhaka 6th Khaṇḍa	G	

1	2	3	4	5	6
2535	P.396/2	Aindrasāma			PL
2536	C.2175	Aupāsanāmantra-vyākhyā		Bhagavān	P
2537	P.1299/29	Auṣadasūktam			PL
2538	P.9017/32	,,			,,
2539	P.2487/2	Karṇamantrāḥ			,,
2540	P.8776/10	Kalaśasūktam			,,
2541	P.8023/3	Kalaśasthāpana-mantrāḥ			,,
2542	P.7513/32	Kumāramantrākṣatā-sūktam			,,
2543	P.4154/1	Kumārasūktam			,,
2544	P.1723/6	Kuhūsūktam			,,
2545	P.5572/5	,,			,,
2546	P.8853/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	40·5×4	17-97	8	72	C	G	
D	21×10	1-5	10	32	C	D W	
Na	37·5×3·5	65-66	7	64	C	O	
Gr	18·5×3·8	214-215	8	32	C	D W	
,,	45×3·8	One	7	60	C	G	
Na	37×3·5	One	6	60	C	G	40th. folio
,,	27×4	39-41	5	54	C	O	
,,	35·5×3·4	22-23	7	82	C	D W	
Gr	38×3	1-2	7	46	Inc.	G	
Na	37×3	One	6	54	C	G	
,,	18×3·3	Two	5	24	C	G	
,,	16·5×3·5	58-62	7	32	C	G	

1	2	3	4	5	6
2547	P.5788/19	Kūcirudraṁ			PL
2548	C.3190	,,			P
2549	P.8760/2	Kūṣmāṇḍasūktaṁ			PL
2550	P.8135/3	Kṣaṇavihārasāma			,,
2551	P.1299/30	Gajasūktaṁ			,,
2552	P.5656/11	,,			,,
2553	P.8648	,,			,,
2554	P.251/7	Garbhādhānasūktaṁ			,,
2555	P.1299/37	,,			,,
2556	P.1299/27	Garbhapātanasūktaṁ			,,
2557	C.696/31b	Gayatrībhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	,,
2558	P.1211/2	,,		Śrīśailaveṅkaṭanāthaḥ	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	30·5×3	79-83	6	50	C	G	
D	21×10·3	1-15	8	36	C	G	
Gr	35·5×3	One	6	32	C	G	5th. folio
Te	37·2×3	4-11	7	84	C	G	
Na	37·5×3·5	One	7	64	C	O	66th. folio
,,	25×4	8-9	9	50	C	G	
,,	42×3·2	One	3	76	C	O D	36th. folio Ṛgveda,Sūkta-71 Mantra-7
Te	36·5×3·5	One	8	56	C	G	76th. folio
Na	3?·5×3·5	84-85	7	64	C	O	
,,	37·5×3·5	62-63	7	64	C	O	
D	19×9·5	2-3	7	25	C	G	
Gr	38·5×?·5	1-8	8	90	inc.	O D	

1	2	3	4	5	6
2559	P.5586/10	Gayatribhāṣyaṁ			PL
2560	P.6231	,,			,,
2561	C.696/31a	,,			P
2562	C.696/31c	,,			,,
2563	P 4516/4	,,			PL
2564	P.8792	,,			,,
2565	P. 8649	Gomukhajanana-sūktaṁ			,,
2566	P.5656/13	Gosūktaṁ			,,
2567	P.5677/17	,,			,,
2568	P.8644	,,			,,
2569	P.1299/35	Gṛhayajñamantrāḥ			,,
2570	P 7513/3	Gharmasūktaṁ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	38×3	79-82	6	55	C	O	
Te	44×4	37-39	9	68	C	O	
D	19×9.5	1-2	7	28	C	G	
,,	19×9.5	One	4	27	Inc.	G	Written in slokā
Na	24×4	One	8	48	C	G	14nth. folio Differs from the previous Ms.
,,	20×3	1-9	7	32	C	O	
,,	42×3.2	36-37	4	70	C	O D	
,,	26×4	One	8	50	C	G	11th. folio
,,	34×3	ne	6	54	C	O	82nd, folio
,,	42×3.2	33-34	5	75	C	O D	
,,	37.5×3.5	79-82	7	64	C	O	
,,	35.5×3.4	5-6	7	82	C	D W	

1	2	3	4	5	6
2571	C.2841/3	Gharmasūktaṁ			P
2572	C.2173/2	Gharmasūktha-bhāṣyaṁ			,,
2573	P.1299/31	Ghṛtasūktaṁ			PL
2574	P.8657	,,			,,
2575		Camakaṁ			
2576	P.5711/14	Cāndramasīyājyāpuronuvākyāmantrāḥ			PL
2577	P.2554/4	Corasūktaṁ (Coravargaḥ)			,,
2578	P.3234/7	Chandassāma			,,
E 2579	P.4956/1	Chāndogyamantra-pāṭhaḥ			,,
E 2580	P.4956/2	Chāndogyamantra-bhāṣyaṁ		Bhaṭṭaviṣṇuḥ	,,
2581	P 9317/1	Jīvasūktaṁ			,,
2582	P.7513/15	Tārkṣyasūktaṁ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	21×10	8-9	9	30	C	O	
,,	21×11	3-7	10	30	C	O D	
Na	37·5×3·5	One	7	64	C	O	66th. folio
,,	42×3·2	54-55	5	74	C	O D	Differs from the previous Ms.
	Please see Rudrādhyāyaḥ						
Te	47×4	One	10	94	C	D	32nd. folio
D	21×9	One	10	36	C	O D:	
Gr	45×3·5	323-325	10	98	C	O D	
Na	37·5×4	1-103	5	4)	Inc. Upto 7nth. Kāṇḍa of II Prapāṭhaka	G	
,,	37·5×4	1-103	5	40	Inc. ,,	G	
,,	38×4	1-3	8	60	C	O W	
,,	35·5×3·5	One	7	82	C	D W	13nth folio

1	2	3	4	5	6
2583	P.7513/27	Tārkṣyasūktaṁ			PL
E 2584	P.5044	Darśa pūrṇamāsa-maṅtrbhāṣyaṁ		Tirumalasarvatomukhayājī	,,
2585	P.1299/47	Dahyamānasūktaṁ			,,
2536	P.2613/39	Digvijayasūktaṁ			,,
2587		Dīrghatamasūktaṁ			,,
2588	P.2349/9	Durgāsūktaṁ			,,
2589	P.5677/18	Devaṛk			,,
2590	P.2613/27	Devatāmaṅtrāḥ			,,
2591	P.5656/47	Devanamaskāra-maṅtrāḥ			,,
2592	P.4999/16	Devīsūktam			,,
2593		,,			,,
2594		Dharāsūktaṁ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	35·5×3·4	One	7	82	C	D W	18nth. folio Differs from previous Ms. Ṛgveda Maṅ. 10 Sūk-178
Te	41·5×3·5	1-81	5	68	C	G	
Na	37·5×3·5	101-103	7	64	C	O	
,,	28·5×3	One	6	62	C	G	
	Please see Balitthā sūktam						
Gr	29×4	One Page	7	52	C	G	79 (A) folio
Na	34×3	83-85	6	54	C	O	
,,	29·5×4	55-58	6	58	C	G	
,,	23×3·5	73-80	8	60	C	G	
Te	27×3·4	One	7	56	C	O D	28th. folio
	Please see also Vāgāmhraṇīsūktam						
	Please see Bhūsūktam						

1	2	3	4	5	6
2595	P.7513/23	Dhruvaṅgirassūktaṁ			PL
2596	P.3023/196	Nakṣatraśāṇti-maṅtrāḥ			,,
2597	P.3156/2	,,			,,
2598	P 5293/67	,,			,,
2599	P.5930/142	,,			,,
2600	P.7791/3	,,			,,
2601	P.7839	,,			,,
2602	P.8000/21	,,			,,
2603	A.613/1	,,			P
2604	P.5711/12	Nakṣatreṣṭiyājyāpu-ronuvākyāmaṅtrāḥ			PL
2605	P.5711/17	,,			,,
2606	P.5656/20	Natamahvasūktaṁ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	35·5×3·4	17-18	7	82	C	D W	Ṛgveda Maṅ.-20 Sūk-173
Te	46×4·5	116-120	10	100	C	O D	
Gr	33×3·5	One	8	72	C	D W	
Na	46·5×4·5	82-85	7	88	C	G	
,,	37×3·5	1-6	6	64	C	O D	
Te	31·5×4·5	1-6	6	46	Inc. Aṣṭ-III Pra. 1	G	
Na	20×4	1-35	6	24	C	D	
,,	37×3	25-28	8	80	C	G	
Te	21×34	1-8	20	22	C	G	
,,	47×4	30-32	8	94	C	D	
,,	47×4	One	10	96	C	D	33rd. folio
Na	25×4	One	8	50	C	G	18nth. folio

1	2	3	4	5	6
2607	P 5656/ 6	Nadīsūktaṁ			PL
2608		Namakaṁ			
2609	P.1949/3	Navagrahamantrāḥ			PL
2610	P.8776/2a	Navagrahahavana-mantrāḥ			,,
2611	P.1179/3	Navonavamantrā-rthaḥ			,,
2612	P.5766/21	Nāciketīyaṁ			,,
2613	P.4651/2	Nārāyaṇasūktaṁ			,,
2614	C.3643	,,			P
2615	P 5656/26	Nāsadāsīyasūktaṁ			PL
2616	P.7513/40	,,			,,
2617		Nityamantra-bhāṣyaṁ			
E 2618	P 4400	Nirūḍhapaśubandha-mantrabhāṣyaṁ			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	25×4	12-13	8	50	Inc. No end	O D	
	Pleasa see Rudrādhyāyaḥ						
Gr	27×5	1-2	8	45	C	G	
Na	37×3·5	27-28	6	60	C	G	
Gr	43×3	1-2	6	52	C	W	
Te	34×2·8	One	4	38	Inc.	O D	188th. folio
Na	18×3·5	3-6	5	30	C	G	
D	24×11	One	9	30	C	O	28th. folio
Na	25×4	23-24	9	50	C	O D	
,,	35·5×3·4	32-33	7	82	C	D W	
	Please see Sandhyābhāṣyaṁ						
Te	36×3·5	114-146	6	52	C	G	

1	2	3	4	5	6
2619	P.9150/2	Nīlāsūktaṁ			PL
2620	C.3647	,, (Lakṣmī-sūktaṁ)			P
2621	P.8659	Pañcagavyamantrāḥ			PL
2622	P.8647/2	Pañcadampatisūktaṁ			,,
2623	P.7441/1	Pañcaśāntimantrāḥ			,,
2624	P.7489/3	,,			,,
2625	P.8889/3	Pañcāmṛtamantrāḥ			,,
2626	P.7513/4	Pañcāmṛtasūktaṁ			,,
2627	P.1299/20	Parameṣṭhisūktaṁ			,,
2628	P.5741/4	Parāyitaṁ			,,
2629	P.3023/187	Parjanyamantrānu-kramaṇī			,,
2630	P.905/17	Parjanyasūktaṁ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	37·5×3·5	One	8	72	C	G	
D	24×11	31-32	9	30	C	O	Differs from the previous Ms.
Na	42×3·2	One	2	72	C	O D	55th. folio
,,	42×3·2	35-36	4	78	C	O D	
,,	26×5	5-6	10	35	C	O D	
,,	37·5×3·8	118-123	5	62	C	O	
Gr	28×3	One	7	50	Inc.	O	
Na	35·5×3·4	One	7	82	C	D W	
,,	37·5×3·5	48-50	7	64	C	O	
Te	36×3	1-8	6	68	C	D W	
,,	46×4·5	One	10	96	C	O D	113nth. folio
Na	34×3·5	One	6	58	C	G	47nth. folio

1	2	3	4	5	6
2631	P.1299/32	Parjanyasūktaṁ			PL
2632	P.2914/80	,,			,,
2633	P.8660	,,			,,
2634	P.8776/4	,,			,,
2635	C.2841/13	,,			P
2636	P.6291/4	Parṇamayījuhu-brāhmaṇaṁ			PL
2637	P.1343/4	Pāvamānaṁ			,,
2638	P.5575	,,			,,
2639	P.7561/20	,,			,,
2640	P.8775/1	,,			,,
2641	P.8780	,,			,,
2642	C.2179/1	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	37·5×3·7	66-72	7	64	C	O	
Te	28×3·5	178-179	6	36	C	O W	
Na	42×3·2	56-61	5	72	C	O D	
,,	37×3·5	One	6	60	C	G	29nth. iolio
D	21×10	One	12	30	C	O D	36th. folio
Kan	23×5·5	16-29	11	36	C	D W	
Te	40·5×3·7	One	6	74	C	G	
Na	39×3·5	1-35	6	60	C	D W	
Te	36×3·5	One	6	48	C	D W	2nd. folio
,,	37×3·5	19-23	6	60	Inc.	G	
Na	47×4·5	1-12	5	70	Inc.	G	
D	18·5×12	1-7	13	25	C	G	

1	2	3	4	5	6
2643	C.2341/7	Pāvamānaṁ			P
2644	C 2957	,,			,,
2645	C.4150/4	,,			,,
2646	C 2173/4	Pāvamānasūkta-bhāṣyaṁ			,,
2647	C 2179/2	,,			,,
2648	B.831	Pāraskaragṛhya-mantrabhāṣyaṁ		Murārimiśrāḥ	,,
2649	P.1448/4	Pitṛmedhamantrāḥ			PL
2650	P.2775/4	Pitṛmedhamantra-vyākhyā		Haradattaḥ	,,
2651		,,			
2652	P.1299/19	Pitṛliṅgasūktaṁ (Pitṛsūktaṁ)			PL
2653	P.5656/24	,,			,,
2654	P.7513/39	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	21×10	32–34	9	30	Inc. First two maṅtras are missing	O D	
,,	20·5×10	1-40	9	26	C	G	
,,	16×9	1-11	11	25	Inc.	O	
,,	21×11	11-13	10	30	C	O D	
,,	18·5×12	1-7	13	25	C	G	
	16×20	1-122	12	16	Inc.	G	
Te	41·5×4	49-64	8	64	C	G	
Gr	41·5×4	1-27	8	54	C	D W	
	Please see also Yjurāraṇyakabhāṣyaṁ						
Na	37·5×3·5	46-47	7	64	C	O	
,,	25×4	One	8	6	C	G	21ts. folio
,,	35·5×3·4	31-32	7	82	C	D W	

1	2	3	4	5	6
2655	P.8640/3	Pitṛliṅgasūktaṁ			PL
2656	P.1299/38	Puṁsavanamaṅtrāḥ			,,
2657	P.7513/33	Putrasvīkārasūktaṁ			,,
2658	P.863/15	Puruṣasūktaṁ			,,
2659	P.1299/14	,,			,,
2660	P.1669/83	,,			,,
2661	P.2978/1	,,			,,
2662	P.4153/17	,,			,,
2663	P.5656/3	,,			,,
2664	P.5677/3	,,			,,
2665	P.5793/10a	,,			,,
2666	P.6106/4	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	42×3·2	One	5	65	C	O	24th. folio Ṛgveda, Sūk-15 Maṅ-10
,,	37·5×3·5	85-86	7	64	C	O	
,,	35·5×3·4	One	7	82	C	D W	23rd. folio
Te	23×3	65-67	6	38	Inc.	W	
Na	37·5×3·5	32–33	7	64	C	O	
Te	42×3	147-148	7	100	C	G	
Na	44·5×3·5	1-18	5	56	C	O W	
Gr	36×3·3	103-108	7	36	Inc.	G O	
Na	25×3·5	1-2	7	25	C	O D	
,,	34×3	16-17	6	54	C	O	
Te	39×3·5	1-5	6	72	C	D W	
Kan	37×4·5	58-61	7	50	C	G	

1	2	3	4	5	6
2667	P.6179/1	Puruṣasūktaṁ			PL
2668	P.7340	,,			,,
2669	P.7349	,,			,,
2670	P.7513/5	,,			,,
2671	P.7561/15	,,			,,
2672	P.7699/2	,,			,,
2673	P.8030/2	,,			,,
2674	P.8776/8	,,			,,
2675	P.9207/2a	,,			,,
2676	P.9264/17	,,			,,
2677	C.1354/1	,,			P.
2678	C.3491/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	21·2×3·2	1-2	5	36	Inc.	O D	
Kan	28×3·5	1-2	6	36	C	D	
,,	30×5	101-102	11	64	C	G	
Na	35·5×3·4	1-2	7	82	C	D W	
Te	36×3·5	One	6	44	Inc.	D W	6th. folio
Kan.	25×3	43-48	4	24	C	O D	
Na	22·5×3·5	4-6	8	40	C	G	
,,	37×3·5	One	6	60	C	G	37nth. folio
Gr	16·5×3·3	17-20	6	22	C	G	
Kan	26×4·8	61-63	9	52	C	G	
Te	33×14	1-39	12	42	C	O	
D	17×11	12-13	10	20	C	G	

1	2	3	4	5	6
2679	C.3642	Puruṣasūktaṁ			P
2680	C.3794/2	,,			,,
2681	C.4225/4	,,			,,
2682	P.1/2	Puruṣasūktavyākhyā		Vidyāraṇyaḥ	PL
2683	A.855/2	,,		,,	P
E 2684	P.1796/3	,,		Mādhavaḥ	PL
E 2685	P.3402/2	,, (Vedārthr-prakāśaḥ)		,,	,,
E 2686	P.4917/3	,, ,,		,,	,,
2687	P.5793/10b	,, ,,		,,	,,
E 2688	P.5428/1	,,		Varadarājaḥ	,,
E 2689	B.350	,,		Śrīraṅgāryaḥ (Raṅganāthaḥ)	P
2690	B.925	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	24×11	26-27	9	30	C	O	
,,	21×10	5-6	11	48	C	O	
,,	19·7×12·7	8-10	9	30	C	O D	
Gr	45×4	30-34	11	110	C	D	
D	20×32·5	1-18	21	18	C	G	
Na	48·5×5	68-71	9	96	C	G	
Gr	44·5×3·2	1-5	8	92	C	D W	
,,	39×4	75-77	14	88	C	G	
Te	39×3·5	1-5	6	72	C	D W	
,,	35·2×3·2	1-6	9	78	C	D W	
Te	15×19	1-77	11	21	C	D	The author is of Pontifices of Para-kala Mutt and lived 125years ago
,,	16×20·5	1-58	16	20	C	G	

1	2	3	4	5	
2691	C.1354/2	Puruṣaśūktavyākhyā		Śrīraṅgāryaḥ (Raṅganāthaḥ)	I
E 2692	P.3107/3	,,			P
E 2693	C.2173/7	,,			I
2694	P.8641	Pūrṇāhutisūktaṁ			I
2695	P.8785/2	Pūrvaprayogamaṅ-trārthaḥ			,
2696	P.8135/4	Pṛṣṭhasāma			,
2697	P.7489/2	Pratipriyatamasū-ktāṁ			,
E 2698	P.55/16	Pratyaṅgirāsūktaṁ			,
2699	P.7389	,,			,,
2700	A.588/1	,,			P
2701	B.684/2	,,			,,
2702	P.1299/8	Pradakṣiṇasūktaṁ			

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	33×14	1-39	12	42	C	O	
Gr	42×3	75-82	7	78	Inc.	D W	Difference from previous Ms.
D	21×11	21-25	11	32	C	O D	
Na	42×3·3	One	5	72	Inc. 1-6 maṅtrā	O D	29nth. folio Ṛgveda Maṅ.-4 Sūk-57
,,	35×3	8-30	6	58	Inc.	O	
Te	37·2×3	12-27	7	84	C	G	
Na	37·5×3·8	115-117	5	62	C	D W	116nth. folio is missing
,,	37×3·5	1-4	5	56	C	G	
,,	35×3	1-36	5	70	C	O D	
Te	20×33	1-3	21	20	C	G	
Na	10×47	1-8	10	16	C	D	
,,	37·5×3·5	22-23	7	64	C	O	

1	2	3	4	5	6
2703	C.2841/14	Prasugmantasūktaṁ			P
2704		Prājāpatyasūktaṁ			
2705	P.2708/8	Prāṇasūktaṁ			PL
2706	P.8135/5$^{8}_{c}$	Prāyaṇīyātirātrasāma			,,
2707	P.1299/36	Prayaścittahoma-mantrāḥ			,,
2708	P.7513/19	Balitthāsūktaṁ (Dirghatamasūktaṁ)			,,
2709	P.7513/21	Bṛhasptyāṅgirasa-sūktaṁ			,,
2710	P.1448/3	Brahmamedha-mantrāḥ			,,
2711	C.2841/16	Brāhmaṇāgnisūktaṁ			P
2712	C.2841/17	Bhadrāgnisūktaṁ			,,
2713	P.251/6	Bhūsūktaṁ (Dharāsūktaṁ)			PL
2714	P.1299/13	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	21×10	One	9	30	C	O D	49nth. folio
	Please see Yk	aşman	āśana s	ūktaṁ			
Na	19·2×4·5	One	8	36	C	G	
Te	37·2×3	28-39	7	86	C	G	
Na	37·5×3·5	82-84	7	64	C	O	
,,	35·5×3·4	15-16	7	82	C	D W	
,,	35·5×3·4	16-17	7	82	C	Ḍ W	Ṛgveda Maṅ-10 Sūk-71
Te	40·5×4	44-49	6	68	C	G	
D	21×10	One	9	30	C	O D	49nth folio
,,	21×10	One	12	30	C	O D	50th. folio
Te	36·5×3·5	One	8	55	C	G	75th. folio
Na	37·5×3·5	31-32	7	64	C	O	

1	2	3	4	5	6
2715	P.1473/3	Bhūsūktaṁ			P
2716	P.2349/10	,,			,,
2717	P.5656/14	,,			,,
2718	P.7401/149	,,			,,
2719	C.3646	,,			P
2720	P.1229/6	Bhojanasūktaṁ			PL
2721	P.7699/4	Makhādevasatvaṁ			,,
2722	P.8658	Madhuparkamaṅtrāḥ			,,
2723	P 7549/4	Madhuścyuta-maṅtrāḥ			,,
2724		Maṅtrapraśnāḥ			,,
2725	P.5578/14	Maṅtrasaṁhitā			PL
2726	P.6529	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	41×3·5	1-2	6	54	C	G	
Gr	29×4	One Page	7	52	C	G	79nth. iolio
Na	25×4	One	8	50	C	G	11nth. folio
Te	42×3	Two	8	86	C	O D	
D	24×11	One	9	30	C	O	31st. folio
Na	37·5×3·5	15-16	7	64	C	O	
Kan	25×3	56-59	4	34	Inc. No beginning	D W	55th folio missing
Na	42×3·2	One	2	72	C	O D	55th. folio
Gr	16·5×3	Three	6	14	C	D W	
	Please see B kāgnik āṇḍaḥ						
Na	50×4	82-104	8	100	C	G	
,,	44×4	1-41	7	84	C	G	

1	2	3	4	5	6
2727	P.1299/26	Mañyusūktaṁ			PL
2728	P.5656/15	,,			,,
2729	P.5677/5	,,			,,
2730	P.5793/13	,,			,,
2731	P.7513/10	,,			,,
2732	P.7836/4	,,			,,
2733	P.8030/1	,,			,,
2734	P.8094/5	,,			,,
2735	P.8656	,,			,,
2736	P.8776/18	,,			,,
E 2737	P.5793/13a	Mañyusūktavyākhyā (Mṅdabodhinī)		Dhīreṅdra-tīrthaḥ	,,
2738	P.8135/8	Mahākṣrasīma			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	37·5×3·5	61-62	7	64	C	O	
,,	25×4	11-12	9	50	C	G	
,,	34×3	20-21	6	54	C	O	
Te	39×3·5	1-6	6	72	C	D W	
Na	35·5×3·4	7-8	7	82	C	D W	
,,	19×3	Three	6	20	Ins.	O D	
,,	22·5×3·5	1-3	8	40	C	G	
Te	21·5×3	One	6	32	C	O	Sth. folio
Na	42×3·2	53-54	5	72	C	O D	Ṛgveda Maṅ-10 Sūk-83-84
,,	37×3·5	One	6	60	C	G	
Te	39×3·5	1-6	6	72	C	D W	
,,	34·5×2·5	Two	5	68	Inc.	O D	

1	2	3	4	5	
2739	P.1299/1	Mahāśāṅtimaṅtrāḥ			P
2740	P.5656/31	,,			,,
2741	P.5677/7	,,			,,
2742	P.7613/13	,,			,,
2743	P.7699/5	,,			,,
2744	P.8023/2	,,			
2745	P.8650	,,			,,
2746	P.8776/17	,,			,,
2747	C.2841/5	,,			P
2748	P.7561/17	,,			Pl
2749	P.7836/3	,,			,,
2750	P.498/1	Mahāsauraṁ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	37·5×3·5	8-11	7	60	C	O W	
,,	25×4	32-33	9	50	C	D W	
,,	34×3	26-30	6	54	C	O	
,,	35·5×3·4	12-13	7	82	C	D W	
Kan	25×3	60-61	4	24	C	D W	
Na	22·5×3·5	1-6	8	40	C	G	
,,	42×3·2	37-41	4	75	C	O D	
,,	87×3·5	53-56	6	60	C	G	
D	21×10	10-16	9	30	anc	O	
Te	36×3·5	One	6	44	Inc.	D W	Differs from previous Ms.
Na	19×3	Five	5	20	C	O D	
,,	34×4	1-8	6	60	C	W	

1	2	3	4	5	6
2751	P.5656/32	Mahāsauraṁ			PL
2752	C.2841/22	,,			P
2753	P.8135/2	Mādhyandinapavamānasāma			PL
2754	P.1299/43	Mṛtasañjīvinīsūktaṁ			,,
2755	P.7446/16	,,			,,
2756	P.8642	Medinīsūktaṁ			,,
2757	B.1122/33	Medhāsūktaṁ			P
2758	P.8640/5	Maitrāvaruṇasūktaṁ			PL
2759	P.5711/21	Maitrāvāruṇyāmikṣeṭiyājyāpuronuvākyāmantrāḥ			,,
2760	P.5656/21	Yakṣmanāśanasūktaṁ (Prājāpatyāsūktaṁ, Rājayakṣmasūktaṁ)			,,
2761	P.7513/26	,,			,,
2762	P.1299/42	Yajñopavītadhāraṇamantrārthaḥ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	25×4	34-37	9	50	C	O D	
D	21×10	95-104	6	18	C	O	
Te	37·2×3	1-3	8	88	C	O D	
Na	37·5×3·5	96-97	7	64	C	O D	
,,	42·5×3·5	37-48	6	65	C	G	
,,	42×3·2	One	5	78	Inc.	O D	31st. folio
,,	16·5×21	One	16	16	C	G	26th. folio
,,	42×8·2	27-28	5	70	C	O D	Ṛgveda Maṅ-1 Sūk-165
Te	47×4	One	10	96	C	D	33rd. folio
Na	25×4	One	8	50	C	G	18nth folio
,,	35·5×3·4	One	7	82	C	Ḍ W	18nth. folio Ṛgveda, Maṅ-10 Sūk-161
,,	37·5×3·5	89-96	7	64	C	O	

1	2	3	4	5	6
2763	P-1299/46	Yamasūkta			PL
2764	P-5656/43	,,			,,
2765	P-8472/3	,,			,,
2766	P.9317/5	,,			,,
2767	P.7801	Rathantarasāma-sañgrahaḥ			,,
2768	P.8135/9	,,			,,
2769	P.1299/16	Rākṣoghnamantrāḥ (Abhiśravaṇa-mantrāḥ)			,,
2770	P.2491/1	,,			,,
2771	P.5656/25	,,			,,
2772	P.6283/3	,,			,,
2773	P.7513/37	,,			,,
2774	P.7561/16	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	37·5×3·5	One	7	64	C	O	100th. folio
,,	23×3·5	1-5	8	60	C	O D	Differs from the previous Ms.
,,	33×3·5	64-67	5	52	C	G	
,,	38×3·5	8-13	8	60	C	G	
,,	43×4	1-10	8	ϛ0	Inc. II parva incompleate	O D	
Te	37·2×3	46-59	5	70	C	G	
Na	37·5×3·5	37-41	7	64	C	D	
Gr	40×3·5	1-3	8	60	Inc.	D	
Na	25×4	21-23	9	50	C	G	
,,	20×4	One	5	28	Inc.	G	
,,	35·5×3·4	28-29	7	82	C	D W	
Te	36×3·5	One	5	54	Inc.	D W	5th. folio

1	2	3	4	5	6
2775	P.8484	Rākṣoghnamantrāḥ			PL
2776	P.8640/1	,,			,,
2777	P.8760/1	,,			,,
2778	P.8776/12	,,			,,
2779	P.9017/33	,,			,,
2780		,,			
2781	P.1299/48	Ramāsmasūktaṁ			PL
2782		Rājayakṣmaṣūktaṁ			
2783	P.1299/22	Rātrīsūktaṁ			PL
2784	P.5590/5	,,			,,
2785	P.5656/17	,,			,,
2786	P.5677/14	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	37·5×3·1	1–8	5	38	C	D W	
Na	39·5×3·2	20--21	5	56	C	O D	
Gr	35·5×3	1-4	6	32	C	D	
Na	37×3·5	41–42	6	60	C	G	
Gr	18·5×3·8	215-218	8	32	C	D W	
	Please see	also	Abhi	śrava-	ṇamaṅtrāḥ		
Na	37·5×3·5	One	7	64	C	O	103rd. folio
	Please see	Yakṣ	manā-	śana	sūktaṁ		
Na	37·5×3·5	54-57	7	64	C	O	
,,	39×3·5	16–19	5	50	C	G	
,,	25×4	13-14	8	50	Inc. No beginning	O D	
,,	34×3	61–64	6	50	C	O	

1	2	3	4	5	6
2787	P.7513/41	Rātrīsūkaṁ			PL
2788	P.7836/1	,,			,,
2789	P.8211/1	,,			,,
2790	P.8643	,,			,,
2791	P.8777/11	,,			,,
2792	P.1299/50	Rudraasūktaṁ			,,
2793	P.5656/18	,,			,,
2794	P.5677/10	,,			,,
2795	P 5686/2	,,			,,
2796	P.8653	,,			,,
2797	P.9317/4	,,			,,
2798	C.2841/20	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	35·5×3·4	33–37	7	82	C	D W	Ṛgvedā. Maṅ-10 Sūk. 127
,,	19×3	1-7	5	18	C	D W	
,,	27×3	99-101	6	50	C	O D	
,,	42×3·2	31–33	5	78	C	O D	
,,	37×3·5	One	6	60	C	G	
,,	37·5×3·5	104-108	7	64	C	O	
,,	25×4	14-16	8	50	C	O D	
,,	34×3	44-47	6	50	C	O	
,,	17×3	1-2	5	26	Inc.	O	
,,	42×3·2	47–49	5	72	C	O	
,,	38×3·5	6-8	8	60	C	G	
D	21×10	75–79	9	30	C	O	

1	2	3	4	5	6
2799	P.1949/4	Rudrādhyāyaḥ			PL
2800	P.5567/2	,,			,,
2801	P.5567/3	,,			,,
2802	P.5685/3	,,			,,
2803	5743/1	,,			,,
2804	P.6001	,,			,,
2805	P.6106/3	,,			,,
2806	P.6465/1	,,			,,
2807	P.7116/1	,,			,,
2808	P.7339	,,			,,
2809	8776/1	,,			,,
2810	8779/1	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	27×5	1-6	9	45	C	G	Camkaṁ
Na	22.5×3	9-17	6	35	C	G	Namakaṁ
,,	22.5×3	17-22	6	35	C	G	Camakaṁ
,,	29×3	34-46	5	54	C	O	
Te	30×3	1-12	6	50	C	D W	Śrāvaṇa, Bahuḷa,-10 Śukravārā. Yajurveda
Kan	20.5×4	1-10	8	30	C	O	
Kan	37×4.5	45-58	7	50	C	G	
Na	37×4	1-9	8	52	Inc.	D	
Te	32.5×4.5	44-48	10	60	C	O	
Kan	28×3.5	8-12	4	36	C	D	
Na	37×3.5	1-8	6	60	C	G	
,,	44.5×3.3	1-16	4	50	C	G	

1	2	3	4	5	6
2811	P.8852/2	Rudrādhyāyaḥ			PL
2812	P.8888/3	,,			,,
2813	P.9264/18	,,			,,
2814	C.2487/14	,,			P
2815	C.3492/3	,,			,,
2816	P.1344	Rudrādhyāya bhāṣyaṁ		Bhaṭṭabhā-skaraḥ	PL
2817	P.3779	,,		,,	P
2818	P.110/1	,,		Sāyaṇaḥ	PL
2819	P.110/2	,,		,,	,,
2820	P.1796/2	,,		,,	,,
2821	P.8726/3	,,		,,	,,
2822	C.496/5	,,		,,	P

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	16·5×3·5	22-42	6	32	C	G	
Te	34×4	51-55	9	62	C	O	
Kan	26×4·8	63-71	9	58	C	G	With Mahātmyā
,,	22×9·5	21-23	27	12	C	O	
D	17×11	64-78	10	20	C	G	
Te	36·5×4	26-106	6	56	C	G	
D	30×14	1-29	18	60	C	G	
Na	42×4	1-23	6	60	Inc.	G	
,,	42×14	1-20	7	60	Inc.	G	
,,	48·5×5	60-67	9	82	C	G	
,,	43×3·5	5-26	8	90	C	G	
Kan	32×19	twelve	30	25	Inc. No beginn'e	G	

1	2	3	4	5	6
E 2823	P.1817	Rudrādhyāyabhāṣyaṁ		Veṅkaṭanāthaḥ	PL
E 2824	P 1214	,,		Śrīnivāsācāryaḥ	,,
E 2825	P.5902/1	,,			,,
2826		Lakṣmīsūktaṁ			
2827		,,			
2828	P.7513/31	Vaṭumantrākṣtā-sūktaṁ			PL
2829	C.2841/10	Vaṭumantrākśatā-mantrāḥ			P
2830	P.9317/3	Varuṇasūktaṁ			PL
2831	P.9419	,,			,,
2832	P.8532/52	Vasantamārjana-khaṇḍāḥ			,,
2833	P.675/4	Vasiṣṭhānāmārṣeya-sūktaṁ			,,
2834	P.1299/23	Vastraprāvaraṇa-mantrāḥ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	48×4·5	1-34	9	84	C	G	
Gr	32×4	1-7	8	60	C	W	
Tulu	27×4·5	1-97	8	34	C	G	
	Please see Nilāsūktaṁ						
	Please see Vāgāmbraṇīsūktaṁ						
Na	35·5×3·4	One	7	82	C	D W	22nd. folio
D	21×10	One	9	30	C	O	37nth. folio
Na	38×3·5	4-6	8	60	C	O	Ṛgveda. Maṅ-10 Sūk. 109
,,	30·3×3·5	One	7	68	C	G	33rd. folio
,,	35×3	One	6	50	C	G	209th. folio
Te	46×3·5	One	8	60	C	O D	62nd. folio
Na	37·5×3·5	57-58	7	64	C	O	

1	2	3	4	5	6
2835	P.1299/2	Vāgāmbhraṇīsūktaṁ (Devīsūktaṁ, Āmbhraṇīsūktaṁ, Lakṣmīsūktaṁ)			PL
2836	P.1299/5	,,			,,
2837	P.2350/17	,,			,,
2838	P.5656/30	,,			,,
2839	P.5677/6	,,			,,
2840	P.6532/1	,,			,,
2841	P.7513/18	,,			,,
2842	P.8651	,,			,,
2843	P.8776/15	,,			,,
2844	P.658/16	,,			P
2845	C.2841/6	,,			,,
2846	C.2173/1	Vāgāmbhraṇīsūkta-bhāṣyaṁ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	37·5×3·5	12-14	7	62	C	D W	
,,	37·5×3·5	One	7	64	C	O	15nth. folio
Gr	31×4	173-174	9	38	C	G	
Na	25×4	29-32	9	50	C	O D	
,,	34×3	21-25	6	54	C	O	
,,	40×3·6	38-38	7	80	C	G	
,,	35·5×3·4	One	7	82	C	D W	15nth. folio
,,	42×3·2	41-45	5	75	C	O D	
,,	37×3·5	46-49	5	60	C	G	
,,	10×16	87-88	12	20	C	G	
D	21×10	16-24	9	30	Inc.	O D	
,,	21×11	1-2	10	28	C	O D	

1	2	3	4	5	6
2847	P.7513/20	Vātaraśanāsūktaṁ			PL.
2848	P.7513/25	Vātāyanasūktaṁ			,,
2849	P.1299/18	Vāmadevasūktaṁ			,,
2850	P.1299/21	Vāmanasūktaṁ			,,
2851	P.5656/29	,,			,,
2852	P.5677/8	,,			,,
2853	P.6531	,,			,,
2854	P.7513/11	,,			,,
2855	P.8364/1	,,			,,
2856	P.8640/4	,,			,,
2857	P.8776/16	,,			,,
2858	C.3794/4	,,			P

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	35·5×3·4	One	7	82	C	D W	16nth. folio
,,	35·5×3·4	One	7	82	C	D W	18nth. folio Ṛgveda, Man. 10 Su. 186
,,	37·5×3·5	43–46	7	64	C	O	
,,	37·5×3·5	51–54	7	64	C	O	
,,	25×4	27–29	9	50	C	G	
,,	34×3	36–40	6	54	C	O	
,,	40×3·6	1–3	7	80	C	G	
,,	35·5×3·4	8–11	7	82	C	D W	
,,	21×3·5	60–65	7	32	C	O	
,,	42×3·2	24–27	5	72	C	O D	Ṛgveda, Maṅ. 1, Sūk 164
,,	37×3·5	50–52	6	60	C	G	
D	21×10	8–10	11	48	C	O	

1	2	3	4	5	6
2859	P.1299/10	Vāyusūktaṁ			PL
2860	P.7513/28	Vāruṇīsūktaṁ			,,
2861	P.905/9	Vāstoṣpatimantrāḥ			,,
2862	P.1299/25	Viśvakarmasūktaṁ			,,
2863	C.2841/8	,,			P
2864	C.2176	Viśvakarmasūkta-bhāṣyaṁ		Bhagavān	,,
2865	P.7513/16	Viśvedevasūktaṁ			PL
2866	P.7699/1	,,			,,
2867	P.3645	,,			,,
2868	P.1299/15	Viṣṇusūktaṁ			,,
2869	P.1457/2	,,			,,
2870	P.5507	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	37·5×3·5	26-28	7	64	C	O	
,,	35·5×3·4	18-19	7	82	C	D W	Ṛgveda Maṅ. 10 Sūk-185
,,	35×3·5	1-8	7	58	C	G	
,,	37·5×3·5	60-61	7	64	C	O	
D	21×10	35-36	9	30	C	O	With Svara
,,	21×11	1-3	10	30	C	O D	
Na	35·5×3·4	13-14	7	82	C	D W	
Kan	25×3	26-40	4	30	Inc.	O D	
Na	42×3·2	34-35	5	78	C	O D	Ṛgvda Maṅ. 10 Sūk-128
,,	37·5×3·5	33-37	7	64	C	D	
Te	30×3·5	One	3	40	C	G	
Na	26×3	17-22	6	32	C	O D	

1	2	3	4	5	6
2871	P.5514/2	Viṣṇusūktaṁ			PL
2872	P.5656/28	,,			,,
2873	P.5677/11	,,			,,
2874	P.6996	,,			,,
2875	P.7513/7	,,			,,
2876	P.7835	,,			,,
2877	P.8776/13	,,			,,
2878	C.2841/1	,,			P
2879	C.3644	,,			,,
2880	C.3794/3	,,			,,
2881	C.2173/5	Viṣṇusūktavyākhyā			,,
2882	C 2173/6	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	21·5×3	1-3	7	42	Inc.	O	
,,	25×4	25-27	8	50	C	G	
,,	34×3	47-53	6	50	C	O	
,,	44×3·5	1-4	5	52	C	O W	
,,	35·5×3·4	3-5	7	82	C	D W	
,,	19×3	1-9	5	22	C	D W	
,,	37×3·5	43-45	6	60	C	G	
D	21×10	1-5	9	30	C	O	
,,	24×11	One	9	30	C	O	29nth. folio
,,	21×10	6-7	11	48	C	O	
,,	21×11	14-19	11	28	C	O D	
,,	21×11	19-20	11	28	C	O D	

1	2	3	4	5	6
E 2883	C.2174	Viṣṇusūktavyakhyā		Bhagavān	P
2884		Vṛṣabhasūktaṁ			
E 2885	A.297	Vaikhānasamantra-praśnaḥ			P
2886		Vairājasūktaṁ			
2887	P.5523/2	Viśvedevasūktaṁ			PL
2888	P.7513/29	Vaiśvānarasūktaṁ			,,
2889	P.5711/20	Vaiṣṇaveṣṭiyājyā-puronuvākyāmantrāḥ			,,
2890	P.4179/17	Śatarūdrīyaṁ			,,
2891	P.573	Śatarudrīyabhāṣyaṁ			,,
2892	C.255	,,			P
2893		Śākvarasūktaṁ			
2894	P.9167/32	Śākunasūktaṁ			PL

7	8	9	10	11	12	13	14
D	20·5×12	1-3	11	46	C	O D	
	Please see Ṛṣabhasūktaṁ						
Te	19·5×32	1-169	20	18	Inc. 1-8 Praśnās	G	Parabhava, Śrāvaṇa, Śudha-3. Guruvārā.
	Please see Ṛṣabhasūktaṁ						
Te	37×3·5	3-4	6	48	Inc.	D	
Na	35·5×3·4	One	7	82	C	D W	19nth. folio
Te	47×4	One	10	96	C	D	33rd. folio
Na	30·5×3	115-117	5	48	C	O	
Gr	43×3·5	1-46+1-28	8	52	Inc.	D W	
Na	21·5×10	1-6	10	20	Inc.	O	
	Please see Ṛṣabhasūktaṁ						
Gr	31×3·5	45-46	8	50	C	G	

1	2	3	4	5	6
2895	P.3591/48	Śāṅtīmaṅtrāḥ			PL
2896	P.4154/48	,,			,,
2897	P.7699/3	,,			,,
2898	P.8189/3	,,			,,
2899	P.8774/3	,,			P
2900	C.3557/9	,,			,,
2901	P.7938/9	Śāṅtimaṅtrānukramaṇikā			,,
2902	C.246/2	Śiśukumārasūktaṁ			P
2903	P.1299/45	Śuddhimaṅtrāḥ			PL
2904	C.2841/15	Śraddhasūktaṁ			P
2905	P.8761/3	Śrāddhamaṅtrāḥ			PL
2906	P.4335/7	Śrāddhamaṅtravyākhya			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	35×3.5	One	5	48	C	O D	3rd. folio
,,	39×3	One	7	45	C	W	7th. folio
Kan	25×3	49-54	4	34	C	D W	
Na	23×3.5	6-13	6	32	C	D	
Te	37×3.5	1-2	6	60	C	G	
Kan	32.5×35.5	One	23	24	C	D W	6th. folio Ṛgvedīya
Na	48.8×3.8	Five	6	72	Inc. A kārā to Ja kārā	D W	
Kan	21.5×9.5	2-3	8	26	C	G	
Na	37.5×3.5	99-100	7	64	C	O	
D	21×10	One	9	30	C	O D	49th. folio
Gr	35.5×3	One	4	88	Inc.	G	
Na	34×5	55-66	9	52	Inc.	G	

1	2	3	4	5	6
2907		Śrīrudraṁ			
2908	P.251/5	Śrīsūktaṁ			PL
2909	P.1299/12	,,			,,
2910	P.1473/2	,,			,,
2911	P.1716/32	,,			,,
2912	P.2349/2	,,			,,
2913	P.3136/21	,,			,,
2914	P.4395/3	,,			,,
2915	P.4553/22	,,			,,
2916	P-5656/40	,,			,,
2917	P-5677/4	,,			,,
2918	P-6465/2	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
	Please see Rudrādhyāyaḥ						
Te	36·5×3·5	74-75	8	56	C	G	
Na	37·5×3·5	29-31	7	64	C	O	
Te	41×3·5	1-2	6	54	C	G	
Na	40×3·7	52-53	7	54	C	G	
Gr	29×4	6-9	7	42	C	D W	
,,	36×5·5	123-124	14	80	C	O D	
Na	41·5×4	77-79	6	74	C	D W	
,,	32·5×3·8	34-37	6	46	C	D W	
,,	24×3·5	57-59	7	30	C	G D	
,,	34×3	17-19	6	54	C	O	
,,	37×4	One	7	54	C	D	

1	2	3	4	5	6
2919	P.7053	Śrīsūktaṁ			PL
2920	P.8028/3	,,			,,
2921	P.8652	,,			,,
2922	P.8726/2a	,,			,,
2923	P.8760/5	,,			,,
2924	P.8777/13	,,			,,
2925	B.660/1	,,			P
2926	C.3645	,,			,,
E 2927	B.660/2	Śrīsūktabhāṣyaṁ		Vidyāraṇyaḥ	,,
E 2928	P.5428/2	,,		Gomaṭharaṅga-nāthabhaṭṭaḥ	PL
2929	P 1452/2	,,			,,
2930	P.2349/3	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	26×5·9	73-75	11	68	C	D W	
Na	22·5×3·5	One	8	40	Inc.	G	
,,	42×3·2	45-47	5	72	C	O D	
,,	43×3·5	1-4	6	60	C	O G	
Gr	35·5×3	1-3	6	44	C	G	
Na	37×3·5	1-3	6	60	C	G	
D	19×10	1-6	10	32	C	G	
,,	24×11	30-31	9	30	C	O	
,,	10×19	1-6	10	32	Inc.	G	
Gr	35·2×3·2	6-20	9	78	C	D W	
Na	42·5×3·5	52-54	6	90	C	W	
Gr	29×4	9-16	7	42	C	D W	Bhāṣya is as per Śrīvaiṣṇava cult.

1	2	3	4	5	6
2931	P.4114	Śrīsūktabhāṣyaṁ			PL
2932	P.4335/8	,,			,,
2933	P.5043/1	,,			,,
2934	P.8726/2b	,,			,,
2935	C.76	,,			P
2936	C.3758/4	,,			,,
E 2937	C 2558/3	Śrutisaṅgrahaḥ		Govindasūriḥ	,,
2938	P.8647/1	Ṣaṭsaubhagāyasūktaṁ			PL
2939	C.3245/1	Sandhyāmantrāḥ			P
E 2940	P.1362/1	Sandhyābhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	PL
2941	P.3427/1	,,		,,	,,
2942	P 4578/4	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Gr	18×5	1-7	11	26	Inc.	D W	Bhāṣya is as per Śrīvaiṣṇava cult
,,	34×5	67-71	9	52	Inc. Upto the end of 14nth. Mañtra	G	
Te	37×3	1-14	6	50	C	W	
Na	43×3.5	1-4	6	60	C	G	
,,	25.5×10	1-3	10	44	C	G	
D	19×10	1-4	7	30	C	O	
,,	15×10	1-68	16	33	C	O	
Na	42×3.2	One	5	78	C	O	35th. folio
D	30.5×10.8	1-30	9	44	C	G	
Gr	41×4	1-26	8	56	C	D W	
,,	24×3	1-61	6	36	Inc.	D	
,,	30×3	67-95	7	48	C	D W	

1	2	3	4	5	6
2943	B.138	Saṅdhyābhāṣyaṁ		Śaṅkarācāryaḥ	P
E 2944	B.190	,,		Sudarśanasūriḥ (Viṣṇubhaṭṭaḥ)	,,
E 2945	B.753	,,		,,	,,
E 2946	P.5435/1	,,		Vyāsaḥ	PL
E 2947	P 384/1	,,		Vidyāraṇyaḥ	,,
2948	P.1576/2	,,		,,	,,
E 2949	P.743/11	,,		Kūranārāyaṇaḥ	,,
E 2950	P.511/1	,, (Nityamaṅtra-bhāṣyaṁ)		Nārāyaṇayatiḥ	,,
2951	P.930/2	,,		,,	,,
2952	P.1480/1	,,		,,	,,
2953	P 5435/2	,,		,,	,,
2954	P.9181/1	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	15×19	1-28	16	24	C	G	
,,	15·5×19·5	1-58	12	18	C	G	
Gr	16×20·5	1-26	26	18	C	G	
,,	36×3·5	1-29	6	70	C	D W	
Na	43×3·5	1-8	7	65	C	O D	
Gr	39·5×5	Five	12	58	Inc.	G	No beginnig
Te	20×3	1-12	20	65	C	D W	
Gr	42×4	1-8	10	70	C	W	Yājuṣaṁ
,,	37×4	Six	7	48	Inc. Till Sāyaṁsaṅdyā	D	
Te	39×4	1-16	6	62	C	O D	
Gr	36×3·5	1-6	6	70	Inc.	D W	
,,	23×5	1-40	9	32	C	G	

1	2	3	4	5	6
E 2955	B.922	Saṅdhyābhāṣyaṁ		Vibudhānanda-sarasvatī	P
2956	B.1014	,,		,,	,,
E 2957	P.1462/2	,,		Hārītavyāsaḥ	PL
E 2958	P.674	,,		Tirumalayajvā	,,
E 2959	P.1108/2	,,		Veṅkaṭakṛṣṇā-cāryaḥ	,,
2960	P.2437/5	,,		,,	,,
E 2961	C.366	,,		Timmaṇṇāryaḥ	P
2962	C.1861	,,		,,	,,
E 2963	P.2509	,,		Kṛṣṇapaṇḍitaḥ	PL
2964	P.5655/7	,,		,,	,,
2965	P.5681	,,		,,	,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Kan	16×20	1-127	13	16	C	G	
,,	17×21	1-131	23	20	C	O	
Te	44×3·5	53-79	5	88	Inc.	G	
Na	45·5×3·5	372-377	7	80	C	D W	
,,	39×4	124-155	7	66	Inc. No beginning	G	Ṛkśākhīyaṃ
,,	35×6	3-26	11	56	Inc. ,,	D	,, Folios 1 & 2 Missing
Kan	23·5×12	1-108	10	26	C	G	
D	24×17	1-54	16	28	C	D W	
Na	39·5×3	10-39	6	70	Inc. From Ācamana Prakaraṇa to Gāyatrivivaraṇaṁ	D	
,,	22×3·5	65-117	7	60	Inc. Upto 4th. Guccha	G	Bhāvā, Caitra, Śukla-14, Maṅgalavāra.
,,	41×4	1-29	7	10	C	O	

1	2	3	4	5	6
2966	C.253	Saṅdhyābhāṣyaṁ		Kṛṣṇapaṇḍitaḥ	PL
E 2967	C.3080	,,		Rāghavadaivagjñaḥ	P
E 2968	P.4001/9	,,		Veṅkaṭakṛṣṇācāryaḥ	PL
2969	B.746	,,		,,	P
E 2970	B.968	,,		,,	,,
2971	C.634	,,		,,	,,
E 2972	C.3245/2	,, (Maṅtrārthamañjarī)		Pāṇḍuraṅganarasiṁhaḥ	,,
2973	A.391/5	,,		Raṅgācāryaḥ	,,
E 2974	P.3096	,,			PL
E 2975	P.5294	,,			,,
E 2976	P.8189/1	,,			,,
2977	B.683	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	19×12	1-19	10	15	C	O D	
D	29×13	1-44	10	38	C	O	
Na	41×3·8	1-23	9	92	C	G	Ṛkśākhīyaṁ
D	19·5×14	1-37	13	26	Inc. Up to Sāyaṁsandhya	G	
,,	16×20·5	1-161	12	12	C	G	Yajuśśakhīya. Fallows the Dvaita
,,	24×11	1-24	11	40	Inc. Prātasandhyā Only	D	
,,	30·5×10·8	1-30	9	44	C	G	Written by Śrīnivāsaḥ
Te	20×32·5	20-29	28	24	C	G	Bhāṣya in Kannada
,,	34·5×4	1-71	6	42	C	W	Ṛkśākhīyaṁ
Na	35·5×4·8	1-25	8	68	C	G	
,,	23×3·5	1-142	5	32	C	W	
Te	21×11·5	1-15	10	26	C	G	

1	2	3	4	5	6
2978	C.465/1	Sandhyābhāṣyaṁ			P
2979	C.465/4	,,			,,
2980	C.624	,,			,,
2981	P.8135/6	Samantasāma			PL
2982	P.7549/3	Saṁbhāvanāmantrāḥ			,,
2983	P.1299/40	Samāvartanamantrāḥ			,,
2984	P.5656/10	Samāvartanasūktaṁ			,,
2985	P.7513/9	Samudrasūktaṁ			,,
2986	P.9167/31	,,			,,
2987	C.2841/4	,,			P
2988	C.2173/3	Samudrasūkta-bhāṣyaṁ			,,
2989	P.1299/24	Sarasvatīsūktaṁ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Te	24×10	1-5+ 1-34	16	48	C	G	
,,	19·5×10·5	1-7	18	32	C	G	
,,	19×11·5	1-7	18	28	C	G	
,,	37·2×3	40-45	6	80	C	G	
Gr	16·5×3	Five	6	16	C	D	
Na	37·5×3·5	88-89	7	64	C	O	
,,	25×4	One	9	50	C	O D	8th. folio
,,	35·5×3·4	6-7	7	82	G	D W	
Gr	31× 3·5	One	8	50	C	G	45th. folio
D	21×10	9-10	9	30	C	O	
,,	21×11	7-10	10	30	Inc.	O D	
Na	37·5×3·5	58-59	7	64	C	O	

1	2	3	4	5	6
2990	P.5510	Sarasvatīsūktaṁ			PL
2991	P.5656/42	,,			,,
2992	P.7092/5	,,			,,
2993	P.7513/34	,,			,,
2994	P.7836/2	,,			,,
2995	P.2613/28	Sāṁrājyamantrāḥ			,,
2996	P.5711/22	Sāvitracayanamantrāḥ			,,
E 2997	P.2357/4a	Sāvitryarthavivaraṇaṁ			,,
2998	P.5292/5	Siṁhānuvākaḥ			,,
2999	P.6887	,,			,,
3000	P.294/3	Siṁhānuvākabhāṣyaṁ			,,
3001	P.7741	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	26×3	23-24	6	40	C	O D	
,,	23×3·5	62-63	9	60	C	O D	
,,	40×3	1-2	7	50	C	O	
,,	35·5×3·4	23-25	7	82	C	D W	
,,	19×3	Two	5	20	C	O D	
,,	29·5×3	58-60	6	56	Inc 18 Maṅtras Only	G	
Te	47×4	34-35	9	94	C	D	
Gr	44×4	Three	8	64	C	O D	
,,	37×4·5	One	9	80	C	G	
Te	20×3·8	1-2	6	32	C	G	
,,	28×3·5	1-4	10	72	C	W	
Na	49×5	233-235	8	65	C	D W	

1	2	3	4	5	6
3002	P-5656/34	Sumaṅgalasūktaṁ			PL
3003	P-8654	,,			,,
3004	P-1299/9	,,			,,
3005	P.7513/30	,,			,,
3006	C.2841/12	,,			P
3007	P.1299/44	Somasūktaṁ			PL
3008	P.5656/35	,,			,,
3009	P.9317/2	,,			,,
3010	P.5656/22	,,			,,
3011	P.8640/6	,,			,,
3012	P.2613/24	Saubhagyamantrāḥ			,,
3013	P.1299/1	Sauramantrāḥ			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	25×4	37-38	8	50	C	O D	Ṛgveda Maṅ-2 Sūk-42
,,	42×3·2	49-52	5	74	C	O D	,,
,,	37·5×3·5	23-26	7	64	C	O	Differs from previous Ms.
,,	35·5×3·4	19-22	7	82	C	D W	Ṛgveda Maṇ. 10 Sūk-85
D	21×10	40-45	9	30	C	O D	
Na	37·5×3·5	98-99	7	64	C	O	
,,	25×4	39-40	9	50	C	O D	
,,	38×3·5	3-4	8	60	C	O W	
,,	25×4	One	8	50	C	O D	19nth folio Differs from previous Ms.
,,	42×3·2	28-29	5	70	C	O D	Ṛgveda Maṇ. 8 Sūk-48
,,	29·5×3	51-52	6	46	C	G	
,,	37·5×3·5	1-7	8	62	C	O D	

1	2	3	4	5	6
3014	C.2841/21	Saurasūktaṁ			P
3015	P.5711/18	**Saureṣṭiyājyāpuronu-vākyāmantrāḥ**			PL
3016	P.1299/7	Svastivācanamantrāḥ			,,
3017	P.1703/5	,,			,,
3018	P.5656/4	,,			,,
3019	P.6233	,,			,,
3020	P.7513/17	,,			,,
3021	P.7561/13	,,			,,
3022		,,			
3023	P.2613/26	Svastisūktaṁ			PL
3024	P.7513/14	,,			,,
3025	P.8646	,,			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
D	19×9	94-100	8	24	C	O	
Te	47×4	One	10	96	C	D	33rd. folio
Na	37.5×3.5	16-22	7	60	C	G	
Gr	35×3.8	1-4	8	56	C	G	
Na	25×3.5	1-4	8	50	C	O D	
Te	44×4	41-43	8	68	C	O	
Na	35.5×3.4	14-15	7	82	C	D W	
Te	36×3.5	One	5	48	Inc.	D W	3rd. folio
	Please see	also A	śirvād	amant rāḥ			
Na	29.5×3	54-55	5	48	C	G	Saptasvasti
,,	35.5×3.4	One	7	82	C	D W	13nth. folio
,,	42×3.2	34-35	6	68	C	O D	

1	2	3	4	5	6
3026	P.7513/35	Hanumatsūktaṁ			PL
3027	P.1299/11	Harisūktaṁ			,,
3028	P.1299/51	,,			,,
3029	P.5656/19	,,			,,
3030	P.5677/9	,,			,,
3031	P.7513/6	,,			,,
3032	C.2841/2	,,			P
3033	C.3794/5	,,			,,
3034	C.2177/1	Hiraṇyagarbhasūktaṁ			,,
3035	C.2177/2	Hiraṇyagarbha-sūktavyākhyā			,,

7	8	9	10	11	12	13	14
Na	35·5×3·4	25-26	7	82	C	D W	Ṛgveda Maṇ- 2 Sāk- 1 and 2
,,	37·5×3·5	28-29	7	64	C	O	
,,	37·5×3·5	One	7	64	C	O	109nth. folio
,,	25×4	16-17	8	50	C	G	
,,	34×3	41-43	6	40	C	O	
,,	35·5×3·4	2-3	7	82	C	D W	
D	21×10	5-8	9	30	C	O D	
,,	21×10	10-11	11	48	C	O	
,,	18×11·5	One	12	30	C	O D	1st. folio
,,	18×11·5	2-4	12	30	C	O D	

APPENDIX

I EXTRACT

वेदाः — संहिता

1

Sl. No. 1 **ऋक्संहिता** **Ms. No. P. 7743/2**

Beginning :

॥ हरिः ॐ ॥ अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजं । होतारं रत्नधातमम् ॥ १ ॥
अग्निः पूर्वेभिर्ऋषिभिरीड्यो नूतनैरुत । स देवाँ एह वक्षति ॥ २ ॥

End :

समानी व आकूतिः समाना हृदयानि वः ।
समानमस्तु वो मनो यथा वः सुसहासति ॥ ४९ ॥

Colophon :

॥ हरिः ॐ ॥

2

Sl. No 59 **ऋक्संहिताभाष्यम् (मुद्गलभाष्यम्)** **Ms. No. C. 2320**

Beginning :

॥ स्यन्दमानं सोमं आवदन्– अस्मिन् सोमयागे त्वदीयां धनदानकीर्तिं प्रकटयन्तीत्यर्थः । ते गिर्वणः गीर्भिर्वर्तनीय इन्द्र कारवः कर्तारः ऋत्विग्यजमानाः उपातिष्ठन्त– पुरा धनलाभार्थं

× × × × तद्न्तः उपस्थाय च, तस्य– तादृशस्यौदार्योपि तस्य ते तव धनदानं विदुर्जानन्ति ॥ ६ ॥

॥ मायाभिरिति ॥ हे इन्द्र त्वं मायिनं नानाविधकपटोपेतं शुष्णं भूतानां शोषणहेतुं एतन्नामकमसुरं मायाभिः तत्प्रतिकूलैः कपटविशेषैः अवातिरः– हिंसितवानसि । मेधिराः मेधावन्तः तस्य तादृशस्य ते तव महिमानं विदुः जानन्ति ; तेषां जानतां अनुष्ठातॄणां श्रवांसि– अन्तानि उत्तिर– वर्धय ॥ ७ ॥

End :

॥ मा सा त इति ॥ वाजप्रमहः– वाजैर्धनैः प्रमहनीयेन्द्र ते त्वदीया सा सुमतिः– शोभनानु × × × × असत्– अस्मासु मा विदसत्– न विशुष्यतु तथा इ × × × जन्मनि अस्मान् × × × × × × कुर्वतु × × कुर्वतु हे मघवन् इन्द्र इत्यर्थः । धनपतिः × × × नृ गोषु × × भ × × × पय ते तव महिष्ठा प्रतिज्ञा येन × × × तिभिः प्रवर्धयितारो वयं सधमादः स्याम– पुत्रपौत्रादिभि × × × सह मा × × × भवेम ॥ १५ ॥

Colophon :

इति प्रथमस्याष्टमे षड्विंशो वर्गः । इति ऋक्संहितायामष्टके प्रथमोऽध्यायः । प्रथमाष्टकम् समाप्तम् ॥

Extr Information–

ग्रन्थान्ते–

ऋणसिद्धमद्यैव त्वन्नाम जपतो मम ।
शिवे कथमपर्णेति संज्ञां वोढुं न लज्जसे ॥

इति श्लोक एकः दृश्यते ॥

3

Sl. No. 60 ऋक्संहिताभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः) Ms. No. C. 341/2

Beginning :

यस्य निश्श्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

अथ प्रथमाष्टके द्वितीयाध्याय आरभ्यते-- तत्र 'अयं देवाय' इत्यष्टर्चं सूक्तम् । तस्य ऋषिछन्दसी पूर्ववत् । ऋभुदेवताकत्वमनुक्रम्यते ॥

End :

यद्वा 'इन्धिभवतिभ्याञ्च' इति लिटः कित्वाद्वृध्यभावः । न च 'असिद्धवदत्राभात्' इति तस्यासिद्धत्वादुवङादेशः शङ्कनीयः; 'उग्युटावुवङ्यणोस्सिद्धौ भवतः' इति तस्य सिद्धत्वात् । तिङ् इति निघातः ॥

Colophon :

इति प्रथमस्य द्वितीये अष्टत्रिंशो वर्गः

इति श्रीमद्राजाधिराजराजपरमेश्वरवैदिकमार्गप्रवर्तकश्रीवीरबुक्कभूपालसाम्राज्यधुरन्धरेण सायणामात्येन विरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे ऋक्-संहिताभाष्ये प्रथमाष्टके द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ॥

4

Sl. No. 63 ऋक्संहिताभाष्यम् (ऋगर्थदीपिका) Ms. B. 1

Beginning :

तु विष्वक्के वृत्रसहाया विविधं गताः अयजमानाः पृक्तास्ते मरणं गताः । पराचि पराववृजुः परात्तानि शीर्षाणिके इन्द्रपराङ्मुखानि युद्धाद × ज्वानो यज्वभिः स्पर्धमानाः । यदा त्वं दिव × × पयितारं धन उद्धूर्न प्रातिष्ठथाः शत्रून् तदानीमयजमानान् तान् द्यावापृथि-

× × र्निरधमः अयुयुत्सन् अयुयुत्सवन्तः ये सुराः योधयितुमिच्छावन्तः अनवद्यस्सदोषरहित × × इन्द्रस्य सेनामाश्रिताः नवग्वाक्षितयः ता × × यूक्रयन्त हतवन्तः ॥

End :

मा सा तव स्तोत्रविषया सुमतिरस्मासु शुष्यत्वतिशयेन पूजनीयान्नास्मानन्नानि सुवृण्वन्ता भज च मघवन् गोष्वस्मानीश्वरे दातृतामये वयं तुभ्यं गोभिः पुत्रैश्च सधमादः स्यामेति ॥

ऋगर्थदीपिका चेयं प्रथमश्चायमष्टकः ।
कर्ता श्री वेङ्कटार्यस्य तनयो माधवाह्वयः ॥

Colophon :

इति श्रीमाधवाचार्यविरचितऋगर्थदीपिकाप्रथमाष्टकः समाप्तः

5

Sl. No. 64 ऋक्-संहिताभाष्यम् Ms. No. C. 3001

Beginning :

त् विष्वक्ते वृत्रसहाया विविधं गताः अयजमानाः पृक्तास्ते मरणं गताः । पराचि परावृजुः शीर्षाणि त इन्द्रपराङ्मुखानि युद्धादयज्वानो यज्वभिः स्पर्धमानाः । यदा त्वं दिवस्तापयितारं धन उद्धूर्न प्रातिष्ठथाः शत्रून् प्रति तदानीमयजमानान् तान् द्यावापृथिव्योर्निरधमः अयुयुत्सुयुन् अयुयुत्सुवन्तः ये × × योधयितुमिच्छावन्तः ॥

End :

पूषा सर्वाण्येव भुवनानि जनयत्यथान्यश्चन्द्रमा विश्वं भुवनं पश्यन्नेत्यथ प्रत्यक्षः सोमापूषणा रक्षन्ते । कर्मास्मदीयं युवाभ्यां सर्वा एव प्रतता जयेमेति । धियं पूषा कर्मा पूषा प्रीणयतु सर्वस्य माता । शिष्टं स्पष्टमिति ॥

Colophon :

षष्ठव्याख्या द्वितीयस्य माधवोऽध्यायमञ्जसा ।
सङ्कर्षणानुजो यस्य भ्राता सोदनुजः कविः ॥
सेनामविद्धिप्रभृतिं व्याचिख्यासति माधवः ॥

(इति १५३ तमे पत्रे)

6

Sl. No. 68 ऋग्भाष्यम् Ms. No. P. 518/2

Begiuning :

नारायणं निखिलपूर्णगुणार्णमुच्च-
सूर्यामितद्युतिमशेषनिरस्तदोषम् ।
सर्वेश्वरं गुरुमजेशनतं प्रणम्य
वक्ष्याम ऋगर्थमतितुष्टिकरं तदस्य ॥

ओमशेषगुणाधार इति नारायणोऽप्यसौ ।
पूर्णो भूतिवरोऽनन्तसुखो यद्व्याहृतीरितः ॥

End :

उपपृक्तः क्षत्रियैः स आवेशेन जनार्दनः ।
हन्ति शत्रूंश्च तैर्देवो भये च स्वाश्रयं ददौ ॥
वर्ताभिगन्ता तरुता जेता चास्य न हि क्वचित् ।
युद्धं महाधनन्त्वर्भः प्रसिद्धं धनमेव हि ॥

Colophon :

— — —

7

Sl. No. 70 ऋग्भाष्यटीका (जयतीर्थीया) Ms. No. P. 518/1

Beginning :

नारायणाभिधं ज्योतिः प्रत्यूहध्वान्तशान्तिकृत् ।
कमलाकमलानन्दमन्तःस्वान्तमुपास्महे ॥

ऋचां पदान्युपादाय तेषां भाष्यपदैः सह ।
कुर्मः संवादितामात्रं यथाधीतं यथामति ॥

॥ इह खलु संसारकूपारपाराजिगमिषतां प्रार्थनीयस्य भगवत्प्रसादस्य + + + दर्शयति —नारायणमिति ॥

End :

ये भवन्ति जनाः सन्तः प्रज्ञासौजन्यशालिनः ।
तेषां ते मत्कृतौ यान्ति किमन्यैः पशुसन्निभैः ॥
शब्दानां साधनं सम्यक् तत्प्रयोजनकीर्तनम् ।
नाकार्षं विस्तरभयादिह तल्लक्ष्यतां बुधैः ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य श्रीमदृग्भाष्यस्य टीका-श्रीमज्जयतीर्थ-पूज्यचरणविरचिता समाप्ता ॥

8

Sl. No. 71 ऋग्भाष्यटीकाप्रकाराः Ms. No. C. 1903

Beginning :

लक्ष्मीपतिं वेदवेद्यं अनन्तगुणबृंहितम् ।
सूर्यमण्डलगं देवं नारायणमुपास्महे ॥
नमामि ज्ञानसिद्ध्यर्थं पूर्णप्रज्ञं जगद्गुरुम् ।
जयतीर्थमुनिं सर्वशास्त्रज्ञं वरदं गुरुम् ॥

End :

ग्रन्थं समाप्य तत्फलत्वेन भगवद्भक्तिं प्रार्थयते ॥ देवता इति ॥ पश्चादिनः स्वकृतं व्याख्यानं न सहन्ते, अत आह —ये भवन्तीति ॥ विस्तरेण सर्वेषां शब्दानामसाधने तत्प्रयोजनाकथने चैव निमित्तमाह— शब्दानामिति ॥

Colophon–

इति श्रीमत्सत्यनिधितीर्थचरणाराधकश्रीमत्सत्यनाथयतिना विरचिते ऋग्भाष्यटीकाप्रकारो रूपावतारः समाप्तः ॥

9

Sl. No. 72 **ऋगर्थोद्धारः** Ms. No. 927

Beginning :

प्रणम्य यादवाचार्यगुरूणां पदपङ्कजे ।
ऋगर्थो भाष्यटीकोक्तः सङ्गृह्योद्ध्रियते मया ॥ १ ॥

॥ सर्वदेवानां मुख्यतो भगवानेव ऋषिः । अनन्तरं लक्ष्मीचतुर्मुखादयो देवा मधुच्छन्द्रप्रभृतयो मुनयश्चर्षय इति ज्ञातव्यम् ॥

End :

॥ विश्वद्रूपीमिति वरूणः परानन्दतनुर्विष्णुः+ +द्रु गतौ, आप्लृ—व्याप्तौ इति धातोः तं अतिद्रुतश्रमणवन्तं हिरण्मये । हितं च रमणीयं चेति हिरण्मयम् । हितशब्दस्य हिं इत्यादेशो श्रीकारलोपे वा सति +++++ रमणीयमित्यत्र मकारलोपे........

Colophon :

10

Sl. No. 74 ऋग्भाष्यटीका (भावरत्नकोशः) Ms. No. C. 72

Beginning :

.........................क्रीडन्महाकारणम् ।
मेधाविभिः स्तूयमानं वन्दे श्रीमध्ववल्लभम् ॥
येन श्रीमध्वशास्त्रेषु शुकवच्छिक्षितोऽभवम् ।
करुणावारिराशिं तं तातपादं नमाम्यहम् ॥

End :

श्रीमदृग्भाष्यटीकायां स्खलनं मे न दूषणम् ।
तत्सेवायां ××××× ध्या मे धीर्दयालुभिः ॥

Colophon:

इतिश्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यसर्वतन्त्रस्वतन्त्रश्रीमद्वैष्णवसिद्धान्तप्रतिष्ठापनधुरीणश्रीमद्राघवेन्द्रश्रीपादगुरूकृपापालनातिशयलब्धाध्यात्मविद्यावैशद्येन श्रीमद्वेङ्कटनारायणाचार्यवर्याणां तनूभवेन तदन्तेवासिना मुद्दुवेङ्कटकृष्णेन विरचितायां भावरत्नकोशसमाख्यायां व्याख्यायां प्रथमाष्टके द्वितीयोऽध्यायः ॥

11

Sl. No. 75 ऋग्भाष्यटीकाविवृत्तिः Ms. B. 122

Beginning:

कल्याणगुणपूर्णाय पङ्कजादिप्रसूतये ।
श्रीमध्वदेशिकेष्टाय श्रीवराहाय ते नमः ॥
अथ तद्दासदासेन रामचन्द्राख्यभिक्षुणा ।
ऋग्भाष्यविवृतेर्व्याख्या क्रियते प्रीतये हरेः ॥

श्रीमान् जयतीर्थमुनिः + + + ॥ नारायणाभिधमिति ॥

End:

सौम्यं सोमस्वरूपमिति काशिकायां मये चेति सूत्रव्याख्यानावसरे सोमग्रहणं यत्प्रत्ययश्चानुवर्तते । मय इति मयडर्थो लक्ष्यते । सोमशब्दात् मयडर्थे यत्प्रत्ययो भवतीत्युक्तत्वात् + + + तस्मिन्नर्थे सोमशब्दात् यत्प्रत्यये कृते निष्पन्नस्य सौम्यशब्दस्य सोमस्वरूपार्थकत्वं युक्तमिति द्रष्टव्यम् ॥

Colophon:

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यसर्वतन्त्रस्वतन्त्रव्यासतीर्थमुनिवर्यपौत्रश्रीपतितीर्थपूज्यपादानां शिष्येण रामचन्द्रभिक्षुणा कृतायां श्रीमदृग्भाष्यटीकाविवृतौ प्रथमोऽध्यायः ॥

12

Sl. No. 78 ऋग्भाष्यटिप्पणी (पञ्चिका) Ms. C. 825

Beginning:

सकलसुगुणपात्रं सर्वदोषैकजैत्रं
सुमतिसुगतिदात्रं सुष्ठुसद्भावनेत्रम् ।

निखिलजनजनित्रं नित्यदुग्धैकवेत्रं
नवनवसुचरित्रं नौमि सीताकलत्रम् ॥

\+ + +

ऋग्भाष्यविवृत्तेः भावगूढाया भावबुद्धये ।
पञ्चिका क्रियते विद्याधीशशिष्येण शक्तितः ॥

End :

मध्ये पूर्वपूर्वस्मिन् उत्तरोत्तरस्य हेतुत्वात् न वैयर्थ्यमित्याह – त्रयाणामपीति ॥ ब्राह्मणादिभिरपीत ॥ प्रजा वै नरो वाक् शंस इति ब्राह्मणोक्तेरिति भावः ॥

I3

Sl. No. 79 ऋग्भाष्यटीकाटिप्पणी Ms. A. 691

Beginning:

य इज्यते सदा वेदैः विशेषेण ऋगादिभिः ।
तं वन्दे कमलानाथं कल्याणगुणशालिनम् ॥
ऋचामभिहितार्थो हि येन सम्यक् प्रकाशितः ।
तं वन्दे श्रीमदानन्दतीर्थार्यगुरुशेखरम् ॥

\+ + +

लक्ष्मीनारायणोख्योऽहं गुरुपादप्रसादतः ।
ऋग्भाष्यटीकावाक्यानां भावं वक्ष्यामि लेशतः ॥

End :

द्वितीयाध्याये कस्य नूनमित्यस्यामृचि भाष्ये गां चादितिर्महती तन्मही चेति महीशब्दस्य भगवद्विषयकतया व्याख्यास्यमानत्वादित्यर्थः । विवृतश्च तत्र टी............

14

Sl No. 80 **ऋग्भाष्यटीकाविवृत्तिः** (ऋग्भाष्यपञ्चिका) Ms. B. 81

(पदार्थप्रकाशिका)

Beginning :

व्यासं पूर्णमतेः विद्योपहृदयाम्भेजे सदा वासिनं
श्रीशं कञ्जभवादिवन्द्यचरणं तर्कामहे तं मुहुः ।
पूर्णप्रज्ञजयार्यपूर्वकमुनीन् वेदेशसद्योगिनो
वन्देऽहं सकलेष्टदान् स्मरणतो विघ्नौघविद्रावकान् ॥ १ ॥

श्रीमन्न्यायसुधाया यैर्भावः सम्यक् प्रकाशितः ।
तान् वन्दे यादवाचार्यान् सदा विद्यागुरून् मम ॥ २ ॥

अथैतत्कृपया श्रीनिवासाख्यायुतसूरिणा ।
विव्रियते बुद्धिशुद्ध्यै ऋचां भाष्यस्य पञ्चिका ॥ ३ ॥

सर्वज्ञकल्पष्टीकाकारो जयतीर्थश्रीमच्चरणः + + + मङ्गलं + + +
निबध्नाति --- नारायणमिति ॥

End :

प्रसिद्धा × × × × × पक्षे तु अग्निद्वारैव सर्वदेवानां आहुतिप्राप्तेः
तदपेक्षया प्रथमं पानायेत्यर्थो द्रष्टव्य इत्यशेषमतिमङ्गलम् ॥

श्रीमद्भाष्यस्य टीकायां श्रीनिवासेन दुर्गमः ।
विवृतः प्रथमाध्यायो गुरूणां सत्कृपाबलात् ॥

Colophon :

इति श्रीमद्यदुपत्याचार्यपूज्यपादाराधकेन श्रीनिवासेनविरचितायां श्रीमदृग्भाष्यटीकाविवृतौ
पदार्थप्रकाशिकाख्यायां प्रथमोऽध्यायः ॥

15

Sl. No. 81 ऋग्भाष्यटीकाविवृत्तिः (पदार्थप्रकाशिका) Ms. B. 82

Beginning :

वेदव्यासं पूर्णबोधैकवन्द्यं
गुरूपास्यं सम्प्रणम्येष्टदेवम् ।
ऋग्भाष्यद्वितीयाध्यायटीकां
विवृण्वेऽहं गुरुशिक्षानुसारात् ॥

अयं देवाय जन्मने । अयं अष्टावार्भवमित्यनुक्रमणिकायां–

End :

अवशिष्टऋग्योजना द्रष्टव्येत्यशेषमतिमङ्गलम् ।

श्रीमदृग्भाष्यटीकायां श्रीनिवासेन दुर्गमः ।
विवृतो द्वितीयाध्यायः गुरूणां सत्कृपाबलात् ॥

Colophone :

इति श्रीमदृग्भाष्यटीकाविवृतौ पदार्थप्रकाशिकाख्यायां द्वितीयोऽध्यायः ।

16

Sl. No. 82 ऋग्भाष्यटीकाविवृतिः (पदार्थप्रकाशिका) Ms. B. 105

Beginning :

नत्वा व्यासं पूर्णबोधं मुनीन्द्रान्
जयार्यपूर्वान् यादवार्यान् गुरूंश्च ।
ऋग्भाष्यस्य तृतीयाध्यायटीकां
विवृण्महेऽलं गुरुशिक्षानुसारात् ॥

एतायामोपगव्यं त इन्द्रम् । इन्द्रस्य पञ्चोना एतेत्यनुक्रमणिकां —

End :

बुधैः क्षम्यतामित्याह --- शिष्टानामिति ॥ + + +

यादवार्यगुरुशिक्षित अर्थः
सम्प्रदायमविहाय निबद्धः ।
स तु सुशिक्षितबुद्धिमतामलां
प्रवचनाय भवेदुपकारः ॥

Colophon :

इति श्रीमद्यदुपत्याचार्यपूज्यपादाराधकेन श्रीनिवासेन विरचितायां श्रीमदृग्भाष्यटीकाविवृतौ पदार्थप्रकाशिकायां तृतीयोऽध्यायः ॥

17

Sl. No. 83 ऋग्भाष्यटीकाविवृतिः Ms. C. 22

Beginning :

श्रीब्रह्मवन्द्यं सुगुणं मुकुन्दं
द्वैपायनं मध्वमुनिं जयार्यम् ।
विद्याधधीशान् स्वगुरून् प्रणम्य
ऋग्भाष्यटीकाविवृतिं करिष्ये ॥ १ ॥

ग्रन्थादौ मङ्गलमाचरति ॥ नारायणेति ॥ + + + चिकीर्षितं प्रतिजानीते – ऋचामिति ॥ वयं ऋचां पदानि उपादाय इति इष्टं विना अनूद्य तेषां पदानां भाष्यपदैः संवादितामात्रं + + + संयोजनमात्रं कुर्मः ॥

End :

ग्रन्थेऽस्मिन् स्खलनं किञ्चिन् क्षन्तव्यं साधुभिर्बुधैः ।
भ्रान्तेः पुरुषधर्मत्वात् गच्छतः स्खलनात्तथा ॥
श्रीमध्वोक्तिसिन्धौ जयमुनि + + +
+ + +
+ + +
श्रीशः प्रसन्नाननहृदययुतः प्रीयतां मध्वनाथे ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पाचार्यविरचितश्रीमदृग्भाष्यटीकायाः श्रीमज्जयतीर्थाचार्य-विरचितायाः विवृतिः नरसिंहविरचिता समाप्ता ॥

18

Sl. No. 84 ऋग्भाष्यटीकाविवृत्तिः Ms. C. 1083

Beginning :

श्रीब्रह्मवायुरुद्रेन्द्राः प्राप्नुवन्ति यदाश्रयात् ।
महाफलमहं वन्दे तद्विष्णोः परमं पदम् ॥

एतावाम ॥ पञ्चदशर्चमिति ॥ अनुक्रमणिकायां एतेति सूक्तमात्रप्रतीकेन पञ्चो-नेत्यनुवृत्या + + + सिद्धत्वादिति भावः ॥

End :

अत एव बुधैरित्युक्तम् । अनेन बुधानां परापरत्वशालिनां हरिगुर्वादिभक्तिमतां निघण्टुव्याकरणाद्यभिज्ञानां एवात्र ऋग्भाष्ये अधिकार इति सूचितमित्यशेषमतिमङ्गलम् ॥

नरहरिनतिलक्ष्मीः + + + अनेन प्रसन्नः ॥ १ ॥
बहुग्रन्थत् + + + + मे स्यात् ॥ २ ॥

छलारिनारायणवर्यपुत्र-
नृसिंहनाम्ना रचिता शुभेयम् ।
ऋग्भाष्यटीकाविवृतिस्तयास्यां
हरिः पितुर्मे सुफलप्रदः स्यात् ॥३॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितश्रीमदृग्भाष्यस्य टीकायाः श्रीमज्जयतीर्था-चार्यविरचितायाः विवृतिः छलारिनरसिंहविरचिता समाप्ता ॥

19

Sl. No. 85 — ऋग्भाष्यटीकाविवृतिः — Ms. C. 1305

Beginning :

श्रीब्रह्मवन्द्यं सगुणं मुकुन्दं
द्वैपायनं मध्वमुनिं जयार्यम् ।
विद्याद्यधीशान् स्वगुरून् प्रणम्य
ऋग्भाष्यटिकाविवृतिं करिष्ये ॥

\+ + +

॥ ग्रन्थादौ मङ्गलमाचरति — नारायणेति ॥

End :

भाष्येऽधिकार इति सूचितं इत्यशेषमतिमङ्गलम् ॥ ६१ ॥

\+ + +

वहुग्रन्थसन्दर्भमालोक्य कृच्छ्राद्धरिप्रीतये सङ्गृहीतेऽत्र भावं अविज्ञाय चेद्दूषयेत्कश्चिदेतत् भवेद्दूषणं नाग्रतस्स च ते स्यादाव × × लाटने ।

× × यणवर्यपुत्र × × नृसिंहनाम्ना रचिते शुभोऽयम् ।
भाष्यटीकविवृतिस्तया यद्धरिःपितुर्मे सकलप्रदः स्यात् ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितश्रीमदृग्भाष्ये टीकायां श्रीमज्जयतीर्थार्य-विरचितायां नृसिंहकविरचिता टीका समाप्ता ॥

तृतीयाध्याये एकविंशतिवर्गः

20

Sl. No. 86 — ऋग्भाष्यटीकाव्याख्या (भावरत्नप्रकाशिका) — Ms. P. 2981/1

Colophon :

× × × × वेदैर्विं × × ×

तं वन्दे कमलानाथं कल्याणगुणशालिनम् ।
ऋचामभिमतोऽर्थो हि येन सम्यक् प्रकाशितः ॥

\+ \+ \+ \+ \+

\+ \+ \+ श्रीमदानन्दतीर्थार्यगुणशेखरम् ॥

लक्ष्मीनारायणाख्योऽहं गुरुपादप्रसादतः ।
ऋग्भाष्यटीकाव्याख्यानां भावं वक्ष्यामि लेशतः ॥

End :

वाक्यं तत्सन्नियोगेनैव वाशब्दस्य व्यवस्थितविकल्पार्थत्वात् । अन्यथा एकस्मिन् पक्ष एवान्यतरपक्षपर्यवसायित्वापत्तेरित्युभयोरपि सार्थक्यमिति भावः ॥

21

Sl. No. 88 ऋगर्थमञ्जरी (मन्त्रार्थमञ्जरी) Ms. P. 2436

Beginning :

अशेषगुणसम्पूर्णं सर्वदोषविवर्जितम् ।
अनन्ताम्नायसंवेद्यं वन्देऽहं कमलापतिम् ॥
प्रणम्य श्रीमदानन्दतीर्थादिगुरुशेखरान् ।
सङ्ग्रहीष्यामि ऋग्भाष्यप्रोक्तानर्थान् ऋचां स्फुटम् ॥

ऋक्शाखागतैकोत्तरसहस्रसूक्तमध्ये कानि चित् चत्वारिंशत्सूक्तानि ॥

End :

आद्याध्यायस्य मन्त्रार्थान् नुभाष्याटीकानि कुर्वतानु ।
समग्रहीष्यं बालानां बोधाय प्रथिता वयम् ॥ (?)

Colophon :

इति श्रीमन्त्रार्थमञ्जर्यां राघवेन्द्रकृतायां प्रथमाष्टके प्रथमोऽध्यायः ॥

22

Sl. No. 90 **ऋगर्थचूडामणिः** Ms. P. 315/2

Beginning :

श्रीशं व्यासं वेदवेद्यं गुरून् नत्वा यथामति ।
ऋग्भाष्यभावं सङ्गृह्य ऋगर्थो लिख्यते मया ॥

॥ अग्निमीळे पुरोहितम् ॥ दृष्टादृष्टफलत्वात् ऋषिछन्दोदेवताज्ञानमावश्यकम् । तत्र सर्वविद्यानां मुख्यतो भगवान् ऋषिः । ततः श्रीः । ततो ब्रह्मवायू । ततः तत्पत्न्यौ ऋषित्वेन ज्ञेये । मधुछन्दा अवान्तर ऋषिः । अग्निमीळ-इत्यादिऋक्शतस्य सर्वविद्यानां नारायणो देवता ॥

End :

आ इन्द्रेति छेदः । दशर्चमेतदैन्द्रं सूक्तम् । हे इन्द्र सानसिं + + + + ऊतये रक्षायै रक्षानिमित्तं रयिं वित्तं + + + आभर आहरादेहीति याव × × हृञ हरण इत्यस्य छन्दसि हकारस्य तकारे ऋचि भरेति रूपम् ॥ २ ॥

॥ नि येन मुष्टिहत्यया ॥ येन वित्तेन निमित्तेन त्वेतासः त्वयेरिता वयं नु युष्मच्छब्दस्य मपर्यन्तस्य प्रत्ययोत्तरपदयोश्चेत्यनेन त्वइत्यादे........

23

Sl. No. 96 **कृष्णयजुस्संहिता** (तैत्तिरीयसंहिता, यजुस्संहिता) Ms. P. 1037

Beginning :

इषे त्वोर्जे त्वा वायव स्थोपायव स्थ देवो वः सविता प्रार्पयतु श्रेष्ठतमाय कर्मण आप्यायध्वमघ्निया देवभागमूर्जस्वतीः पयस्वतीः प्रजावतीरनमी वा अयक्ष्मामा वस्तेन ईशत माघशँसो रुद्रस्य हेतिः परि वो वृणक्तु ध्रुवा अस्मिन् गोपतौ स्यात बह्वीर्यजमानस्य पशून् पाहि ॥

End :

समुद्र उदरमन्तरिक्षं पायुर्द्यावापृथिवी आण्डौ ग्रावा शेफः सोमो रेतो यज्जञ्भ्यते तद्विद्योतते यद्विधूनुते तत्स्तनयति यन्मेहति तद्वर्षति वागेवास्य वागहर्वा अश्वस्य जायमानस्य महिमा पुरस्ताज्जायते रात्रिरेनं महिमा पश्चादनुजायत एतौ वै महिमानावश्वमभितः सम्बभूवतुर्हयो देवानवहत् अर्वासुरान् वाजी गन्धर्वानश्वो मनुष्यान् समुद्रो वा अश्वस्य योनिः समुद्रो बन्धुः ॥ + + + + इत्याहुर्वरुणोद्भिस्साम्ने चतुःपञ्चाशत् । गावस्समुद्रो बन्धुः ॥

Colophon-

सप्तमकाण्डः समाप्तः ॥

24

Sl. No. 137 — कृष्णयजुस्संहिताभाष्यम् — Ms. No. A. 2

(तैत्तिरीयसंहिताभाष्यम् , यजुस्संहिताभाष्यम् , ज्ञानयज्ञः)

Beginning :

तस्मादत्रामावास्यायां सन्नयतः शाखामाच्छिनत्यध्वर्युः –इषे त्वोर्जे त्वेति ॥ उभावा-सिन्द्राग्नी इत्यतः प्रागितःप्रभृति ये मन्त्राः तेषां प्रजापतिः काण्ड ऋषिः ॥

अत्र केचित् युष्मच्छब्दावृत्त्या द्वे यजुषी आहुः । तदानीं छेदने द्वयोस्समुच्चयः ॥

End :

औद्भिदमिति विभक्त्युदात्तत्वमेव प्रवर्तते । आभ्यां सहेन्द्रः आमासु तरुणीषु अत्र चासु गोषु अन्तःपरिपक्वं पयो जनयत् जनयति उत्पादयति । जनेर्ण्यन्तात्पूर्ववल्लङ् । पूर्ववदड-भावः छन्दस्युभयथेति शप आर्धधातुकत्वाण्णिलोपः । ताविमावेवं महानुभावौ अस्माकं दुश्चर्मतां नाशयताम् । शोभनानि दत्तामित्यर्थः ।

Colophon :

इति भट्टभास्करमिश्रविरचिते ज्ञानयज्ञाख्ये यजुर्वेदभाष्ये प्रथमकाण्डे अष्टमप्रश्ने द्वाविंशोऽनुवाकः ॥

25

Sl. No. 160 शुक्लयजुस्संहिता– वाजसनेयसंहिता (काण्वपाठः) Ms. P. 3325/1

Beginning :

॥ ॐ ॥ प्र नो यच्छत्वर्यमा प्र पूषा प्र सरस्वती प्र वाग्देवी ददातु नः । अर्यमणं बृहस्पतिमिन्द्रं दानाय चोदय । वाचं विष्णुं सरस्वतीं सवितारं च वाजिनम् ॥

भूर्भुवः स्वः तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

॥ हरिः ॐ ॥ इषे त्वोर्जे त्वा वायव स्थ देवो वः सविता प्रार्पयतु श्रेष्ठतमाय कर्मण आप्यायध्वमघ्न्या इन्द्राय भागं प्रजावतीरमीवा अयक्ष्मा मावस्तेन ईशत माघशँसो ध्रुवा अस्मिन् गोपतौ स्यात बह्वीर्यजमानस्य पशून् पाहि ॥

End :

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान्विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् ।
युयोध्यस्मज्जुहुराणमेनो भूयिष्ठां ते नमउक्तिं विधेम ॥

Colophon :

इति वाजसनेयान्तर्गते काण्वीये शुक्लयजुर्वेदाम्नायपाठे चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

26

Sl. No. 162 सामसंहिता (कौथुमशाखा) Ms. No. P. 3234/1

Beginning :

अग्न आ याहि वीतये गृणानो हव्यदातये । निहोता सत्सि बर्हिषि ।
त्वमग्ने यज्ञानां होता विश्वेषां हितः । देवेभिर्मानुषे जने ॥
अग्निं दूतं वृणीमहे होतारं विश्ववेदसम् । अस्य यज्ञस्य सुक्रतुम् ॥

End :

मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः परावत आ जगन्था परस्याः ।
सृकं सं शाय पविमिन्द्र तिग्मं विशत्रून् ताढि विमृधो नुदस्व ॥

भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवँसस्तनूभिर्व्यशेमहि देवहितं यदायुः ॥
स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्वदेवाः ।
स्वस्तिनस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

आद्यन्तऋक्-सङ्ख्या—१२०३ । उत्तरा ऋचः १४६५ ॥

Colophon:

एकविंशोऽध्यायः ॥

27

Sl. No. 210 **सामसंहिताभाष्यम्** Ms. 2975

Beginning:

वागर्थोभयरूपेण भासमानं परेश्वरम् ।
वन्दे पुरुषसूक्तसंज्ञं ऋक्सामभ्याममिष्टुतम् ॥
नत्वा नारायणं देवं तत्प्रसादाप्तधीगुणः ।
साम्नां श्रीभरतस्वामी काश्यपो व्याकरोद्वचः ॥
होय्सळाधीश्वरे पृथ्वीं रामनाथे प्रशासति ।
व्याख्या कृतेयं क्षेमेण श्रीरङ्गे वसता मया ॥

+ + +

मन्त्रतद्ब्राह्मणार्षेयछन्दोदैवतविद्द्विजः ।
अर्थज्ञाश्चाश्नुते भद्रं यतो ज्ञेयान्यमून्यतः ॥

तथा हि श्रूयते– यो ह वा अविदितार्षेयछन्दोदैवतब्राह्मणेन मन्त्रेणेत्यारभ्य तस्मादेतानि मन्त्रे मन्त्रे विद्यादित्यन्तम् ॥

End:

कृत्वा महान् कृत्वा कर्मणो हेतुनाकर्मकृत्यर्थः । + + + + हरिव × × × × न इति सखा तं सखा स × एव तं प्रसिद्धं वृषणं वर्षुकं रथं इन्द्रस्य

× × × × × पात्रं × × योंजनं हार्योजनाख्यं सोमग्रहं पूर्णं सोमे नचिकेतति ऋपये × × × × यो वज्र............

Colophon :

— — —

28

Sl. No. 211 सामसंहिताभाष्यम् Ms. No A. 234

Beginning :

वागर्थद्वयरूपेग (वागर्थो हररूपेण) भासमानं परेश्वरम् ।
वन्दे पुरुषमृक्संज्ञं ऋक्सामाभ्यामभिष्टुतम् ॥ १ ॥
नत्वा नारायणं देवं तत्प्रसादात्तधीगुणः ।
साम्नां श्रीभरतस्वामी काश्यपो व्याकरोत्तृचः ॥ २ ॥
मोसलाधीश्वरे पृथ्वीं रामनाथे प्रशासति ।
व्याख्या कृतेयं क्षेमेण श्रीरङ्गे वसता मया ॥ ३ ॥
श्रवणेनानुगृह्णन्तु सन्तस्तां वीतमत्सराः ।
अपश्यन्तस्सतो दोषान् उत्पश्यन्तोऽसतो गुणान् ॥ ४ ॥
मन्त्रैस्तद्ब्राह्मणार्षेयछन्दोदैवतविद्द्विजः ।
अर्थज्ञाश्चाश्नुते भद्रं यतो ज्ञेयान्यमून्यतः ॥ ५ ॥

तथा हि श्रूयते– यो ह वा अविदितार्षेयच्छन्दोदैवतब्राह्मणेन मन्त्रेणेत्यारभ्य तस्मादेतानि मन्त्रे मन्त्रे विद्यादित्यन्तम । तथा च स्थाणुरयं भारवाहः किलाभूदधीत्य वेदं न विजानाति योऽर्थम् । योऽर्थज्ञ इत्सकलं भद्रमश्नुतेस नाकमेति ज्ञानविधूनपाप्मा ॥

End :

अथ पुरीषपदानि तानि सर्वाण्यैन्द्राण्येव तत्तद्गुणयोगात्तन्नियामकत्वेन वाय्व्यादिपदैस्सम्बोध्य स्तूयते । एव एवमहि त्वं उक्तगणोऽसि एवेति पुनरुक्तिरादरार्थेति एवं हि त्वं हे अग्ने अग्रस्य नेतणिति । एवं हि त्वं हे इन्द्र परमेश्वर एवं हि त्वं हे पूषन् पोषक विश्वस्येति एवं हि भवता हे देवा इति सर्वदेवानां बलरूपेणावस्थानादिन्द्रस्सम्बोध्यत इति ॥

इति श्रीभरतस्वामी महानाम्नीं यथामति ।
व्याख्यास्खलितमस्यात्र क्षमतां बलवृत्रहा ॥

Colophon :

इति श्रीभरतस्वामिनः कृतौ सामवेदभाष्ये महानाम्नीविवरणम् ॥

Extra Information :

ग्रन्थान्ते–

विकारिसंवत्सरचैत्रशुक्लचतुर्थ्यां लिखितम् ।
पुरातननीडामङ्गलवासी रामनाथोऽस्य लेखकः ॥

29

Sl. No. 212 सामसंहिताभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः) Ms. P. 2572/1

Beginning :

वागीशाद्यास्सुमनसः सर्वार्थासु × × × × ।
× × × × कृत्यास्स्युः तं नमामि गजाननम् ॥
यस्य निश्वसितं वेदाः यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥
तत्कटाक्षेण तद्रूपं दधद्बुक्कमहीपतिः ।
आदिशत्सायणाचार्यं वेदार्थस्य प्रकाशने ॥

+ + +

सामवेदार्थमेषोऽत्र प्रकाशयति सादरम् ।

+ + +

मन्त्रस्वर्युहोत्रुद्गातृब्रह्मकर्तव्यप्रतिपादको यो मन्त्रस्तस्यार्थो योजनीय इति चेत् स योज्यते ।

ऋचा × × पोषमास्ते पुपुष्वान् यत्रवो गायति शक्करीषु ।
ब्रह्मवो वदति जातवि × × यज्ञस्य मात्रां विमिमीत उर्वः ॥

इत्येष मन्त्रः । तस्यायमर्थः– त्वशब्दः सर्वनामसु पठितः ।

End :

अथ अष्टमी । ऋजिश्वा ऋषिः । छं– ककुप् । यः– सोमः, उस्रियाः– उत्सरणशीलाः + + + ओजसा– बलेन, निरकृन्तन्– निरच्छिनत्, निरगमयत्, अन्तरिक्षाद्वृद्दिमकार्षीदित्यर्थः । + + + किञ्च हे धृष्णो शत्रुधर्षणशील सोम ! त्वं, वर्मीव– कवचीव शूरः, आरुज– असुरान् जहि ।

'अपिया अन्तरश्मनि', 'अप्ध्या अन्तरश्मनः' इति पाठौ ॥

Colophon :

इति पञ्चमस्याध्यायस्य एकादशः खण्डः ।

इति श्रीमद्राजाधिराज-राजपरमेश्वर-वैदिकमार्गप्रवर्तक-श्रीवीरबुक्कभूपालसाम्राज्यधुरन्धरेण सायणाचार्येण विरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे छन्दोव्याख्याने पञ्चमोऽध्यायः । समाप्ता च संहिता ॥

30

Sl. No. 218

अनुवंशब्राह्मणम्

Ms. P. 5172/14

Beginning :

देवान् यथापूर्वं तर्पयिष्यामोऽग्निस्तृप्यतु ब्रह्मा सोमश्शिवः प्रजापतिस्सवितेन्द्रो बृहस्पतिस्त्वष्टा विष्णुर्यमा वायुरादित्यश्चन्द्रमा नक्षत्राणि सहदेवतास्सिर्वसवो रुद्रा आदित्या भृगवोऽङ्गिरसः साध्या मरुतो विश्वेदेवा सर्वे देवा वाक् च मनश्चापश्चोषधयश्चेन्द्राग्नी धातार्यमा सार्धमासर्तव × × × × × × मासीः सर्वाश्च देवपत्न्य + + + + + सत्राणि च सदस्याः ॥ १ ॥

End :

विपविन्त्र्या देवास्तृप्यन्तामेकपविन्त्र्या देवा मनुष्यप्रभृतयस्तृप्यन्तां सङ्कर्षणवासुदेवौ धन्वन्तरिः + + + + + कौशिकी वडबा प्राथिथेयी मैत्रायणी दाक्षायणी सर्वाचार्यः कुलाचार्यः गुरुकुलवासिनः कन्या ब्रह्मचारी आत्मार्था याज्ञवल्क्यो ये चान्ये आचार्यास्तेभ्यश्च स्वधेति तेभ्यः स्वधेति ॥

Colophon :

इत्यनुवंशब्राह्मणं समाप्तम् ॥

31

Sl. No. 235

ऐतरेयब्राह्मणम्

Ms. 4230/1

Beginning :

अग्निर्वै देवानामवमो विष्णुः परमस्तदन्तरेण सर्वा अन्या देवताः । आग्ना वैष्णवं पुरोळाशं निर्वपन्ति दीक्षणीयमेकादशकपालम् । सर्वाभ्य एवैनं तद्देवताभ्योऽनन्तरायं निर्वपन्ति । अग्निर्वै सर्वा देवता विष्णुः सर्वा देवताः ॥

End :

तमेतं ब्रह्मगः परिमरं मैत्रेयः कौषारवः सुत्वने कैरिशये भार्गायणाय राज्ञो प्रोवाच तं ह पञ्च राजानः परिमम्रुस्ततः सुत्वा महज्जगाम । तस्य व्रतं न द्विपतः पूर्वं उपविशेद्यदि तिष्ठन्तं मन्येत तिष्ठेतैव न द्विपतः पूर्वः संविशेद्यद्यासीनं मन्येताऽऽसीतैव न द्विपतः पूर्वः प्रस्वप्याद्यदि जाग्रतं मन्येत जाग्रियादेव । अपि ह यद्यस्याश्ममूर्धा द्विपन् भवति क्षिप्रं है वैनं स्तृणुते स्तृणुते ॥

Colophon :

इत्यष्टमपञ्चिका ॥

32

Sl. No. 280 **गोपथब्राह्मणम्** (अथर्ववेदब्राह्मणम्) **Ms. No. P. 3333/2**

Beginning :

ॐ ब्रह्म ह वा इदमग्र आसीत् स्वयम्भेकमेव ; तदैक्षत ; महद्वै यक्षं यदेकमेवास्मि ; हन्ताहं मदेव मन्मात्रं द्वितीयं देवं निर्मिमा इति तदभ्यश्राम्यदभ्यतपत् समतपत् तस्य श्रान्तस्य तप्तस्य सन्तप्तस्य ललाटे स्नेहो यदार्द्रमजायत ; तेनानन्दत् तदब्रवीन्महद्वै यक्षं सुवेदमविदमहमिति ; तद्यदब्रवीन्महद्वै यक्षं सुवेदमविदामह इति तस्मात्सुवेदोऽभवत्तं वा एतं सुवेदं सन्तं स्वेद इत्याचक्षते परोक्षेण परोक्षप्रिया इव हि देवा भवन्ति प्रत्यक्षद्विषः ॥ १ ॥

End :

अथ दधिक्रीं शंसति दधिक्राव्णो अकारिषमिति + + + + तृतीयसवने तद्यदेतं तृचमैन्द्रावार्हस्पत्यं सूक्तं शंसन्त्यैन्द्रावार्हस्पत्या परिधानीया विशो अदेवीरभ्याचरन्तीरित्य. परजना ह वै विशो देवीर्न ह्यस्यापरजनं भयं भवति शान्ताः प्रजाः क्लृप्ताः सहन्ते यत्रैवंविदं शंसति यत्रैवंविदं शंसतीति ब्राह्मणम् ॥

Colophon :

इति श्रीअथर्ववेदगोपथब्राह्मणे षष्ठ प्रपाठकः समाप्तः ॥

33

Sl. No. 281 **छान्दोग्यब्राह्मणम्** Ms. No. P. 5785/2

Beginning :

ॐ ग्रहोक्तं वा एतद्यत्प्रगॄँ नव प्रातर्ग्रहा गृह्यन्ते नवभिर्बहिष्पवमाने स्तुवते स्तुते स्तोमे दशमं गृह्णाति हि। × × × × कार इतरासां दशमः स्योसा सम्मा। वायव्यं शंसति। तेन वायव्य उक्थवानैन्द्रवायवं शंसति तेनैन्द्राबायवदेकैवान्मैत्रावरुणं शंसति तेन मैत्रावरुण उक्तथवानाश्विनं + + + तेऽस्य सर्वेशः स्तोक्तथा उक्तिथनो भवन्ति य एवं वेद ॥ १ ॥

End :

देवा वै प्रथमेनाह्ना। वै × × × वरुणस्योक्तथमश्रयन्त। अग्निर्मोहं वै देवा आश्रयन्त। अथ देवीनां छन्दांसि वै देवेभ्यो हव्यमूढ्वा त्रीणि ह वै देवेभ्यो यज्ञे क्रियन्ते। य............

Colophon :

— — —

34

Sl. No. 282 **छान्दोग्योपनिषद्ब्राह्मणम्** Ms. No. P. 8321

Beginning :

ब्राह्मणेन मन्त्रेण याजयति वा ध्यायति वा स्थाणुं वर्छुति गर्तं वा पद्यीत प्र षा मीयते पापीयान् भवति यातायामान्यस्य छन्दांसि भवन्ति अथ यो मन्त्रे मन्त्रे वेद सर्वमायुरेति।

End :

प्रातरनुवाके पुरा परिधानीयाया + + + यो रिष्यति यज्ञं रिष्यन्तं यजमानो नु रिष्यति स यष्ठा पापीयान् भवतीत्यथ यथोपाकृते प्रातरनुवाके

Colophon :

— — —

35

Sl. No. 283 **जैमिनीयब्राह्मणम्** (तलवकारब्राह्मणम्) Ms. P. 3320

Beginning :

उज्जहारागमाम्भोधेर्यो धर्मामृतमञ्जसा ।
न्यायैर्निर्मथ्य भगवान् स प्रसीदतु जैमिनिः ॥

तदाहुः— को नु जुहोति ? कस्मिन् हूयत इति ? प्राणेनैव जुहोति ; प्राणे हूयते ; तद्यदेतदग्नीन् मन्थन्ति यजमानस्यैव तत्प्राणान् जनयन्ति ; तद्यावद्ध मन्थन्ति न तर्हि चक्षुरेवास्य तज्जयते चक्षुर्म एतद्जनीत्येव तद्विद्यात् ॥

End :

ते देवाः प्रजापतिमुपेत्याब्रुवन्— एकं वाव किञ्च सामास गायत्रमेव यद्राथन्तो गायत्रं शिरोऽभूत्तत्समभूत्तया न तृतीयसवनम् । तमब्रुवन् यत इदमादिथाः किमह भविष्यतीति सोऽब्रवीत् छन्दांस्यत्र प्रतिवप्स्यामि छन्दोभिरेता आख्या इष्यन्त इति । तस्मादेता गायत्री-स्सतीश्छन्दोभिराख्यायन्तेऽथोपगीतेनैव तेऽजायन्त ते सर्व एव साङ्गास्सतनवोऽमृतास्सम्भवन् सर्वो हैव साङ्गास्सतनुश्मृतास्सम्भवति ; य एवं वेदैतास्मिंस्तद्विद्वान् श्रेयान् भवतीति ह स्माह शाट्यायनिः ॥

Colophon :

— — —

36

Sl. No. 285 **जैमिनीयार्षेयब्राह्मणम्** (आर्षेयब्राह्मणम्) Ms.P. 3321/2

Beginning :

ओमित्येतत्परमेष्ठिनः प्राजापत्यस्य साम परमेष्ठिनो वा प्राजापत्यस्य ब्रह्मणो ब्रह्म वाचो वा सत्यं साम स्वर्गस्य लोकद्वारविवरणं देवानां वौघः त्रयस्य वेदस्याप्यायनमथातयामाक्षरमथं साम वासिष्ठो हिङ्कारः प्राजापत्यो वा गवां वा ॥

End :

ऐन्द्रा महानाम्न्यः महामान्यः × × × सिमा शक्र्यः । म. वै ॥ २७ ॥

ऐन्द्रष्षोडशी तवश्शाव्यं श्रेष्ठसाम सुभेषजम् । वावाञ्चो व्याहृतिसामानि सप्तदश । प्राजापत्यं गायत्र्यम् ॥ १९ ॥

Colophon :

इत्यारण्यकं पर्व । आर्षेयब्राह्मणं समाप्तम् ॥

37

Sl. No. 287 **जैमिनीयोपनिषद्ब्राह्मणम्** Ms. No. P. 3321/1

Beginning :

प्रजापतिर्वा इदं त्रयेण वेदेनाजयद्यदस्येदं जितं तस्स ऐक्षतेत्थं चेद्वा अन्ये देवा अनेन यक्ष्यन्त इमां वाव ते जितिं जेप्यन्ति येयं मम हन्त त्रयस्य रसमाददा इति स भूरित्येव ऋग्वेदस्य रसमादत्त सेयं पृथिव्यभवत् तस्य यो रसः प्राणेदत् सोऽग्निरभवद्रसस्य रसः ॥

End :

यज्ञो वै प्रचोदयति– स्त्री च वै पुरुषश्च प्रजनयतः । यो वा एतां सावित्रीमेवं वेद । अप पुनर्मृत्युं तरति सावित्र्या एव सलोकतां जयति सावित्र्या एव सलोकतां जयति ॥

Colophon :

उपनिषद्ब्राह्मणं समाप्तम् ॥

38

Sl. No. 290 **ताण्ड्यब्राह्मणम्** Ms. No. P. 1670/1

(पञ्चविंशब्राह्मणम्, महाब्राह्मणम्, ताण्ड्यमहाब्राह्मणम्, प्रौढब्राह्मणम्)

Beginning :

महन्मे वोचो, भर्गो मे वोचो, यशो मे वोचः, स्तोमं मे वोचो, भुक्तिर्मे वोचः, सर्वं मे वोचः, तं मावतु, मा विशतु, तेनोसि, × × × पीय देवो देव × × × सामस्सोम मेस्वृतस्य पथा विहाय दौष्कृत्यं—

End :

गौरिवितिर्वा क्रौञ्चं त्वाष्ट्री साम गौरी वितर्वा ऋषभश्शक्करमधुस्त्सुन्निधनं कार्तयशं कोत्सन्निह वो भवत्येतद्वै यज्ञस्य त्रिदशानामागाम् ॥

Colophon :

महाब्राह्मणं समाप्तम् ।

39

Sl. No. 291 ताण्ड्यमहाब्राह्मणम् (पञ्चविंशब्राह्मणम्, महाब्राह्मणम्, ताण्ड्यमहाब्राह्मणम्, प्रौढब्राह्मणम्) Ms. P. 1946

Beginning :

प्रजापतिरकामयत बहुस्यां प्रजायेयेति स एतमग्निष्टोममपश्यत्तमहारत्तेनेमाः प्रजा असृजत ॥ १ ॥

एकादशेन च वै सता स्तोत्रेणाग्निष्टोमस्यासृजत एकादशेन त्वा मासा संवत्सरस्य ता द्वादशेन च स्तोत्रेणाग्निष्टोमस्य पर्वगृह्णात् द्वादशेन च मासा संवत्सरस्य ॥ २ ॥

End :

विराट् वामदेव्यमग्निष्टोमसाम भवति शान्त्यै + + + + त्रिष्टुभो द्वादशाक्षरं पदं तेन जगत्यो त्रयस्त्रिँशदक्षराः तेन विराजः तेनानुष्टुभो यदेकस्माद[illegible]क्षराद्विराध्यन्ति त्रयास्त्रिँश एव × × × सोमो भवति प्रतिष्ठायै देवतासु वा एष प्रतिष्ठितः ॥ ६ ॥

Colophon :

तृतीयपञ्चिकायां पञ्चमोऽध्यायः ॥

40

Sl. No. 292 ताण्ड्यमहाब्राह्मणम् (पञ्चविंशब्राह्मणम्, महाब्राह्मणम्, ताण्ड्यमहाब्राह्मणम्, प्रौढब्राह्मणम्) Ms. P. 1959/3

Beginning :

महन्मे वोचो भर्गो मे वोचो यशो मे वोचः स्तोमं मे वोचो भुक्तिं मे वोचः सर्वं मे वोचस्तन्मावतु तन्माविशतु ते भुक्षिपीय ॥ १ ॥

देवो देवमेतु सोमस्सोममेतु ऋतस्यपथा ॥ २ ॥

विहाय दौष्कृत्यम् ॥ ३ ॥

End :

पञ्चपञ्चाशतस्त्रिवृत स्संवत्सराः पञ्चपञ्चाशतः पञ्चदशाः + + + हिरण्मयः शकुनो ब्रह्मनामेति ब्रह्मणः सलोकतां साष्टिंतां सायुज्यं गच्छन्ति । य एतदुपयन्ति तदेतद्विश्वसृजस्सहस्रसंवत्सरमेतेन वै विश्वसृजस्सर्वांमृद्धीमाध्नुवंत्सर्वांमृद्धीमृघ्नुवन्ति य एतदुपन्ति ॥ १८ ॥

Colophon :

इति पञ्चमपञ्चिकायां पञ्चमोऽध्यायः (ताण्ड्य) महाब्राह्मणं समाप्तम् ॥

41

Sl. No. 294 ताण्ड्यमहाब्राह्मणम् Ms. No. P. 5172/15

(पञ्चविंशब्राह्मणम् , महाब्राह्मणम्, ताण्ड्यमहाब्राह्मणम्, प्रौढब्राह्मणम्)

Beginning :

महन्मे वोचो भर्गो मे वोचो यशो मे वोचः भुक्तिं मे वोचः सर्वं मे वोचः तन्मावतु तन्माविशतु तेन भुक्षिपीय ॥ १ ॥

देवो देवमेति सोमः सोममेति ऋतस्य पथा ॥ २ ॥

विहाय दौष्कृत्यम् ॥ ३ ॥

End :

पञ्चपञ्चाशतस्त्रिवृत संवत्सराः पञ्चपञ्चाशतः पञ्चदशाः + + + + सालोकतां सारिष्टितां सायुज्यं गच्छन्ति । य एत उपयन्ति । तदेतद्विश्वसृजां सहस्रसंवत्सरमेतेन वै विश्वसृजः सर्वां मृदीमाप्नुवन् सर्वांमृद्दीमाप्नुवन्ती या एतदुपयन्ति ॥ ९८ ॥

Colophon :

श्री प्रौढब्राह्मणे पञ्चमपञ्चिकायां पञ्चमोध्यायः ॥

42

Sl. No. 296 ताण्ड्यब्राह्मणभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः) Ms. C. 831

Beginning :

वागीशाद्यास्सुमनसस्सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥

\+ \+ \+

व्याख्यातौ ऋग्यजुर्वेदौ सामवेदेऽपि संहिता ।
व्याख्याता ब्राह्मणव्याख्यां करोम्यौद्गातृवृद्धये ॥

\+ \+ \+

प्रथमाध्यायगा मन्त्रा विनियोगपुरस्सरम् ।
व्याख्यायन्ते सर्वसोमयागेष्वेतेऽङ्गतां गताः ॥ ११ ॥

ननु प्रथमाध्याये समाम्नातानां महन्मे वोच इत्यादीनां मन्त्राणां क्रत्वङ्गत्वमयुक्तम्— क्रतुप्रकरणमध्ये पाठाभावात्; चतुर्थाध्यायप्रभृतीनि हि क्रतुप्रकरणानि भविष्यन्ति ॥

End :

द्वे सहस्रसमे पूर्वं तयोरुक्तं प्रजापतेः ।
ततो विश्वसृजामुक्तमुक्तान्यष्टादशा त्विति ॥
वेदार्थस्य प्रकाशेन तमो हार्दं निवारयन् ।
पुमर्थांश्चतुरो देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

Colophon :

॥ इति पञ्चविंशाध्यायेऽष्टादशः खण्डः ॥

इति श्रीमद्राजाधिराज-राजपरमेश्वर-वैदिकमार्गप्रवर्तक-श्रीवीरबुक्कभूपालसाम्राज्यधुरन्धरेण सायणाचार्येण विरचिते माधवीये सामवेदार्थप्रकाशे ताण्ड्यब्राह्मणे पञ्चविंशोऽध्यायः सम्पूर्णः ॥

43

Sl. No. 298 **तैत्तिरीयब्राह्मणम्** Ms. No. P. 574

(यजुर्ब्राह्मणम्, यजुश्शाखा, कृष्णयजुर्वेदब्राह्मणम्, तैत्तिरीयाष्टकम्, परायितब्राह्मणम्)

Beginning :

अङ्गिरसो वै सत्रमासत। तेषां पृश्निर्घर्मधुगासीत्। सर्जीषेणाजीवत्। तेऽब्रुवन्। कस्मै नु सत्रमास्महे। येऽस्या ओषधीर्जनयां इति। ते दिवो वृष्टिमसृजन्त।

यावन्तस्तोका अवापद्यन्त। तावतीरोषधयोऽजायन्त। ता जाताः पितरो विषेणा-लिम्पन्॥ १॥

End :

तेन वयं भगवन्तः स्याम। तन्त्वा भग सर्व इज्यो ह्वीमि + + + + रथमिवाश्वा वाजिन आवहन्तु। अश्वावतीर्गोमतीर्न उषासः। वीरवतीस्सदमुच्छन्तु भद्राः। घृतं दुहाना विश्वतः प्रपीनाः। यूयं पात स्वस्तिभिस्सदा नः॥ ७९॥

विचक्षणा विचर्तुर × × धि विसर्जनाय। ब्रह्मवनं ब्रह्म स वृक्ष आसीत्। × × रश्मिर्देवाः प्रविना एकञ्च॥ ८०॥

फलोनान्ते शुक्रास्सोमा × × धेनुरिन्द्रस्तरस्वान्‌च्छुचि × × ओधातु सूर्ये देवीमहमस्मि ता सूर्याचन्द्रमसा नव॥ ८१॥

पीवो × × न्ते त्वं × × × नायुष्यश्शुचि × × × विश्रयमाणो दिवो रुक्मोन्न प्राणमनन्ता सूर्याचन्द्रमसा न सप्तति पीवोन्मा यूयं पात स्वस्तिभिस्सदा नः॥

Colophon :

— — —

44

Sl. No 299 **तैत्तिरीयब्राह्मणम्** Ms. No. P. 1413/1

Beginning :

॥ हरिः ॐ॥ ब्रह्म संधत्तं तन्मे जिन्वतम्। क्षत्रँ संधत्तं तन्मे जिन्वतम्। इषँ संधत्तं तां मे जिन्वतम्। ऊर्जँ संधत्तं तां मे जिन्वतम्। रयिँ संधत्तं तां मे जिन्वतम्।

पुष्टिँ संभत्तं तां मे जिन्वतम् । प्रजाँ संवत्तं तां मे जिन्वतम् । पशून् सन्दत्तं तान्मे जिन्वतम् । स्तुतोऽसि जनधाः । देवास्त्वा शुक्रपाः प्रणयन्तु ॥ १ ॥

End :

तस्यैवात्मा पदवित्तं विदित्वा । न कर्मणा लिप्यते पापकेन । + + + ब्रह्मणसायुज्यँ सलोकतां यन्ति । एतासामेव देवतानाँ समानलोकतां यन्ति । य एतदुपयन्ति । ये चैनत्प्राहुः । येभ्यश्चैनत्प्राहुः । ओम् + + + तुभ्यं + + + आसीत् षट्पञ्चाशत् ॥

एतदनुकृति ह स्म वै पुरा । अश्वस्य मेध्यस्य विवर्तने विवर्तने जुह्वति ॥

Colophon :

— — — — —

45

Sl. No. 301 तैत्तिरीयब्राह्मणम् Ms No. P. 1448/1

(यजुर्वेदब्राह्मणम्, यजुश्शाखा, कृष्णयजुर्वेदब्राह्मणम्, तैत्तिरीयाष्टकम्, परायितब्राह्मणम्)

Beginning :

अग्निर्नः पातु कृत्तिकाः । नक्षत्रं देवमिन्द्रियम् । इदमासां विचक्षणम् । हविरासञ्जुहोतन । यस्य भान्ति रश्मयो यस्य केतवः । यस्येमा विश्वाभुवनानि सर्वा । स कृत्तिकाभिरभिसंवसानः । अग्निर्नो देव सुविते दधातु । प्रजापते रोहिणीवेतु पत्नी । विश्वरूपा बृहती चित्रभानुः ॥ २ ॥

End :

यद्दर्शपूर्णमासौ यजते । अश्वस्यैव मेध्यस्य पदे पदे जुहोति । एतदनुकृति ह स्म वै पुरा । + + + + + अश्वस्यैव मेध्यस्य विवर्तने विवर्तने जुहोति । एतदनुकृति ह स्म वै पुरा । अश्वस्य मेध्यस्य विवर्तने विवर्तने जुह्वति ॥ २ ॥

Colophon :

— — —

46

Sl. No. 304 **तैत्तिरीयब्राह्मणम्** Ms. No. P. 1519/6

Beginning :

॥ हरिः ॐ ॥ संज्ञानं विज्ञानं प्रज्ञानं जानदभिजानत् । सङ्कल्पमानं प्रकल्पमानमुपकल्पमानमुपक्लृप्तं, क्लृप्तम् , श्रेयो वसीय आयत्सम्भूतं भूतम् । चित्रः केतुः प्रभानाभान्त्सम्भान् । ज्योतिष्माँस्तेजस्वानातपँस्तपन्नभितपन् । रोचनो रोचमानश्शोभनश्शोभमानः कल्याणः । दर्शा दृष्टा दर्शना विश्वरूपा सुदर्शना । आप्यायमानाप्यायमानाप्याया सूनृतेरापूर्यमाणा पूर्यमाणा पूरयन्ती पूर्णा पौर्णमासी । दाता प्रदाता आनन्दो मोदः प्रमोदः ॥ १ ॥

End :

एतेन वै विश्वसृजः । इदं विश्वमसृजन्त । तस्माद्विश्वसृजः । + + + + +
ये चैनत्प्राहुः । येभ्यश्चैनत्प्राहुः । ॐ ॥ ५६ ॥

Colophon :

— — — — —

47

Sl. No. 312 **तैत्तिरीयब्राह्मणम्** Ms. No. P. 5591/3

Beginning :

संज्ञानं विज्ञानं प्रज्ञानं जानदभिजानत् । सङ्कल्पमानं प्रकल्पमानं उपकल्पमानं उपक्लृप्तं क्लृप्तम् । श्रेयो वसीय आयत्सम्भूतं भूतम् । चित्रः केतुः प्रभानाभान् सम्भान् । ज्योतिष्मागूँस्तेजस्वानातपगूँस्तपन्नभितपन् । रोचनो रोचमानः शोभनः शोभमानः कल्याणः । + + + + दाता प्रदाताऽनन्दो मोदः प्रमोदः ॥ १ ॥

End :

तस्यैवात्मा पदवित्तं विदित्वा । न कर्मणा लिप्यते पापकेन । + + एतासामेव देवतानागूं सायुज्यम् । सार्ष्टितागूं समानलोकतां यन्ति । य एतदुपयन्ति । ये चैनत्प्राहुः ।

× × × भ्यश्चैनत्प्राहु: ॥ ५६ ॥ शश्वद्दासत सिषासतमासत हविष्पति: कनीयात् तस्माद्विश्वसृजोष्टौ च । + + + तुभ्यं तपसा ता वा एता: पञ्च हिरण्यं ददाति सर्वा दिशस्तप आसीत् षट्पञ्चाशत् ॥

Colophon :

— — —

48

Sl. No. 311 **तैन्तिरीयब्राह्मणम्** **Ms. No. P. 5591/1**

Beginning :

ॐ ॥ ब्रह्म सन्धत्तं तान्मे जिन्वतम् । क्षत्रगँ सन्धत्तं तन्मे जिन्वतम् । इषँ सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् । उर्जँ सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् + + शुक्रपा: प्रणयन्तु ॥ १ ॥ सुवीरा: प्रजा: + + अपानँ सन्धत्तं तान्मे जिन्वतम् ॥ २ ॥

End :

पदर्शपूर्णमासौ यजते । अश्वस्यैव मेध्यस्य पदे पदे जुहोति । ++ + अश्वस्य मेध्यस्य विवर्तने विवर्तने जुह्वति ॥ ८४ ॥ + + + प्रजापतिरस्मिन् लोक उत्तरति श्रियमेव प्रजापतिरकामयत महान् यत्प्रात: प्र वा एष एभ्यो लोकेभ्यस्सर्वँ ह वै तत्र × × × चैनमेवं वेद चत्वार्यशीति: ॥ ८४ ॥ प्रजापतिरश्वमेवं जुहति ॥

Colophon :

— — —

49

Sl. No. 310 **तैत्तिरीयब्राह्मणम्** **Ms. No. P. 4274**

Beginning :

॥ हरि:ॐ ॥ ब्रह्म संन्धत्तं तन्मे जिन्वतम् । क्षत्त्रँ संधत्तं तन्मे जिन्वतम् । इषँ संधत्तं तां मे जिन्वतम् । ऊर्जँ सधत्तं तां मे जिन्वतम् । रयिँ संधत्तं तां मे जिन्वतम् ।

पुष्टिँ संधत्तं तां मे जिन्वतम् । प्रजाँ संधत्तं तां मे जिन्वतम् । पशून्त्संधत्तं तान्मे जिन्वतम् । स्तुतोऽसि जनधाः । देवास्त्वा शुक्रपाः प्रणयन्तु ॥ १ ॥

End :

यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते । एष वै तेजस्वी नाम यज्ञः सर्वं ह वै तत्र तेजस्वी भवति । + + + + यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते । एष वै क्लृप्तो नाम यज्ञः । कल्पते ह वै तत्र प्रजाभ्यो योगक्षेमः । यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते ॥ ७२ ॥ × × × × × तार्प्येणाश्वं ॥

Colophon :

— — —

50

Sl. No 305 तैत्तिरीयब्राह्मणम् Ms. No. P. 1520

Beginning :

ॐ ब्रह्म सन्धत्तं तन्मे जिन्वतम् । क्षत्रँ सन्धत्तं तन्मे जिन्वतम् । इषँ सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् । ऊर्जँ सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् । रयिँ सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् । पुष्टिँ सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् । प्रजाग्ँ सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् । पशून्त्सन्धत्तं तान्मे जिन्वतम् । स्तुतोसि जनधाः । देवास्त्वा शुक्रपाः प्रणयन्तु ॥ १ ॥

End :

यदिदं किञ्च । य एवं वेद । कल्पतेऽस्मै । + + + दर्शपूर्णमासौ चतुर्होतुः । चातुर्मास्यानि पञ्चहोतुः । पशुबन्धः षड्ढोतुः । सौम्योऽध्वरः सप्तहोतुः । एतद्वै चतुर्होतॄणां निदानम् । य एवं वेद । निदानवान् भवति ॥ ७३ ॥

Colophou :

इति द्वितीयाष्टके द्वितीयः प्रपाठकः ॥

51

Sl. No. 359 | दैवतब्राह्मणम् | Ms. No. P. 53/3

Beginning :

॥ हरिः ॐ ॥ अग्निरिन्द्रः प्रजापतिः । सोमो वरुणस्त्वष्टाङ्गिरसः पूषा सरस्वतीन्द्राग्नी ॥ १ ॥

॥ २ ॥ इडानिधनानि पदनिधनानीकारणिधनानीत्याग्नेयानीति ॥

॥ ३ ॥ सर्वाणि निधनवन्त्यैन्द्राण्यन्यान्यादिष्टेभ्यः ॥

॥ ४ ॥ सर्वाणि स्वराणि प्राजापत्यानि ॥

End :

अथ सावित्र्या अङ्गानि व्याख्यास्यामः— शिरो ब्रह्म, ललाटं द्यौः, चन्द्रादित्यौ चक्षुषी, मुखमग्निः, जिह्वा सरस्वती, त्वष्टा ग्रीवा, वसवश्च रुद्राश्च बाहुरुरो, वायुः + + + सत्यं च पातु मामिति ॥ ४ ॥

अथ सावित्र्याङ्गानि व्याख्यास्यामः ॥ १ ॥

अथातो निर्वचनं गायत्री ॥ २ ॥ अथातस्सुंदरसावर्णिः ॥ ३ ॥ अग्निरिन्द्रः प्रजापतिः ॥

Colophon :

दैवताध्यायः समाप्तः ॥

52

Sl. No. 362 | दैवतब्राह्मणम् | Ms. No. P. 3647/5

Beginning :

अग्निरिन्द्रः प्रजापतिः सोमो वरुणस्त्वष्टाऽऽङ्गिरसः पूषा सरस्वतीन्द्राग्नी ॥ १ ॥

इडानिधनानि पदनिधनानीकारनिधनानीत्यग्नेयानीति ॥ २ ॥

सर्वाणि निधनवन्त्यैन्द्राण्यम्यान्यादिष्टेभ्यः ॥ ३ ॥

सर्वाणि स्वराणि प्राजापत्यानि ॥ ४ ॥

यथा वामदेव्यम् ॥ ५ ॥

End :

अथातः पित्र्याङ्गानि व्याख्यास्यामः— शिरो ब्रह्म, ललाटं, द्यौः, चन्द्रादित्यौ चक्षुर्षी, मुखमग्निः, जिह्वा सरस्वती, त्वष्टा ग्रीवा, वसवश्च रुद्राश्च बाहुरुरो, + + + + + + स्मितं विद्युच्छ्वसितं वायुरस्थीनि पर्वतास्समुद्राश्च वासांसि नक्षत्राण्यलङ्कारो, य एवं वेद, दुष्टुता दुरुपयुक्तानां न्यूनाधिकाश्च:(?) सर्वस्मात्स्वस्ति देवऋषिभ्यश्च ब्रह्म सत्यं च पातुमामिति ब्रह्म सत्यं च पातु मामिति ॥

Colophon :

दैवताध्यायः सम्पूर्णः ॥

53

Sl. No. 366 दैवतब्राह्मणम् Ms. No. P. 1118/8

Beginning :

॥ १ ॥ अग्निरिन्द्रः प्रजापतिः सोमो वरुणः त्वष्टाङ्गिरसः पूषा सरस्वतीन्द्राग्नी ॥

॥ २ ॥ इडा निधनानि पदनिधनानीकारणिधनानीत्याग्नेयानीति ॥

॥ ३ ॥ सर्वाणि निधनवन्त्यैन्द्राण्यन्यान्यादिष्टेभ्यः ॥

End :

॥ २३ ॥ सावित्री गेयम् ॥

॥ २४ ॥ यत्ता गीतम् ॥

॥ १५ ॥ तत्सवितुर्वरेणीयम् । भर्गो देवस्य धीमहि । २ । धियो यो नः प्रचो १८२१८२ हिं । आ २ दायो आ ३ ४ ५ ॥

Colophon :

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥

समाप्तञ्च दैवतब्राह्मणं सभाष्यम् ॥

54

Sl. No. 367 दैवतब्राह्मणभाष्यम् Ms. No. B. 1118/9

Beginning :

तत्रादौ साम्नां निधनभेदेन देवताभिधानाय ता एवानुक्रमते ॥

एताः सामदेवता इति शेषः । तत्रादौ अग्निदैवत्यानि सामान्याह– निधनं नाम पञ्चभक्तिकस्य सप्तभक्तिकस्य साम्नोऽन्त्यो भागः । सर्वत्र सामतश्चतुर्वि × × × : स्वरो निधनमिडा वागिति ॥

End :

किं तदिति स्वरूपं दर्शयति । सावित्र्याख्यार्कस्वरूपस्तु उत्तरार्चिकस्य पष्ठप्रपाठकीय-तृतीयार्धे श्रुतस्य दशमसूक्तस्य प्रथमपाठतो ज्ञेयः । आख्यानश्चापि तत्रैवेति ॥

Colophon :

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥

समाप्तं च दैवतब्राह्मणं सभाष्यम् ॥

55

Sl. No. 374 मन्त्रब्राह्मणभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः) Ms.No. P. 1976/2

Beginning :

वागीशाद्याः + + + गजाननम् ॥
यस्य निश्वसितं वेदाः यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

व्याख्यातौ ऋग्यजुर्वेदौ सामवेदेऽपि संहिता ।
व्याख्याता ब्राह्मणस्याथ व्याख्यानं सम्प्रवर्तते ॥

अष्टौ हि ब्राह्मणग्रन्थाः + + + + अस्याथर्वणिकानामुपनिषदामारम्भे मन्त्रसमाम्नायः सर्वं प्रविश्य--

End :

मुञ्च गामित्या × × × × प्रतिगृहीतामनुमन्त्रयते सूचितञ्च । गां वेदितामनुमन्त्रयेत मुञ्च गामिति + + + + अहितं अदितिवद्देवादिसर्वमातृभूता या बलिष्ठा हे ! देवाः ! हिंसां मा कुरुत । ओमित्यङ्गीकारे ; अहन्तव्येत्यङ्गीकृता उत्सृजतु ॥

Colophon :

× × × राजाधिराज-राजपरमेश्वर-वैदिकमार्गप्रवर्तक-श्रीवीरबुक्कभूपालसाम्राज्य-धुरन्ध × × × विरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे छान्दोग्यमन्त्रब्राह्मणे मन्त्रपर्वणि द्वितीयप्रश्नः समाप्तः ॥

56

Sl. No. 378 वंशब्राह्मणम् Ms. No. P. 1970/7

Beginning :

ओं नमो ब्रह्मणे नमो ब्राह्मणेभ्यो नमो आचार्येभ्यो नम ऋषिभ्यो नमो देवेभ्यो (नमो वेदेभ्यो) नमो वायवे च मृत्यवे च विष्णवे च नमो वैश्रवणाय नमो चोपजायत च गिगिशशर्व-दत्ताद्गार्ग्याच्छर्वदत्तो गार्ग्यो रुद्रभूतेर्द्राह्यायणो रुद्रभूतिर्द्राह्यायणस्त्रातादैषुमतात्त्रात एषु + + + शाण्डिलायनात सुतेमनाः शाण्डिल्यायनो ँशोर्द्धानञ्जय्यादँशुर्द्धानञ्जयः ॥ २ ॥

End :

पितॄणां पितामहानां प्रपितामहानां मातॄणां मातामहानां प्रमातामहानामाचार्याणां प्राचार्याणां प्रमाचार्याणां संहिताकारपदकारक्रमकारसूत्रकारब्राह्मणकाराणामेकमेकपत्नीनामनपत्यानां

सोमदेवो ब्राह्मणः सोमदत्तो माण्डव्यो वाचोदकमञ्जलिं पूरयित्वा दर्षशतं स्वर्गे लोके महीयते न च पुनरावर्तते न च पुनरावर्तते ॥ ७ ॥

Colophon :

वंशब्राह्मणं समाप्तम् ॥

57

Sl. No. 384 **शतपथब्राह्मणम्** (काण्वशाखीयम्) Ms. No. P. 149

Beginning :

हरिः स वै व्रतमुपेष्यन्नन्तराहवनीयं च गार्हपत्यं च तिष्ठन् प्राङ् तिष्ठन्नप उपस्पृशति । स यदप उपस्पृशत्यमेध्यो वै पुरुषस्तेन ह पुरुषोऽमेध्यो यदनृतं वदति तेनेदमन्तरतः + + + पवित्रपूतो व्रतमुपायानिति ॥ २ ॥

End :

अथैतयोदवसानीययाग्नेस्येष्ट्या यजते । तत्पञ्चकपालं पुरोळाशं निर्वपति + + + अथ यावद्रात्र एव कियद्रात्रेयोदसम्येत्तर्ह्येवाग्निहोत्रं जुहुयात् स सर्वस्थे होमकाल एव प्रातर्होमः ॥

Colophon :

चतुर्थं ब्राह्मणं । इति ग्रहकाण्डे पञ्चमोऽध्यायः ॥

58

Sl. No. 387 **शतपथब्राह्मणम्** (काण्वशाखीयम्) Ms. No. C. 98/1

Beginning :

हरिः ॐ ॥ स वै व्रतमुपैष्यन्नन्तराहवनीयं च गार्हपत्यं च तिष्ठन् प्राङ् तिष्ठन्नप उपस्पृशति स यदप उपस्पृशत्यमेध्यो वै पुरुषस्तेन ह पुरुषोऽमेध्यो यदनृतं वदति तेनेदमन्तरतः शुक्तः पूतिर्वाति मेध उ वा आपो मेध्यो भूत्वा व्रतमुपायानीति पवित्रमापः पवित्रपूतो व्रतमुपयानीति ॥ १ ॥

End :

अथ प्राङ्मुखादायंन्युत्रस्य नाम गृह्णाति । + + + + + तथा ह्यस्य प्राक्कर्मानुसंतिष्ठतेऽथ व्रतं विसृजत इदमहं य एवास्मि स एवास्मीति तस्योक्तो बन्धुः ॥ १३ ॥ स वै व्रतमुपैष्यं + + + + षट्सप्ततिः ॥ ७६ ॥

Colophon :

इति चतुर्थं ब्राह्मणम् । इति हव्यनकाण्डेऽष्टमोऽध्यायः समाप्तः ॥

59

Sl. No. 394 शतपथब्राह्मणम् (काण्वशाखीयम्) Ms. No. C. 98/8

Beginning :

हरिः ॐ ॥ अथातो नैर्ऋतीर्हरन्त्येतद्वै देवा गार्हपत्यं चित्वा समारोहन्वयं वै लोको गार्हपत्य इहमेव तं लोकँ सँस्कृत्य समारोहँस्ते तम एवानतिदृश्यमपश्यम् ॥ २ ॥

End :

ता एता अङ्गुलयस्तास्सर्वत उपदधाति सर्वतो हीमा + + + + पञ्चपञ्चोप-दधाति पञ्च पञ्च हीमा अङ्गुलयो नानो पदधाति नानाहीमा अङ्गुलयस्सकृत्सकृत्सादयति समानं तत्करोति तस्मात्समानसंबंधनाः ॥ २२ ॥ पशुशीर्षाण्युप .... अष्टपञ्चाशत् ॥ ५८ ॥

Colophon :

इति हस्तिघटकाण्डे पञ्चमोऽध्यायः । हस्तिघटकाण्डस्सम्पूर्णः ॥

60

Sl. No. 352 शतपथब्राह्मणम् (काण्वशाखीयम्) Ms. No. C. 99/1

Beginning :

हरिः ॐम् ॥ प्राणभृत उपदधाति प्राणा वै प्राणभृतः प्राणानेवैतदुपदधाति ताः प्रथमायाञ्चिता उपदधाति पूर्वार्धे एषोऽग्नेर्यत्प्रथमा चितिः पुरस्तात्तत्प्राणां दधाति तस्मादिमे पुरस्तात्प्राणाः ॥ १ ॥

End :

तदाहुर्थल्लोकं पृणान्ता अन्याश्चितयो भवन्ति + + + तद्वा इदमेकमिवैवान्तरिक्षं ता एवं तिस्र एवं पञ्चैवग् षळेवग् सप्त ॥ ७ ॥

Colophon :

चतुर्थं ब्राह्मणम् ॥ चितिकाण्डे पञ्चमोध्यायः ;शितिकाण्डस्समाप्तः ॥

61

Sl. No. 401 शतपथब्राह्मणम् (काण्वशाखीयम्) Ms. No. C. 99/7

Beginning :

हरि ॐ ॥ देवा ह वै सत्रं निषेदुरग्निरिन्द्रः सोमो मखोविष्णुर्विश्वेदेवा अन्यत्रैवाश्विभ्यां तेषां कुरुक्षेत्रं देवयजनमास तस्मादाहुः + + + + तदेवमन्यत इदं देवयजनमिति तद्धि देवानां देवयजनम् ॥ २ ॥

End :

सोमो वै प्रवर्ग्यः सर्वं वै सोमः सर्वं प्रवर्ग्यः + + + तज्योतिः प्रविशति य एतमनुवा ब्रूते भक्षयति य तस्य व्रतचर्या सृष्टा ॥ २६ ॥ सत्रं × × × षड्विंशतिः ॥२६॥ चतुर्षु ब्राह्मणेषु द्वादशोत्तरं शतम् ॥ ९०९२ ॥

Colophon :

चतुर्थं ब्राह्मणम् । प्रवर्ग्यकाण्डे द्वितीयोऽध्यायः । प्रवर्ग्यकण्डः सम्पूर्णः ॥

62

Sl. No. 403 षड्विंशब्राह्मणम् Ms. No. P. 1670/2

Beginning :

ब्रह्म ह वा इदमग्रे सुब्रह्म × × × ततस्सु ब्रह्मा वा यद्यह देवा यज्ञेन ब्रह्म पर्यगृह्णनाग्निर्वै ब्रह्मा सपर्यादित्यः सुब्रह्मा तद्देवा यज्ञस्य सर्वावनैच्छन् एतद्वै यज्ञस्य सन्धिर्यत्रैष उत्करस्तस्मादुत्करे तिष्ठन् । सुब्रह्मण्यः + + + ब्राह्मणान् प्रीणाति ॥ १ ॥

End :

स सर्वान् दिशमन्वावर्ततेथ यदास्या मानुषाणामतिधृतिमतिदुःखं वा पर्वताः स्फुटन्ति + + + सर्वाणि सूर्यदैवत्यान्युद्भूतानि प्रायश्चित्तानि भवन्ति उदुत्यं जातवेदसमिति स्थालीपाकं हुत्वा पञ्चभिराज्याहुतिर्भिजुहोति सूर्याय स्वाहा × × × × व्याहृती-भिर्हुत्वाऽथ साम गायेत् ॥ १७ ॥

Colophon-

— — —

63

Sl. No. 412 षड्विंशब्राह्मणभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः) Ms. No. C. 3812

Beginning :

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥

+ + + +

व्याख्यातावृग्यजुर्वेदौ सामवेदेऽपि संहिता ।
व्याख्याता ब्राह्मणं चाद्यं प्रौढं व्याख्यातमादरात् ॥
अथ द्वितीयं षड्विंशं ब्राह्मणं व्याचिकीर्षति ॥

अस्मिन् ताण्डिशेषब्राह्मणे पूर्वाण्युक्तानि कर्माणि उक्तानामपि ये भेदास्ते च पठ्यन्ते । तत्र प्रथमं सुब्रह्मण्योच्यते ॥

End :

अथो एवं सामहोमानन्तरं अद्भुतादिसूचितो दोषः शाम्यत्येव । एष यत्प्रोक्तषष्ठाध्याय-प्रतिपादित एषः होमशान्त्यर्थः । ऐन्द्राद्यद्भुतसूचितदुरितापूर्वशान्त्यर्थः । द्विरुक्तिरादरार्था ; अध्यायसमाप्तिद्योतनार्था वा ॥

Colophon :

इति षड्विंशेऽद्भुतब्राह्मणे षष्ठाध्यायस्य दशमः खण्डः । इति श्रीमद्राजाधिराजपरमेश्वर-वैदिकमार्गप्रवर्तकश्रीवीरबुक्कभूपालसाम्राज्यधुरंधरेण सायणाचार्येण विरचिते माधवीये सामवेदार्थ प्रकाशे षड्विंशब्राह्मणव्याख्याने षष्ठोऽध्यायः ॥

64

Sl. No. 413 संहितोपनिषद्ब्राह्मणम् Ms. No. P. 2497/6

Begi ning :

ॐ ॥ अथातः संहितोपनिषदो व्याख्यास्यामः सर्वपरोक्षा देवसंहिता भवति । सर्वप्रत्यक्षाऽसुरसंहिता भवति । + + + + + पशुमान् भवति । यस्तथाऽधीते ब्रह्मबर्चस्या ऋषिसंहिता भवति । ब्रह्मवर्चसी भवति यस्तथाधीते तैताः तिस्रः संहिता भवति ॥

End :

अथ हिरण्यमेवापः कनको भवति । सहस्रं लभते । अथैषा यजनीयेऽहनि सप्तछन्दाश्चैषाग्निरुपसमाहितो भवति । + + + + + स खलु त एतं प्रजापतिर्वा इदमेकमन्नमक्षितायुः पुरुषो वायमीश्वरोऽभिजायतेऽनाकार्शीकरणश्च चतुर ऋचो भवति । य एवं वेद ; य एवं वेद ॥

Colophon :

इति संहितोपनिषत्समाप्ता ॥

65

Sl. No. 416 सामविधानब्राह्मणम् (सौवर्णब्राह्मणम्) Ms. No. P. 53/5

Beginning :

ब्रह्म ह वा इदमग्र आसीत् । तस्य तेजो रसोत्यरिच्यत । स ब्रह्मा समभवत् । तूर्ष्णीं मनसा ध्यायत् । तस्य यन्मन आसीत्— स प्रजापतिरभवत् । तस्मात्प्राजापत्यां मनसा जुह्वति ; मनो हि प्रजापतिः ॥

End -

सोयं प्राजापत्यो विधिस्तमिमं प्रजापतिर्बृहस्पतये प्रोवाच ; बृहस्पतिर्नारदाय नारदो विष्वक्सेनाय + + + + सोयमनूचानाय ब्रह्मचारिणे समावर्तमानायाख्येयः । योपाध्यायाय ग्रामबरं सहस्रं श्वेतश्चाश्वं प्रदायानुज्ञातो बाथं कामं कामयते तमाप्नोति तमाप्नोति ॥

Colophon :

इति सामविधानब्राह्मणं समाप्तम् ॥

66

Sl. No. 417 सामविधानब्राह्मणम् (सौवर्णब्राह्मणम्) Ms. No. P. 1670/3

Beginning :

ब्रह्म ह वा इदमग्र आसीत् । तस्य तेजोरसोऽत्यरिच्यत । स ब्रह्मा समभवत् । स तूष्णीं मनसाध्यायत् । तस्य यन्मन आसीत् स प्रजापतिरभवत् । तस्मात् प्रजापत्यां मनसा जुह्वति मनो हि प्रजापतिः ॥

End :

उपहरेदिन्द्रायेति पुरस्ताद्वायव इत्यवान्तरदेशे यमायेति दक्षिणतः पितृभ्य इत्यवान्तरदेशे वरुणायेति पश्चान्महाराजायेति अवान्तरदेशे सोमायेत्युत्तरतो महेन्द्रायेत्यवान्तरदेशे वासुकाय इत्यधस्तात् नमो ब्रह्मण इति दिवि × × × बहुपशुधन–

Colophon :

— — —

67

Sl. No. 424 सामविधानब्राह्मणभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः) Ms. No. P. 4968/1

Beginning :

यस्य निःश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

\+ + + + +

आर्षेयं देवताध्यायो भवेदुपनिषत्ततः ।
संहितोपनिषद्वंशग्रन्था अष्टावितीरिताः ॥

तत्र महाब्राह्मणषड्विंशाख्ययोर्ग्रन्थयोर्यज्ञाधिकारिणां स्वर्गादिफलप्राप्तये एकाहाहीन-सत्रात्मका महाक्रतवः प्रतिपादिताः। अथ सामविधानाख्ये तृतीये ब्राह्मणग्रन्थे तेष्वनधिकृतानां + + + अजपृश्निवैखानसादीनां + + स्वर्गादिप्राप्तये बहुविधान्यग्न्याधानाग्निहोत्रादि-प्रत्याम्नायरूपाणि सामानि विधास्यन्ते + + + + तत्रादौ + + प्रपञ्चसृष्टिप्रति-पादनाय तत्प्रागवस्थामाह— ब्रह्मेति ॥

End :

उपाध्यायाय— सामविधानोपदेष्ट्रे, ग्रामवरं— श्रेष्ठं ग्रामं, + + प्रदाय इदं— शिष्येण प्रयोक्तव्यम् + + + अथैतानि दातुं न शक्नुयात् स शुश्रूषया अल्पधनप्रदानेन चोपाध्यायं तोषयित्वा तेनानुज्ञातस्सन् उक्तविधानेन सामानि प्रयुञ्जानो यं यं कामं कामयितव्यं फलं कामयते तमवाप्नोति। अभ्यासस्समाप्त्यर्थः ॥ ६ ॥

Colophon :

तृतीयाध्याये नवमः खण्डः ॥

श्रीमद्राजाधिराज-राजपरमेश्वर-वैदिकमार्गप्रवर्तक-श्रीवीरबुक्कभूपालसाम्राज्यधुरन्धरेण सायण चार्येण विरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशके सामविधानाख्ये ब्राह्मणे तृतीयोऽध्यायः ॥

68

Sl. No. 425 सामविधानब्राह्मणभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः) Ms. No. P. 5175

Beginning :

× × × × त्पत्यसम्भवात् तस्मात मायोपाधिकमेव चैतन्यं विवक्ष्यते। अतोऽयमर्थः। इदं नामरूपघटितं जगत्पूर्वं तापायःपिण्डवत् माया × × × × × रणरूपे ब्रह्मणि अव्याकृतनामरूपं सदा स्थितमित्यर्थः।

अथ ब्रह्मणः सकाशात् हिरण्यगर्भोत्पत्तिमाह— ॥ तस्येति ॥ तस्य— उपलक्षणस्य, सिसृक्षोर्ब्रह्मणोऽत्र रसः— सारभूतं तेजोमयाधिष्ठानभूतं + + + + स्वयमेवाति-रिक्तोऽभवत् ॥

End :

उपाध्यायाय– सामविधानोपदेष्ट्रे, ग्रामवरं– श्रेष्ठं ग्रामं, + + प्रदाय इदं– शिष्येण प्रयोक्तव्यम् । + + + + + उपाध्यायं तोषयित्वा तेनानुज्ञातः सन् उक्तविधानेन सामानि प्रयुञ्जानो यं यं कामं कामयितव्यं फलं कामयते तमवाप्नोति । अभ्यासः समाप्त्यर्थः ॥

Colophon :

॥ तृतीयाध्याये नवमः खण्डः ॥

श्रीमद्राजाधिराज-राजपरमेश्वर-वैदिकमार्गप्रवर्तक-श्रीवीरबुक्कभूपालसाम्राज्यधुरन्धरेण सायणाचार्येण विरचिते माधवीये सामवेदार्थप्रकाशे सामविधानाख्ये ब्राह्मणे तृतीयोऽध्यायः ॥

वेदाः— आरण्यकम्

69

Sl. No. 432 | ऐतरेयारण्यकम् | Ms. No. C. 849

Beginning :

हरिः ॐ ॥ भूमिमुपस्पृशेदग्न इळा नम इळा नम ऋषिभ्यो मन्त्रकृद्भ्यो + + + संदृशि । भद्रं कर्णेभिः । + + शं न इन्द्राग्नी । + + स्तुषे जनं । + + कया नश्चित्र आभुवदूती । + + स्योना पृथिवि । ओष्ठापिधाना नकुली । + + + + +

अथ महाव्रतम्—

इन्द्रो वै वृत्रं हत्वा महानभवद्यन्महानभवत्तन्महाव्रतमभवत् महाव्रतस्य महाव्रतत्वम् ॥

End :

अथातः स्वाध्यायधर्मं व्याख्यास्यामः— उपपुराणे नाधीते + + + नास्य रात्रौ च न च कीर्तयिषेत् । तदिति वा एतस्य महतो भूतस्य नाम भवति योऽस्यैतदेवं नाम वेद ब्रह्म भवति ब्रह्म भवति ॥

अग्निर्देवेद्धः । महाव्रतस्य पट् । + + + + श्रेष्ठो दीक्षेमा मा हिंसीः । तच्चक्षुर्देवहितं ॥ २ ॥ त्वमग्ने व्रतभाः ॥ + + + + तच्छंयोरावृणीमहे । नमो ब्रह्मणे । + + शान्तिः ॥

Colophon :

इत्यैतरेयारण्यकेऽष्टादशोऽध्यायः ॥

पञ्चमारण्यकं समाप्तम् ॥

70

Sl. No. 435 **ऐतरेयारण्यकभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः)** Ms. No. B. 7/2

Beginning :

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥ १ ॥

\+ \+ \+

कृपालुः सायणाचार्यो वेदार्थं वक्तुमुद्यतः ॥ ४ ॥
ऐतरेयब्राह्मणेऽस्ति काण्डमारण्यकाभिधम् ।
अरण्य एव पठ्यं स्यादारण्यकमितीरितम् ॥ ५ ॥

\+ \+ \+

तत्रादौ विवक्षितमर्थं प्रतिजानीते– ॐ अथ महाव्रतम् इति ॥ अथशब्द आरम्भवाची । महाव्रताख्यं कर्म प्रारब्धमित्यर्थः ॥

End :

तार्क्ष्यो गरुडः स एव देवो यस्य ………… ष्ठित्यादिसूक्तस्य तत्सूक्तं तार्क्ष्यं शंसेत् । तस्मिन् सूक्ते प्रतिपाद्यो यस्तार्क्ष्यः सोऽयं स्वस्त्ययनं वै हेमप्राप्तिमेव सम्पादयतीति शेषः । अतस्तत्सूक्तं स्वस्तितायै ………… ………… प्राप्त्यै सम्पद्यते …………तस्मादयं होता तत्रानेन शंसनेन स्वस्त्ययनं क्षेमप्राप्तिं मे कुरुते ॥

तत ऊर्ध्वं इन्द्रो विश्वं विराजितो तस्या एका ऋचः शंसनं विधत्ते– एकपदा ॥

71

Sl. No. 438 **तैत्तिरीयब्राह्मणम्** Ms. No. P. 1055

Beginning :

भद्रं कर्णेभिः शृणयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः । स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाँसस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः । स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

आपमापामपस्सर्वाः । असादसादितोऽमुतः । अग्निर्वायुश्च सूर्यश्च । सह सञ्चस्करर्द्धिया ।

End :

देवा वै सत्रगँ खदिरः परिश्रितेऽभिपूर्वमथो रक्षसां ग्रैष्मावेव ब्रह्म वै देवानामाश्विना घर्मं पांत प्राणो वै पूषा हरिष्यनैनसाय्यगूंसं यथा नाममष्टोत्तरशतम् । देवा वै सत्रमेव तपति ॥

Colophon :

— — —

72

Sl. No. 470 तैत्तिरीयारण्यकभाष्यम् (ज्ञानयज्ञः) Ms. No. A. 12

Beginning :

ईशानस्सर्वविद्यानां भूतानामीश्वरो हरः ।
पुनातु सर्वदा युष्मान् शब्दब्रह्ममयश्शिवः ॥

एवं व्याख्याता इष्टिपशुसोमाग्नीनां तद्विकृतीनां च मन्त्राः, ब्राह्मणभागाश्च । इदानीं तेषामेव तच्छेषभूतमरण्येऽनुवाक्यं तन्त्रं व्याख्यास्यामः । अत्राहुः—

होतॄन् प्रवर्ग्यकाण्डे च याश्चोपनिषदो विदुः ।
अरुणाम्नायविधी चैव(?) काठके परिकीर्तिताः ॥

\+ \+ \+

अत्र सन्त्यष्टौ काठके काण्डानि कठमुनिना दृष्टानि + + + + स्वाध्याय-ब्राह्मणमष्टममिति ॥

End :

द्वौ एतौ एव सूर्याचन्द्रमसोः महिमानौ ब्राह्मणः आत्मवित् प्रथममेतौ महिमानावभिजित्य तस्मात् एव कारणात् ब्रह्मणः परमात्मनो महिमानमाप्नोति । ततः तस्मादेव कारणात् परस्य ब्रह्मणो महिमानमाप्नोति । एवं समाप्तिऽसूचानार्था वाक्यवृत्तिः । ब्राह्मणग्रहणं प्रदर्शनार्थम्—सर्वोऽपि तद्विद्वानभिजयति । इत्युपनिषदिति व्याख्यातमेव ॥

Colophon :

त्रिषष्टितमोऽनुवाकः (इति १३३ तमे अन्तिमे पत्रे) इति भट्टभास्करविरचिते ज्ञानयज्ञाख्ये उानिषत्प्रश्ने पञ्चदशोऽनुवाकः । (इति १०८ तमे पत्रे)

73

Sl. No 471 तैत्तिरीयारण्यकभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः) Ms. No. A. 277

Beginning :

ईशानस्सर्वविद्यानां भूतानामीश्वरः परः ।
पुनातु सर्वदा युष्मान् शब्दब्रह्ममयश्शिवः ॥

एवं व्याख्याता इष्टिपशुसोमाग्नीनां तद्विकृतीनां मन्त्राः ब्राह्मणभागश्च । इदानीं तच्छेष भूतमारण्येऽनुवाक्यं तन्त्रं व्याख्यास्यामः ।

होतॄन् प्रवर्ग्यकाण्डे च याश्चोपनिषदो + + ।
एतदारण्यकं सर्वं नाव्रती श्रोतुमिच्छति ॥

अत्र सन्त्यष्टौ काण्डानि + + + + इति । एतेषामारुणकेतुकोऽस्मिन् प्रश्नो विधीयते ।

End :

॥ उपयामगृहीतः ॥ सोमस्त्वमसि त्वमेवाहमिति + + + आत्मानं युञ्जीत समादधीत + + + एवं वेदिता ब्राह्मणः परमात्मनः महिमानं महत्वं प्राप्नोति + +

केचित्तु विद्यासमाप्तिसूचनार्थां आवृत्तिरित्याहुः । + + + + इत्युपनिषदिति व्याख्यातमेव ॥

Colophon :

त्रिषष्टितमोऽनुवाकः । समाप्ता याज्ञिकोपनिषत् । दशमप्रश्नस्समाप्तः । (१४६ तमेपत्रे)

74

Sl. No. 472 तैत्तिरीयारण्यकभाष्यं (वेदार्थप्रकाशः) Ms. No. P. 1040

Beginning :

यस्य निश्श्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

तत्कटाक्षेण तद्रूपं दधद्बुक्कमहीपतिः ।
आदिशन्माधवाचार्यं वेदार्थस्य प्रकाशने ॥
ये पूर्वोत्तरमीमांसे ते व्याख्यायातिसंग्रहात् ।
कृपालुर्माधवाचार्यो वेदार्थं वक्तुमुद्यतः ॥ + + +
अरण्याध्ययनादेतत् आरण्यकमितीर्यते ।
अरण्ये तदधीयीतेत्येवं वाक्यं प्रवक्ष्यते ॥

हे देवा इन्द्रादयो भद्रं कल्याणं श्रुतिस्मृतिवाक्यरूपं कर्णेभिराचार्यान्तेवासिरूपाणामृत्विग्य-जमानरूपाणां + + कर्णैः + + + श्रोतुं समर्थाः स्याम ॥

End :

अपि च न तैत्तिरीयाणामुपासनमिदम् किं तर्हि, ब्रह्मविद्याप्रशंसा ; तस्यैवं विदुष इति ब्रह्मविद उत्कर्षणात् । तस्मात् न विद्यैक्यशङ्काया अप्यवकाशोऽस्ति । क्रममुक्तिरेव × × × × अभिहितेत्यशेषमतिमङ्गलम् ॥

Colophon :

— — —

75

Sl. No. 473 तैत्तिरीयारण्यकभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः) **Ms. No. P. 1261**

Beginning :

यस्य निःश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥
प्रवर्ग्यब्राह्मणं प्रोक्तं पञ्चमे हि प्रपाठके ।
पितृमेधस्य मन्त्रास्तु कथ्यन्तेऽस्मिन् प्रपाठके ॥

तेषां च पितृमेधमन्त्राणां विनियोगो भरद्वाजकल्पे बोधायनकल्पे चाभिहितः । तत्र + + + + भरद्वाज आह— ॥

End :

अथ द्वितीयामाह— । इयं राजगवी यत्र क्वापि स्वेच्छया उदकं पिबतु तृणान्यत्तु—तृणानि भक्षयतु । उत्सृजत— बद्धामेनां परित्यजत ॥

Colophon :

इति श्रीमाधवीये वेदार्थप्रकाशे यजुरारण्यके षष्ठप्रपाठके द्वादशोनुवाकः ॥

Extra Information :

वेदार्थस्य प्रकाशेन × × × × महेश्वरः ।
यस्य निःश्वसितं वेदाः × × × × विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

इति ग्रन्थान्ते दृश्यते ॥

76

Sl. No. 474 तैत्तिरीयारण्यकभाष्यम् (वेदार्थप्रकाशः) Ms. No. P. 1819

Beginning :

तृतीये × × × × मन्त्राः ब्राह्मणा ब्रह्ममेधयोः ।
प्रवर्ग्यमन्त्राः प्रोच्यन्ते चतुर्थेऽस्मिन् प्रपाठके ॥ + +

+ + + + मन्दतीरुपस्पृश्य प्रथमेनानुवाकेन शान्तिं कृत्वेति तस्यानुवाकस्य प्रथमभागे स्वाभीष्टा देवानामृषीणां च नमस्कारानाह– नमो वाचे याचोदिता याचा + + + + बतीन्पराद्यामिति ॥

End -

मध्वेति प्रयोगाद्यजमानस्य तेजोव्याप्तं दर्शयति— देवस्त्वा सविता मध्वानक्त्वित्याह– तेजसैवैनमनक्ति । पृथिवीं तपसा त्रायस्वेत्याह परस्मिन् परे वा चितं रुक्मं निधायेति । हे रुक्म पृ × × × × × × × × ×

Colophon :

— — — —

वेदाः— उपनिषत्

77

Sl. No. 477 **अक्षमालोपनिषत्** Ms. No. P. 3581/17

Beginning :

॥ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥

॥ हरि ॐ ॥ अथ प्रजापतिर्गुहं पप्रच्छ— भो ब्रह्मन् अक्षमालाभेदविधिं ब्रूहि— किं लक्षणा सा ? कति भेदाः अस्याः ? कानि सूत्राणि ? कथं घटनाप्रकारः ? के वर्णाः ? का प्रतिष्ठा ? + + + + इति ।

आदिक्षान्तमूर्तिः सावधानभावा । सौवर्णं राजतं ताम्रं चेति सूत्रत्रयम् ॥

End :

तत्सायं प्रातः प्रयुञ्जानः पापोऽपापो भवति । य एवमक्षमालिकया जप्तो मन्त्रः सिद्धिकरो भवति सद्यस्सिद्धिकरो भवति ; इत्याह— भगवान् गुहः प्रजापतिः ॥ ओम् शान्तिः ॥

Colophon :

अक्षमालोपनिषत्समाप्ता ॥

78

Sl. No. 478 **अक्षमालिकोपनिषत्** Ms. No. P. 4136/11

Beginning :

वाङ्मे मनसीति शान्तिः ।

अथ प्रजापतिर्गुहं पप्रच्छ— भो ! ब्रह्मन् ! अक्षमालाभेदविधिं ब्रूहीति । सा किं लक्षणा ? कति भेदाः ? अस्याः कानि सूत्राणि ? कथं घटनाप्रकारः + + + इति ॥

आदिक्षान्तमूर्तिः सावधानभावा । सौवर्णं राजतं ताम्रं चेति सूत्रत्रयम् । तद्विवरे सौवर्णं + + + + क्रमेण योजयेत् ॥

End :

नमस्ते परारूपे + + + मुनिजनोपर्जीव्यमाने नमस्ते नमस्ते । प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति + + + तत्सायंप्रातः प्रयुञ्जानः पापोऽपापो भवति । एवमक्षमालिकया जप्तो मन्त्रस्सद्यस्सिद्धिकरो भवतीत्याह भगवान् गुहः । प्रजापतिमित्युपनिषत् । वाङ्मे मनसीति शान्तिः ॥

Colophon :

अक्षमालिकोपनिषत्समाप्ता ॥

79

Sl. No. 483 अक्षमालिकोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247

Beginning :

यस्या अपि परब्रह्मपरत्वं प्रोच्यते स्फुटम् ।
तामक्षमालिका × × व्याख्यास्ये निखिलाक्षराम् ॥

नन्विह यदस्यान्तरं तद्ब्रह्म यदक्ष × × × पार्श्वे तच्छैवम् । यद्वामपार्श्वे तद्वैष्णवम् ॥

End :

× × × × ×

न तु तासां बह्वीनां धार्यत्वम् । लोके तु बह्वीर्माला: केचन धरन्ति । तदुपनिषत्प्रमाणानाम्ब (?) नमवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इत्यक्षमालिकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

80

Sl. No. 484 **अक्षमालिकोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 408/2

Beginning :

यस्या अपि परब्रह्म परत्वं प्रोच्यते स्फुटम् ।
तामक्षमालिकामेनां व्याख्यास्ये निखिलाक्षराम् ॥

नन्विह यदस्यान्तरं तद्ब्रह्म यद्दक्षपार्श्वे तच्छैवं यद्वामपार्श्वे तद्वैष्णवमित्युक्तौ कार्यब्रह्मा मोक्षः । तदनुक्तौ कारणं किमिति ॥

End :

न तु तासां बह्वीनां धार्यत्वम् । लोके तु बह्वीर्माला: केचन धरन्ति (!) तदुपनिषत् प्रमाणानाम्ब (?) नमवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति अप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु अक्षमालिकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

81

Sl. No. 486 **अक्षिकोपनिषत्** Ms. No. B. 247

Beginning :

॥ सह नाववत्विति शान्तिः ॥ अथाह साङ्कृतिर्भगवानादित्यलोकं जगाम । तमादित्यं नत्वा चाक्षुष्मतीविद्यया तमस्तुवत् । ॐ नमो भगवते सूर्यायाक्षितेजसे नमः । खेचराय नमः ।

\+ \+ \+

विश्वरूपं घृणिनं जातवेदसं हिरण्मयं ज्योतिरूपं तपन्तम् ।
सहस्ररश्मिः शतधा वर्तमानः पुरुषः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः ॥

End :

अविद्यातिमिरातीतं सर्वाभासविवर्जितम् ।
आनन्दममलं शुद्धं मनोवाचामगोचरम् ॥
प्रज्ञानघनमानन्दं ब्रह्मास्मीति विभावयेत् । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

अक्षिकोपनिषत् समाप्ता ॥

82

Sl. No. 489 **अक्षिकोपनिषत् (अक्ष्युपनिषत्)** Ms. No. c. 3682/43

Beginning:

अथ ह साङ्कृतिर्भगवानादित्यलोकं जगाम। तत्रादित्यं नत्वा चक्षुष्मतीविद्यया तमस्तुवत्। ॐ नमो भगवते सूर्यायाक्षितेजसे नमः। ॐ खेचराय नमः। खेचराय नमः। + + + +

विश्वरूपं घृणिनं जातवेदसं हिरण्मयं ज्योतिरूपं तपन्तम्।
सहस्ररश्मिः शतधा वर्तमानः पुरुषः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः॥

End:

आदिमध्यावसानेषु दुःखं सर्वमिदं यतः।
तस्मात्सर्वं परित्यज्य तत्त्वनिष्ठो भवानघ॥
अविद्यातिमिरातीतं सर्वाभासविवर्जितम्।
आनन्दममलं शुद्धं मनोवाचामगोचरम्॥
प्रज्ञानघनमानन्दं ब्रह्मास्मीति दिभावयेत्॥

इत्युपनिषत्॥

Colophon-

इत्यक्ष्युपनिषत्समाप्ता॥

83

Sl. No. 490 **अक्षिकोपनिषत्भाष्यम्** Ms. No. B. 247

Beginning:

यस्यां चाक्षुष्मती विद्या ब्रह्मविद्या च कथ्यते।
तामक्षिकोपनिषदं व्याख्यास्ये सप्तभूमिकाम्॥

ननु प्रपञ्चवेदने सत्यपि मिथ्यात्वनिश्चय एव योगस्स्यादित्याशङ्क्याह— अवेदनमिति॥

End:

अकाराद्यष्टाविंशत्युत्तरशततत्पदलक्ष्यार्थजीवानां विलापनं कार्यमिति प्रागेव समाधिकालाद्विचिन्त्यम्॥

Colophon:

इत्यक्षिकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम्॥

84

Sl. No. 491 **अक्षिकोपनिषद्भाष्यम्** Ms.No. B. 409

Beginning :

यस्यां चाक्षुष्मती विद्या ब्रह्मविद्या च कथ्यते ।
तामक्षिकोपनिषदं व्याख्यास्ये सप्तभूमिकाम् ॥

ननु प्रपञ्चवेदने सत्यपि मिथ्यात्वनिश्चय एव योगस्स्यादित्याशङ्क्याह— ॥ अवेदनमिति ॥

End :

नारदपरिव्राजकोक्तरीत्याऽष्टाविंशत्युत्तरशतमात्राभेदेन अनुभूतिमीमांसादिष्वस्मद्विरचित-प्रबन्धेषु प्रपञ्चितार्थानुरोधेन स्थूलसूक्ष्मकारणतुर्यविभागात् सर्वं परिपश्येत् । अकाराद्यष्टाविंश-त्युत्तरशततत्तदलक्ष्यार्थजीवानां विलापनं कार्यमिति प्रागेव समाधिकालाद्विचिन्त्यम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु अक्षिकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

85

Sl. No. 493 **अग्निरहस्योपनिषत्** Ms. No P. 99/3

Beginning :

अग्निरेष पुरस्ताच्चीयते । संवत्सर उपरिष्टान्महदुक्थमुशस्यते प्रजापतिर्विसस्तस्याग्रं रसो गमत् ॥

End :

.... आत्मानं प्रेत्याभिसम्भविष्यामीति यस्य स्यादद्धा न विचिकित्सास्तीति ह स्माह शाण्डिल्य एवमेतदिति ॥

Colophon :

तृतीयं ब्राह्मणम् । अग्निरहस्ये पष्ठोऽध्यायः । शतपथब्राह्मणे अग्निरहस्यकाण्डे पष्ठोऽध्यायः ॥

86

Sl. No. 495 **अथर्वशिखोपनिषत्** Ms. No. P. 1973/13

Beginning :

ॐ अथहैनं पैप्पलादोऽङ्गिराः सनत्कुमारश्चाथर्वणमुवाच— भगवन् किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यम् ? किं तद्ध्यानम् ? को वा ध्याता ? कश्च ध्येयः ? स एत्याथर्वा प्रत्युवाच— ओमित्येतदक्षरमादौ प्रयुक्तम् ।

End :

सर्वध्यानयोगध्यानानां यत्फलमोङ्कारो वेद परशिरो वा शिव एको ध्येयः शिवंकरः । सर्व-मन्यत्परित्यज्य समाप्ताऽथर्वशिखोक्तामधीत्य द्विजो गर्भवासाद्विमुक्तो मुच्यत इत्यों सत्यं इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

अथर्वशिखोपनिषत् समाप्ता ॥

87

Sl. No. 516 **अथर्वशिखोपनिषद्भाष्यम्** (अथर्वशिखोपनिषत्प्रकाशिका) Ms. No. P. 3464/3

Beginning :

अतसीगुच्छसच्छायमञ्चितोरस्स्थलं श्रिया ।
अञ्जनाचलशृङ्गारमञ्जलिर्मम गाहताम् ॥
व्यासं लक्ष्मणयोगीन्द्रं प्रणम्यान्यान् गुरूनपि ।
कुर्वेऽथर्वशिखाव्याख्यां विदुषां तोषहेतवे ॥

ध्येयं निर्धारयितुमाख्यायिकामाह— पिप्पलादोऽङ्गिराः सनत्कुमारश्चाथर्वणमुवाच—

End :

अध्याप्यधीयमानो विमुच्यते इत्यर्थः । द्विरुक्तिः उपनिषत्समाप्त्यर्था ।

क्षेमाय यः करुणया क्षितिनिर्जराणां
भूमावजृम्भयत भाष्यकृता(?):ग्रुदारः ।
वामागमाध्वगवदावहतूलवातो
रामानुजः स मुनिराद्रियतां मदुक्तिम् ॥

Colophon :

समाप्ता अथर्वशिखोपनिषत्प्रकाशिका ॥

88

Sl. No. 518 अथर्वशिखोपनिषद्भाष्यम् (अथर्वशिखोपनिषद्विलासः) Ms. No. P. 5704

Beginning :

इत्थमेतदक्षरं परं ब्रह्मेत्यनेन प्रकृते ध्यानकरणमन्त्रस्य प्रणवस्य परब्रह्मप्रतिपादकत्वेन प्रशंसा कृता । अथ × × × वेदसाम्यत्वेन प्रशंसा क्रियते । अस्य पादाश्चत्वारो वेदा- स्यादीदमक्षरं (?) परं ब्रह्मेति यथा ब्रह्मविदाप्नोतीति ब्रह्मणोक्त × × × × प्रपञ्चनरूपस्य सद्ज्ञान × × × मन्त्रस्य

End :

तानि सर्वाणि हवींषि पर्यग्नीकरोति । अङ्ग वा समभिव्याहारो × × × कल्पसूत्रवन्न्यायाभासमूलान्यर × × × करणीयानीति सिद्धम् । अथर्वशिखायां नाराय- × × × मवरत्वमिति य × × षणद्वयगर्भात् ।

इत्थं उपनिषत्संख्यां शिखायां शैवदूषणम् ।
सतां तोषकरं भूयात् सम्यग्विमृशतां सताम् ॥

Colophon :

इति श्रीमद्रामानुजाचार्यमातृष्वसीय × × × वलब्धभाष्यातिशयपरिपाकभूताचार्य- पदधुरन्धरभद्रपीठप्र × × × श्रीबालधन्व्याचार्यात् सुतसन्तानोद्धारकस्य श्रीसौम्य- वरयोगीन्द्रप्रसादलब्धानन्यदुर्लभशुद्धसत्वापरनामधेयद्रविडवेदान्ताचार्य × × × रसूतस्य-

शुद्धसत्वाचार्यस्य तनुजवर × × × × प्रसादलब्धसुकविवैशद्येन रामानुजदासेन कृते श्रीमदथर्वशिखाविलासविस्तरे द्वितीयः खण्डः सम्पूर्णः ॥

89

Sl. No. 519 अथर्वशिखोपनिषद्भाष्यम् (अथर्वशिखोपनिषद्दीपिका) Ms. No. P. 21/2

Beginning :

अथाथर्वशिखानाम्न्याः श्रुतेः क्लेशविनाशने ।
क्रियते ब्रह्मबोधार्थं तया शुध्यतु मे मनः ॥

ब्रह्मविद्याप्राप्त्यर्थं तपोविद्यासम्पन्नैरपि गुरुशुश्रूषादिकं × × × मित्येतदर्थं प्रथमत आ × × × यितामवतारयति–

End :

इति उपनिषत्समाप्त्यर्थः । उपनिषत्प्रतिपाद्यमर्थं समासौ दर्शयति । ओङ्कारः × × × सत्त्वः × × × तं पूर्वरूपं जगतो नत्वन्यत् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करभगवतः कृतौ अथर्वशिखोपनिषद्दीपिका समाप्ता ॥ × ×

90

Sl. No. 523 अथर्वशिखोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/26

Beginning :

ध्यातृध्यानध्येयभावं यत्राथर्वाऽह च क्रमात् ।
रुद्रविष्णुशिवानां च महर्षिभ्यस्तथा परम् ॥
भिन्नं षोडशमात्राभिः प्रणवं ब्रह्मरूपकम् ।
तामथर्वशिखाभिख्यां व्याख्यास्ये श्रुतिमञ्जसा ॥

॥ अथेति ॥ अथ साधनचतुष्टयसम्पत्त्यनन्तरं अथर्वशिरोपनिषच्छ्रवणानन्तरं अथर्वशिखोपनिषदमुपदेष्टारं अथर्वाणं अथर्वाख्यं भगवन्तं पैप्पलादः अङ्गिराः सनत्कुमारश्च उवाच– पप्रच्छ ॥

End :

एतामधीत्येत्याद्यभ्यास उपनिषत्परिसमाप्तिद्योतनार्थः । ॐ सत्यमित्युपनिषदित्योङ्कारस्यैव प्राधान्येन प्रपञ्चितत्वद्योतनार्थमिति ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ अथर्वशिखोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

91

Sl. No. 525 अथर्वशिरउपनिषत् Ms. No. P. 1973/1

Beginning :

तच्छंयोरावृणीमहे + + + शान्तिः ॥

देवा ह वै स्वर्गं लोकमगमन् । ते देवा रुद्रमपृच्छन् । को भवानिति । सोऽब्रवीत् । अहमेकः प्रथममासं आसीद्वर्तामि च भविष्यामि च नान्यः कश्चिन्मत्तो व्यतिरिक्त इति ॥

End :

तद्वा अथर्वणः शिरो देवकोशः समु × × तः । तत्प्राणोऽभिरक्षति शिरोऽन्नमथो मनः शिरोऽन्नमथो मनः + + + + + श्रियमन्नमथो मनः श्रियमन्नमथो मनः । विद्यामन्नमथो मनो विद्यामन्नमथो मनः । मोक्षमन्नमथो मनो मोक्षमन्नमथो मनः ॥

Colophon :

इत्यथर्वशिरउपनिषत्समाप्ता ॥

92

Sl. No. 541 अथर्वशिरउपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/24

Beginning :

यत्रोक्तस्त्रिषु सद्भावो रुद्रस्यान्तरदृष्टितः ।
ओङ्कारादेस्तथा व्याख्या यत्र सम्यक् प्रवर्तते ॥

तामथर्वशिरोभिख्यां श्रुतिं निर्गुणतत्पराम् ।
व्याख्यातुमुत्सुकस्सोऽहं करोमि श्रीगुरोः पदम् ॥

॥ देवा इति ॥ देवाः विष्णुब्रह्मेन्द्रादयः ह वा इत्यनर्थकौ निपातौ । स्वर्गं ब्रह्मस्वरूपं गमयतीति तं कैलासाख्यं लोकं अगमन् गतवन्तः ॥

End :

यस्य बन्धस्तस्य मोक्ष इति दर्शनं तु स्थूलदृष्टिविषयमेव । + + + + तथाहि-लोके चारो बध्यते पश्चात् स एव मुच्यते इति स्थूलदर्शनम् । + + + तस्मादनात्मनो बन्धः आत्मनो मोक्षश्चेत्यवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ अथर्वशिरउपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

93

Sl. No. 547 अद्वैततारकोपनिषत् (अद्वयतारकोपनिषत्) Ms. No. P. 4106/4

Beginning :

अथातः अद्वैततारकोपनिषदं व्याख्यास्यामः- यतये जितेन्द्रियाय शमादिषट्कगुणपूर्णाय चित्स्वरूपोऽहमिति सदा भावयन् सम्यक् निमीलिताक्षः + + सच्चिदानन्दतेजःकूटरूपं परब्रह्माण्डोकथन् (?) तद्रूपो भवति ; गर्भजन्मजरामरणसंसारमहद्भयात् सन्तारयति ॥

End :

गुरुतरो गुरुरिति यस्सकृदुच्चारयति तस्य संसारमोचनं भवति + + सर्वपुरुषार्थ-सिद्धिर्भवति- य एवं वेद- इत्युपनिषत् ॥

Colophon : — — —

94

Sl. No. 549 अद्वैततारकोपनिषत् (अद्वयतारकोपनिषत्) Ms. No. B. 412/1

Beginning :

॥ पूर्णमद इति शान्तिः ॥ अथातः अद्वयतारकोपनिषदं व्याख्यास्यामः । यतिने जितेन्द्रियाय शमादिषड्गुणपूर्णाय चित्स्वरूपोऽहमिति सदा भावयन् सम्यङ्निमीलिताक्षः किञ्चि-

दुन्मीलिताक्षो वान्तर्दृष्ट्याभ्रदहरादुपरि सच्चिदानन्दतेजःकूटरूपं परब्रह्मावलोकयन् तद्रूपो भवति ॥

End :

गुरुरेव परा विद्या गुरुरेव परायणम् ।
गुरुरेव परा काष्ठा गुरुरेव परं धनम् ॥

यस्मात्तदुपदेष्टासौ तस्माद्गुरुतरो गुरुरिति यस्सकृदुच्चारयति तस्य संसारमोचनं भवति ; सर्वजन्मकृतं पापं तत्क्षणादेव नश्यति ; सर्वान् कामानवाप्नोति सर्वपुरुषार्थसिद्धिर्भवति । य एवं वेदेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

अद्वयतारकोपनिषत्समाप्ता ॥

95

Sl. No. 552 अद्वैततारकोपनिषद्भाष्यम् (अद्वयतारकोपनिषद्भाष्यम्) Ms. No. B. 247-II-2

Beginning :

मूर्तामूर्तात्मकं यत्र तारकद्वयमुच्यते ।
ज्योतिर्दर्शनमार्गोक्तिं व्याख्यास्येऽद्वयतारकम् ॥

ननु जीवेश्वरौ मायिकाविति विज्ञाय सर्वविशेषं नेति नेतीति विहाय यदवशिष्यते तदद्वयं ब्रह्मेति यदुक्तं तद्युक्तमेव ॥

End :

नन्विह तादृशपरमयोगिपूजा यस्य लभ्यते सोऽपि मुक्तो भवतीत्येतादृशवाक्यान्यर्थवादा एव स्युः + + + + तथापि स्वदेहान्तर्वर्तिज्योतिर्दर्शनं विना तत्त्वमसीत्युपदिशतामहं ब्रह्मास्मीति वाङ्मात्रेण प्रलपतां च भ्रान्ततमानां कल्पकोटिष्वपि संसारबन्धान्मोक्षप्रथमसाधनत्वाच्चास्य दर्शनस्योपेक्षा न कदापि कार्येति स्थितम् ॥

Colophon :

इति अद्वयतारकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

96

Sl. No. 556

अद्वैतोपनिषत्

Ms. No. C. 2502/7

Beginning :

अथ अद्वैतपुरुषस्य न द्वितीयभेदोऽस्ति । स्थावरजङ्गममध्ये अद्वैतं ब्रह्म प्रकाशितम् । समस्तलोकमध्ये ब्रह्म द्विविधस्तु × × विचरति । चैतन्यं चित्तेजसः ॥ ओं, अन्तरात्मा मध्ये कैवल्यात्मैकैकं यथा रविर्जायते रवितेजः अखण्डितब्रह्म मायाजगत्त्रयं अवस्थात्रयं परमात्मनः एकं भवति ॥

End :

सन्तोषब्रह्म समस्त गुरूपि (?) जायते । यथा जलरहितमीनं प्राणं परित्यजेत् तथा द्वितीयावस्थारहितः अखण्डितं वस्तुमध्ये प्रवेशहृदयस्थानेष्ठावुवस्थानमध्ये(?) परमात्मा भवति ॥

Colophon :

इति वेदान्ताद्वैतोपनिषत्समाप्ता ॥

97

Sl. No. 559

अध्यात्मोपनिषत्

Ms. No. P. 1277/3/A

Beginning :

ॐ अन्तश्शरीरे निहितो गुहायामज एको नित्यमस्य पृथिवी शरीरं यः पृथिवीमन्तरे सञ्चरन् यं पृथिवी न वेद । यस्यापः शरीरं योऽपोन्तरे सञ्चरन्यमापो न विदुः । + + + स एष सर्वभूतान्तरात्माऽपहतपाप्मा दिव्यो देव एको नारायणः ॥

End :

एतां विद्यां × × × न्तरतमाय ददौ । अपान्तरतमो ब्रह्मणे ददौ । + + + + + यमस्तर्वेभ्यो भूतेभ्यो ददावित्येतन्निर्वाणानुशासनं वेदानुशासनमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

— — —

98

Sl. No. 564 अध्यात्मोपनिषद्भाष्यम् (अध्यात्मदर्पणम्) Ms. No. P. 1277/3/B

Beginning :

ओमित्यक्षरमुच्चरन्नहमथो श्रीसुन्दरेशं गुरुं
नत्वा पूर्णमदश्च शान्तिमिति तामेनां पठित्वा ततः ।
आत्मात्मोपनिषद्वचांसि सुलभानन्दप्रदान्यादरात्
व्याख्यास्ये विदुषां हिताय परमात्मातः प्रसीदत्वयम् ॥
अध्यात्म .... । .... तेऽस्तु ॥

अत्र खल्वीशादिमुक्तिकान्ताष्टोत्तरशतोपनिषत्सु काश्चिदुपनिषदो गुरुशिष्यक्रममवलम्ब्य प्रवृत्ता दृश्यन्ते ॥

End :

यदेतत् सर्ववेदान्तरहस्यार्थप्रकाशकम् ।
अध्यात्मदर्पणं लोके दुर्लभं ह्याश्रयेत्सुधीः ॥
सर्वशास्त्रकथाकन्थारोमन्थेन वृथैव किम् ।
अन्वेष्टव्यं प्रयत्नेन शास्त्रमेतन्मुमुक्षुणा ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यविरचितमध्यात्मदर्पणं समाप्तम् ॥

99

Sl. No. 567 अन्नपूर्णोपनिषत् Ms.No. P. 4136/14

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ।
निदाघो नाम योगीन्द्रो ऋभुं ब्रह्मविदां वरम् ।
प्रणम्य दण्डवद्भूमावुत्थाय स पुनर्मुनिः ॥
आत्मतत्त्वमनुब्रूहीत्येवं पप्रच्छ सादरम् ।

+ + +

निदाघ त्वं कृतार्थोऽसि शृणु विद्यां सनातनीम् ।।
यस्य विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भविष्यसि ।।
मूलशृङ्गारमध्यस्था विन्दुनादकलाश्रया ।
नित्यानन्दा निराधारा विख्याता विलसत्कचा ।।

\+ \+ \+

भगवत्यन्नपूर्णेति ममाभिलषितं ततः ।।

End :

वेदान्ते परमं गुह्यं पुराकल्पप्रचोदितम् ।
नाप्रशान्ताय दातव्यं नापुत्राय शिष्याय वै पुनः ।।
अन्नपूर्णोपनिषदं योऽधीते गुर्वनुग्रहात् ।
स जीवन्मुक्ततां प्राप्य ब्रह्मैव भवति स्वयम् ।।

इत्युपनिषत् ।। भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ।।

Colophon :

चतुर्थोऽध्यायः । अन्नपूर्णोपनिषत् समाप्ता ।।

100

Sl. No. 570 — अन्नपूर्णोपनिषत् — Ms. No. B. 1038/5

Beginning :

ओं भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ।

निदाघो नाम योगीन्द्रो ऋभुं ब्रह्मविदां वरम् ।
प्रणम्य दण्डवद्भूमावुत्थाय स पुनर्मुनिः ।।
आत्मतत्त्वमनुब्रूहीत्येवं पप्रच्छ सादरम् ।

\+ \+ \+

निदाघ त्वं कृतार्थोऽसि शृणु विद्यां सनातनीम् ।
यस्य विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भविष्यसि ।।

मूलशृङ्गाटमध्यस्थबिन्दुनादकलाश्रया ।
नित्यानन्दा निराधारा विख्याता विलसत्कचा ॥

+ + +

भगवत्यन्नपूर्णेति ममाभिलषितं ततः ॥

End :

अजमजरमनाद्यमाद्यमेकं
पदममलं सकलं च निष्कलं च ।
स्थित इति तदा नभस्वरूपा-
दपि विमलस्थितिरीश्वरः क्षणेन ॥

Colophon :

इति तृतीयोऽध्यायः ॥

101

Sl. No. 574 अन्नपूर्णोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/31

Beginning :

माण्डव्याख्यमहामुनेरभिहिता मुक्तिर्विदेहोत्तमा
सर्वाश्चर्यकरी समाधिवशतोऽकाले विरक्तेर्बलात् ।
यस्यां सर्वरहस्यतत्त्वविषया अर्थाः परे चोदिता
व्याख्यास्ये महतीमिमां मृदुपदां तामन्नपूर्णां श्रुतिम् ॥

अत्र निदाघाख्यो योगीन्द्रः ब्रह्मविदां वरं ऋभुं पप्रच्छेत्युपक्रमः ॥

End :

एतावता वरिष्ठपदप्राप्तिपर्यन्तेन आत्मयत्नेन निर्विकल्पकनिस्सङ्कल्पनिर्वृत्तिकनिर्वासन-समाधिलक्षणेन संसृतिर्निश्शेषं जिता भवति । एतदुपनिषदध्ययनाद्ब्रह्मैव भवतीति ॥

Colophon :

इत्यन्नपूर्णोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

102

Sl. No. 578 **अन्नपूर्णैश्वर्युपनिषत्** Ms. No. P. 3581/10

Beginning :

मूलशृङ्गाटमध्यस्था विन्दुनाळकळाश्रया ।
नित्यानन्दी निराहारी विद्याता कलनत्वचा ॥

End :

अन्नं देहि ततः स्वाहामन्त्रसारेति विश्रुता ।
सप्तविंशतिवर्णात्मा योगिनीगणसेविता ॥

ऐं ह्रीं सौं श्रीं क्लीं ओं नमो भगवत्यन्नपूर्णे ममाभिलषितं देहि स्वाहा ॥

Colophon :

अन्नपूर्णैश्वर्युपनिषत्समाप्ता ॥

103

Sl. No. 579 **अमृतनादोपनिषत्** Ms.No. P. 1643/3

Beginning :

ॐ सह नाववत्विति शान्तिः ॥

सर्वाण्यधीत्य मेधावी अभ्यस्य च पुनःपुनः ।
परमं ब्रह्म विज्ञाय उल्कावत्तान्यथो × × ॥
× × रथमारुह्य × × × सारथिम् ।
ब्रह्मलोकपदान्वेषी रुद्राराधनतत्परः ॥

End :

अपानस्तस्य मध्ये तु इन्द्रगोपस्यसंनिभः ।
समानस्तस्य मध्ये च गोक्षीरसदृशप्रभः ॥
अपा × × उदानश्च व्यानो बार्चिस्समप्रभः ।
× × × भित्त्वा मारुतो याति मूर्धतः ॥
× × × × × × × × × ॥

Colophon :

अमृतनादोपनिषत् समाप्ता ॥

104

Sl. No. 585 **अमृतनादोपनिषत्** Ms. No. P. 8557

Beginning :

ॐ शास्त्राण्यधीत्य मेधावी ×स्य च पुनः पुनः ।
पलाल × धान्यार्थी त्यजेत् ग्रन्थमशेषतः ॥
ओङ्काररथमारुह्य विष्णुं कृत्वा तु सारथिम् ।
ब्रह्मलोकपदान्वेषी रुद्राराधनतत्परः ॥

End :

यस्यैष मण्डलं भित्वा मारुतो याति मूर्धनि ।
यत्र तत्र मृतश्चापि न स भूयोऽभिजायते ॥
न स भूयोऽभिजायत इति ॥

Colophon :

इति योगोपनिषत्समाप्ता ॥

105

Sl. No. 590 अमृतनादोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/22

Beginning :

यत्रायं योगशास्त्रार्थस्सङ्ग्रहेण निगद्यते ।
एनामामृतनादाख्यां व्याख्यास्ये श्रुतिमञ्जसा ॥

॥ शास्त्राणीति ॥ मेधाविवेकादिसाधनवान् बुद्धिमान् पुरुषः पुनःपुनः असच्छास्त्राणि प्रकृतश्रुत्यादीनि योगशास्त्राण्यधीत्याभ्यस्य तत्प्रतिपादितं परमं निर्गुणं ब्रह्म विज्ञाय स्वाभिन्नत्वेन सम्यक् विदित्वा ॥

End :

अरेफमक्षरमक्षरं ज्ञानमित्यर्थः । तस्माज्जातमक्षरं न विनश्यति नित्यत्वात् ॥ २४ ॥
सप्तत्रिंशत् पर्यन्ताः श्लोकाः स्पष्टार्थाः । ब्रह्मरन्ध्रवायोः न पुनर्जन्मेति ॥ ३८ ॥

Colophon :

इति अमृतनादोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

106

Sl. No. 592 **अमृतबिन्दूपनिपत्** Ms. No. P. 1643/1

Beginning :

मनो हि द्विविधं प्रोक्तं शुभ(द्धं) चाशुभ(द्ध)मेव च ।
अशुद्धं कामसङ्कल्पं शुद्धं कामविवर्जितम् ॥

मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षमोः ।
बन्धाय विषयासक्तं मुक्त्यै निर्विषयं मनः ॥

End -

निष्कलं निखिलं × × तद्ब्रह्माहमिति स्मृतम् ।
सर्वभूताधिवासं च यत् भूतेषु च वसत्यपि ॥
सर्वां × ग्राहकत्वेन तद्ब्रह्माहमिति स्मृतम् ।
वासुदेव × × × × × × वासुदेव इति ॥

Colophon :

इति अमृतबिन्दूपनिषत् समाप्ता ॥

107

Sl. No. 602 **अमृतबिन्दूपनिषद्व्याख्या (दीपिका)** Ms. No. P. 5772/28

Beginning :

व्याख्यास्येऽमृतबिन्द्वाख्यां तत्त्वोपनिषदं पराम् ।
अमृतेशस्तया देवः प्रीयतां परमेश्वरः ॥

ब्रह्मात्मैक्यविज्ञानादनर्थनिवृत्तिरानन्दावाप्तिश्चेति सर्वोपनिषदां सिद्धान्तः ॥

End :

अहं सर्वेषु भूतेषु वसामीति वासुदेवः– स्वयम्प्रकाशः, वासुश्चासौ देवश्चेति वासुदेवः ।
तदस्म्यहंवासुदेवः । व्याख्यातम् । वाक्याभ्यास उपनिषत्समाप्त्यर्थः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतिः अमृतबिन्दूपनिषद्दीपिका समाप्ता ॥

108

Sl. No. 603 अमृतबिन्दूपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/20

Beginning :

यदक्षराणि सर्वाणि भान्त्येवामृतबिन्दुवत् ।
एनाममृतबिन्द्वाख्यां व्याख्यास्ये श्रुतिमादरात् ॥

अत्र शुद्धमनस एव तत्त्वज्ञानोऽपदेशाधिकारात् तद्दिदेशयिषुः आदौ मनसः द्विविधं स्वरूपं विवृणोऽस्ति– मन इति॥

End ;

सर्वभूताधिवासं– सर्वेषां भूतानां अधिवासो यस्मिन् तत् । तद्ब्रह्मैव वासुदेवः । अहमस्मीति द्विवचनं उपनिषत्समाप्त्यर्थम् ॥

Colophon :

इत्यमृतबिन्दूपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

109

Sl. No. 606 अरुणोपनिषत् Ms. No. P. 6586/2

Beginning :

सह नाववतु ॥ + + + शान्तिः ॥

× × त्यमित्यद्वयं भानुं तेजोमण्डलमध्यगम् ।
सर्वाधिव्याधिशमनं छायाश्लिष्टतनुं भजे ॥
उद्यन्नद्यमित्र(?) स्थान् आरोहन्नुत्तरां दिवं देवः ।
हृद्रोगं मम सूर्य हरिमाणञ्च नाशय ॥ (?)

End :

ममानघ स्वामिन् इत्यार्यां साम्बस्य पुरो नभस्थलपतितां, पठतां भाग्यसमृद्धिः समस्त-रोगक्षयः स्यात् ॥ ॥ सह नाववतु । + + शान्तिः । भद्रं कर्णेभिः ॥

Colophon :

— — — —

110

Sl. No. 607 अवधूतोपनिषत् Ms. No. B. 247/39

Beginning :

॥ ॐ सह नाववत्विति शान्तिः॥ हरिः ॐ॥ अथ ह साङ्कृतिर्भगवन्तं अवधूतं दत्तात्रेयं परिसमेत्य पप्रच्छ– भगवन् कोऽवधूतः ? तस्य का स्थितिः ? किं लक्ष्म ? किं संसरण-मिति । तँ होवाच भगवान् दत्तात्रेयः + +

अक्षरत्वाद्वरेण्यत्वाद्धूतसंसारबन्धनात् ।
तत्वमस्यादिलक्ष्यत्वात् अवधूत इतीर्यते ॥

End :

य इदमधीयते सोऽपि कृतकृत्यो भवति । सुरापात्पूतो भवति । स्वर्ण + ति । ब्रह्महत्यात् + ति । कृत्याकृत्यात् + ति । एवं विदित्वा स्वेच्छाचारपरो भूयादों सत्यमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

इत्यवधूतोपनिषत् समाप्ता ॥

111

Sl. No. 612 अवधूतोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/39

Beginning -

स्वेच्छाचारोऽवधूतस्य निर्दिष्टो यत्र कथ्यते ।
अवधूतोपनिषदं व्याख्यास्ये सहजस्थितिम् ॥

अत्र दत्तात्रेयसाङ्कृतिसंवादात्मिकायामवधूतोपनिषद्यतिवर्णाश्रमी योग्येवावधूत इत्युक्तम् । + + + + एवेति प्राप्ते इदमुच्यते– ब्रह्म वरीयानेवेति ॥

End :

तस्मात् अप्राप्तस्य प्राप्तव्यस्य प्राप्तिरेव सर्वशास्त्रयुक्त्यनुभवानुरोधिनीति मन्तव्यम् ॥

Colophon :

इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु अवधूतोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

112

Sl. No. 616 अव्यक्तनृसिंहोपनिषत् Ms. No. P. 4136/12

Beginning :

ॐ आप्यायन्त्विति शान्तिः ॥

पुरा किलेदं न किञ्चनासीत् न द्यौर्नान्तरिक्षं न पृथिवी केवलं ज्योतिरूपमनाद्यनन्तमनण्वस्थूलरूपमरूपं रूपवदविज्ञेयं ज्ञानरूपमानन्दमयमासीत् । तं ह वागदृश्यमानाऽभ्युवाच– भो भो प्रजापते त्वमव्यक्तादुत्पन्नोऽसि + + + साऽब्रवीत् + + यदविज्ञेयं तदव्यक्तम् ॥

End :

जीवन्मुक्तश्च भवति । देहान्ते तमसः परं धाम प्राप्नुयात् । यत्र विराट् नृसिंहोऽवभासते, तत्र खल्पासते । तत्स्वरूपध्यानपरा मुनय आकल्पान्ते तस्मिन्नेवात्मनि निलीयन्ते । न च पुनरावर्तन्ते । + + + + + । नाव्रतिने नाऽतपसे नाऽशान्ताय नाऽदान्ताय नाऽदीक्षिताय नाऽधर्मशीलाय नाऽहिंसकाय नाऽब्रह्मचारिणे इत्येषोपनिषत् । आप्यायन्त्विति शान्तिः ॥

Colophon :

अव्यक्तनृसिंहोपनिषत् समाप्ता ॥

113

Sl. No. 621 **अव्यक्तनृसिंहोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/29

Beginning :

प्रपञ्चसृष्टिविज्ञानं यस्यां धातुस्समीर्यते ।
अव्यक्तोपनिषद्वाचं व्याख्यास्ये सृष्टिनिश्चयात् ॥

अत्र केवलज्योतीरूपमित्यादिविशेषणवद्यदानन्दमासीदित्युक्तं तच्चिदानन्दलक्षणसप्रतियोगिकब्रह्मैव भवितुमर्हति ; न निष्प्रतियोगिकं ; सर्वलक्षणवर्जितत्वेन सर्वशब्ददूरत्वात् ॥

End :

यद्वा परस्य निर्विशेषब्रह्मण एव सकाशात् स्वयं भूत्वा पावकविस्फुलिङ्गोदाहरणेन जीवब्रह्मणोरिव ब्रह्मब्रह्मणोश्चांशांशिभावस्य सुप्रसिद्धत्वादस्य नृसिंहजन्यत्वं गौणमेव मन्तव्यम् ॥

Colophon :

इत्यव्यक्तनृसिंहोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

114

Sl. No. 624 **आचमनोपनिषत्** Ms. No. P. 1480/3

Beginning :

ॐ आचमनविधिं व्याख्यास्यामः । जङ्घे पाणिपादौ प्रक्षाल्य, प्राङ्मुखोदङ्मुखो वा बद्धशिखो यज्ञोपवीती ब्राह्मणस्य दक्षिणहस्ते पञ्चतीर्थानि भवन्ति । + + + गोकर्णाकृतिवत् कृत्वा माषमग्नजलं पिबेत् । तेन त्रिराचामेत् ॥

End ;

मुखमग्नितृप्तं सर्वं प्रोक्षति । यः पादौ प्रोक्षति, यः चक्षुषी यश्चन्द्रादित्यौ यन्नाभिं तेन पृथिवी यस्ततस्तेन विष्णुः यच्छिरस्तेन रुद्रः मूर्ध्नि शतकुबेरः । सर्वदेवत्यास्तेन प्रीणातु । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

—

115

Sl. No. 626 **आत्मबोधोपनिषत्** Ms. No. P. 1973/23

Beginning :

ईशकेनकठप्रश्न + + + दीपिकोपनिषम् क्रमात् ॥

प्रत्यगानन्दं ब्रह्म पुरुषं प्रणवस्वरूपं अकार उकारो मकारश्चेति त्र्यक्षरं प्रणवं तदेतदोमिति । यदुक्त्वा मुच्यते योगी जन्मसंसारबन्धनात् । ॐ नमो नारायणाय + + इति मन्त्रो-पासको वैकुण्ठभुवनं गमिष्यति ॥

End :

चिद्रूपत्वान्न मे जाड्यं सत्यत्वान्नानृतं मम ।
आनन्दत्वान्न मे दुःखं अज्ञानाद्भाति सत्यवत् ॥

अमृतत्वं च गच्छत्यों नमः । आत्मप्रबोधोपनिषदं मुहूर्तमुपासित्वा न च पुनरावर्तते ; न च पुनरावर्तते । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इत्यात्मप्रबोधोपनिषत्समाप्ता ॥

116

Sl. No. 627 **आत्मबोधोपनिषत्** Ms. No. 5586

Beginning :

हरिः ओम् । प्रत्यगानन्दं ब्रह्म पुरुषं प्रणवस्वरूपम् । अकार-उकार-मकारश्चेति त्रय-मक्षरं प्रणवम् । तदेतदोमिति । यमुक्त्वा मुच्यते योगी जन्मसंसारबन्धनात् । ओं नमो नारायणाय + + इति मन्त्रोपासको वैकुण्ठभुवनं गमिष्यति ॥

End :

चिद्रूपत्वान्न मे जाड्यं सत्यत्वान्नानृतं मम ।
आनन्दत्वान्न मे दुःखं अज्ञानाद्भाति सत्यवत् ॥

लोके अक्षिते अमृतत्वं च गच्छत्यमृतत्वं च गच्छत्यों नम इति । आत्मप्रबोधोपनिषदं मुहूर्तमुपासित्वा न च पुनरावर्तते न च पुनरावर्तते ।।

Colophon :

आत्मबोधोपनिषत् समाप्ता ॥

117

Sl. No. 633 आत्मोपनिषत् Ms. No. P. 3581/16

Beginning :

॥ ॐ पूर्णमद इति शान्तिः ॥ अथैवाङ्गिरास्त्रिविधः पुरुषस्तद्यथा– बाह्यात्मा अन्तरात्मा परमात्मा चेति । त्वक्चर्ममांसलोमाङ्गुल्यङ्गुष्ठपृष्ठावंशनखगुल्फोदरनाभिमेढ्रकटयूरुकपोलश्रोत्रभ्रूललाट-बाहुपार्श्वशिरोधमनिकाक्षीणि भवन्ति जायते म्रियत इत्येष बाह्यात्मा ॥

. . . .

End :

शुद्धो निरवयवात्मा केवलः सूक्ष्मो निष्कलो निरञ्जनः निर्विकारः शब्दस्पर्शरसगन्धवर्जितो निर्विकल्पो निराकाङ्क्षः सर्वव्यापी सोऽचिन्त्योऽनेकवर्णश्च पुनाति अशुद्धान्यपूतानि । निष्क्रिय-स्तस्य संस्कारो नास्ति ; संस्कारो नास्ति । इत्येष परमात्मा पुरुषो नाम ॥

Colophon:

इत्यात्मोपनिषत्समाप्ता ॥

118

Sl. No. 641 आत्मोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/36

Beginning :

चत्वार उक्ता आत्मानो यस्यां सम्यग्विचारणे ।
एनामात्मोपनिषदं व्याख्यास्ये सारगर्भिताम् ॥

नन्वात्माऽन्तरात्मा परमात्मा चेति त्रय एवात्मानः इहोच्यन्ते ; कथं चत्वार इति । अत्रोच्यते– आत्मा हि त्वगाद्युक्तस्वरूपो देहः । + + + + अत आत्मचातुर्विध्यं युक्तमुक्तम् ॥

End :

तथा चेह निष्प्रतियोगिकब्रह्मैव विवक्षितमिति सर्वद्वन्द्वापवादद्वारा परमार्थतां वदतोपसंहारश्लोकेन दर्शयति । तस्मादावृतेः सदसत्त्वाभ्यां अस्ति नास्तीति प्रत्ययौ ; न तु नित्यस्येति युक्तम् ॥

Colophon :

इत्यात्मोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

119

Sl. No. 650 आरुण्योपनिषत् Ms. No. P. 1973/6

Beginning :

आरुणिः प्रजापतिलोकं जगाम । तं गत्वोवाच– केन भगवन् कर्माण्यशेषेण विसृजानीति । तँ होवाच प्रजापतिः– तव पुत्रान् + + + + विसर्जयेद्दण्डमाच्छादनं चैव कौपीनं च परिग्रहेत् । शेषं विसृजेदिति ॥

End :

तद्विप्रासो जागृवांसः समिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदम् इति । एवं निर्वाणानुशासनं वेदानुशासनं वेदानुशासनमिति ॥ ६ ॥

Colophon :

इत्यारुण्योपनिषत्समाप्ता ॥

120

Sl. No. 651 आरुण्योपनिषत् Ms. No. P. 3621/7

Beginning :

आरुणिः प्राजात्यः प्रजापतेर्लोकं जगाम । तं स गत्वोवाच– केन भगवन् कर्माण्यशेषतो विसृजानीति । तँ होवाच प्रजापतिः– तव पुत्रान् भ्रातृन् बन्ध्वादीन् शिखां यज्ञोपवीतं यागसूत्रं स्वाध्यायं च भूलोकभुवर्लोकसुवर्लोकमहर्लोकजनोलोकतपोलोकसत्यलोकञ्च + + + + शेषं विसृजेत् ; शेषं विसृजेन् ॥

End :

खल्वेतदुपनिषदं विद्वान् य एवं वेद पालाशं वैल्वमौदुम्बरं दण्डमजिनं मेखलां यज्ञोपवीतञ्च त्यक्त्वा शूरो य एवं वेद। तद्विष्णोः परमं पदं + + + +। विष्णोर्यत्परमं पदम्। इत्येवन्निर्वाणानुशासनं वेदानुशासनमिति ॥

Colophon-

आरुणिकोपनिषत्समाप्ता ॥

121

Sl. No. 652 आरण्यकोपनिषत् Ms. No. P. 6198

Beginning :

अथ आरुणिः प्राजापतेर्लोकं जगाम। तं गत्वोवाच– केन भगवन् कर्माण्यशेषतो विसृजानीति। तं होवाच प्रजापतिस्तव पुत्रान् भ्रातॄन् बन्ध्वादीत् शिखां यज्ञोपवीतं सूत्रं स्वाध्यायञ्च + + + + शेषं विसृजेत् ॥

End :

तद्विप्रासो जागृवांसः समिन्धते। तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः। दिवीव चक्षुराततम्। तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसस्समिन्धते। विष्णोर्यत्परमं पदं इति। एवं सर्वानुशासनं वेदानुशासनं वेदानुशासनमिति ॥

Colophon :

इति आरण्यकोपनिषत् समाप्ता ॥

122

Sl. No. 568 आरण्यकोपनिषद्भाष्यम् (दीपिका) Ms. No. P. 1655/7

Beginning :

आरुणीयोपनिषदं व्याख्यास्ये न्यासमार्गगाम्।
आनन्दात्मानमायान्ति गङ्गामीव पयोनिधिम् ॥

विषयादेश्च सर्वोपनिषदां साधारण्यान्न पृथग्वर्णनीयता ; आत्मज्ञाने सति न्यासे चात्यन्त मास्तिक्यं जन (!) इयमाख्यायिकामवतारयति ॥

End:

वेदस्य भगवतः शब्दराशेः सर्वज्ञस्य वर्णा × × × × दिव्यावस्थाहेतोः राजकल्पस्यानुशासनं वेदानुशासनम् । अभ्यास उपनिषत्समाप्त्यर्थः । इत्युपनिषदन्तरे सोऽप्येतावदर्थपर्यवसाय × × त्येतदर्थमितिशब्दः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यश्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतिषु × × रण्योपनिषद्दीपिका समाप्ता ॥

123

Sl. No. 660 आरुणिकोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/12

Beginning :

आरुण्योपनिषद्वाणीः कर्मत्यागैकगोचराः ।
व्याख्यास्ये सङ्ग्रहेणैव संसारार्तिनिवृत्तये ॥

॥ आरुणिरिति ॥ अरुण्स्यापत्यं प्रजापतिसम्बन्धी कदाचित् प्रजापतेर्लोकं जगाम । गत्वा तं प्रजापतिं चोवाच— हे भगवन् केनोपायेन कर्माणि गार्हस्थ्योचितश्रौतस्मार्तनित्यनैत्तिकाद्यात्मकान्यशेषतः विसृज।नि— त्यक्ष्यामीति ॥

End :

एवं निर्वाणस्य नित्यस्य नित्युशुद्धबुद्धमुक्तस्वभावपरब्रह्मत्मैक्यावस्थानलक्षणकैवल्यमोक्षस्य अनुशासनं प्रतिष्ठापनमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ आरुणिकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

124

Sl. No. 662 **आश्रमोपनिषत्** Ms. No. B. 123/5

Beginning :

हरिः ॐ ॥ अथातश्चत्वार आश्रमाः षोडशभेदा भवन्ति । तत्र ब्रह्मचारिणश्चतुर्विधा भवन्ति गायत्रो ब्राह्मणः प्राजापत्यो बृहस्पतिरिति । य उपनयनादूर्ध्वं त्रिरात्रमक्षारलवणाशी गायत्रीमन्त्री स गायत्रः । योऽष्टाचत्वारिंशद्वर्षाणि वेदब्रह्मचर्यं चरेत ब्रह्म × × × ग्रहणान्तं वेदस्य स ब्राह्मणः ॥

End :

परमहंसा च दण्डधराः + + × देवगृहे वासिनो न तेषां धर्मो नाधर्मो न चानृतं सर्वसहाः सर्वसमाः अद्वैतवर्तिनः समलोष्टाश्मकाञ्चनाश्चातुर्वर्ण्यं यथोपपन्नं भैक्षाचर्यं चरन्तः आत्मानं मोक्षयन्त आत्मानं मोक्षयन्त इति ॥

Colophon :

इत्याथर्वणे आश्रमोपनिषत्समाप्ता ॥

125

Sl. No. 681 **ईशावास्योपनिषत्** Ms. No. C. 2503/1

Beginning :

वाजसनेयसंहितायामीशकोपनिषत्प्रारम्भः ।

ईशावास्यमिदँ सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत् ।
तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा मा गृधः कस्य स्विद्धनम् ॥ १ ॥

End:

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान्विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् ।
युयोध्यस्मज्जुहुराणमेनो भूयिष्ठां ते नमउक्तिं विधेम ॥

Colophon :

इति वाजसनेयसंहितोपनिषत्सम्पूर्णा ॥

126

Sl. No. 686 ईशावास्योपनिषद्भाष्यम् Ms. No. P. 3249/1

Beginning :

ईशावास्यमित्यादयो मन्त्राः कर्मस्वविनियुक्तास्तेषामकर्मशेषस्यात्मनो यथार्थप्रतिपादक-(याथात्म्यप्रकाशक) त्वात् । याथात्म्यं चात्मनः शुद्धत्वापापविद्धत्वैकत्वनित्यत्वाशरीरत्वसर्व-गतत्वादि वक्ष्यमाणम् । + + + + एवमुक्ताभिधेयसम्बन्धप्रयोजनान्मन्त्रान् संक्षेपतो व्याख्यास्यामः— ईशा— इष्टे इतीट् तेनेशा ।

End .

अमृतमश्नुत इत्यापेक्षिकममृतं विद्याशब्देन + + + + तस्मादुपासनया समुच्चयो न परमात्मविज्ञानेनेति यथा व्याख्यात एव मन्त्राणामर्थ इत्युपरम्यते ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीशङ्करभगवत्पादकृतौ वाजसनेयसंहितोपनिषद्भाष्यं सम्पूर्णम् ॥

127

Sl. No. 696 ईशकेनोपनिषद्भाष्यटिप्पणी Ms. No. P. 3769

Beginning :

येनात्मना परेशेन व्याप्तं विश्वमशेषतः ।
सोऽहं देहत्रयीसाक्षी वर्जितो देहतद्गुणैः ॥

ईशावास्यमित्यादिमन्त्रान् व्याचिख्यासुर्भगवान् भाष्यकारः तेषां कर्मशेषत्वशङ्कां ताव-द्व्युदस्यति । तथाहि कर्मजडाः केचन मन्यन्ते स्म— ईशावास्यादयो मन्त्राः कर्मशेषाः मन्त्रत्वात् , इषे त्वेत्यादिमन्त्रवत् ।

End :

ब्रह्मेति वेद । आमूलत्वात्तदाश्रया, तपआदीनि वेदान्तान्यङ्गानि यस्याः सत्यकामः स्वयं सिद्धः सर्वेशो यः स्वशक्तित एवान्तःप्रविष्टोऽहमुपास्यः सर्वदेहिनाम् ॥

Colophon :

इति केनेषितभाष्यस्य वाक्यार्थे प्रधानस्य × × × ॥

Extra Information :

भगवत्पादभाष्यस्य भावगम्भीरवेदिना ।
शिवानन्दयतीशेन टिप्पणं कृतमादरात् ॥

इति ग्रन्थान्ते दृश्यते ॥

128

Sl. No. 694 **ईशावास्यभाष्यम्** Ms. No. C. 1810

Beginning :

चिदानन्दो हंसश्चिरपरिचितो मानसतटे
चमत्कारान् कुर्वन् मतिघरटया चाटवपटुः (?) ।
विलासाच्चिन्वानश्चरमचरमुच्चावचमिदं
विलीनीकुर्वंश्चासकृदपि परेशो विजयते ॥

\+ \+ \+ \+

शङ्करपतिवरसूचितसरणिसमालम्बनेन सरसतरम् ।
वाजसनेयिमनूनां भावं कलयानि भवपराभूत्यै ॥

मनूनीशेत्याद्यान् विशदबृहदारण्यकगिरा
मुहुर्व्याख्यातार्थान् क्रमघटनयाऽऽलोड्य विमलम् ।
पतिर्वाञ्लोनद्रविडमुनिनिराम्नायनगराधिभूः (?)
........कृष्णानन्दः स्वमतिपरिशुद्धिं वितनुते ॥

ईशावास्यमित्याद्या वाजसनेयशाखान्तर्गतकाण्वमाध्यन्दिनयोश्चत्वारिंशत्तमाध्यायात्मिकोपनिषन्मन्त्रमयी । तत्र काण्वोपनिषदो माध्यन्दिनोपनिषदमनुरुध्य अल्पग्रन्थाविवृतिरारभ्यते । तत्रेशावास्यमिति + + + सङ्ग्रहेणोपदिशति– ॥ ईशेति ॥

End :

अग्ने नय इति मन्त्रविवेचनानन्तरं + + + + ओं खं ब्रह्मेत्यस्यार्थं निर्दिशति– ओमित्यादिना । + + + + अन्ते हृदयमध्ये खं चिदाकाशं शोधितजीवं ब्रह्म

शोधिततत्पदार्थं ध्यायेदित्यर्थः । अयञ्च मन्त्रो बृहदारण्यकसप्तमाध्यायप्रथमब्राह्मणेन विवृत इति प्रागेव प्रसङ्गान्निरूपितम् ॥

Colophon :

इति श्रीईशावास्यमन्त्रभाष्यं समाप्तम् ॥

129

Sl. No. 695 ईशावास्यभाष्यम् (दीपिका) Ms. No. SP. 1655/5

Beginning :

ईशावास्यादयो मन्त्राः विनियुक्ता न कर्मणि ।
प्रमाणाभावतस्तेषां कुर्वे व्याख्यामकर्मणाम् ॥

ईशा ईष्ट इतीट् । ईश्वर आनन्दात्मा तेन आवास्यं अच्छादनीयं वासयोग्यं वा इदं
+ + + करणीयेत्यर्थः ।

End :

उ स तेभ्यः जुहूराणं कुटिलं एनः पापं भूयिष्ठां अतिशयेनाधिकां ते तुभ्यं नमउक्तिं नमस्कारोक्तिं विधेम विधास्याम सर्वदा कुर्म इत्यर्थः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करानन्दभगवतः कृति-रीशावास्योपनिषद्दीपिका समाप्ता ॥

130

Sl. No. 697 ईशावास्योपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 245/1-B

Beginning :

सुन्दरं सुन्दराचार्यं प्रणम्य पुरुषोत्तमम् ।
ईशावास्याद्युपनिषद्भाष्यञ्चारभ्यतेऽधुना ॥

ईशावास्यमित्याद्यो मन्त्राः प्रायेणाकर्मब्रह्मात्मैक्यावबोधनपरा अपि प्रतिपत्तिविधिशेषतयैव ब्रह्मात्मानमवगमयन्तीति गम्यते ॥

End :

तन्निष्प्रतियोगिकं ब्रह्मैव सर्वस्मादपि पूर्णमवशिष्यते । परिशिष्यत इत्यर्थः । करणत्रय-दोषशान्त्यर्थोऽवस्थात्रयशान्त्यर्थो वा त्रिवारशान्तिपाठः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयाचार्यस्य कृतौ वाजसेनयसंहितोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

131

Sl. No. 702 ईशावास्योपनिषद्भाष्यम् Ms. No. P. 3362/2

Beginning :

नित्यानित्यजगद्धात्रे नित्याय ज्ञानमूर्तये ।
पूर्णानन्दाय हरये सर्वयज्ञभुजे नमः ।

यस्माद्ब्रह्मेन्द्ररुद्रादि + + + + गुरवे नमः ॥

स्वायंभुवो मनुरेतैर्मन्त्रैर्भगवन्तमाकूतिसूनुं यज्ञनामानं विष्णुं तुष्टाव । + + + + ईशावास्यं– वासयोग्यमीशावास्यम् । जगत्यां– प्रकृतौ । तेन– ईशेन । भुञ्जीथाः ॥

End :

युयोधि वियोजय । यदस्मान् कुरुतेत्यल्पास्ते देवोस्माद्वियोजय । + + + + भक्तिज्ञानाभ्यां भूयिष्ठां नम इत्युक्तिं विधेम ॥

पूर्णशक्तिश्चिदानन्दश्रीतेजस्यष्टमूर्तये ।
ममाभ्यधिकमित्राय नमो नारायणाय ते ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितं याज्ञियमन्त्रोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

132

Sl. No. 706 ईशावास्यभाष्यटीका Ms. No. P. 3362/15

Beginning :

श्रीमच्छ्रीशमुखाम्भोजगतसौन्दर्यसौरभम् ।
लिहद्भ्यां लोचनालिभ्यां भगवान् पातु नो हरिः ॥

ॐ काण्वीं मन्त्रोपनिषदं यथावत् व्याकरिष्यन् भगवानाचार्यवर्यः + + + + देवतास्तुतिनतीः प्रथमं निबध्नाति– नित्येति ॥ + + + + विच्छिन्नविषय × × × × त्वं तावदाद्येन मन्त्रेण सोपपत्तिकं विधत्ते– ईशेति ॥

End :

...॥ पूर्णेति ॥ + + + पूर्णशक्तिचिदानन्दश्रीतेजांस्येव मूर्तिर्यस्येत्युक्ते + + + + अभ्यधिकमित्रं निरतिशयोपकारिपरमप्रीतिविषयं चेति ॥

कमलावदनाम्भोजराजहंसाय विष्णवे ।
नमो जगज्जनिस्थेमहेतवे परमात्मने ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य याज्ञियमन्त्रोपनिषद्भाष्यस्य विवरणं जयतीर्थभिक्षुविरचितं समाप्तम् ॥

133

Sl. No. 712 ईशावास्योपनिषद्भाष्यटीका Ms.No. C. 2277

Beginning :

हयास्यं व्यासकृष्णौ मां प्राणं वाणीं गुरूनपि ।
प्रणम्य वादिराजाख्ययतिना तदनुग्रहात् ॥
ईशावास्योपनिषदो भाष्यटीकाप्रकाशिका ।
क्रियते ह्रियते दुर्वाग्गर्वान्धतमसं यथा ॥

ईशावास्योपनिषद्भाष्यटीकां चिकीर्षुर्जयतीर्थमुनिः + + + + + मङ्गलमाचरति– यज्ञमिति ॥

End :

॥ अभिप्रतीकस्थमिति ॥ यद्वा कुर्वन्नेवेह कर्माणि इति कर्मानुष्ठानस्योक्तत्वात् कर्मानुष्ठातॄणाञ्च + + + + अग्निप्रार्थनमिति ज्ञातव्यम् ॥

नियुङ्क्ते देहिनो योऽन्तः स्वीयं भुङ्क्ते सुखानि च ।
तदन्ते मुक्तिदस्तं ते भजन्ते चिन्तितार्थकम् ॥
ग्रन्थेनानेन भगवानिन्दिरारमणः प्रभुः ।
नन्दतीर्थमुनेर्बन्धुः स दद्यात्सकलेप्सितान् ॥

Colophon-

इति श्रीमत्कविकुलतिलकश्रीवादिराजयतिपूज्यपादकृता ईशवास्योपनिषट्टीका पदार्थ-दीपिका समाप्ता ॥

134

Sl. No. 713 ईशावास्यटीकाव्याख्या (भावप्रकाशः) Ms. No. C. 64

Beginning :

पद्मालयपतिं पूर्णमतिजयाभिधान् गुरून् ।
नत्वा चेशावास्यभाष्यटीकाभावः प्रकाश्यते ॥

भगवान् टीकाकारः ग्रन्थादौ रमारमणकरुणाकटाक्षेक्षामाशास्ते– श्रीमदिति ॥ + + + + ईशस्येति भाष्ये समासाकरणस्य अभिप्रायमाह– अनेन आवसमिति ॥

End :

अथ समापितयाज्ञीयमन्त्रव्याख्यानोऽपि भगवान् टीकाकारः कमलाकामुकं नतिस्तुतिभ्यां प्रणमति– कमलेति ॥ अनेन भगवती च वन्दिता भवति ।

लोकमातृपतिं कञ्जजातृनातं पितामहम् ।
मृडादिसुरवर्याणामीडे श्रीबादरायणम् ॥

उदकं पायते तेन तमसस्त्रायते जगत् ।
यतोऽसः पात्रमुद्दिष्टं विद्वद्भिः सूर्यमण्डलम् ॥

Colophon:

इति श्रीमत्सत्यव्रतपूज्यपादानां शिष्येण सत्यप्रज्ञभिक्षुणा रचिता याज्ञीयटीकाभावप्रकाशः समाप्तः ॥

135

Sl. No. 714 ईशावास्यटीकाव्याख्या (पञ्चिका) Ms. No. A. 371

Beginning:

रघुनाथो रमानाथं नत्वा व्याकुरुते धियः ।
विशुध्यै काण्वमन्त्रोपनिषद्भाष्यस्य पञ्चिकाम् ॥

ईशावास्यभाष्यं व्याचिकीर्षुः भगवान् टीकाकारो ग्रन्थादौ रमारमणकृपावलोकनप्रार्थनारूपं मङ्गलमाचरति- श्रीमदिति ॥

+ + +

एवं मन्त्रमवतार्य भाष्यमवतारयति- तत्रेति । मन्त्र इत्यर्थः ॥

End:

अखिलभुवन + + भक्तिरूपेति रामानुजानां श्लोके द्राघीयांसस्संहतीस्थेमभाज इत्यन्यात्रापि स्थिताविभियुक्तप्रयोगाच्च । एतच्च स्थेमस्थितिरिति श्रुतप्रकाशिकाव्याख्यायां भावप्रकाशिकायां स्पष्टमिति ॥

Colophon:

रघुनाथयतिकृतयाज्ञियमन्त्रभाष्यस्य पञ्चिका समाप्ता ॥

136

Sl. No. 717 ईशावास्यटीकाव्याख्या Ms. No. P. 91/1

Beginning:

प्रणम्य श्रीव्यासमध्वौ हृद्यान्तर्व्यापिमद्गुरून् ।
याज्ञियोपनिषद्भाष्यटीकार्थः संप्रकाश्यते ॥

सौन्दर्यरूपसौरभ्यं लिह्म + + लिह आस्वादन इति धातोर्लिहद्भ्यां आस्वादयितृभ्यामित्यर्थः । + + अष्टमे ईशावास्यादिमन्त्रं व्याख्यायत इति ॥

End :

अथर्षिभ्योऽधिकमित्यत्र स्वलिङ्कमिति (?) ध्येयम् कमला- महालक्ष्मीः ॥

याज्ञियोपनिषद्भाष्यटीकार्थोऽनूदितो मया ।
तेनास्तु ज्ञानदो मह्यं श्रीनिवासो हरिस्सदा ॥

Colophon :

इति श्रीमद्यदुत्याचार्यपूज्यपादाराधकेन श्रीनिवासेन विरचिता याज्ञियोपनिषद्भाष्यटिप्पणी समाप्ता ॥

137

Sl. No. 719 ईशावास्यटीकाव्याख्या (भावदीपः) Ms. No. C. 54

Beginning :

श्रीमद्विष्णुपदाम्भोजे वसन्तो रेणवः पराः ।
लक्ष्मीब्रह्मशिवेन्द्रादिवन्दिताः पावयन्तु माम् ॥

अथागणितगुणमणिनिकररमणप्रभापुञ्जनिरस्ताशेषावद्यध्वान्तपरमविचित्रापरिमिता + + + परमार्थसार्थेन भगवता मध्वदेवेन प्रणीतं याज्ञियमन्त्रोपनिषद्भाष्यवरं देवसमूहैरतिदुरवगाहं + + व्याचिख्यासुः भगवान् जयतीर्थमुनिः रमारमणं भगवन्तं प्रार्थयते- श्रीमच्छ्रीवदनेति ॥

End :

अन्तेऽपि परमात्मानं स्तुतिनतिभ्यां प्रीणयति- कमलेति ॥ + + + वन्दिता च सा परब्रह्मविषयरमणीयां विद्यां पूर्णभाग्यञ्च प्रयच्छति महालक्ष्मीः + + + + ।

तच्छिष्याणां कनिष्ठेन नृसिंहाख्येन तुष्टये ।
विष्णोरत्यल्पमतिना कृतेयं भावदीपिका ॥
जयति हरिरचिन्त्यः सर्वदेवैकवन्द्यः
परमगुरुरभीष्टावासिदः सज्जनानाम् ।

निखिलगुणगणार्णो नित्यनिर्मुक्तदोषः
सरसिजनयनो × × श्रीपतिर्मानदो नः ॥

Colophon :

इति श्रीमद्याज्ञियमंत्रोपनिषद्भाष्यस्य टीका दुर्गमवाक्यार्थविवरणं समाप्तम् ॥

138

Sl. No. 720 ईशावास्यटीकाव्याख्या Ms. No. C-2752/1

Beginning -

वेदवेद्यं पूर्णगुणं लक्ष्मीशं मध्ववल्लभम् ।
सर्वयज्ञभुजं यज्ञं श्रीनृसिंहमहं भजे ॥
काण्वमन्त्रे × × × × × भाष्यटीकयोः ।
अस्पष्टवाक्यजातं तत् मया स्पष्टीकरिष्यते ॥

काण्वीं मन्त्रोपनिषदमिति कण्वदृष्टां काण्वशाखासंस्थितां ईशावास्योपनिषदमित्यर्थः । वेदस्य संहिताब्राह्मणारण्यकभेदेन त्रैविध्यात् ॥

End :

॥ क्रमलेति ॥ जगज्जन्मस्थेमहेतवे– जगज्जन्मस्थितिकारणात् स्थिरशब्दात् पृथ्व्यादित्वा-दिमनिच् प्रत्यये स्थिरेति स्थादेशे यस्येत्यकारलोपे स्थेमेति नान्तं रूपं इति ज्ञेयम् ॥

रमाब्रह्मशिवेन्द्रादिदेवतावेदितो विभुः ।
श्रीमध्वजयतीर्थादिपूजितः प्रीयतां मम ॥

Colophon -

ईशावास्यटिप्पणं समाप्तम् ॥

Extra Information :

इतिश्रीमदीशावास्यभाष्यटीका सुपञ्चिका ।
छलारीयनृसिंहस्य कृतिः स्याद्विष्णुतुष्टये ॥

इति ग्रन्थान्ते दृश्यते ॥

139

Sl. No. 724 ईशावास्योपनिषद्वाक्यार्थः Ms. No. P. 446/2

Beginning :

सर्वयज्ञयज इति ॥ ननु या इष्टा विनिष्ठा अधिकृता सैव × × × भवति । अधिकृतत्वं च ग्रन्थप्रतिपाद्यत्वम् । तच्च यज्ञनामकदेवतायाः । तथा च हरेर्वन्द्यत्वमित्यत आह— सर्वयज्ञत्वा यज्ञनाम्न इति ॥ यथोक्तं सुखरूपस्य भोक्तृत्वादिति ॥ अस्यायमर्थः—

End :

अनिलः अमृत इति व्यत्ययेन । विभक्तीति । अनिलामृतपदयोः पुलिङ्गद्वितीयान्तत्व माश्रित्य द्वितीया विभक्तेः प्रथमान्तत्वेन व्यत्ययेन वेत्यर्थः ।

उपनिष [— उपनिषत्पुरुषः ॥

Colophon :

— — —

140

Sl. No. 728 ऊर्ध्वपुण्ड्रोपनिषत् Ms. No. P. 3644/3

Beginning :

अथ श्रीवराहरूपिणं भगवन्तं प्रणम्य सनत्कुमारः पप्रच्छ । अधीहि भगवन् ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिम् । × × × × व्यम् ? कियत् स्थानम् ? का रेखा ? को मन्त्रः ? कः कर्ता ? किं फलम् ? इति च । श्रीवराह उवाच— क्षीराब्धितश्श्वेतद्वीपे क्षीरखण्डान् वैनतेय आनीय सटाभिः द्विदळनश्श्वेतमृत्तिका खण्डमुक्तिसाधिका भवन्ति ॥

End :

यो वेदवित् ब्रह्मचारी गृहस्थो यतिश्च सर्वेभ्यो दुःखेभ्यो मुक्तो भवति । सर्वेषु तीर्थेषु स्नातो भवति । अश्रोत्रियः श्रोत्रियो भवति । अनुपनीतोप्युपनीतो भवति । आचक्षुषः

पंक्ति पुनाति । न च पुनरावर्तते ; न पुनरावर्तते । इत्याह भगवान् वराहरूपी । य एवं वेद इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

वराहोपनिषत् समाप्ता ॥

141

Sl. No. 731 ऊर्ध्वपुण्ड्रोपनिषत् Ms. No. P. 4546/2

Beginning :

भद्रं कर्णेभिः ॥ ऋक् । स्वस्ति न इन्द्रो वृद्ध + + । शान्तिश्शान्तिश्शान्तिः ॥ नमस्कृत्य भगवन्तं नारदः सर्वेश्वरं वासुदेवं पप्रच्छ— श्रीभगवन् ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिं द्रव्यमन्त्र-स्थानादिसहितं मे ब्रूहीति । तँ होवाच— भगवन् वासुदेवो वैकुण्टस्थः ॥

End :

स सर्वैर्देवैः पूज्यो भवति । नारायणे मय्यचला भक्तिबन्धश्च वर्धते । सम्यज्ज्ञानं लब्ध्वा विष्णुसायुज्यमाप्नोति । न च पुनरावर्तते । तद्विष्णोः परमं पदं + + यत्परमं पदम् । सह नाववतु । भद्रं कर्णेभिः । स्वस्तिन इन्द्रः । शान्तिश्शान्तिश्शान्तिः ॥

Colophon :

— — —

142

Sl. No. 732 ऊर्ध्वपुण्ड्रोपनिषत् Ms. No. B. 126-927/2

Beginning :

अथ प्रणिपत्य नारदो ब्रह्माणमन्वयुङ्क्त । अधीहि भगवो मे । किं पवित्राणां पवित्रम् ? केन वा कर्माणि सफलानि ? किं दुश्चरं तपो मर्त्यानाम् ? केन सुकरेणा-मृतत्वमेति ? स होवाच— साधु तेऽनुयोगः । शृणु भो पवित्रं सुलभं सुकरम् । यद्विष्णु-क्षेत्रं तत्र मृत्स्नां श्वेतामुद्धृताऽसीत्युद्धरेत् । अमृतमेव श्वेतमृत्स्ना भवति ॥

End :

एवं विदित्वा यो धारयति स वैदिको भवति स सर्वकर्मार्हो भवति । एतेन तेजस्वी ब्रह्मवर्चस्वी भवति । कायिकात् पापात्पूतो भवति । स विष्णुसायुज्यमाप्नोति । य एवं वेदेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

ऊर्ध्वपुण्ड्रोपनिषत् समाप्ता ॥

143

Sl. No. 733 **एकाक्षरोपनिषत्** Ms. No. P. 3581/18

Beginning :

॥ सहनाववत्विति शान्तिः ॥

एकाक्षरं त्वक्षरेत्रास्ति सोमे
सुषुम्नायां चेह दृढी न एकः ।
त्वं विश्वभूर्भूतपतिः पुराणः
पर्जन्य एको भुवनस्य गोप्ता ॥ १ ॥

End :

त्वं भूर्भुवः स्वस्त्वं हि स्वयम्भूरथ विश्वतोमुखः । य एवं नित्यं वेदयते गुहाशयं प्रभुं पुराणं सर्वभूतं हिरण्मयम् । हिरण्मयं बुद्धिमतां परां गतिं स बुद्धिमान् बुद्धिमतीत्य तिष्ठति । ॐ तत्सत् ॥

Colophon :

इत्येकाक्षरोपनिषत् समाप्ता ॥

144

Sl. No. 739 **एकाक्षरोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/30

Beginning :

यत्रोङ्कारात्मकं प्रोक्तं ब्रह्मनामैकमक्षरम् ।
एकाक्षरोपनिषदं व्याख्यास्ये सर्वगर्भिताम् ॥

अक्षरे अविनाशिनि परस्मिन् ब्रह्मणि तन्नामधेयत्वेन यदेकाक्षरमस्ति तत्प्रणवाख्यमक्षरं चन्द्रेऽस्ति ॥

End -

यद्यपि कर्मेन्द्रियज्ञानेन्द्रियविषयत्वेन नामरूपयोः तारतम्यमस्त्येव; तथापि नाम्न एव चक्षुःप्रवर्तकत्वात् प्रवर्त्यापेक्षया प्रवर्तकस्याधिक्याच्च नाम्न एव आधिक्यसिद्धिः। + + + +

तस्मात् एकाक्षरप्रणवोपासनमेव वरमित्यवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति एकाक्षरोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

145

Sl. No. 742 ऐतरेयोपनिषत् Ms. No. P. 1958/9

Beginning :

आत्मा वा इदमेक एवाग्र आसीत्; नान्यत् किञ्चन मिषत् स ईक्षत लोकान्नु सृजा इति ॥ १ ॥ स इमान् लोकानसृजत। अम्भो मरीचीर्मरमापोऽदोम्भःपरेण दिवं द्यौः प्रतिष्ठान्तरिक्षं मरीचयः। पृथिवी मरो या अधस्तात्ता आपः ॥

End :

स एतेन प्रज्ञेनात्मना अस्माल्लोकादुत्क्रम्य अमुष्मिन् स्वर्गे लोके सर्वान् कामानाप्त्वा अमृतः समभवत् समभवत्; इत्योम् ॥

Colophon :

इति ऐतरेयोपनिषत् समाप्ता ॥

146

Sl. No. 775 ऐतरेयभाष्यटीका Ms. No P. 3446/9

Beginning :

× × × त ईश्वरानुग्रहात्पुनः।
पृथिव्यादीनि भूतानि यथाशास्त्रं व्यचारयत् ॥ १९ ।

परमात्मन उत्पन्नं जगदात्मैव नेतरत् ।
मृदो जाता घटा यद्वन्मृद्रूस्त्वेव तथेष्यताम् ॥
पटश्शराव इत्यादिविकाराणां मृदः पृथक् ।
तत्वान्नास्ति प्रतीतेस्तु नामरूपे प्रकल्पिते ॥

End :

जीवन्नेव स्थितप्रज्ञो मुक्तस्स्याद्वामदेववत् ।
म्रियतां यत्र तत्रास्य वपुस्सोऽयं न जायते ॥ १०८ ॥
ऐतरेयब्रह्मविद्या व्याख्याता संग्रहादिमाम् ।
सुस्थिरामनुगृह्णातु विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

Colophon :

इति ऐतरेयभाष्यटीका ॥

147

Sl. No. 776 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. C. 1500/3

Beginning :

आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविद्यारम्भस्यावसरं वक्तुं वृत्तं कीर्तयति– परिसमाप्त-मिति ॥ तत्परिसमाप्तिः कथं गम्यत इत्याशङ्क्य तत्फलोपसंहारादित्याह– सैषेति ॥ परा गतिः परं गन्तव्यफलमित्यर्थः ॥

End :

विद्योत्पत्तेरूर्ध्वं असंभावनाविपरीतभावनोत्पादकविघ्नाः परिह्रियन्ते । अवतु वक्तारमित्य-स्यार्थः अध्यायपरिसमाप्त्यर्थः ; द्वितीयारण्यपरिसमाप्त्यर्थश्च ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यकैवल्येन्द्रपूज्यपादशिष्यश्रीमदभिनवनारायणेन्द्रसरस्वती-विरचिता ऐतरेयभाष्यटीका समाप्ता ॥

148

Sl. No. 779 ऐतरेयोपनिषद्व्याख्या Ms. No. P. 1632/2

Beginning :

इत्थमध्यायत्रयेण प्राणविद्या प्रपञ्चिता । तावता ब्रह्मविद्यायां पुरुषस्य सुखाधिकारः सम्पन्नः । कर्मकाण्डोक्तकर्मभिः + + + + + + उपदेष्टुं आदौ तत्त्वं सङ्ग्रहेण सूचयति । आत्मा वा इदमेक एवाग्र आसीत् नान्यत्किञ्चन मिषदिति ॥

End ;

विद्योत्पत्तेः ऊर्ध्वमसम्भावनाविपरीतभावनोत्पादका विघ्नाः परिह्रियन्ते । अवतु वक्तारं इत्यभ्यासो अध्यायपरिसमाप्त्यर्थः । द्वितीयारण्यकपरिसमाप्त्यर्थश्च ॥

Colophon :

इति विद्यारण्यकृता आत्मषट्कदीपिका समाप्ता ॥

149

Sl. No. 785 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 246/8

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । भद्रं वो अभिवादय मनः ॥

अखण्डानन्दबोधाब्धिं नत्वा श्रीसुन्दरेश्वरम् ।
ऐतरेयोपनिषदो भाष्यं विरचयाम्यहम् ॥

आत्मा वा इदमेक एवाग्र आसीदित्येवमाद्यायामस्यामुपनिषदि अम्भो मरीचीर्मरमाप इत्यादिना जगदुत्पत्तिः । यथाण्डनुखाद्वाचोऽग्निरित्यादिना संसारोत्पत्तिश्चावगम्यते ॥

End :

स सम्यग्ज्ञान्यखण्डाकारवृत्त्युपेतस्सन् एतेन प्रज्ञेनात्मनाऽस्माल्लोकादुत्क्रम्येत्यादिव्याख्यातम् । अस्माल्लोकादुत्क्रम्यामुष्मिन् स्वर्गे लोके सर्वान् कामानाप्त्वा अमृतः समभवत् अमृतः समभवदिति द्विर्वचनं उपनिषत्समाप्तिद्योतनार्थम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ ऐतरेयोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

150

Sl. No. 790 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यव्याख्या (भाष्यार्थरत्नमाला) Ms. No. P. 4026

Beginning :

श्रीमदानन्दतीर्थार्यहृदयामलमन्दिरम् ।
जानकीजानिमानन्दसान्द्रं वन्दे निरञ्जनम् ॥
\+ + +
महैतरेयभाष्यस्य गुरूक्तार्थोऽनुवर्ण्यते ।
टीकास्पष्टः सङ्ग्रहेण कृपां कुर्वन्तु सज्जनाः ॥

अथ भगवान् सर्वज्ञमुनिः एष पन्था इत्यादौ अधिकृतं विशिष्टमिष्टं नारायणं ग्रन्थादावुपश्लोकयन् शरणं प्रार्थयते— नारायणमिति ॥

End :

॥ तथा चेति ॥ ब्रह्ममीमांसाया बादरायणोपज्ञत्वस्य प्रसिद्धत्वात्तत्र बादरायणग्रहणम् । यथा सर्व × × × × द्योतकं तथेत्यर्थः ॥

Colophon :

इति श्रीमद्विट्ठलाचार्यपुत्रेण श्रीमत्तीर्थाचार्यचरणसेविना श्रीनिवासेन विरचितायां श्रीमन्महैतरेयोपनिषद्भाष्यार्थरत्नमालायां प्रथमप्रपञ्चकः पर्यवसितः ॥

151

Sl. No. 792 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यव्याख्या Ms. No. P. 5724

Beginning -

श्रीमदानन्दतीर्थार्यहृदयामलमन्दिरम् ।
जानकीजानिमानन्दसान्द्रं वन्दे निरञ्जनम् ॥
\+ + +
महैतरेयभाष्यस्य गुरूक्तोऽर्थोऽनुवर्ण्यते ।
टीकास्पष्टः सङ्ग्रहणे कृपां कुर्वन्तु सज्जनाः ॥

अथ भगवान् सर्वज्ञमुनिः एष पन्था इत्यादावधिकृतं + + + नारायणं +
प्रार्थयते— नारायणमिति ॥

End :

गुणपूर्तिसम्भावनाय सर्वंकृतित्वं चोक्तगुणेश्चानन्दस्य फलरूपत्वात् + + + +
अनुभूयमानानन्दस्योच्चताहेतुत्वाद्वा ज्ञानस्य पृथगुक्तिरिति सर्वमवदातमिति अशेषमतिमङ्गलम् ॥

श्रीमध्वहृत्पङ्कज + + । + गुरवोऽपयन्तु ॥

विठलार्यसुपुत्रेण श्रीमत्तीर्थार्यसेविना ।

श्रीनिवासेन रचिता रत्नमालाऽतिनिर्मला ॥

Colophon :

इति श्रीमद्विठलाचार्यपुत्रेण श्रीमत्तीर्थाचार्यचरणसेविना श्रीनिवासेन रचितायां महैतरेय-भाष्यार्थरत्नमालायां द्वितीयप्रघट्टकेऽष्टमोऽध्याय: ॥

152

Sl. No. 798 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यविवरणम् Ms. No. C. 1048

Beginning :

यस्यागात् त्रिविधा प्रजा निरवभाक् यस्याश्रयान्मुक्तिभाक्

य: क्षेत्रे प्रपदं प्रपद्य रमते यत्सृष्टमेतज्जगत् ।

या चाप्यामरवल्लभा जगति य: ख्यात: शतर्च्यादिना

नाम्ना पञ्चविधापि योनिजभिदा राहित्यवान् विस्तृत: ॥

+ + + + +

महाभूत्यर्थग्रहणाय भाष्यविवृतौ यत्नं वयं कुर्महे ॥ + + +

अथेष्टानिष्टप्राप्तिपरिहारेच्छूनां + + + अनुग्रहाय ऐतरेयोपनिषदं यथावद्व्या-ख्यातुकाम: श्रीमत्पूर्णप्रज्ञाचार्य: + + + इष्टदेवतां प्रणमति— नारायणमिति ॥

End :

भक्त्यतिशयेन पुनरपि भगवन्तं प्रणमति— पूर्णेति ॥ + + +

आचार्यवाचामभिसन्धिसिद्धा-

नामर्त्यसङ्घा अपि वक्तुमीशा: ।

यथावबोधाभिहितार्थभाष्ये-

ऽप्यस्मासु सन्त: करुणां क्रियासु: ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितश्रीमन्महैतरेयोपनिषद्भाष्यविवरणे विश्वेश-तीर्थविरचिते × × मोऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

153

Sl. No. 808 ऐतरेयोपनिषत्खण्डार्थः Ms No. P. 4838/1

Beginning :

एष नारायणो देवो वासुदेवादिरूपवान् ।
महिदासो महाभूतिः प्राणेशो भूतिदो भवेत् ॥
श्रीमदानन्दतीर्थार्यान् जयतीर्थादिसद्गुरून् ।
प्रणमामि महाभाग्यान् राघवेन्द्रगुरून् सदा ॥
महैतरेयखण्डार्थो व्यासतीर्थादिभिर्लघुः ।
सङ्गृहीतः स एवार्थो विस्तराल्लिख्यते मया ॥

अथेष्टानिष्टप्राप्तिपरिहारेच्छूनां तदुपायमजानतां अधिकारिणामनुग्राहाय ऐतरेयाख्य-भगवता दृष्टायां + + + महाविभूत्याख्यायाः + + + अस्या उपनिषदः ऐतरेय एव ऋषिः ॥

End :

तस्मात् भगवान् विष्णुः सर्ववेदप्रतिपाद्यत्वेन + + + सर्वैरधिकारिभिः सर्वद ध्येयो ज्ञेयश्चेति सिद्धम् । + + + +

रुद्रादिसर्वदेवेषु मुख्यप्राणस्थिताय च ।
महैतरेयरूपश्रीकृष्णाय स्वामिने नमः ॥
महैतरेयखण्डार्थसङ्ग्रहात्प्राणनायकः ।
महाविभूतिमध्वार्यो हृदन्तस्थः प्रसीदताम् ॥
ज्ञानतोऽज्ञानतो वाऽपि खण्डार्थस्य च सङ्ग्रहात् ।
दोषदृष्टिर्न कार्याऽत्र पण्डितैर्दोषवर्जितैः ॥

आचार्योक्तार्थकथनटीकाकर्तृत्वसङ्ग्रहात् ।
विशेषेण बुधाः सर्वे दयां कुर्वन्तु सज्जनाः ॥

Colophon :

इति श्रीमन्मैतरेयोपनिषत्खण्डार्थसङ्ग्रहे कृष्णाचार्यकृते तृतीयप्रघट्टके द्वितीयोऽध्यायः ॥

154

Sl. No. 811 — कठरुद्रोपनिषत् — Ms. No. P. 4136/19

Beginning :

ॐ सह नाववत्विति शान्तिः ॥ देवा ह वै भगवन्तमब्रुवन् । अधीहि भगवन् ब्रह्मविद्याम् । स प्रजापतिरब्रवीत् । सशिखान् केशान् निष्कृष्य(त्य) विसृज्य यज्ञोपवीतं निष्कृष्य(त्य) पुत्रं दृष्ट्वा त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञः त्वं वषट्कारः त्वमोङ्कारस्त्वं स्वाहाकारः त्वं स्वधा त्वं धाता विधाता इति । अथ पुत्रो वदति ॥

End :

अन्तःकरणसम्बन्धात्प्रमातेत्यभिधीयये ।
तथा तद्वृत्तिसम्बन्धात्प्रमाणमिति कथ्यते ॥
अज्ञातमपि चैतन्यं प्रमेयमिति कथ्यते ।
तथा ज्ञातं च चैतन्यं फलमित्यभिधीयते ॥
सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं स्वात्मानं भावयेत्सुधीः ।
एवं यो वेद तत्त्वेन ब्रह्मभूयाय कल्पते ॥
सर्ववेदान्तसिद्धान्तसारं वच्मि यथार्थतः ।
स्वयं मृत्वा स्वयं भूत्वा स्वयमेवावशिष्यते ॥

इत्युपनिषत् ॥ सह नाववत्विति शान्तिः ॥

Colophon :

कठोपनिषत्समाप्ता ॥

155

Sl. No. 816 **कठोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/43

Beginning :

चैतन्यमेकमपि सप्तविधं ययोक्तं
सम्यग्विचार्य निरुपाधिकमाद्यमेकम् ।
ध्यायन् विमुक्तिफलमेति न संशयोऽत्रे-
त्येनां कठोपनिषदं विवृणोमि साध्वीम् ॥

नन्विह सशिखान् केशान् निष्कृष्य पुत्रं दृष्ट्वा त्वं ब्रह्मेत्यादि वदेत् । अथ पुत्रो वदत्यहं ब्रह्मेत्याद्युक्तम् । नैवं सन्यासस्वीकारविधिरुपपद्यते ॥

End :

स्वयं मृत्वा स्वयम्भूत्वेत्यात्मनः परस्यावशिष्यमाणस्य जननमरणवचनं जीवजननमरणयोरपि स्वस्य साक्षित्वेन सर्वदावस्थानाभिप्रायं मन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति कठोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

156

Sl. No. 820 **कठवल्युपनिषत्** Ms. No. P. 1682/3

Beginning :

स वा एष महानजः अयमात्मा अन्नादो वसुदानो विन्दते वसु । यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं यो वै वेदांश्च प्रहिणोति तस्मै । तं ह देवमात्मबुद्धिप्रसादं मुमुक्षुर्वै शरणमहं प्रपद्ये ॥

End :

सर्वं पूर्णं सहोत्तरवाक्यं श्रीमते नारायणाय नमः वेदोऽयं ब्रह्मा विदुः देवानाम × × × × वेदितव्यं य एवं वेदेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

समाप्तोऽयं कठवल्लीखण्डः ॥

157

Sl. No. 821 **कठोपनिषद्** Ms. No. P. 1958/4

Beginning :

उशन् ह वै वाजश्रवसः सर्ववेदसं ददौ तस्य ह नचिकेता नाम पुत्र आस ॥ १ ॥
तँ ह कुमारँ सन्तं दक्षिणासु नीयमानासु श्रद्धाऽऽविवेश सोऽमन्यत ॥ २ ॥

पीतोदका जग्धतृणाः दुग्धदोहा निरिन्द्रियाः ॥
अनन्दा नाम ते लोकाः तान् स गच्छति ता ददत् ॥ ३ ॥

End :

मृत्युप्रोक्तां नचिकेतोऽथ लब्ध्वा विद्यामेतां योगविधिं च कृत्स्नम् ।
ब्रह्मप्राप्तो विरजोऽभूद्विमृत्युः अन्योऽप्येवं यो विदध्यात्ममेव ॥

Colophon-

इति कठोपनिषत् ॥

158

Sl. No. 854 **कठोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 245/3A

Beginning :

प्रणम्य करणैश्श्रीमत्सुन्दरेश्वरसद्गुरुम् ।
काठकोपनिषद्वल्लीर्व्याख्यास्ये ग्रन्थसङ्ग्रहात् ॥

॥ उशन् कामयमानः ॥ ह वै इति वृत्तार्थस्मरणार्थौ निपातौ । वाजमन्नं तद्दानादि-निमित्तं श्रवो यशो यस्य स वाजश्रवाः ॥

End :

एवं नचिकेतवत् यो अन्यः पुमानध्यात्मं कार्यकारणसङ्घातादुपरि स्वयं विद्योतमानं परमात्मनं वित् विद्यात् सोऽपि ब्रह्म प्राप्तो भवतीति वाक्यशेषः । शिष्याचार्ययोर्विद्याङ्गत्वेन शान्तिरुच्यते– सह नाववतु स जीवेश्वरातीतः + + सर्वकल्मषप्रशमनार्थं ओमिति मङ्गळार्थ-मिति ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ कठवल्ल्युपनिषद्भाष्ये द्वितीया-ध्यायस्य तृतीया वल्ली समाप्ता ॥

159

Sl. No. 864 कठोपनिषद्भाष्यटीका (पदार्थकौमुदी) Ms. No. P. 91/4

Beginning :

प्रणम्य वामनं देवं श्रियं मध्वगुरूंस्तथा ।
काठकोपनिषद्भाष्यव्याख्यानं क्रियते मया ॥

इह हि विषयविरक्तस्य शमदमादिमतो मुमुक्षोरधिकारिणः आत्यन्तिकानिष्टनिवृत्तीष्टप्राप्ति-
+ + + काठकोपनिषदं यथावद्व्याचिख्यासुः + + + ॥

End :

× × × × न्दतीर्थर्यहृत्पद्म जगतो हरिः ।
निर्दोषो गुणसम्पूर्णः प्रीयतामिन्दिरापतिः ॥
प्रीतस्स भगवान् विष्णु × × × × ।
× × × × × न मह्यं किञ्चिदप्यृतम् ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य काठकोपनिषद्भाष्यस्य टीकायां व्यासतीर्थ-
पूज्यपादशिष्यवेदेशभिक्षुविरचितायां पदार्थकौमुद्यां द्वितीयोऽध्यायः ॥

160

Sl. No. 875 कलिसन्तारणोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 167/32

Beginning :

यन्नोपायः कलिं तर्तुं मुक्तष्पोडशनामतः ।
नारायणस्य व्याख्यास्ये कलिसन्तारणश्रुतिम् ॥

द्वापरान्त इति ॥

End :

यदाऽस्य षोडशकस्य नाम्नः सार्धकोटिं रामनाम्नां षट्कोटिं कृष्णनाम्नां षट्कोटिं हरिनाम्नां
द्वादशकोटिं + + चेत्येवं चतुर्विंशतिकोटिनाम्नां जपेन ब्रह्महत्यादिकं तरतीत्यादि स्पष्टार्थम् ।
सद्योमुक्त्यभिधानं तु परब्रह्मप्रकाशद्वारेणेत्यभिप्रायः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ कलिसन्तारणोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

161

Sl. No. 880 **कालाग्निरुद्रोपनिषत्** Ms. No. P. 667/2

Beginning :

ॐ अथ कालाग्निरुद्रं भगवन्तं परमेष्ठिनं सनत्कुमारः पप्रच्छ । अधीहि भगवन् त्रिपुण्ड्र् सतत्वं ; किं द्रव्यं ? किं स्थानम् ? कति प्रमाणम् ? का रेखाः ? के मन्त्राः ? का शक्तिः ? किं दैवतम् ? कः कर्ता ? किं फलम् ? इति च ॥

End:

एवं त्रिपुण्ड्रविधिं भस्मना करोति यः + + + स सर्वान् वेदानधीतो भवति + + + सर्वेपि प्रवरहितप्रज्ञानघनः प्रत्यगर्थो ब्रह्माहमस्मीति ॥

Colophon :

— — — —

162

Sl. No. 902 **कालाग्निरुद्रोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 136/36

Beginning :

माहात्म्यं भस्मनो यत्र प्रोच्यते क्रममुक्तये ।
कालाग्निरुद्रोपनिषद्भाष्यमारभ्यतेऽधुना ॥

अथेति मङ्गलार्थश्शब्दः । कालाग्निरुद्रोपनिषत् संवर्तक इति यः प्रळयकालभवोऽभि-स्तन्मयस्य रुद्रस्य जगत्संहर्तुर्योपनिषत्तस्यास्संवर्तकः प्रवर्तकोऽग्निः ऋषिः । स्पष्टमन्यत् ॥

End :

अत्रोच्यते— न हि भस्मधारणहीनस्योपनिषदध्ययनाधिकारोऽस्ति ; अतस्तत्कर्तावश्यकमेव ।(?) अर्थवादाभिप्रायेण तदध्ययनस्य फलमुक्तम् । वाकारश्चैतमर्थमवगमयति । तस्मादनवद्यम् ॥ ।

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ कालाग्निरुद्रोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ।

163

Sl. No. 904 **कालिकोपनिषत्** Ms. No. P. 5795/3

Beginning :

अथ अथर्वणे सौभाग्यकाण्डे कालिकोपनिषल्लिख्यते–

अथ हैनं ब्रह्मरन्ध्रे ब्रह्मरूपिणीमाप्नोति सुभगां त्रिगुणितां मुक्तासुभगां कामरेफेन्दिरा-समष्टिरूपिणीं एतानि त्रिगुणितानि । तदनु कूर्चद्वयम् व्योमषष्ठस्वरां + + + + दक्षिणे कालिके चेत्यभिमुखगतां तदनु बीजसप्तकमुच्चार्य बृहद्भानुजायामुच्चरेत् ॥

End :

ओं ओओं सत्यं नान्यप्रकारेण सिद्धिर्भवतीति कालिकामनोर्वा तारामनोर्वा त्रिपुरामनोर्वा सर्वस्य दुर्गामनोर्वेत्यों शिवम् ॥

Colophon :

इत्याथर्वणसौभाग्यकाण्डे कालिकोपनिषत्समाप्ता ॥

164

Sl. No. 905 **कालिकोपनिषत्** Ms. No. C. 3596

Beginning :

॥ श्रीः ॥ सह नाववतु + + + ॐ शान्तिः । अथ हैनां ब्रह्मरन्ध्रे ब्रह्मरूपिणीं मा × × ×: × तिसुभगां चिद्गुणितोक्तां सुभगां कामरूपैन्दिराश्लिष्टरूपिणीं एतानि त्रिगुणितानि । तदनु कूर्चद्वयम् ॥

End :

निरुपद्रवे एकाकी शिवगेहे लक्षं तदर्धं जपित्वा देयं ॐ ॐ सत्यं नान्यस्य प्रकारेण सिद्धिर्भवतीति कालिकामनोर्वा तारामनोर्वा त्रिपुरामनोर्वा सर्वांशे दुर्गामनोर्वान्यो वा शिवम् ॥

Colophon :

इत्याथर्वणे सौभाग्यकाण्डे कालिकोपनिषत्समाप्ता ॥

156

Sl. No. 906 **कालिकोपनिषत्** Ms. No. C. 3600

Beginning :

ॐ अथ हैनां ब्रह्मरन्ध्रे ब्रह्मरूपिणीं आप्नोति सुभगाम् । सुभगाबीजमाह कामः ककाररेफ इन्दिरासमष्टिरूपिणीं एतत्त्रिगुणितामादौ कृत्वा तदनु कूर्चद्वयम् ॥

End :

तासां तु समतावेदागुप्तसाधनसाधने ।
या सा विद्या महाचण्डा तास्तामेकविधिस्स्मृतः ॥
महाचीनक्रमेणैव छिन्नमस्ताविधिस्स्मृतः ।
× तिस्तत्र न कर्तव्या सिद्धिहानिस्तु जायते ।
विशुद्धचित्तोऽत्र भवेत् सिद्धिः स्यादपरं तथा ॥

Colophon :

इत्याथर्वणे कालिकोपनिषत्समाप्ता ॥

166

Sl. No. 908 **कुण्डल्युपनिषत्** Ms. No. P. 5002/8

Beginning :

अथातो धर्मजिज्ञासा । अथातो ब्रह्म जिज्ञासा । ज्ञानं बुद्धिश्च । ज्ञानं मोक्षकारणम् । मोक्षस्य सर्वात्मबुद्धेः । पञ्चविषयप्रपञ्चं तेषां दशज्ञानस्वरूपम् । त्यागो मोक्षः । अधर्मकारणं ; ज्ञानमेव । ज्ञानं ; प्रपञ्चेश्वरः ।

End :

अथ सिद्धिर्भवति इत्याज्ञा परमेश्वरी । बस्याचारविहीनोऽपि बदीये ते उपेक्षकः । यदि ज्येष्ठैरेव मन्येत दीव्येते नन्दने वने । दीव्येते नन्दने वने ॥

Colophon :

इति कुण्डल्युपनिषत् समाप्ता ॥

167

Sl. No. 909 **कुण्डिकोपनिषत्** Ms. No. B. 247/34

Beginning :

ॐ आप्ययन्त्विति शान्तिः ।

ब्रह्मचर्याश्रमे क्षीणे गुरुशुश्रूषणे रतः ।
वेदानधीत्यानुज्ञात उच्यते गुरुणाऽऽश्रमी ॥
ब्राह्मीमिष्टिं यजेत्तासां अहोरात्रेण निर्वपेत् ।
संविभज्य सुतानर्थे ग्राम्यकामान् विसृज्य च ॥

End :

स्वमेव सर्वतः पश्यन् मन्यमानः स्वमद्वयम् ।
स्वानन्दमनुभुञ्जानो निर्विकल्पो भवाम्यहम् ॥
गच्छंस्तिष्ठन्नुपविशन् शयानो वान्यथापि वा ।
यथेच्छया वसेद्विद्वान् आत्मारामः सदा मुनिः ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

— — —

168

Sl. No. 913 **कुण्डिकोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/34

Beginning :

चतुरो ब्रह्मचर्यादीनाश्रमान् गच्छतः क्रमात् ।
आत्मनिष्ठोच्यते यत्र व्याख्यास्ये कुण्डिकां श्रुतिम् ॥

वानप्रस्थाश्रमे विहितैः कन्दमूलकैः स्वशरीरे क्षुद्बाधां समाप्य अथैदशाहारैः कालक्षेपो समाभून् इति + + + + नाश्रु पातयेत् । + + + + त्यक्तगृहस्थाश्रमः सद्य एव सन्यस्तुमर्हतीत्यभिप्रायः ॥

End :

तस्मात् न कथञ्चनास्य विधिप्रतिषेधाभावेप्यगम्यागमनभक्ष्याभक्ष्यविभागशास्त्रोल्लङ्घनादि-लोकशास्त्रविरुद्धाचारप्रसक्तिः ॥

Colophon :

इति अप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु कुण्डिकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

169

Sl. No. 914 **कुण्डिकोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 428/2

Beginning -

चतुरो ब्रह्मचर्यादीनाश्रमान् गच्छतः क्रमात् ।
आत्मनिष्ठोच्यते यत्र व्याख्यास्ये कुण्डिकाश्रुतिम् ॥

वानप्रस्थाश्रमे विहितैः कन्दमूलकैः स्वशरीरे क्षुद्बाधां समाप्य अथेदशाहारैः कालक्षेपो ममाभूत् इति + + + + नाश्रु पातयेत् । + + + + त्यक्तगृहस्थाश्रमः सद्य एव सन्यस्तुमर्हतीत्यभिप्रायः ॥

End .

अयं तु सदा मुनिः मौनशीलः ब्रह्मैकमननशीलो वा भवति । तस्मान्न कथञ्चनास्य विधिप्रतिषेधाभावेऽप्यगम्यागमनभक्ष्याभक्ष्यविभागशास्त्रोल्लङ्घनादिलोकशास्त्रविरुद्धाचारप्रसक्तिः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षितरचार्यकृतिषु कुंडिकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

170

Sl. No. 916 **कूचिरुद्रोपनिषत्** Ms. No. P. 7348

Beginning :

ॐ सहनाववतु + + शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

अणोरणीयान्महतो महीया-
नात्मा गुहायां निहितोऽस्य जन्तोः ।
तमक्रतुं पश्यति वीतशोको
धातुप्रसादान्महिमानमीशम् ॥

End :

मधु मनिष्ये मधु जनिष्ये मधु जनिष्यामि मधुमतीं देवेभ्यो वाचमुद्यासं शुश्रूषेण्यां मनुष्येभ्यस्तं मा देवा अवन्तु शोभायै पितरोऽनुमदन्तु ॥ + + + शान्तिः ॥

Colophon :

इति कूचिरुद्रं समाप्तम् ॥

171

Sl. No. 917 **कृष्णोपनिषत्** Ms. No. 2367/4

Beginning :

भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः + + शान्तिश्शान्तिश्शान्तिः । ॐ श्रीमहाविष्णुं सच्चिदानन्दलक्षणं रामचन्द्रं दृष्ट्वा सर्वाङ्गसुन्दरं मुनयो घनवासिन्यो(नो) विस्मिता बभूवुः । तं होचुः— नोवद्यमवतारान्वै गण्यन्ते ; आलिङ्गामो भवन्तमिति । भवान्तरे कृष्णावतारे यूयं गोपिका भूत्वा मामालिङ्गथ । अन्ये येऽवतारास्ते हि गोपा न स्त्रीश्च नो कुरु ॥

End :

तदेतद्दिवा अधीयमानो(यानो) रात्रिकृतं पापं नाशयति । नक्तमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति । तदेतद्वेदान्तरहस्यम् । तदेतदुपनिषदां रहस्यम् । एतदधीयानः सर्वक्रतुफलं लभते ; शान्तिमेति ; मनश्शुद्धिमेति ; सत्तीर्थफलं लभते ; य एवं वेद ; देहबन्धाद्विमुच्यते ; इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

कृष्णोपनिषत्समाप्ता ॥

172

Sl. No. 918 **गोपालोपनिषत्** Ms. No. P. 5360/3

Beginning :

भद्रं कर्णेभिः + + + शान्तिः ।

श्रीमहाविष्णुं सच्चिदानन्दलक्षणं रामचन्द्रं दृष्ट्वा सर्वाङ्गसुन्दरं मुनयो वनवासिनो विस्मिता बभूवुः । तं होचुर्नो ह्यमवतारान्वै गण्यन्ते । आलिङ्गामो भवन्तमिति । भवान्तरे कृष्णावतारे यूयं गोपिका भूत्वा मामालिङ्गथ । अन्ये येऽवतारास्ते हि गोपा न स्त्रीश्च नो कुरु ॥

End :

तस्माद्भिन्नं नाभिन्नमाभिर्भिन्नो न वै विभुः ।
भूमावुत्तारितं सर्वं वैकुण्ठं स्वर्गवासिनाम् ॥

इत्युपनिषत् ॥ भद्रं कर्णेभिः + + + शान्तिः ॥

Colophon :

इति गोपालोपनिषत् ॥

173

Sl. No. 920 | कृष्णोपनिषत् | Ms. No. C. 3682/66

Beginning :

यो रामः कृष्णतामेत्य सार्वात्म्यं प्राप्य लीलया ।
अतोषयद्देवमौनिपटलं तं नतोऽस्म्यहम् ॥

ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । श्रीमहन्महाविष्णुं सच्चिदानन्दलक्षणं रामचन्द्रं दृष्ट्वा सर्वाङ्गसुन्दरं मुनयो वनवासिनो विस्मिता बभूवुः । तं होचुर्नोवद्यमवतारान्वै गण्यन्ते आलिङ्गामो भवन्तमिति । भवान्तरे कृष्णावतारे यूयं गोपिका भूत्वा मामालिङ्गथ ; अन्ये येऽवतारास्ते हि गोपा न स्त्रीश्च नो कुरु ॥

End :

अठनकाण्डं जगद्बीजं धृतं पाणौ स्वलीलया ।
गरुडो वटभाण्डीरस्सुदामा नारदो मुनिः ॥
वृन्दा भक्तिः क्रिया बुद्धिः सर्वजन्तुप्रकाशिनी ।
तस्मान्न भिन्नं नाभिन्नमाभिर्भिन्नो न वै विभुः ॥
भूमावुत्तारितं सर्वं वैकुण्ठं स्वर्गवासिनाम् ॥

Colophon :

इति कृष्णोपनिषत्समाप्ता ॥

174

Sl. No. 921 | कृष्णोपनिषद्भाष्यम् | Ms. No. A. 167/24

Beginning :

कृष्णावतारे मां यूयं भूत्वाऽलिङ्गथ गोपिकाः ।
इति श्रीरामवचनं श्रुत्वा सन्तुष्टमानसैः ॥
रुद्रादिमुनिभिर्यस्यां कृष्णतत्त्वं विशेषतः ।
प्रपञ्च्यते तां व्याख्यास्ये कृष्णोपनिषदं पराम् ॥

श्रीमहाविष्णुमिति ॥ महाविष्ण्वंशभूतम् । सच्चिदानन्दलक्षणं सर्वाङ्गसुन्दरमित्याभ्यां विशेषणाभ्यां सगुणनिर्गुणोभयात्मकत्वं विवक्षितम् ॥

End :

य एवं पूर्वोक्तप्रकारेण वेद– विदितवान् स देहबन्धात्– स्थूलसूक्ष्मकारणाख्यदेहत्रय-संयोगाद्विमुच्यते । विशेषेण सत्यत्वेन प्रातिभासिकत्वेन व्यावहारिकत्वेन च मोक्षं गच्छति । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

द्वितीयः खण्डः ॥ इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ कृष्णोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

175

Sl. No. 956 तलवकारोपनिषद्भाष्यव्याख्या Ms. No. C. 2502/10

Beginning :

प्रयत्नाद्यन्तरेणैव मन आदिप्रवर्तकम् ।
विदितान्यत्वसिद्धं ब्रह्माहमहमद्वयम ॥ १ ॥

केनेपितमित्यादिकां सामवेदशाखाभेदब्राह्मणोपनिषदं पदभाष्यव्याख्ययापि न तुतोष भाष्यकारः। शारीरकैर्न्यायैरनिर्णीतार्थत्वादिति न्यायप्रधानैः श्रुत्यर्थसङ्ग्राहकैर्वाक्यैर्व्याचिख्यासुः पूर्वकाण्डेन सम्बन्धमभिधित्सुः पूर्वकाण्डार्थं सङ्क्षेपतो दर्शयति– समाप्तमिति ॥

कर्मणामात्मभूतः प्राणस्तस्य शुद्धत्वादिगुणविशिष्टस्य उपासनं पूर्वत्रातिवृत्तम् । कर्म च नित्यनैमित्तिकाद्यनेकप्रकारमविदुषामतिक्रान्तमित्यर्थः ॥ २ ॥

End :

ब्रह्मेति वेदः । तन्मूलत्वात्तदाश्रया ॥ २०-२२ ॥ तव आदीनि वेदाङ्गानि अन्ते यस्याः ॥ २३ ॥

सत्यकामस्स्वयंसिद्धस्सर्वेशो यस्स्वशक्तितः ।
स एवान्तःप्रविष्टोऽहमुपास्यः सर्वदेहिनाम् ॥

Colophon :

इति केनभाष्यस्य वाक्यार्थप्रधानस्य टिप्पणमिदं समाप्तम् ॥ इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करभगवतः कृतौ तलवकारोपनिषत्क्षुद्रगणे वाक्यविवरणभाष्यस्य टीका समाप्ता ॥

176

Sl. No. 957 **केनोपनिषद्भाष्यम्** Ms.No. B. 1191/६

Beginning :

मनः– ಮನಸ್ಸು, केन ಯಾರಿಂದ, प्रेषितं सत्– ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ, ईपितं–ಇಷ್ಟವನ್ನು ಕುರಿತು, पतति– ಬೀಳುತ್ತದೆ + + +

ಈ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವು ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ್ಯರುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನು ಆಚಾರ್ಯನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ– ಮನಸ್ಸು ಯಾರಿಂದ ಪ್ರೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಇಷ್ಟವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಯಸುವುದು ?

End :

ಯಾವನು ಈ ಕೇನೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನರಿಯಲು ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನೋ ಅವನು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸರ್ವ ಸುಖಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾದ ಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೇರುವನು.

ಯಾವನು ಅಂಗಾಂಗಳೊಂದಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವನೋ ಅವನು + + + ಶ್ರೀವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಾನಂದದೊಂದಿಗೆ ರಮಿಸುವನು .

Colophon :

— — —

177

Sl. No. 959 **केनोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 245/2b

Beginning :

आप्यायन्त्विति ।। आप्यायन्तु अप्ययं प्राप्नुवन्तु मम साधकस्याङ्गानि + + +

नत्वा श्री सुन्दराचार्यं पदवाक्यप्रमाणतः ।
केनोपनिषदो भाष्यं यथावद्वच्म्याम्यहम् ।।

केनेति । सङ्कल्पविकल्पात्मकं मनः केन प्रेषितं सत् इषितमिष्टं विषयजातं पतति गच्छतीत्यर्थः ।।

End :

आद्यस्य खण्डद्वयस्य निर्गुणब्रह्मविषयत्वं अनन्तरस्य खण्डद्वयस्य सगुणब्रह्मविषयत्वञ्चोप-
क्रमोपसंहारादिलिङ्गैः स्पष्टमवगम्यत इत्यतोऽभ्युदयमात्रप्रयोजनोत्तरखण्डद्वयव्याख्यानेष्वप्रवृत्तिरिति
चावगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयाचार्यकृतौ तलवकारोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

178

Sl. No. 971 केनोपनिषद्भाष्यटीका Ms. No. C. 55

Beginning :

प्राणादेरीशितारं निखिलगुणनिधिं सर्वदेवाद्यगम्यं
व्यक्ताव्यक्तात्परं तं परमसुखनिधिं सर्वदोषातिदूरम् ।
सर्वज्ञं सर्वदेवेष्टदमपि निखिलं भासयन्तं स्वभासा
वन्दे विष्णुं सदाऽहं निखिलगुणसमूहात्परं मुक्तगम्यम् ॥ १ ॥

\+ + + + + + + + + + +

श्रीमदाचार्यसान्निध्यबलाद्यस्तस्य भाववित् ।
प्रकटीकृत्य तं सम्यग्जयतीर्थोऽभिभासते ॥

\+ + + + +

नत्वा रमापतिं सर्वदेवानामिष्टदं हरिम् ।
भाष्यं तलवकारस्य व्याख्यास्येऽहं यथामति ॥

इह + + तलवकारोपनिषदं + + भगवानानन्दतीर्थमुनिर्यथावद्व्याचिख्यासुः
\+ + नारायणस्तुतिनतिं + + निबध्नाति– अनन्तेति ॥

End :

एवं समापितभाष्यो भगवानाचार्योऽपि भगवन्नतिरूपमङ्गलमाचरति– स इति ॥
श्रीमदानन्दतीर्थार्यहृत्सरोजे व्यवस्थितः ।
आनन्दादिगुणोद्रिक्तः प्रीयतां कमलापतिः ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य तलवकारोपनिषद्भाष्यस्य विवरणं वेदेशतीर्थ-
भिक्षुविरचितं समाप्तम् ॥

179

Sl. No. 972 केनोपनिषद्भाष्यटीका (दीपिका) Ms. No. C. 1016

Beginning :

नत्वा रमापतिं सर्वदेवानामिष्टदं हरिम् ।
भाष्यं तलवकारस्य व्याख्यास्येहं यथामति ॥

इह विविधसांसारिकदुःखदर्शनेन शमदमादिमतो × × रक्तस्याधिद्वारिणो मोक्षार्थं + + + शिष्यशिक्षार्थं ग्रन्थादौ निबध्नाति– अनन्तेति ॥

End :

योऽधिकारी एतां सप्रतिष्ठां सावयवां उपनिषदं स पाप्मानं अपहृत्य नैतै देशतः + + + सर्वोत्तमे धिष्ण्ये प्रतितिष्ठति । द्विरुक्तिरादरार्था । एवं समापितभाष्यो भगवानानन्द-तीर्थार्थः अन्ते प्रचयादिसाधकं भगवत्स्तुतिरूपं मङ्गलमाचरति– य इति ॥

Colophon :

एवं तलवकारोपनिषद्भाष्यस्य दीपिका ।
कृता वेदेशयतिना समाप्ता मध्वसत्कृतः ॥

180

Sl. No. 974 तलवकारोपनिषद्भाष्यटीका Ms. No. C. 2129

Beginning :

अजीजयत्पूर्वदेवान् देवान्योर्धमवापि यत् । (?)
अवीभसद्भासवादीन् श्रीजानिर्नोऽस्तु सम्पदे ॥ १ ॥

तलवकारोपनिषदं व्याकरिष्यन् भगवानाचार्यः चिकीर्षितग्रन्थस्य निर्विघ्नपरिसमाप्त्यादि- + + + निबध्नाति– अनन्तेति ॥

End :

निमीलितात्मा तुच्छेनाभ्व × हितं × × यदासीदिति श्रुतेः । गुणतोऽप्ययोग्यया नम-आदिरूपया निबाहितः सः पुरातनः पुरुषो विष्णुरयं किल कृष्ण इति परमार्थः । अन्तेऽपि मङ्गलमाचरति– य इति ॥ मे प्रेष्ठाया इति अशेषमतिमङ्गलम् ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य श्रीमत्तलवकारोपनिषद्भाष्यस्य विवरणं श्रीमत्सत्यविजयपूज्यपादशिष्येण सत्यप्रिययतिना कृतं समाप्तम् ॥

181

Sl. No. 975 **केनोपनिषद्भाष्यटीका** Ms. No. C. 2372

Beginning :

प्राणेन्द्रिय × × × × × श्रीमध्व × × × कपिलाख्ये × × × × + काश्मीरप्रदानाय × × माध × × विद्युत्कुमुद × × × × × दीपिका । नारायणेन विदु × × × × गुरुप्रसादतः ॥ श्रीमत्तलवकारस्थ × × × रस्य × ।

End :

विद्यया ब्रह्मापरोक्षज्ञानेन । अमृतत्वं विद्यया निवृत्तिलक्षणं । विन्दति– नान्यः पन्था अयनाय विद्यत इति वचनात् । इति विद्धीति पूर्वेणान्वयः । एतदपि अनेन × × व्याचष्टे नातिवद्यत (?) इति ॥ केवलं सर्वोऽपि मोक्षाः ज्ञानेन वेद्यः प्राप्यो न किंतु ज्ञानेनावेद्यो अलभ्योऽपि । अति– आनन्दातिशयः । कर्मणा ज्ञानेन प्रका × × ॥

Colophon :

— — —

182

Sl. No. 980 **केनोपनिषत्खण्डार्थप्रकाशिका** Ms. No. C. 1785

Beginning :

व्यासतीर्थोक्तिमाश्रित्य श्रीपूर्णप्रज्ञनामकम् ।
नत्वा तलवकारोपनिषदर्थः प्रकाश्यते ॥

इहामुत्र फलभोगविरक्तस्य शमदमादिमतो मुमुक्षोरधिकारिणः आत्यन्तिकानिष्टनिवृत्तये + + + तलवकारोपनिषत्प्रवृत्ता । तत्रादौ + + + चतुर्मुखं उमापतिः पृच्छति– केनेति ॥ ईषितं– इष्टं, साध्वसाधु वा मनः, पतति– प्रवर्तते ॥

End:

एतदुपनिषद्वेत्तुः फलमाह– य इति ॥ यो वा एतामुपनिषदं एवं वेद सः + + + ज्ञानवति लोके प्रकाशरूपे ज्येष्ठे सर्वज्येष्ठे विष्णौ प्रतितिष्ठति । सर्वोपनिषदर्थावधारणात् द्विरुक्तिः ॥

विद्याधीशनयव्यासरघूत्तममुनिस्तुतम् ।
रमारमणमिष्टार्थं प्रपद्ये मध्ववल्लभम् ॥

Colophon:

इति श्रीविद्याधीशार्यशिष्येण नृसिंहभिक्षुणा विरचिता तलवकारोपनिषत्खण्डार्थप्रकाशिका समाप्ता ॥

183

Sl. No. 918 केनोपनिषदर्थप्रकाशिका **Ms. No. P. 5098**

Beginning:

श्रीप्राणेशं पूर्णगुणं नत्वा प्रह्लाददैवतम् ।
मया तलव × × × र्थः प्रकाश्यते ॥

अस्या उपनिषदः × भाष्योक्त × एवार्थो मि × × मत × × नां बुध्यारोहायास्मिन् ग्रन्थे प्रपञ्चयिष्यते ॥

वैजयन्ते समासीनं महान्तं चतुराननम् ।
विष्णुं विविदिषुस्तत्वं पर्यपृच्छत्सदाशिवः ॥

इति भाष्यम् ॥

End:

योऽधिकारी एवमुक्तविषया एतामुपनिषदं वेद सः + + + स्वर्गे स्वरूपभूतसुखमहानात्मके लोके, ज्योतिरूपे ज्ञेये श्रेष्ठे, परब्रह्मणि प्रतितिष्ठति । प्रतितिष्ठतीति द्विरुक्तिः अवधारणार्था । प्रतितिष्ठत्येवेत्यर्थः ॥

Colophon:

तलवकारोपनिषदर्थप्रकाशः सम्पूर्णः ॥

184

Sl. No. 982 **कैवल्योपनिषत्** Ms. No. P. 1643/5

Beginning :

ॐ सहनाववतु + + शान्तिः । अथाश्वलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनमुपसमेत्योवाच–
अधीहि भगवन् ब्रह्मविद्यां वरिष्ठां सदा सद्भिः सेव्यमानां निगूढाम् ।
यथाऽचिरात्सर्वपापं व्यपोह्य परात्परं पुरुषं याति विद्वान् ॥

End :

न भूमिरापो न च वह्निरस्ति न चानिलो मेऽस्ति न चाम्बरं च ।
एवं विदित्वा परमात्मरूपं गुहाशयं निष्कलमद्वितीयम् ॥
समस्तसाक्षि सदसद्विहीनं प्रयाति शुद्धं परमात्मरूपम् ॥
+ + + + +
अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारार्णवनाशनम् ।
तस्मादेवं विदित्वैनं कैवल्यं पदमश्नुते ॥

कैवल्यं पदमश्नुत इति ॥

Colophon :

इति कैवल्योपनिषत् समाप्ता ॥

185

Sl. No. 1014 **कैवल्योपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 166/2

Beginning :

यत्रकैवल्यसिद्धिः स्यात् वरिष्ठब्रह्मविद्यया ।
कैवल्याख्योपनिषदं व्याख्यास्येऽन्वर्थसंज्ञिकाम् ॥

अथेति मङ्गलार्थश्शब्दः । आश्वलायनाख्यो महर्षिर्भगवन्तं धर्मज्ञानवैराग्ययशश्श्रीमन्तं परमेष्ठिनं ब्रह्माणं परिसमेत्योपसङ्गम्योवाच– कथमिति तदाह ॥

End :

एतत्कैवल्योपनिषदुक्तप्रकारेण सप्रतियोगिकपरमात्मज्ञानिनां करामलकवत् सद्य एव कैवल्यमुक्तिः सिध्यतीति भावः । कैवल्यं फलमश्नुत इत्यभ्यास उपनिषत्परिसमाप्तिद्योतनार्थः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ कैवल्योपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

186

Sl. No. 1016 **कौलोपनिषत्** Ms. No. P. 5795/2

Beginning :

शं नः कौलिकः । शं नो वारुणी । शं नः शुद्धिः । शं नोऽग्निः । शं नः सर्वं समभवत् ॥

नमो ब्रह्मणे; नमः पृथिव्यै ; नम ओषधीभ्यः ; नमोऽग्नये ; नमो वायवे ; नमो गुरुभ्यः ॥

End :

न तिष्ठेन्नियमेन । निपमाण मोक्षः । कौलप्रतिष्ठां कुर्यात् । सर्वसमो भवेत् । अनन्यभावेन वर्तेत ॥

पठेदेतानि सूत्राणि प्रातरुत्थाय देशिकः ।
आज्ञासिद्धिर्भवेत्तस्य इत्याज्ञा परमेश्वरी ॥

Beginning :

इति कौलोपनिषत् ॥

187

Sl. No. 1017 **कौलोपनिषत्** Ms. No. P. 1664/2

Beginning :

भद्रं कर्णेभिः + दायुः । स्वस्ति न इन्द्रो + ओं शान्तिः शान्तिः ॥ शं नः कौलिकः । शं नो वारुणिः । शं नः शुद्धिः । शं नोऽग्निः । शं नस्सर्वमभवत् + अथातो धर्मजिज्ञासा । ज्ञानं बुद्धिश्च । ज्ञानं मोक्षैककारणम् । मोक्षस्सर्वात्मतासिद्धिः ॥

End :

पठेदेतानि सूत्राणि प्रातरुत्थाय देशिकः ।
आज्ञासिद्धिर्भवेत्तस्य इत्याज्ञा परमेश्वरि ॥
यश्चाचारविहीनोऽपि यो वा पूजां न कुर्वते ।
यदि × × न मन्येत नन्दते नन्दने वने ॥

ओम् शान्तिः ॥

Colophon :

इति कौलोपनिषत् ॥

188

Sl. No. 1019 कौलो(कालो)पनिषत् Ms. No. P. 8225

Beginning :

अथातो धर्मजिज्ञासा । ज्ञानं मोक्षकारणम् । मोक्षात्सर्वदा बुद्धिः । पञ्चविषयाः प्रपञ्चाः । तेषां दशज्ञानस्वरूपाः । त्यागो मोहः ॥

End :

यश्चाचारविहीनोऽपि नारकी मूढ एव सः ।
उपतिष्ठत ज्येष्ठेन मन्यते नन्दने वने ॥

Colophon :

कालोपनिषत्समाप्ता ॥

189

Sl. No. 1025 कौलोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. P. 5795/2a

Beginning :

श्रीगुरुचरणाब्जकिरणविसरणनिर्धूतद्वद्वतावरणः ।
भास्करराय: कौलोपनिषदमाथर्वणीं विकासयति ॥

वक्ष्यमाणातिरहस्यार्थोपदेशेऽवश्यंभाविविघ्ननिरासाय देवताः प्रार्थयते– शमिति । कुलमार्गप्रवर्तकः कौलिकः परशिवः शं विघ्ननिरासकस्वात्मानन्दप्रापको नोऽस्माकं समभवत्–भूयात् ॥

End :

पूर्वोक्ताचारान् नानुतिष्ठति संशयापन्नमनस्कत्वात् उक्तविद्यां सपर्यामपि न करोति । वचनव्यत्ययः छान्दसः । अयं पन्थाः सर्वोत्तम इति मन्यते एतादृशोऽप्युपासकाभास उक्तफलालाभेऽपि स्वर्गमात्रं लभत एव, किमुत तदुपासकस्य यथोक्तफलप्राप्तिरिति भावः ॥

Colophon :

इति श्रीश्रीमद्भासुरानन्दनाथविरचितं कौलोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

190

Sl. No. 1029 **कौपीतक्युपनिषत्** Ms. No. P. 1682/10

Beginning :

ॐ चित्रो ह वै गाङ्गर्यायणिः यक्ष्यमाणः आरुणिं वव्रे । स ह पुत्रं श्वेतकेतुं प्रजिघाय याजयेति । तं हासीनं पप्रच्छ गौतमस्य पुत्रास्ति संवृतं लोके यस्मिन् माधास्यस्यन्यमुताहो वाध्वा तस्य मा लोके धास्यसीति ॥

End :

स यावद्ध षा इन्द्र एतमात्मानं न विजज्ञे तावदेनमसुरा अभिबभूवुः । स यदा विजज्ञेऽथ हत्वाऽसुरान् विजित्य सर्वेषां देवानां + + + आधिपत्यं परीयाय । तथो एवैवं विद्वान् सर्वान्– षाप्मनोऽपहत्य सर्वेषां भूतानां श्रैष्ठ्यं स्वाराज्यमाधिपत्यं पर्येति य एवं वेद ॥

Colophon :

इति कौपीतकीब्राह्मणोपनिषदि चतुर्थोऽध्यायः ॥

191

Sl. No. 1030 **कौपीतक्युपनिषत्** Ms. No. P. 1973/29

Beginning -

प्रतर्दनो ह वै दैवो दासिरिन्द्रस्य प्रियं धामोपजगाम युद्धेन च पौरुषेण च । तं हेन्द्र उवाच – प्रतर्दन वरं ते ददानीति । स होवाच प्रतर्दनः ॥

End :

हत्वाऽसुरान् + + + देवानामाधिपत्यं परीयाय + + + सर्वेषां भूतानां श्रैष्ठ्यं स्वाराज्यं आधिपत्यं परीयाय । एवैवं विद्वान् सर्वेषां भूतानां श्रैष्ठ्यं स्वाराज्यं आधिपत्यं परीयायेति य एवं वेद य एवं वेद ॥

Colophon :

इति कौपीतकीब्राह्मणोपनिषत् समाप्ता ॥

192

Sl. No. 1044 **कौषीतक्युपनिषद्व्याख्या** Ms. No. B. 799/2

Beginning :

अतसीगुच्छसच्छायमञ्चितोरःस्थलं श्रिया ।
अञ्जनाचलशृङ्गारमञ्जलिर्मम गाहताम् ॥
व्यासं लक्ष्मणयोगीन्द्रं प्रणम्यान्यान् गुरूनपि ।
कौषीतकीश्रुतिव्याख्यां करवाणि यथामति ॥

अर्चिरादिगतितत्प्राप्यदेशविशेषतद्विशिष्टब्रह्मानुभवप्रकारोपदेशपराख्यायिकेयमारभ्यते ॥

End :

स्वाराज्यशब्दितं मोक्षं च प्राप्नोतीत्यर्थः । व्यासार्यैस्तु सर्वान् पाप्मनोऽपहत्येत्यनेनापहतपाप्मत्वादिगुणाष्टकमुक्तम् ॥

Colophon :

— — —

193

Sl. No. 1046 **कौषीतक्युपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A.166/30

Beginning :

यस्यां मार्गद्वयं प्रोक्तं भोगमोक्षार्थकं नृणाम् ।
कौषीतक्यभिधानेमां व्याख्यास्ये विमलाशयाम् ॥

चित्राख्यः गर्गा गर्गेः पुत्रः वक्ष्यमाणः यष्टुकामस्सन् आरुणिं ऋषिं याजयितुं वव्रे । स स्वपुत्रं श्वेतकेतुं याजयेति प्रजिघाय– प्रेरितवान् । स श्वेतकेतुः + + संवृतं + + पप्रच्छ ॥

End :

तमेतमात्मानमेन आत्मानोऽन्वपश्यन्तीत्युक्त्या द्रष्टॄणां जीवात्मत्वाद्दृश्यस्य परमात्मत्वाच्च व्यवहारदशायां तत्त्वम्पदार्थयोर्जीवब्रह्मणोऽर्भेदः परमार्थदशायां तयोरभेदश्च सुनिर्धारित इत्यवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति चतुर्थोऽध्यायः । इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ कौषीतक्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

194

Sl. No. 1048 **क्षुरिकोपनिषत्** Ms. No. P. 1973/21

Beginning :

ॐ क्षुरिकां संप्रवक्ष्यामि धारणां योगसिद्धये ।
× × × × × × ×॥
निश्शब्दं देशमासाद्य तत्रासनमवस्थितः ।
कूर्मोऽङ्गानीव संहृत्य मनो हृदि निरुध्य च ॥ २ ॥

End :

प्राणायामसुतीक्ष्णेन मात्राधारेण योगवित् ।
वैराग्योपलवृष्टेन छित्वा तन्तुं न बध्यते ॥ इति ॥

Colophon :

इति क्षुरिकोपनिषत्समाप्ता ॥

195

Sl. No. 1057 **क्षुरिकोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 166/42

Beginning :

प्राणसन्धारणा क्षुर्या यस्यां सम्प्रोच्यते श्रुतौ ।
क्षुरिकोपनिषद्वाचं सभाष्यां कुर्महेऽधुना ॥

यद्यपीह प्राणधारणाया एव प्राधान्येनाभिहितत्वात् क्रममुक्त्यर्थकतैवास्या उपनिषद इति ब्रूयुः ; तथापि 'यथा निर्वाणकाले तु + + व्रजेत्' इत्युपसंहारे सर्वकर्मक्षयाभिधानात् सद्यो मुक्त्यर्थकता वक्तुं शक्या ॥

End :

यद्यपीतरासां च नाडीनां पर्यवसाने ब्रह्मण्येव विलयो भवति ; तथापि तत्प्रकृतिभूतसम्पत्तिद्वारा ता विलीयन्ते । सुषुम्ना तु ब्रह्मणि साक्षात् विलीयते ; इत्यवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ क्षुरिकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

196

Sl. No. 1060 **गणेशोपनिषत्** Ms. No. P. 1633/6

Beginning :

ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं × + शान्तिः शान्तिः शान्तिः। नमस्ते गणपतये। त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि। त्वमेव केवलं कर्ताऽसि। त्वमेव केवलं धर्ताऽसि। त्वमेव केवलं हर्ताऽसि। + + + ऋतं वच्मि। सत्यं वच्मि। अव त्वं माम्॥

End :

अवानूचानमव शिष्यम्। अव पश्चात्तात्। अव पुरस्तात्। अवोत्तरात्तात्। अव दक्षिणात्तात्। अव चोर्ध्वात्तात्। अवाधरात्तात्। सर्वतो मां पाहि पाहि समन्तात्॥

Colophon :

— — — — —

197

Sl. No. 1061 **गणपत्युपनिषत्** Ms. No. P. 2210/7

Beginning :

ॐ नमस्ते गणपतये। त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि। त्वमेव केवलं कर्ताऽसि। त्वमेव केवलं हर्ताऽसि। त्वमेव केवलं खल्विदं ब्रह्मासि। त्वं साक्षादात्माऽसि। त्वं ऋतं सत्यं। अव त्वं माम्। + + + अव धातारम्॥

End :

सूर्यग्रहे महानद्यां प्रतिमासन्निधौ वा जप्त्वा स सिद्धमन्त्रो भवति। महापापैः प्रमुच्यते; महादोषात्प्रमुच्यते। स सर्वविद्भवति; स सर्वविद्भवति। य एवं वेद। सह नाववतु। ॐ शान्तिः शान्तिः॥

Colophon :

— — —

198

Sl. No. 1064 **गणपत्युपनिषत्** Ms. No. P. 8253

Beginning :

नमस्ते गणपतये। त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि। त्वमेव केवलं कर्ताऽसि। त्वमेव केवलं भर्ताऽसि। त्वमेव केवलं हर्ताऽसि। त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि। त्वं साक्षादात्माऽसि। ऋतं वच्मि। + + अव त्वं माम्। + + अव धातारम्॥

End :

इन्द्रः ममाचार्यकल्पः स सर्वविद्भवति ; ब्रह्मभूयाय कल्पते ; स गणेशात्मन्यवस्थीयते। न च पुनरावर्तते । स मुक्तो भवति । इत्युपनिषत् । सह नाववतु + + शान्तिः ।।

Colophon :

इत्यथर्वशीर्षे गणपत्युपनिषत्समाप्ता ।।

199

Sl. No. 1073 **गणपत्युपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/49

Beginning :

यस्यां गणपतिः प्रोक्तः सगुणो निर्गुणोऽपि च ।
एनां तु पश्यतां स्यात्तां सिद्धिमुक्ती न संशयः ।।

कथमेक एव गणपतिस्सगुणो निर्गुणश्च भवेत् । तमःप्रकाशयोरिवान्योन्यविरुद्धत्वेन + + सामानाधिकरण्यासम्भवात् ।।

End :

तस्मात्प्रतिमासन्निधावपि निष्कामजापका महाबुद्धयस्सर्वविदस्स्युरिति युक्तमेव श्रुतिवचनं मन्तव्यम् ।।

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु गणपत्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ।।

200

Sl. No. 1076 **गरुडोपनिषत्** Ms. No. P. 1468

Beginning :

ॐ नमो भगवते गरुडाय विष्णुवाहनाय, त्रैलोक्यपरिपूजिताय, वज्रनखवज्रतुण्डाय वज्रपक्षालङ्कृतशरीराय, ओमीकेह्येहि श्रीमहागरुड + + + अप्रिन्नाविश आविश + + + विषं हर हर हुं फट् स्वाहा ।।

End :

अमृतकलशहस्तं कान्तिसम्पूर्णगात्रं सकलविबुधवन्द्यं वेदशाखैरचिन्त्यम् ।
द्विविधसुलभपक्षैर्धूयमानाण्डगोलं सकलविषविनाशं चिन्तयेत्पक्षिराजम् ।।

नमः पन्नगनद्धाय वैकुण्ठवशवर्तिने ।
श्रुतिसिन्धुसदोत्पातमन्दराय गरुत्मते ॥

Colophon :

— — —

201

Sl. No. 1077 — गरुडोपनिषत् — Ms. No. P. 973/27

Beginning :

अस्य श्रीगरुडोपनिषदो ब्रह्मा ऋषिः + + विनियोगः ।

आजानुतः सुवर्णाभं आकट्योस्तुहिनप्रभम् ।
कुंकुमारुणमाकाण्ठात् आकेशान्तं सितेतरम् ॥

End :

शतं ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा चक्षुषा मोक्षयति चक्षुषा मोक्षयति। सहस्रं ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा मनसा मोक्षयतीत्याह भगवान् ब्रह्मा ॥

Colophon :

गारुडोपनिषत्समाप्ता ॥

202

Sl. No. 1082 — गरुडोपनिषत् — Ms. No. C. 461/54

Beginning :

अस्य श्रीगारुडविद्यामहामन्त्रस्य ब्रह्मविद्या ऋषिः । अनुष्टुप् छन्दः । श्रीमन्महागरुडो देवता । प्रणवं बीजम् । स्वाहा शक्तिः । मन्त्रोक्तविषनाशनार्थेजपे विनियोगः । + +

आजानुतः सुवर्णान्तं आकाट्यां तु हिनप्रभम् ।
कुङ्कुमारुणमाकण्ठमाकेशान्तं सितोदरम् ॥

End :

यावज्जीवं न हिंसन्ति सर्पाः । ग्राहयित्वा चक्षुषा मोहयति । चक्षुषा मोक्षयति । सहस्रं ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा मनसा मोक्षयित्वाऽऽह भगवान् ब्रह्मा - ब्रह्मयाज्ञवल्क्यः ॥

Colophon :

इति श्रीगरुडोपनिषत् समाप्ता ॥

203

Sl. No. 1083 **गरुडोपनिषत्** Ms. No. P. 4473/6

Beginning :

ब्रह्मविद्यां प्रवक्ष्यामि । ब्रह्मा नारदाय, नारदो बृहत्सेनाय, बृहत्सेनो बृहस्पतये, बृहस्पतिरिन्द्राय, इन्द्रो भरद्वाजाय, भरद्वाजो जीवितकामेभ्यः, जीवितकामः शिष्येभ्यः प्रायच्छत् । तदेतस्या महागरुडब्रह्मविद्यायाः काश्यप ऋषिः । अनुबादीनि छन्दांसि । श्रीमहागरुडो देवता । ओं:बीजम् । क्षि शक्तिः । पं कीलकम् । श्रीमहागरुडप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ।

आजानुतासुवर्णान्तं आकट्याद्तुहिनप्रभम् ।
कुङ्कुमारुणमाकण्ठमाकेशान्तं सितोदरम् ॥

End :

य इमां महाविद्याममावास्यायामधीयानो धारयन् द्वादशवर्षं न तं हिंसन्ति सर्पाः । अष्टौ ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा त्रीणि मोक्षं जयति + + + + इत्याह भगवान् ब्रह्मा ॥

Colophon :

इत्याथर्वणगरुडोपनिषत्समाप्ता ॥

204

Sl. No. 1090 **गरुडोपनिषत्** Ms. No. P 1723/33

Beginning :

सहनाववत्विति शान्तिः । ब्रह्मविद्यां प्रवक्ष्यामि यां ब्रह्मविद्यां ब्रह्मा नारदाय प्रोवाच ; नारदो बृहत्स्येनाय, बृहत्स्येन इन्द्राय, इन्द्रो भरद्वाजाय, भरद्वाजो जीवत्कामुकेभ्यः शिष्येभ्य; प्रायच्छत् । तदेतदस्याः श्रीमहागरुडब्रह्मविद्यायाः + + ब्रह्मा ऋषिः ॥

End :

गरुत्मन्तं तार्क्ष्यं कश्यपनन्दनम् । (?)
द्वादशैतानि नामानि गरुडस्य महात्मनः ॥

प्रभाते संस्मरेद्यो वै स्नातो वा यदि मानवः ।
विषं नाशयते तस्य न हिंसन्ति च पन्नगाः ॥

सह नाववत्विति शान्तिः ॥

Colophon :

इति गरुडोपनिषत् समाप्ता ॥

205

Sl. No. 1092 गरुडोपनिषत् Ms. No. C. 1982/10

Beginning :

ॐ भद्रं कर्णेभिः + ओं शान्तिश्शान्तिः । अस्या ब्रह्मविद्यायाः ब्रह्मा ऋषिः । गायत्री छन्दः । श्रीमहागरुडो देवता । + + ध्यानम्–

अमृतकलशहस्तं धेनुमुद्रां कराग्रैः
सकलविबुधवन्द्यं वेदशास्त्रैरचिन्त्यम् ।
द्विविधसुलभपक्षैर्धूयमानाण्डकोशं
सकलविषविनाशं पक्षिराजं नमामि ॥

End :

एवं ध्यायेत्त्रिसन्ध्यायां अन्नं (?) गरुडरूपिणम् ।
बिषं नाशयते शीघ्रं शीघ्रमिबा + × रम् ॥

Colophon :

— — — — — —

206

Sl. No. 1093 गरुडोपनिषत् Ms. No. P. 7552/2

Beginning :

सकलविषहरताक्ष्र्यगरुडोपनिषन्महामन्त्रस्य जपं करिष्ये । शन्नो मित्रः + + + शान्तिः । अस्य श्रीगरुडोपनिषद्ब्रह्मविद्यामहामन्त्रस्य ब्रह्मा ऋषिः । अनुष्टुप् छन्दः । गरुडात्मा श्रीमन्नारायणो देवता । + + + + +

स्वस्तिको दक्षिणं पादं वामपादं तु कुञ्चितम् ।
प्राञ्जलीकृतदोर्युग्मं गरुडं हरिवल्लभम् ॥ १ ॥

End :

अमृतकलशहस्तं कान्तिसम्पूर्णगात्रं
सकलविबुधवन्द्यं वेदशास्त्रैरचिन्त्यम् ।
द्विविधसुलभपक्षैः धूयमानाण्डगोलं
सकलविषविनाशं चिन्तयेत्पक्षिराजम् ॥

शन्नो + + + + शान्तिः । सह नाववतु + शान्तिः ॥

Colophon :

इति गरुडोपनिषत्समाप्ता ॥

207

Sl. No. 1094 गरुडोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 167/30

Beginning :

सगुणा गारुडा यत्र ब्रह्मविद्या समीर्यते ।
विषबाधां विनिघ्नन्तीं व्याख्यास्ये गारुडश्रुतिम् ॥

ओमिति । गरुडस्य इयं गारुडा, सा च सा सगुणब्रह्मविद्या च; तां प्रवक्ष्यामीति श्रीनारायणवचनम् ॥

End :

सहस्रं ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा तु (मनसा) चिन्तामात्रेण मोचयेत् । सर्वं विषं जलेनादाय भूमौ जन्त्वन्तरबाधां विनैव मुञ्चति । स्पष्टमन्यत् । इत्येवं भगवान् ब्रह्मा नारदायाह– उवाचेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ गारुडोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

208

Sl. No. 1096 गरुडोपनिषद्दीपिका Ms. No. C. 2069/2

Beginning :

गरुडोपनिषद्ब्रह्मप्रोक्ता खण्डत्रयान्विता ।
चतुश्चत्वारिंशत्तमीग्रन्थसन्धेधुनोच्यते (?) ॥

अथ गरुडोपनिषन्महामन्त्रस्य ब्रह्मा ऋषिः । अमृता गायत्री छन्दः । श्रीगरुडात्मा देवता । हलों बीजानि । सर्वांशशक्तयः + + + महामन्त्रस्तु तवर्तकारीमित्यारभ्य यदि वा महिळापुत्रकः स्वयमित्यन्ता द्वितीयखण्डरूपः ॥

End :

द्विरुक्तिः समाप्त्यर्था । इति गरुडोपनिषत्– गरुद्भ्यां पक्षाभ्यां डयत आरोगच्छति इति गरुडः । तद्देवताका उपनिषत् । इति– समाप्ता ॥

नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।
अस्पृष्टपदवाक्यानां गारुडे दीपिका शुभा ॥

Colophon :

इति गारुडोपनिषद्दीपिका समाप्ता ॥

209

Sl. No. 1097 गर्भोपनिषत् Ms. No. P. 1958/1

Beginning :

पञ्चात्मकं पञ्चसुवर्तमानं
षडाश्रयं षड्गुणयोगयुक्तम् ।
तत्सप्तधातु त्रिमलं द्वियोनि
चतुर्विधाहारमयं शरीरम् ॥

भवति पञ्चात्मकमिति ; कस्मात् ? पृथिव्यापस्तेजोवायुराकाशमित्यस्मिन् पञ्चात्मके शरीरे ॥

End :

शरीरमिति कस्मात् ? + + त्राणि स्थानानि भवन्ति + + + कफस्याढकं शुक्रं कुडवं मेदः प्रस्थौ द्वावनियतं मूत्रपुरीषं आहारपरिमाणात् । पैप्पलादं मोक्षशास्त्रं परिसमाप्तं पैप्पलादं मोक्षशास्त्रं परिसमाप्तमिति ॥ सह नाववतु + शान्तिः ॥

Colophon :

इति गर्भोपनिषत् ॥

210

Sl. No. 1114 गर्भोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/14

Beginning :

अथ गर्भोपनिषदं देहोत्पत्त्यवबोधिनीम् ।
व्याख्यास्ये सङ्ग्रहेणैव वैराग्यस्य प्रसिद्धये ॥

पञ्चात्मकमिति ॥ वक्ष्यमाणार्थ एष श्लोकः भवतीति पञ्चात्मकमिति कस्मादित्याशङ्क्याह— पृथिवीति ॥

End :

अत्रोच्यते— नायं दोषः ; देहोत्पत्तिप्रकारश्रवणादिभिस्तुपुष्कलस्य वैराग्यस्योत्पत्तिसम्भवात् । विषयवैराग्यवतो हि ब्रह्मज्ञानादिकमनायासमुत्पद्यते । अत इदं मोक्षसाधनमित्युपपन्नम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ गर्भोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

211

Sl. No. 1115 गायत्र्युपनिषत् Ms. No. B. 664/2

Beginning :

ॐ नमस्कृत्य भगवान् याज्ञवल्क्यः स्वयं परिपृच्छति— त्वं ब्रूहि भगवन् , गायत्र्या उत्पत्तिं श्रोतुमिच्छामि । ब्रह्मोवाच— प्रणवेन व्याहृतयः प्रवर्तन्ते । तमसस्तु परं ज्योतिः कः पुरुषः ? स्वयंभूर्विष्णुरिति ह ताः स्वाङ्गुल्या मथ्यमानात् फेनो भवति ॥

End :

अनेन हृदयेनाधीतेन क्रतुशतेनेष्टं भवति । षट्सहस्रगायत्रीजप्यानि भवन्ति । अष्टौ ब्राह्मणान् ग्राहयेत् ; अर्थसिद्धिर्भवति ।

य इदं गायत्रीहृदयं ब्राह्मणः प्रयतः पठेत् ।
सर्वपापैः प्रमुच्येत ब्रह्मलोके महीयते ॥

ब्रह्मलोके महीयत इति ॥

Colophon :

इति गायत्र्युपनिषत् समाप्ता ॥

212

Sl. No. 1117 **गोपालपूर्वतापिन्युपनिषत्** Ms. No. P. 3136/1

Beginning :

ओं सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायाक्लिष्टकारिणे ।
नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

+ + + + +

कुतो मृत्युर्बिभेति ? कस्य विज्ञानेनाखिलं विज्ञातं भाति ? केनेदं विश्वं संसरतीति ? तदु होवाच— ब्राह्मणः श्रीकृष्णो वै परमं दैवतं गोविन्दान्मृत्युर्बिभेति + + + स्वाहेदं संसरतीति ॥

End :

अनेजदेकं मनसो जवीयः नैनद्देवा आप्नुवन् पूर्वमर्षदिति ॥ तस्मात्कृष्ण एव परो देवः ; तस्मात्तं ध्यायेत् ; तद्रसयेत् ; तं भजेदित्यों तत्सदिति ॥

Colophon :

इति गोपालपूर्वतापनीयोपनिषत्समाप्ता ॥

213

Sl. No. 1123 **गोपालपूर्वतापनीयोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/22

Beginning :

श्रीकृष्णो वर्ण्यते यत्र प्रभुस्सकळनिष्कळः ।
गोपालतापिनीमेनां व्याख्यास्ये श्रुतिमञ्जसा ॥

सदिति ॥ कृष्णायाक्लिष्टकर्मणे गुरव इत्येते शब्दास्सकळलिङ्गाः । सच्चिदानन्दरूपाय वेदान्तवेद्याय बुद्धिसाक्षिण इत्येते शब्दा निष्कळलिङ्गा इति चिन्त्यम् ॥

End :

तं कृष्णं ध्यायेत् सगुणध्यानद्वारेण निर्गुणध्यानं कुर्यादिति । + + + तं एवम्भूतं रसयेत् ; तं यज्ञेन भजेदित्युपनिषत् । रसयेदित्यादि व्याख्यातमेव ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ गोपालपूर्वतापनीयोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

214

Sl. No. 1126 **गोपालोत्तरतापनीयोपनिषत्** Ms. No. P. 3136/6

Beginning :

एकदा हि व्रजस्त्रियः सकामाः शर्वरीमुषित्वा सर्वेश्वरं गोपालं कृष्णं हि वरमूचिरे। उवाच ताः कृष्णः– अमुकस्मै ब्राह्मणाय भैक्षं दातव्यं भवति दुर्वाससं इति ॥

End :

दत्त्वा स्तुतिं पुण्यतमं ब्रह्मणे स्वस्वरूपिणे।
कर्तृत्वं सर्वलोकानां अन्तर्धाने बभूव सः ॥
ब्रह्मणे ब्रह्मपुत्रेभ्यः नारदात्तु श्रुतं यथा।
तथा प्रोक्तं तु गान्धर्वि गच्छ त्वं स्वालयान्तिकम् ॥

Colophon :

इत्याथर्वणरहस्ये श्रीगोपालोत्तरतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

215

Sl. No. 1130 **गोपालोत्तरतापनीयोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/21(a)

Beginning :

इदानीं कृष्णवाक्यबलेन तीर्णयमुनानां व्रजस्त्रीणां दुर्वासिनाख्यमुनिकर्तृको(?)पदेशमाह– एकदेति ॥ व्रजस्त्रियो गोपिकाः सकामास्सत्यः शर्वरीं कृष्णेन सहोषित्वा परेऽहनि + + गोपालं कृष्णमूचिरे– इत्युक्तवत्यः ॥

End :

ब्रह्मण इति ॥ यथा नारायणेन ब्रह्मणे स्वपुत्राय प्रोक्तं तथा + + + ब्रह्मपुत्रान्मुनेर्नारदान्मया श्रुतं तथा तुभ्यं प्रोक्तम्। तस्मात् हे गान्धर्वि त्वं स्वालयस्यान्तिकं गच्छ। यच्छ्रोऽतव्यं तत् त्वया श्रुतमेवेत्यतः त्वं कृतार्थाऽसीत्यभिप्रायः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपाद × × × × अप्पयदीक्षिताचार्यस्य कृतौ गोपालोत्तरतापनीयोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

216

Sl. No. 1133 **चक्रोपनिषत्** Ms. No. B. 123/6

Beginning :

हरिः ओं अथ नित्यानवद्या सच्चिदानन्दमयी माता लोकानां लक्ष्मीः नारायणं परिपृच्छति भगवन् देवदेवेश सर्वादे सर्वमध्यान्त नारायण जगन्मय प्रसीद मे स्वामिन् ; पवित्राणां पवित्रेण त्वयेदं धार्यते चक्रं सुदर्शनं ; येन मामङ्कयित्वा पूतां हृदि वहसि ; किं तत्स्वरूपम् ? किं प्रभावम् ? यदि मे योग्यता श्रोतुं तन्मे ब्रूहीति ॥

End:

यथा मुद्रां बिना राज्ञः पदं वेष्टुं न शक्यते ।
तथा मुद्रां विना मेऽस्य वैकुण्ठो दुष्प्रवेशनः ॥

तस्मात् द्विजातिवर्णैः सर्वाश्रमिभिश्च तप्तचक्रं धार्यम् । + + + + न स भयभाग्भवति । यो धारयति [स हि] पाप्मानं तरति ; स मृत्युं तरति ; विशति वैकुण्ठलोकं मत्सायुज्यमवाप्नोति ; न च पुनरावर्तते ; न च पुनरावर्तते ; इति । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति चक्रोपनिषत् ॥

217

Sl. No. 1135 **चक्रोपनिषत्** Ms. No. B. 123/2

Beginning :

हरिः ओम् । अथ कात्यायनेति होवाच । परं ब्रह्मेत्येको देवः विश्वतश्चक्षुरिति विश्वात्मा विश्वतोबाहुरुत विश्वतस्पात् । संबाहुभ्यां धमति सम्पतत्रैः द्यावाभूमी जनयन् देव एकः । + + + + तप्तचक्रं द्विभुजे धार्यमित्यग्निहोत्रमेव लोको भवति ॥

End :

कौञ्चकीपुत्रात्कौञ्चकीपुत्रो वैधृमतेयीपुत्राद्वैधृमतेयीपुत्रः कार्षकेयीपुत्रात्कार्षकेयीपुत्रः प्राचीनयोगीपुत्रात्प्राचीनयोगीपुत्रः साञ्जीवीपुत्रात् सञ्जीवीपुत्र आसुरीवासिनः प्राश्नीपुत्रात् प्राश्नीपुत्रः आसुरायणादासुरायण आसुरेरासुरिः ॥

Colophon :

इत्याथर्वणरहस्ये चक्रोपनिषत् समाप्ता ॥

218

Sl. No. 1136 **चिदम्बरोपनिषत्** Ms. No. P. 7635/12

Beginning :

अथ हैनं विधातारं सनत्कुमारस्सर्वेषां जीवलोकानां परमकारुणिकस्तत्त्वबुभुत्सुरुवाच- भगवन् जीवलोका अविद्यासंवृता भवाम्भोधौ निमज्योन्मज्य कुतश्चिद्विश्रामं न यान्ति; तेनैवत्तरन्ति तद्यमेवालोच्य ब्रूहि ॥

End :

गिरीश गिरिजाजाने गरुडासनपूजित ।
पाहि संसारदुःखौघादिति ध्येयं निरन्तरम् ॥

इत्याह भगवान् विधाता । यश्चाधीते चिदम्बरस्वरूपी भवति । इत्यों सत्यमित्युप- निषत् ॥

Colophon :

इति चिदम्बरोपनिषत् समाप्ता ॥

219

Sl. No. 1140 चूलिकोपनिषत् Ms. No. P. 8253/2

Beginning :

अष्टपादं शुचिर्हंसं त्रिसूत्रं मणिमव्ययम् ।
विवर्तमानं तेजसैन्धं सर्वः पश्यन् न पश्यति ॥
भूतसंमोहने काले भिन्ने तमसि चेश्वरे ।
अतः पश्यति सत्त्वस्थं निर्गुणं गुणगुह्वरे ॥

End :

ब्रह्म ब्रह्म वि × नं तु ये विदुर्ब्राह्मणादयः ।
ते लयं यान्ति तत्रैव लीना स्याद्ब्रह्मशायिने ॥

लीना स्याद्ब्रह्मशायिन इति ॥

Colophon :

इत्यथर्ववेदे चूलिकोपनिषत्समाप्ता ॥

220

Sl. No. 1141 **छान्दोग्योपनिषत्** Ms. No. 1468

Beginning :

आप्यायन्तु ममाङ्गानि + + + + शान्तिः । ओमित्येतदक्षरमुद्गीथमुपासीत ; ओमिति ह्युद्गायति तस्योपव्याख्यानम् ॥ १ ॥ एषां भूतानां पृथिवी रसः ॥ २ ॥

End :

तद्धैतद्ब्रह्मा प्रजापतय उवाच— + + + + सर्वाणि भूतान्यन्यत्र तीर्थेभ्यः स खल्वेवं वर्तयन् यावदायुषं ब्रह्मलोकमभिसम्पद्यते ; न च पुनरावर्तते ; न च पुनरावर्तते ॥

Colophon :

इत्यष्टमोऽध्यायः ॥

221

Sl. No. 1162 **छान्दोग्योपनिषद्विवरणम्** Ms. No. P. 3249/9

Beginning :

श्वेतकेतुरारुणेय आसेत्यध्यायसम्बन्धः । सर्वं खल्विदं ब्रह्म तज्जलानित्युक्तम् । कथं तस्मात् जगदिदं जायते ? तस्मिन्नेव विलीयते ? अ × × च तेन चेत्येतद्वक्तव्यम् । अनन्तरं च तस्मिन् युक्ते × × × च तृप्यतीत्युक्तं तत् एकत्वेन सत्यात्मनः सर्वभूतस्थस्योपपद्यते ॥

End :

प्राणिनां विज्ञानदर्शनात् किं सदात्मविज्ञानं + + + + आत्मबुद्धित्वान्न स्यात् सदात्मत्वविज्ञानम् । तस्मात् विकारानृतादिक्षुज्जीवात्मत्वविज्ञाननिवर्तकमेवेदं वाक्यं तत्त्वमसीति सिद्धम् ॥

Colophon :

श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीशङ्करभगतः कृतौ छान्दोग्योपनिषद्विवरणे षष्ठः प्रपाठकः समाप्तः ॥

222

Sl. No. 1177 छान्दोग्यभाष्यटीका Ms. No. P. 3610/2

Beginning :

कैवल्यलक्ष्मीभवनाररराणामुद्घाटनायोचितकुञ्चिकेव ।

विराजते यस्य विबोधमुद्रा हस्ते तमीळे वटमूलगेहम् ॥

वर्तिष्यमाणाध्यायस्यातीतेन सन्दर्भेण संबन्धं वक्तुं प्रतीकं गृहीत्वा तं प्रतिजानीते— श्वेतकेतुरिति ॥

End :

यावज्जीवं कर्मानुष्ठानविधायकत्वाभ्युपगमेन तस्या विरक्तविषयप्रतिपादकं नाविशेषादिति सूत्रवचास्यापि गृहस्थेनोपसंहाराभ्युपगमेन प्रवृत्तत्वात् । अन्यथा आत्मनि सर्वेन्द्रियाणि संप्रतिष्ठाप्येत्यस्य गृहस्थेऽसङ्कोचेनानुपपत्तेरिति पूर्वोक्तविरोधापत्तेश्चेति सिद्धम् ॥

Colophon :

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीमत्कैवल्येन्द्रसरस्वतीपूज्यपादशिष्य-ज्ञानेन्द्रसरस्वतीपूज्यपाद-शिष्य-श्रीमदभिनवनारायणेन्द्रसरस्वतीविरचितायां छान्दोग्योपनिषद्भाष्यटीकायामष्टमोऽध्यायः ॥

223

Sl. No. 1178 छान्दोग्योपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 246/9

Beginning :

स्वात्मारामं प्रणम्याद्य सुन्दरेश्वरसद्गुरुम् ।

छान्दोग्योपनिषद्भाष्यं सङ्ग्रहेण करोम्यहम् ॥

अथेदानीं तत्त्वमसीति नवकृत्वोपदेशप्रधानां सद्विद्यां प्रदर्शयितुं षष्ठोऽध्याय आरभ्यते- श्वेतकेतुरिति नामतः । इह किल आरुणेयः अरुणस्य पौत्रः आस- बभूव ॥

End :

अविद्वांस्त्वनृताभिसन्धी उरुदुःखाग्निना दह्यते ; देहपातानन्तरं यमदूतैर्हन्यते चेत्ततोऽयं विद्वानयं अविद्वानिति प्रत्यक्षशास्त्राभ्यलिङ्गैर्विभज्य ज्ञातुं शक्यत एव । ऐतदात्म्यमिदं सर्व-मित्यादि व्याख्यातम् । तद्धास्य विजिज्ञाविति विजिज्ञाविति द्विरुक्तिरध्यायपरिसमाप्त्यर्था ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ छान्दोग्योपनिषद्भाष्ये षष्ठः प्रपाठकः समाप्तः ॥

224

Sl. No. 1185 **छान्दोग्योपनिषद्दीपिका** Ms. No B. 210/1

Beginning :

शेषं समानम् । सम्प्रदायशुद्धिं दर्शयति । एत........स वै तद्विद्वान् नाहम....हिदास ऐत्तरेय इति एतद्यज्ञो वा सन्न .... मविद्वान्- महिदासः । ....प्रत्यहमित्यर्थः । तदुक्तिमेव दर्शयति– स किम....एत....वर्तसि । योऽहमन्नेन प्रेष्यामि इति ॥

End :

काममिच्छामो वः ; यस्मादपः पिबतस्ते प्राणो न विच्छेत्स्यते- विच्छेदं नापद्यते । तस्मादापोमयः प्राण इत्युक्तम् । एवमुक्तः पुत्रः पञ्चदशाहानि नाशम् ॥

Colophon :

— — — — — — — —

225

Sl. No. 1193 **छान्दोग्योपनिषद्भाष्यटीका** Ms. No. B. 228

Beginning :

पूर्णानन्दमहाविबोधमखिलं संभासयन्तं रुचा
सर्वत्र प्रभुमीश्वरं गुणनिधिं दिव्याकृतिं केशवम् ॥
जन्माद्यस्य यतो हि सर्वजगतो जन्मादिदोषोज्झितं
नित्यं पूर्णविबोधशर्वगुरुणो ह्यास्यं भजे नित्यदा ॥

\+ \+ \+ \+ \+

छान्दोग्योपनिषद्भाष्यं व्याकरिष्ये यथामति ॥

इह हि नानाविधसांसारिकक्लेशसंदर्शनेन फणिफणेच्छा वा समीपकृतापरसुखानां शमद-दिमतोऽधिकारिणो + + यथावद्व्याचिख्यासुः + + + + आनन्दतीर्थमुनिः + + + मङ्गलं + + निबध्नाति – अत्युद्रिक्तेति ॥

End :

आनन्दतीर्थ इति तु यस्य नाम तृतीयकम् ।
पूर्णप्रज्ञेन तेनेदं कृतं भाष्यं हरेः प्रियम् ॥

नित्यानन्दो हरिः पूर्णो नित्यदा प्रीयतां मम ।
नमस्तस्मै नमस्तस्मै नमस्तस्मै च विष्णवे ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य श्रीमच्छान्दोग्योपनिषद्भाष्यस्य टीकायां वेदव्यासतीर्थपूज्यपादशिष्यवेदेशभिक्षुविरचितायां पदार्थकौमुद्यां तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ॥

226

Sl. No. 1200 जाबालोपनिषत् Ms. No. P.1973/3

Beginning :

बृहस्पतिरुवाच याज्ञवल्क्यम्- यदनु कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनम् । अविमुक्तं वै कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनम् । तस्माद्यत्र क्वचन गच्छति तदेव मन्येत तदविमुक्तमेव । + + + तस्मादविमुक्तमेव निषेवेत- अविमुक्तं न विमुञ्चेत् । एवमेवैतद्याज्ञवल्क्यः ॥

End :

यथा जातरूपधरो निर्द्वन्द्वो निष्परिग्रहः तत्तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक् सम्पन्नः + + + स्थण्डिलेष्वनिकेतवास्य प्रयत्नो निर्ममश्शुक्लध्यानपरायणोऽध्यात्म × × × × × × × सन्यासेन देहत्यागं करोति स परमहंसो नामेति ॥

Colophon :

जाबाले चतुर्थः खण्डः । जाबालोपनिषत् समाप्ता ॥

227

Sl. No. 1208 जाबालोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/5

Beginning :

यत्राविमुक्तसन्यासौ याज्ञवल्क्योऽब्रवीन्मुनिः ।
तां जाबालोपनिषदं व्याख्यास्ये पुरुषार्थदाम् ॥

अत्रादौ बृहस्पतियाज्ञवल्क्ययोस्संवादः ॥ बृहस्पतिरिति ॥ देवाचार्यः याज्ञवल्क्यं महर्षिमुवाच- यदनु कुरुक्षेत्रमित्यादेः प्रथमखण्डस्य तारसारोपनिषदि प्रकृतत्वात्तत्रैव व्याख्या भविष्यति ॥

End :

सन्यासेन देहत्यागं करोतीति सर्वकर्माचरणसाधनीभूतस्य देहस्य त्यागे कृते सति स्वेच्छा चारानवकाशात्। तस्मात् ++ सन्यासधर्माणां प्रपञ्चयिष्यमाणत्वादत्र सङ्ग्रहः कृत इत्यवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ जाबालोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

228

Sl. No. 1210 **जाबाल्युपनिषत्** Ms. No. A. 167/33

Beginning :

ॐ आप्यायन्त्विति शान्तिः। अथ हैनं भगवन्तं जाबालिं पैप्पलादिः पप्रच्छ भगवन् मे ब्रूहि-परमतत्त्वरहस्यं। किं तत्वं ? + को मोक्षोपाय ? इति। स तं होवाच– कुतस्त्वया ज्ञातमिति ॥

End :

यो विद्वान् ब्रह्मचारी + + समस्तमहापातकोपपातकेभ्यः पूतो भवति ; स सर्वान् वेदानधीतो भवति ; न स पुनरावर्तते ; इत्यों सत्यमित्युपनिषत् ॥

Colophon:

जाबाल्युपनिषत्समाप्ता ॥

229

Sl. No. 1231 **जाबाल्युपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/34

Beginning :

पशुपाशविमोक्षाय विभूतेर्यत्र धारणम् ।
साधनं प्राह जाबालिः श्रुतिं व्याख्यातुमुद्यमः ॥

अथेति। जाबालिनामकं + + पैप्पलादिं– पिप्पलादस्यापत्यं पप्रच्छ– पृष्टवान् ॥

End :

इति पृच्छन्तं पैप्पलादिं जाबालिरुवाच– विभूतिधारणादेवेति ॥ तत्प्रकारः कथमित्यादि स्पष्टार्थमन्यत्। कैवल्योपनिषदाद्यासु व्याख्यातञ्च ॥

Colophon :

इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ जाबाल्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

230

Sl. No. 1215 ज्वरोपनिषत् Ms. No. P. 5972/5

Beginning :

त्रिपाद्भस्मप्रहरणः त्रिशिरा रक्तलोचनः ।
स मे प्रीतस्सुखं दद्यात्सर्वामयपतिर्ज्वरः ॥

तत्पुरुषाय विद्महे एकदंष्ट्राय धीमहि । तन्नो ज्वरः प्रचोदयात् ।

End :

जपकर्तुर्ब्राह्मणस्य दक्षिणां ददाति हिरण्यवस्त्रव्रीहितिलानीत्याह भगवान् बोधायनः ॥

Colophon :

— — —

231

Sl. No. 1216 तारसारोपनिषत् Ms. No. P. 4136/21

Beginning :

पूर्णमद इति शान्तिः । बृहस्पतिरुवाच— याज्ञवल्क्यम् । यदनु कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनम् । तस्माद्यत्र क्वचन गच्छेत् तदेव मन्येतेतीदं वै कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनम् । अविमुक्तं वै कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनम् । अत्र हि जन्तोः प्राणेषु उत्क्रममाणेषु रुद्रस्तारकं ब्रह्म व्याचष्टे ॥

End :

प्रणवानामयुतं जप्तं भवति । दशपूर्वान् दशोत्तरान् पुनाति ; नारायणपदमवाप्नोति । य एवं वेद । तद्विष्णोः परमं पदं पश्यन्ति सूरयः । दिवीव चक्षुराततम् । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसस्समिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदम् ; इत्युपनिषत् ॥ पूर्ण मद इति शान्तिः ॥

Colophon :

सामवेदस्तृतीयः पादः । तारसारोपनिषत् समाप्ता ॥

232

Sl. No. 1217 **तारसारोपनिषत्** Ms. No. A. 167/13

Beginning :

ॐ पूर्णमद इति शान्तिः । बृहस्पतिरुवाच— याज्ञवल्क्यम् । यदनु कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्वेषां दैवतेनां ब्रह्मसदनम् । तस्माद्यत्र क्वचन गच्छेत्तदेव मन्येतीदं वै कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्वेषां + + + + प्राणेषूत्क्रममाणेषु रुद्रस्तारकं ब्रह्म व्याचष्टे ॥

End :

प्रणवानामयुतं जप्तं भवति । दशपूर्वान् दशोत्तरान् पुनाति । नारायणपदमवाप्नोति ; य एवं वेद । तद्विष्णोः परमं पदं + + पदमित्युपनिषत् । पूर्णमद इति शान्तिः ॥

Colophon :

सामवेदस्तृतीयः पादः । इति तारसारोपनिषत्समाप्ता ॥

2 33

Sl. No. 1220 **तारसारोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/14

Beginning :

संसारतारकं यत्र सारभूतं निगद्यते ।
तारसाराभिधामेनां व्याख्यास्ये श्रुतिमद्भुताम् ॥

बृहस्पतिरिति ॥ देवाचार्यः याज्ञवल्क्याख्यं महर्षिमुवाच— उक्तवान् । कथमिति तदाह— अनित्यनर्थको निपातः ॥

End :

तत्परः परमात्मा श्रीराम इति विभज्योक्तत्वात् । तस्मादद्वैतब्रह्मदृष्ट्या सर्वं समञ्जसमवगन्तव्यम् । तद्विष्णोः परमं पदमित्याद्यन्यत्र व्याख्यातमेव ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ तारसारोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

234

Sl. No. 1223 | तुरीयातीतावधूतोपनिषत् | Ms. No. P. 4136/8

Beginning :

पूर्णमद इति शान्तिः । अथ तुरीयातीतावधूतानां कोऽयं मार्गस्तेषां का स्थितिरिति पितामहो भगवन्तं पितरमादिनारायणं परिसमेत्योवाच । तमाह भगवान्नारायणो योऽयमवधूत-मार्गस्थो लोके दुर्लभतरो न तु बाहुल्यो यद्येको भवति स एव नित्यपूतस्स एव वैराग्यमूर्तिस्स एव ज्ञानाकारस्स एव वेदपुरुष इति ज्ञानिनो मन्यन्ते ॥

End :

त्यक्तवर्णाश्रमाचारस्सर्वदा दिवानक्तं सत्वेनास्वप्नः सर्वत्र सर्वदा संचारशीलो देहमात्राव-शिष्टो जलस्थलकमण्डलुः सर्वदाऽनुन्मत्तो बालोन्मत्तपिशाचवदेकाकी संचरन् सम्भाषणपरस्तद्रूप-ध्यानेन निरालम्बमवलम्ब्य स्वात्मनिष्ठानुकूलेन सर्वं विस्मृत्य तुरीयातीतोऽवधूतवेषेण अद्वैतनिष्ठापरः प्रणवात्मकत्वेन देहत्यागं करोति यस्सोऽवधूतः स कृतकृत्यो भवतीत्युपनिषत् । पूर्णमद इति शान्तिः ॥

Colophon :

तुरीयातीतावधूतोपनिषत् समाप्ता ॥

235

Sl. No. 1227 | तुरीयातीवतावधूतोपनिषत् | Ms. No. 3682/35

Beginning :

तुर्यातीतसन्यासपरिव्राजाक्षमालिका ।
अव्यक्तैकाक्षरं पूर्णा सूर्याक्ष्य्यात्मकुण्डिका ॥

अथतुरीयातीतावधूतोपनिषत्—

तुर्यातीताख्योपनिषद्वेद्यं यत्परमाक्षरम् ।
तत्तुर्यातीतचिन्मात्रं स्वमात्रं चिन्तयेऽन्वहम् ॥

ॐ पूर्णमद इति शान्तिः । अथ तुरीयातीतावधूतानां कोऽयं मार्गस्तेषां का स्थितिरिति ॥

End :

त्यक्तवर्णाश्रमाचारः सर्वदा दिवानक्तसमत्वेनास्वप्नः + + + + सर्वं विस्मृत्य तुरीयातीतावधूतवेषेणाद्वैतनिष्ठापरः प्रणवात्मकत्वेन देहत्यागं करोति यस्सोऽवधूतः । स कृतकृत्यो भवतीत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति तुरीयातीतावधूतोपनिषत् समाप्ता ॥

236

Sl. No. 1228 — तुरीयातीतोपनिषद्भाष्यम् — **Ms. No. B. 247/25**

Beginning :

कुटीचकादींश्चतुरश्चाश्रमांस्त्यजतो यया ।
मुक्तिर्व्याख्यास्यते सैषा तुर्यातीतश्रुतिः परा ॥

नन्विह लोके अवधूतमार्गस्थो दुर्लभतर इत्युक्तम् । न तथा दृश्यते । त्यक्तवर्णाश्रमाणां + + दृश्यमानत्वात् ॥

End :

सूक्ष्मकारणदेहयोर्ब्रह्मणि स्वस्वरूपे विलीनत्वेऽपि प्रारब्धस्य स्थूलदेहस्य भूमौ पतनयोग्यत्वात्तस्यागं करोति । ईदृशो यः सोऽवधूतः कृतकृत्य इति ॥

Colophon :

इत्यप्पयदीक्षितकृतिषु तुरीयातीतोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

237

Sl. No. 123 — तेजोबिन्दूपनिषत् — **Ms. No. P. 5717/9**

Beginning :

तेजोबिन्दुपरं ध्यानं विश्वातीतं हृदि स्थितम् ।
आणवं शाम्भवं शान्तं स्थूलं सूक्ष्मं परं च यत् ॥
दुःखाढ्यं च दुराराध्यं दुष्प्रेक्ष्यं मुक्तमव्ययम् ।
दुर्लभं तत्स्वयं ध्यानं मुनीनां च मनीषिणाम् ॥

End :

शीतोष्णं च क्षुत्पिपासां च सङ्कल्पं च विकल्पकम् ।
न ब्रह्म कुलधर्मं च न मुक्तं ग्रन्थसञ्चयम् ॥
न भयं सुखदुःखं च तथा मानावमानयोः ।
एतद्भ्रमविनिर्मुक्तं तद्ब्रह्म ब्रह्म तत्परम् ॥

तद्ब्रह्म ब्रह्मतत्परम् इति ॥

Colephon :

इति तेजोबिन्दूपनिषत्समाप्ता ॥

238

Sl. No. 1232 तेजोबिन्दूपनिषत् Ms. No. A. 167/9

Beginning :

सह नाववत्विति शान्तिः ॥

तेजोबिन्दुपरं ध्यानं विश्वात्महृदि संस्थितम् ।
आणवं शाम्भवं शान्तं स्थूलं सूक्ष्मं परञ्च यत् ॥ १ ॥
दुःखाढ्यं च दुराराध्यं दुष्प्रेक्ष्यं मुक्तमव्ययम् ।
दुर्लभं तत्स्वयं ध्यानं मुनीनां च मनीषिणाम् ॥ २ ॥

End :

सम्यक् परीक्ष्य दातव्यं मासं षाण्मासवत्सरम् ।
सर्वोपनिषदभ्यासं दूरतस्त्यज्य सादरम् ॥ १०७ ॥
तेजोबिन्दूपनिषदमभ्यसेत्सर्वदा मुदा ।
सकृदभ्यासमात्रेण ब्रह्मैव भवति स्वयम् ॥ १०८ ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

षष्ठोऽध्यायः । तेजोबिन्दूपनिषत्समाप्ता ॥

239

Sl. No. 1234 **तेजोविन्दूपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/10

Beginning :

सरूपारूपयोर्यत्र ब्रह्मणोरस्ति सङ्गतिः ।
तेजोविन्दूपनिषदं व्याख्यास्ये ग्रन्थसङ्ग्रहात् ॥

तेज इति ॥ तेजः—सप्रतियोगिकत्वेनैव विन्दुवदखण्डवर्तुळाकारम् । तत्परं तद्विषयम् । विश्वात्मनां समस्तजीवानां हृदयेऽवस्थितम् ॥

End :

अथेमामेवोपनिषदं सर्वदाभ्यसेदिति सार्धेनाह सर्वेति । एतद्व्यतिरिक्तसर्वोपनिषदभ्यासं च दूरतस्सन्त्यज्य सादरमिमां तेजोविन्दुसंज्ञामुपनिषदं सर्वदा ब्रह्मानन्दसहितोऽभ्यसेत् । सकृत्पारायणफलमाह— सकृदभ्यासमात्रेण स्वयं क्रमेण ब्रह्मैव भवतीत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति षष्ठोऽध्यायः । इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ तेजोबिन्दूपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

240

Sl. No. 1277 **तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्यव्याख्या (वनमाला)** Ms. No. P. 74

Beginning :

विघ्नेश्वरं विघ्नशान्त्यै वाणीं वाचः प्रवृत्तये ।
गुरून् गूढार्थमानाय प्रणमामि निरन्तरम् ॥
जगन्मङ्गलरूपाय सृष्टिस्थित्यन्तकारिणे ।
नमो लक्ष्मीसमेताय कृष्णाय परमात्मने ॥
परिपूर्णं नित्यशुद्धं निर्विशेषं स्वयंप्रभम् ।
सत्यानन्दस्वरूपं यत्तदहं ब्रह्म निर्भयम् ॥
आचार्यस्य प्रसादेन पूर्वपुण्यैकजन्मना ।
तैत्तिरीयकभाष्यस्य व्याख्यां कुर्वेऽतिभक्तितः ॥

तैत्तिरीयकोपनिषदं व्याचिख्यासुर्भगवान् भाष्यकारः तत्प्रतिपाद्यं ब्रह्म जगज्जन्मादिकारणत्वेन सामान्येनोपलक्षितं सत्यज्ञानात्मना स्वरूपलक्षणेन विशेषतो निश्चितं नमस्करोति– यस्माज्जातमिति ॥

End :

य एवं वेदेत्यत्र एवं शब्दार्थमाह– भृगुवदिति। वेद– सम्पादयतीत्यर्थः । यथोक्तमिति । ब्रह्मभावलक्षणमित्यर्थः । मङ्गलार्थमोंकारमुच्चारयति– ओमितीति ॥

अन्नप्राणमनोबुद्धिसुखैः पञ्चभिरुज्वला ।
भगवत्यर्पिता जीयाद्वनमाला कृतिर्मम ॥
नारायणपदद्वन्द्वं नारदादिभिरादृतम् ।
नमामि शतशो नित्यं नमतां मुक्तिदाकम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्स्वयम्प्रकाशानन्दसरस्वतीचरणारविन्दसंलग्नरजोभूतस्याच्युतकृष्णानन्दतीर्थस्य कृतौ तैत्तिरीयकभाष्यव्याख्यायां भृगुवल्लीभाष्यव्याख्या समाप्ता ॥

241

Sl. No. 1280 तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. P. 2004/1

Beginning :

. × × × × × × × × × × ×
इह खलु संसारावर्तपरिवर्तपरिश्रान्तमानसैः तदुत्तरणवुभुत्सुभिः सर्वैश्चेतनै × × × समाश्रयणीयः । तत्रापि मुमुक्षुभिर्विशेषतश्चात्यन्तः सेव्यः । तत्रापि तैत्तिरीयारण्यमध्यपातिन्यस्सांहित्य–

End :

य एवं विद्वानित्यादिनैतद्वने (?) फलं दर्शयति– एवमात्मयागबन्मरणानन्तरं सूर्याचन्द्रमसोर्म × × × × × ब्रह्मणः– पुरुषोत्तमस्य, महिमानं– महत्त्वं प्राप्नोति । समाप्तिद्योतिनी वाक्यवृत्तिः । ब्राह्मणग्रहणं प्रदर्शनार्थम् । सर्वोऽपि विद्वान् सूर्याचन्द्रमसोर्महिमानमभिजयति । तस्मादेव हेतोर्ब्रह्मणो महिमानं प्राप्नोति इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति नारायणदासीयतैत्तिरीयोपनिषद्व्याख्याने याज्ञिक्य उपनिषदः समाप्ताः ॥

242

Sl. No. 1282 **तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No .B. 246/6

Beginning :

श्रीमन्तं सुन्दरेशाख्यं तातपादं गुरूत्तमम् ।
प्रणम्य भाष्यं कुर्वेऽहं तैत्तिरीयाभिधश्रुतेः ॥

'शिक्षां व्याख्यास्यामः' इत्यारभ्य 'तेषु वर्तेरन्' इत्यन्तानामुपनिषद्वाक्यानां विस्पष्टार्थत्वात् 'ब्रह्मविदाप्नोति परम्' इत्यारभ्य सङ्ग्रहेण भाष्यं विरच्यते ॥

End :

यः पुनः अन्यो मामदत्वार्थिभ्योऽन्नमत्ति तदन्नं अहमन्नमेव सन् अद्मि प्रत्यद्मि। अहं विश्वं समस्तभुवनं + + + + भुवनमस्यभवं– अभिभवामि । सुवर्णं सुवरादित्य इत्यर्थः । आदित्य इव सकृद्विभातं मदीयज्योतिः, सुवर्णज्योतिः । ज्योतिः प्रकाश इत्यर्थः । इतीयं वल्लीद्वयोपहितोपनिषत् । अम्भस्य पार इत्याद्युपनिषद्वाक्यानि विस्पष्टार्थत्वान्न व्याख्यायन्ते ॥

Colophon:

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्य समाप्तम् ॥

243

Sl. No. 1295 **तैत्तिरीयोपनिषत्खण्डार्थः** Ms.No. B. 40

Beginning :

श्रीप्राणतीर्थमानम्य व्यासतीर्थोक्तमार्गतः ।
तैत्तिरीयोपनिषत्सद्दलार्थः प्रकाश्यते ॥

इहामुत्र फलभोगविरक्तस्य शमदमादिमतः मुमुक्षोः अधिकारिणः सांसारिकसर्वानिष्ट-निवृत्तये तैत्तिरीयोपनिषत् प्रवृत्ता ॥

End :

अन्नमयादिनामकानिरुद्धप्रद्युम्नसङ्कर्षणवासुदेवनारायणात्मा विष्णुः । ज्ञानानन्दाद्यनन्तगुणै-रुपेतत्वात् ओम् । सुखपराकाष्ठात्वात् शान्तिः । एतद्विद्याप्रतिपाद्यसर्वार्थावधारणाय शान्तित्रयम् ॥

विद्याधीशार्यशिष्येण नृसिंहाख्येन भिक्षुणा ।
तैत्तिरीयमहाविद्यागुरूक्तार्थः प्रकाशितः ॥

Colophon :

इति तैत्तिरीयोपनिषत्खण्डार्थः समाप्तः ॥

244

Sl. No. 1296 त्रिपाद्विभूतिमहानारायणोपनिषत् Ms. No. C. 2560/1

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । ओं अथ परमतत्त्वरहस्यं जिज्ञासुः परमेश्वरः देवमानेन सहस्रसंवत्सरं तपश्चकार । सहस्रवर्षेऽतीतेऽत्युग्रतीव्रतपसा प्रसन्नं भगवन्तं महाविष्णुं ब्रह्मा परिपृच्छति– भगवन् परमतत्त्वरहस्यं मे ब्रूहीति । + + + तदेवोच्यते– त्वमेव सर्वज्ञः + + + + न किञ्चिदस्ति त्वद्व्यतिरिक्तम् ॥

End :

आवयोर्थ इमं संवादमध्येष्यति स नरो ब्रह्मनिष्ठो भवति । श्रद्धावान् अनसूयुरशृणुयात्पठति वा य इमं संवादमावबोस्स पुरुषो मत्सायुज्यमेति । ततो महाविष्णुस्तिरोदधे । ततो ब्रह्मा स्वस्थानं जगामेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

उत्तरकाण्डस्समाप्तः । इत्याथर्वणमहानारायणोपनिषदि परमसायुज्यमुक्तिस्वरूपनिरूपणं नामाष्टमोऽध्यायः ॥

245

Sl. No. 1299 त्रिपाद्विभूतिमहानारायणोपनिषत् Ms. No. C. 3682/22

Beginning :

यत्रापह्नवतां याति स्वाविद्यापदविभ्रमः ।
तत्प्रतिपन्नारायणाख्यं स्वमात्रमवशिष्यते ॥

ओं भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । अथ परमतत्त्वरहस्यं जिज्ञासुः परमेष्ठी देवमानेन सहस्रसंवत्सरं तपश्चकार । सहस्रवर्षेऽतीते + + + तपसा प्रसन्नं + + महाविष्णुं

ब्रह्मा परिपृच्छति— भगवन् परमरहस्यं मे ब्रूहीति। परमरहस्यवेत्ता + + + त्वमेव सर्वेश्वरः + + + न किञ्चिदस्ति त्वव्यतिरिक्तम् ॥

End :

आवयोर्थ इमं संवादं + + + श्रद्धावाननसूयुः, शृणुयात्पठति वा य इमं संवादमावयोस्स पुरुषो मत्सायुज्यमेति। ततो महाविष्णुस्तिरोदधे। ततो ब्रह्मा स्वस्थानं जगामेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इत्याथर्वणमहानारायणोपनिषदि परमसायुज्यमुक्तिस्वरूपनिरूपणं नाम अष्टमोऽध्यायः। इति त्रिपाद्विभूतिमहानारायणोपनिषत्समाप्ता ॥

246

Sl. No. 1298 त्रिपुट्युपनिषत् Ms. No. P. 8252

Beginning :

पञ्चात्मकं पञ्चनुवर्तमानं षडाश्रयं षड्गुणयोगयुक्तम्।
तं सप्तधातु त्रिमलं द्वियोनि चतुर्विधाहारमयं शरीरम् ॥

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धादयः पञ्च ॥

End :

आनन्दमय्ययं विद्वान् न बिभेति कुतश्चनेति। न बिभेति कुतश्चनेति। अहमानन्दोऽहमानन्दोऽहमानन्दमयः ॥ सह नाववतु + + शान्तिः ॥

Colophon :

इत्यथर्ववेदे त्रिपुट्युपनिषत्समाप्ता ॥

247

Sl. No. 1299 त्रिपुण्ड्रोपनिषत् Ms. No. P. 6521

Beginning :

ॐ नमो ब्रह्मादिभ्यो + + गुरुभ्यः। अथ कालाग्निरुद्रोपनिषदं भगवन्तं सनत्कुमारः पप्रच्छ— किं द्रव्यम्। + स होवाच— भगवान् कालाग्निरुद्रः + + अथ सनत्कुमारः प्रमाणमस्य त्रिपुण्ड्रधारणस्य त्रिधा च रेखा। आललाटादाचक्षुष आभ्रुवोरामध्यतश्च ॥

End :

त्रिपुण्ड्रं भस्मना करोति यो विद्वान् ब्रह्मचारी वानप्रस्थो यतिर्वा स महापातकोपपातकेभ्यः पूतो भवति । देहं त्यक्त्वा + न स पुनरावर्तते ; इत्याह भगवान् कालाग्निरुद्रः । ॐ शान्तिः ॥

Colophon :

— — — —

248

Sl. No. 1304 त्रिपुरतापिन्युपनिषत् Ms. No. B. 636

Beginning :

भद्रंकर्णेभिरिति शान्तिः ॥

त्रिपुरातापिनीविद्यावेद्यचिच्छक्तिविग्रहम् ।
वस्तु चिन्मात्ररूपं तु परतत्त्वं भजाम्यहम् ॥

ॐ, अथैतस्मिन्नन्तरे भगवान् प्रजापतिं वैष्णवं विलयकारणं रूपमाश्रित्य त्रिपुराभिधा भगवतीत्येवमादिशक्त्या भूर्भुवस्सुवस्त्रीणि + + व्याप्नोति । सैवेयं भगवती त्रिपुरेति व्यापठ्यते ॥

End :

तस्मादाकाशजं बीजं विद्यात्– एकाक्षरीपीठं + + + + + यो जानीते सोऽमृतत्वं गच्छति । तस्मादेतां विद्यां तुरीयां श्रीकामराजीयामेकादशधा भिन्नां एकाक्षरं ब्रह्मेति यो जानीते स तु तुरीयं पदं प्राप्नोति । य एवं वेदेति महोपनिषत् । पञ्चमोपनिषत् । भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥

Colophon :

इति त्रिपुरोपनिषत्तापनीयस्समाप्तिमगमत् ॥

249

Sl. No. 1306 त्रिपुरातापिन्युपनिषत् Ms. No. B. 1039/10

Beginning :

ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । देवा ह वै भगवन्तमब्रुवन्– स्वामिन्नः कथितं स्पष्टं क्रियाकाण्डं सविषयं त्रैपुरमथ परमं निर्विशेषं कथयस्वेति । तान् होवाच भगवान्– तुरीयया माययान्त्यया निर्दिष्टं परं ब्रह्मेति ॥

End :

तस्मादेतां तुरीयां श्रीकामराजीयां एकादशधा भिन्नां एकाक्षरं ब्रह्मेति यो जानीते स तुरीयं पदं प्राप्नोति । य एवं वेदेति महोपनिषत् ॥

Colophon :

इति त्रिपुरातापनोपनिषन् (?) समाप्ता ॥

250

Sl. No. 1308 देवीसुन्दरीतापनीयोपनिषत् Ms No. P. 5795/6

Beginning :

अथैतस्मिन्नन्तरे भगवान् प्राजापत्यं वैष्णवं विलयकारणं रूपमाश्रित्य त्रिपुराभिधा भगवत्येवमादिश्रुत्या भूर्भुवस्सुवरोमिति त्रीणि पुराणि स्वर्गभूपातालानि त्रिपुराणि ॥

End :

शिरसि रूढं प्रज्वलितदहनो ज्वालोल्लासिन्यत्रिमात्रां मेधाया कलाकल्प इति प्रथमस्याहः प्रतिष्ठाकलाया पुरुषादिकलान्तेन तत्त्वषट्केन पुरुषषट्कं रागपंचकं विद्यानियतिकलाकालेषु प्रत्येकं + + + + भुवनेह इति ॥

Colophon :

इत्याथर्वणे सुन्दरीतापनीये षष्ठोपनिषत् ॥

251

Sl No. 1312 त्रिपुरातापिनीभाष्यम् Ms No. B. 570/1

Beginning :

बालार्कायुतभास्करां + + + श्रीषोडशार्णां भजे ॥ १ ॥
प्रोद्यद्विद्युत्सहस्रद्युतिनिरवधिकस्फार + +
+ + + + + षोडशी ब्रह्मविद्या ॥ २ ॥
प्रणम्य परमां देवीं सुरब्रह्मस्वरूपिणीम् ।
त्रिपुरातापिनीभाष्यं करोमि कृपया गुरोः ॥

त्रिपुरा नाम आद्या शक्तिरनवच्छिन्ना पराभट्टारिका शिवादिक्षित्यन्तषट्त्रिंशत्तत्त्वमयसर्वप्रपञ्चात्मिका तदुत्तीर्णा चेति सर्वोपनिषत्सु सिद्धम् ॥

End :

अथ– अनन्तरं, सर्वं– कृत्स्नं, जगत्– स्थावरजङ्गमात्मकं प्रपञ्चजातं, व्याप्य– अन्तर्बहिश्चावृत्त्य, स्थितवत्यासीत्– स्थिताऽभवत् । इत्येवं भगवान्याज्ञवल्क्याचार्यः शिष्याय सामश्रवसे उक्तवानितिशेषः ॥

Colophon :

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यराघवानन्दतीर्थचरणारविन्दचञ्चरीकायमाणश्रीरामानन्द-तीर्थविरचितं त्रिपुरापूर्वतापनीभाष्यं समाप्तिमगमत् ॥

252

Sl. No. 1313 त्रिपुरापूर्वतापिन्युपनिषत् Ms. No. SB. 634/3

Beginning :

हरिः ओं। स यश्चायं पुरुषे । यश्चासावादित्ये । स एकः । अहं ब्रह्मास्मि । ब्रह्मैवाहमस्मि । ओं विज्ञानं ब्रह्म । प्रज्ञानं ब्रह्म । ओं तत्त्वमसि । + + + + ओं शान्तिः एवं त्रिः ॥

अथ श्रीविद्यामनोः आम्नायस्वरूपमुपदिश्येत– ब्रह्मचारिणे शान्ताय गुरुभक्ताय यथा विद्यामनुः । कस्मिन् उद्भवः तस्य × ब्रूहि इति होवाच । शृणु सौम्य । ब्रह्मोवाच ॥

End :

अथ सुषुम्नामार्गेण तेजोरूपेण उपासकाननुप्रविश्य मेरुशृङ्गे राति प्रकाशरूपेण अथ सर्वं जगद्व्याप्य स्थितवत्यासीदिति भगवान् याज्ञवल्क्यः । य एवं वेद । य एवं वेदेत्युपनिषत् । स यश्चायं पुरुषे । ओं शान्तिः ॥

Colophon :

इति पूर्वतापनीयः समाप्तः ॥

253

Sl. No. 1314 तारसारोपनिषत् Ms. No. B. 634/3a

Beginning :

अथ भगवन् खलु परमहंसात्मकं ब्रूहि– सा ब्रह्मविद्या मनूनां सर्वेषां सुतानां प्रथमा श्रीविद्या । ब्रह्मविद्याऽन्या व्याप्य । आद्यपक्षो यदि ब्रह्मसदृशविद्या वा ब्रह्मैव विद्या वा ॥

End :

अतस्तस्मान्मन्त्रोपहितो शक्तयो घटः कलश इति एकार्थवाचकमन्त्रो देवता । गुरुश्चात्र एकार्थवाचकत्वे तासां मन्त्राणां तथा नीतिं बुध्वा पुरुषार्थिदानुभवेद्य एवं वेद ; य एवं वेदे-त्युपनिषत् । स यश्चायं + + + + ओं विज्ञानमानन्दं ब्रह्म । अयमात्मा ब्रह्म । ओं ब्रह्मज्योतिरथोम् । ओं शान्तिश्शान्तिः ॥

Colophon :

इत्युत्तरतापिनी समाप्ता ॥

254

Sl. No. 1316 **त्रिपुरोपनिषत्** **Ms. No. P. 2350/2**

Beginning :

तिस्रः पथः त्रिपथा विचर्षणी
अत्राकथा अक्षराः सन्निविष्टाः ।
अधिष्ठायैनामजरा पुराणी
महत्तरा महिमा देवतानाम् ॥

End:

इयं महोपनिषत् त्रैपुर्यामक्षयं परमो गीर्भिरीट्टे ।
एषर्ग्यजुःपरमेतच्च सामाऽयमथर्वोऽयमन्या च विद्या ॥
ॐ ऐं ह्रीं ऐं ह्रीं इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

त्रिपुरोपनिषत् समाप्ता ॥

255

Sl. No. 1329 **त्रिपुरोपनिषद्भाष्यम्** **Ms. No. P. 5795/1a**

Beginning :

सहस्रदलपद्मे स्वनाथाङ्घ्र्यब्जद्वये सति ।
कमले कमलोत्पत्तिर्न दृष्टेत्युक्तयः कथम् ॥

श्रीसाङ्ख्यायनकल्पसूत्रविधिभिः कर्माणि ये कुर्वते
येषां शाकल एव मन्त्रनिचयः कौषितकं ब्राह्मणम् ।
+ + + + + +
ऋग्भिःषोडशभिर्महोपनिषदं व्याकुर्महे तां वयम् ॥

End :

तत्र वाचामप्रवृत्तेरित्याशयेन श्रुतौ मौनगास्थितम् । उपनिषत् समाप्तेत्यर्थः । इतोऽधिकस्य वक्तव्यांशस्याभावादित्यर्थः ॥

इति भास्कररायेणाग्निजिता त्रिपुरामहोपनिषदर्थाः ।
प्रकटितुमयोग्या अपि विदुषां तोषाय कतिपये कथिताः ॥

Colophon :

इति भास्कररायेणाग्निचिता विरचितं त्रिपुरोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

256

Sl. No. 1333 त्रिपुरोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/42

Beginning :

यत्र निर्दिश्यते ब्रह्म चिच्छक्त्या तुर्यमायया ।
सैषा व्याख्यास्यते साध्वी त्रिपुरातापिनी श्रुतिः ॥

ननु मनो हृदि निरोधनेनामनीभावं क्षयं गच्छतीत्येतदयुक्तम् ; कुतः ? हृदि प्रत्यगात्मन एव परिच्छिन्नस्य विद्यमानत्वेन तस्मिन् मनोनाशासम्भवात् ॥

End :

यो जानीते सोऽमृतत्वं गच्छतीत्याह— अतः पर एवात्माऽऽकाशः । तस्मादेतां तुरीयां कामराजीयां त्रिपुरां परां शक्तिमेकाक्षरं ब्रह्मेति यो जानीते स तुरीयं पदं प्राप्नोति ॥

Colophon :

इति त्रिपुरोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

257

Sl. No. 1336 त्रिशिखब्राह्मणोपनिषत् Ms. No. P. 3581/34

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । त्रिशिखी ब्राह्मण आदित्यलोकं जगाम । तमादित्यं नत्वा भगवन् किं देहः ? किं प्राणः ? किं कारणः ? किमात्मा ? तं होवाच— सर्वमिदं शिव एव विजानीहि ॥

End :

शुद्धसत्त्वे परे लीना जीवसैन्धवपिण्डवत् ।
मोहजालकनिर्मुक्तो विश्वं पश्यति स्वप्नवत् ॥
सुषुप्तिवच्चरति स्वभावपरिनिश्चलः ।
निर्वाणपदमाश्रित्य योगी कैवल्यमश्नुते ॥

योगी कैवल्यमश्नुत इति ॥

Colophon:

त्रिशिखब्राह्मणोपनिषत्समाप्ता ॥

258

Sl. No. 1342 **त्रिशिखीब्राह्मणोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 447/2

Beginning :

तत्त्वोत्पत्तिक्रमोऽष्टाङ्गयोगः प्रोच्येत एव च ।
सेयं व्याख्यास्यते मुक्त्यै त्रिशिखीब्राह्मणश्रुतिः ॥

अत्र अविद्याशब्दोऽव्यक्तशब्दार्थः । अव्यक्तशब्दोऽविद्याशब्दार्थश्चावगन्तव्यौ । कुतः ? अव्यक्तस्य कारणत्वप्रसिद्धेरविद्यायाः कार्यत्वप्रसिद्धेश्च ॥

End :

न च जीवस्य पूर्वं ब्रह्मणस्सकाशादेवोत्पन्नत्वात्तथा पुनश्चोत्पत्तिस्स्यादिति वाच्यम्; सप्रतियोगिकब्रह्मणस्सकाशादुत्पन्नत्वान्निष्प्रतियोगिके विलीनत्वाच्च । तस्मान्न कथञ्चन पुनरुत्पत्तिप्रसङ्ग इति सर्वमनवद्यम् ॥

Colophon :

इत्यप्पय्यदीक्षिताचार्यकृतिषु त्रिशिखीब्राह्मणोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

259

Sl. No. 1344 **दक्षिणामूर्त्युपनिषत्** Ms. No. B. 247/9

Beginning :

सह नाववत्विति शान्तिः । ॐ मेधादक्षिणामूर्तये नमः । ब्रह्मावर्ते महाभाण्डीरवटमूले महासत्राय समेता महर्षयः + + तत्त्वजिज्ञासवः मार्कण्डेयं + + उपसमेत्य

पप्रच्छुः– केन त्वं चिरजीव्यसि । ज्ञानेनेति स होवाच । किं तत्परमरहस्यशिवतत्त्वज्ञानम् ? + + + सहोवाच– येन दक्षिणामुखः शिवोऽपरोक्षीकृतो भवति– तत्परमरहस्यतत्त्वज्ञानम् ॥

End :

शेमुषी दक्षिणा प्रोक्ता सा यस्यामीक्षणे मुखम् ।
दक्षिणाभिमुखः प्रोक्तः शिवोऽसौ ब्रह्मवादिभिः ॥

सर्गादिकाले भगवान् विरिञ्चिरुपास्यैनं स्वसामर्थ्यमाप्य कृतोषवाञ्छितार्थांश्च लब्ध्वा सोऽस्योपासको भवति । य इमां परमरहस्यशिवतत्त्वविद्यामधीते स सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति । य एवं वेद ; स कैवल्यमनुभवति ; इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति दक्षिणामूर्त्युपनिषत् समाप्ता ॥

260

Sl. No. 1350 दक्षिणामूर्त्युपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/11c

Beginning :

दक्षिणामूर्तिशब्दोऽपि परब्रह्मार्थको मतः ।
दक्षिणामूर्त्युपनिषत्सेयं व्याख्यास्यतेऽधुना ॥

नन्विह येन दक्षिणामुखः शिवोऽपरोक्षीकृतो भवति तत्परमरहस्यशिवतत्त्वज्ञानमित्युक्तम् ॥

End :

अथ कोवास्योपासक इति प्रश्नस्य प्रतिवचनमाह– सर्गादिकाल इति । + + + नचैवमपि सगुणमूर्त्युपासनमेव सावकाशं ; न तु निर्गुणामूर्तदक्षिणाभिमुखोपासनमिति शङ्क्यम् ; तन्निर्गुणस्वरूपापरोक्षज्ञानस्य चाहं शिवोऽस्मीति तदुपासनयैव लब्धत्वात् । तस्मात् य एवं वेद स कैवल्यमनुभवतीति युक्तमुक्तम् ॥

Colophon :

इति दक्षिणामूर्त्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

261

Sl. No. 1353 **दत्तात्रेयोपनिषत्** Ms. No. A. 167/27

Beginning :

ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । ओं सत्यक्षेत्रे ब्रह्मा नारायणं महासाम्राज्यं किं तारकं तन्मे ब्रूहि भगवन्नित्युक्तः सत्यानन्दचिदात्मकं सात्विकं मामकं धामोपास्वेत्याह । सदा दत्तोऽह-मस्मीति प्रत्येतत् संवदन्ति ; येन ते असंसारिणो भवन्ति ॥

End :

य एवं वेद । अनुष्टुप् छन्दः । + + + दत्तात्रेयो देवता । अष्टमूर्त्यष्ट-मन्त्रा भवन्ति । यो नित्यमधीते + + + + स एव ब्राह्मणो भवति । तस्माच्छिष्यं भक्तं प्रतिगृह्णीयात् । सोऽनन्तफलमश्नुते । स जीवन्मुक्तो भवतीत्याह– भगवान्नारायणो ब्रह्माणमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

दत्तात्रेयोपनिषत्समाप्ता ॥

262

Sl. No. 1358 **दत्तात्रेयोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/28

Beginning :

श्रीमन्नारायणो यत्र दत्तात्रेयस्य तारकं ।
व्याख्यास्ये ब्रह्मणे प्राह दत्तात्रेयश्रुतीरितम् ॥

ओमिति सत्यक्षेत्रे ब्रह्मा महत्साम्राज्यं यस्य तं नारायणमुवाचेति शेषः । किं संसारतारकं तन्मे ब्रूहीति भगवन्नित्युक्तो नारायणस्सत्यानन्दचिदात्मकं + + + मामकं– मदीयं, धाम– ज्योतिरुपास्वेत्याह ॥

End :

अत्रोच्यते– ओं नमश्शिवायेत्यस्य + + प्रकृते निर्गुणब्रह्मपरत्वात् + + दत्तात्रेयपरत्वं उपपद्यते । कुतः ? + + + सगुणस्यापि दत्तात्रेयस्य परममङ्गळस्वरूप-

स्वाच्च । दत्तात्रेयमन्त्रं यो नित्यमधीते स वारवादिभूतो भवति इत्यादि स्पष्टार्थम् । जीवन्मुक्तो भवतीत्येतत्तु क्रमाभिप्रायं वचनं मन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ दत्तात्रेयोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

263

Sl. No. 1360 दर्शनोपनिषत् Ms. No. A.167/11

Beginning :

ओं आप्यायन्त्विति शान्तिः ॥

दत्तात्रेयो महायोगी भगवान् भूतभावनः ।
चतुर्भुजो महाविष्णुर्योगसाम्राज्यदीक्षितः ॥ १ ॥
तस्य शिष्यो मुनिवरः साङ्कृतिर्नाम भक्तिमान् ।
पप्रच्छ गुरुमेकान्ते प्राञ्जलिर्विनयान्वितः ॥ २ ॥
भगवन् ब्रूहि मे योगं साष्टाङ्गं सप्रपञ्चकम् ।
येन विज्ञातमात्रेण जीवन्मुक्तो भवाम्यहम् ॥ ३ ॥
साङ्कृते शृणु वक्ष्यामि योगं साष्टाङ्गदर्शनम् ।
यमश्च नियमश्चैव तथैवासनमेव च ॥ ४ ॥

End :

यदा पश्यति चात्मानं केवलं परमार्थतः ।
मायामात्रं जगत्कृत्स्नं तदा भवति निर्वृतिः ॥
एवमुक्त्वा स भगवान् दत्तात्रेयो महामुनिः ।
साङ्कृतिः स्वस्वरूपेण सुखमास्तेति निर्भयः ॥

Colophon :

इति दर्शनोपनिषदुत्तराङ्गचतुष्टयम् । इति दर्शनोपनिषत्समाप्ता ॥

264

Sl. No. 1363 **दर्शनोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/12

Beginning :

अष्टांगयोगद्वैविध्यं यत्र सम्यगुदीर्यते ।
दर्शनाख्योपनिषदं व्याख्यास्ये विशदं मुदा ॥
दत्तात्रेयाख्यभगवत्सांकृत्योर्गुरुशिष्ययोः ।
अवधूतोपनिषदि संबन्धोऽस्ति यथाऽत्र च ॥

को नाम दत्तात्रेय इति तत्राह– दत्तात्रेय इति । महांश्चासौ योगश्च महायोगस्सोस्यास्तीति भगवान् सर्वज्ञः । + + + + + + स एव भूतो महाविष्णुः दत्तात्रेयसंज्ञयाऽत्रिमहर्षेः पुत्रो बभूवेति ॥

End :

केचित्तु लोके प्रतिपादितप्रकारकाष्टाङ्गयोगशास्त्रानभिज्ञत्वेन वेदबाह्यतया अष्टाङ्गयोगं निन्दन्ति ; न तावता प्रकृतयोगाभ्यासनिरतानामौपनिषदोत्तमानां का चिद्धानिरस्ति । तस्मान्मुमुक्षुर्योगशास्त्रनिन्दकजनविमुखः सन् अनवरतमुक्तप्रकारकाष्टाङ्गयोगाभ्यासमेव कुर्यादिति स्थितम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ दर्शनोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

265

Sl. No. 1365 **दीपशिखोपनिषत्** Ms. No. P. 1682/4

Beginning :

अथ दीपशिखायां या मात्रा सा मात्रा प × × भिना स भिद्यते । योऽग्निः सूर्ये योगाभ्यासेन वै पुनः × द्वितीयं ष × सुषुम्नाया द्वारं परिशुध्यति ॥

End :

जन्मान्तरसहस्रेषु यदा क्षीयेत किल्बिषः ।
यदा पश्यन्ति योगेन संसारोच्छेदनं परम् ॥

संसारोच्छेदनं परमिति ॥

Colophon :

परिसमाप्तेयमुपनिषद्दीपशिखा ॥

266

Sl. No. 1375 दुर्गोपनिषत् Ms. No. P. 7570-22

Beginning :

हरिः ओं । भद्रं कर्णेभिः + + शान्तिः । सर्वे वै देवा देवीमुपतस्थुः । काऽसि त्वं महादेवि । सा ब्रवीचाहं ब्रह्मस्वरूपिणी । मत्तः प्रकृतिपुरुषात्मकं जगत् । शून्यं चाशून्यञ्च । अहमानन्दानानन्दे ॥

End :

इदमथर्वशीर्षं ज्ञात्वा + + + प्राणप्रतिष्ठायां जप्त्वा प्राणानां प्रतिष्ठा भवति । भौमाश्विन्यां महादेवीसन्निधौ जप्त्वा महामृत्युं तरति । य एवं वेदेत्युपनिषत् । भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । + + + + ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Colophon :

इति दुर्गोपनिषत् समाप्ता ॥

267

Sl. No. 1377 देव्युपनिषत् (आथर्वणीदेव्युपनिषत्) Ms. No. P. 2350/1

Beginning :

ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥ ओं सर्वे वै देवा देवीमुपतस्थुः । काऽसि त्वं महादेवि । साऽब्रवीदहं ब्रह्मस्वरूपिणी । मत्तः प्रकृतिपुरुषात्मकं जगत् शून्यं चाशून्यं च । अहमानन्दानानन्दे । अहं विज्ञानाविज्ञाने । अहं ब्रह्माब्रह्मणी वेदितव्ये । इत्याह अथर्वणऋषिः ॥

End :

इदमथर्वशीर्षं ज्ञात्वा + + + + प्राणप्रतिष्ठायां जप्त्वा प्राणानां प्रतिष्ठा भवति; भौमाश्विन्यां महादेवीसन्निधौ जप्त्वा महामृत्युं तरति । य एवं वेदेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति तुरीयातीतावधूतोपनिषत् समाप्ता ।

268

Sl. No. 1390 **देव्युपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/41

Beginning :

यस्यां देव्यब्रवीत्स्वस्या निर्गुणब्रह्मरूपताम् ।
सेयं तु देव्युपनिषत् शुभा व्याख्यास्यतेऽधुना ॥

किमिहाहं ब्रह्मस्वरूपिणीति वदन्ती देवी स्वदेहाभिप्रायेण ब्रह्मतामाह उत देहान्तर्याम्यभिप्रायेणेति संशये + + + + देहाभिप्रायेणेति वाच्यम् ॥

End :

अत्रोच्यते - देवी ह्येषा सगुणनिर्गुणोभयात्मिका सप्रतियोगिकनिष्प्रतियोगिकोभयात्मिका च भवति । + + + + द्वैविध्यं नोररीकुर्यात् । ततस्तस्य न कदापि भोगमोक्षौ भवितुमर्हतः तस्मान्न कश्चिदपि विरोधोऽत्र मन्तव्यः ॥

Colophon :

इति देव्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

269

Sl. No. 1393 **देशिकोपनिषत्** Ms. No. P. 3581/22

Beginning :

सह नाववत्विति शान्तिः ॥

आचार्यो वेदसम्पन्नो विष्णुभक्तो विमत्सरः ।
मन्त्रज्ञो मन्त्रभक्तश्च सदा मन्त्राश्रयश्शुचिः ॥
गुरुभक्तिसमायुक्तः पुरुषज्ञो विशेषतः ।
एवं लक्षणसम्पन्नो गुरुरित्यभिधीयते ॥

End :

गुरुरेव परं ब्रह्म गुरुरेव परा गतिः ।
गुरुरेव परा विद्या गुरुरेव परायणम् ॥

गुरुरेव परा काष्ठा गुरुरेव परं धनम् ।
यस्मात्तदुपदेष्टा च तस्माद्गुरुतरो गुरुः ॥

तस्माद्गुरुतरो गुरुरिति ॥

Colophon :

इति देशिकोपनिषत्समाप्ता ॥

270

Sl. No. 1394 द्रमिडब्रह्मोपनिषत् Ms. No. B. 545

Beginning :

अथ प्रणिपत्य भगवान् याज्ञवल्क्यः ब्रह्माणं विधिवदुपसन्नः पप्रच्छ– अधीहि भगवो मे किं पवित्राणां पवित्रम् ; केन वा कर्माणि सफलानि ? केनामृतत्वमेति ? + + + स होवाच– साधु, तेन शृणु । भो ! श्रीमन्नारायणः स्वाङ्गुलीभिर्मथ्यमानात्फेनो भवति । + + + + सरस्वत्या द्रामिडी ब्रह्मसंहिताश्चत्वारो वेदाः नारायणांशभूतशठारिणा प्रकाश्यन्ते । + + + + एते गायत्र्यात्मकाश्चतुर्विंशतिसंख्याकाश्चतुस्सहस्रगाथाः द्रामिडश्रुतयो वासुदेवविषयभूताः प्रवर्तन्ते ॥

End :

यो वा एतां द्रामिडीं वेद + + + + स सर्वेषु तीर्थेषु स्नातो भवति । + + + + सम्यक् ज्ञानं लब्ध्वा तद्विष्णोः परमं पदमवाप्नोति । न च पुनरावर्तते ; न च पुनरावर्तते– इत्याह भगवांश्चतुर्मुखः ; य एवं वेदेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

— — —

271

Sl. No. 1395 द्वयोपनिषत् Ms. No. P. 1682/2

Beginning :

अथातः श्रीमद्द्वयोत्पत्तिः । वाक्यो द्वितीयः । षट्पदान्यर्था दश । पञ्चविंशत्यक्षराणि । पञ्चदशाक्षरं पूर्वं दशाक्षरं परम् । + + + + दशमे व्यक्षराणि । एतन्मन्त्रस्य प्रपत्तिः । पूर्वे नारायणः प्रोक्तः । अनादिसिद्धो मन्त्ररत्नः ॥

End :

यत्सकृदुच्चारित: संसारविमोचनं भवति । सप्तजन्मकृतं पापं तत्क्षणादेव नश्यति । सर्वान् कामानवाप्नोति सर्वपुरुषार्थसिद्धिर्भवति । य एवं वेदेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

परिसमाप्तेयं योगशिखोपनिषत् (?) ॥

272

Sl. No. 1399 **धर्मसूक्ष्मोपनिषत्** **Ms. No. B. 634/5**

Beginning :

हरि: ओं । शन्नो वारुणि:, शन्न: शुद्ध:, शन्नोऽग्नि:, शन्न: सर्वं समभवत् । नमो ब्रह्मणे ; नम: पृथिव्यै ; नम ओषधीभ्य: ; नमोऽग्नये ; नमो वायवे + + + शान्ति: ।

अथातो धर्मजिज्ञासा । ज्ञानं मोक्षैकसाधनं । मोक्ष: सर्वज्ञत्वाशक्ति: । पञ्च विषया: प्रपञ्च: । तेषां ज्ञानस्वरूपो योगो मोक्ष: ॥

End:

पठेदेतानि सूक्तानि पूजान्ते साधकोत्तम: ।
आज्ञासिद्धिर्भवेत्तस्य तदाज्ञापकमीश्वरि ॥
विद्याचारविहीनोऽपि यदि पूजां न मन्यते ।
यदिज्ये(?) मावमन्येत मोदते नन्दने वने ॥

मोदते नन्दने वन इति । ओं शान्ति: शान्ति: शान्ति: । सह नाववतु । सह नौ भुनक्तु + + + शान्ति: ॥

Colophon:

— — —

273

Sl. No. 1400 **ध्यानबिन्दूपनिषत्** **Ms. No. P. 3581/29**

Beginning :

योगतत्त्वं प्रवक्ष्यामि योगिनां हितकाम्यया ।
तच्छ्रुत्वा च पठित्वा च सर्वपापै: प्रमुच्यते ॥

बिष्णोर्नाम महायोगी महाकायो महातपाः ।
तत्त्वमार्गे यथा दीपो दृश्यते पुरुषोत्तमः ॥

End:

भ्रुवोर्मध्ये ललाटे तु नासिकायां तु मूलतः ।
अमृतस्था विजानीयात् विश्वस्यायतनं महत् ॥

विश्वस्यायतनं महदिति ॥

Colophon:

ध्वान्त[ध्यान]बिन्दूपनिषत् समाप्ता ॥

274

Sl. No. 1401 ध्यानबिन्दूपनिषत् Ms. No. P. 5592/11

Beginning :

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म ध्येयं सर्वमुमुक्षुभिः ।
पृथिव्यग्निश्च ऋग्वेदो भूरित्येव पितामहः ॥ ९ ॥
अकारे तु लयं प्राप्ते प्रथमे प्रणवांशके ।
अन्तरिक्षं यजुर्वायुर्भुवो विष्णुर्जनार्दनः ॥ १० ॥

End :

अर्धमात्रात्मकं कृत्वा कोशभूतं तु पङ्कजम् ।
कर्षयेन्नाळमार्गेण भ्रुवोर्मध्ये लयं नयेत् ॥
भ्रुवोर्मध्ये ललाटे तु नासिकायां तु मूलतः ।
अमृतस्थानं विजानीयाद्ब्रह्मस्यायतनं महत् ॥

ब्रह्मस्यायतनं महदिति ॥

Colophon :

इत्यथर्ववेदे ध्वान्त[ध्यान]बिन्दूपनिषत्समाप्ता ॥

275

Sl. No. 1402 **ध्यानविन्दूपनिषत्** Ms. No. P. 5717/6

Beginning :

वालाग्रशतसाहस्रा तस्य भागस्य भागतः ।
तस्य भागस्य भागार्धं एतज्ज्ञेयं निरञ्जनम् ॥
पुष्पमध्ये यथा गन्धः पयोमध्ये च सर्पिषः ।
तिलमध्ये यथा तैलं पाषाणेऽपि तु काञ्चनम् ॥

End :

अर्धमात्ररुजं कृत्वा कूपमोकं तु पङ्कजम् ।
कर्षयेन्नाळमार्गेण भ्रुवोर्मध्ये लयं नयेत् ॥
भ्रुवोर्मध्ये ललाटस्था नासिकायां तु मूलतः ।
मूतस्थानं विजानीयाद्ब्रह्मस्यायतनं महत् ॥ (?)

ब्रह्मस्यायतनं महदिति । ओं ॥

Colophon :

इति ध्यानविन्दूपनिषत् ॥

276

Sl. No. 1403 **ध्यानविन्दूपनिषत्** Ms. No. B. 247/2

Beginning :

सह नाववत्विति शान्तिः ।
यदि शैलसमं पापं विस्तीर्णं बहुयोजनम् ।
भिद्यते ध्यानयोगेन नाऽन्यो भेदः कदाचन ॥ १ ॥
बीजाक्षरं परं विन्दुं नादान्तस्योपरि स्थितम् ।
सशब्दश्चाक्षरे क्षीणे निश्शब्दं परमं पदम् ॥ २ ॥

End :

कोदण्डद्वयमध्ये तु ब्रह्मरन्ध्रेषु शक्ति च ।
स्वात्मानं पुरुषं पश्येत् मनस्तत्र लयं गतम् ॥ १०१ ॥

रत्नानि ज्योतिस्नानादं तु बिन्दुमाहेश्वरं पदम् ।
य एवं वेद पुरुषः स कैवल्यं समश्नुते ॥ १०२ ॥

Colophon :

ध्यानबिन्दूपनिषत् समाप्ता ॥

277

Sl. No. 1404 **ध्यानबिन्दूपनिषत्** Ms. No. B. 452/I/1

Beginning :

सह नाववत्विति शान्तिः ।

यदि शैलसमं पापं विस्तीर्णं बहुयोजनम् ।
भिद्यते ध्यानयोगेन नाऽन्यो भेदः कदाचन ॥

बीजाक्षरं परं बिन्दुं नादान्तस्योपरि स्थितम् ।
स शब्दश्चाक्षरे क्षीणे निरशब्दं परमं पदम् ॥

End :

तदात्मा राजते तत्र यथा व्योम्नि दिवाकरः ।
कोदण्डद्वयमध्ये तु ब्रह्मरन्ध्रेषु शक्ति च ॥

स्वात्मानं पुरुषं पश्येन्मनस्तत्र लयं गतम् ।
रत्नानि ज्योतिस्ननादं तु बिन्दुं माहेश्वरं पदम् ॥
य एवं वेद पुरुषः स कैवल्यं समश्नुते ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

ध्यानबिन्दूपनिषत्समाप्ता ॥

278

Sl. No. 1409 ध्यानबिन्दूपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/2

Beginning :

नादोपरितना बिन्दुमात्रा यस्यां प्रपञ्चिता ।
ध्यानबिन्दूपनिषदं व्याख्यास्ये मुक्तिदायिनीम् ॥

अत्रानाहतातपरस्य बिन्दोरभिहितत्वादयं खण्डयोग्येवेत्याशङ्कीत, तथापि तत्क्षये तु निरञ्जनमित्युक्त्या वालाग्रशतभागार्धभागरूपस्य खण्डबिन्दोः क्षयावगमात् अखण्डबिन्दुरेव मननाख्यध्यानयोगगोचरो विवक्षित इति मन्तव्यम् ॥

End :

एवमुभयथाऽप्यभावात्त्वम्पदलक्ष्यार्थभूतः प्रत्यगात्माऽल्यमिदं ज्योतिरिदन्तयैव दृश्येत ; इदन्तया ज्योतिर्दर्शिनः तत्त्वमस्यादिवाक्यार्थश्रवणस्याप्यभावात् । तस्मादनवद्यम् । यः स्वात्मानं परमपुरुषानन्यमखण्डमित्यर्थः । पश्येत्– तन्मनस्तत्र लयं गतं भवति । तत्पदं विन्द्वाख्या षष्ठीमात्रावगन्तव्या ॥

Colophon :

इति ध्यानबिन्दूपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

279

Sl. No. 1413 — नादबिन्दूपनिषत् — Ms. No. P. 3621/12

Beginning :

अकारो दक्षिणः पक्षः उकारस्तूत्तरः स्मृतः ।
मकारस्तस्य पुच्छं वा अर्धमात्राधरस्तथा ॥
पदौ रजस्तमस्तस्य शरीरं तत्त्वमुच्यते ।
धर्मोऽस्य दक्षिणं चक्षुरधर्मोऽथोपरस्स्मृतः ॥
भूर्लोकः पादयोस्तस्य भुवर्लोकस्तु जानुनी ।
स्वर्लोकः कटिदेशे तु नाभिदेशे महर्जगत् ॥

End :

तद्युक्तस्तन्मयो जन्तुः शनैर्मुञ्चेत् कळेबरम् ।
सुस्थितो योगचारेण सर्वसङ्गविवर्जितः ॥
ततो विलीनपाशोऽसौ विमलः केवलः प्रभुः ।
तेनैव ब्रह्मभावेन परमानन्दमश्नुते ॥

इति ॥

Colophon :

नादबिन्दूपनिषत् समाप्ता ॥

280

Sl. No. 1416 नादबिन्दूपनिषत् Ms. No. B. 453/1

Beginning :

वाङ्मे मनसीति शान्तिः ॥

अकारो दक्षिणः पक्ष उकारस्तूत्तरः स्मृतः ।
मकारः पुच्छमित्याहुरर्धमात्रा तु मस्तकम् ॥१ ॥
पादादिकं गुणस्तस्य शरीरं तत्त्वमुच्यते ।
धर्मोऽस्य दक्षिणश्चक्षुरधर्मो योऽपरस्स्मृतः ॥ २ ॥

End :

अवस्थात्रयमन्वेति न चित्तं योगिनस्सदा ।
जाग्रन्निद्राविनिर्मुक्तस्वरूपावस्थतामियात् ॥ ५४ ॥

दृष्टिस्स्थिरा यस्य विना स दृश्यं
वायुः स्थिरो यस्य विना प्रयत्नम् ।
चित्तं स्थिरं यस्य विनाऽवलम्बं
स ब्रह्म तारान्तरनादरूपः ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon:

नादबिन्दूपनिषत्समाप्ता ॥

281

Sl. No. 1419 नादबिन्दूपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/1

Beginning :

ब्रह्मज्ञानोद्भवो यस्य मुच्यते योगनिष्ठया ।
नादबिन्दूपनिषदस्त्वेषा व्याख्या विधीयते ॥

ननु तैत्तिरीयोपनिषदि पुच्छभूतस्य ब्रह्मणः प्रतिष्ठात्वमुक्तम् । इह त्वर्धमात्रायाः प्रतिष्ठाभूतायाः शरस्थानीयत्वमुच्यते । कुत एवं वैषम्यमिति चेन्नायं दोषः + + + शरीरं तत्त्वमुच्यत इत्यनेन ब्रह्मतत्त्वस्यैव प्रणवस्वरूपत्वावगमाच्च । + + + प्रणवस्य सर्वात्मकत्वं प्रदर्शितमित्यवगन्तव्यम् ॥

End :

उन्मन्यष्टकं मनोन्मन्यष्टकं च निस्सङ्कल्पसमाधौ च भवतः। तत उन्मन्यारूढस्य ब्रह्मविद्वरत्वं सिद्धम्; वैश्वर्यष्टकमध्यमाष्टकवन्निर्वृत्तिकसमाधेर्ब्रह्मवरीयाविषयकत्वात् । + + +
एवं मनोन्मनीपर्यवसन्नत्वादियं श्रुतिर्न मननमात्रावसन्नेति शङ्कयम् ॥

Colophon :

इति नादबिन्दूपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

282

Sl. No 1422 नादोपनिषत् Ms.No. P. 1973/11

Beginning :

शास्त्राण्यधीत्य मेधावी अभ्यस्य च पुनःपुनः ॥
परमं ब्रह्मविद्याया उल्कावच्चान्यथोत्सृजेत् ॥
ओंकारं रथमारुह्य विष्णुं कृत्वाऽथ सारथिम् ।
ब्रह्मलोकपदान्वेषी रुद्राराधनतत्परः ॥

End :

समानस्तस्य मध्ये तु गोक्षीरधवलप्रभः ।
अपाण्डुर उदानश्च व्यानो ह्यर्चिसमप्रभः ॥
यस्यैतन्मण्डलं भित्त्वा मारुतो याति मूर्धतः ।
यत्र तत्र म्रियेतापि न स भूयोऽभिजायते ॥

इति ॥

Colophon :

इति नादोपनिषत् (?) [अमृतबिन्दूपनिषत्] समाप्ता ॥

283

Sl. No. 1423 नादोपनिषत् Ms. No. A.159/21

Beginning :

ओं । भूमौ दर्भासने सम्यक् सर्वदोषविवर्जिते ।
कृत्वा मनोमयां रक्षां जप्त्वा वै रथमण्डलम् ॥
\+ + + + +

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म ह इत्येतेन रेचयेत् ।
पूरयेच्च मकारेण कुर्यादेवं पुनः पुनः ॥

End :

समानापानमध्ये च गोक्षीरस्फटिकप्रभः ।
अपाण्डर उदानश्च व्यानो ह्यर्चिसमप्रभः ॥
यस्यैतन्मण्डलं भित्वा मारुतो याति मूर्धतः ।
यत्र यत्र मृतो वापि न स भूयोऽभिजायते ॥

न स भूयोऽभिजायत इति ॥

Colophon :

इति नादोपनिषत्समाप्ता ॥

284

Sl. No. 1424 नारदपरिव्राजकोपनिषत् Ms. No .P. 3581/36

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । अथ कदाचित्परिव्राजिकाभरणो नारदस्सर्वलोकसञ्चारं कुर्वन् अपूर्वपुण्यस्थलानि पुण्यतीर्थानि तीर्थीकुर्वन्नवलोक्य चित्तशुद्धिं प्राप्य निर्वैरश्शान्तो दान्तस्सर्वतो निर्वेदमासाद्य, स्वरूपानुसन्धानमनुसन्धाय आनन्दविशेषगण्यं मुनिजनैरुपसङ्कीर्णं नैमिशारण्यं पुण्यस्थलमवलोक्य + + नारदमवलोक्य + + शौनकादिमहर्षयः + + + भगवन् ब्रह्मपुत्र कथं मुक्त्युपायोऽस्माकं वक्तव्यमित्युक्तस्तान् स होवाच नारदः ॥

End :

सखा योऽसीन्द्रस्य विप्रोऽसि नात्र्नरश्शर्म मे भव । बलापं तन्निवारयेति दण्डं परिग्रहे जगज्जीवनं जीवनाधारभूतं माते (?) ॥ ३८ ॥

Colophon :

इति खिलसंहितोपनिषद्रहस्ये तृतीयोपदेशः ॥

285

Sl. No. 1425 **नारदपरिव्राजकोपनिषत्** Ms. No. B. 244/1

Beginning :

अथ कदाचित् परिव्राजकाभरणो नारदः सर्वलोकसञ्चारं कुर्वन् + + + नैमिशारण्यं पुण्यस्थलमवलोक्य शौनकादिमहर्षयः + + + भगवन् ब्रह्मपुत्र कथं मुक्त्युपायोऽस्माकं वक्तव्यमित्युक्तस्तान् स होवाच नारदः ॥

End :

स्वेनावृतं सर्वमिदं प्रपञ्चं पञ्चात्मकं पञ्चसु वर्तमानम् ।
पञ्चीकृतानन्तभवप्रपञ्चं पञ्चीकृतस्वावयवैरसम्भृतम् ॥
परात्परं यन्महतो महान्तं स्वरूपतेजोमयशाश्वतं शिवम् ॥ ९८ ॥

Colophon :

— — — — — —

286

Sl. No. 1427 **नारदपरिव्राजकोपनिषत्** Ms. No. C. 3682/13

Beginning :

पारिव्राज्यधर्मपूगालङ्कारा यत्प्रबोधतः ।
दशप्रणवलक्ष्यार्थं यान्ति तं राममाश्रये ॥

ओं भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ।

परिव्राट् त्रिशिखी सीताचूडानिर्वाणमण्डलम् ।
दक्षिणीशरभं स्कन्दं महानारायणीद्वयम् ॥

ओं अथ कदाचित्परिव्राजकाभरणो नारदः सर्वलोकसञ्चारं कुर्वन् + + + नैमिशारण्यं + अवलोक्य शौनकादिमहर्षयः + + + ब्रह्मपुत्र कथं मुक्त्युपायोऽस्माकं वक्तव्य इत्युक्तस्तान् स होवाच नारदः ॥

End :

स्वस्वरूपज्ञः परिव्राट् + + + + सुखदुःखातीतः स्वयंज्योतिःप्रकाशः सर्ववेद्यः सर्वज्ञः सर्वसिद्धिदः सर्वेश्वरः सोऽहमिति तद्विष्णोः परमं पदम् ॥

यत्र गत्वा न निवर्तन्ते योगिनस्सूर्यो न तत्र भाति न शशाङ्कोऽपि ; न स पुनरार्तते ; न स पुनरावर्तते ; न स पुनरावर्तते ; तत्कैवल्यमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

नारदपरिव्राजकोपनिषत्समाप्ता ॥

287

Sl. No. 1428 **नारदपरिव्राजकोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 244/2

Beginning :

ओमित्युच्चार्य मन्त्रं प्रथममथ गुरुं सुन्दरेशञ्च नत्वा
भद्रं कर्णेभिरित्यप्यधिकनियमतश्शान्तिमेकां पठित्वा ।
व्याख्यास्ये नारदीय्यां श्रुतिमिह तु परिव्राजकाख्यां रहस्यां
तेनायं सुप्रसन्नो भवतु विधरणस्सेतुरेषां परात्मा ॥

इह खल्वीशादिमुक्तिकाष्टोत्तरशतोपनिषत्सु + + + अस्यां नारदपरिव्राजकोपनिषदि + + + प्रायेण सन्यासाश्रमविषयत्वादथ कदाचित्परिवाजकाभरणो नारद इत्युपक्रमे अथशब्दो मङ्गलार्थ एव ॥

End :

पश्चात् तत्त्वमसि वाक्यार्थश्रवणादिना सर्वप्रपञ्चावसाने सति सकृदेकधा वेदितव्यम् । इतः परमासमाप्ति श्वेताश्वतरोपनिषदि व्याख्यातत्वान्नेह व्याख्यातम् ॥

Colophon :

इति नारदपरिव्राजकोपनिषत् समाप्ता ॥

288

Sl. No. 1429 **नारदपरिव्राजकोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 454/2

Beginning :

ओमित्युच्चार्यमन्त्रं प्रथममथ गुरुं सुन्दरेशं च नत्वा
भद्रं कर्णेभिरित्यप्यधिकनियमतश्शान्तिमेकां पठित्वा ।
व्याख्यास्ये नारदीय्यां श्रुतिमिह तु परिव्राजकाख्यां रहस्यां
तेनायं सुप्रसन्नो भवतु विधरणस्सेतुरेषां परात्मा ॥

इह खल्वीशादिमुक्तिकाष्टोत्तरशतोपनिषत्सु + + + अस्यां नारदपरिव्राजकोपनिषदि + + + प्रायेण सन्यासाश्रमविषयत्वादथ कदाचित्परिव्राजकाभरणो नारद इत्युपक्रमेऽथशब्दो मङ्गलार्थ एव ॥

End :

व्रीहिर्वा यवो वा + + चैवमादिश्रुतिसिद्धप्रत्यगात्मभेदवशादनेकत्वोपपत्तेः । पश्चात्तत्त्वमसि वाक्यार्थश्रवणादिना सर्वप्रपञ्चावसाने सति सकृदेकधा वेदितव्यम् । इतः परमासमाप्तेः श्वेताश्वतरोपनिषदि व्याख्यातत्वान्नेह व्याख्यातम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्देश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ नारदपरिव्राजकाभरणभाष्ये नवमोपदेशः । नारदपरिव्राजकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

289

Sl. No. 1431 नारायणोपनिषत् Ms. No. 1468

Beginning :

अथ पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत प्रजाः सृजेयेति । नारायणात् प्राणो जायते । मनस्सर्वेन्द्रियाणि च । खं वायुर्ज्योतिरापः पृथिवी विश्वस्य धारिणी । नारायणाद्ब्रह्मा जायते ।

End:

एतदथर्वशिरो योऽधीते + + + पञ्चपातकोपपातकात्प्रमुच्यते । सर्ववेदपारायणस्य पुण्यं लभते । नारायणसायुज्यमवाप्नोति । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

— — —

290

Sl. No. 1432 नारायणोपनिषत् Ms. No. P. 1973/8

Beginning :

पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत प्रजास्सृजेयेति । नारायणाद्ब्रह्मा जायते । नारायणादिन्द्रो जायते । + + + नारायणे प्रलीयन्ते । नारायणे प्रवर्तन्ते ॥

End :

अष्टाक्षरं पदमध्येत्यनपब्रवः सर्वमायुरेति । रायस्पोषं गौपत्यं विन्दते; प्राजापत्यं ततोऽमृतत्वमश्नुते ; ततोऽमृतत्वमश्नुत इति ॥

Colophon :

इति नारायणोपनिषत्समाप्ता ॥

291

Sl. No. 1437 नारायणोपनिषत् **Ms. No. P. 5360/6**

Beginning :

सह नाववतु + + शान्तिः । अथ पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत प्रजाः सृजेयेति । नारायणात् प्राणो जायते । मनस्सर्वेन्द्रियाणि च ॥

End :

श्रीमन्नारायणसायुज्यमवाप्नोति । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ।

योब्रह्माणं विधदाति पूर्वं यो वै वेदांश्च प्रहिणोति तस्मै ।
तं ह देवमात्मबुद्धिप्रसादं मुमुक्षुर्वै शरणमहं प्रपद्ये ॥
ओं शान्तिः शान्तिः ॥

Colophon :

नारायणोपनिषत् समाप्ता ॥

292

Sl. No. 1438 नारायणोपनिषत् **Ms. No. P. 5546**

Beginning :

ओं पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत प्रजाः सृजेयेति । नारायणाद्ब्रह्मा जायते । नाराय णाद्रुद्रो जायते । नारायणादिन्द्रो जायते ॥

End :

दिशश्च नारायणोऽधश्च नारायणः ; ऊर्ध्वं च नारायणोऽन्तर्बहिश्च नारायणः । ततोऽमृतमश्नुते ; सतोऽमृतमश्नुते ॥

Colophon :

इति द्वितीयोऽध्यायः । इति सूक्ष्मनारायणोपनिषत्समाप्ता ॥

293

Sl. No. 1458 **नारायणोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 166/16

Beginning :

यत्र नारायणोपास्तिश्चतुर्वेदशिरो मता ।
नारायणोपनिषदं व्याख्यास्ये तामिमामिदम् ॥

प्रकृतनारायणः किं सगुणः स्यात् ; उत निर्गुणः ; आहोस्विदुभयात्मक इति सन्दिह्यते। तत्र तावत्प्राप्तं निर्गुण इति । कुतः ? निष्कळङ्कादिशब्दश्रवणात् ॥

End :

तथापि क्षीरपूर्णस्य घटस्य विषबिन्दुसंयोगादिवत् निर्गुणवाचकैर्बहुशब्दैः पूर्णाया अप्यस्या उपनिषदस्त्रिमूर्त्युत्तीर्णनारायणपरत्वाभावेन मन्दफलत्वेऽपि महानारायणोपनिषदैकवाक्या सती कैवल्योत्तमफलेत्यवगन्तव्या ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ नारायणोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

294

Sl. No. 1462 **निरालम्बोपनिषत्** Ms. No. A. 5592/6

Beginning :

ओं पूर्णमद इति शान्तिः ।

येषामज्ञानजन्तूनां समस्तारिष्टशान्तये ।
यद्यद्बोध्यं तदखिलं तदाशङ्क्य ब्रवीम्यहम् ॥

किं ब्रह्म ? क ईश्वरः ? को जीवः ? + + + इत्याशङ्क्याह— ब्रह्मेति च महदहङ्कारपृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशत्वेन बृहद्रूपेणाण्डकोशेन कर्मज्ञानार्थरूपतया समानमद्वितीयं + + + अनिर्वाच्यं चैतन्यं ब्रह्म ईश्वर इति च ॥

End :

सर्वधर्मान् परित्यज्य + + ब्रह्मैवाहमस्मीति निश्चित्य निर्विकल्पसमाधिना स्वतन्त्रो यतिः + + + अवधूतस्स ब्राह्मण इति । निरालम्बोपनिषदं योऽधीते गुर्वनुग्रहतस्सोऽग्निपूतो भवति ; सर्वान् कामान् भुङ्क्ते ; न स भूयोऽभिजायते इति ॥

Colophon :

इति निरालम्बोपनिषत् समाप्ता ॥

295

Sl. No. 1474 निरालम्बोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 167/4

Beginning :

निर्विकारं निरालम्बं ब्रह्म यत्र विविच्यते ।
निरालम्बोपनिषदं तां व्याख्यातुं प्रयत्यते ॥

तत्रादावेतदुपनिषच्छ्रवणाधिकारिणो निर्दिशति— येषामिति । न विद्यते ज्ञानं येषां ते अज्ञानास्ते च ते जन्तवश्च । तेषां समस्ताज्ञानाद्यरिष्टशान्तये शास्त्रेषु यद्यद्बोद्धव्यं वेदितव्यमस्ति तत्तदखिलमप्याशङ्क्याहं वेदपुरुष इत्यर्थः । ब्रवीमि— वदामि ॥

End :

इदानीमेतदुपनिषदध्ययनमात्रवतः ब्रह्मलोकादनावृत्तिलक्षणं फलमभिधायोपनिषदमुपसंहरति— निरालम्बोपनिषदमित्यादिना । पुनर्नाभिजायत इत्यभ्यास उपनिषत्समाप्तिद्योतनार्थः ॥

Colophon :

इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ निरालम्बोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

296

Sl. No. 1476 निर्वाणोपनिषत् Ms. No. P. 3581/32

Beginning :

सह नाववत्विति शान्तिः । अथ निर्वाणोपनिषदं व्याख्यास्यामः । परमहंसः सोऽहं परिव्राजकाः पश्चिमलिङ्गाः मन्मथक्षेत्रपालाः । गगनमहासिद्धान्तम् । अमृतकल्लोलनदी । अक्षयं निरञ्जनः ऋषिः ॥

End :

कुण्डलिनीबद्धः परातवादमुक्तो जीवन्मुक्तः शिवयोगमुद्रा च । खेचरी मुद्रा च । परमानन्दी तीर्थपादुका पूजायामतितीर्थपादुका पूजयाम्यहमितीति ॥

Colophon :

निर्वाणोपनिषत्समाप्ता ॥

297

Sl. No. 1478 निर्वाणोपनिषत् Ms. No. P. 8251

Beginning :

अथ निर्वाणयोगोपनिषद उच्चारणं व्याख्यायते विधिः– परमहंसः सोऽहं परिव्राजकाचार्याः पश्चिमलिङ्गम् । दिव्यशक्तयः मन्मथक्षेत्रपालाः । शान्तिस्स्मशानम् । गगनसिद्धान्तम् । अजयनिरञ्जना अमृतकल्लोला नदी । अक्षयं निरञ्जनं ऋषिः ॥

End :

कथं रागविरागश्च नः कल्पयति विपश्चितः । विन्दति विन्दति न हि न हि तत्र छन्दोलक्षणं न हि नहि तत्र समरसमग्नो भावितपूतः प्रलपन्नपि तद्भावितमवधूतः ॥

Colophon :

इत्यथर्ववेदे निर्वाणयोगोपनिषत्समाप्ता ॥

298

Sl. No. 1483 निर्वाणोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/11a

Beginning :

सन्यासधर्मा यत्रोक्ताः विमुक्त्यर्था विलक्षणाः ।
निर्वाणोपनिषद्व्याख्या सङ्ग्रहेण विधीयते ॥

परमहंसः– परमात्मा सोऽहमिति निश्चयवन्तः । परिव्राजकाः– परितो व्रजन्तीति । मन्मथक्षेत्रपालाः– विषयविमुखा इत्यभिप्रायः ॥

End :

यस्य च ब्रह्मचर्येण परब्रह्मनिष्ठया सर्वोपशान्तेः सङ्ग्रहो भवति सः + + + + स्वेच्छाचारो भवितुमर्हति । देहनाशनं देहात्मबुद्धिविनाशकमखण्डाकारब्रह्म सम्यग्दर्शनमेव च निर्वाणमन्ते अभिधीयते । तस्माल्लोकवेदानिन्द्याचारः परब्रह्मनिष्ठ एव स्वेच्छाचारार्हः इत्यवगन्तव्यम् ॥

Colophon:

इति निर्वाणोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

299

Sl. No. 1486 निर्लेपोपनिषत् Ms. No. P. 7635/11

Beginning :

ओं ; अथ हैनं पैप्पलादं कात्यायनो ब्रह्मविष्णू ब्रह्मपरः परं ब्रह्मान्वेषमाणोऽनुन्मत्तवदाचरन्निदमाह– भगवन् केनैतस्मिन् संसारे–

सक्तोऽपि पङ्के शृणु वाक्यमेतत्
साशात् सारं सर्ववेदान्तगुह्यम् ।
कामक्रोधौ लोभमोहौ मदश्च
मात्सर्यं च त्यज्यते येन योगी ॥

End :

एवं स्थित्वा संसृतौ वर्तमानः संसारीव सुखदुःखादिभोक्ता ।
उन्मत्तमूकबधिरान्धवत्सदा विभाव्यमानो मूढधीभिर्विमुक्तः ॥

इत्याह भगवान् पिप्पलादो हृदि लिङ्गं धृत्वा मूढोऽपि परं ज्योतिः प्रविशति परं ज्योतिः प्रविशत्यों सत्यमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

— — — —

300

Sl. No. 1490 **नृसिंहपूर्वतापिनीयोपनिषत्** Ms. No. P. 1973/15

Beginning :

भद्रं कर्णेभिः + + + + शान्तिः । आपो वा इदमासन् सलिलमेव । स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे समभवत् । तस्यान्तर्मनसि कामः समवर्तत । इदं सृजेयमिति । तस्माद्यत्पुरुषो मनसाऽभिगच्छति । तद्वाचा वदति + + + तदेषाभ्युक्ता । कामस्तदेको समवर्तताधि । मनसो रेतः प्रथमं यदासीत् ॥

End :

य एतं मन्त्रराजं नारसिंह्मानुष्टुभं नित्यमधीते + + + स सर्वमधीते । + + + मन्त्रराजाध्यायकस्य यत्र सूर्यो न तपति, + + + तत्सदानन्दं + + यत्र गत्वा न निवर्तन्ते योगिनः । तदेतदृचाभ्युक्तम्— तद्विष्णोः परमं + + तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसः समिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदम् । तदेतन्निष्कामस्य भवति, निष्कामस्य भवति ॥

Colophon :

इति पूर्वतापनीयोपनिषदि पञ्चमोपनिषत् । पूर्वतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

301

Sl. No. 1500 **नृसिंहपूर्वतापिनीव्याख्या** Ms.No.A.166/33a

Beginning :

प्रशान्तं या श्रुतिः प्राह नृसिंहं सङ्गवर्जितम् ।
व्याख्यास्ये तां रहस्यार्थगर्भिणीं तापिनीमिह ॥

आपो वा इदमित्यादिना : प्रजापतेः प्रपञ्चसृष्टिविषयककामवता मनसा— नारसिंहं मन्त्रराजं सृष्टिसाधनत्वेनापश्यत् तेनेति ॥

End :

ननु सात्विकं मोक्षद्वारमिति फलद्वयमत्र पूर्वमुक्तम् ; इह तु निष्कामस्य भवतीत्युच्यते । अत उपासकस्य भोगसिद्धिरिति चेन्नैष दोषः । सदानन्दादिलक्षणविष्णुपदप्राप्तिमात्रं हि

निष्कामस्य भवतीत्युक्तम् । नैतेन बुभुक्षोर्भोगसिद्धिः शंक्या । सोऽग्निं स्तम्भयतीत्यादिना सर्वैश्वर्यावधारणात् ॥

Colophon :

इति श्रीसुन्दरेश्वरतातापादशिष्यस्य अप्पयदीक्षिताचार्यस्य कृतिषु नृसिंहपूर्वतपिनीभाष्यं समाप्तम् ॥

302

Sl. No. 1502 नृसिंहाथर्वशिरोपनिषत् Ms. No. P. 8942

Beginning :

ओं । पूर्णमदः + + + पूर्णमेवावशिष्यते । ओम् शान्तिः शान्तिः शान्तिः । अथ पुरुषो ह वै नृसिंहोऽकामयत प्रजाः सृजेयेति । लक्ष्मीनृसिंहात्प्राणो जायते । मनः सर्वेन्द्रियाणि खं वायुर्ज्योतिरापः पृथिवी विश्वस्य धारिणी ॥

End :

ओं नमो लक्ष्मीनृसिंहायेति मन्त्रमधीयानः पञ्चपातक-उपपातकात् मुच्यते । सर्ववेद-पारायणपुण्यं लभते । लक्ष्मीनृसिंहसायुज्यमवाप्नोति । य एवं वेदेत्युपनिषत् । ओं तत्सत् । पूर्णमदः + शिष्यते । ओम् शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Colophon :

— — — — —

303

Sl. No. 1503 नृसिंहोत्तरतापिन्युपनिषत् Ms. No. P. 1973/16

Beginning :

देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्– अणोरणीयांसमिममात्मानमोंकारं नो व्याचक्ष्वेति । तथेत्योमित्येतदक्षरमिदं सर्वं तस्योपव्याख्यानं + + + तदप्योङ्कार एव ॥

End :

तदेषः श्लोकः ।

ओतमोतेन जानीयात् अनुज्ञातारमान्तरम् ।
अनुज्ञामद्वयं लब्ध्वा उपद्रष्टारमात्रजेत् ॥ ९ ॥

Colophon :

इत्युत्तरतापिनी समाप्ता ॥

304

Sl. No. 1511 **नृसिंहोत्तरतापिन्युपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 165/34

Beginning :

अथेदानीं पूर्वोपनिषद्भागे तुरीयोपनिषदि प्रपञ्चितानामपि + + पुनरिह प्रपञ्च्यमानत्वात् पौनरुक्त्यमाशङ्क्येत ; तन्निवृत्त्यर्थं + + उत्तरतापिन्यारभ्यते–

\+ + + + + + +

नन्वात्मन औपाधिकत्वे सम्भवत्यपि परब्रह्मणस्तदनुपपन्नं अद्वैतहानिप्रसङ्गादित्यत आह–लिशरीरं परं ब्रह्मेति ॥

End:

ओतमिति । ओतं– तुरीयविश्वं, ओतेन अर्धमात्रास्थूलेन जानीयात । + + + + अर्धमात्रातुरीयेण तुरीयतुरीयास्मस्वरूपं प्राप्नुयादिति ॥

Colophon:

इति नवमः खण्डः । इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरशिष्यस्य अप्पयदीक्षिताचार्यस्य कृतौ नृसिंहोत्तरतापिनीयोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

305

Sl. No. 1513 **पञ्चदशोपनिषत्** Ms. No. P. 8245

Beginning :

वैतथ्यस्य प्रकरणम् ॥

वैतथ्यं सर्वभूतानां स्वप्नमाहुर्मनीषिणः ।
अन्तस्थानात्तु भेदानां संवृतत्वेन हेतुना ॥
अदीर्घत्वाच्च कालस्य गत्वा देशान्न पश्यति ।
प्रतिबुद्धश्च वै सर्वस्तस्मिन्देशे न विद्यते ॥

End :

सर्वे धर्मास्तथा ज्ञानं नैतद्बुद्धेन भाषितम् ।
दुर्दर्शमिति गम्भीरमजं शाम्यं विशारदम् ॥
बुध्वापदमनानात्वं मनःकर्म यथा बलम् ॥
मनः कर्म यथा बलमिति ॥

Colophon :

इत्युपदेशग्रन्थे अलातशान्त्याख्यप्रकरणं चतुर्थं समाप्तम् । इत्यथर्वणवेदे पञ्चदशोपनिषत्समाप्ता ॥

306

Sl. No. 1514 पञ्चब्रह्मोपनिषत् Ms. No. P. 5529/1

Beginning :

अथातः पशुपतेः पाशुपतं योगविधिं व्याख्यास्यामः । भस्मना त्रिषवणं स्नायीत । भस्मनि ईश इति अनुस्नानं निर्माल्यं लिङ्गधारी आयतनवासप्रमितसितन् यहुङ्कारनमस्कारजप्योपहारणोपतिष्ठेत् ॥

End :

ऋषिर्विप्रो महानेव वाग्विशुद्धो महेश्वरः ।
स्मशानवासी धर्मात्मा यथालब्धोपजीवतः ॥
लभते रुद्रसायुज्यं सदा रुद्रमनुस्मरेत् ।
छित्वा दोषं हेतुजालस्य मूलं बुध्या चित्तं स्थापयित्वाऽथ रुद्रे ।
एतां क्षेम्यां संविदं चाप्रमादी दुःखस्यायात्यन्तमीशप्रसादात् ॥
ब्रह्म जपेत्— ईशानमिति ॥

Colophon :

इति पञ्चब्रह्मोपनिषत्सूत्राणि समाप्तानि ॥

307

Sl. No. 1515 पञ्चब्रह्मोपनिषत् Ms. No. P. 4136/23

Beginning :

ओं सह नाववत्विति शान्तिः । अथ पैप्पलादो भगवान् भोः किमादौ किं जातमिति । सद्योजातमिति । किं भगव इति । अघोर इति । किं भगव इति । वामदेव इति । किं वा पुनरिमे भगव इति । तत्पुरुष इति । किं वा पुनरिमे भगव इति । सर्वेषां दिव्यानां प्रेरयिता ईशान इति । ईशानो भूतभव्यस्य सर्वेषां देवयोनिनाम् । कति वर्णाः ? कति- भेदाः ? कति शक्तयः ? यत्सर्वं तद्गुह्यम् । तस्मै नमो महादेवाय महारुद्राय प्रोवाच तस्मै भगवान् महेशः ॥

End :

भेदः सर्वत्र मिथ्यैव धर्मादेरनिरूपणात् ।
अतश्च कारणं नित्यमेकमेवाद्वयं खलु ॥
अत्र कारणमद्वैतं शुद्धचैतन्यमेव हि ।
अस्मिन् ब्रह्मपुरे वेश्म दहरं यदिदं मुने ॥
पुण्डरीकन्तु तन्मध्ये आकाशो दहरोऽस्ति तत् ।
स शिवस्सच्चिदानन्दस्सोऽन्वेष्टव्यो मुमुक्षुभिः ।
अयं हृदि स्थितस्साक्षी सर्वेषामविशेषतः ॥
तेनायं हृदयं प्रोक्तं शिवस्संसारमोचकः ॥

इत्युपनिषत् ॥ सह नाववत्विति शान्तिः ॥

Colophon :

पञ्चब्रह्मोपनिषत्समाप्ता ॥

308

Sl. No. 1519 पञ्चब्रह्मोपनिषद्भाष्यम् Ms. No A. 167/18

Beginning :

यत्रोभयात्मकं ब्रह्म प्रोक्तं सगुणनिर्गुणम ।
पञ्चब्रह्मोपनिषदं व्याख्यास्ये पञ्चताहराम् ॥

अथ पैप्पलादो नामतः महर्षिं भगवन्तं पप्रच्छेति शेषः । प्रश्नप्रकारमाह—भो भगवन् किमादौ— पूर्वं किमासित् ? तस्मात् पूर्वसिद्धाद्वस्तुनः किं जातं— प्रथमतः उत्पन्नमिति ॥

End :

अस्मिन् ब्रह्मपुर इत्यादिच्छान्दोग्यभाष्ये व्याख्यातमेव । येनायं साक्षी शिवस्सर्वेषां हृदि स्थितः । तेन हेतुना हृदयमिति प्रोक्त इति ॥

Colophon :

इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ पञ्चब्रह्मोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

309

Sl. No. 1521 **पञ्चीकरणोपनिषत्** Ms. No. B. 7732/2

Beginning :

नमस्कृत्य भगवन्तं शौनकऋषिं मरीचिः राजा परिपृच्छति– स्वामिन् पञ्चविंशतितत्त्वानि कथम् मे ब्रूहीति वि × × × × । अथ ऋषिरुवाच– तद्वेदान् बहुधा वदन्ति– यस्मात्तत्पञ्चविंशतितत्त्वोत्पत्तिं प्रवक्ष्यामि । :प्रणवमोंकारं + + + आकाशाद्वायुः । तेजसा आपः इति क्रमात् । आकाशशरीरं ब्रह्मेति प्रथमम् ॥

End :

वायोः पञ्चगुणाः प्रोक्ताः समासात् परिकीर्तिताः ।
कामः क्रोधस्तथालोभः मोहश्चेति भयम् तथा ॥
आकाशस्य गुणाः पञ्च समासात्परिकीर्तिताः ॥

Colophon :

इति पञ्चीकरणोपनिषत् ॥

310

Sl. No. 1522 **पञ्चीकरणोपनिषत्** Ms. No. B. 230/2

Beginning :

ओं भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । ओं पञ्चीकरणाधिकारनिमित्त उक्तः । अधिकारिणां शिष्याणां सर्वेश्वरकृपया गुरुरूपेण ज्ञानमु (नो) (?) पदेशः । ज्ञानाद्विमुक्तिः । अथ ज्ञानं साधयेत्; ज्ञानादेव कैवल्यमिति श्रुतेः ॥

End :

ओं नमो ब्रह्मादिभ्यो गुरुभ्यो नमः । सर्वभव (?)(सर्वोपद्रव) रहितः प्रत्यगर्थो ब्रह्मैवाहमस्मि ।
भिद्यते हृदयग्रन्थिः छिद्यन्ते सर्वसंशयाः ।
क्षीयन्ते चास्य कर्माणि तस्मिन् दृष्टे परापरे ॥
इत्युपनिषत् । भद्रं– शान्तिः ॥

Colophon :

— — —

311

Sl. No. 1530 **परब्रह्मोपनिषत्** Ms. No. B. 247/38

Beginning :

ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । अथ हैनं महाशालः शौनकोऽङ्गिरसं भगवन्तं पिप्पलादं + पप्रच्छ– दिव्ये ब्रह्मपुरे के सम्प्रतिष्ठिता भवन्ति ? + + + तस्मै स होवाच– एतत्सत्यं ब्रवीमि ब्रह्मविद्यां वरिष्ठाम्– देवेभ्यः प्राणेभ्यः परब्रह्मपुरे विरजं + + + + विभाति । स + + + अकर्मा स्वापीव स्थितः ॥

End :

एकयज्ञोपवीती च नैव सन्यस्तुमर्हति ।
तस्मात्सर्वप्रयत्नेन मोक्षापेक्षी भवेद्यतिः ॥
बहिः सूत्रं परित्यज्य स्वान्तस्सूत्रं तु धारयेत् ॥

बहिःप्रपञ्चशिखोपवीतत्वमनादृत्यप्रणवहंसशिखोपवीतित्वमवलम्ब्य मोक्षसाधनं कुर्यादित्याह भगवान् शौनकः इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति परब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

312

Sl. No. 1534 **परब्रह्मोपनिषद्भाष्यम्** Ms No. B. 247/38

Beginning :

सन्यासार्ह इति प्रोक्तो यत्रान्तरुपवीतवान् ।
परब्रह्मोपनिषदं व्याख्यास्ये तामिमां शुभाम् ॥

प्राणेभ्यः–– प्राणिभ्यो जीवेभ्य इत्यर्थः । परब्रह्मपुरे देहे सगुणनिर्गुणजीवप्रत्यगात्मानावभिभज्याह– यो विरजादिविशेषणः प्रत्यगात्मा स मधुकरो. मधूनीव सर्वानिन्द्रियव्यापारान् नियच्छति– सर्वप्रत्याहाराधिष्ठानत्वात् स्वस्याखण्डैकरसांशत्वाच्च ॥

End :

अत्रोच्यते– नात्रैकयज्ञोपवीतित्वाभिधानं ब्रह्मचारिपरं मन्तव्यम् ; बाह्यान्तरोपवीतद्वयस्य विवक्षितत्वात् । तथा चाह– बहिरन्तश्चोपवीती विप्रः सन्यस्तुमर्हति ; इति । तस्मादन्तस्सूत्रवान् कूटस्थात्मदर्श्येव सन्यासार्ह इति सर्वमवदातम् ॥

ColoPhon :

इति परब्रह्मोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

313

Sl. No. 1538 **परमहंसपरिव्राजकोपनिषत्** Ms. No. P. 4136/10

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । अथ पितामहस्स्वपितरमादिनारायणमुपसमेत्य प्रणम्य पप्रच्छ– भगवन् त्वन्मुखाद्वर्णाश्रमधर्मक्रमं सर्वं श्रुतं, विदितमवगतम् । इदानीं परमहंस-परिव्राजकलक्षणं वेदितुमिच्छामि । कः परिव्रजनाधिकारी ? कीदृशं परिव्राजकलक्षणं ? कः परमहंसः ? परिव्राजकत्वं कथम् ? तत्सर्वं मे ब्रूहीति । स होवाच– भगवानादिनारायणः ॥

End :

षड्भावविकारशून्यः स ज्येष्ठाज्येष्ठव्यवधानरहितः स स्वव्यतिरेकेण नान्यद्रष्टा आशाम्बरो न नमस्कारो न स्वाहाकारो न स्वधाकारश्च न विसर्जनपरो निन्दास्तुतिव्यतिरिक्तो न मन्त्रतन्त्रो-पासको देवान्तरध्यानशून्यो लक्ष्यालक्ष्यनिवर्तकस्सर्वोपरतः सच्चिदानन्दाद्वयचिद्घनस्स पूर्णानन्दबोधो ब्रह्मैवाहमस्मीत्यनवरतं ब्रह्मप्रणवानुसन्धानेन यः कृतकृत्यो भवति स परमहंसपरिव्राडित्युपनिषत् । भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥

Colophon :

परमहंसपरिव्राजकोपनिषत् समाप्ता ॥

314

Sl. No. 1546 **परमहंसोपनिषत्** Ms. No. P. 1682/5

Beginning :

अथ हंसपरमहंसनिर्णयं व्याख्यास्यामः– ब्रह्मचारिणो × × तम × × × भक्ताय हंसहंसेति यदायं सर्वे × × × × ते व्याप्तो वर्तते । यथाऽग्निः क × × × तिलेषु ॥

End :

नादो × × × परीत्य × × × वाघ्यसेत् । तस्मान्मनोविलीने मनस × × गते संकल्पविकल्पे दग्धे पुण्यपापे सदाशिवोम् ॥

Colophon :

परमहंसोपनिषत्परिसमाप्ता ॥

315

Sl. No. 1547 परमहंसोपनिषत् Ms. No. P. 1973/5

Beginning :

अथ योगिनां परमहंसानां कोयं मार्गः तेषां का स्थितिरिति नारदो भगवन्तमुपसमेत्योवाच । तं भगवानाह । योऽयं परमहंसमार्गो दुर्लभतरो + + + + तस्मादहं च तस्मिन्नेवावस्थीयते ॥

End :

सर्वेषामिन्द्रियाणां गतिरुपरमते य आत्मन्येवावस्थीयते । यत्पूर्णानन्दैकबोधः तद्ब्रह्मैवाहमस्मीति कृतकृत्यो भवति ; कृतकृत्यो भवति । ॐ शान्तिः ॥

Colophon :

इति परमहंसोपनिषत्समाप्ता ॥

316

Sl. No. 1557 परमहंसोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/18

Beginning :

परमहंसाश्रमाचारो यस्यां सम्यक् प्रपञ्चितः ।
परमहंसोपनिषदं व्याख्यास्ये सारसङ्ग्रहात् ।

अथेति । कुटीचक-बहूदक-हंस-परमहंसाख्येषु चतुर्विधेषु सन्यासाश्रमेषु कुटीचकादीनां त्रयाणां बाहुल्येऽपि तुर्यस्य बाहुल्याभावा_ र्लभतर इति ॥

End :

यद्यनिहितेषु तेषु प्रवर्तेत तदा कलत्राद्यर्थं इव रसेनैव स्वर्णादीन् परिग्रहेत् ; ब्रह्महत्यादिदोषवांश्च भवेत् । तस्माद आत्मन्येवावस्थीयते– अवतिष्ठते ; स पूर्णानन्दैकरसबोधः परमहंस एव कृतकृत्य इति ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ परमहंसोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

317

Sl. No. 1559 **पाशुपतोपनिषत्** Ms. No. B. 247/3

Beginning :

ओं भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः। अथ ह वै स्वयंभूर्ब्रह्मा प्रजाः सृजानीति कामकामो जायते। कामेश्वरो वैश्रवणः। वैश्रवणो ब्रह्मपुत्रो वालखिल्यः स्वम्भुवं परिपृच्छति– जगतां का विद्या? + + + एत्तदहं श्रोतुमिच्छामि। + + + स्वयम्भूरुवाच– कृत्स्नं जगतां मातृका विद्या + + + मम प्राणात्मिका देवता ॥

End :

योगिनामात्मनिष्ठानां माया ह्यात्मनि कल्पिता।
साक्षिरूपतया भाति ब्रह्मज्ञानेन बाधिता ॥
ब्रह्मविज्ञानसम्पन्नः प्रतीतमखिलं जगत्।
पश्यन्नपि सदा नैव पश्यति स्वात्मनः पृथक् ॥

इति ॥

Colophon :

इति पाशुपतोपनिषत्समाप्ता ॥

318

Sl. No. 1564 **पाशुपतोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 463/2

Beginning :

सगुणब्रह्मवशता जगतोऽथाद्वयस्थितिः।
यत्र प्रोक्ता पाशुपतोपनिषत्सा प्रपञ्च्यते ॥

अत्र ब्रह्मवैश्रवणसंवादेऽहोरात्रादयो मत्संवर्धिताः काला इति ब्रह्मणा यदभिहितं एतदौपचारिकमेव मन्तव्यम्– कुतः? ब्रह्मणो द्विपरार्धावसानकत्वेन कालाधीनत्वात् ॥

End :

वरीयसो जाग्रति षट्शताधिकत्रिसहस्रश्वासेषु मिश्राश्त्रिसहस्राणि। + + + + सुषुप्तौ मिश्राश्शताष्टकम्। अमिश्रास्सहस्राणि। नष्टाः द्विशताधिकषोडशसहस्रसङ्ख्याकाः। आहत्य षट्शताधिकैकविंशतिसहस्रश्वासास्सिद्धाः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्देश्वरतानपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु पाशुपतोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

319

Sl. No. 1566 **पिण्डोपनिषत्** Ms. No. P. 3581/15

Beginning :

सह नाववत्विति शान्तिः ।

ओं । देवता ऋषयस्सर्वे ब्रह्माणमिदमब्रुवन् ।
मृतस्य दीयते पिण्डः कथं गृह्णन्त्यचेतसः ॥
भिन्ने पञ्चात्मके देहे गते पञ्चसु पञ्चधा ।
हंसस्त्यक्त्वा गतो देहं कस्मिंस्थाने व्यवस्थितः ॥
त्र्यहं वसति तोयेषु त्र्यहं वसति चाग्निषु ।
त्र्यहमाकाशगो भूत्वा दिनमेकन्तु वायुगः ॥

End:

नवमेन तु पिण्डेन सर्वेन्द्रियसमाहृतिः ।
दशमेन तु पिण्डेन भावानां प्लवनं तथा ।
पिण्डे पिण्डे शरीरस्य पिण्डदानेन सम्भवः ॥

Colophon:

इति पिण्डोपनिषत् समाप्ता ॥

320

Sl. No. 1567 **पैङ्गलोपनिषत्** Ms. No. P. 5592/16

Beginning :

ॐ अथ हैनं पैङ्गळः पप्रच्छ, याज्ञवल्क्यं ज्ञानिनां वरम्– किं कर्म ? का च नः स्थितिः ? इति । स होवाच– अमानित्वादिगुणसंपन्नो मुमुक्षुरेकविंशतिं कुलं तारयेत् । ब्रह्मविन्मात्रेण कुलमेकोत्तरं शतं तारयति ।

आत्मानं रथिनं विद्धि शरीरं रथमेव च ।
बुद्धिं तु सारथिं विद्धि मनःप्रग्रहमेव च ॥

End :

प्रायश्चित्तं गूसतनमं (?) सन्यासं व्रतदारणम् (?) ।
तीर्थयात्राभिगमनं ज्ञानी पञ्च विवर्जयेत् ॥

Colophon :

इति पैङ्गलोपनिषत्समाप्ता ॥

321

Sl. No. 1570 **पैङ्गलोपनिषत्** Ms. No. P. 4136/3

Beginning :

पूर्णमद इति शान्तिः। अथ हैनं पैङ्गलो याज्ञवल्क्यमुपसमेत्य द्वादशवर्षशुश्रूषा-पूर्वकं परमरहस्यकैवल्यमनुब्रूहीति पप्रच्छ । स होवाच याज्ञवल्क्यः— सदेव सोम्येदमग्र आसीत् । तत् नित्यमुक्तमविक्रियं सत्यज्ञानानन्दं परिपूर्णं सनातनमेकमेवाद्वितीयं ब्रह्म । + + + । तत्प्रतिविम्बितं यत्तत् साक्षिचैतन्यमासीत् ॥

End :

नाहं ब्रह्मेति जानाति तस्य मुक्तिर्न जायते ।
य एतदुपनिषदं नित्यमधीते सोऽग्निपूतो भवति ॥

तेनेतिहासपुराणानां रुद्राणां शतसहस्राणि जप्तानि फलानि भवन्ति ; प्रणवानामयुतं जप्तं भवति ; दशपूर्वान् दशोत्तरान् पुनाति ; स पङ्क्तिपावनो भवति ; स महान् भवति । + + + + + । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसस्समिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदम् । ओं सत्यमित्युपनिषत् । पूर्णमद इति शान्तिः ॥

Colophon :

पैङ्गलोपनिषत् समाप्ता ॥

322

Sl. No. 1575 **पैङ्गलोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/20

Beginning :

सारांसारतरामपण्डितगुणग्राह्यां सदा पण्डितैः
श्लाघ्यां सर्वरहस्यशोधनपरां सूक्तीभिरेवोक्तिभिः ।
एनां पैङ्गलयाज्ञवल्क्यमुनिसंवादात्मिकामुत्तमां
व्याख्यास्ये भुवि पैङ्गलोपनिषदं पश्यन्तु मुक्तीच्छवः ॥

नन्विह मरुजलादिवद्विवर्तवादमनुसृत्य मूलप्रकृतेः स्वरूपं वदन् याज्ञवल्क्यस्तत्प्रतिबिम्बित॰मिति यदाह तदनुपपन्नम्— कुतः ? वादयोरितरेतरविरुद्धत्वात् । + + + मध्यन्तरे— नायं दोषः ; यस्य कस्यापि मुमुक्षोः प्रपञ्चासत्यत्वनिश्चयस्य प्रथममाचार्येणोत्पादयितव्य-त्वात् विवर्तवादानुसरणं न्याय्यमेव ॥

End :

एवमसम्भवेषु कार्येषु सम्भवत्स्वपि ब्रह्मात्मैक्यसम्यग्ज्ञानहीनस्य न कथञ्चन मुक्तिर्जायते । + + + तस्मात् राजयोगारूढानामपि ज्ञानयोगाभ्यास आवश्यक इति स्थितम् ॥

Colophon :

इति पैङ्गलोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

323

Sl. No. 1578 पैप्पलादोपनिषत् Ms. No. P. 5717/8

Beginning :

अथ हैनं पैप्पलादो ब्रह्माणमुवाच– भगवन् ब्रह्मविष्णुरुद्राणां मध्ये को वा अधिको ध्येयश्च तत्त्वं मे ब्रूहीति । तस्मै स होवाच पितामहः प्रभुः– हे पैप्पलाद शृणु वाक्यमेतत्–

बहूनि पुण्यानि कृतानि येन तेनैव लभ्यः परमेश्वरोऽसौ ।
यस्याङ्गजोऽहं हरिरिन्द्रमुख्या मोहान्न जानन्ति सुरेन्द्रमुख्याः ॥

End :

एतद्धै पैप्पलाद महाशास्त्रं योऽधीते सर्वपापाद्विमुक्तो भवति ; सर्वाध्यायी भवति ; पवमानाध्यायी भवति ; इत्याह भगवान् ब्रह्मा ॥

Colophon :

इति पैप्पलादोपनिषत् समाप्ता ॥

324

Sl. No. 1586 पैप्पलादोपनिषत् Ms. No. C. 3682/20

Beginning :

सर्वं सन्त्यज्य मुनयो यद्व्रजन्त्यात्मरूपतः ।
तच्छारभं त्रिपाद्ब्रह्म स्वमात्रमवशिष्यते ॥

ओं भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । अथ हैनं पैप्पलादो ब्रह्माणमुवाच– भो भगवन् ब्रह्मविष्णुरुद्राणां मध्ये को वा कतरो ध्येयस्स्यात्तत्त्वमेव नो ब्रूहीति ॥ तस्मै स होवाच–

\+ + + + + +

प्रभुं वरेण्यं पितरं + + + विदधानि तस्मै ॥

+ + + + + +

वेदांश्च सर्वान् + + + पितरं देवतानाम् ॥

End :

एतत्पैप्पलादं महाशास्त्रं योऽधीते श्रावयेद्द्विजः । स जन्ममरणेभ्यो मुक्तो भवति ; तस्मादविमुक्तमाश्रितो भवति ; सततं शिवप्रियो भवति ; शिवसायुज्यमेति ; न स पुनरावर्तते ; न स पुनरावर्तते ; इत्याह भगवान् ब्रह्मेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति शरभोपनिषत्समाप्ता ॥

325

Sl. No. 1587 पैप्पलादोपनिषद्भाष्यम् Ms.No. B. 247/12a

Beginning :

सगुणोत्कर्षवादिन्यामप्युक्तो निर्गुणः शिवः ।
शैवोपशान्त्यै शरभश्रुतिर्व्याख्यास्यते तु सा ॥

यद्यपीह ब्रह्मविष्णुरुद्राणां मध्ये को वाऽधिकतरो ध्येय इत्युपक्रमानुरोधेन सगुणस्य रुद्राख्यस्य शिवस्यैवाधिक्यमुपपादितम् ; तथापि 'यतो वाचो निवर्तन्ते' + + इति श्लोकैर्निर्गुणस्य परमशिवस्यैव + + + + प्रतिपाद्यमानत्वात् निर्गुणपरत्वमेवास्या उपनिषदो वक्तव्यम् ॥

End:

यद्यपि शास्त्रैकवाक्यत्वं निर्गुणब्रह्मणि सिध्यत्येव ; + + + तथापि व्यावहारिकेतरजन्यजनकतायाश्च वास्तवत्वात्कस्य चिदपि मतवादिनः स्वान्यमतविषयकापकर्षनिर्वाहकत्वं न कदाचन सेत्स्यति । तस्मादलमतिप्रपञ्चेन ॥

Colophon :

इति शरभोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

326

Sl. No 1590 प्रणवोपनिषत् Ms No. B. 159/1

Beginning :

ओंनमस्सारभूताय लोकादीनां परात्मने ।
ब्रह्मणः कोशरूपाय विश्वामित्राय मूर्तये ॥

ओङ्कारयोगं योगानां सारभूतं रसायनम् ।
संसारव्याधितप्तानां व्याख्यास्यामो विमुक्तये ॥

End :

गुरूपदिष्टविज्ञानसारथिं समुपाश्रितः ।
मनसा प्रग्रहेणैव याति विष्णोः परं पदम् ॥ ७३ ॥
विज्ञानसारथिर्यस्तु मनःप्रग्रहवान्नरः ।
सोऽध्वनः पारमाप्नोति तद्विष्णोः परमं पदम् ॥ ७४ ॥

Colophon :

इत्योंकारयोगाख्यः प्रणवोपनिषत्कल्पः समाप्तः ॥

327

Sl. No. 1591 प्रणवोपनिषत् Ms. No. P.1682/6

Beginning :

प्रसा [दाद्ब्रह्मण]स्तस्य विष्णोरद्भुतकर्मणः ।
रहस्यं [ब्रह्मवि]द्यायां ध्रुवम [धृता]ग्निस्संप्रगृह्यते ॥
ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म यदुक्तं ब्रह्मवादिभिः ॥
संसारव्याधितप्तानां व्याख्यास्यामो विमुक्तये ॥

End :

यस्मिन् विलीयते शब्दः तत्परं ब्रह्म गीयते ।
ध्रुवन्तं चिन्तयेत् ब्रह्म सोऽमृतत्वाय कल्पते ॥
सोऽमृतत्वाय कल्पत इति ॥

Colophon :

समाप्तेयं ब्रह्मविद्योपनिषत् ॥

328

Sl. No. 1597 ध्यानबिन्दूपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/3

Beginning :

अथ ब्रह्मविद्योपनिषदुच्यते— सह नाववत्विति शान्तिः ।
प्रसादाद्ब्रह्मणऽस्तस्य विष्णोरद्भुतकर्मणः ।
रहस्यं ब्रह्मविद्यायां ध्रुवाग्नि सम्प्रचक्षते ॥ १ ॥

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म यदुक्तं ब्रह्मवादिभिः ।
शरीरं तस्य वक्ष्यामि स्थानं कालत्रयं तथा ॥ २ ॥

End :

सच्चिदानन्दमात्रोऽहं स्वप्रकाशोऽस्मि चिद्घनः ।
सत्यस्वरूपसन्मात्रसिद्धः सन्मात्रकोऽस्म्यहम् ॥ १०८ ॥
सर्वाधिष्ठानसन्मात्रस्वात्मबन्धहरोऽस्म्यहम् ।
सर्वग्रासोऽस्म्यहं सर्वद्रष्टा सर्वानुभूरहम् ॥ १०९ ॥
एवं यो वेद तत्त्वेन स वै पुरुष उच्यते ।

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

ओं ब्रह्मविद्योपनिषत्समाप्ता ॥

329

Sl. No. 1602 प्रणवोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 471/2

Beginning :

उत्तरोत्तरमुत्कृष्टा यत्राचार्यास्त्रयो मताः ।
ब्रह्मविद्योपनिषदं व्याख्यास्ये तामिमामिह ॥

नन्वेकस्यामुपनिषद्युक्ता एवार्थाः पुनःपुनरन्यासु चोपनिषत्सु उच्यन्ते । श्रुतार्थानामेव पुनःपुनः हि श्रवणेन हि श्रोतॄणां मुमुक्षूणां वैरस्यमुपजायेत ॥

End :

पाशुपतोपनिषद्भाष्ये ब्रह्मणः प्राणनाशासम्भवात् इत्युक्तिरूपनाशाभिप्राया अवगन्तव्या । दर्शनादिषु चतुर्षु प्राणानामपि स्वरूपनाशसम्भवात् निर्विकल्पादिचतुर्ष्वरूप[illegible]शसंभवाच्च । तस्मात् प्रमाणत्रयानुरोधेन प्रपञ्चितानिमान् सूक्ष्मार्थान् धीमन्तः सूक्ष्मया धियाऽवगच्छेयुरित्यस्मन्मनो विश्वसिति ॥

Colophon :

इति ब्रह्मविद्योपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

330

Sl. No. 1604 **प्रश्नोपनिषत्** Ms. No. P. 1958/5

Beginning :

सुकेशा च भारद्वाजः शैव्यश्च सत्यकामः सौर्यायणी च गार्ग्यः कौशल्यश्चाश्वलायनः भार्गवो वैदर्भिः कबन्धी कात्यायनः ते हैते ब्रह्मपराः ब्रह्मनिष्ठाः ब्रह्मान्वेषमाणाः एष ह वै तत्सर्वं वक्ष्यतीति ते ह समित्पाणयो भगवन्तं पिप्पलादमुपसन्नाः ॥ १ ॥ तान् ह ऋषिरुवाच— + + यथाकामं प्रश्नान् पृच्छत + + + सर्वं ह वो वक्ष्याम इति ॥ २ ॥

End :

ते तमर्चयन्तः त्वं हि नः पिता योऽस्माकमविद्यायाः परं पारं तारयिताऽसीति । नम परमऋषिभ्यो नमः परमऋषिभ्यः ॥

Colophon:

इति प्रश्नोपनिषत् ॥

331

Sl. No. 1630 **प्रश्नोपनिषद्भाष्यविवरणम्** Ms. No. B. 1000/2

Beginning :

ब्रह्मा देवानामित्यादिमन्त्रेणैवात्मतत्त्वस्य निर्णीतत्वात् तत्रैव ब्राह्मणेन त × × × नं पुनरुक्तमित्याशङ्क्य तदेवेह विस्तरेण प्राणोपासनादिसाधनसाहित्येनाभिधानान्न पौनरुक्त्यमिति वदन् ब्राह्मणमवतारयति – मन्त्रेति ॥

End :

पितृत्वादेव किं पूज्यतरत्वं परि × × यित्वं स्वामित्वं किमु वक्तव्यमित्यर्थः । वाजसनेयके × × × × × सह दास्यायेत्युक्तमिति भावः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यकैवल्येन्द्रशिष्यज्ञानेन्द्रगुरुचरणसेविनारायणेन्द्रसरस्वती-विरचितं प्रश्नोपनिषद्भाष्यविवरणं समाप्तम् ॥

332

Sl. No. 1631 — प्रश्नोपनिषद्भाष्यविवरणम् — Ms. No. C 1521

Beginning :

यद्बोधादिदं याति यद्बोधाद्विनिवर्तते ।
नमस्तस्मै परानन्दवपुषे परमात्मने ॥

+ आथर्वणे ब्रह्मा देवानामित्यादिमन्त्रैरेवात्मतत्त्वस्य निर्णीतत्वात्तत्रैव ब्राह्मणेन तदभिधानं पुनरुक्तमित्याशङ्क्य तस्यैवेह विस्तरेण प्राणोपासनादिसाधनसाहित्येनाभिधानान्न पौनरुक्त्यमिति वदन् ब्राह्मणमवतारयति— मन्त्रेति । विस्तरेति ॥

End :

पितृत्वादेव किं पूज्यतरत्वं परिचार्यत्वं स्वामित्वं किन्नु वक्तव्यमित्यर्थः । अत एव वाजसनेयके मां चापि सह दास्यावेत्युक्तमिति भावः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्कैवल्येन्द्रशिष्यज्ञानेन्द्रगुरुचरणसेविनारायणेन्द्रसरस्वतीविरचितप्रश्नोपनिषद्भाष्यविवरणं समाप्तिमगमत् ॥

333

Sl. No. 1634 — प्रश्नोपनिषद्भाष्यम् — Ms. No. B. 245/4B

Beginning :

सद्गुरुं सच्चिदानन्दस्वरूपं सुन्दराभिधम् ।
नत्वाऽधुनाऽहं व्याख्यास्ये प्रश्नोपनिषदं स्फुटम् ॥

सुकेशा च नामतः, भरद्वाजस्यापत्यं भारद्वाजः, शिबेरपत्यं शैब्यश्च सत्यकामो नामतः, सूर्यस्यापत्यं सौर्यः + + + समिद्भारगृहीतहस्ताः सन्तः भगवन्तं प्रजावन्तं पिप्पलादमाचार्यमुपसम्पन्नाः ॥

End :

नातः परमस्तीति विश्वं श्रुतवन्तस्ते शिष्यास्तमाचार्यं + + एवमूचुः— योऽस्माकमस्मान् अविद्याया अनादिसंसारबीजभूतायाः परं पारं परमात्मानं + नमः परमर्षिभ्यः ब्रह्मविद्यासम्प्रदायकर्तृभ्यः नमः परमर्षिभ्य इति द्विर्वचनं प्रश्नपरिसमाप्त्यर्थम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्यमाप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ प्रश्नोपनिषद्भाष्ये षष्ठः प्रश्नः । प्रश्नोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

334

Sl. No. 1644 प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीकाटिप्पणम् Ms. No. C. 3095

Beginning :

नारायणं नमस्कृत्य पूर्णबोधान् गुरूनपि ।
षट्प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीकाव्याख्यां करोम्यहम् ॥

End :

वचनप्रसूनमालेति । कमला महिळा पत्नी यस्य सः कमलामहिळः । तेन 'वनिता महिला तथा' इत्यमरः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्षट्प्रश्नटिप्पणी कलारिनृहरिकृता समाप्ता ॥

335

Sl. No. 1645 प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीकाटिप्पणम् Ms. No. C. 60

Beginning :

कमलाकवरीभार इति । कमलायाः कवरीलक्षणो भारः केशपाश इत्यर्थः । तेन भारशब्दस्यैव केशपाशवाचित्वेन कबरीशब्दो व्यर्थ इति शङ्कानवकाश इति ज्ञेयम् । अत एव चमरीणां वालभाराः केशसमूहाः इति व्याख्यातम् ॥

End:

एकस्यैवाग्नेः तापकत्वं यज्ञभागवाहकत्वं च प्राणाधीनमित्युच्यत इति न पौनरुक्त्यमिति भावः । एवमुत्तरत्रापि । प्रज्ञाशब्दो प्रकृतोपयोगितया व्याचष्टे । प्रधारणं शोभामिति यावत् इति । प्रकाशनत्वशक्ति चेति ॥

Colophon:

इति द्वितीयः प्रश्नः ॥

336

Sl. No. 1646 प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीका (पञ्चिका) Ms. No. C. 2403

Beginning :

यादवार्यगुरुं नत्वा तदुपादिष्टमार्गतः ।
षट्प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीका विव्रियते मया ॥

इह खलु जयतीर्थश्रीचरणाः सुरवरावतारपूर्णप्रज्ञविरचितषट्प्रश्नोपनिषद्भाष्यव्याख्यान-विघ्नपरिसमाप्त्यर्थं रेणुस्तुतिव्याजेन भगवन्तं प्रार्थयति— जयन्तीति ॥

End:

एवं समापितग्रन्थाष्टीकाकाराः स्वकृतां वचनप्रसूनमालां भगवत्यर्पयन्ति— वचनेति ॥

श्रीनिवासेन विदुषा रचिता टिप्पणी शुभा ।
भूयाच्छ्रीव्यासदेवस्य पदयोरर्चिता सदा ॥

Colophon :

इति श्रीमद्यदुपत्याचार्यपूज्यपादशिष्येण श्रीनिवासेन विरचिता षट्प्रश्नोपनिषद्भाष्य-टीकायाः पञ्चिका समाप्ता ॥

337

Sl. No. 1647 प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीका (विवरणम्) Ms. No. C. 869

Beginning :

नमो भगवते तस्मै प्राणादिप्रभविष्णवे ।
अमन्दानन्दसान्द्राय वासुदेवाय वेधसे ॥
श्रीमदानन्दतीर्थार्यानुज × × श्चिद्गुरूनपि ।
नत्वा षट्प्रश्नटीकार्थं वक्ष्ये हन्त कृपाबलात् ॥

मङ्गलमाचरति— पान्त्विति । गुरुत्ववाचकभारशब्दस्य पूर्वनिपातः । गुरुतरकबरीसुर-भीकरणोन्मुखा इति माऽवतु ॥

End :

आदरार्थ इति । आदिपदेन पूर्वोक्तस्यावधारणञ्च गृह्यते । नत एवेति । शिष्यशिक्षार्थमेव ॥

विठलाचार्यपुत्रेण श्रीमत्तीर्थार्यसेविना ।
श्रीनिवासेन विवृता टीका षट्प्रश्नभाष्यगा ॥
नमो नमोऽस्तु हरये प्रेष्ठप्रेष्ठतमाय ते ।
परमानन्दसन्दोहसान्द्रानन्दवपुष्मते ॥

Colophon :

इति श्रीविठलाचार्यपुत्रेण श्रीमत्तीर्थाचार्यचरणसेविना विरचितं षट्प्रश्नटीकाविवरणं समाप्तम् ॥

338

Sl. No. 1648 षट्प्रश्नोपनिषद्भाष्य टीका टिप्पणी (पञ्चिका) Ms. No. C. 2352

Beginning :

श्रीवासुदेवमानम्य पूर्णबोधगुरूनपि ।
करिष्ये प्रश्नषट्कीयभाष्यव्याख्यानपञ्चिकाम् ॥

जयतीर्थश्रीमच्चरणः षट्प्रश्नभाष्यं व्याचिख्यासुः श्रीमन्नारायणचरणनलिनपरागकर्तृक-स्पावनप्रार्थनरूपं मङ्गलमादौ निबध्नाति– पान्त्विति ॥

End :

कमलापतेः एतादृशमालाधारणेन किं प्रयोजनं इत्यत उक्तम्– सदय इति । भक्तानु-कम्पयैव धारणमिति भावः ॥

अबोधागम्यषट्प्रश्नटीकाव्याख्यानमात्रतः ।
इन्दिरारमणः प्रीतिं पातु मध्वार्यहृद्गतः ॥

Colophon :

इति मङ्गलीध ाचार्यविरचितं षट्प्रश्नभाष्यटीकाविवरणम् समाप्तम् ॥

339

Sl. No. 1649 प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीका (भावविवरणम्) Ms. No. C. 2366

Beginning :

श्रीवासुदेवमानम्य × र्ण ××× नपि ।
कार ×××× षट्कीयभष्यव्याख्यानपङ्क्तिकाम् ॥

× × र्थ श्रि × × षट्प्रश्न × × व्याचख्या × × श्रीनारायणनलिनपराग-कर्तृकस्वाव × × × × प्रार्थनरूपमङ्गलं आदौ निबध्नाति- पान्त्विति ॥

End :

वचनेति । वचनान्येव प्रसूनानीति वा समासः । कमलाधार × × × प्रयो-जनमित्यत उक्तम्- सदय इति । भक्तानुकम्पयैव धारणमिति भावः ॥

षट्प्रश्नभाष्यटीकाया किंचिद्व्याख्यानमात्रतः ।

इन्दिरारमणः प्रीतिं यातु मध्वार्य × × × त ।

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितषट्प्रश्नभाष्यटीकाभावविवरणं समाप्तम् ॥

340

Sl. No. 1650 प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीका Ms. No. C. 2247

Beginning :

गुह्यार्थप्रश्नोपनिषद्भाष्यव्याख्यां कर्तुकामः तदर्थ × × × ये हरिं प्रार्थयते-पान्त्विति ॥ पारावारः समुद्रः । तदितिकर्तव्यतारूपन्यायाः गर्भे यस्येति विग्रहः ॥

End :

× × × ज्ञानपूर्वकोपासनाद्धरेः ।

मोक्षदा फलदा तस्मादाद्यां समाचरेत् ॥

प्राणश्रद्धा शिवेन्द्रेन्दुवरुणाग्निगणाधिपाः ।

मरुत्पावकपर्जन्यस्वाहा बुध उषा शनिः ।

पुष्कराश्चेति हरौ (?) कला षोडशसंज्ञिता ।

इत्याद्यर्थपरिज्ञानं न कार्याय प्रयच्छतु ॥

षट्प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीकाव्याख्यां व्यधाम्यहम् ।

श्रीनिवासाभिधो दासः कोनेर्याचार्यसद्गुरोः ॥

Colophon :

इति श्रीषट्प्रश्नोपनिषद्भाष्यव्याख्यानं समाप्तम् ॥

341

Sl. No. 1651 प्रश्नोपनिषत्खण्डार्थः (प्रकाशिका) Ms. No. B. 83-84/4

Beginning :

वासुदेवं प्रणम्यैनं जयार्योत्तमलंबनात् ।
षट्प्रश्नोपनिषत्खण्डसत्तत्त्वार्थः प्रकाश्यते ॥

इह हि सांसारिकविविधदुःखदर्शनेन विरक्तस्य शमदमादिमतो मुमुक्षोरधिकारिणः + + वासुदेवं ज्ञापयितुमियमुपनिषत्प्रवृत्ता । तत्रादौ + + + श्रद्धाजननायाख्यायिकामाह— सुकेशा इति ॥

End :

शिष्यशिक्षार्थं प्रवर्तकऋषीन् प्रणमति— नम इति । परमऋषिभ्यो पिप्पलादिभ्यो नमः । आदरात् द्विरुक्तिः ॥

विद्याधीशार्यशिष्येण नरसिंहेन भिक्षुणा ।
रचिता श्रीशसन्तुष्ट्यै षट्प्रश्नार्थप्रकाशिका ॥

Colophon :

इति षट्प्रश्नोपनिषत्खण्डार्थप्रकाशिका समाप्ता ॥

342

Sl. No. 1652 नृसिंहपूर्वतापिनीव्याख्या Ms No. C. 2345

Beginning :

प्रणम्य नमनीयं तं नाथं वाचामधीश्वरम् ।
कान्ताशेषकल्याणकलनाकल्पपादपम् ॥
विद्याधीशार्यशिष्येण नृसिंहाख्येन भिक्षुणा ।
विरच्यते श्रीशतुष्ट्यै षट्प्रश्नार्थप्रकाशिका ॥

इह खलु सुखमेव मे स्यात् + + निखिलापेक्षितसुखात्ममोक्षस्य नारायणात्यर्थप्रसादमन्तरेण अनुदयात्तदर्थं + + + आनन्दतीर्थमुनिः षट्प्रश्नोपनिषत्खण्डं व्याख्यातवान् । ततश्च + + + मन्दानां दुरवगाहमिति मामकीनः प्रयत्नः । तत्रादौ वेदपुरुषः सुकेशादिमहर्षिप्रश्नप्रतिवचनपूर्वकं तावत्स्वरूपं प्रतिपादयति— सुकेशेत्यादिना ॥

End :

प्राण एवेति निश्चित्य स × × णजी × लाभि × × मसृजत। × × त × × जीव × × आ × × बुध्यभिमानि × × × ततः स्वयं आकाश अत्र सृष्टिकथनेन तात्पर्यं × × × विशेषप्रमाण × × × ×। तथाहि विशेष × × × × × × × × × × × × ×॥

Colophon :

— — —

343

Sl. No. 1653 **प्रश्नोपनिषद्वाक्यार्थः** Ms. No. P. 446/3

Beginning :

दीर्घस्सुलोपः छान्दस इति। सौर्यायाणिरिति भाव्यम्। सौर्यायणीति दीर्घः सुलोपश्च छान्दसः इति भावः। एष ह वै तत्सर्वमित्यत्र ह वै इति छेदः॥

End :

तेनैव परामर्श इति नियमस्तु आत्मन आकाशः सम्भूतः इत्यादौ व्यभिचरितः रितः। तत्रात्मशब्देन प्रकृतस्य विष्णोः स वा एष पुरुषः इत्युत्तरत्र पुरुषशब्देन परामर्शादित्याहन ह्येवमिति। असति बाधके एवेति नियमः × × × × × × × × × ॥

Colophon :

— — — — —

344

Sl. No. 1655 **प्रसादजाबालोपनिषत्** Ms No. P. 8234

Beginning :

अथ हैनं महेश्वरं पैप्पलादो भगवन्तं सनत्कुमारं पप्रच्छ– शिवनिर्माल्यविधिं ब्रूहीति। स होवाच– शिवस्य पुरस्तात्॥

End :

एतदनुष्ठानात् सर्वलोकपूज्यो भूत्वा शिवपुरं गत्वा शिवसायुज्यमवाप्नोति। ॐ सत्यमों शिवसायुज्यमिति॥

Colophon :

इति प्रसादजाबालोपनिषत्समाप्ता॥

345

Sl. No. 1658 प्राणाग्निहोत्रोपनिषत् Ms. No. C. 3777/15

Beginning :

विनयेनोपसंगम्य ब्रह्माणं नारदोऽब्रवीत् ।
प्राणाग्निहोत्रं विधिवद्वद लोकपितामह ।।

ब्रह्मा उवाच— + + +
प्राणाग्निहोत्रं वक्ष्यामि सर्वयज्ञेषु दुर्लभम् ।
यज्जत्वा मुच्यते जन्तुर्जन्ममृत्युजरादिभिः ।।

End :

पञ्चभिः पञ्चकोष्ठ्यम्तु अनन्तं तृप्तिद भवेत् ।
दातुश्चैव तु यत्पुण्यं भोक्तुश्चैव तु यत्फलम् ।।
तत्फलं समवाप्नोति विष्णुसायुज्यमा यान् ।
भोक्ता भोजयिता चैव जगौ तौ स्वर्गगामिनौ ।।

जगौ तौ स्वर्गगामिनौ इति ।।

Colophon :

प्राणाग्निहोत्रोपनिषत्समाप्ता ।।

346

Sl. No. 1659 प्राणाग्निहोत्रोपनिषत् Ms. No. P. 3581/14

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ।। अथातस्सर्वोपनिषत्सारं संसारज्ञानातीतमन्त्रसूक्तं शारीरं यज्ञं व्याख्यास्यामः— यस्मिन्नेव पुरुषशरीरे विनाऽप्यग्निहोत्रेण, विनाऽपि साङ्ख्ययोगेन संसारविमुक्तिः भवतीति ।।

End :

अस्य शारीरयज्ञस्य यूपरशनाशोभितस्यात्मा यजमानः । बुद्धिः पत्नी । + + ५ अवभृथं मरणम् । सर्वा ह्यस्मिन् देवताः शरीरेऽधिसमाहिताः ।।

वारणस्यां मृतो वाऽपि इदं वा ब्राह्मणः पठेत् ।
एकेन जन्मना जन्तुः मोक्षं च प्राप्नुयादिति ॥

Colophon :

इत्याथर्वणीये प्राणाग्निहोत्रोपनिषत्समाप्ता ॥

347

Sl. No. 1664 **प्राणाग्निहोत्रोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/20

Beginning :

शारीरयज्ञो मोक्षार्थो यत्रोक्तः कर्मरूपकः ।
प्राणाग्निहोत्रसंज्ञाया व्याख्या चारभ्यते श्रुतेः ॥

अथात इति । सर्वोपनिषत्सु सारभूतं संसाराज्ञानाभ्यामतीतमन्त्रसूक्तसंज्ञकं शारीरयज्ञं शरीरे निर्वर्त्यः शारीरस्स चासौ यज्ञश्च— तं व्याख्यास्यामः ॥

End :

ननु भविष्यज्जन्मनेति वक्तुमयुक्तं ; वाराणसीमृतस्यानन्तरजन्मानभ्युपगमात् । अतः तेनैवैकेन जन्मना मुक्तिरिति व्याख्येयमिति । अत्रोच्यते— तस्य जन्मनः पूर्वजन्मनामिव गळितत्वेन निर्देश्यत्वानुपपत्तेरनन्तरजन्मैवाभिप्रेतमिति । मुक्तिकोपनिषदि क्रममुक्त्यभ्युपगमात् वाराणसीमृतस्य कालविळम्बसापेक्षकैवल्यार्थकसारूप्यमपेक्ष्यैकजन्मपरमित्यनवद्यम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ प्राणाग्निहोत्रोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

348

Sl. No. 1666 **बह्वृचोपनिषत्** Ms. No. A. 167/3-

Beginning :

ओं वाङ्मे मनसीति शान्तिः । देवी ह्येकाग्र आसीत् । सैव जगदण्डमसृजत । कामकलेति विज्ञायते ; शृङ्गारकलेति विज्ञायते । तस्या एव ब्रह्मा अजीजनत् ; विष्णुरजीजनत् ; रुद्रोऽजीजनत् ; सर्वे मरुद्गणा अजीजनन् ; + + + + + सैषा परा शक्तिः ॥

End:

ऋचोऽक्षरे परमे व्योमन् यस्मिन् देवा अधि विश्वे निषेदुः ।
यस्तन्न वेद किमृचा करिष्यति य इत्तद्विदुस्त इमे समासते ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

बह्वृचोपनिषत्समाप्ता ॥

349

Sl. No. 1669 बह्वृचोपनिषत् Ms. No. A. 167/40

Beginning :

यस्यां देवी महावाक्यैश्चतुर्भिर्भाष्यते परा ।
बह्वृचाख्योपनिषदं व्याख्यास्ये तां द्विलिङ्गकाम् ॥

देवीति । अग्रे– प्राक् जगदुत्पत्तेः देवी सगुणनिर्गुणोभयात्मिका एका ह्यद्वितीया आसीत् ॥

End :

अयं भावः– लोके अधीतसमस्तवेदमन्त्रोऽपि पुरुषस्तत्परमतात्पर्यभूतपरब्रह्मात्मैक्यापरोक्षज्ञानानुभवहीनश्चेत्तदा तदध्ययनश्रमश्चित्तशुद्धिमात्रप्रयोजनो भवेत् । न तु सद्योमुक्तिप्रयोजनन इति ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ बह्वृचोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

350

Sl. No. 1671 बिल्वोपनिषत् Ms. No. B. 913/6

Beginning :

ॐ, सह नाववत्विति शान्तिः । ओम् , अथ सनत्कुमारो भगवन्तं परमेश्वरं परिसमेत्योवाच–

कदाचिदासीनमुवाच बिल्वमुनिर्महेशं भगवन्तमव्ययम् ।
विचार्य वक्तुं तु सनत्कुमारं प्रोवाच तस्मै भगवान् महेशः ॥

पुरा जगन्मातृतपःप्रभावादासीन्महाबिल्ववनस्पतिर्भुवि ।
अभू × × × उद्गतो यस्मात्तस्माद्बैल्वजनिर्द्रुमः ॥

End :

बिल्वं विधानतः स्थाप्य वर्धयित्वा च तद्दळैः ।
यः पूजयति मां भक्त्या सोऽहमेव न संशयः ॥

य एतदधीते ब्रह्महाऽब्रह्महा भवति ; स्वर्णस्तेय्यस्तेयी भवति ; सुरापाय्यपायी भवति ; गुरुवधूगाम्यगामी भवति ; महापातकोपपातकाच्च पूतो भवति ; न च पुनरावर्तते ; न च पुनरावर्तत इति । ओम् , सह नाववत्विति शान्तिः ॥

Colophon :

इति बिल्वोपनिषत् समाप्ता ॥

351

Sl. No. 1672 बृहज्जाबालपूर्वतापनीयोपनिषत् Ms. No. P. 3621/15

Beginning :

ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । आपो वा इदमासत् सलिलमेव । स सप्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे समुण्ढः समभवत् । तस्यान्तर्मनसि कामस्समभवत् । इदं सृजेयमिति । तस्मा-द्यत्पुरुषो मनसाऽभिगच्छति ; तद्वाचा वदति ; तत्कर्मणा करोति ; तदेषाऽभ्युक्ता ॥

End :

य एतद्बृहज्जाबालं नित्यमधीते स ऋचोऽधीते + + + + तद्वा एतत् परं धाम बृहज्जाबालोपनिषज्जपशीलस्य, यत्र न सूर्यस्तपति यत्र + + + + यत्र गत्वा न निवर्तन्ते योगिनः । तदेतदृचाऽभ्युक्तम् । तद्विष्णोः परमं पदं + + । विष्णोर्यत्परमं पदम् । ओं सत्यम् । न स पुनरावर्तते सत्यमों सत्येन्नदेतन्निष्कामस्य (?) भवति निष्कामस्य भवति ॥

Colophon :

इति मुक्तिश्रुत्यभिधेयायां बृहज्जाबालोपनिषदि षष्ठं ब्राह्मणम् ॥

352

Sl. No. 16 5 **बृहज्जाबालपूर्वतापनीयोपनिषत्** Ms No. B. 915/2

Beginning :

ॐ, भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । ओम्, आपो वा इदमासन् सलिलमेव । स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे भुसुण्डः समभवत् । तस्यान्तर्मनसि कामः समवर्तत । इदँ सृजेयमिति तस्माद्यत्पुरुषो मनसाऽभिगच्छति तद्वाचा वदति ; तत्कर्मणा करोति । तदोषाऽभ्युक्ता ॥

End :

य एतद्बृहज्जाबालं नित्यमधीते स ऋचोऽधीते + + + + + यत्र न दुःखानि प्रविशन्ति सदानन्दं शान्तं शाश्वतं सदाशिवं ब्रह्मादिवन्दितं योगिध्येयं परमं पदं, यत्र गत्वा न निवर्तन्ते योगिनः । तदेतदृचाऽभ्युक्तम् । तद्विष्णोः परमं + + विष्णोर्यत्परमं पदम् । ओम् सत्यम् । न स पुनरावर्तते न स पुनरावर्तते । ओम् सत्यम् ॥

Colophon :

इति मुक्तिश्रुत्यभिधेयायां बृहज्जाबालोपनिषदि षष्ठं ब्राह्मणम् । बृहज्जाबालोपनिषदि-पूर्वतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

353

Sl. No. 1677 **बृहज्जाबालपूर्वतापनीयोपनिषत्** Ms. No. P. 3581/25

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । आपो वा इदमासस्सलिलमेव । स तपस्तप्त्वा स एतं भुसुण्डः कालाग्निरुद्रमगमत् । आगत्याहो विभूतेर्माहात्म्यं ब्रूहीति । तथेति प्रत्यवोधत् ॥

End :

यदा मूत्रं रेतः पुरीषं वा विसृजन्ति तदा तेन शिञ्चते (?)पितॄन् तमेव पापकारिणं मृतं पश्य नीललोहितो भैरवस्तं पातयत्यसृङ्मण्डले ज्वलज्ज्वलनकुण्डेष्वन्येष्वपि । ततश्च अप्रमादेन निवसेदप्रमादेन निवसेत् । काश्यां (?) लिङ्गरूपिण्यम् (?) । आपो इदमासन्निति शान्तिः ॥

Colophon :

इति बृहज्जाबालोपनिषत्समाप्ता ॥

354

Sl. No. 1678 बृहज्जाबालोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/32

Beginning :

भूतिरुद्राक्षयोर्यत्र माहात्म्यं बहुधोच्यते ।
बृहज्जाबालसंज्ञां तां व्याख्यास्ये श्रुतिमद्भुताम् ॥

सलिलजोद्भवो ब्रह्मा । तस्य मनसीदं जगत्सृजेयमिति काम उद्भूतः । + + +
अस्य प्रथमब्राह्मणस्य भुसुण्डकालाग्निरुद्रसंवादात्मकस्य विभूतेर्नामपञ्चकप्रतिपादनप्राधान्यदर्शनात्तद्वि-चारोऽवश्यकार्यः ॥

End :

न चास्यामुपनिषदि सायुज्यमुक्तिः केवलमुक्ता न कैवल्यमिति वाच्यम् । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः इत्युपसंहारेण परमस्य विष्णुपदस्याभिहितत्वेन कैवल्यपदस्य संसिद्धत्वात् । तस्मादनवद्यम् ॥

Colophon :

इति बृहज्जाबालोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

355

Sl. No. 1680 बृहज्जाबालोत्तरतापिन्युपनिषत् Ms. No. P. 1973/31

Beginning :

अथ हैनं भगवन्तं कालाग्निरुद्रं भुसुण्डः पप्रच्छ– कथं रुद्राक्षोत्पत्तिः ; तद्धारणात्किं फलमिति । तं होवाच– भगवान् कालाग्निरुद्रः ॥

End :

द्वितीयं जप्त्वा गाणापत्यमवाप्नोति । तृतीयं जप्त्वा देवदेवमेव प्रविशतीत्यों सत्यं ओं सत्यं ओमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

इत्यष्टमं ब्राह्मणम् इति बृहज्जाबालोपनिषत् (?) समाप्ता ॥

356

Sl. No. 1685 **रुद्राक्षजाबालोपनिषत्** Ms No. B. 1039/18

Beginning :

ओं आप्यायन्त्विति शांतिः । अथ हैनं कालाग्निरुद्रं भुसुण्डः पप्रच्छ । कथं रुद्राक्षोत्पत्तिः । तद्धारणात् किं फलमिति । तं होवाच कालाग्निरुद्रः त्रिपुरवधार्थमहं निमीलिताक्षोऽभवम् । तेभ्यो जलबिन्दवो भूमौ निपतितास्ते रुद्राक्षा जाताः ॥

End :

तद्रुद्राक्षे शिरसि धार्यमाणे कोटिप्रदानफलं भवति + + + + पङ्क्तिशत सहस्रपावनो भवति; शिवसायुज्यमाप्नोति; न च पुनरावर्तते; न च पुनरावर्तते; इति ओं सत्यमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति रुद्राक्षजाबालोपनिषत् समाप्ता ॥

357

Sl. No. 1688 **रुद्राक्षजाबालोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/48

Beginning :

रुद्राक्षोत्पत्तिमाहात्म्ये प्रोच्येन यत्र शम्भुना ।
सैषा व्याख्यास्यते मुक्त्यै रुद्राक्षोपनिषन्मया ॥

अत ऊर्ध्वं धारणे फलमित्यर्थः । वक्तुं न शक्नोतीत्युक्त्या मुक्तिरेव संसारबन्धात्फलमभिप्रेतं स्यात् ॥

End :

न च पुनरावर्तते इति द्विरुक्त्या रुद्राक्षधारिणामपुनरावृत्तेर्निश्चितत्वान्निर्गुणसायुज्यमुक्तिरेव प्रकृते द्रुतमवगन्तुम् । + + मामुपेत्य + + इति स्मृतेर्ब्रह्मभवनं गतस्याप्यवगम्यमाना पुनरावृत्तिः सगुणमुक्तस्येत्यतो रुद्राक्षधारणं निर्गुणब्रह्मोपासनाङ्गमिति स्थितम् ॥

Colophon:

इति रुद्राक्षजाबालोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

358

Sl. No. 1720 **बृहदारण्कोपनिषद्वार्तिकटीका (शास्त्रप्रकाशिका)** Ms. No. P. 2881/1

Beginning :

मोहेति (२-१-६) पुमर्थस्तद्धेतुश्च कुतोक्ताबि(?)त्याशङ्कयाह– आत्मेति (२-१-७)। तथा बिद्यासूत्रानुसारेणेति यावत्। तस्य सूत्रितात्मज्ञानस्येत्यर्थः। आक्षेपपूर्वकं प्रयोजनं तदाहुरित्यादावुक्तमित्याह– प्रागिति ॥

End :

निश्शेषेति ॥ पदद्वयस्यार्थमाह– ज्ञातमिति। कार्यकारणात्मकं त्रिविधं जगच्छब्देनाब तस्य वस्त्वेवंरूपं एतच्छब्देनोक्त्वा सामा × × धिकाराभा × × × × ×॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यभगवदानन्दज्ञानकृतायां सुरेश्वरवार्तिकटीकायां शास्त्रप्रकाशिकायां चतुर्थोऽध्यायः ॥

359

Sl. No. 1726 **बृहदारण्यकोपनिषद्वार्तिकसंबन्धोक्तिः** Ms. No. A. 747

Beginning :

त्रियदादिपृथिव्यन्तं जगद्यस्मात्समुद्गतम्।
तस्मै नमोऽस्तु रामाय चित्तवृत्तिमाक्षिणे ॥
\+ \+ \+ \+ \+ \+ \+
आरण्यवृत्तिश्लोकानां संम्बन्धोक्तिमविस्तराम्।
करोमि श्रद्धया शक्त्या न तु स्वल्पज्ञहेतुतः ॥
\+ \+। \+ \+॥ \+ \+। \+ \+ ॥

नमस्कारव्याजेन श्रोतृणां सुखप्रबोधार्थं संक्षेपतो वृत्त्यर्थं दर्शयत्यनेन श्लोकेन ॥

End.

अथासाधारणज्ञानपरिछेद्यत्वमिष्यते इति। एतदपि सर्वपदार्थानां साधारणमित्याह। तच्च सर्वपदार्थानां नियोगं कर्तव्यतया बोधयति; सिद्धमानमन्यथेति चेन्नैतत्सारमित्याह– प्रमाणायत्त-मेतावत्स्वप्रमेयावभासनम् ॥

Colophon :

— — — —

360

Sl. No. 1727 **बृहदारण्यकोपनिषद्वार्तिकसम्बन्धोक्तिः** Ms. No. A. 776

Beginning :

कार्यताकार्यता वा तु मेयायत्ता न मानतः इति । अयमर्थः— वेदशास्त्रमिदमिष्टसाधन-मिति बोधयति— नेदं कर्तव्यमिदमकर्तव्यमिति । तौ तु प्रत्ययौ मानसौ ॥

End :

इदं धीनामगम्यं (?) यत् चित्रं स प्रथते हि ऋक् ।
मन्वादिसृष्टेस्तत्पूर्वमात्मैवाभूदिदं जगत् ॥

इति । अत्रापि मन्वादिसृष्टेरित्याकाशादिसृष्टेरित्यर्थः । पुरुषविधवाक्यस्यार्थकथनायाह— एतावद्वा स्तवं वृत्तमिति । पुरुषविधवाक्यस्यार्थं संक्षेपतो दर्शयति— मोहोत्थं भण्यतेऽधुनेति । एतत्प्रपञ्चयति— कोशपञ्चकताम् ॥

Colophon :

— — — — —

361

Sl. No. 1728 **बृहदारण्यकोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 469/2

Beginning :

जनको ह वैदेह आसांचक्रे— आसनं कृतवान् । दर्शनकामेभ्य इत्यर्थः ॥ अथ ह तस्मिन्नवसरे याज्ञवल्क्य आवव्राज— आगतवान् । आत्मनो योगक्षेमार्थं राज्ञो वा विविदिषां दृष्ट्वा अनुग्रहार्थं आगतं तं याज्ञवल्क्यं राजा यथावत्पूजां कृत्वोवाच ॥

End :

यथा चायमर्थश्चतुर्थपञ्चमषष्ठाध्यायैस्सप्रतियोगिकब्रह्मप्राधान्येन प्रदर्शितः । एवं विद्वान् न कुतश्चन बिभेतीति सिद्धम् ॥ २७ ॥ मैत्रेयीब्राह्मणवंशब्राह्मणयोश्चतुर्थे व्याख्यातत्वादलमति प्रपञ्चेन ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ बृहदारण्यकोपनिषद्भाष्ये षष्ठोऽध्यायः समाप्तः ॥

362

Sl. No. 1738 **बृहदारण्यकोपनिषद्भाष्यटीका** Ms. No. P. 180

Beginning :

लक्ष्मीपतिं सुखमुखैलै (?) र्गुणौघैः
पूर्णव्यपेतनिखिलाद्यमचिन्त्यशक्तिम् ।
प्राणादिसर्वजगतो जनिपूर्वहेतुं
मोक्षैकहेतुमनिशं प्रणमामि विष्णुम् ॥

\+ \+ \+

यत्काण्वोपनिषद्भाष्यं पूर्णप्रज्ञविनिर्मितम् ।
तत्कृपालवमाश्रित्य व्याख्यास्ये तद्यथामति ॥

इहामुत्र फलभोगविरक्तस्य + + + मुमुक्षोः + + + परमानन्दावाप्तेश्च साधनत्वेन प्रवृत्तां काण्वीमुपनिषदं + + व्याचिख्यासुः भगवानानन्दतीर्थमुनिः + + प्रारिप्सितस्यानन्तरायपरिसमाप्तेः + + + मङ्गलमादौ निबध्नाति– प्राणादेरिति ॥

End :

इन्द्र इति । पर्जन्यशब्दस्य शक्रवाचकत्वेऽप्यभिधानमाह– पर्जन्य इति । क्षत्र एव तद्यशो दधातीति वाक्यं प्रागव्याख्यातत्वाद्व्याचष्टे– यशोनिधिरिति । तद्यशः स्वस्यैव तदभावे कथं तद्दानं स्यादित्यतो यशोनिधिरित्युक्तम् । ननु स्वांश–

Colophon :

— — — — — —

363

Sl. No. 1739 **बृहदारण्यकोपनिषद्भाष्यटीका (भावबोधः)** Ms. No. P. 181

Beginning :

योनिमृच्छतीत्यस्य पितृहेति व्याख्यानं कथम् । स्वां योनिं स्वपितरं ऋच्छति गच्छतीत्यर्थप्रतीतेरित्यत आह– गच्छतीति । तत्र धातुं पठति ऋ × × ति धातोः धातुव्याख्यानात् । वसवो रुद्रा आदित्या विश्वे देवा मरुत इति वा यथाश्रुतार्थप्रतीतिनिरासाय व्याचष्टे– विवस्वदिति ॥

End :

परमात्मस्तवनमननाभ्यामेव ग्रन्थः समापनीयो न तु स्वस्तुत्यैवेति भावेन पुनर्भगवन्तं प्रणमति– पूर्णेति । वेधसे सर्वज्ञायेत्यशेषमतिमङ्गलम् ॥

श्रीमदानन्दतीर्थार्यहृत्सरोजाख्यमन्दिरः ।
इन्दिराराध्यपादाब्जः प्रीयतां पुरुषोत्तमः ॥
प्रौढिप्रकाशनार्थं वा न मात्सर्यादिदोषतः ।
कृतेयं भाष्यविवृत्तिः किन्तु मन्दोपकारिणी ॥
बृहदारण्यकभाष्यस्य विवृतिर्या मया कृता ।
तज्जन्यं पुण्यमखिलमवाप्नोतु गुरुर्मम ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचित श्रीमद्बृहदारण्यक[भाष्य]टीकायां [श्रीमद्] रघुवर्यतीर्थपूज्यपादशिष्य रघूत्तमयतिकृतायां परब्रह्मप्रकाशिकायां अष्टमोऽध्यायः ॥

364

Sl. No. 1750 बृहद्रथन्तरोपनिषत् Ms. No. P. 8570

Beginning :

ऊँ बृहद्रथन्तरो वै नाम राजा वै राज्ये पुत्रं निधापयित्वेदमशाश्वतं मन्यमानश्शरीरं वैराग्यमुपेतोऽरण्यान् निर्जगाम ॥

End :

तथा चोभूत उद्भूतत्वाद्भूतं भूतेषु चरति प्रतिष्ठः स भूतानामधिपतिर्बभूवेत्यसावात्मा ऽन्तर्बहिश्चान्तर्बहिश्च ॥

Colophon :

इति चतुर्थपटलः । बृहद्रथन्तरोपनिषत्समाप्ता ॥

365

Sl. No. 1751 **ब्रह्मबिन्दूपनिषत्** **Ms. No. P. 8233**

Beginning :

ॐ मनो हि द्विविधं प्रोक्तं शुद्धं चाशुद्धमेव च ।
अशुद्धं कामसङ्कल्पं शुद्धं कामविवर्जितम् ॥

End :

सर्वभूताधिवासं च यद्भूतेषु वसत्यपि । सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्म्यहं वासुदेवस्सर्वतस्तदस्म्यहं वासुदेवस्सर्वत इति ॥

Colophon :

ब्रह्मबिन्दूपनिषत्समाप्ता ॥

366

Sl. No. 1769 ब्रह्मोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/2

Beginning :

ब्रह्माख्यं परमं सूत्रं प्रोच्यते यत्र पावनम् ।
एतां ब्रह्मोपनिषदं व्याख्यास्येऽन्वर्थसंज्ञकाम् ॥

अथेति मङ्गळार्थश्शब्दः । पुरुषस्य शिरःपाण्यादिमतश्शरीरस्येत्यर्थः ॥

End :

यथा सामान्यात्मविद्या जीवात्मानं परमात्मानं नयतीति तथा विशेषात्मविद्या परमात्मानं परब्रह्म नयतीति सर्वमनवद्यम् । तत् ब्रह्मोपनिषत् परमित्यभ्यासः उपनिषत्परिसमाप्तिद्योतनार्थः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ ब्रह्मोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

367

Sl. No. 1771 भक्तियोगोपनिषत् Ms. No. P. 7635/10

Beginning :

अथ परमशिवलिङ्गाङ्गसामरस्यभक्तियोगं व्याख्यास्यामः— विविदिषे स्वस्वरूपस्य । न मनोबुद्ध्यहङ्कारचित्तानि ; न श्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणानि ; न वा वाक्पाणिपादपायूपस्थानि तत्कृतान्यभिमन्यते ॥

End:

न योगयुक्तः न चावधूतः परं भावं नयति । शिवभक्तस्य लोके तदेतल्लिङ्गसामरस्य-विविदिषुरिदमधीयात्परं भावमुपैतीति वेदवचनं भवतीति भवति । ओं सत्यमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति भक्तियोगोपनिषत्समाप्ता ॥

368

Sl. No. 1775 भस्मजाबालोपनिषत् Ms. No. B. 247/47

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । ओं अथ जाबालो भुसुण्डः कैलासशिखरावासमोङ्कार-स्वरूपिणं महादेवमुमार्धकृतशेखरं + + + भगवन्तं शिवं प्रणम्य + + पप्रच्छ—ब्रवीहि भगवन् + + त्रिपुण्ड्रविधिं यस्मादन्यानपेक्षमेव मोक्षोपलब्धिः ॥

End :

बाह्वोष्षोडशषोडशश्चादशवन्धयोष्षट् । षडङ्गुष्ठयोस्ततस्सन्ध्यां स × × रहरहरुपासीत । अग्निर्हो × × रित्यादिभिरग्नौ । शिवलिङ्गं त्रिसन्ध्यमभ्यर्च्य कुशेष्वासीनो—

Colophon :

इति भस्मजाबालोपनिषदि प्रथमोऽध्यायः ॥ (इति ३१ तमे पत्रे)

369

Sl. No. 1777 भस्मजाबालोपनिषत् Ms. No. B. 913/4

Beginning :

ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । अथ जाबालो भुसुण्डः कैलासशिखरावासं ओङ्कार-स्वरूपिणं महादेवमुमादेहार्धशेखरं + + + + शिवं प्रणम्य + + पप्रच्छ—ब्रवीहि भगवन् वेदसारमुद्धृत्य त्रिपुण्ड्रविधिं यस्मादन्यानपेक्षमेव मोक्षोपलब्धिः ॥

End :

इत्येकैकं महान् प्रस्थशतं महान् प्रस्थशतमानैः शतैरभिपूज्य मुक्तो भवति संसारबन्धनात् । शिवलिङ्गरूपिणमार्द्रायां पौर्णमास्याममावास्यां वा महाव्यतीपाते ग्रहणे सङ्क्रान्तावभिषिच्य तिलैः ॥

Colophon:

— — —

370

Sl. No. 1780 भस्मजाबालोपनिषत् **Ms. No. C. 3682/58**

Beginning :

ओम् भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । अथ जावालो भुसुण्डः कैलासशिखरावासमोङ्कार-स्वरूपिणं महादेवमुमार्धकृतशेखरं सोमसूर्याग्निनयनं अमृतेन्दुरविप्रभं व्याघ्रचर्माम्बरधरं + + + + + शिवं प्रणम्य + + + पप्रच्छ— अधीहि भगवन् वेदसारमुद्धृत्य त्रिपुण्ड्रविधिं यस्मादन्यानपेक्षमेव मोक्षोपलब्धिः ॥

End :

चातुर्ग्रहे रेतो मूत्रं वा विसृजन्ति तदा तेऽनुसिञ्चन्ते पीतानलमेव पापकारणं मूतं पश्य-न्नीललोहितं भैरवस्तं पातयंस्त्रिमण्डले ज्वलज्ज्वलन्नग्निकुण्डेष्वन्येष्वपि तत्रश्चाल(?)प्रमोदेन निवसेत्काश्यां लिङ्गरूपिण्यामित्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति भस्मजाबालोपनिषत्समाप्ता ॥

371

Sl. No. 1782 भस्मजाबालोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 472/2

Beginning :

यस्यां सम्प्रोच्यते मुक्त्यै भस्मधारणवैभवम् ।
सेयन्तु भस्मजाबालश्रुतिर्व्याख्यास्यतेऽधुना ॥

नन्विह शिवनामान्यनिशमुच्चरन्तमित्युक्तम् । कथमेतदुपपद्यते ? शिवस्य स्वनामोच्चारणे किं प्रयोजनम् ? + + + + अत्रोच्यते— शिवनामानि हि सर्वाणि निर्विशेष-परब्रह्मण एव स्वतस्सिद्धानि ; नैवमन्येषां + + देवादीनां निरन्तरोच्चारणभावात् तन्नामान्यभवन् ॥

End :

कुतस्तर्हि ब्रह्मज्ञानमात्रप्रतिपादिकासूपनिषत्स्वेवं भस्मधारणादिस्थूलबाह्यकर्मप्रसक्तिरिति चेन्नायं दोषः ; ज्ञानाङ्गानां चोपनिषत्सु प्रतिपादनावश्यकत्वात् ॥

अस्य द्वितीयाध्यायस्य बृहज्जाबालोपनिषदि प्रकृतत्वेन व्याख्यातपूर्वत्वादिहाव्याख्याततत्व-मगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु भस्मजाबालोपनिषद्भाष्ये प्रथमोऽध्यायः । इति भस्मजाबालोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

372

Sl. No. 1784 भावनोपनिषत् Ms.No. P. 2350/12

Beginning :

श्रीगुरुः सर्वकारणभूता शक्तिः । तेन नवरन्ध्ररूपो देहः । नवचक्ररूपं श्रीचक्रम् । वाराही पितृरूपा कुरुकुल्ला बलिदेवता । पुरुषार्थाः सागराः । देहो नवरत्नदीपः । आधारनवमुद्राश्शक्तयः ॥

End :

एवं मुहूर्तत्रितयं मुहूर्तद्वितयं मुहूर्तमात्रं वा भावनापरः जीवन्मुक्तः भवति । स एव शिवयोगीति गद्यते । कादिमतेनान्तश्चक्रभावनाः प्रतिपादिताः । य एवं वेद सोऽथर्वशिरोऽधीते ॥

Colophon :

इति भावनोपनिषत् ॥

373

Sl. No. 1799 भावनोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 116/2

Beginning :

श्रीनाथाङ्घ्रिपरागैकपरागादपरागधीः ।
भावनोपनिषद्भाष्यं भाषते भास्करस्सुधीः ॥

इह खलु त्रिपुरसुन्दर्याः स्थूलसूक्ष्मपररूपभेदेन त्रिविधाया उपास्तिरूपायाः क्रियाऽपि त्रिविधा कायिकी वाचिकी मानसी चेति । + + अथर्वनामाऽऽदिवेदपुरुषो योगिजनानुजिघृक्षया प्रकाशयन्नादौ सद्गुरोः परं रूपं विधत्ते— श्रीगुरुस्सर्वकारणभूता शक्तिरित्यादिवाक्यद्वयेन ॥

End :

अस्या उपनिषदः ईदृशभावनाप्रतिपादकत्वमिति + + यो वेद स एवाथर्वणशिरोऽध्ययनवान् । अध्ययनकरणकभावनया अर्थाविधि(?)मन्यकत्वादिति भावः । योऽर्थज्ञवित्सकलं

भद्रमश्नुते इति श्रुत्यन्तरे । सकलपदस्वारस्यात्तु शब्दमात्रपाठादपि किं भद्रमस्त्येवेतीति लभति (?) इति शिवम् ॥

इति भावनोपनिषदोऽथर्वणशिरसोऽतनोद्भाष्यम् ।
भास्कररायो विदुषां तुष्ट्यै जीवन्मुमुक्षूणाम् ॥

Colophon :

इति भावनोपनिषद्भाष्यं सम्पूर्णमभवच्छुभम् ॥

374

Sl. No. 1804 — भावनोपनिषद्भाष्यम् — Ms. No. B. 247/44

Beginning :

श्रीचक्राराधनं स्थूलं निन्वते भावनान्तरात् ।
यस्यां व्याख्यास्यते सेयं भावनोपनिषन्मया ॥

अत्र खलु परमकारणभूता शक्तिः श्रीगुर्वनन्येति । नवशक्तिमयं श्रीचक्रं नवरन्ध्ररूप. देहानन्यदिति चैवमादिनिरूपणैरन्यथाभावनारूपं श्रीचक्रोपासनक्रममपि विज्ञायानया चोपनिषदा स्थूलं ब्राह्यं च श्रीचक्रोपासनमेवाभिहितमिति बिन्दुमात्रिकेणेत्यादिश्लोकानुरोधेन केचित् श्रीचक्रं विलिख्योपासते ॥

End :

न च चिन्तितसकार्यसिध्यभिधानात् सगुणोपासनमेवात्रोक्तं स्यादिति शङ्क्यम् ; निर्गुणोपासकानामपि मोक्षकार्यसिद्धेः । तस्मात्सर्वमनवद्यमवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति भावनोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

375

Sl. No. 1807 — भावार्थोपनिषत् — Ms. No. B. 634/4

Beginning :

श्रीदेव्युवाच—

देवदेव महादेव भक्तानुग्रहकारक ।
पिण्डब्रह्माण्डयोर्ज्ञानं चक्ररूपं वद प्रभो ॥ १ ॥

श्रीईश्वर उवाच -

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि रहस्यं त्रिपुरेश्वरि ।
पिण्डाण्डरूपं श्रीचक्रं ब्रह्माण्डात्मकमीश्वरि ॥ २ ॥

End :

चतुरन्वयात्मरूपा वितता सा मातृकामयी विद्या ।
परमेश्वरि पञ्चकृत्यलीले परसंविन्मयपार्वति प्रसीद ॥
पतितं पशुपाशसङ्कटे मां शिशिरय शीतलैरपाङ्गैः ॥

Colophon :

इति भावार्थोपनिषत् समाप्ता ॥

376

Sl. No. 1808 **भिक्षुकोपनिषत्** Ms. No. P. 3621/5

Beginning :

अथ भिक्षुकमोक्षाधिकारिणां कुटीचकबहूदकहंसपरमहंसाश्चेति चत्वारः । तत्र कुटीचका गौतम-भरद्वाज-याज्ञवल्क्य-वसिष्ठ-प्रभृतयः अष्टौ ग्रासान् चरन्तो योगमार्गे मोक्षमेव प्रार्थयन्ते । अथ बहूदकानां दण्डं कमण्डलुं सशिखं यज्ञोपवीतं काषायवस्त्रधारिणो ब्रह्मर्षिगृहेषु मधुमांसं वर्जयित्वा अष्टौ ग्रासान् भैक्षाचरणं कृत्वा मोक्षमेव प्रार्थयन्ते ॥

End :

आत्मनिष्ठाः प्राणसन्धारणार्थं यथोक्तकाले विमुक्ते (?) भैक्षमाचरन्तः शून्यागारदेवगृहतृणकूटवल्मीकवृक्षमूलकुलालशालाग्निहोत्रशालानदीपुलिनगिरिगह्वरकन्दरनिर्झरस्थण्डिलेषु तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक् सम्पन्नाः शुद्धमानसाः परमहंसाचरणेन सन्यासेन देहत्यागं कुर्वन्ति । ते परमहंसा नामेति ॥

Colophon :

— — —

377

Sl. No. 1814 **भिक्षुकोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/21

Beginning :

कुटीचकादिसन्यासाश्चत्वरो यत्र वर्णिताः ।
भिक्षुकोपनिषत्सेयं मुक्त्यै व्याख्यास्यतेऽधुना ॥

ननु तमेव धीरो विज्ञायेति + + + ज्ञानमार्ग एव मोक्षावगमात् सन्यस्य श्रवणं कुर्यादिति ज्ञानार्थकश्रवणहेतोरेव सन्यासविधानाच्च योगाभ्यासः प्रागेव सन्यासात्कार्य इत्याशङ्कायामाह– अथ भिक्षूणामिति ॥

End :

तस्मात् सर्ववर्णभिक्षावतामपि अतिवर्णाश्रमिणां त्यक्ताशेषलौकिकव्यापारत्वे सति न कश्चिदपि प्रत्यवाय इति मन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति भिक्षुकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

378

Sl. No. 1826 मन्त्रोपनिषत् Ms. No. P. 1973/22

Beginning :

अष्टपादं शुचिं हंसं त्रिसूत्रमणिमव्ययम् ।
त्रिवर्त्मानं तेजसो हंसं सर्वतः पश्यन्न पश्यति ॥

भूतसंमोहने काले भिन्ने तमसि वै खरे ।
अतः पश्यन्ति सत्वस्था निर्गुणं गुणगह्वरे ॥

End :

जन्मान्तरसहस्रेषु यदा क्षीणानुकिल्बिषः ।
तदा पश्यति योगेन संसारोच्छेदनं महत् ॥

संसारोच्छेदनं महदिति ॥

Colophon :

इति मन्त्रोपनिषत्समाप्ता ॥

379

Sl. No. 1829 मन्त्रोपनिषत् Ms. No. P. 3621/13

Beginning :

हरिः ॐ ।

अष्टपादं शुचिं हंसं त्रिसूत्रं गणमव्ययम् ।
त्रिवर्त्मानं तेजसोऽहं सर्वतः पश्यन्न पश्यति ॥

भूतसंमोहने काले भिन्ने तमसि वै स्वरे ।
अतः पश्यन्ति सत्वस्था निर्गुणं गुणगह्वरे ॥

End :

पश्यन्ति व्यक्ततां भूयो जायते बुद्बुदा इव ।
क्षेत्रज्ञाधिष्ठितं चैव कारणैर्विद्यते पुनः ॥
ब्रह्म ब्रह्मेत्ययाथान्ति ये विदुर्ब्राह्मणास्तथा ।
अत्रैव ते लयं यान्ति लीनाश्चाव्यक्तशालिनः ॥
लीनाश्चाव्यक्तशालिन इति ॥

Colophon :

इति मन्त्रोपनिषत्समाप्ता ॥

380

Sl. No. 1832 मन्त्रोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 476/2

Beginning :

मन्त्रैराथर्वणैर्यस्यां ब्रह्मनिष्ठाऽभिधीयते ।
मन्त्रिकोपनिषत्सेयं सभाष्या क्रियतेऽधुना ॥

अष्टपादमिति । भूम्याद्यष्टप्रकृतय एव पादा यस्य तम् । जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्याख्यानि सूत्राणि यस्य तम् । + + अहमहङ्कारे तेजसस्सर्वतः प्रपञ्चात्मना पश्यन्नपि निष्प्रपञ्चात्मना न पश्यति ॥

End :

अन्ये जीवाः पुनःपुनरेतदुत्पत्तिप्रळयवज्जगत् पश्यन्ति । अथ सृष्टिकाले आयान्ति ये ब्रह्म सगुणं ब्रह्म निर्गुणमिति विदुस्ते ब्राह्मणा अत्रैव लयं यान्ति ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ मन्त्रिकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

381

Sl. No. 1852 महानारायणीयोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. C. 827

Beginning :

श्रीब्रह्मादिसमस्तविश्वजननस्थेमप्रमोदादिदं
श्रीनारायणमादिपूरुषमहं श्रीभूमिदुर्गाधिपम् ।

वन्देऽस्मद्गुरुराघवेन्द्रहृदयश्रीपूर्णबोधार्चित-
श्रीमद्रामहयास्य कृष्णनृहरिव्यासादिरूपं विभुम् ।।

+ + + + +

इह खलु ऐहिकामुष्मिकफलभोगविरागिणः + + + + परमानन्दावाप्तये प्रवृत्तायाः याज्ञिकीति प्रसिद्धिमस्याः नारायणोपनिषदः + + + मन्त्रान् व्याख्यास्यामः ।।

End :

तस्माद्ब्रह्मण इति द्विरुक्तिः– 'अध्यायान्ते द्विरुक्तिः स्याद्वेदे वा वैदिकेऽपि वा । विचारो यत्र सञ्जातः पूर्वोक्तास्यावधारणे । अनुक्तानां प्रमाणानां श्रीकारश्च कृतो भवेत् ।। विनिन्द्य चेतरान् मार्गान् सम्पूर्णफलता तथा' इति भाष्योदाहृतवचनात् सर्वमतिमङ्गलम् ।।

Colophon :

— — — —

382

Sl. No. 1853 महानारायणीयोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/13

Beginning :

यत्रोच्यते पादचतुष्टयं तत्स्ततोऽपि साकारनिराकृती च ।
व्याख्यास्यते सा महती त्विदानीं नारायणस्योपनिषद्रहस्या ।।

नन्विह त्वमेव सर्वज्ञ इत्यादिवाक्यैः ब्रह्म परतत्त्वरहस्यं सम्यग्ज्ञातमानित्येवावगम्यते ; कुतः ? अन्यथा बाह्यवाक्योत्पत्त्यसम्भवात् + + + अत्रोच्यते– नैष दोषः ; सद्गुरूपदेशं विना शास्त्रावलोकनजनितज्ञानिभिरप्येवं वक्तुं शक्यत्वात् ।।

End :

आदिनारायणस्योन्मेषनिमेषौ पूर्वेषामहोरात्रिवत्स्याताम् । + + + + न तु वाक्यार्थश्रवणादिमोक्षसाधनवतां मोक्षस्य । सर्वोमुक्त्यर्थकशास्त्राणां तेनैव प्रणीतत्वात् । तस्मात् सर्वमनवद्यम् ।।

Colophon :

इति चतुर्थोऽध्यायः ।।

383

Sl. No. 1856 **महावाक्योपनिषत्** Ms. No. P. 4136/22

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । अथ होवाच ब्रह्मा— अपरोक्षानुभवपरोपनिषदं व्याख्यास्यामः । गुह्याद्गुह्यतरैषा न प्राकृतायोपदेष्टव्या । सात्त्विकाय अन्तर्मुखाय परिशुश्रूषते । अथ संसृतिबन्धमोक्षयोः विद्याविद्ये चक्षुषी उपसंहृत्य विज्ञाय । अविद्यालोकान्धस्तमोदृक् । तमो हि शारीरप्रपञ्चमाब्रह्मस्थावरान्तम् ॥

End:

सोऽहमर्कः परं ज्योतिरर्कज्योतिरहं शिवः ।
आत्मज्योतिरहं शुक्रः सर्वज्योतिरसावहोम् ॥

एतदथर्वशिरो योऽधीते प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति । × × माध्यंदिनमादित्याभिमुखोऽधीयानः पञ्चमहापातकोपपातकात् प्रमुच्यते । सर्ववेदपारायणपुण्यं लभते । श्रीमहाविष्णुसायुज्यमाप्नोतीत्युपनिषत् ॥ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥

Colophon :

महावाक्योपनिषत्समाप्ता ॥

384

Sl. No. 1860 **महावाक्योपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/16

Beginning :

महावाक्येष्वनुक्तेषु प्रसिद्धेष्वपि यन्महत् ।
हंस इत्यादि वाक्यं च तद्रहस्यादभिधा तथा ॥
अनुसत्याजपा यत्र ब्रह्मध्यानादुदीर्यते ।
महावाक्योपनिषदं व्याख्यास्ये सरळोक्तिभिः ॥

अथ होवाच ब्रह्मा ब्रह्मात्मैक्यापरोक्षानुभवपरामुपनिषदं व्याख्यास्याम इति ॥

End :

स इति सोऽहं ब्रह्मस्वरूप एकः परंज्योतिः अर्कज्योतिषा व्याप्तं दिनं चाहमेव । असावहोवामित्योङ्कारस्वरूपत्वं चात्मन इति एतदथर्वशिरोऽधीत इत्यादि । स्पष्टार्थमन्यत् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ महवाक्योपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

385

Sl. No. 1863 **महोपनिषत्** Ms. No. 1468

Beginning :

अथातो महोपनिषदमेव तदाहुः । एको ह वै नारायण आसीत् ; न ब्रह्मा ; नेशानः ; नापो ; नाग्नीषोमौ ; नेमे द्यावापृथिवी ; न नक्षत्राणि ; न सूर्यो न चन्द्रमाः । स एकाकी न रमते । तस्य ध्यानान्तस्थस्य यज्ञस्तोममुच्यते ॥

End :

य इमां महोपनिषदं नित्यमधीते अश्रोत्रियः श्रोत्रियो भवति ; + + + + आचक्षुषः पङ्क्ति पुनाति ; आसप्तमान् पुरुषायुगान् पुनाति ; इत्याह भगवान् हिरण्यगर्भः । अमृतत्वं गच्छत्यमृतत्वं गच्छति इति । य एवं वेद ओम् ॥

Colophon :

— — — — —

386

Sl. No. 1879 **महोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B.247/22

Beginning :

शुकस्य जनकस्याथ संवादोऽर्भुनिदाघयोः ।
यस्यां महोपनिषदि व्याख्यास्ये तामिमामिह ॥

आदौ निर्विशेषे परस्मिन् आकाशवत्सर्वगते ब्रह्मणि तदभिन्नाकृतिरेको नारायण आसीत् । तदा न ब्रह्मादयो देवा आसन् । अत एकाकित्वान्न रमते ॥

End :

इदानीं ऋभुर्निदाघायोक्तपूर्वाशेषार्थसारसङ्ग्रहोक्तिद्वारा उपनिषदमुपसंहर्तुमाह– संशान्तेति । + + + अशेषा विकल्पा यस्मात्तत्पदं निर्विकल्पसमाधिस्थानं गत्वा हे मुनीश्वर निदाघ स्वस्थः स्वस्वरूपनिष्ठो भव ॥

Colophon :

इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ महोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

387

Sl. No. 1882 माण्डूक्योपनिषत् Ms. No. P. 1958/7

Beginning :

ओमित्येतदक्षरमिदं सर्वं तस्योपव्याख्यानं भूतं भवद्भविष्यदिति सर्वमोङ्कार एव । यच्चान्यत् त्रिकालातीतं तदप्योङ्कार एव ॥ १ ॥

सर्वं ह्येतद्ब्रह्मायमात्मा ब्रह्म सोऽयमात्मा चतुष्पात् ॥ २ ॥

End :

सुषुप्तस्थानः प्राज्ञो मकारस्तृतीया मात्रा मितेरपीतेर्वा मिनोति ह वा इदं सर्वमपीतिश्च भवति ; य एवं वेद ॥ ११ ॥

अमात्रः चतुर्थोऽव्यवहार्यः प्रपञ्चोपशमः शिवोऽद्वैत एवमोङ्कार आत्मैव संविशत्यात्मनात्मानं य एवं वेद ; य एवं वेद ॥ १२ ॥

Colophon :

इति माण्डूक्योपनिषत् ॥

388

Sl. No. 1909 माण्डूक्योपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B 246/4

Beginning :

तुर्यातीतस्वरूपं तं नत्वा श्रीसुन्दरेश्वरम् ।
माण्डूक्योपनिषद्भाष्यं रचयाम्यहमादरात् ॥

ओमित्येतदक्षरमिदं सर्वं तस्योपव्याख्यानमिति ॥

अस्या माण्डूक्योपनिषदः—

ईशकेनकठप्रश्नमुण्डमाण्डूक्यतित्तिरिः ।
ऐतरेयं च छान्दोग्यं बृहदारण्यकं तथा ॥

इति श्रुत्युक्तेशादिदशोपनिषदां मध्ये सारभूतत्वात् पृथगेवाधिकारिसम्बन्धविषयप्रयोजनाख्यमनुबन्धचतुष्टयमादौ निरूपणीयम् ।

End:

एवं चतुर्थस्य परमार्थदशापेक्षया चतुर्थत्वं सत्यमेवेत्यत उपचर्यत इत्ययुक्तम्— अव्यवहार्यत्वादिति तु वेदान्तेतरैरित्यवादिष्म । आकाशवत्सर्वगतस्य च निष्प्रतियोगिकत्वमनुपपन्नम्; असर्वगतजीवप्रतियोगिकत्वात् । तस्मात्सप्रतियोगिकसन्मात्र-अर्धमात्रातुर्यस्वरूपः शिव एव मात्रशब्द इति व्याख्यानं समञ्जसमिति स्थितम् ॥

Colophon:

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ माण्डूक्योपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

389

Sl. No. 1915 माण्डूक्योपनिषद्भाष्यटीका Ms. No. P. 3362/19

Beginning:

नेत्राग्रादिस्थितोऽवस्थाः जाग्रदाद्याः प्रवर्तयन् ।
विश्वादिरूपी भगवान् यस्तं वन्दे श्रियः पतिम् ॥

ओं इहामुत्र भोगविरक्तस्य शमदमादिमतः मुमुक्षोरधिकारिणः अनिष्टनिवृत्तीष्टप्राप्तिसाधनप्रतिपादिकां माण्डूक्योपनिषदं यथावद्व्याचिख्यासुः + आनन्दतीर्थमुनिः + + मङ्गलाचरणं कार्यमिति सूचयन् तद्गुणवन्तमुपश्लोकयति— पूर्णेति ॥

End:

एकोऽपीति । एकोपि— निर्विशेषोऽपि, इन्द्रार्चनादिवत् विशेषरहितोऽपि विश्वादिरूपेण चतुर्धा सन् जाग्रदादिचतुर्धाऽव्यवहारभाक् इत्यशेषमतिमङ्गलम् ॥

यः सर्वज्ञ + + + + । + + + + बलभम् ॥

Colophon:

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य माण्डूक्योपनिषद्भाष्यस्य टीका श्रीमज्जयातीर्थपूज्यपादशिष्यव्यासतीर्थविरचिता समाप्ता ॥

390

Sl. No. 1917 माण्डूक्योपनिषद्भाष्यटीका Ms. No B. 518

Beginning:

अनादिबन्धविध्वंसं लब्ध्वा यद्ज्ञानतः पुमान् ।
मोदते निजरूपेण तं वन्दे विष्णुमादरात् ॥ १ ॥

नेत्राग्रादिस्थितो + + । + + श्रियःपतिम् ॥ २ ॥

इहामुत्र भोगविरक्तस्य शमदमादिमतो मुमुक्षोरधिकारिणोऽनिष्टनिवृत्तीष्टप्राप्तिसाधनप्रतिपादिकां माण्डूक्योपनिषदं यथावद्व्याचिख्यासुः भगवानानन्दतीर्थमुनिः + + + मङ्गलाचरणमादौ कार्यमिति सूचयन् तदुक्तगुणवन्तमुपश्लोकयन् प्रणमति– पूर्णेति ॥

End :

अभेदोऽपि इन्द्रार्चनादिवत् + + + चतुर्थाव्यवहारभागित्यशेपमतिमङ्गलम् ॥

यः सर्वजीवे नेत्रादौ स्थित्वाऽवस्थाः प्रवर्तयन् ।
मोक्षदश्च रमानाथः तं वन्दे मध्वबल्लभम् ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितमाण्डूक्योपनिषद्भाष्यटीका जयतीर्थपूज्यपादचरणशिष्यव्यासतीर्थविरचिता समाप्ता ॥

Extra Information :

नमस्ते नमस्ते + + + + तुभ्यं नमः ॥ इत्यादयः कतिचन नृसिंहस्तुतिरूपाः श्लोकाः ग्रन्थान्ते वर्तन्ते ॥

391

Sl. No. 1920 माण्डूक्योपनिषद्भाष्यटीका (पदार्थविवृतिः) Ms. No. C. 2180

Beginning :

× × व × श × × प्र × × × × × × × × × × × × × × समाप्यास्तु × × × × शिष्टाचारपर × × × × निष × × × षगुण × × व × × ति × × × गम × × × × नि ाति ॥

End :

विष्णुं वन्दे अभिवादयामि स्तौमि चेत्यर्थ इत्यवोचम × × मङ्गलम् ॥

माण्डूक्योपनिषद्भाष्यं विवृ × × × ग्रहात् ।
तेनेष्ट × × स्तु × × पूज्यो भगवान् बाद × × : ॥

यैरहच्छक × × × शि × × पालुभिः ।
तान् वन्दे यादवाचा × × × बकान् ॥

Colophon :

इति श्रीम × × त्याचार्य × × पादाराधकेन श्रीनिवासेन विरचितायां माण्डूक्योपनिषद्भाष्यविवृत्तिः (?) पदार्थदीपिका समाप्ता ॥

392

Sl. No. 1926 | माण्डूक्योपनिषत्खण्डार्थप्रकाशिका | Ms. No. C. 1559/2

Beginning :

नत्वा श्रीशं च तद्रूपं व्यासतीर्थोक्तमार्गतः ।
मण्डूकोपनिषत्खण्डसत्कार्थः प्रकाश्यते ॥

इह हि सांसारिकदुःखदर्शनेन विरक्तस्य + + दुःखनिवृत्तये + + माण्डूक्योपनिषत्प्रवृत्ता । तत्र + + वरुणः नारायणं + + स्तौति + ओमिति ॥

End :

अमात्र इति । + + + भगवान् येन विदितः स एव मुनिः ज्ञानी । इतरो जनो न ज्ञानी । अव्यवहार्यत्वादिकं ज्ञानिनोऽपि संमतिं दर्शयितुं तत्त्वमुक्तम् । सर्वार्थावधारणार्थां ग्रन्थान्ते द्विरुक्तिः ।

विद्याधीशजयानन्दतीर्थहृत्कमलाश्रयः ।
प्रीयतां नृहरिः श्रीशः श्रुत्यर्थकथनान्मम ॥

Colophon :

इति विद्याधीशार्यशिष्यनृसिंहभिक्षुविरचिता माण्डूक्योपनिषत्खण्डार्थप्रकाशिका समाप्ता ॥

393

Sl. No. 1929 | मुक्तिकोपनिषत् | Ms. No. P. 3581/39

Beginning :

पूर्णमद इति शान्तिः ॥

अयोध्यानगरे रम्ये रत्नमण्डपमध्यमे ।
सीताभरतसौमित्रिशत्रुघ्नाद्यैस्समन्वितम् ॥
+ + + + +

भक्त्या शुश्रूषया रामं स्तुवन् पप्रच्छ मारुतिः । +
त्वद्रूपं ज्ञातुमिच्छामि तत्त्वतो राम मुक्तये ॥ +
साधु पृष्टं महाबाहो वदामि शृणु तत्त्वतः ॥

तदेतदृचाप्युक्तम्– तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः बिष्णोर्यत्परमं पदम् । ओमित्युपनिषत् ॥

End :

जीवन्मुक्तपदं त्यक्त्वा स्वदेहे कालसात्कृते ।
विशत्यदेहमुक्तत्वं पवनोऽस्पन्दतामिव ॥

Colophon :

मुक्तिकोपनिषत्समाप्ता ॥

394

Sl. No. 1934 मुक्तिकोपनिषत् Ms. No. C. 3682/78

Beginning :

ईशाद्यष्टोत्तरशतं वेदान्तपटलाशयम् ।
मुक्तिकोपनिषद्वेद्यं रामचन्द्रपदं भजे ॥

ओं पूर्णमद इति शान्तिः ।

अयोध्यानगरे रम्ये रत्नमण्डपमध्यमे ।
सीताभरतसौमित्रिशत्रुघ्नाद्यैस्समन्वितम् ॥

+ + + +

भक्त्या शुश्रूषया रामं स्तुवन् पप्रच्छ मारुतः । +
त्वद्रूपं ज्ञातुमिच्छामि तत्त्वतो राम मुक्तये ॥ +
साधु पृष्टं महाबाहो वदामि शृणु तत्त्वतः ॥

End :

जीवन्मुक्तपदं त्यक्त्वा स्वदेहे कालसात्कृते ।
विशत्यदेहमुक्तत्वं पवनोऽस्पन्दतामिव ॥

तदेतदृचाप्युक्तं- तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः । दिवीव चक्षुराततम् । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसः समिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदं सत्यमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति मुक्तिकोपनिषत्समाप्ता ॥

395

Sl. No. 1936 मुक्तिकोपनिषद्भाष्यम् (मुक्तिचन्द्रिका) Ms. No. B. 244/4

Beginning :

श्रीमत्सुन्दरसद्गुरुं प्रथमतो तत्त्वात्मबोधप्रदं
शान्तिं सप्रणवाञ्च पूर्णमद इत्येतां पठित्वा ततः ।
व्याख्यास्ये खलु मुक्तिकोपनिषदं वेदान्तसारात्मिकां
तेनात्मा परमः प्रसीदतु विभुस्सन्नित्यमुक्तस्सदा ॥ १ ॥
यस्मादष्टोत्तरशततमा मुक्तिकाख्येयमासीत्
तस्माच्चूडामणिमुपनिषद्योपिदस्सन्त आहुः ।
यद्द्रष्टॄणां भवति सुलभा जीवतो देहहेतो-
र्वा(?)मुक्तिश्रुत्या न हि न हि समा कापि वेदान्तवाणी ॥
कथंभूतं रामचन्द्रमित्यत आह— अयोध्यानगर इत्यादिना ॥

End:

अस्या ऋचोऽर्थोऽन्यत्र वर्णित एवेत्यत इह न प्रपञ्च्यते । + +
इमां गुरुमुखाच्छ्रुत्वा लोकेऽस्मिन्मुक्तिचन्द्रिकाम् ।
को न मुच्येत संसारात् बहुदुःखकरादपि ॥
दुर्लभो मानुषो देहस्तत्रापि श्रुतिदर्शनम् ।
तत्राप्यष्टोत्तरशतं तत्रेयं मुक्तिचन्द्रिका ॥

Colophon:

इति श्रीमत्सद्गुरुसुन्दरेश्वरतानपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ अष्टोत्तरशतोपनिषद्भाष्ये मुक्तिचन्द्रिका समाप्ता ॥

396

Sl. No. 1938 **मुक्तियोगोपनिषत्** Ms. No. P. 8237

Beginning :

ओंम् अथ परमलिङ्गाङ्गसामारस्यमुक्तियोगोपासनाविधिं व्याख्यास्यामः— विविदिषे स्वस्वरूपस्य न मनोबुद्ध्यहङ्कारा चित्तानि ॥

End :

तदेतल्लिङ्गाङ्गसामरस्यविविदिषुरिदमधीत्य परमं भावमुपैतीति वेदवचनं भवति भवति ॥

Colophon :

मुक्तियोगोपनिषत् समाप्ता ॥

397

Sl. No. 1970 **मुण्डकोपनिषद्भाष्यम्** Ms No. B. 246/2

Beginning :

नत्वा श्रीसुन्दराचार्यं प्रसन्नमुखपङ्कजम् ।
मुण्डकोपनिषद्भाष्यं सङ्ग्रहाद्रचयाम्यहम् ॥

भद्रं कर्णेभिरित्यादि शान्तिः । ब्रह्मा— हिरण्यगर्भः, देवादीनां— इन्द्रादीनां, प्रथमः— पूर्विकः, गुणैः प्रधानो वा, सम्बभूव ॥

End :

नैतत् ग्रन्थरूपं शब्दब्रह्म अचीर्णव्रतोऽधीते × × × × × नमः परमर्षिभ्यः ब्रह्मादिभ्य इति × × × × विद्यापारम्पर्यक्रम × × भवतीत्य × × × × × × × × ×॥

Colophon :

इति श्रीसुन्दरेश्वरतातपाद × × × प्पयदीक्षिताचार्यकृतौ मुण्डकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

398

Sl. No. 1978 | मुण्डकोपनिषद्भाष्यटिप्पणी | Ms. No. C. 1003

Beginning :

श्रीपाण्डुरङ्गं सर्वान्तरङ्गं सर्वाङ्गमङ्गलम् ।
इन्दिरामन्दिरं वन्दे वरेन्दीवरसुन्दरम् ॥
\+ \+ \+
गुरुश्रीतिर्मलाचार्यसूनुना कृष्णशर्मणा ।
आथर्वणोपनिषदः श्रीमद्भाष्यमनूच्यते ॥

इह खलु + + अधिकारिजनं + + उद्दिधीर्षुः इयमाथर्वणीमन्त्रोपनिषदिति-कर्तव्यतामन्त्रेण तत्त्वज्ञानकारणतामापद्यते— अतस्तदिति ॥

End :

मम सदा प्रेष्ठ इति । अतिशयेन प्रियः प्रेष्ठः अतिशयेन प्रेष्ठः ; प्रेष्ठतमः ; प्रेष्ठात्प्रेष्ठतमः— प्रेष्ठप्रेष्ठतमः ॥ निरतिशयप्रिय इत्यर्थः ; इत्यशेषमतिमङ्गलम् ॥

तातश्रीतिर्मलाचार्यगुरुप्रोक्तो मयाऽऽशयः ।
आथर्वणोपनिषदः तद्भाष्यस्यापि दर्शितः ॥

Colophon :

इति श्रीतिर्मलाचार्यसूरिसूनुकृष्णाचार्यविरचितं श्रीमदाथर्वणोपनिषद्भाष्यविवरणं समाप्तम् ॥

399

Sl. No. 1981 | मुण्डकोपनिषद्भाष्यटीका | Ms. No. C. 1558

Beginning :

आनन्दज्ञानशक्त्यादिसम्पूर्णगुणविग्रहम् ।
जन्मादिदोषरहितं प्रणमामि रमापतिम् ॥
नमोऽस्तु वासुदेवाय पूर्णप्रज्ञाय नित्यशः ।
शम्भुपूर्वाश्रमज्येष्ठगुरवेऽभीष्टदायिने ॥
सत्तत्त्वदीपिकाचार्यान् नत्वा नत्वा गुरूनपि ।
आथर्वणोपनिषद्भाष्यं व्याख्यास्यामो यथामति (?) ॥

श्रीमदानन्दतीर्थभगवान् एतद्भाष्यमारभमाणः आनन्दमजरमित्यादिश्लोकेन + + नारायणं नमस्कारोति ॥

End :

अथेदानीं ग्रन्थावसाने + + प्रीयतां नारायण इति प्रार्थयन् तं नमस्करोति–एवमिति ॥

यस्य त्रीण्युदितानि + + यथावबोधम् ।
नारायणार्यवरशिष्यइमां + + नमोनमः ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचितस्याथर्वणोपनिषद्भाष्यस्य टीका समाप्ता ॥

400

Sl. No. 1982 मुण्डकोपनिषद्भाष्यटीका (परब्रह्मप्रकाशिका) Ms. No. P. 7422

Beginning :

लक्ष्मीपतिं सुखसुखैरखिलैर्गुणौघैः
पूर्णं व्यपेतनिखिलाघमचिन्त्यशक्तिम् ।
प्राणादिसर्वजगतां जनिपूर्वहेतुं
मोक्षैकहेतुमनिशं प्रणमामि विष्णुम् ॥

+ + +

यत्काण्वोपनिषद्भाष्यं पूर्णप्रज्ञविनिर्मितम् ।
तत्कृपालबमाश्रित्य व्याख्यास्ये तद्यथामति ॥

End :

नव्यासीघूपैरपेक्ष्येन नूतनासु अवरासु तिसृषु इतिहासपुराणपञ्चरात्राख्यासु मातृषु निधावत (?) उपक्रमपर्यालोचनां विनैव शीघ्रमेवार्थं विचारयतीत्यर्थः ॥

+ + + +

प्रौढप्रकाशनार्थं वा न मात्सर्यादिशेषतः ।
कृतेयं भाष्यविवृत्तिः किन्तु मन्दोपकारिणी ॥

बृहदारण्यभाष्यस्य विवृतिर्या कृता मया ।
तज्जन्यं पुण्यमखिलं अवाप्नोतु गुरुर्मम ॥

Colophon :

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य श्रीमद्बृहदारण्यकोपनिषद्भाष्यस्य टीकायां श्रीमद्रघुवर्यतीर्थपूज्यपादशिष्यरघूत्तमयतिकृतायां परब्रह्मप्रकाशिकायां अष्टमोऽध्यायः ॥

401

Sl. No. 1986 **मुण्डकोपनिषत्खण्डार्थः (प्रकाशिका)** Ms. No. C- 1559/1

Beginning

श्रीमध्वतीर्थमानम्य व्यासतीर्थोक्तमार्गतः ।
आथर्वणमहामन्त्रसल्लग्नार्थः प्रकाश्यते ॥

इहामुत्रफलभोगविरक्तस्य शमदमादिमतः मुमुक्षोः + + अरिष्टनिवृत्तये + + आख्यायिकामाह– ब्रह्मेति ॥

End :

ऋषिरिति । एतदचीर्णव्रतः नाधीते– नाभ्यसेदिति पुरोवाच– वेदपुरुषः । उपनिषदं ऋषिप्रणामेन समापयति– नम इति । आदराद्द्विरुक्तिः ॥

विद्याधीशार्यशिष्येण नरसिंहेन भिक्षुणा ।
रचिता श्रीशसन्तुष्ट्यै श्रुत्यर्थानुप्रकाशिका ॥

Colophon :

इति श्रीविद्याधीशार्यशिष्यनरसिंहभिक्षुविरचिता आथर्वश्रुत्यर्थप्रकाशिका समाप्ता ॥

402

Sl. No. 1988 **मुद्गलोपनिषत्** Ms. No. P. 4136/1

Beginning :

यत्पुरुषेणेत्यनया सृष्टियज्ञस्समीरितः ।
सप्तास्यासन् परिधयस्समिधश्च समीरिताः ॥ ६ ॥
तं यज्ञमिति मन्त्रेण सृष्टियज्ञस्समीरितः ।
अनेनैव च मन्त्रेण मोक्षश्च समुदीरितः ॥

तस्मादिति च मन्त्रेण जगत्सृष्टिस्समीरिता ।
वेदाहमिति मन्त्राभ्यां वैभवं कथितं हरेः ॥ ७ ॥

End :

तस्मादेतत्पुरुषसूक्तार्थमतिरहस्यं राजगुह्यं देवगुह्यं गुह्यादपि गुह्यतरं नादीक्षितायोपदिशेत् । + + । न बहुशो वदेत् ; यातयामो भवति । अषट्कर्णमुपदिशेत् । कुर्वाणोऽध्येताऽध्यापकश्च इह जन्मनि पुरुषो भवतीत्युपनिषत् । वाङ्मे मनसीति शान्तिः ॥

Colophon :

मुद्गलोपनिषत् समाप्ता ॥

403

Sl. No. 1993 — मुद्गलोपनिषद्भाष्यम् — **Ms. No. B. 247/18**

Beginning :

यस्यां पुरुषसूक्तार्थप्रपञ्चोत्पत्तिनिर्णयौ ।
स्तो मुद्गलोपनिषदं व्याख्यास्ये तामिमां शुभाम् ॥

ननु विष्णोः प्रथमया सहितया देशतो व्याप्तिर्द्वितीयस्य कालतो व्याप्तिरित्येतद्वाक्यद्वयमनुपपन्नम्— कुतः ? मोक्षप्रदत्वाभिधानात् । + + अत्रोच्यते— बाढमेवैतत् ॥

End :

नन्वस्या उपनिषद उपसंहारे विद्वान्न बहुशो वदेदित्युक्तम् । कथमेतत्समीचीनं स्यात् + + नैष दोषः— शिष्याय दक्षिणे कर्णे इत्याद्युक्त्या एकस्मै शिष्याय असकृदुपदेशमात्रस्य प्रतिषिद्धत्वात् ॥

Colophon :

इति मुद्गलोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

404

Sl. No. 1996 — मैत्रायणीयोपनिषत् — **Ms. No. P. 1682/11**

Beginning :

ब्रह्मयज्ञो वा एष यत् पूर्वेषां × × यनं तस्माद्यजमानश्चित्वैतानग्नीनात्मानमभिध्यायेत् स पूर्णः खल्वा इत्था विकलस्संपद्यते ॥

End :

हरिणं जातवेदसं परायणं ज्योतिरेषं(?)तपन्तः सहस्ररश्मिश्शतावर्तमानः प्राणः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः ॥

Colophon :

मैत्रायणीयोपनिषत्संपूर्णा ॥

405

Sl, No. 2003 मैत्रायणीयोपनिषत् **Mss. No. C- 2542/12**

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः। बृहद्रथो नाम राजा वै राज्ये पुत्रं निधापयित्वेदमशाश्वतं मन्यमानः शरीरं वैराग्यमुपेतोऽरण्यं निर्जगाम। स तत्र परमं तप आस्थाय + + तिष्ठत्यन्ते सहस्राग्रस्य मुनेरन्तिकमाजगाम + + भगवान् शाक्यायन्य + + उत्तिष्ठ + + वरं वृणीष्वेति राजानमब्रवीत् ॥ स + + उवाच– + + नाहमात्मवित्। ++ स त्वं नो ब्रूहि ॥

End :

स वा एष एकस्त्रिधा भूतोऽष्टधैकादशधा द्वादशधाऽपरिमिधा बोद्भूतत्त्वाद्भूतेषु चरति प्रतिष्ठा सर्वभूतानामधिपतिर्बभूवेत्यसावात्माऽन्तर्बहिश्चान्तर्बहिश्चान्तर्बहिश्च ॥ ६ ॥ अन्तर्बहिश्चेति ॥

Colophon :

ॐतत्सदिति ऋग्वेदे मैत्रायणीयोपनिषदि चतुर्थः प्रपाठकः। उपनिषत्समाप्ता ॥

406

Sl. No. 2005 मैत्रायणीयोपनिषद्भाष्यम् **Mss. No. 166/28**

Beginning :

वैराग्यबोधौ प्रोच्येते यस्यां सम्यग्विमुक्तिदौ।
श्रुतिं मैत्रायणीसंज्ञां व्याख्यास्ये सरसामिमाम् ॥

ननु शरीरमशाश्वतं मन्यमानस्य कुत एवमादित्येक्षणपूर्वकतपोऽनुष्ठानम्। देहाभिमानवतो विरक्तस्य हि सगुणदेवताप्रसादार्थकतपश्चरणं स्यात्। अत्रोच्यते– नायं दोषः सुविरक्त × × × × तत्त्वोपदेष्ट्राचार्यलाभात् ॥

End :

तथा चात्र उपसंहारेऽवगम्यते। असावात्मा अन्तर्बहिश्चेति द्विरुक्तिः उपनिषत्समाप्तिद्योतनार्थां ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षितचार्यकृतौ मैत्रायणीयोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

407

Sl. No. 2007 मैत्रेय्युपनिषत् Mss. No. A. 166/37

Beginning :

आप्यायन्त्विति शान्तिः। बृहद्रथो वै नाम राजा राज्ये ज्येष्ठं स्वपुत्रं निधापयित्वेदमशाश्वतंमन्वः शरीरं वैराग्यमुपेतोऽरण्यं निर्जगाम। स तत्र परमं तप आस्थायादित्यमीक्षमाण ऊर्ध्वबाहुस्तिष्ठत्यन्ते + + भगवान् शाक्यायन्य उत्तिष्ठ + + वरं वृणीष्वेति। + + स तस्मै उवाच-- + + स त्वं नो ब्रूहि ॥

End:

सत्यासत्यादिहीनोऽस्मि सन्मात्रात्नास्म्यहं सदा।
गन्तव्यदेशहीनोऽस्मि गमनादिविवर्जितः ॥
सर्वदा समरूपोऽस्मि शान्तोऽस्मि पुरुषोत्तमः।
एवं स्वानुभवो यस्य सोऽहमस्मि न संशयः ॥
यः शृणोति सकृद्वाऽपि ब्रह्मैव भवति स्वयम् ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

मैत्रेय्युपनिषत्समाप्ता ॥

408

Sl. No. 2009 मैत्रेय्युपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/38

Beginning :

यत्र वैराग्यसिध्यर्थं शरीरोत्पत्तिरुच्यते।
वैराग्यसाध्यस्सन्यासः तत्साध्यं चात्मवेदनं ॥

बाह्यार्चनस्य निन्दा च हृदयार्चनसंस्तुतिः ।
मुख्यं मैत्रेय्युपनिषद्भाष्यमारभ्यतेऽधुना ॥

बृहद्रथ इति नामतः राजा इदं शरीरमशाश्वतंमन्यः— अनित्यं मन्यमान इत्यर्थः ॥

End :

'यश्शृणोति सकृद्वापि ब्रह्मैव भवति स्वयम्—' इतीयं फलश्रुतिरर्थवादः । यद्वा भवतीत्यस्य क्रियापदस्य भविष्यदर्थोऽवगन्तव्यः ॥

Colophon :

तृतीयोऽध्यायः । इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पनदीक्षिताचार्यकृतौ मैत्रेय्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

409

Sl. No. 2011 यज्ञोपवीतोपनिषत् **Ms. No. P. 1480/4**

Beginning :

यज्ञोपवीती धृतचक्रधारी यो ब्रह्मविद्ब्रह्मविदां मनीषी । हिरण्यमादाय सुदर्शनं कृत्वा वह्निसंयुक्तं शङ्खचक्राभ्यां बाहू धारयेत् । तस्माद्धर्मेण जायते ब्राह्मणस्य शरीरम् । श्रीविष्णुं सर्वेश्वरं भजन्ति ॥

End :

आचार्यस्य संमुखं प्रपद्येत । तस्माद्वैकुण्ठं न च पुनरागमनम् । सालोक्य-सारूप्य-सामीप्य-सायुज्यं गच्छति ; सायुज्यं गच्छति । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

— — — —

410

Sl. No. 2022 योगकुण्डल्युपनिषत् **Ms. No. B. 247/46**

Beginning :

ॐ सह नाववत्विति शान्तिः ।

पद्मज उवाच—

अमावास्या च प्रतिपत्पूर्णमासी च शङ्कर ।
अस्याः का वर्ण्यते संज्ञा एतदाख्याहि तत्त्वतः ॥

स आह—

प्रतिपद्दिनतोऽकाले अवावास्या तथैव च ।
पौर्णिमास्यां स्थिरीकुर्यात् स च पन्था हि नान्यथा ॥

End.

अशब्दमस्पर्शमरूपमव्ययं
तथा रसं नित्यमगन्धवच्च ।
अनाद्यनन्तं महतः परं ध्रुवं
तदेव शिष्यत्यमलं निरामयम् ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति योगकुण्डल्युपनिषदि तृतीयोऽध्यायः ॥

411

Sl. No. 2025 योगकुण्डल्युपनिषत् Ms. No. C. 2542/9

Beginning :

स ह नाववत्विति शान्तिः । हरिः ओम् ।
हेतुद्वयं हि चित्तस्य वासना च समीरणः ।
तयोर्विनष्ट एकस्मिंस्तद्द्वावपि विनश्यतः ॥ २ ॥
+ + + + +
एतेषां लक्षणं वक्ष्ये शृणु गौतम सादरम् ।
सुस्निग्धमधुराहारः चतुर्थांशविवर्जितः ॥ ३ ॥

End: :

अशब्दमस्पर्शमरूपमव्ययं
तथाऽरसं नित्यमगन्धवच्च यत् ।
अनाद्यनन्तं महतः परं ध्रुवं
तदेव शिष्यत्यमलं निरामयम् ॥

इत्युपनिषत् । सह नाववत्विति शान्तिः ॥

Colophon :

योगकुण्डल्युपनिषत् समाप्ता ॥

412

Sl. No. 2028 योगकुण्डल्युपनिषद्भाष्यम् Ms No. B. 487/2

Beginning

अखण्डब्रह्मसंयोग आत्मनो यत्र कथ्यते ।
सैषा व्याख्यास्यते योगकुण्डल्युपनिषत्परा ॥

संज्ञा अर्थः । रूढतरेति यावत् । अकाले परब्रह्मणि दिनतः दिनस्योत्पद्यमानत्वात् हेतोः प्रतिपदिति वस्तुसंशयात्मिका दृष्टिः ॥

End :

नन्वस्या उपनिषदः + + + प्रथमद्वितीयौ कुतः न व्याख्यातौ ? अत्रोच्यते– तयोर्हि अध्याययोरुक्तार्थाः + + + अन्यासु उपनिषत्सु उक्ताः । केवलहठयोगविषया मन्दाधिकार्युपयुक्ता स्पष्टार्थाश्च । अतः पिष्टपेषणादिवच्च तद्व्याख्यायामुपरतास्स्मः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु योगकुण्डल्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

413

Sl. No. 2030 योगचूडामण्युपनिषत् Ms. No. P. 3081/33

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ।

योगचूडामणिं वक्ष्ये योगिनां हितकाम्यया ।
कैवल्यसिद्धिदं गूढं सेवितं ब्रह्मवित्तमैः ॥

नित्यं शुद्धं बुद्धं निरञ्जनं निर्विकल्पं निरञ्जनं निराख्यातमनादिनिधनमेकं तुरीयं यद्भूतं भवद्भविष्यत्परिवर्तमानं सर्वदाऽनवच्छिन्नं परब्रह्म ॥

End :

हकारः परमेशस्स्यात् तत्पदश्चेति निश्चितम् ।
सकारो ध्यायते जन्तुः हकारो हि भवेद्ध्रुवम् ॥

इन्द्रियैर्बध्यते जीवो ह्यात्मा चैव न बध्यते ।
ममत्वेन भवेज्जीवो निर्मलत्वेन केवलः ॥

Colophon :

इति योगचूडामण्युपनिषत् समाप्ता ॥

414

Sl. No. 2034 **योगचूडामण्युपनिषत्** **Ms. No. C. 3282/16**

Beginning :

मूलाधारादिषट्चक्रसहस्रारोपरि स्थितम् ।
योगज्ञानमुख्यफलं रामचन्द्रपदं भजे ॥

ओं आप्यायन्त्विति शान्तिः ॥

योगिचूडामणिं वक्ष्ये योगिनां हितकाम्यया ।
कैवल्यसिद्धिदं गूढं सेवितं योगवित्तमैः ॥
आसनं प्राणसंरोधः प्रत्याहारश्च धारणी ।
ध्यानं समाधिरेतानि योगाङ्गानि भवन्ति हि ॥

End :

चरतां चक्षुरादीनां विषयेषु यथाक्रमम् ।
तत्प्रत्याहरणं तेषां प्रत्याहारस्स उच्यते ॥
यथा तृतीयकाले तु रविः प्रत्याहरेत्प्रभाम् ।
तृतीयांगस्थितो योगी विकारं मानसं हरेत् ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति योगचूडामण्युपनिषत् समाप्ता ॥

415

Sl. No. 2035 **योगचूडामण्युपनिषद्भाष्यम्** **Ms. No. B. 247/7**

Beginning :

आसनादिषडङ्गानि प्रोच्यन्ते यत्र योगिनाम् ।
हिताय क्रियते व्याख्या योगचूडामणिश्रुतेः ॥

नन्वयं षडङ्गयोगश्च परिच्छिन्नप्रत्यगात्मज्योतिर्विषयक एवावगम्यते ; + + कुतः ? + + परिच्छिन्नत्वदर्शनात् ; इति चेन्नायं दोषः ॥

End :

तस्मात्प्रत्याहारोपरितनामपि धारणां सम्यक् तदनुष्ठानपूर्वकं परित्यज्य ध्यानमथ तद्वत्समाधिश्चाचरेदित्यवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति योगचूडामण्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

416

Sl. No. 2038 योगतत्त्वोपनिषत् Ms. No. P. 1973/28

Beginning :

योगतत्त्वं प्रवक्ष्यामि योगिनां हितकाम्यया ।
यच्छ्रुत्वा च पठित्वा च सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥
विष्णुर्नाम महायोगी महाभूतो महातपाः ।
तत्त्वमार्गे यथा दीपो दृश्यते पुरुषोत्तमः ॥

End :

एवं द्वारेषु सर्वेषु वायुपूरितरेचितः ।
निषिद्धेन तु निर्वाते निर्जने निरुपद्रवे ।
निश्चितं चात्मभूतानां अरिष्टं योगसेवयोः ॥
अरिष्टं योगसेवयोरिति ॥

Colophon :

इत्यथर्वणवेदे योगतत्त्वोपनिषत् समाप्ता ॥

417

Sl. No. 2048 योगतत्त्वोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/4

Beginning :

परस्परविरुद्धे ते प्रोच्येते सिद्धिमुक्त्यपि ।
योगतत्त्वोपनिषदं व्याख्यास्ये तामिमां शुभाम् ॥

अत्र योगशिखोपनिषत्प्रोक्ताः श्लोका बहवो भवन्ति । प्रायेण तस्या अस्याश्च भेदाभावेऽपि वज्रोल्यादयः केचन सिद्धिविशेषा जीवन्मुक्तस्य स्वच्छन्दमरणादिविशेषार्थाश्च अवगम्यन्ते । तस्मात् एतद्व्याख्याऽवश्यकार्येति निश्चितम् ॥

End :

यद्यात्ममात्रेणावशिष्टमित्यनुक्तं ; तदा हठयोग्येव प्रकृत इति वक्तुं युक्तम् । तथोक्तत्वात्तु ज्ञानयोगी जीवन्मुक्त एव प्रकृत इति स्थितम् ॥

Colophon :

इत्यप्पय्यदीक्षिताचार्यकृतिषु योगतत्त्वोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

418

Sl. No. 2051 योगशिखोपनिषत् Ms. No C. 4136/7

Beginning :

सह नाववत्विति शान्तिः ॥

सर्वे जीवास्सुखैर्दुःखैर्मायाजालेन वेष्टिताः ।
तेषां मुक्तिः कथं .... कृपया वद शङ्कर ॥
सर्वसिद्धिकरं मार्गं मायाजालनिकृन्तनम् ।
जन्ममृत्युजराव्याधिनाशनं सुखदं वद ॥ इति ।

हिरण्यगर्भः पप्रच्छ स होवाच महेश्वरः ।
नानामार्गैस्तु दुष्प्रापं कैवल्यं परमं पदम् ।
सिद्धिमार्गेण लभते नान्यथा पद्मसम्भव ॥

End :

घटमध्ये यथा दीपो बाह्ये नैव प्रकाशते ।
भिन्ने तस्मिन् घटे चैव दीपज्वाला च भासते ॥
स्वकायं घटमित्युक्तं यथा जीवो हि तत्पदम् ।
गुरुवाक्यसमाभिन्ने ब्रह्मज्ञानं प्रकाशते ॥

कर्णधारं गुरुं प्राप्य तद्वाक्यं प्लववद्दृढम् ।
अभ्यासवासनाशक्त्या तरन्ति भवसागरम् ।।

इत्युपनिषत् । सह नाववत्विति शान्तिः ।।

Colophon :

पष्ठोऽध्यायः । योगशिखोपनिषत्समाप्ता ।।

419

Sl. No. 2055 **योगशिखोपनिषत्** **Ms. No. C. 3682/34**

Beginning :

योगज्ञाने यत्पदातिसाधनत्वेन विश्रुते ।
तत्त्रैपदब्रह्मतत्त्वं स्वमात्रमवशिष्यते ।।

ओं सह नाववत्विति शान्तिः ।।

सर्वे जीवाः सुखैर्दुःखैः मायाजालेन वेष्टिताः ।
तेषां मुक्तिः कथं देव कृपया वद शङ्कर ।।

\+ \+ \+

हिरण्यगर्भः पप्रच्छ स होवाच महेश्वरः ।
नानामार्गैस्तु दुष्प्रापं कैवल्यं परमं पदम् ।।
सिद्धिमार्गेण लभते नान्यथा पद्मसम्भव ।

End :

स्वकार्यं घटसिन्धुक्तं यथा जीवो हि तत्पदम् ।
गुरुवाक्यसमाभिन्ने ब्रह्मज्ञानं प्रकाशते ।।
कर्णम्धारं गुरुं प्राप्य तद्वाक्यं प्लववद्दृढम् ।
अभ्यासवासनाशक्त्या तरन्ति भवसागरम् ।।

इत्युपनिषत् ।।

Colophon :

पष्ठोऽध्यायः । इति योगशिखोपनिषत्समाप्ता ।।

420

Sl. No. 2056 **योगशिखोपनिषत्** Ms. No. P. 8556

Beginning :

अथ योगशिखां प्रवक्ष्यामि सर्वज्ञानेषु चोत्तमाम् ।
यदाऽनुध्यायते मन्त्रं गात्रकम्पोऽथ जायते ॥
आसनं पद्मकं वध्वा यच्चान्यदपि रोचते ।
नासिकाग्रे च दृष्टिं कुर्याद्धस्तपादौ तु संयतौ ॥

End :

जन्मान्तरसहस्रेषु यदा क्षीणानुकिल्बिषः ।
तदा पश्यति योगेन संसारोच्छेदनं महत् ॥
संसारोच्छेदनं महदिति ॥

Colophon :

योगशिखा समाप्ता ॥

421

Sl. No. 2058 **योगशिखोपनिषद्भाष्यत्** Ms. No. B. 247/24

Beginning :

सिद्धिमुक्तिप्रदौ मार्गौ प्रदर्श्येते यया स्फुटौ ।
व्याख्यास्ये तामिमां योगशिखोपनिषदं पराम् ॥

इहादौ सर्वेषां देवानां कथं मुक्तिरिति हिरण्यगर्भकर्तृकः सुतरामसङ्गतो भवति ; कुतः ? स्वार्थस्यैव प्रष्टव्यत्वात् + + । अत्रोच्यते—

हिरण्यगर्भस्य सम्यग्ज्ञानित्वान्न स्वार्थः कश्चित्प्रष्टव्योऽस्ति ॥

End :

एवं सर्वार्थसारोपदेशैः संसारार्णवतारकं + + गुरुं प्राप्य तद्वाक्यं + + दृढं विश्वस्य + + + अहं ब्रह्मास्मीत्यनुस्यूतशब्दानुविद्धसमाधियोगाभ्यासवासनाबलेन संसारसागरं तरन्तीति सर्वं समञ्जसतरमवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति षष्ठोऽध्यायः । इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु योगशिखोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

422

Sl. No. 2063 — रहस्योपनिषत् — Ms. No. A. 16/75

Beginning :

परमात्माऽद्वैतसत्यात्मा प्रत्यगानन्दचिद्घनः ।
आश्रये दक्षिणामूर्तिमवाङ्मनसगोचरम् ॥

अथातो रहस्योपनिषदो व्याख्यास्यामः– देवर्षयो ब्रह्माणं + + पप्रच्छुः– भगवन् अस्माकं रहस्योपनिषदमनुब्रूहीति ॥

End :

यो रहस्योपनिषदमधीते गुर्वनुग्रहात् ।
सर्वपापविनिर्मुक्तः साक्षात्कैवल्यमश्नुते ॥

साक्षात्कैवल्यमश्नुत इति ॥

Colophon :

इति रहस्यब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

423

Sl. No 2064 — रहस्योपनिषत् — Ms. No. B. 124/2

Beginning :

परमात्माऽद्वैतसत्यात्मा प्रत्यगानन्दचिद्घनः ।
आश्रये दक्षिणामूर्तिमवाङ्मनसगोचरम् ॥

अथातो रहस्योपनिषदो व्याख्यास्यामः– देवर्षयो ब्रह्माणं संपूज्य प्रणिपत्य पप्रच्छुः– भगवन् अस्माकं रहस्योपनिषदमनुब्रूहीति ॥

End :

तच्छ्रुत्वा सकलाकारं व्यासस्सत्यवतीसुतः ।
पुत्रेण सहितः प्रीत्या परानन्दमुपेयिवान् ॥
यो रहस्योपनिषदमधीते गुर्वनुग्रहात् ।
सर्वपापविनिर्मुक्तः साक्षात्कैवल्यमश्नुते ॥

Colophon :

रहस्यब्रह्मोपनिषत्समाप्ता ॥

424

Sl. No. 2068 **रहस्योपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/6

Beginning :

सर्ववेदान्तसारांशमहावाक्यार्थरूपकम् ।
रहस्योपनिषद्भाष्यमधीत्येहैव मुच्यते ॥

अथातो रहस्योपनिषदं व्याख्यास्याम इत्याषाया: अस्या: रहस्योपनिषद: देवर्षयो ब्रह्माण-मित्यादि सम्बन्ध: + + + एवमनुबन्धचतुष्टयमूह्यम् ॥

End :

इदानीमेतद्रहस्योपनिषदध्येतु: कैवल्यं फलमभिधाय उपनिषदमुपसंहरति— य इति । गुरूपदेशद्वारेण य इमां रहस्योपनिषदमधीते स साक्षादपरोक्षत: कैवल्यमश्नुते— प्राप्नोति । पुनरुक्तिरुपनिषत्परिसमाप्तिद्योतनार्था ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ रहस्योपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

425

Sl. No. 2070 **राजराजेश्वर्युपनिषत्** Ms. No. B. 330/1

Beginning :

ओं सह नाववतु + शान्ति: ॥

बिन्दुमध्ये स्थितं नादं लिङ्गं प्रत्यक्कलात्मकम् ।
त्रियम्बकसुखासीनं श्रीगुरुम गगनोपमम् ॥
अथर्वीयक्रियागुप्ता स्वानुभूतिप्रकाशयुक् ।
चक्षुर्मध्ये स्थितं गुह्यं अङ्गुष्ठं परमात्मकम् ॥

End :

ब्रह्म सूक्ष्मं रविं साक्षिं साक्षिसाक्षिनिरञ्जनम् ।
गुरोर्मुखेन ज्ञातव्यं अनायुत्युपलक्ष्यते ॥ (?)

Colophon :

इति राजराजेश्वर्युपनिषत्समाप्ता ॥

426

Sl. No. 2073 रामपूर्वतापनीयोपनिषत् Ms. No. P. 1541/2

Beginning :

ओं भद्रं कर्णेभिः + + शान्तिः ॥

चिन्मये दि × महाविष्णौ जाते दशरथे हरौ ।
रघोः कुलेऽखिलं × ति राजते यो म × स्थितः ॥
स राम इति लोकेषु विद्वद्भिः प्रकटीकृतः ।
राक्षसा येन मरणं यान्ति स्वोद्रेकतोऽथवा ॥

End:

तद्भक्ता ये लब्धकामाश्च भुक्त्वा तथा पादं परमं यान्ति × × च । इमा ऋचः सर्वकामार्थदाश्च ये ते पठ × × × × मला यान्ति मोक्षमेतत् पठन्त्यमला यान्ति मोक्षमित्यु × × ॥ भद्रं कर्णेभिः + शान्तिः ॥

Colophon :

इति पूर्वतापनीये आथर्वणे पारमहंस्ये पञ्चमः खण्डः ॥

427

Sl. No. 2090 रामपूर्वतापिन्युपनिषद्भाष्यम् Ms. No. P. 395/3

Beginning :

सत्यं सत्यतया हि यस्य निखिलं रज्जौ यथा कुण्डली
यस्यानन्दतया प्रपञ्चरचना सानन्दमुद्भ्राजते ।
यच्चिद्रूपतया चिदात्मकमिवाभाति प्रपञ्चातिगं
सत्यानन्दचिदात्मकं श्रुतिवचोगीतं भजे राघवम् ॥

+ + + +

आनन्दाख्यस्य रामोपनिषदि विरले साधु टीकां नवाख्याम् ॥

+ + + +

इह खलु सकलदुःखकाभलोपयोरन्यतरस्य पुरुषार्थत्वावग.... माह– केवलनिखिलदुःख जाल + + परिश्रान्तमनसां + + उभयविधस्यापि पुरुषार्थत्वानुपलम्भात् ॥

End :

वृष्या × × क्तहराद्वहरो(?)पनमितान्मुह्यन्नहं कोचिकां
कुर्वन्नन्दमिवांकगां वहति यो यस्मिन् स्थितोऽहर्निशम्।
तस्मिन् काशिपुरे पुरारिनिलयस्वर्गङ्गयालङ्कृते
टीकानन्दवनैर्वरा विरचिता रामादिका काशिका ॥

Colophon :

इति श्रीरामचन्द्रचरणानुगृही × × × परमहंस परिव्राजकाचार्यानन्दवनविरचितायां श्रीरामपूर्व[उत्तर]तापनीयटीकायां श्रीरामकाशिकायां पञ्चमोपनिषत् समाप्ता ॥

Extra information :

ग्रन्थान्ते–

यत्पदध्याननिर्धूतपापराशिः पुमान् भवेत्।
सम्पत्सारस्वतपदं तं वन्दे रघुनन्दनम् ॥

इति श्रीरामस्तुतिरूपमेकं पद्यं दृश्यते ॥

428

Sl. No. 2093 रामपूर्वतापिन्युपनिषद्भाष्यम् Ms. No. P. 2942/1

Beginning :

श्रीरामतापनीयेऽस्मिन्नज्ञातार्थपदाश्रया।
व्याख्योपक्रम्यतेऽत्यल्पकल्पनातीतसिद्धये ॥

चिन्मय इत्याद्या देवं स्तौति। स देवं पश्यति ; सोऽमृतत्वञ्च गच्छति ॥

End :

चिन्मय इत्याद्या ऋचो मुमुक्षुणा अवश्यं पठनीयेत्याह– इमानीति। ये पठन्ति त इति योजना। इति शब्दः पञ्चमोपनिषत्समाप्त्यर्थः। वीप्सा पूर्वतापनीसमाप्त्यर्था। ॐ तत्सत् ॥

Colophon:

इति श्रीश्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीगोविन्दभगवत्पाद × × श्रीरामनामयति-विरचितायां पदयोजनीयायां पूर्वतापिनी समाप्ता ॥ .

329

Sl. No. 2099 **रामपूर्वतापिन्युपनिषद्भाष्यम्** Ms. No B. 247/16

Beginning :

रामस्य ब्रह्मता यस्यां स्फुटमेवाभिधीयते।
निःश्रेयसकरीमेनां व्याख्यास्ये रामतापिनीम् ॥

ननु राक्षसमरणकर्तृत्वाद्रामस्य रामनामेत्यनुपपन्नमेतत– श्रुतियुक्त्यनुभवप्रमाणानुसारित्वात् + + + इत्यत आह– उपासकानां कार्यार्थं + + परब्रह्मणो रूपकल्पना ॥

End :

तस्मात् विजातीयप्रत्ययतिरस्कारपूर्वकदृश्यानुविद्धसमाध्यारूढः सद्यो मुमुक्षुः सजातीयप्रत्ययप्रवाहात्मकशब्दानुविद्धसमाधिमेव श्रीरामस्वरूपभजनं कुर्यादिति ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुदरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु श्रीरामपूर्वतापनीयोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

430

Sl. No. 2103 **रामरहस्योपनिषत्** Mss. No. B. 247/15

Beginning :

ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥
रहस्यं रामतपनं वासुदेवं च मुद्गलम् । + +
प्रह्लादाद्या विष्णुभक्ता हनूमन्तमथाब्रुवन् ॥
वायुपुत्र महाबाहो किं तत्त्वं ब्रह्मवादिनाम् । + +
+ + + कथय त्वं महाबल ।
हनूमान् होवाच– + + +
एतेषु चैव सर्वेषु तत्त्वं च ब्रह्मतारकम् ॥
राम एव परं ब्रह्म राम एव परं तपः ।
राम एव परं तत्त्वं श्रीरामो ब्रह्म तारकम् ॥

End :

द्विभुजं स्वर्णवर्णाभं रामसेवापरायणम् ।
मौञ्जीकौपीनसहितं मां ध्यायेद्रामसेवकम् ॥

इति ॥

Colophon :

इति रामरहस्योपनिषदि द्वितीयोऽध्यायः ॥

431

Sl. No. 2106 रामरहस्योपनिषत् Ms. No. C. 3682/24

Beginning :

कैवल्यश्रीस्वरूपेण राजमानं महोदयम् ।
प्रतियोगिविनिर्मुक्तं श्रीरामपदमाश्रये ॥

ओं भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥

रहस्यं रामतपनं वासुदेवञ्च मुद्गलम् ।
शाण्डिल्यं पैङ्गलं भिक्षु महच्छारीरकं शिखा ॥

\+ \+ \+ \+

एतेषु चैव सर्वेषु तत्त्वञ्च ब्रह्मतारकम् ।
राम एव परं ब्रह्म राम एव परं तपः ।
राम एव परं तत्त्वं श्रीरामो ब्रह्मतारकम् ॥

End .

स राममन्त्राणां कृतपुरश्चरणो रामचन्द्रो भवति । तदेतदृचाऽभ्युक्तम्–

सदा रामोऽहमस्मीति तत्त्वतः प्रवदन्ति ये ।
न ते संसारिणो नूनं राम एव न संशयः ॥

ओं सत्यमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति रामरहस्योपनिषत्समाप्ता ॥

432

Sl. No. 2109 **रामरहस्योपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/15

Beginning :

श्रीराममन्त्रः सर्वे च यस्यामेव समुद्धृताः ।
व्याख्यास्ये तामिमां रामरहस्योपनिषद्विरम् ॥

नन्विह श्रीरामो ब्रह्म तारकमित्युक्तम्– अत्र + + श्रीरामशब्दोऽनावश्यकः– महाविष्णोरवतारत्वेन साक्षात्तारकत्वासिद्धेरिति चेन्न । रामोऽस्मीत्यभेदोपासकस्य + + + साक्षात्तारकत्वं + + रामशब्दस्य च सुस्थितमिति ॥

End: :

तस्मात् सर्वज्ञे हनुमति आत्मप्रशंसाकर्तृत्वादिदोषो न गन्धमात्रोऽपि शङ्क्यः ॥

Colophon :

– – – – –

433

Sl. No. 2112 **रामाथर्वशिरउपनिषत्** Ms. No. C. 3765/3

Beginning :

सह नाववतु + + + विद्विषावहै । अथ पुरुषो ह वै श्रीरामोऽकामयत प्रजास्सृजेयेति । श्रीरामेण सर्वमिदं वितरति । श्रीरामेण सर्वं प्रकल्पितमिति । श्रीरामेण सर्वं प्रतिष्ठितमिति ॥

End:

श्रीरामः पितरो ऋषयश्चेति । श्रीरामश्चाश्विनौ देवा इति । श्रीरामः देवतिर्यङ्नरस्थावराणीति । श्रीरामः सहन्श्चेति । श्रीरामः सर्वभूतस्थ इति । श्रीरामः सर्वमेवेति श्रीरामरामेत्ये- × × × सह नाववतु + + + विद्विषावहै । + + शान्तिः ॥

Colophon :

– – – – – –

434

Sl. No. 2113 **रामायणोपनिषत्** Ms. No. P. 4591/2

Beginning :

श्रीमान् श्रीरामबाणस्सकलदुरितहा रामनामाङ्कितो यः
सादित्यान् दैत्यवर्गान् सुखयति सुतरां क्लेशयत्युग्रतेजाः ।
रक्षोविक्षोभदक्षः क्षतजपरिवृतो लक्षलक्षौघभक्षः
पक्षे राजन् सुपक्षो नतमुनिजनतारक्षको रक्षतां नः ॥
+ + + +
श्रीरामं च गुरून् नत्वा तेनैवेह प्रचोदितः ।
रामायणोपनिषदं विवशो विवृणोम्यहम् ॥

End:

इतीदमुक्त्वा विदितं महाबलं प्रशस्यमानः स्वकृतो महात्मा ।
समेत्य रामः प्रियया सलक्ष्मणस्सुखं सुखा × × नुबभूव राघवः ॥

विदितं सर्वैर्यथा भवति तथा अहो भक्तपक्ष × × भगवतः भक्तैरप्रार्थितमपि ब्रह्मादिदुर्लभमपि प्रयच्छतीति भक्तभाग्यमभिनन्दति ॥

Colophon :

इति भक्तिप्रकरणम् । इति रामायणोपनिषदि वैराग्यप्रकरणं सम्पूर्णम् ॥

435

Sl. No. 2114 **रामोत्तरतापिन्युपनिषत्** Ms. No. P. 667/3

Beginning :

ओम् । भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥
चिन्मयेऽस्मिन् महाविष्णौ जाते दशरथे हरौ ।
रघोः कुलेऽखिलं राति राजते यो महीस्थितः ॥
+ + +
राक्षसान् मर्त्यरूपेण राहुर्मनसिजं यथा ।
तथा सत्यस्य रामाख्या भुवि स्यादथ तत्त्वतः ॥

रमन्ते योगिनोऽनन्ते नित्यानन्दे चिदात्मनि ।
इति रामपदेनासौ परं ब्रह्माभिधीयते ॥

End :

अनेन सदृशो मन्त्रो जगत्स्वपि न विद्यते । +
सम्यगाराधितो रामः प्रसीदत्येव सत्वरः ।

तदेतदृचाऽभ्युक्तम्– तद्विष्णोः परमं पदं + + + विष्णोर्यत् परमं पदम् ॥

Colophon:

इति आथर्वणपारमहंस्ये रामोत्तरतापिन्युपनिषत् समाप्ता ॥

436

Sl. No. 2132 **रामोत्तरतापिन्युपनिषद्व्याख्या** Ms. No. P. 2942/2

Beginning :

एवं चिन्मय इत्यादिपञ्चोपनिषद्भिः मन्दाधिकारिणां सगुणोपासनं प्रपञ्चितम् । तेन शुद्ध-सत्वानां सांसारिकफलविरक्तानां त्यक्तसकलकर्मणां मुमुक्षूणां कृते निर्गुणप्रधानोत्तरतापनीयोपनिषदधुना प्रस्तूयते ॥

End :

स देवं पश्यति । सोऽमरत्वं च गच्छतीति देवं श्रीरामचन्द्रं अन्तर्बहिश्चानुभवति । + + + + ।

तस्मात्सर्वात्मना रामं भजेऽहं करुणाकरम् ।
रामो रामोऽहमस्मीति दृढबोधप्रसिद्धये ॥

Colophon :

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्गोविन्दानन्दभगवत्पाद × × श्रीरामनाम × × प्रकाशिकायां रामोपनिषत्पदयोजनायां उत्तरतापनीया समाप्ता ॥

437

Sl. No. 2137 **रामोपनिषत्** Ms. No. C. 4461

Beginning :

अथैनं प्रत्युवाच–

श्रीरामस्य मनुं काश्यां बीज × × पद्मपभध्वजः ।
मन्वन्तरसहस्रैस्तु जपहोमार्चनाविधिः ॥

ततः प्रसन्नो भगवान् श्रीरामः प्राह शङ्करम् ।
वृणीष्व यदभीष्टं ते ददामि परमेश्वर । + +

स होवाच श्रीरामः–

क्षेत्रेऽत्र तव देवेश यत्र कुत्रापि वा मृताः ।
क्रिमिकीटादयोऽप्याशु मुक्तास्सन्तु न चान्यथा । +

ओं यो वै रामचन्द्रः स भगवान् अद्वैतपरमानन्दात्मा यः परब्रह्म + + + तस्मै नमो नमः ॥

End :

तदेतदृचाभ्युक्तम्– ऋचो अक्षरे परमे व्योमन् । यस्मिन् देवा अधि विश्वे निषेदुः । यस्तं न वेद किमृचा करिष्यति । य इत्तद्विदुस्त इमे समासते । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः + + + स मुक्तो भवति स मुक्तो भवतीत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति श्रीरामोपनिषत् समाप्ता ॥

438

Sl. No. 2138 रामोपनिषत् Ms. No. B. 124/5

Beginning

अथ हैनं भरद्वाजः पप्रच्छ– याज्ञवल्क्यमुपसमेत्योवाच– श्रीराममन्त्रराजस्य माहात्म्यं नो-ब्रूहि भगवन्निति । स होवाच याज्ञवल्क्यः–

स्वप्रभः परमज्योतिः स्वानुभूत्यैकचिन्मयः ।
तदेतन्मन्त्रराजस्य मनोराद्याक्षरः स्मृतः ॥

End :

तदेतदृचाऽभ्युक्तम्– ऋचो अक्षरे परमे व्योमन् । + + + विष्णोर्यत्परमं + + + दिवीव चक्षुराततम् । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसस्समिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदम् । तत्सत् ॥

Colophon :

इत्याथर्वणपारमहंस्ये श्रीरामोपनिषत्समाप्ता ॥

439

Sl. No. 2139 रामोपनिषत् Ms. No. C. 3719

Beginning :

ओं अस्य श्रीअथर्वणीयरामातापनीयस्तोत्रमहामन्त्रस्य वसिष्ठो भगवान् ऋषिः ; श्रीरामचन्द्रो देवता ; + + + श्रीरामप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ॥

ॐ अथ पुरुषो ह वै श्रीरामोऽकामयत प्रजास्सृजेयेति । श्रीरामेण सर्वमिदं विभाति ॥

End :

श्रीरामः प्रत्यगात्मा परमात्मेति ; श्रीरामः पृथिव्यादिपञ्चभूतानि, + + + + श्रीरामे सर्वं प्रकल्तिमिति ; श्रीरामेत्येतद्ये जपंतीत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इत्याथर्वणरहस्ये देवदर्दनशाखायां (?) श्रीरामोपनिषत्समाप्ता ॥

440

Sl. No. 2140 रुद्रतापनीयोपनिषत् Ms. No. P. 8293/7

Beginning :

× पंयामि स्वेन तेजसा ततो देवा रुद्रं नापश्यंस्ते देवा रुद्रं ध्यायन्ति । ततो देवा ऊर्ध्वबाहव स्तुन्वन्ति ॥ १ ॥

ॐ यो ह वै रुद्रः स भगवान् भूर्भुवस्सुवर्यश्च ब्रह्मा तस्मै वै नमो नमः ॥ २ ॥

End:

शिव एको ध्येयः शिवङ्करः सर्वमन्यत्परित्यज्य । समाप्ताथर्वशिरसमेतामधीत्य द्विजो गर्भवासाद्विमुक्तो विमुच्यत इत्योगँ सत्यम् ॥

यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं यो वै वेदांश्च प्रहिणोति तस्मै ।
तं ह देवमात्मबुद्धिप्रकाशं मुमुक्षुर्वै शरणमहं प्रपद्ये ॥

Colophon :

इति रुद्रतापनीयः समाप्तः ॥

441

Sl, No. 2141 **रुद्रहृदयोपनिषत्** Mss. No. P. 5902/4

Beginning :

सह नाववत्विति शान्तिः ॥

प्रणम्य शिरसा पादौ शुको व्यासमुवाच ह ।
को देवः सर्वदेवेषु कस्मिन् देवाश्च सर्वशः ॥
कस्य शुश्रूषणान्नित्यं प्रीता देवा भवन्तु मे ।
तस्य तद्वचनं श्रुत्वा पिता प्रत्युवाच शुकम् ॥

श्रीवेदव्यास उवाच—

सर्वदेवात्मको रुद्रः सर्वदेवाः शिवात्मकाः ।
रुद्रस्य दक्षिणे पार्श्वे रविर्ब्रह्मा त्रयोऽग्नयः ॥

End :

रुद्रो गन्धः उमा पुष्पं तस्मै तस्यै नमो नमः ।
रुद्रो बीजमुमा पीठं तस्मै तस्यै नमो नमः ।
रुद्रो मोक्ष उमा सिद्धिः तस्मै तस्यै नमो नमः ।
सर्वदेवात्मकं रुद्रं नमस्कुर्यात्पृथक् पृथक् ॥
एभिर्मन्त्रपदैरेव नमस्कुर्यादीशपार्वती ।
यत्र यत्र भवेत्साध्यमिमं मन्त्रमुदीरयेत् ॥
ब्रह्महा जलमध्ये × सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

Colophon :

इति रुद्रहृदयोपनिषत् ॥

442

Sl. No. 2142 **रुद्रहृदयोपनिषत्** Mss. No. B. 247/45

Beginning :

ॐ सह नाववत्विति शान्तिः ॥

प्राणम्य शिरसा पादौ शुको व्यासमुवाच ह ।
को देवः सर्वदेवेषु कस्मिन् देवाश्च संश्रिताः ॥

कस्य शुश्रूषणान्नित्यं प्रीता देवा भवन्ति मे ।
तस्य तद्वचनं श्रुत्वा प्रत्युवाच पिता शुकम् ॥
सर्वदेवात्मको रुद्रः सर्वदेवाः शिवात्मकाः ।
रुद्रस्य दक्षिणे पार्श्वे रविर्ब्रह्मा त्रयोऽग्नयः ॥

End :

एवं रूपपरिज्ञानं यस्यास्ति परयोगिनः । + + × स यो ह वै तत्परमं ब्रह्म यो वेद वै मुनिः । ब्रह्मैव भवति स्वस्थः सच्चिदानन्दमात्रकः ॥ इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति रुद्रहृदयोपनिषत् समाप्ता ॥

End :

443

Sl. No. 2147 श्रीरुद्रहृदयोपनिषत् Ms. No. C. 3682/56

Beginning :

ॐ सह नाववत्विति शान्तिः ॥

हृदयं कुण्डली भस्म रुद्राक्षगणदर्शनम् ।
तारसारमहावाक्यपञ्चब्रह्माग्निहोत्रकम् ॥
प्रणम्य शिरसा पादौ शुको व्यासमुवाच ह ।
यद्ब्रह्मरुद्रहृदयं महाविद्याप्रकाशिनम् ॥ + +
को देवस्सर्ववेदेषु कस्मिन् देवाश्च सर्वशः ।
कस्य शुश्रूषणान्नित्यं प्रीता देवा भवन्तु मे ॥ + +

श्रीवेदव्यास उवाच--

सर्वदेवात्मको रुद्रः सर्वदेवाः शिवात्मकाः ।
रुद्रस्य दक्षिणे पार्श्वे रविर्ब्रह्मा त्रयोऽग्नयः ॥

End :

आकाशमेकं सम्पूर्णं कुत्रचिन्नैव गच्छति ।
तद्वत्स्वात्मपरिज्ञानी कुत्रचिन्नैव गच्छति ॥

स यो ह वै तत्परमं ब्रह्म यो वेद वै मुनिः ।
ब्रह्मैव भवति स्वस्थस्सच्चिदानन्दमात्रकः ।

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति श्रीरुद्रहृदयोपनिषत् समाप्ता ॥

444

Sl. No. 2148 **रुद्रहृदयोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/45

Beginning :

रुद्रोमात्मकता सर्वजगतो यत्र कथ्यते ।
व्याख्यास्यते तामिमामद्य श्रीरुद्रहृदयश्रुतिम् ॥

नन्विह सर्वाधिष्ठानमद्वन्द्वं + + इत्यारभ्य निर्विशेषपरब्रह्मात्मैक्यस्याप्यवधारितत्वे-नोत्तमाधिकारिविषयत्वावगमात् + + + सर्वदेवतान्तरैक्यस्य वा प्रतिपादनमनावश्यकमेव भवतीत्याशङ्कायामिदमुच्यते–

सर्वदेवैक्यज्ञानवत एव ब्रह्मात्मैक्यज्ञानाधिकारसम्भवादेतत्प्रतिपादनमुपक्रमे आवश्यकमेव ॥

End :

प्रेतसादृश्यं तु सर्वाशनविनिर्मुक्तस्य निष्प्रतियोगिकस्य निराकारब्रह्मण इति तत्रेह विवक्षि-तम् । तस्मात् श्रुत्युक्तं सर्वमनवद्यमवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति रुद्रहृदयोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

445

Sl. No. 2151 **रुद्राक्षजाबालोपनिषत्** Ms. No. P- 5592/43

Beginning

अथ कालाग्निरुद्रसर्वोपनिषत्सारं ब्रवीमीति । स होवाच– स मृत्युं जयति । भस्म स्वभ-क्तानां धृत एव मृत्युमपमृत्युं च मारयति । य आत्म × × दा बलदा यस्य विश्व उपासते प्रशिषं यस्य देवाध्यामृतं (?) यस्य मृत्युस्तस्मै देवाय हविषा विधेम ॥

End :

अथ कालाग्निरुद्रः प्रोवाच— स तु जप्त्वैव शुःचि पूतः कर्मणे भवति । द्वितयं जप्त्वा गणाधिपत्यमवाप्नोति । त्रितयं जप्त्वा दिवमेव प्रविशन्तों सत्ययों ॥ (?)

Colophon :

इत्यथर्वणे मुक्तिश्रुत्यभिधेये रुद्राक्षजाबालोपनिषत्समाप्ता ॥

446

Sl. No. 2152 **रुद्राक्षजाबालोपनिषत्** **Ms. No. P. 7345/1**

Beginning :

ॐ निःश्वसितमस्य वेदाः वीक्षितमस्य पञ्चभूतानि स्मितमेतस्य चराचरं अस्य च सुप्तं महाप्रळयः । षट्त्रिरङ्गैरुपेताय विविधैरव्ययैरपि शाश्वताय नमः ॥

End :

अथ कालाग्निरुद्रः प्रोवाच— तद्रुद्राक्षि वाग्विषयं कृतेति दशगोप्रदाने यत्फलमवाप्नोति तत्फलमश्नुते । स एष ज्योतिः रुद्राक्षिर्होवाच— एष सर्वेश्वरं तद्रुद्रा × × × ॥

Colophon :

— — — —

447

Sl. No. 2153 **रुद्राक्षोपनिषत्** **Ms. No. P. 667/1**

Beginning :

हरिः ओम् । अथ कुमारो भगवन्तं परमेश्वरं पप्रच्छ— अधीहि भगवन् । कथं रुद्राक्षोत्पत्तिः ? रुद्र उवाच— पुरा त्रिपुरदाहे निमीलिताक्षोऽहम् । तेभ्यो जलबिन्दवो भूमौ पतिताः । ते रुद्राक्षा जाताः ॥

End :

तेषां स्मरणमात्रेण दशदानसहस्रगोदानफलं लभते । धारणेन शिवेन सह मोदते । तद्धारणेन ब्रह्मगोघ्नसुरापानस्वर्णस्तेयगुरुतल्पगमनात्पूतो भवति । ओं ईशानस्सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥

Colophon :

— — —

448

Sl. No. 2154

रुद्राक्षोपनिषत्

Ms. No. P. 5184

Beginning :

अथ कस्मिन् रुद्रं भगवन्तं सनत्कुमारः पप्रच्छ । अधीहि भगवन् रुद्राक्षधारणविधिं ब्रूहीति होवाच ॥

End :

यत्र भुञ्जीत भस्मा × × ग्ङ्मू × × पि वा ।
यत्र बुद्धे महादेवः सपत्नीको वृषध्वजः ॥

स्मृतौ—

अभक्ष्यभक्षणं येषां भस्मधारणपूर्वकम् ।
तस्माद्भस्मैवं स्यान्मूलेनात्र विचारय ॥

Colophon :

— — — —

449

Sl. No. 2156

ललितोपनिषत्

Ms. No. P. 7550/20

Beginning :

सह नाववतु + + शान्तिः । हरिः ओम् । श्री गुरवः सर्वकारणभूता शक्तिः ; तेन नवरन्ध्ररूपो देहः । नवचक्ररूपं श्रीचक्रम् । वाराही पितृरूपा । कुरुकुल्ला बली माता देवता । पुरुषार्थाः सागराः ॥

End :

पञ्चदश नित्या एवं मुहूर्तत्रितयं मुहूर्तद्वितयं मुहूर्तमात्रं वा भावनं वा परो जीवन्मुक्तो भवति । स चैव शिवयोगीति गद्यते । कारिमतेनान्तः चक्रं भावना प्रतिपादिता । य एवं वेद इत्युपनिषत् । सह नाववतु + + + शान्तिः ॥

Colophon :

इति ललितोपनिषत् ।

450

Sl. No. 2157 | लिङ्गधारणोपनिषत् | Ms. No. P. 5717/5

Beginning :

ओं धर्मजिज्ञासा । ज्ञानं बुद्धिश्च । ज्ञानान्मोक्षकारणम् । मोक्षान्मुक्तिस्वरूपपंथाः । ब्रह्मज्ञानज्ञा बुद्धिश्च । लिङ्गैक्यं देह देहो लिङ्गं लिङ्गजीवेन आज्ञानाज्ञा बुद्धिश्च ॥

End :

संयुक्तं लिङ्गं मोक्षमेव भवत्येव । मोक्षमेव धारणं विन्द्यात् । उशन्तीव मातरं कुर्यात् । ओं तत्सवितुर्वरेति ॥

Colophon :

लिङ्गोपनिषत् समाप्ता ॥

451

Sl. No. 2158 | लिङ्गशरीरोपनिषत् | Ms. No. P. 8249

Beginning :

ओम् देवता ऋषयः सर्वे ब्रह्माणमिदमब्रुवन् ।
मृतस्य दीप्यते पिण्डं कथं गृह्णन्त्यचेतसः ॥
भिन्ने पञ्चात्मके देहे गते पञ्चसु पञ्चधा ।
हंसस्त्यक्त्वा गतो देहं कस्मिन् स्थाने व्यवस्थितः ॥

End :

दशमेन तु पिण्डेन भावानां प्लवनं तथा ।
पिण्डे पिण्डशरीरस्य पिण्डदानेन सम्भवः ॥

पिण्डदानेन सम्भव इति ॥

Colophon :

इत्यथर्ववेदे लिङ्गशरीरोपनिषत्समाप्ता ॥

452

Sl. No. 2160 **वज्रसूच्युपनिषत्** Ms No. P. 2380/29

Beginning :

वज्रसूचीं प्रवक्ष्यामि शास्त्रमज्ञानभेदनम् ।
दूषणं ज्ञानहीनानां भूषणं ज्ञानचक्षुषाम् ॥

ब्रह्मक्षत्रवैश्यशूद्रा इति चत्वारो वर्णाः । तेषां वर्णानां प्रधान इति × × × वचनादनन्तरूपं स्मृतिभिरप्युक्तम् । तत्र चोद्यमस्ति— को वा ब्राह्मणः + + + + इत्यष्टौ प्रश्नाः ॥

End :

एवमुक्तलक्षणो यस्स एव ब्राह्मण इति श्रुतिस्मृतीतिहासपुराणानामभिप्रायः । अन्यथा ब्राह्मण्यसिद्धिः नास्त्येव । सच्चिदानन्दमात्मानमद्वितीयं ब्रह्म भावयेत् । आत्मानं सच्चिदानन्दं ब्रह्म भावयेत् । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

— — — —

453

Sl. No. 2171 **वज्रसूच्युपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/8

Beginning :

यत्र प्रश्नाष्टकद्वारा ब्राह्मणत्वविनिर्णयः ।
वज्रसूच्यभिधामेनां व्याख्यास्ये श्रुतिमादरात् ॥

वज्रसूचीमिति । ब्रह्मज्ञानहीनानां दूषणं ज्ञानं, चक्षुर्येषां तेषां भूषणं– अज्ञानपर्वतस्य भेदनम् । अत एव शस्त्रं वज्रायुधमिव स्थितं + वज्रसूच्याख्योपनिषदमित्यर्थः । प्रवक्ष्यामि ॥

End :

सच्चिदानन्दांशभूतं प्रत्यगात्मानं सच्चिदानन्दांशभूताद्वितीयं ब्रह्म भावयेत् । अहं ब्रह्मास्मीत्यविच्छिन्नतैलधारान्यायेन अनवरतनिदिध्यासनं कुर्यादित्यर्थः । आत्मानं सच्चिदानन्दं ब्रह्म भावयेत् इत्यभ्यास उपनिषत्परिसमाप्तिद्योतनार्थः ॥

Colophon :

इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ वज्रसूच्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

454

Sl. No. 2174 वराहोपनिषत् Ms. No. P. 946/18

Beginning :

अस्य (?) श्रीवराहरूपिणं भगवन्तं प्रणम्य सनत्कुमारः पप्रच्छ— अधीहि भगवन् ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिं— किं द्रव्यं ? किं स्थानं ? + + फलमिति च । श्रीवराह उवाच— क्षीराब्धितः + + क्षीरखण्डान् वैनतेय आनीय सटाभिः द्विदळनश्वेतमृत्तिकाखण्डमुक्तिसाधिका भवन्ति ॥

End :

तत्पादाकृतय ऊर्ध्वपुण्ड्राः + + स्मृताः । फलं लब्ध्वा + + नारायणे मय्यचला भक्तिश्च वर्धते । संज्ञेन तद्विष्णोः परमं पदमित्याप्नोति । य एवं वेद । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

वराहोपनिषत् ॥

455

Sl. No. 2175 वराहोपनिषत् Ms. No. P. 1480/2

Beginning :

अथातः श्रीवराहरूपिणं भगवन्तं प्रणम्य सनत्कुमारः पप्रच्छ— ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिम् । किं द्रव्यम् ? कियत् स्थानम् ? का रेखा ? को मन्त्रः ? कः कर्ता ? किं फलं ? इति च ॥

End:

श्रीदेवी प्रथमं नाम द्वितीया अमृतोद्भवा ।
तृतीया कमला प्रोक्ता चतुर्थी शान्तरूपिणी ॥
पञ्चमी विष्णुपत्नी तु षष्ठी तु हरिवल्लभा ।
सप्तमा तु वरारोहा अष्टमा वैष्णवी तथा ॥
नवमा शार्ङ्गिणी प्रोक्ता दशमा देवि × × का ।
एकादशी तु लक्ष्मी च द्वादशी सुरसुन्दरी ॥

Colophon :

इति श्रीचूर्णध्यानम् ॥

456

Sl. No. 2176 **वराहोपनिषत्** Ms. No. P. 2803/1

Beginning :

सह नाववबतु + + शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ ओं अथातः श्रीवराहरूपिणं भगवन्तं प्रणम्य सनत्कुमारः पप्रच्छ– अधीहि भगवन् ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिं– किं द्रव्यं? का रेखा? + + इति च ॥

End :

ब्रह्मज्ञानं लब्ध्वा तद्विष्णोः परमं पदं प्राप्नोति ; न च पुनरावर्तते न च पुनरावर्तत इत्याह– भगवान् वराहरूपी । सह नाववतु + + शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Colophon :

— — — —

457

Sl. No. 2177 **वराहोपनिषत्** Ms No. C. 1512/2

Beginning

सह नाववत्विति शान्तिः । अथ ऋभुर्वै महामुनिः देवमानेन द्वादशवत्सरं तपश्चकार । तदवसाने वराहरूपी भगवान् प्रादुरभूत् । स होवाच– उत्तिष्ठोत्तिष्ठ ; वरं वृणीष्व इति । + + + तस्मै नमस्कृत्योवाच– + + ब्रह्मविद्यां ब्रूहीति । स होवाच–

चतुर्विंशतितत्त्वानि के चिदिच्छन्ति साधवः ।
केचिन् षट्त्रिंशत्तत्त्वानि केचित् षण्णवतीनि च ॥

End :

एतदुपनिषदं योऽधीते सोऽग्निपूतो भवति ; स वायुपूतो भवति ; सुरापानात्पूतो भवति ; स्वर्णस्तेयात्पूतो भवति ; स जीवन्मुक्तो भवति । तदेतदृचाऽभ्युक्तम्– तद्विष्णोः परमं पदं + + विष्णोर्यत्परमं पदमित्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति वराहोपनिषत् समाप्ता ॥

458

Sl. No. 2179 **वराहोपनिषद्भाष्यम्** (वराहमञ्जूषा) Ms. No. B. 497

Beginning :

ओमादौ सह नाववत्विति वरां शान्तिं पठित्वा ततः
श्रीमत्सुन्दरसद्गुरोः पदयुगं स्मृत्वा च नत्वाऽङ्घ्रकैः ।
वाराहोपनिद्वचांसि मधुराण्यात्मैक्यबोधीनि च
व्याख्यास्ये भगवान् प्रसीदतु शिवो वाराहमूर्तिर्हरिः ॥

\+ \+ \+

अथेति । अथ– साधनचतुष्टयसम्पत्त्यनन्तरं ऋभुनामको वैकारिकोऽपिकारार्थः ॥

End :

वराहव्याख्यानं यदि भुवि सकृद्वा + शृणोतीदं + स खलु मुक्तो भवति ।

\+ \+ \+

यद्वक्त्रामृतभानुनिस्सृतमहावाक्यामृतं प्रत्यहं
कर्णाभ्यामहमादरेण सुतरां पीत्वा कृतार्थोऽभवम् ।
एवं यत्कृपयैव साधु रचिता लोकोपकाराय च
व्याख्येयं गुरवे नमोऽस्तु सततं श्रीसुन्दरेशाय नः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पय्यदीक्षिताचार्यकृतौ वराहमञ्जूषायां पञ्चमोऽध्यायः । वराहोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

459

Sl. No. 2182 **वासुदेवोपनिषत्** Ms. No. P. 1682/15

Beginning :

नमस्कृत्य श्रीभगवन्तं नारदः सर्वेश्वरं वासुदेवं पप्रच्छ– अधीहि भगवन् ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिं द्रव्यमन्त्रस्थानानि मे ब्रूहीति । तं होवाच भगवान् + + वैकुण्ठस्थानादुत्पन्नं + + विष्णुचन्दनं + + मुक्तिसाधनं भवति ॥

End :

यस्त्वधीते वा स सर्वपातकेभ्यः पूतो भवति । + + तद्विष्णोः परमं पदं इत्येतद × × न्निर्वाणमनुशासनं वेदानुशासनं वेदानुशासनमिति ॥

Colophon :

वासुदेवोपनिषत्सम्पूर्णा ॥

460

Sl. No. 2183 **वासुदेवोपनिषत्** Ms. No. P. 3581/8

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति + शान्तिः ॥

नमस्कृत्य भगवान् नारदस्सर्वेश्वरं वासुदेवं पप्रच्छ– अधीहि भगवन् ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिं द्रव्यमन्त्रस्थानादिसहितं मे ब्रूहीति । तं होवाच भगवान् वासुदेवः । वैकुण्ठस्थानादुत्पन्नं + विष्णुचन्दनं + पीतवर्णं मुक्तिसाधनं भवति ॥

End :

यस्त्वेतदधीते वा स सर्वपातकेभ्यः पूतो भवति ; + + सर्वैर्देवैः पूज्यो भवति ; श्रीमन्नारायणे मय्यचञ्चला भक्तिश्च भवति ; स सम्यग्ज्ञानं लब्ध्वा विष्णुसायुज्यमाप्नुयात् ; न च पुनरावर्तते ; न च पुनरावर्तते ; इत्याह भगवान् वासुदेवः । यस्त्वेतद्वाऽधीते सोऽप्येवमेव भवत्यों सत्यम् ॥

Colophon :

श्रीवासुदेवोपनिषत् समाप्ता ॥

461

Sl. No. 2186 **वासुदेवोपनिषत्** Ms. No. B. 309/2

Beginning :

ओम् । शेषो ह वै वासुदेवात् सङ्कर्षणो जीवो नाम आसीन् । सोऽकामयत ; प्रजाः सृजेयेति । ततः प्रद्युम्नसंज्ञं मन आसीत् । तस्मादहङ्कारणमनिरुद्धः । ततो हिरण्यगर्भोऽजायत । + + तस्माच्छेषादेव सर्वाणि समुत्पद्यन्ते ॥

End :

तदेतद्विवाधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति । + + + + तदेतदुपनिषद्वां रहस्यम् । तदेतदधीयानस्सर्वक्रतुफलं लभते ; शान्तिमेति ; मनश्शुद्धिमेति ; सर्वतीर्थफलं लभते । य एवं वेदेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति वासुदेवोपनिषत् समाप्ता ॥

462

Sl. No. 2189 वासुदेवोपनिषत् **Ms. No. C. 461/55**

Begi ning :

ऊर्ध्वपुण्ड्रधारणविधिः— भद्रं कर्णेभिः + + शान्तिः ॥

अथाश्वलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं परिसमेत्योवाच— अधीहि भगवन् ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिं द्रव्यमन्त्रस्थानसहितं मे ब्रूहीति । तगँ होवाच + + वासुदेवः— + + विष्णुचन्दनं ममाङ्गे प्रतिदिनमालिप्तम् गोपीभिः प्रक्षालनात् गोपीचन्दनमाख्यातम् ॥

End :

दण्डाकारे ललाटे तु पद्माकारं तु वक्षसि ।
वेणुपत्राकृतिर्बाह्वोरन्ये दीपाकृति न्यसेत् ॥

Colophon :

इति वासुदेवोपनिषत् समाप्ता ॥

463

Sl. No. 2193 वासुदेवोपनिषद्भाष्यम् **Ms. No. B 247/17**

Beginning :

ऊर्ध्वपुण्ड्रविधिर्यस्यां प्राधान्येन प्रदर्श्यते ।
वासुदेवोपनिषदं व्याख्यास्ये तामिमां शुभाम् ॥

इह ब्राह्मणेषु केचित्स्मार्ताः गोपीचन्दनोर्ध्वपुण्ड्रमचक्रसंयुक्तं दधते । अन्ये तु माध्वाः चक्रसंयुक्तं दधते । अनयोऽस्तु द्वितीयस्यैवानुष्ठानस्य श्रुतिप्रामाण्यं दृश्यते ॥

End:

ननु ब्रह्मरन्ध्रादिषु स्थानेषु गोपीचन्दनमालिप्य + + परमात्मनो ध्येयत्वमभिहितम् ; + + बाहुमूलादिषु + + न परमात्मावस्थानं + + उच्यते ; अतस्तत्र गोपी-चन्दनालेपनमावश्यकमिति चेन्न ; + + + बाह्वादिष्ववयवेषु सगुणदेवतानां विद्यमानत्व-प्रसिद्धेः । तत्तद्देवताप्रसादसिध्यर्थकतत्तद्ध्यानकर्मणा तत्तत्स्थानगोपीचन्दनधारणपूर्वकत्वमावश्यक-मित्यवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति वासुदेवोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

464

Sl. No. 2196 **विश्राम्योपनिषत्** Ms. No. C. 3780/8

Beginning :

ओं पूर्वदले श्वेतवर्णं यथा विश्राम्यते नरः ।
तदा धैर्यमुदारं च मन्दबुद्धिर्मतिर्भवेत् ॥
ओं आग्नेयदले रक्तवर्णं यदा विश्राम्यते नरः ।
तदा निद्रालस्यं च मन्दबुद्धिर्मतिर्भवेत ॥

End: :

ओं मध्यमदले स्फटिकवर्णं यदा विश्राम्यते नरः ।
तदा सर्वगुणज्ञानं चैतन्यं च मतिर्भवेत् ॥
यस्य स्मरणमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
यः पठेच्च सदा भक्त्या स याति परमां गतिम् ॥

Colophon :

इति श्रीविश्राम्योपनिषत्समाप्ता ॥

465

Sl. No. 2197 **वीरतापिन्युपनिषत्** Ms. No. P. 5795/4

Beginning :

वीरतापिनीद्वाविंशत्यनुवाकप्रारम्भः— अथ हैनां ब्रह्मरन्ध्रे स्फुरन्तीं यशसा द्वाविंशत्यक्षरीं वर्गाद्यमेलनरूपां सेन्दुवह्निरितिप्रियामकारीं ब्रह्मरूपां तत्रयं प्रबोधयन्तीं + + तद्वेत्ता वाक्-पटुर्भवति ; + + स्वच्छन्दं सर्वशक्तिरीश्वरो भवति ॥

End :

तं पुरुषमनुसरन्त्यङ्गना + + धनं बहुपुत्रं पार्वति स्वयं वै रुद्रोग्रतेजो ब्रह्मवर्चसीरता-नन्देन रिपून् कालगृह्यं नयति जीवन्मुक्तः चिरं प्रतिजन्म साधुर्भक्तो भवत्यलं निधीशो विद्वान् ब्रह्मवर्चसीत्युपनिषत् । य एवं वेद ॥ ३२ ॥

Colophon:

इति श्यामानुवाकश्रीद्वाविंशत्यक्षर्यां द्वाविंशत् । इति श्रीवीरतापिन्यां श्यामानुवाकः सम्पूर्णः ॥

466

Sl. No. 2198 **वृद्धजाबालोपनिषत्** **Ms. No. B. 915/5**

Beginning :

स पुनस्तं होवाच– कानि षट्त्रिंशत्तत्त्वानीति । स तस्मा आह– शिवशक्तिसदाशिव-ईश्वरशुद्धविद्यैतानि शुद्धानि पञ्च तत्त्वानि । माया कालो नियतिकलाविद्यारागाः पुरुष इति शुद्धाशुद्धानि सप्त तत्त्वानि । ततः प्रकृतिः प्रकृतेर्गुणत्रयं, गुणत्रयान्नामरूपक्रियास्पन्दाः, परस्परभिन्ना धरण्यादीनि षट् तत्त्वानि ॥

End :

य एनां वृद्धजाबालोनिं(?) पदमर्चयति स सर्वदेवार्चको भवति; स शिवार्चको भवति ; स सर्वपापविनिर्मुक्तो भवति ; शिवस्वरूपमेति ; शिवस्वरूपमेतीति ॥ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥

Colophon :

इति वृद्धजाबालोपनिषत् समाप्ता ॥

467

Sl. No. 2199 **वेदान्तसारोपनिषत्** **Ms. No. P. 7635/7**

Beginning :

ओं शं नो मित्रः शं वरुणः । + + अथाश्वलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं परिसमेत्योवाच– विमुक्तं सद्योमुक्तिकरं ब्रूहीति । स होवाच याज्ञवल्क्यः– परमेष्ठी शिवोऽद्वैत-श्चतुर्थः शान्तस्स एव ध्येयः ; स एव पूज्यः ॥

End :

वेदान्तसारसर्वस्वं यो जानाति स ईश्वरः ।
....व्याचरति सर्वेशः साम्बमूर्तिस्सनातनः ॥

इत्यों सत्यमित्युपनिषत् । शं नो मित्रः शं + + शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Colophon :

— — — — — —

468

Sl. No. 2205 **शाठ्यायनीयोपनिषत्** Ms. No. P. 3581/37

Beginning :

पूर्णमद इति शान्तिः ॥

स वा इदमग्रे समासीन्नेव सदासीदिव इदमग्रे नेवासीत्तद्धत्तेन्मनस(?) एवासः ॥ १ ॥

तस्मादेतदृषिणाभ्युक्तं नासदासीत्तदासीत्तदानिमीति नेव हि सन्मानो नेवासत् (?) ॥ २ ॥

End :

एतं बहुवैश्वानरं वेदापपुनर्मृत्युं जयति सर्वमायुरेत्यात्मा त्वेष वैश्वानरस्यात्मा त्वाहास्यद्यदि हा नागमिष्य इति आत्मा ते विदितो भविष्यद्यदि नागमिष्य इति वा × × × × × × × × × × × × × × अथ होवाच बुद्धि अमाक्तराश्च वैय्याप्रपद्यकं त्वं वैश्वानरं वेद्धेति वायमेव (?) × × ×

Colophon :

— — — — —

469

Sl. No. 2206 **शाठ्यायनीयोपनिषत्** Ms. No. B. 247/51

Beginning :

ओं पूर्णमद इति शान्तिः ॥

मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः ।
बन्धाय विषयासक्तं मुक्त्यै निर्विषयं स्मृतम् ॥

\+ \+ \+

अथ ह यत्परं ब्रह्म सनातनं श्रोत्रिया + + अधीयुः ।
शान्तो दान्त उपरतस्तितिक्षुः योऽनूचानो ह्यभिज्ञः समानः ।
त्यक्तैषणो ह्यनृणस्तं विदित्वा मौनी वसेदाश्रमे यत्र कुत्र ।।

End :

तदेतदृचाभ्युक्तम्–

\+ \+ \+ \+

यस्य देवे परा भक्तिः यथा देवे तथा गुरौ ।
स ब्रह्मवित्परं प्रेयादिति वेदानुशासनम् ।।

Colophon :

इति शाट्यायनीयोपनिषत् समाप्ता ।।

470

Sl. No. 2210 शाट्यायनीयोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. B. 247/51

Beginning :

यस्यां त्रिदण्डसन्यासः प्रोच्यते मोक्षसाधनम् ।
शाट्यायनीयोपनिषत्सेयं व्याख्यास्यतेऽधुना ।।

अत्र खलु अत्राश्रमं चरमं संप्रविश्येत्युक्ते त्रिदण्डादिपञ्चमात्रभरणं यावदायुषं विधीयते ।।

End:

यस्येति । यस्य प्राक् गुरूपसरणाद्देवे सगुणेश्वरे परा भक्तिर्यथास्ति गुरौ भवेद्यदि स सप्रतियोगिकब्रह्मापरोक्षज्ञानी प्रारब्धक्षये परं निष्प्रतियोगिकं ब्रह्म प्रेयात् ; ब्रह्मविदाप्नोति परमिति श्रुत्यन्तरात् ।।

Colophon :

इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतिषु शाट्यायनीयोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ।।

471

Sl. No. 2213 **शाण्डिल्योपनिषत्** Ms. No. P. 4136/2

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । शाण्डिल्यो ह वा अथर्वाणं पप्रच्छ– आत्मलाभोपायभूतमष्टाङ्गयोगमनुब्रूहीति । स होवाच अथर्वा– यमनियमासनप्राणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाधयोऽष्टाङ्गानि । तत्र दश यमाः । + + + द्विप्रकारं ध्यानम् । समाधिस्त्वेकरूपः ॥

End :

अथ कस्मादुच्यते महेश्वर इति । यस्मान्महत ईशशब्दध्वन्या चात्मशक्त्या तस्मादुच्यते महेश्वर इति । + + + । स ब्रह्मविद्भवति ॥

एवं यस्सततं ध्यायेत् देवदेवं सनातनम् ।
स मुक्तस्सर्वपापेभ्यो निश्रेयसमवाप्नुयात् ॥

इत्यों सत्यमित्युपनिषत् । भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥

Colophon :

तृतीयोऽध्यायः । इति शाण्डिल्योपनिषत् समाप्ता ॥

472

Sl. No. 2218 **शाण्डिल्योपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/19

Beginning :

अष्टाङ्गयोगो यत्रोक्तः सद्यो मुक्त्यैकसाधनम् ।
शाण्डिल्योपनिषत्त्वेषा मुक्त्यै व्याख्यास्यतेऽधुना ॥

अत्र यमादीनां सप्ताङ्गानां तत्तद्भेदसङ्ख्यावचनानीव समाधेरप्यष्टमस्याङ्गस्य तद्भेदसङ्ख्यावचनं विना समाधिस्त्वेकरूप इति यदुक्तं तन्न युक्तम् । + + अत उच्यते– समाधेः षड्विधत्वे + निर्विकल्पकसमाधेरेकरूपताया एव सर्वत्र सद्भावात् + + + न दोषः ॥

End :

अथ यो ह वै विद्वैनं परमुपास्ते सोऽहमिति स ब्रह्मविद्भवतीति निष्कळब्रह्मज्ञानोदयानन्तरं तदुपास्तेरवधारितत्वादिति सर्वं समञ्जसमवगन्तव्यम् ॥

Colophon:

इति शाण्डिल्योपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

473

Sl. No. 2222 शारीरोपनिषत् Ms. No. P. 1682/7

Beginning :

अथातः पृथिव्यादिभूतानां समवायं शरीरं यत् कठिनं सा पृथिवी ; यद्द्रवं तदापः ; यदुष्णं तत्तेजः ; यत्स × × × स वायुः ; यत्सुषिरं तदाकाशं ; श्रोत्रादीनि ज्ञानेन्द्रियाणि + + पृथिव्यादिमहाभूतेषु क्रमेणोत्पन्नाः ॥

End :

शब्दस्पर्शं च रूपं च रसोगन्धस्तथैव च ।
त्रयोविंशतिरेतानि तत्त्वानि प्राकृतानि तु ॥
चतुर्विंशति × × × × × × पुरुषः परः ॥

Colophon :

इति शारीरोपनिषत समाप्ता ॥

474

Sl. No. 2236 शारीरकोपनिषद्भाष्यम् MS. No. B. 247/23

Beginning :

यस्यां शरीरतत्त्वानि प्रोच्यन्ते सङ्ग्रहेण वै ।
शारीरकोपनिषदं व्याख्यास्ये तामिमामिह ॥

ननु + + अन्तःकरणचतुष्टयमत्रोक्तम् ; अन्यत्र त्वन्तःकरणेन पञ्चाभिधीयन्ते ; + इति चेदत्रोच्यते— बाढमेतत् ॥

End :

क्षेत्रज्ञं– जीवात्मानं मां– अस्मत्प्रत्ययगोचरपरमात्माभिन्नं विद्धीत्यनन्तरविशेषणत्वेन प्रागवस्थायां जीवत्वं क्षेत्रज्ञशब्देन सिद्धमित्यवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति शारीरकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

475

Sl. No. 2240 **शिवतत्त्वोपनिषत्** Ms. No. P. 114/6

Beginning :

ब्रह्मावर्ते महाभाण्डीरवटमूले महासत्राय समेता महर्षयः शौनकादयस्ते समेता यज्ञत्वदीक्षासवो (?) मार्कण्डेयं चिरजीविनमुपेत्य पप्रच्छुः– केन त्वं चिरजीव्यसि ? + + स होवाच– परमशिततत्त्वज्ञानम् ॥

End :

य इमां परमरहस्यशिवतत्वविद्याभूतामधीते स सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति ; कैवल्यमनुभवति; कैवल्यमनुभवति ॥

Colophon :

इत्यथर्वणवेदे कावजेयशाखायां परमरहस्यशिवतत्वोपनिषत् समाप्ता ॥

476

Sl. No. 224 **शिवसङ्कल्पोपनिषत्** Ms. No. P.4146/64

Beginning :

येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत् परिगृहीतममृतेन सर्वम् ।
येत यज्ञस्तायते सप्तहोता तन्मे मनश्शिवसङ्कल्पमस्तु ॥
येन कर्माणि पूर्वे मनीषिणः यज्ञे कृण्वन्ति विदधे सुधीराः ।
यदपूर्वं क्षमन्तः प्रजानां तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥

End :

गन्धद्वारां + श्रियं तन्मे मनः + स्तु ।
यो रुद्रो अग्नौ + विवेश तन्मे + स्तु ॥
य इदं शिवसङ्कल्पं सदा ध्यायन्ति ब्राह्मणाः ।
ते परं मोक्षं गमिष्यन्ति तन्मे मनश्शिवसंकल्पमस्तु ॥

Colophon :

— — —

477

Sl. No. 2248 शुकरहस्योपनिषत् Ms. No. C. 2542/23

Beginning :

ओं सह नाववत्विति शान्तिः ॥ ओं, अथातो रहस्योपनिषदं व्याख्यास्यामो देवर्षयो ब्रह्माणं सम्पूज्य प्रणिपत्य पप्रच्छुः— भगवन्नस्माकं रहस्योपनिषदं ब्रूहीति । सोऽब्रवीत्—

साधु साधु महाप्राज्ञ शुक ज्ञाननिधे मुने ।
रहस्योपनिषन्नाम्ना सषडङ्गमिहोच्यते ॥

End :

यो रहस्योपनिषदमधीते गुर्वनुग्रहात् ।
सर्वपापविनिर्मुक्तः साक्षात्कैवल्यमश्नुते ॥

साक्षात्कैवल्यमश्नुत इत्युपनिषत् । सह नाववत्विति शान्तिः ॥

Colophon :

इति शुकरहस्योपनिषत्समाप्ता ॥

478

Sl. No. 2249 श्रीचक्रोद्धाररहस्योपनिषत् Ms. No. B. 677

Beginning :

भद्रं कर्णेभिः + + दधातु । सह नाववतु + + शान्तिः । सर्वकारण भूता शक्तिः ॥ १ ॥ तेन नवरन्ध्ररूपो देहः ॥ २ ॥ नवशक्तिरूपं श्रीचक्रम् ॥ ३ ॥ वाराहीपितरूपम् ॥ ४ ॥ कुरुकुल्ला वरदेवता माता ॥ ५ ॥

End :

एतत्तु शिवयोगिनाऽऽराध्यते ॥ ६३ ॥ कादितोऽग्नेर्भाविना प्रतिपद्यतेत्युपनिषत् ॥ ६४ ॥
सह नाववतु + इति शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Colophon :

— — — —

479

Sl. No. 2250 **श्रीविद्योपनिषत्** Mss. No. P. 5795/5

Beginning :

ॐ भद्रं कर्णेभिः + दधातु ॥

ओं मनुं चन्द्र-कुबेरश्च लोपामुद्रा च मन्मथम् ।
अगस्त्यं नन्दिकेशश्च सूर्यो विष्णुश्च षण्मुखः ॥
शिवो दूर्वासकं चैव प्रस्तारः परिकीर्तितः ।
अष्टादशमहाविद्योपासकास्ते प्रकीर्तिताः ॥

End :

इमां नूतनायां प्रतिमायां जप्त्वा देवता सान्निध्यं भवति ; प्राणप्रतिष्ठायां जप्त्वा प्राणान् प्रतिष्ठापयति ; भौमाश्विन्यां महादेवीसन्निधौ जप्त्वा महामृत्युं तरति । य एवं वेदेत्युपनिषत् । भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥

Colophon :

— — —

480

Sl. No. 2251 **श्रीविद्योत्तरतापनीयोपनिषत्** Ms.No. A 2502/5

Beginning :

अथ श्रीविद्या × × राम्नायमुपनि × × ते । ब्रह्मचारिणे शान्ताय गुरुभक्ताय यथा × × द्या मनुः कस्मिन् उद्भवस्त्वत्स्वरूपं ब्रूहीति । स होवाच ह शृणु सोम्य– ब्रह्मवाचकस्तु प्रणवो वर्तते ॥

End :

तस्मात् मन्त्रोप + + ताः शक्तयो घटः कलशः कुम्भः इत्येकार्थवाचकाः इव मन्त्रो देवा + + + रित्येका + + च च + + स्त्वेकवारमन्त्रादित + + धानेति बुध्वा पुरुषार्थवान् भवेदिति मदीय + + डः ॥

Colophon :

— — — — —

481

Sl. No. 2252 **श्रीविद्योत्तरतापनीयोपनिषत्** **Ms. No. C. 3424/23**

Beginning :

हरिः ॐ अथ श्रीविद्यामनोः आम्नायस्वरूपं उपदिश्यते— ब्रह्मचारिणे शान्ताय गुरुभक्ताय यथा विद्यामनुः कस्मिन्नुद्भवः तत्स्वरूपं ब्रूहीति होवाच। शृणु सौम्य— ब्रह्मोवाच— कस्तु प्रणवो वर्तते स पुरा प्रपञ्चाधिष्ठानविद्यासहितत्रिमात्रोपहितः ॥

End .

अतस्तस्मात् मन्त्रोपहिताः शक्तयः घटः कलश इति एकार्थवाचकाः। इह मन्त्रो देवता गुरुश्चात्र एकार्थवाचकास्त्वेतासां मन्त्राणां तथाविधानि बुध्वा पुरुषार्थवान् भवेत्। य एवं वेद इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इत्युत्तरतापनीये तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ समाप्तेयं त्रिपुरातापनीयोपनिषत् ॥

482

Sl. No. 2253 **श्रुतिरहस्योपनिषत्** **Ms. No. P. 7635/13**

Beginning :

ॐ अथ हैनं हिरण्यगर्भं नारदः परिसमेत्योवाच— अधीहि भगवन् मह्यं ; कः पूज्योय-मुपासन्ते श्रुतय इति। तं होवाच भगवान् हिरण्यगर्भः—

यदा तमस्तन्न दिवा न रात्रिः न सन्न चासच्छिव एव केवलः ।
तदक्षरं तत्सवितुर्वरेण्यं प्रज्ञा च तस्मात्प्रसृता पुराणी ॥

End :

यः शतसहस्रगायत्रीरुद्रीयमधीते (?) + + ब्रह्महत्यादिपरिमुक्तो भवति स सर्वदा सर्वसेव्यो भवति।

अनेन ज्ञानमाप्नोति दुःखसंसारनाशनम् ।
तस्मादेवं विदित्वैवं शिवमायान्ति साम्प्रतम् ॥

शिवमाप्नोति साम्प्रतमिति । ओं सत्यमित्युपनिषत् ॥

Colophon:

श्रुतिरहस्योपनिषत्समाप्ता ॥

483

Sl. No. 2256 श्वेतमृत्स्नोपनिषत् Ms. No. B. 123/4

Beginning :

अथ प्रणिपत्य नारदो ब्रह्माणमन्वयुङ्क्त अधीहि भगवो मे किं पवित्राणां पवित्रं ? केन वा कर्माणि सफलानि ? दुश्चरं तपो मर्त्यानां केन सुकरेणामृतत्वमिति । स होवाच– + + शृणु भो पवित्रं + यद्विष्णुक्षेत्रं तत्र मृत्स्नां श्वेतामुद्धृताऽसीत्युद्धरेत् ॥

End :

अयमूर्ध्वपुंड्रविधिः । एवं विदित्वा यो धारयति स वैदिको भवति; स सर्वकर्मार्हो भवति; एतेन तेजस्वी वर्चस्वी ब्रह्मवर्चस्वी भवति; कायकात्पातकात्पूतो भवति; स विष्णुसायुज्य-माप्नोति; एवं वेदेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति श्वेतमृत्स्नोपनिषत् ॥

484

Sl. No. 2257 श्वेताश्वतरोपनिषत् Ms. No. P. 1973/4

Beginning :

× × × × × दन्ति–

किं कारणं ब्रह्म कुतस्स्म जाता जीवाम केन क च सम्प्रतिष्ठाः ।
अधिष्ठिताः केन सुखेतरेषु वर्तामहे ब्रह्मविदो व्यवस्थाम् ॥

End:

यस्य देवे परा भक्तिः यथा देवे तथा गुरौ ।
तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते महात्मनः ॥

Colophon:

इति श्वेताश्वतरोपनिषदि षष्ठोऽध्यायः । समाप्ता चोपनिषत् ॥

485

Sl. No. 2256 श्वेताश्वतरोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. P. 3474/2

Beginning :

ब्रह्मवादिनो वदन्तीत्यादिः श्वेताश्वतराणां मन्त्रोपनिषत्। तस्या अल्पग्रन्था वृत्तिरारभ्यते– ब्रह्मवादिनः– ब्रह्मवादनशीलाः सर्वे सम्भूय वदन्ति– किं कारणम् + इति ॥

End :

अमृतस्य– अमृतत्वस्य, मोक्षस्य प्राप्तये सेतुरिव सेतुः संसारमहोदधेस्तारणोपायत्वात् तं अमृतस्य परं सेतुं दग्धेन्धन × × × तमेव विदित्वा मुच्यते नान्येनेति । तत्राह– यथा चर्मवदाकाशं– यथा चर्म संकोचयिष्यति + + तेनेत्यादिलक्षणं अशनायाद्यसंस्पृष्टमनुदितानस्तमितज्ञानात्मनाऽवस्थितं + पूर्णानन्दो भवतीत्यर्थः । + ज्ञाननिर्धूतकल्मषा इति ॥

Colophon :

इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्करभगवत्पादप्रणीते श्वेताश्वतरोपनिषद्भाष्ये षष्ठोऽध्यायः ॥

486

Sl. No. 2278 श्वेताश्वतरोपनिषद्भाष्यम् Ms No. A. 166/8

Beginning :

यत्र कारणसद्ब्रह्मसम्यग्दर्शनमुच्यते ।
श्वेताश्वतरसंज्ञायाः श्रुतेः भाष्यं विरच्यते ॥

ब्रह्मवादिन इति । निर्गुणब्रह्मवदनशीलाः परमर्षयो वदन्ति– अन्योन्यभाषणात्मकं मननरूपं वादं कुर्वन्तीत्यर्थः ॥

End :

यदुक्तं पापेषु प्रक्षीणेष्वित्यादि तत्प्रत्युच्यते— न हि कस्य चिदपि पापक्षये सति ब्रह्मात्मैक्यापरोक्षज्ञानं भवितुमर्हति ; परोक्षज्ञानमात्रोदयाभ्युपगमात् । तदपि सामान्यमेव + + + आचार्यवान् पुरुषो वेदेति श्रुत्यन्तरञ्च भवति । तस्मात् अलमतिप्रसङ्गेन ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ श्वेताश्वतरोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

487

Sl, No. 2280 श्वेताश्वतरोपनिषद्व्याख्या (दीपिका) Ms. No. P. 8633

Beginning :

हरिपादाम्बुजध्याननिर्मलीकृतचेतसा ।
वाधूलवरदाचार्यकृपालब्धोपलब्धिना ॥ १ ॥
श्रीमन्नारायणाख्येन श्रीवत्सकुलजन्मना ।
श्वेताश्वतरमन्त्रोपनिषदर्थः प्रकाश्यते ॥ २ ॥

एषा चोपनिषत् सर्वब्रह्मविद्योपकारिणी तत्तद्विद्योक्तधर्माणां सर्वेषां मन्त्रदर्शनात् अतः प्रथमं जगज्जन्मादिकारणविषयिणीं केषाञ्चिद्ब्रह्म × × × जिज्ञासामुपक्षि × × × वादिनो वदन्तीति आपातप्रतिपन्नवेदान्तार्थाः परस्परं मीमांसन्त इत्यर्थः ॥

End :

शेषं स्पष्टम् । उपदिष्टार्थविशदीकरणे हेत्वन्तरं दर्शयति— यस्य देव इत्यादिना । प्रकाशन्ते महात्मन इति । भक्तिभेदेन वाक्यार्थो निर्धार्यः । यथा देवे— देवसदृशे गुरावित्यर्थः । देवमिवाचार्यमुपासीतेति श्रुत्यन्तरात् । द्विरुक्तिरुपनिषत्समाप्तिं द्योतयति ॥

Colophon :

इति श्रीहस्तिगिरिनाथात्मजस्य श्रीमन्नारायणस्य कृतिषु श्वेताश्वतरमन्त्रोपनिषद्विवरणे षष्ठोऽध्यायः ॥

488

Sl. No. 2282 श्वेताश्वतरोपनिषद्विवरणम् Ms. No. P. 320/1

Beginning :

अथ भेदत्रयातीतनिर्मलज्ञानमूर्तये ।

मनोगिरां विदूराय दक्षिणामूर्तये नमः ॥ + + +

ब्रह्मवादिनो वदन्ति इतीदं × × × × वदनशीलाः विद्योत्पत्तेरूर्ध्वं असम्भावनाविपरीतभावनोत्पादका विघ्नाः परिह्रियन्ते + + + परम्परया वा सर्ववेदार्थत्वेन ब्रह्म वदन्तीत्येतत् सर्वे वेदा यत्पदमामनन्ति इति श्रुतेः ॥

End :

अस्यामुपनिषदि भगवता– श्वेताश्वतरेण, कथिताः– उपदिष्टाः, हि– यस्मात्, अर्थाः प्रकाशन्ते– यथावत्प्रकाशन्ते + + तस्माद्विद्यार्थिभिः देवतागुरुविषयनिरुपाधिका भक्तिः कर्तव्येत्यभिप्रायः । द्विर्वचनं अध्यायपरिसमाप्तिद्योतनार्थमादरार्थं च ॥

Colophon:

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमद्ज्ञानोत्तमपूज्यपादशिष्यश्रीमद्भगवद्विज्ञानात्मकृतौ श्वेताश्वतरोपनिषद्विवरणे षष्ठोऽध्यायः । विवरणं समाप्तम् ॥

489

Sl. No. 2284 सन्ध्योपनिषत् Ms. No. P. 3581/13

Beginning :

सह नाववत्विति शान्तिः ॥

अच्युतोऽस्मि महादेव तव कारुण्यलेशतः ।
विज्ञानघन एवास्मि शिवोऽस्मि किमतः परम् ॥
न निः × तद्भाति अन्तःकरणजृम्भणात् ।
अन्तःकरणनाशेन संविन्मात्रस्थितो हरिः ॥

End :

विरञ्चिनारायणशङ्करात्मकं नृसिंह देवेश तव प्रसादतः ।
अचिन्त्यमव्यक्तमनन्तमव्ययं वेदात्मकं ब्रह्म निजं विजानते ॥

तद्विष्णोः परमं पदगूँ सदा पश्यन्ति सूरयः । दिवीव चक्षुराततम् । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवाँसस्समिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदम् ॥

Colophon :

सन्ध्योपनिषत्समाप्ता ॥

490

Sl. No. 2285 **सन्यासोपनिषत्** Ms. No. P. 3581/20

Beginning :

ओं योऽनुक्रमेण सन्यस्यति– सन्यस्तो भवति कोऽयं सन्यास उच्यते । कथं न न्यस्तो भवति । य आत्मानं क्रियाभिर्गुप्तं करोति ॥

End :

नदीपुलिनशायी स्यात् देवागारेषु वा स्वपेत् ।
नात्यर्थं सुखदुःखाभ्यां शरीरमुपतापयेत् ॥
स्तूयमानो न तुष्येत निन्दितो न शपेत्परान् ।
एवं वृत्तिमुपासन्तो घातयन्तीन्द्रियाणि यत् ॥ ६ ॥

Colophon :

इति श्रीकण्ठश्रुतिस्समाप्ता ॥

491

Sl. No. 2286 **संन्यासोपनिषत्** Ms. No. P- 4136/9

Beginning

आप्यायन्त्विति शान्तिः । अथातः संन्यासोपनिषदं व्याख्यास्यामः– योऽनुक्रमेण संन्यस्यति स संन्यस्तो भवति । कोऽयं सन्यासः:? उच्यते । कथं संन्यस्तो भवति ? य आत्मानं क्रियाभिर्गुप्तं करोति ; मातरं पितरं भार्यां पुत्रान् बन्धून् अनुमोदयित्वा ये चास्य- र्त्विजस्तान् सर्वांश्च पूर्ववद्वृणीत्वा वैश्वानरेष्टिं निर्वपेत् ॥

End :

नापृष्टः कस्य चित् ब्रूयात् न चान्यायेन पृच्छतः ।
जानन्नपि हि मेधावी जडवल्लोक आचरेत् ॥

सर्वेषामेव पापानां संघाते समुपस्थिते ।
तारं द्वादशसाहस्रमभ्यसेच्छेदनं हि तत् ॥
यस्तु द्वादशसाहस्रं प्रणवं जपतेऽन्वहम् ।
तस्य द्वादशभिर्मासैः परं ब्रह्म प्रकाशते ॥

इत्युपनिषत् । आप्यायन्त्विति शान्तिः ॥

Colophon :

सन्यासोपनिषत् समाप्ता ॥

492

Sl. No. 2291 सन्यासोपनिषद्भाष्यम् Mss. No. B. 247/26

Beginning :

सन्यासधर्माः प्रोच्यन्ते विस्तरेणैव यत्र सा ।
इयं व्याख्यास्यते साक्षात् सन्यासोपनिषत्सती ॥

अत्रादौ मात्रादीन् बन्धून् अनुमोदयित्वेत्युच्यते ; नैतद्युक्तम् ; कथञ्चिदपि तेषां बन्धूनां सन्यासस्वीकारे सम्मत्यसम्भवात् । + अत्रोच्यते–

भावनामात्रं प्राणादिसमारोपणमवगन्तव्यम् ; अन्यथोक्तदोषप्रसङ्गात् । मात्रादिबन्धूनां च तत्तदभीष्टप्रदानैः सम्मतिः स्यादेव ॥

End :

ननु यतिराविकं पटं प्रतिगृह्य पतनीत्युक्तम् ; + + यतीनां वस्त्रधारणस्य विहितत्वात् । + + अत्रोच्यते– याचमानो व्रजेदथ इत्युक्त्यनुरोधेन याचनापूर्वकस्य वस्त्रपरिग्रहस्यैव प्रतिषिद्धत्वात् । + + मार्जारस्य कुड्योपरि स्थितिरिव वैराग्यानुष्ठानस्य दुर्बलत्वसम्भवात् ; कृतकृत्यत्वात्तस्य तदनवद्यम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यस्य कृतौ सन्यासोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

493

Sl. No. 2294 **संहितोपनिषत्** Ms. No. P. 53/4

Beginning :

हरिः ओम् । अथातः संहितोपनिषदो व्याख्यास्यामः– सर्वं परोक्षादेव संहिता भवति; परोक्षप्रत्यक्ष ऋषिसंहिता भवति ; यथाधीमहे– स्वर्ग्या देवसंहिता भवति; स्वर्ग्यं लोकं गच्छति; यस्तथाधीते ।

End :

स खलु त एतं प्रजापतिर्वा इदमेकमन्नमक्षितायुः पुरुषो वाचमीश्वरोभिजायते ; अनाकाशीकरणं च चतुर ऋचो भवति । य एवं वेद ; य एवं वेद ॥

Colophon :

संहितोपनिषत्समाप्ता ॥

494

Sl. No. 2300 **सरस्वतीरहस्योपनिषत्** Ms. No. A. 167/37

Beginning :

ओं सहनाववत्विति शान्तिः ॥

ऋषयो ह वै भगवन्तस्तमाश्वलायनं सम्पूज्य पप्रच्छुः–

केनोपायेन तज्ज्ञानं तत्पदार्थावभासकम् ।
यदुपासनया तत्त्वं जानासि भगवन्वद ॥
सरस्वतीदशश्लोक्या सऋचा बीजमिश्रया ।
स्तुत्वा जप्त्वा परां सिद्धिमलभन्मुनिपुङ्गवाः ॥

ऋषय ऊचुः–

कथं सारस्वतप्राप्तिः केन ध्यानेन सुव्रत ।
महासरस्वती येन तुष्टा भगवती वद ॥

आश्वलायनः– अस्य श्रीसरस्वतीदशश्लोकीमहामन्त्रस्य आश्वलायनो ऋषिः ; श्रीवागीश्वरी देवता ॥

End :

देहाभिमाने गळिते विज्ञाते परमात्मनि ।
यत्र यत्र मनो याति तत्र तत्र परामृतम् ॥
भिद्यते हृदयग्रन्थिः + । + दृष्टे परावरे ॥
मयि जीवत्वमीशत्वं कल्पितं वस्तुतो न हि ।
इति यस्तु विजानाति स मुक्तो नात्र संशयः ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

सरस्वतीरहस्योपनिषत् समाप्ता ॥

495

Sl. No. 2305 सरस्वतीरहस्योपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 167/38

Beginning :

यामाचार्यमुखादधीत्य पुरुषस्सद्योविमुक्तो भवे-
यस्यां सर्वरहस्यमस्ति सकलान्मायान्तसिद्धं महत् ।
यस्यां षट् च समाधयो निगदितास्तत्त्वानि मन्त्राः परे
व्याख्यास्ये कुतुकेन तामिह सरस्वत्या रहस्यं श्रुतिं ॥

\+ + + + +

ऋषय इति । अरण्यवासिनो ब्रह्मर्षयः कदाचिदाश्वलायनं सम्पूज्य पृष्टवन्तः । कथ-मिति तदाह– केनेति ॥

End :

अस्यां सरस्वतीरहस्योपनिषदि परमरहस्यार्थानामभिहितत्वात् बुद्धिमानत्रैव पुनः पुनः परिचयं कुर्यादिति ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतानपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ सरस्वतीरहस्योपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

496

Sl. No. 2307 **सर्वसारोपनिषत्** Ms. No. P. 1573/26

Beginning :

कथं बन्धः कथं मोक्षः का विद्या का वाऽविद्येति । जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तितुरीयञ्च कथम् । अन्नमयः प्राणमयो मनोमयः विज्ञानमयः आनन्दमयः कोशः कथम् । + + अनात्मनो देहादीनात्मत्वेन यदाभिन्यते तदात्मनो बन्धः ॥

End :

माया नामानादिरनन्तवती प्रमाणाप्रमाणसाधारणा न सती नासती न सदसती स्वयमधिका विचाररहिता निरूप्यमाणा सती लक्षणशून्या सा मायेत्युच्यते ॥

Colophon :

इति सर्वसारोपनिषत् ॥

497

Sl. No. 2318 **सर्वसारोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. A. 167/2

Beginning :

नत्वा श्रीसद्गुरुं शान्तं पठित्वा सह नाविति ।
सर्वसारोपनिषदं व्याख्यास्ये सङ्ग्रहादहम् ॥

इह खलु अष्टोत्तरशतसंज्ञासु षट्सप्ततिसङ्ख्यासूपनिषत्सु प्राथमिकां सर्वसाराख्यामुपनिषदं व्याख्यातुं प्रयत्यते— कथमिति । कथं बन्धः दुःखनिमितसंसारबन्धः कीदृशः ?

End :

मोक्षस्य सप्रतियोगिकत्वज्ञात्मकस्य अकर्त्रात्मकत्वेऽपि कर्त्रात्मविषयकबन्धनिवृत्तिसमकालं कतकरेणोरिव निवृत्तिसम्भवान्मोक्षातीतावस्थागतनिष्प्रतियोगिकारूपब्रह्मपर्यवसन्ना एव वेदान्ताः । अपि तु मुमुक्षुभिस्सप्रतियोगिकमेव वेद्यमिति ॥

Colophon :

इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ सर्वसारोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

498

Sl. No. 2320 **सांख्यायनीयोपनिषत्** Ms No. P. 3581/2

Beginning :

अथ हैनं महानात्मा स तल्लक्षणतत्परं ब्रह्म सत्यं तत् सलिलं तदस्पर्शं तदरूपं तदरसं तदगन्धं + + + एष महानात्मा त्रिविधो भवति सत्वं रजस्तम इति ; सत्वं तु मध्ये विशुद्धं तिष्ठत्यभितो रजस्तमसो रज इति ; कामद्वेषौ तम इत्यवद्या ॥

End :

यत्र हि द्वैतमिव भवति + + तत्केन कं बिजानीयात् येनेदं सर्वं विजानाति तं केन विजानीयादिति— विरजः पर आकाशादज आत्मा महान् ह मे (?) धीरो विज्ञाय प्रज्ञां कुर्वीत ब्राह्मणः। नानुध्यायन् बहून् शब्दान् वाचो विग्लापनं तदिति ॥

Colophon :

साङ्ख्यायनीयोपनिषदि पञ्चमोऽध्यायः । साङ्ख्यायनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

499

Sl. No. 2321 **सामवेदरहस्योपनिषत्** Ms. No. C. 2084

Beginning :

एकदा ब्रह्मणः पुत्राः सनकादयः तत्वविवक्षया पितामहं पप्रच्छुः— प्रणिपातपुरस्सरं अहो पिता निरन्तरं वैकुण्ठनाथलीलां ध्यायमानां निरन्तरं चिदानन्देन सह सम्प्रोक्षं (?) वदसि यदि रुचिरापद्यतः (?) ॥

End :

यं मण्डलं उपास्यमानोऽश्रूयमाणोऽध्यायमानो + + + स्वेष्टं हृदि ध्यात्वा तद्भावेन प्रलीयते। अहो लक्ष्मीः इमं मार्गं समाश्रिता भक्ताः शरीरसोपाधिधर्माः तद्गुणतां प्राप्यन्ते। इति सामगा निरन्तरं रहसि सङ्गीयमाना भवन्ति (?)॥

Colophon :

समाप्तैवैतत् सामवेदरहस्योपनिषत् ॥

500

Sl. No. 2224 **सावित्र्युपनिषत्** Ms. No. B. 507/1

Beginning :

सावित्र्यात्मा पाशुपतं परं ब्रह्मावधूतकम् ।
त्रिपुरातपनं देवीत्रिपुराकरभावना ॥

ओं आप्यायन्त्विति शान्तिः । ओं कस्सविता ? का सावित्री ? अग्निरेव सविता । पृथिवी सावित्री । स यत्राग्निस्तत्पृथिवी ; ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम् ॥

End :

ॐ ह्रीं बले महादेवि ह्रीं महाबले क्लीं चतुर्विधपुरुषार्थसिद्धिप्रदे तत्सवितुर्वरदात्मिके + + धियो यो नो जाते प्रचुर्यः प्रचोदयात्मिके प्रणवशिरसात्मिके हुं फट् स्वाहा । एवं विद्वान् कृतकृत्यो भवति ; सावित्र्या एव तान् लोकान् जयति । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति सावित्र्युपनिषत् समाप्ता ॥

501

Sl. No. 2328 **सावित्र्युपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/55

Beginning :

बहूनां मिथुनानां च बलातिबलयोरपि ।
स्वरूपं प्रोच्यते यस्यां सावित्रीयं प्रपञ्च्यते ॥

ननु यत्र वायुस्तत्राकाश इत्यनुपपन्नम् ; न तु यत्राकाशस्तत्र वायुरिति ; कुतः ? पेटकादिष्वन्तराकाशसद्भावेऽपि वाय्वभावात् । + + अत्रोच्यते– पेटिकादिषु वायुः स्तब्धत्वेन विद्यत एव ; + अन्यथा प्रागविद्यमानस्योत्पत्त्यसम्भवात् ॥

End :

अथेह बलातिबलयोः क्षुदादिनिरसने विनियोग इत्युक्त्या काम्यप्रयोजनमात्रसिद्धिरित्याशङ्क्येत ; चतुर्विधपुरुषार्थसिद्धिप्रद इत्युक्तत्वान्न तथा शङ्कोपपद्येत ; चतुर्थो हि पुरुषार्थः मोक्षः । तस्मात् भोगमोक्षोभयार्थकौ मन्तव्यौ ॥

Colophon :

इति सावित्र्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

502

Sl. No. 2331 **सिद्धान्तशिखोपनिषत्** Ms. No. P. 7635/9

Beginning :

अथ भरद्वाजः कुमारं पप्रच्छ– किमेवं परमशिवभक्तानां सिद्धान्तं कुतस्सर्वे न विदन्तीति। तद्गृह्योवाच– स्कन्दः– भरद्वाज शृणु नाविक्लवचित्ताः– विन्दन्ति साम्बं सर्वदेवप्रकृष्टं शिवं वरेण्यम्; विपश्चित्तु शिवस्य प्रसादतो जातमात्राद्विदन्ति ॥

End :

तामेतां सिद्धान्तशिखां योऽधीते प्रातरधीयानो रात्रिकृमं पापं नाशयति ; + सर्वकालं प्रयुञ्जानः पापोऽपापो भवतीति विज्ञायत इति वेदवचनं भवतीति भवतीति ॥ ओं शं नो मित्रः शं वरुणः शं नो भवत्वर्यमा ॥

Colophon :

इति सिद्धान्तशिखोपनिषत् समाप्ता ॥

503

Sl. No. 2334 सीतोपनिषत् Ms. No. B. 247/6

Beginning :

ओं भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः। देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्– का सीता? किं रूपमिति। स होवाच प्रजापतिः। सा सीता इति।

मूलप्रकृतिरूपत्वात्सा सीता प्रकृतिःस्मृता।
प्रणवप्रकृतिरूपत्वात्सा सीता प्रकृतिरुच्यते ॥

End:

साक्षाच्छक्तिर्भगवता स्मरणमात्ररूपाविर्भावप्रादुर्भावात्मिका निग्रहानुग्रहरूपा + + देवी दिव्यसिंहासने पद्मासनारूढा सकलकारणकार्यकरी लक्ष्मीर्देवस्य पृथग्भवनकल्पना अलञ्चकार। स्थिरा प्रसन्नलोचना सर्वदेवतैः पूज्यमाना वीरलक्ष्मीति विज्ञायतेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

इति सीतोपनिषत्समाप्ता ॥

504

Sl. No. 2338 **सीतोपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/6

Beginning :

सीताया उच्यते रूपद्वयं सगुणनिर्गुणम् ।
यत्र व्याख्यास्यते सेयं सीतोपनिषदुत्तमा ॥

कथमिहोभयात्मकत्वं सीताया अवगम्यते इति चेदुच्यते– प्रणवप्रकृतिरूपत्वादिति । तारलक्ष्येत्यभिहितत्वात् सगुणत्वमिति ॥

End:

वीरलक्ष्मीस्तु सकामाराध्येति विस्पष्टमेव गम्यते । तस्मात् वैखानस ऋषेर्मतमवैदिकमेव ; तथापि वैखानसाख्यस्य पर्वतस्य सर्ववेदमयत्वाद्यवधारणादोङ्कारात्परतोऽभिधीयमानत्वाच्च एतन्निर्विशेषं ब्रह्मेत्यवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति सीतोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

505

Sl. No. 2341 **सुदर्शनोपनिषत्** Ms. No. P. 1457/3

Beginning :

यज्ञोपवीती धृतपुण्ड्रधारी यो ब्राह्मणो ब्रह्मविदां मनीषी । हिरण्यमादाय सुदर्शनं कृत्वा वह्निसंयुक्तं स्त्रीशूद्रैर्बाहुभ्यां धारयेत् । तस्माद्धर्मेण जायते । ब्राह्मणस्य शरीरं जायते । श्रीविष्णुं सर्वेश्वरं भजन्ति ॥

End :

तस्माद्वैकुण्ठं भवति पुनरागमनं न । सालोक्य-सारूप्य-सामीप्य-सायुज्यं भवति । सायुज्यं भवति । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥

Colophon : – –

506

Sl. No. 2343 सुदर्शनोपनिषत् Ms. No. 1468

Beginning :

धृतोर्ध्वपुण्ड्रः कृतचक्रधारी
विष्णुं परं ध्यायति यो महात्मा ।
स्वरेण मन्त्रेण सदा हृदि स्थितं
परात्परं यन्महतो महान्तम् ॥

End :

प्रभुर्गात्राणि पर्येषि विश्वतः। अतप्ततनूर्न तदामो अश्नुते। श्रिता स इद्वहन्तस्तत्समासत ॥

पवित्रं चरणं चक्रं लोकद्वारं सुदर्शनम् ।
एतान्यपरनामानि चक्रराजस्य शार्ङ्गिणः ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

— — — —

507

Sl. No. 2352 सुबालोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/40

Beginning :

यत्र नारायणात्मत्वं सर्वस्य प्रोच्यते स्फुटम् ।
तां सुबालोपनिषदं व्याख्यास्ये सङ्ग्रहेण वै ॥

तत् ब्रह्म ब्रह्मन दिन आहुः । किं तदासीदिति प्रश्न पूर्वो निषच्छ्रोता मैत्रेय एवाकार्षी दित्यवगन्तव्यम् ; तस्मै स महादेव उवाचेति च ॥

End :

सुबालोपनिषदः केवलं ह्यप्रशान्तादिभ्यो दातव्यत्वप्रतिषेधो भवति । + + + सङ्कराश्च के चन लोके प्रच्छन्नाः स्वेषां ब्रह्मकुलप्रभवं वदन्तः उपनिषत्पारायणादिचिकीर्षवो महत्तमानपि गुरून् ब्राह्मणान् वञ्चयन्ति । तस्मात् तेषां कुलान्यवश्यज्ञातव्यानीति सर्वमनवद्यम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ सुबालबीजब्रह्मोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

508

Sl. No. 2355 **सूर्योपनिषत्** Ms. No. P. 3581/19

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । अथ सूर्याथर्वाङ्गिरसौ व्याख्यास्यामः । ब्रह्मा ऋषिः गायत्री छन्दः ; आदित्यो देवता ; हंसस्सोऽहम् + + सप्ताश्वरथिनं हिरण्यवर्णं चतुर्भुजं पद्मद्वयाभयवरदहस्तं कालचक्रप्रणेतारं श्रीसूर्यनारायणं य एवं वेद ; स वै ब्राह्मणः ॥

End :

ज्योतीरूपं तपन्तं सहस्ररश्मिः शतधा वर्तमानः पुरुषः प्रजानां उदयत्येष सूर्यः । ओम् नमो भगवते सूर्यायादित्याय अहो वाहिनि वाहिनि स्वाहा । इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

आदित्यसूर्योपनिषत् समाप्ता ॥

509

Sl. No. 2362 **सूर्योपनिषद्भाष्यम्** Ms. No. B. 247/32

Beginning :

यत्रादित्यस्य सार्वात्म्यं उच्यते तद्विशृङ्खलाम् ।
सूर्योपनिषदं मुख्यां व्याख्यास्ये तद्द्विजन्मनाम् ॥

कथं द्विजन्मनां मुख्येत्युक्तमिति चेत् ब्राह्मणैर्नित्याराध्यमानाया गायत्र्या इहाभिधीयमानत्वात् । का नाम गायत्रीत्यत आह— तदिति ॥

End :

ॐ घृणिः सूर्य आदित्य इत्ययं सूर्यस्याष्टाक्षरो मनुर्महाव्याधिमोचनादिकाम्यार्थ इत्येवं सूर्योपासनस्य त्रैविध्यं मुमुक्षुनिष्कामसकामोपासकविषयकमवगन्तव्यम् ॥

Colophon :

इति सूर्योपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

510

Sl. No. 2365 सौभाग्यलक्ष्म्युपनिषत् Ms. No. P. 2350/3

Beginning :

अथ भगवन्तं देवा ऊचुः– हे भगवन् नः कथय सौभाग्यलक्ष्मीविद्याम् । तथेत्यवोचत् भगवानादिनारायणः । सर्वे देवा यूयं सावधानमना भूत्वा शृणुत । तुरीयरूपां तुरीयातीतां सर्वोत्कटां सर्वमन्त्रासनगतां पीठोपपीठदेवतापरिवृतां चतुर्भुजां श्रियं हिरण्यवर्णामिति पञ्चदशभिर्ध्यायेथ ॥

End :

सौभाग्यलक्ष्म्युपनिषदं नित्यमधीते सोऽग्निपूतो भवति ; स वायुपूतो भवति ; सकलधनधान्य-सत्पुत्र-कलत्र हय-भू-गज-पशु-महिषी-दासी-दासयोगज्ञानवान् भवति ; न पुनरावर्तते इत्युपनिषत् ॥

Colophon :

सौभाग्यलक्ष्म्युपनिषत् समाप्ता ॥

511

Sl. No. 2372 सौभाग्यलक्ष्म्युपनिषद्भाष्यम् Ms No. A. 167/36

Beginning

देवेभ्यो भगवान् विष्णुश्श्रीविद्यायोगमुत्तमम् ।
नवचक्रविवेकञ्च यत्र प्रोवाच सादरम् ॥
सौभाग्यलक्ष्मीं नाम्ना तामेनां स्वारस्यगर्भिताम् ॥
श्रुतिं निष्कामसुलभां व्याख्यास्ये सर्वकामदाम् ॥

सावधानमना इत्यकारान्तशब्दः । सर्वोत्कटां—सर्वोत्कृष्टाम् । सर्वमन्त्रा एवासनानि तेषु गतामवस्थितामित्यर्थः ॥

End :

तत्र तत्र सिद्धिवचनं स्वधिकारिविशेषाभिसन्धिभेदानुसारेणाभिहितमित्यूह्यम् । य एवं विधां सौभाग्यलक्ष्युपनिषदं नित्यमधीते सोऽग्निपूतो भवतीत्यादि स्पष्टार्थम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्सुन्दरेश्वरतातपादशिष्याप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ सौभाग्यलक्ष्म्युपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

512

Sl. No. 2375 सौभाग्योपनिषत् Ms. No. P. 4106/5

Beginning :

योगेन योगज्ञातव्ये योगो योगात्प्रमुच्यते ।
योऽप्रमत्तस्तु योगेन स सोऽभिरमते चिरम् ॥

समापय्य निद्रां सुजीर्णाल्पभोजी श्रमत्याज्यबाधे विविक्षप्रदेशे समासीत निस्तृष्ण एष प्रयत्नोऽथवा प्राणरोधो निजाभ्याससमार्गात् ॥

End:

दक्षिणे पिङ्गळा सूर्यनाडी तन्मध्ये सुषुम्नां श्वेतवर्णां ध्यायेत् । चित्तलयं भवति ; सप्तमं भूचक्रं अङ्गुष्ठमात्रं + + सर्वेच्छासिद्धिसाधनं भवनि ॥

Colophon :

सौभाग्योपनिषत् समाप्ता ॥

513

Sl. No. 2376 सौरकायणोपनिषत् Ms. No. P. 3581/27

Beginning :

भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । अथ तस्य नाळप्रकृतिसत्वरजस्तम इति वां नारायणः परिपश्यत्यन्योन्यं प्रविष्टस्तं वा एवमाहुः पुरुष इति पूर्णो ह्येष भवति ॥

End :

यो वा ईशस्तमीशानमाविवेश तपालं (?) कालमाचक्षते रजसो व्यापारस्तमसो नाशनं सत्वस्य पालकं कालमाचक्षते ; कालमाचक्षत इति ॥

Colophon :

सौरकायणोपनिषत् समाप्ता ॥

514

Sl. No. 2377 स्कन्दोपनिषत् Ms. No. P. 4446/11

Beginning :

इमं मे वरुण + + +। आप्यायस्व + + अग्नि हूत समेतु ते आनो निदुद्भिः + + +

अच्युतोऽस्मि महादेव तव कारुण्यलेशतः ।
विज्ञानघन एवास्मि शिवोऽस्मि किमतः परम् ॥ १ ॥
न निजं निजवद्भात्यन्तःकरणजृम्भणात् ।
अन्तःकरणनाशे तु संविन्मात्रस्थितो हरिः ॥ २ ॥

End :

यथा शिवमयो विष्णुः एवं विष्णुमयः शिवः ।
यथान्तरं न पश्यामि तथा मे स्वस्तिरायुषी ॥

तथा मे स्वस्तिरायुरोन्नम इति । सह नाववतु । सह नौ भुनक्तु । + + । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Colophon :

स्कन्दोपनिषत् सम्पूर्णा ॥

515

Sl. No. 2384 स्कन्दोपनिषत् Ms. No. 5764/16

Beginning :

ओं भद्रं + + । ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म यदुक्तं ब्रह्मवादिभिः ।
सुब्रह्मण्यस्य महिमा वर्ण्यतेऽत्र द्विजोत्तमैः ॥
शरीरं तस्य वक्ष्यामि स्नानं कालं लयं तथा ।
अकारश्च उकारश्च मकारो बिन्दुरेव च ॥

End :

ध्रुवं वो चिन्तयेद्ब्रह्म तारकब्रह्म उच्यते ।
नित्यं हि पठतो विद्वान् सोऽमृतत्वाय कल्पते ॥

Colophon :

इत्याथर्वणरहस्यस्कन्दोपनिषत् ॥

516

Sl. No. 2385 **स्कन्दोपनिषद्भाष्यम्** **Ms. No.B. 247/12b**

Beginning :

अद्वैतं द्विविधं यस्यां अत्यावश्यकमुच्यते ।
स्कन्दोपनिषदं मुख्यां व्याख्यास्ये सुकुतूहलम् ॥

अत्राच्युतोऽसीत्यादिवक्ता महादेवेति सम्बोधनात् स्कन्द एव स्वपितरं स्वानुभूतिनिश्चय-माहेत्यवगन्तव्यम् ॥

End :

निर्गुणशिवविष्ण्वोरभेदेऽपि सगुणविष्णोः निर्गुणशिवस्य च भेदात् तद्विष्णोः परमं पद-मिति युक्तम् ॥

Colophon :

इति स्कन्दोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

517

Sl. No. 2388 **स्वप्रकाशोपनिषत्** **Ms. No. P. 8224**

Beginning :

ओम् अस्ति कश्चिद्धरिः पूर्वस्सर्वदेवोत्तमोत्तमः ।
इति यस्य मतिस्तस्य नास्ति नारकदर्शनम् ॥

पुङ्खानुपुङ्खविषमोक्षणतत्परोऽपि
ब्रह्मावलोकननिरूढमना हि योगी ।
सङ्गीतताळलयवाद्यवशंगताऽपि
मौळिस्थकुम्भपरिवर्तनधीर्नटीव ॥

End: :

जाग्रद्भूमौ यथा तद्वत् कर्मकर्तृक्रियात्मकः ।
विशेषे बुद्धिसाक्ष्या(?) स्वयमेव प्रकाशयेत् ॥

Colophon :

इति स्वप्रकाशोपनिषत् समाप्ता ॥

518

Sl. No. 2390 हंसोपनिषत् Ms.No. P. 1643/2

Beginning :

ओं सह नाववत्विति शान्तिः । अथ हंसपरमहंसनिर्णयं व्याख्यास्यामः– ब्रह्मचारिणे शान्ताय गुरुभक्ताय, हंसहंसेति सदा सर्वेषु वेदेषु व्याप्तो वर्तते । यथाग्निः काष्ठेषु तिलेषु तैलमिव तं विदित्वा न मृत्युमेति ॥

End :

अदृश्यं नवमे देहं दिव्यं चक्षुस्तथामलम् ।
दशमे च परं ब्रह्म भवेद्ब्रह्मात्मसन्निधौ ॥

तस्मान्मनोविलीने मनसि गते संकल्पविकल्पे × × पुण्यपापे सदाशिवों शक्त्यात्मा सर्वथा ×× वरिथ × × तः × × × कादा × ति × × ×× × × ति ॥

Colophon :

इति हंसोपनिषत् समाप्ता ॥

519

Sl. No. 2401 हंसोपनिषद्भाष्यम् Ms. No. A. 166/10

Beginning :

सनत्कुमारसम्प्रोक्तां गौतमाय महर्षये ।
हंसोपनिषदं सम्यग्व्याख्यास्ये मुक्तिदायिनीम् ॥

भगवन्निति । तदुपायं ब्रूहीति शेषः । विचार्येति । सर्वधर्मेषु श्रौतस्मार्तादिषु पिनाकिनः स्वभर्तुः परमरहस्यमतमभिप्रायं विचार्य– ज्ञात्वा, आक्षेपसमाधानाभ्यां विदित्वेत्यर्थः ॥

End :

तदा सदाशिवः प्रकाशयति– स्वयं प्रकाशते, साधकस्यात्मनः स्व × × स्वेन भासयतीति वा । कथम्भूतस्सदाशिव इत्यत आह– ओङ्कारशक्त्यात्मेत्यादि । स्पष्टार्थः ॥

Colophon :

इत्यप्पयदीक्षिताचार्यकृतौ द्वात्रिंशोपनिषद्भाष्ये हंसोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

520

Sl. No. 2404 **हयग्रीवैकाक्षरोपनिषत्** Mss. No. P. 6128/2

Beginning :

ओं हंसो हयग्रीवैकाक्षरेण ब्रह्मविद्यां प्रवक्ष्यामि– ब्रह्मणा महेश्वराय, महेश्वरेण सङ्कर्षणाय, संकर्षणेन नारदाय, नारदेन व्यासाय, व्यासो लोकेभ्यः प्रायच्छदिति हकारोंसकारोंमकारों त्रयमेकस्वरूपं भवति– ह्सौं बीजाक्षरं भवति ।

End :

मेघानां वर्षणं कुरु कुरु स्वाहा । इमां विद्यां एकादश्यां जपेत् । द्वादश्यां पूर्णमास्यां पठेदिति हं हयग्रीवो भवति ॥

Colophon :

इत्यथर्वणरहस्ये उत्तरखण्डे पूर्वसंहितायां हयग्रीवैकाक्षरोपनिषत् समाप्ता ॥

521

Sl. No. 2405 **हयग्रीवोपनिषत्** Ms. No. P.1908/14

Beginning :

नारदो ब्रह्माणमुपसमेत्योवाच– अधीहि भगवन् ब्रह्मन् ययाऽचिरात् सर्वं पापं व्यपोह्य ब्रह्मविद्यां लब्ध्वा ऐश्वर्यवान् भवति । ब्रह्मोवाच– + + + दैवत्यान् मन्त्रान् यो वेद स श्रुतिस्मृतीतिहासपुराणानि वेद । + + त एते मन्त्राः ॥

End :

सस्वर्रीरमतिं बाधमाना बृहन्मिमाय जमदग्निदत्ता ।
आसूर्यस्य दुरिता ततान आवो देवेष्वमृतमजुर्यम् ॥

नमो ब्रह्मणे धारणं मे अस्त्वनिराकरणम् ; धारयिता भूयासं ; कर्णयोः श्रुतं माच्योद्वं ममामुष्यं वेदेत्युपनिषत् ॥

Colophon :

— — — —

522

Sl. No. 2413 हयग्रीवोपनिषद्भाष्यम् Ms.No. A. 167/26

Beginning :

हयग्रीवस्य मन्त्रास्ते यत्र वाक्यचतुष्टयम् ।
हयग्रीवोपनिषदं व्याख्यास्ये भोगमोक्षदाम् ॥

ओं नारद इति । कदाचिन्नारदाख्यो महर्षिः ब्रह्माणं— विधिं, उपसमेत्य उवाच । कथमिति तदाह - अधीहीति ॥

End :

प्रज्ञानं ब्रह्मेत्यादिमहावाक्यचतुष्टयेन रहस्योपनिषदि व्याख्यातेन योऽर्थः प्रतिपादितः तं + अर्थं त एते हयग्रीवमन्त्राः प्रतिपादयन्ति । स्वरव्यञ्जनभेदेन तु हयग्रीवमन्त्रः सगुणनिर्गुण-परतया द्विधायते । अथ हयग्रीवमन्त्रजपानन्तरं अनुमन्त्रान् वक्ष्यमाणान् जपति ॥

Colophon :

इति हयग्रीवोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

523

Sl. No. 2415 हेरम्बोपनिषत् Ms. No. B. 1120/1

Beginning :

बीजं षट्कोणमध्ये स्फुरदथ पुरे तारकं दिक्षु लक्ष्मी-
मायाकन्दर्पभूमीस्तदनु रसपुटेष्वाखिले बीजषट्कम् ।
तत्सन्धिष्वङ्गमन्त्रान् वसुदलकमले मूलमन्त्रस्य वर्णान्
शिष्टान् पत्रेषु विद्वान् विलिखति गुणशः स्वान्तमध्ये पलाशे ॥

\+ \+ \+

सह नाववतु + + ओं शान्तिः ॥

अथातो हेरम्बोपनिषदं व्याख्यास्यामः । सौरी सर्वमङ्गला सर्वज्ञं परमेश्वरं परिसमेत्योवाच– अधीहि भगवन् आत्मविद्यां प्रशस्ताम् ॥

End :

य इमां हेरम्बोपनिषदमधीते स सर्वान् कामान् लभते ; + + श्रीगणेशसायुज्यमवाप्नोति ; इत्याह भगवान् याज्ञवल्क्यः । ओं सह नाववतु + + ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Colophon :

— — — —

वेदाः— मन्त्रसंङ्ग्रहः

524

Sl. No. 2579 छान्दोग्यमन्त्रपाठः **Ms. No. P. 4956/1**

Beginning :

ॐ अदितेऽनुमन्यस्व । अनुमतेऽनुमन्यस्व । सरस्वतेऽनुमन्यस्व । देवसवितः प्रसुव । देवसवितः प्रसुव ; यज्ञं प्रसुव ; यज्ञपतिं भगाय दिव्यो गन्धर्वः केतपूः केतं नः पुनातु ॥

End :

यशोऽसि यशो मयि धेहि स्वाहा । श्रीभक्षोऽसि श्रियं मयि धेहि स्वाहा । मुञ्च गां मुञ्च वरुणपाशाद्द्विपन्तं मेऽभिधेहि त्वं जह्यमुष्य चोभयोः + + मागामनागामदितिं वधिष्ट । ओम् । उत्सृजत ॥

Colophon :

— — — —

525

Sl. No. 2580 छान्दोग्यमन्त्रभाष्यम् Ms. No. P. 4956/2

Beginning :

शङ्कराय नमस्तस्मै भक्तानां यत्प्रसादतः ।
सूक्ष्मा × × विदूरस्था भावा भान्ति यथार्थतः ॥
\+ + + +
सदासमत्ववैषम्यनिरबाधत्वहेतुभिः ।
छन्दो यथा मन्त्रभाष्यं गणविष्णोर्विधास्यते ॥ + +

अदितेनुमन्यस्वेत्यादि । यजुस्त्वयं पर्युक्षणे विनियुक्तं आदित्यदेवताकम् । अदितिदेवमाता । सा हि सर्वत्र कर्मण्यनुज्ञां दी × ते । हे अदिते त्वं मां श्रीअदिते अनुमन्यस्व ॥

End :

इदमहमिमां पद्धयामित्यादिमन्त्राणां पदानि पूर्वखण्डे व्याख्यातानि । या ओषधीरिति प्रथमाया द्वितीयाप्रयोगः छान्दसः । ऋद्धिः— समृद्धिः ; राष्ट्रिगपि । अन्यानि पदानि निगदेनैव व्याख्यातानि ॥

Colophon:

इति भट्टविष्णुविरचिते छान्दोग्योपनिषन्मन्त्रभागे मन्त्रभाष्ये द्वितीयप्रपाठके सप्तमः खण्डः समाप्तश्च प्रपाठकः ॥

526

Sl. No. 2584 दर्शपूर्णमासमन्त्रभाष्यम् Ms. No. P. 5044

Beginning :

हरिः ओम् । विद्युदसि विद्यमे पाप्मानमृतात् सत्यमुपैमि । अप उपस्पृश्य, विद्युन्नामप्रजापतिर्देवता । जले अध्यारोप्य उच्यते । हे प्राजापत्ये स्थितजल यतस्त्वं विद्युदसि— देवानां पापवियोगहेतुरसि ; अतो मे पाप्मानं— पाप्मानं वियोजय ॥

End :

ब्राह्मणान् तर्पयितुं आनुकूल्यं रचय । तुमर्थे तवैप्रत्ययः । अथवा हे परिचारकाः ऋत्विजः अन्यांश्च तर्पयत— तृप्तिं कुरुत । वै इति प्रसिद्धौ । अग्ने नयेति अग्निहोत्रभाष्ये व्याख्यातः ॥

Colophon :

इति श्रीमाधवसोमयाजिकुलावतंस-चतुर्दशविद्यावल्लभ-मल्लुयज्वसूनुना महाभाष्यस्य अनुवादाख्यटीकाकृता तिरुमलसर्वतोसुखयाजिना विरचित-दर्शपूर्णमासमन्त्रभाष्यं सम्पूर्णम् ॥

527

Sl. No. 2618 निरूढपशुबन्धमन्त्रभाष्यम् Ms. No. P. 4400

Beginning :

अथ निरूढपशुबन्धमन्त्रान् व्याख्यास्यामः– पशुबन्धेन यक्ष्ये इति सङ्कल्प्य समारोप्य यागदेशं गत्वा मथित्वोपावरूह्यायतने निदधाति अयन्ते योनिरिति आधाने गतम् ॥

End :

योधनसाधनेन(?) बृहस्पतिना स्वगाकृतः– आत्मगामीकृतः, हे यूप मह्यं यजमानाय सन्नद्धो भव । बज्ञ शं च मे वृष्टिरसि ब्राह्मणांस्तर्पयितव(?) तव इत्यादि च गतम् ॥

Colophon:

इति निरूढपशुबन्धमन्त्रभाष्यं समाप्तम् ॥

528

Sl. No. 2684 पुरुषसूक्तव्याख्या (वेदार्थप्रकाशः) MS. No. P. 1976/3

Beginning :

एतैरेकादशभिरनुवाकैश्चातुर्होत्रीयचयनमन्त्रा अभिहिताः । अथ नारायणनाम्ना पुरुषसूक्तनाम्ना च व्यवह्रियमाणोऽनुवाक उच्यते । तस्य विनियोगं महाचार्यआपस्तम्ब आह– "पुरस्तात्प्रतीचीं पुरुषाकृतिं चिनोति ; पुरुषशिरोऽस्याः शिरोभवति ; सहस्रशीर्षा पुरुष इत्युपहितां पुरुषेण नारायणेन यजमान उपतिष्ठते " इति ॥

End :

अमुं लोके दृश्यमानं गवाश्वादिकं मनिषाण– प्रयच्छ । किं बहुना ? सर्वं मनिषाण– ऐहिकामुष्मिकं वा सर्वमिष्टं देहि ॥

Colophon :

इति माधवीये वेदार्थप्रकाशे यजुरारण्यके तृतीयप्रपाठके त्रयोदशोऽनुवाकः । समाप्तमिदं पौरुषसूक्तभाष्यम् ॥

529

Sl. No. 2685 पुरुषसूक्तव्याख्या (वेदार्थप्रकाशः) Mss. No. P. 3402/2

Beginning:

सहस्रशीर्षेति षोडशर्चः । षष्ठं सूक्तम् । श्रीनारायण ऋषिः । अन्त्या त्रिष्टुप् । शिष्टा अनुष्टुभः । अव्यक्तमहदादिलक्षणश्चेतनौघः पुरुषः । पुरुषान्न परं किञ्चित् साका × × परा गतिरिति श्रुत्यादिषु प्रसिद्धः ॥

End:

साधकाः सन्ति तिष्ठन्ति तन्नाकं विराडुपास्तिरूपं स्वर्गं ते महिमानः तदुपासकाः महात्मानं सचन्ते— समानयन्ति ; प्राप्नुवन्ति ॥

Colophon:

इत्यष्टमस्य चतुर्थे एकोनविंशो वर्गः । इति सायणाचार्यविरचिते माधवीये पुरुषसूक्त भाष्यं समाप्तम् ॥

530

Sl. No. 2686 पुरुषसूक्तव्याख्या (वेदार्थप्रकाशः) Ms. No. P. 4917/3

Beginning:

अस्मिन् प्रश्ने एतैरेकादशभिरनुवाकैः चतुर्होत्रीयचयनमन्त्रा अभिहिताः । अथ नारायणनाम्ना पुरुषसूक्तनाम्ना च व्यवह्रियमाणोऽनुवाकः व्याख्यायते । तस्य विनियोगमाहात्म्य मापस्तम्बेनोच्यते ॥

End:

विराट्प्राप्तिरूपे नाके, पूर्वे— पुरातनाः । साध्याः; देवाः विराजा + + साधका देवाः सन्ति तिष्ठन्ति ; तन्नाकं विराट्प्राप्तिरूपं स्वर्गं ते महिमानः त उपासकाः महात्मानः सचन्ते— समवयन्ति प्राप्नुवन्ति ॥

Colophon:

इति माधवीये वेदार्थप्रकाशे यजुरारण्यके तृतीयप्रपाठके द्वादशोऽनुवाकः ॥

531

Sl. No. 2688 पुरुषसूक्तव्याख्या Ms. No. P. 5423/1

Beginning :

सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्रशब्दोऽनन्तवचनः, सहस्राणि शिरांसि, सहस्राण्यक्षीणि, सहस्राणि पादानि यस्य सहस्रशीर्षा सहस्राक्षस्सहस्रपात् । उक्तं यथोक्तं अनन्तबाहूदरवक्त्रनेत्रमिति ॥

End :

श्रुतिभिरभिहितार्थं सेतिहासैः पुराणैः
स्मृतिपरिकरवादिव्याकृतार्थः यथावत् ।
इति वरदराजो लोकविख्यातकीर्तिः
गुरुमुखकथितार्थः पौरुषं सूक्तवर्यम् ॥
पुरुषाय नमस्तस्मै परस्मै विसयात्मने ।
तं प्रणम्यादिपुरुषं जगतामादिकारणम् ॥

Colophon :

पुरुषसूक्तव्याख्यानं सम्पूर्णम् ॥

532

Sl. No. 2689 पुरुषसूक्तव्याख्या Ms. No. B. 350

Beginning :

जगज्जन्मस्थेमप्रलयकृदुपादानमखिला-
गमान्तैः संवेद्यं निरवधिसुखं ज्ञानगुणकम् ।
तदभ्यस्तानन्दं विमलममलानन्दगुणभाङ्-
मम श्रेयो भूयो दिशतु परमं ब्रह्म परमम् ॥

+ + +

तथा च अपरिच्छिन्नज्ञानवान् अपरिच्छिन्नशक्तिश्चेत्यर्थः । एतदेव प्रपञ्चयति–सहस्राक्षः सहस्रपादिति ॥

End :

तथा च सर्वज्ञत्व सर्वशक्तित्व-जगत्कारणत्वादिगुणविशिष्टश्रीमन्नारायण एव मुमुक्षूपास्य इत्यनुवाकद्वयनिर्गलितार्थ इति सुधीभिर्विभावनीयमिति संक्षेपः ॥

Colophon :

— — — —

Extra information :

ग्रन्थान्ते–

वाधूलकुलसम्भूतश्रीरङ्गार्यसुधीकृता ।
व्याख्या पुरुषसूक्तस्य करोतु कृतिनां मुदम् ॥

इति पद्यमेकं दृश्यते ॥

533

Sl. No. 2692 पुरुषसूक्तव्याख्या Ms. No. P. 3107/3

Beginning :

यतः प्रपञ्चसंभूतिविभूतिपरिभूतयः ।
पुरुषाय नमस्तस्मै परस्मै परमात्मने ॥
तं प्रण × × × ।
× × क्तं व्याकरोमि यथामति ॥

भगवान् शौनकः ऋग्विधाने– एतत्पुरुषसूक्तं हि यजुष्यष्टा × × ॥

End :

ब्राह्मणो वक्त्रमासीत्– मुखमासीदित्यर्थः । बाहू राजन्यः कृतः × × क्षत्रिया × × स्योरुभ्यामासीत् । वचनव्यत्ययो हि बहुप्रकारः ॥

Colophon :

— — — —

534

Sl. No. 2693 पुरुषसूक्तव्याख्या Ms. No. C- 2173/7

Beginning

परं पुरुषमानम्य पौरुषं सूक्तमादरात् ।
तात्पर्याद्यनुसारेण व्याकरिष्ये यथामति ॥

सहस्रशीर्षेति षोडशर्चं सूक्तम् । नारायण ऋषिः । पुरुषनामा स एव देवता । अनुष्टुप् छन्दः । अन्त्या त्रिष्टुप् । सहस्रशीर्षेति । पुरुषः— पुरुषनामा ब्रह्माण्डव्यापी भगवान् ॥

End :

महात्मानो देवाः स्वाधिका × × साने नाकं × × पूर्णं सुखात्मकं मोक्षं सचन्ते- प्राप्नुवन् । यत्र- मोक्षे, पूर्वे × × × मुक्ताः साध्याः देवाः सन्ति ॥ १६ ॥

Colophon :

इ × × × ष्टके चतुर्थाध्याये × × विंशो वर्गः । × सूक्तं समाप्तम् ॥

535

Sl. No. 2698 प्रत्यङ्गिरासूक्तम् Ms. No. P. 55/16

Beginning :

यां कल्पयन्ति नो रयः क्रूरां कृत्यां वधूमिव ।
तां ब्रह्मणाऽपनिर्णुद्मः प्रत्यक्कर्तारमृच्छतु ॥

End :

गृध्रकर्णि विरूपाक्षि लम्बस्तनि महोदरि ।
हन शत्रुं त्रिशूलेन कुध्यस्व पिब शोणितम् ॥

Colophon :

इत्याथर्वणिके पिप्पलादनशाखीये सपरिशिष्टं प्रत्यङ्गिरासूक्तं संपूर्णम् ॥

536

Sl No. 2737 — मन्युसूक्तव्याख्या (मन्दबोधिनी) — Ms No. P. 5793/13-B

Beginning :

श्रीमदानन्दतीर्थार्यहृदयाम्भोजवासिनौ ।
पद्माराधितपादाब्जौ व्यासरामौ नमाम्यहम् ॥
श्रीराघवेन्द्रार्यगुरून् नत्वा वादीन्द्रदेशिकान् ।
करिष्ये मन्युसूक्तार्थसङ्ग्रहं वुद्धिशुद्धये ॥

\+ + + + +

तत्राद्यऋगर्थः– यस्ते मन्यो इति । हे अविधद्वज्रसायकं विदधत– धृत: अविद्धो वा वज्रसदृशः सायकः नन्दकाख्यः खड्गः ॥

End :

मन्युः– मन्युनामकः श्रीनृसिंहः, संसृष्टं– मिश्रभूतं, धनं– मम परस्य च धनं + + दत्वा मां रक्षतु श्रीमन्युनामकनृसिंह इति प्रार्थना ॥ १४ ॥

Colophon :

इति श्रीवादीन्द्रश्रीपादकरकमलसञ्जात-धीरेन्द्रतीर्थ-श्रीपादविरचिता मन्युसूक्तव्याख्या मन्द-बोधिनी समाप्तिमगमत् ॥

537

Sl. No. 2323 — रुद्राध्यायभाष्यम् — Ms. No. P. 1817

Beginning :

इदं श्रीरुद्रस्य सकलपापनिवर्तकत्वेन सर्वोपासनफलप्रदत्वेन सकृज्जपादेव ज्ञानप्रदत्वेन च कर्मोपासनादि उपासनं ज्ञानकाण्डात्मकमेव सकलमेव तत्त्वम् । ++ तत्र च श्रुतिस्मृतीतिहास-पुराणानि तत्तात्पर्यतन्यासविधिश्चेत्येतत्सर्वं निरूपितम् । इदानीं श्रीरुद्रोपनिषदमर्थतो व्याख्या-स्यामः । अत्र हि एकादशानुवाकाः । + + + तत्र तावन्निजपापकुपितमीश्वरं प्रसादयितुं नमस्क × × × × द्रेति । हे रुद्र– प्रणतदुःखद्रावक, ते– तव, मन्यवे क्रोधाय, नमोऽस्तु ॥

End :

अत्र नमो रुद्रेभ्य इत्यादिसमाद्यन्तं यजुस्त्रयमेको मन्त्रः । + + + + + श्रीरुद्रो देवता । ध्यानं तु सहस्राणि सहस्रशः इत्यत्रोक्तमेव ग्राह्यम् । अन्नसमृद्धिप्रदोऽयं मन्त्रः । पुरश्चरणप्रकारः कृत्योत्पादन-जातिस्मरत्वादिफलभेदाश्च रुद्रकल्पार्णवादिषु प्रपञ्चिता द्रष्टव्याः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकसार्वभौमश्रीमदद्वैतविद्याप्रतिष्ठापकाभिनवशङ्कराचार्यसर्वतन्त्रः श्रीमद्रामब्रह्मानन्दभगवत्पूज्यपादशिष्येण श्रीवेङ्कटनाथेन विरचिते यजुर्वेदोपनिषद्भाष्ये श्रीरुद्रोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

538

Sl. No. 2824 नमकचमकभाष्यम् Ms. No. P. 1214

Beginning :

नमकं चमकं चैव शिवसार्वात्म्यबोधकम् ।
इति भ्रान्तिं निराकर्तुं इदमारभ्यतेऽधुना ॥

इह केचित् अर्वाचीनाः श्रुतिन्यायमार्गमजानानाः चतुर्थकाण्डस्थं नमकञ्चमकञ्च तद्ब्राह्मणवाक्यरूपेण पञ्चमेन काण्डेन रुद्रनामनिर्वचनपरैः + + शिवपरमेव मन्यन्ते । तान् निराकर्तुमिदं प्रकरणमारभ्यते । तत्र तावत् + + रुद्रो वा एषः + + इत्यादिकं ब्राह्मणम् ॥

End :

एवमपौरुषेयेन ब्राह्मणेन अग्निचयनप्रकरणपाठसहकृतेन अग्निपरतया निर्णीतेन नमकचमकयोश्शिवपरत्वं पौराणिकविनियोगानुगुणमप्ययुक्तमेवेति यत्किञ्चिदेतत् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्तिरुमलेकुलतिलकश्रीनिवासाचार्यविरचितं आग्निपरताकनमकचमकप्रकरणं समाप्तिमगमत् ॥

539

Sl. No 2825 श्रीरुद्रभाष्यम् Ms. No. P. 5902/1

Beginning :

ओं ईश्वरः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वदेहिनाम् ।
जगत्यखण्डसर्वज्ञो जयत्याद्यो गुरुः शिवः ॥

प्रसादितचतुरशाखं प्रपद्ये शतरुद्रियम् ।
अस्मत्कुलगुरोः शम्भोरादिमा + + दावलिम् ॥
श्रीभट्टभास्कराचार्यश्रीविद्यारण्यभाष्ययोः ।
सारमुद्धृत्य रुद्राणां सम्यग्व्याख्या विधीयते ॥

End :

ये रुद्रादि विवर्तन्ते एषां च वषमिषवः अतिवृष्ट्यानावृष्ट्यादिभिर्हि सन्तीत्यर्थः । शेषं पूर्ववदिति सर्वं रमणीयम् । अत्र नमो रुद्रेभ्य इत्यादिसमाप्त्यन्तं यजुस्त्रयम् । एको मन्त्रः । अस्य देवलर्षिः । रुद्रो देवता । ध्यानं तु सहस्राणि सहस्रश इत्यत्रोक्तमेव ग्राह्यम् । अन्नसमृद्धिप्रदोऽयं मन्त्रः । पुरश्चरणप्रकारः क्रौर्योत्पादनजातिस्मरत्वादिफलभेदश्च तत्तत्कल्पार्णवादिषु प्रपञ्चिताः द्रष्टव्याः ॥

Colophon :

रुद्रभाष्यव्याख्यानं समाप्तम् ॥

540

Sl. No. 2853 विष्णुसूक्तव्याख्या Ms. No. C. 2174

Beginning :

प्रणम्य श्रीपतेः पादपङ्कजं गुरुहृद्गतम् ।
व्याकरोमि × दो मा × यो × ति सूक्तं हि वैष्णवम् ॥ १ ॥

सप्तर्चमिदं सूक्तं त्रैष्टुभं वैष्णवं उरुमित्य × × स्तिस्र ऐन्द्यश्च × × परो वैष्णवं उरुमित्ये × × तिस्र इत्यनुक्तमि × × कोक्तेः । तत्राद्या— परो मात्रयेति । हे विष्णो देव ! ॥

End :

त्वं × × × × श्च सदा स्वस्तिभिः मङ्गलैः नोऽस्मान् पात रक्षतेत्यर्थः ।
इति कोनार्यपादाब्जरजः क × नि × णम् ।
व्याकृतं भगवन्नाम्नापरस्सूक्तप्रभोर्मुदे ॥

Colophon :

इति परो मात्रयेति सूक्तव्याख्यानं समाप्तम् ॥

541

Sl. No. 2885 वैखानसमन्त्रप्रश्नः Ms. No. A. 297

Beginning :

नारायणः पिता यस्य भार्या यस्य सरस्वती ।
भृग्वादिमुनयः पुत्राः तस्मै विखनसे नमः ॥

इन्द्रोऽहमस्मि यजमानाय देवाः । तं त्वा सत्यं वृणीमहे । उभाभ्यां देव सवितः प्रहरेम वीतये ॥

End .

मामासगुप्तां सत्वस्य सार्वस्य वितानरूपां सजोर्जुषन्तीं परमां पवित्राम् । सन्तापयन्तीं स्वयमप्रवृत्तां संयोजनित्रे वरदाय पित्रे स्वाहा । विष्णुः सर्वेषां, यो वा, यस्त्वं, वा कः, सत्यं, स्त्वयं, तपोनिधीनाम् , यत्सारभूतं, चत्वारो, यागा, यो वा भूतिर्भूतिरेकादश ॥

Colophon :

अष्टमः प्रश्नः । वैखानसमन्त्रप्रश्नः समाप्तः ॥

542

Sl. No. 2727 श्रीसूक्तभाष्यम् Ms. No. B. 660/2

Beginning :

हिरण्यवर्णां + । + म आवह ॥

हे जातवेदः— अग्ने, त्वं— हिरण्यवर्णं, हिरण्यस्य स्वर्णस्य वर्णः कान्तिः तद्वद्वर्णो यस्यास्तां हरिणीं हरितवर्णां हरिणीरूपधरां वा ; श्रीर्भूत्वा हरिणीरूपमरण्ये संचचार हेति पुराणवचनात् ॥

End :

तां म + + नहम् । इति द्वितीयया चि व्याख्यातम् (?) । + + अस्य सूक्तस्य स्वरनियमो वैयाकरणवैदिकविशिष्टसंप्रदायात् ज्ञेयः ।

वेदार्थस्य प्रकाशेन तमो हार्दं निवारयन् ।
पुमर्थांश्चतुरो देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

Colophon :

श्रीसूक्तभाष्यं समाप्तम् ।

Extra information :

आनन्दः कर्दमश्चेति चिक्लीत इति विश्रुताः ।
ऋषयस्ते श्रियः पुत्राः श्रीः स्वयं चैव देवता ॥

अनुष्टुप् छन्दः । चतुर्थी प्रस्तारपङ्क्ती । उत्तरे त्रिष्टुभाविति । श्रौते काम्येष्ट्यादौ वैदिकेऽपि विनियोगः । स्मार्तेषु शौनको विष्णुपूजां पुरुषसूक्तेनाभिधाय 'एवमेव श्रियं देवीं श्रीसूक्तेनार्चयेद्बुधः ' इति । काम्ये त्वाश्वलायनः– काम्यकर्मणि तावच्च कुर्यात् । इति ग्रन्थान्ते दृश्यते ॥

543

Sl. No. 2928 श्रीसूक्तभाष्यम् Ms. No. P. 5428/2

Beginning :

यामाहुःश्रुतयस्सर्वाः पूर्वप्राचा नरेश्वरीम् ।
साऽशेषलोकजननी लक्ष्मीर्मामभिवीक्षताम् ॥
श्रियस्सूक्तमधीतं यत् बह्वृचैर्मङ्गलावहम् ।
अशरण्यशरण्यं तत् व्याकुर्मो भोगमोक्षदम् ॥

\+ \+ \+ \+

सा नो लोकममृतं दधातु– अस्मिन् मन्त्रद्वये लक्ष्म्याः स्वरूपगुणविभवादिसकलवेदवेदान्तसारभूतमाबालपण्डितं प्रसिद्धतरमुपपाद्यते ॥

End :

तस्याः प्रसन्नपावनकान्तिशक्त्याकारवदनारविन्दविनिवेशितनयनबुद्धीनां + ऐहिकामुष्मिकं वा वस्तुजातं सकलं सुलभमिति श्रुतिस्मृतिपुराणसिद्धान्तः ।

श्रीमहालक्ष्मीरदासीये (?) सर्वशास्त्रार्थनिर्णये ।
श्रीसूक्तभाष्ये वक्ष्येऽस्मिन् क्षमध्वं भूसुरोत्तमाः ॥

Colophon :

श्रीगोमठरङ्गनाथभट्टस्य श्रीसूक्तभाष्यं समाप्तम् ॥

544

Sl. No. 2937 **श्रुतिसङ्ग्रहः** Ms. No. C. 2558/3

Beginning :

गोविन्दसूरिणा सर्वश्रुतीनां सङ्ग्रहोऽधुना ।
क्रियते बालबोधाय यथामति समासतः ॥

अथ श्रुतीनां सङ्ग्रहः । तत्रादौ एकँ सतं बहुधा कल्पयन्ति । एकं सत् विप्रा बहुधा वदन्ति ॥

End :

सर्वं खल्विदं ब्रह्म । माया × × त्वेन ज्ञानादिना नाशत्वात् अनित्यत्वाच्च अवशेषब्रह्म × विधेया × × शून्यत्वेन अनन्तत्वात् । तदेको विशिष्टः शिवः केवलोऽहं, वासिष्ठस्मृत्या वर्णितत्वात् इत्येव समाधानं न्याय्यमिति ॥

Colophon :

— — — —

545

Sl. No. 2940 **सन्ध्याभाष्यम्** Ms. No. P. 1362/1

Beginning :

सन्ध्याभाष्यमिदं गुह्यं ब्रह्मज्ञानप्रदीपकम् ।
शङ्करार्येण भगवत्पादाचार्येण निर्मितम् ॥

सिद्धमिह देवतिर्यङ्मनुष्यस्थावरसंज्ञानां भगवानात्मेति । कुतः ? भगवदाधारत्वात् भगवच्छेषतया भगवत्प्रकारत्वाच्च तेषां जीवात्मनां स्वामीति सिद्धम् ॥

End :

स भगवान् क्षीरसागरशायी नारायणः मनसा अस्मद्विषयप्रसादप्रवणेन चित्ते × × स्वाराधनयोग्यत्वात्पुनः पुनः पूर्वोक्तानां पश्येमेत्यादिबहुवचनानां मामित्यनेनैकार्थत्वेऽपि वाक्यभेदेन सामानाधिकरण्याभावादस्मा × × मोऽनुक्त इत्यखिलमनवद्यम् ॥

Colophon :

इति शङ्कराचार्यभगवता विरचितं सन्ध्याभाष्यं समाप्तम् ॥

546

Sl. No. 2944 | सन्ध्याभाष्यम् | Ms. No. B. 190

Beginning :

वरदमिश्रपदाब्जसमाश्रयप्रथितसम्भृतसम्पदुपागमः ।
अहमवाङ्मनसावसरं हरेश्चरणपद्मयुगं शरणं व्रजे ॥
लक्ष्मीलक्ष्मीशपादाभ्यामियमस्तु नमस्कृतिः ।
श्रुतिस्मृत्युदितं कर्म यदाराधनसंश्रयम् ॥
वरदश्रीनृसिंहार्यस्योपदेशबलोदिताम् ।
सन्ध्यावन्दनमन्त्राणां विदधे वृत्तिमन्विताम् ॥

सिद्धमिह देवतिर्यङ्मनुष्यस्थावरसंस्थानामात्मनां— भगवन्नियाम्यभगवद्धार्यभगवच्छेषतया भगवत्प्रकारत्वात् ॥

End :

अखिलजरन्ध्यः (?) गुरुषु बहुवचनमनुशासनानामित्यनेकनैकार्थत्वेऽपि वाक्यभेदे सामानाधिकरण्याभावेन न दोषः ।

हरितान्वयदीपेन विष्णुभट्टेन धीमता ।
मन्त्रभाष्यमिदं गुह्यं निखिलं निरणायि तत् ॥

Colophon :

सन्ध्यावन्दनभाष्यं समाप्तम् ॥

547

Sl. No. 2945 | सन्ध्यामन्त्रभाष्यम् | Ms. No. B. 753

Beginning :

वरदमिश्रपदाब्जसमाश्रयप्रथितसम्भृतसम्पदुपागमः ।
अहमवाङ्मनसावसरं हरेश्चरणपद्मयुगं शरणं व्रजे ॥
लक्ष्मीलक्ष्मीशपादाभ्यामियमस्तु नमस्कृतिः ।

\+ \+ \+

सिद्धामिह देवतिर्यङ्मनुष्यस्थावरस्थानामात्मनां भगवन्नियाम्यभगवद्धार्यभगवच्छेषतया भगवत्कैङ्कर्यकारकत्वात् + + जीवपरमात्मनोः शरीरशरीरिभावेन तादात्म्यम् ॥

End :

अखिलजनवन्द्यगुरुषु बहुवचनमित्यनुशासनान्मामित्यनेकैकार्थत्वेऽपि वाक्यभेदेन सामानाधिकरण्याभावन्न दोषः ।

हरितान्वयदीपेन व्यासनाम्ना विपश्चिता ।
मन्त्रभाष्यमिदं गुह्यं लिखितं निरणायि तत् ॥

Colophon :

इति श्रीरङ्गराजदिव्याज्ञालब्धवेदव्यासापरनामधेयस्य श्रीसुदर्शनाचार्यस्य कृतिषु सन्ध्यावन्दनभाष्यं सम्पूर्णम् ॥

548

Sl No. 2946 सन्ध्याभाष्यम् Ms. No. P. 5435/1

Beginning :

प्रशासितारं सर्वेषां महीयांसं महीयसाम् ।
रुक्माभं स्वप्नधीगम्यं विद्यात्तु पुरुषोत्तमम् ॥

अनन्याश्चिन्तयन्तो मां + ध्यायन् नारायणं + विचार्य च पुराणार्थान् + + ये भजन्ति तु मां भक्त्या मयि ते तेषु चाप्यहम्— इत्यादिभिर्वचनैः उपास्यमानेन प्रदीयमानस्य परमपुरुषपरब्रह्म + वासुदेवादिशब्दवाच्यस्य वेदनोपादेयशब्द एवेति ज्ञापयितुं मनुरप्याह—

+ + + + +

सन्ध्यां प्रागस्तनक्षत्रां तिष्ठेदासूर्यदर्शनात् योगिवरेणाभिहितत्वाच्च प्रथमं व्याख्यास्यते—

अग्निश्चेत्यस्य मन्त्रस्य वामदेव ऋषिः ; सविता देवता । + + अग्निः— मन्युः ! मन्युपतयश्च । देवता ; अग्निरेव वा ॥

End:

गुरुषु बहुवचनमित्यनुशासनात् मामित्यनेकार्थत्वेऽपि × × अभेदसामानाधिकरण्याभावान्न दोषः ।

हारीतान्वयदीपेन व्यासनाम्ना विपश्चिता ।
मन्त्रभाष्यमिदं गुह्यं निखिलं निरणायि तत् ॥

Colophon :

सन्ध्याभाष्यं सम्पूर्णम् ॥

549

Sl. No. 2947 **सन्ध्याभाष्यम्** **Ms. No. P. 384/1**

Beginning :

आपो हिष्ठेति मन्त्राणां सिन्धुद्वीप × × छन्दो गायत्रमस्तु देवता × × णे च सः । आपो हिष्ठा मयो भुवः । हे आपः यूयं मयो भुवः स्थ हि ॥

End :

हे वरुण एवं भवत्पक्षानन्तरं ते तव प्रियासः प्रियाः स्याम ॥

Colophon :

इति श्रीविद्यारण्यकृतं सन्ध्यावन्दनभाष्यम् सम्पूर्णम् ॥

550

Sl. No. 2949 **सन्ध्याभाष्यम्** **Ms. No. P. 743/11**

Beginning :

यस्सविता नः अस्माकं धियः धर्मादि × × चर × × प्रचोदयात् प्रेरयेत् । तस्य सवितुः देवस्य यद्भर्गस्तेजः, वरेण्यं— सर्वफलप्रदं तद्भर्ग × × आदित्यांशवर्तिनं परमात्मानं धीमहि— उपास्महे ॥

End :

अतः स्वरूपगुणविभूत्यनुभवैकरसाः भवामेत्यर्थः ।
निशतु × षष्टि प्रबन्धनिर्माता × × × ।
× नारायणमुनिः नित्यमात्रानुदश्चयत् ॥

Colophon:

इति कूरनारायणविरचितं सन्ध्यावन्दनभाष्यं सम्पूर्णम् ॥

551

Sl. No. 2950 सन्ध्याभाष्यम् Ms.No. P. 511/1

Beginning :

पुण्डरीकासनासीनं पाण्डुरा × × सन्निभम् ।
अखण्डबोधजनकं हयग्रीवमुपास्महे ॥
आपोहिष्ठादिमन्त्राणां व्याख्यास्सन्ति सहस्रशः ।
त्रैय्यन्तार्थानुसारेण व्याख्येयं क्रियते मया ॥

आपोहिष्ठेति मन्त्रस्य सिन्धुद्वीप ऋषिः । + आपो देवता ; + + आपोहिष्ठादि-मन्त्राणां श्रीपाञ्चरात्रादिसच्छास्त्रेषु परमात्मा देवतेत्याधारात् अत्रत्यदेवताशब्दाः परमात्मनारायण-वाचकाः ॥

End :

हे देव–वरुण, अथ– अनन्तरं, ते– तव, प्रियासः– प्रियाः स्याम, त्वया सकलपापविमोक्षे कृते निर्मु × × प्रियो हि + + इत्युत्तरोत्तरं तव प्रीति × × त्वादिच्छानुयायिनः त्वत्स्वरूपगुणगणविभूत्यनुभवैकरसानुभवेनेत्यर्थः ।

नानाप्रबन्धनिर्माता शठकोपमुनीशितुः ।
शिष्यो नारायणमुनिर्नित्यमन्त्रानुदक्षयत् ॥

Colophon :

— — — —

552

Sl. No. 2955 सन्ध्याभाष्यम् Ms. No. B. 922

Beginning :

यत्पादरसस्सङ्गाच्छिलाऽभूद्वलाद्भुतम् ।
नौमि तं जानकीजानिमप्रमेयमहर्निशम् ॥
विद्यारण्यमुखान् सर्वान् यतीन् नत्वा यथामति ।
भाष्यं करिष्ये सन्ध्याया वेदवेदान्तमार्गतः ॥

अथ कदाचन + + विबुधानन्दसरस्वतीनामकोऽहं + + विजयमङ्गलं नाम अग्रहारमगमम् । यर्थापरिज्ञानेन वेदाध्ययनं निरर्थकमिति + + स्वानुष्ठीयमान-सन्ध्याया अर्थावबोधकमेकं ग्रन्थमारचय्यास्मभ्यं देयमिति + प्रार्थितः भाष्यमिदं ग्रथितुमारभे ॥

ननु सन्ध्यावन्दनं कथम्भूतेन कर्तव्यम्? उच्यते– यज्ञोपवीती नित्योदकः सन्ध्यां उपासीत ; इत्याश्वलायनके तथा दर्शनात् ॥

End :

किन्तु यथोक्तप्रायश्चित्तमेव कृत्वा तत्कालोचितानुष्ठानमेव कार्यमिति स्मृतिविदां स्थितिः ।

कृत्याऽनया महादेवो भवानीकमिताप्रभुः ।
प्रीयतां मम सर्वात्मा सर्वलोकेश्वरेश्वरः ॥
किञ्च श्रीशङ्कराचार्यविद्यारण्यमुखा बुधाः ।
अनुगृह्णन्तु मां विद्यादानेन प्रत्यहं भृशम् ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यपदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणज्ञानानन्दमुनीश्वरान्तेवास्य-न्यतमश्रीवासुदेवानन्दसरस्वतीशिष्यविबुधानन्दसरस्वतीविरचितं सन्ध्याभाष्यं समाप्तम् । इति श्रीवासुदेवानन्दसरस्वतीविरचितं श्रीसन्ध्याभाष्यं समाप्तम् ॥

553

Sl. No. 2957 | सन्ध्याभाष्यम् | Mss. No. P. 1462/2

Beginning :

लक्ष्मीलक्ष्मीशपादाभ्यामियमस्तु नमस्क्रिया ।
श्रुतिस्मृत्युदितं कर्म यदाराधनसाधनम् ॥
वरदश्रीनृसिंहार्यस्योपदेशबलोदिताम् ।
सन्ध्यावन्दनमन्त्राणां विदधे वृत्तिमन्विताम् ॥

सिद्धमिह देवतिर्यङ्मनुष्यस्थावरस्थानामात्मनां भगवन्नित्यनियाम्यभगवद्धार्यभगवच्छेषभूत-तया भगवत्प्रकारकत्वात् + + आत्मनोश्शरीरशरीरिभावेन तादात्म्यम् । + तस्मात् एवंधर्मार्थं भगवत्समाराधनप्रथमसाधनं सन्ध्यावन्दनादिकं कर्म सर्वथा कर्तव्यम् ॥

End :

तदर्थं एतावन्तं कालं अविच्छेदेन भगवत्प्रसादाज्जीवेम च। किञ्च– नन्दाम– भगवद्भक्तिरसेन समृद्धभावेन शरदश्शतमित्येव। मोदाम शरदश्शतम्। अनुसन्धानेन च मुदिताभवे × × × ॥

Colophon :

— — — —

554

Sl. No. 2958 सन्ध्याभाष्यम् Ms. No. P. 674

Beginning :

सन्ध्यावन्दनमन्त्राणां वेदभाष्यानुसारतः।
क्रियते बालबोधार्थं भाष्यं तिर्मलयज्वना॥

आदौ प्राणायाममन्त्रमाह– ओं भूरिति॥

End :

किं तद्वचनमिति तु उच्यते - अवोभिः अस्मदीयरक्षणैः सह देवानां सर्वेषां युवां अवमे रक्षणे भूतं भवन्तं वयमपि भवत्प्रसादात् इषं अन्नं वृजिनं तापवर्जितं जीरदानुं जीवनस्य दातारं विद्याम आलभेय। विद्ऌ– लाभे॥

Colophon :

इति श्रीमाधव[देव]सोमयाजिकुलावतंसमल्लयज्वतनयेन तिरुमलसर्वतोमुखयाजिना विरचितं सन्ध्यावन्दनमन्त्रभाष्यं सम्पूर्णम्॥

555

Sl. No. 2959 सन्ध्याभाष्यम् Ms. No. P. 1108/2

Beginning :

× × मितं सुवर्णशब्देनोच्यते। याज्ञवल्क्यः–

अन्तर्जानुः शुचौ देशे उपविष्ट उदङ्मुखः।
प्राग्वा तु ब्रह्मतीर्थेन द्विजो नित्यमुपस्पृशेत्॥

भरद्वाजः—

सुदेश उपविश्यैव प्राङ्मुखो ब्रह्मसूत्रवान् ।
बध्वा शिखां कुशकरो द्विजो जलमुपस्पृशेत् ॥

End :

अगम्यागमनादिकं + + यत्किञ्चिद्दुरितं + + सर्वं तत्कर्तारं मां च + + ज्योतिषिषे स्वयंप्रकाशे जुहोमि प्रक्षिपामि । अहमनेन होमेन तत्सर्वं भस्मीकरोमीत्यर्थः । तदर्थमिदमस्ति मन्त्रितजलं स्वाहा— मदीये वक्त्राग्नौ सुष्ठु हुतमस्तु ॥

Colophon :

इति श्रीरामचन्द्रपरिव्राट्पादारविन्दपरिचारकस्य श्रीमद्व्यासमुनिवरदगोपालकृष्णमठपरमाभिमानिनो नागावधानिनः पुत्रेण श्रीमद्रघुनाथतीर्थयतिपतिकृपापात्रेण श्रीमद्वेङ्कटकृष्णाचार्येण कृतं ऋक्सन्ध्याभाष्यं सम्पूर्णम् ॥

556

Sl. No. 2961 सन्ध्याभाष्यम् Ms. No. C. 366

Beginning :

श्रीमत्सत्याधिराजं सुखमुखसुगुणं भावि सत्याधिराजं
वायुं सत्याधिराजं बुधगणविनुतं वेङ्कटार्यं प्रणम्य ।
सन्ध्यामन्त्रान् मनोज्ञान् त्रिसमयविहितान् ऋग्यजुर्वेदिनां च
व्याकुर्वे बुद्धिशुद्ध्यै मम गुरुवरगश्रीहरिप्रीतयेऽलम् ॥

अथ सन्ध्योपास्तिः कर्तव्या । अहरहः सन्ध्यामुपासीत इति श्रुतेः । प्रातरुत्थाय सन्ध्यामुपासीतेति भाष्योदाहृतश्रुतेश्च ॥

End :

आ— सम्यक् । सत्येन— श्रीहरिणा, कार्योन्मुखीकृतेन ; रजसा— रजोगुणेनेत्यर्थः ; ऋतं यथार्थज्ञानम् । सत्यं तत्पूर्विकाकृतिरित्युक्तेः । यथार्थज्ञानपूर्वककर्मणः सत्यमित्युच्यते ॥

Colophon :

इति सन्ध्याभाष्यं सम्पूर्णम् ॥

557

Sl. No. 2963 सन्ध्याभाष्यं Ms. No. P. 2509

Beginning :

अथाचमनं त्रिविधम्– श्रौतं स्मार्तं पौराणं चेति । तत्र प्रत्यक्षश्रुतिबोधितं श्रौतम् । सूत्रोक्तं स्मार्तम् । केशवाद्यैस्त्रिभिः पीत्वेति वचनोक्तं पौराणम् । तत्राद्यं तैत्तिरीयारण्यके प्रसिद्धं ब्रह्मयज्ञाङ्गम् ॥

End :

'ॐ तत्सदिति निर्देशो ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृतः' इति वचनेन तच्छब्दस्य ब्रह्मवाचकत्वात् ; [वरेण्यं] पुरुषार्थकामिभिरर्थ्यमानं ; श्रेष्ठं– भर्गः अविद्यादोषभर्जकं तेजः' "वीर्यं वै भर्गः" इति श्रुतेः ; वीर्यं तेज इति श्रुत्यर्थः । भर्ग इति तेजोवचन इति वृद्धैः पूर्वं व्याख्यातत्वाच्च ॥ × × × ×॥

Colophon :

— — —

558

Sl. No. 2967 सन्ध्याभाष्यम् Ms. No. C. 3080

Beginning :

यस्मिन्दर्पणबिम्बजृम्भितपुरीसन्दर्भतुल्यं जगद्-
भातं यत्परसंविदो यत इदं रूपादिवल्लीयते ।
यस्य ज्ञानविजृम्भितापरभिदावा × × दादिवत्
तं भूमानमुपास्महे हृदि सदा वामार्धजानिं शिवम् ॥

श्रीमद्राघवदैवज्ञवंश्यश्रीकृष्णपण्डितः ।
प्रकाशयति विस्पष्टं सन्ध्यावन्दनपद्धतिम् ॥

तत्र तावत् सन्ध्यावन्दनं नित्यम् ; 'अहरहस्सन्ध्यां उपासीत' इति श्रुतौ वीप्साश्रवणात् ॥

End:

नक्षत्रं × तथा सूर्यं द्विजानप्यभिवादयेत् ।
विना पुत्रञ्च शिष्यञ्च दौहित्रं दुहितुः पतिम् ॥

एवं वचोभिः सन्ध्यावन्दनाभिवन्दनस्यानुक्तत्वात् ; द्विजाछा (?) भिवादनस्यैवोक्तत्वाच ; तदभिवादनं प्रस्तुनवाक्यार्थः । सन्ध्याया अपि पुनरभिवन्दनं अस्त्विति साधु ॥

Colophon :

इति सन्ध्याभाष्ये चतुर्थो गुच्छः समाप्तः ॥

559

Sl. No. 2968 सन्ध्याभाष्यम् Ms. No. P. 4001/9

Beginning :

लक्ष्मीलक्ष्मीशपादाभ्यां इयमस्तु नमस्कृतिः ।
यया निखिलभाग्यानि भवेयुः भजतां हरिम् ॥
श्रुतिस्मृत्युदितं सत्यं यदाराधनसाधनम् ।
तद्विधायकमन्त्राणां व्यक्तिं वक्ष्ये यथामति ॥
यावं × × स्यां विकर्मस्थाः पृथिव्यां बालिशाद्विजाः ।
तेषां पावित्र्यसिध्यर्थं सन्ध्या सृष्टा स्वयम्भुवा ॥

End :

अगम्यागमनादिकं + + यत्किञ्चिद्दुरितं + + सर्वं तत्कर्तारं मां च + + ज्योतिषि स्वयम्प्रकाशे × × मि– सोमे प्रक्षिपामि ; अहमनेन सोमेन तत्सर्वं × × समीकरोमीत्यर्थः । तदर्थमिदमभिमन्त्रितं जलं स्वाहा– मदीय्ये × × काग्नौ सुष्टु हुतमस्तु ॥

Colophon:

इति श्रीमद्रामचन्द्रतीर्थपरिव्राट्पादारविन्दपरिचारकस्य + + + नागावधानिनः पुत्रेण श्रीमद्वेङ्कटकृष्णाचार्येण कृतं ऋक्सन्ध्याभाष्यं सम्पूर्णम् ॥

560

Sl. No. 2970 सन्ध्याभाष्यम् Ms. No. B. 968

Beginning :

लक्ष्मीलक्ष्मीशपादाभ्यामियमस्तु नमस्कृतिः ।
यया निखिलभाग्यानि भवेयुर्भजतां हरिम् ॥
++ ++ ++ ++

तमोब ताभ्यां तस्मात्तु प्रवदन्ति महर्षयः ; सूर्यान्तर्गतभगवद्ध्यानं सन्ध्येत्युक्तं भवति ॥

सन्ध्याकालः—

प्रातस्स [न्ध्यांस] नक्षत्रमुपासीत यथाविधि ।
सावित्रीं पश्चिमां संन्ध्यामर्धानस्तमितभास्कराम् (रे) ॥

End :

एतदुक्तं भवति— हे देव— क्रीडादिगुणविशिष्ट, हे वरुण, वरुणशब्दवाच्यत्वत्प्रसादात् ध्वस्तसमस्तकिल्बिषा इहलोकपरलोकयोः कृतकृत्या भवेमेत्युपस्थाता प्रार्थयते ॥

Colophon :

इति यजुस्संध्याभाष्यं संपूर्णम् ॥

561

Sl. No. 2972 सन्ध्याभाष्यम् (मन्त्रार्थमञ्जरी) Ms. No. C. 3245/2

Beginning :

गुरुर्विजयते नित्यं गुरुः सिद्धान्तबोधकः ।
गुरू राजा गुरुः प्रेष्ठः गुरुर्विघ्ननिवर्तकः ॥
प्राचीसन्ध्या काचिदन्तर्निशायाः प्रज्ञादृष्टेरञ्जनश्रीरपूर्वा ।
वक्त्री वेदान् भातु मे वाजिवक्त्रा वागीशाख्या वासुदेवस्य मूर्तिः ॥

अहरहःसन्ध्यामुपासीत ॥

End :

एष क्रमः जपे उदाहृत इत्यर्थः । अन्यथा अर्ध्यजपोभयविषयभरद्वाजवचनविरोधापत्तेः ; अथवा गायत्र्याः पूर्वं पूर्वाक्षरं प्रणवं उच्चार्य ततो व्याहृतिगायत्रीप्रणवाश्च अन्ते उच्चार्याः । एवं क्रमो जपे उदाहृतः इत्यर्थः ॥

Colophon :

— — —

562

Sl. No. 2974 सन्ध्याभाष्यम् Ms. No. P. 3096

Beginning :

अथ सन्ध्याविधिरुच्यते— आदौ सन्ध्या शब्दार्थनिर्णयः । दक्षः—

अहोरात्रस्य या सन्धिस्सूर्यनक्षत्रवर्जिता ।
सा च सन्ध्या समाख्याता मुनिभिस्तत्त्वदर्शिभिः ॥

End :

मूर्ध्नि चैकं वचस्येकं नासाक्ष्णोः कर्णयोर्द्वयोः ।
बाह्वोर्नीचा च हृद्देशे मूर्ध्नि चैकं विनिक्षिपेत् ॥
प्रणवं पूर्वकं साम्नां चतुर्विंशतिसंख्यया ।
स्वाहान्तं प्राशयेद्वारि नमोऽन्तः स्पर्शयेदपः ॥

Colophon :

— — — —

363

Sl No. 2975 सन्ध्याभाष्यम् Ms No. P. 5294

Beginning :

× × × × नमस्कृतः ।
यथा न फलभाग्याति × × × × ×॥
× मभ्युदितं कृत्यं यदाराधनसाधम् ।
तद्विधायकमन्त्राणां वृत्तिं वक्ष्ये यथाक्रमम् ॥
यावन्तोऽस्यां विकर्मस्था पृथिव्यां वालिशा द्विजाः ।
तेषां पावित्र्यसिद्ध्यर्थं संध्या सृष्टा स्वयम्भुवा ॥

End :

नमस्कारकाः ते देवादयो बहवो मन्त्राः पठनीया इत्युक्तम् । सर्ववेदेषु यत् पुण्यमिति श्लोकपठनानन्तरं चतुस्सागरपर्यन्तं इत्युक्त्वा एतद्गोत्रोऽहमेतन्नामास्मीति सूर्यं नमस्कुर्यात् ॥

Colophon :

— — — —

564

Sl. No. 2976 सन्ध्याभाष्यम् (मन्त्रार्थमञ्जरी) Ms. No. P. 8189/1

Beginning :

अथ सन्ध्याविधिरुच्यते– आदौ सन्ध्याशब्दार्थनिर्णयः– दक्षः–

अहोरात्रस्य या सन्धिः सूर्यनक्षत्रवर्जिता ।
सा च सन्ध्या समाख्याता मुनिभिस्तत्त्वदर्शिभिः ॥
शक्त्यन्तयामे नाडी द्वे सन्ध्यायाः काल उच्यते ॥

End :

अहेडमानो वरुणेह बोध्युरुशंसमान आयुः प्रमोषीः। जातवेदसे सुनवाम × × मेः तच्छंयो + करोमि। प्रतीची दिशे नमः। इति ॥

Colophon :

— — — —

565

Sl. No. 2997 **सावित्र्यर्थविवरणम्** Ms. No. P. 2357/4a

Beginning :

सावित्रीमथ वक्ष्यामि व्याहृ × × × × ।
भूरादिव्याहृतीनां तु मुनयः × × × × ॥
× × भृगुश्च कुत्सश्च वसिष्ठो गौतमस्तथा ॥
काश्यपश्चाङ्गिराश्चैव क्रमेण मुनिपुङ्गवाः ।
व्याहृतीनां क्रमेणैव छन्दांसि विविधानि तु ॥
देवीगायत्रमात्रं स्यादुष्णिहा तदनन्तरम् ।
अनुष्टुप् बृहती पङ्क्तिः त्रिष्टुप् च जगती तथा ॥

End :

शान्तये सर्वदोषाणां जानुमात्रजले जपेत् ।
अभिमन्त्र्य सितं भस्म न्यसेद्भूतादिशान्तये ॥
बहुनोक्तेन किं विप्राः जपेनास्याश्च होमतः ।
अभीष्टं सर्वमाप्नोति नात्र सन्देहकारणम् ॥
ज्ञानेच्छां तत्प्रसादेन लभन्ते च द्विजोत्तमाः ।
गायत्रीजपयज्ञेन ज्ञानयज्ञमवाप्नुयात् ॥

तमेतं वेदानुवचनेन + + वचनादिभिः परतत्त्वरूपगोचरविविदिषोत्पादन × × लभते × × × जपेन × × लचित्तस्सन् परशिवस्वरूपगोचरं साक्षात्कारज्ञानमवाप्नु-यादित्यर्थः ॥

Colophon :

— — — —

APPENDIX II

INDEX OF AUTHORS

(Numbers against the authors refer to the serial number of Ms.)

APPENDIX III

INDEX OF PUBLISHERS

(The numbers in front of the Publishers refers to the serial number of Ms.)

280 Pub. Jeevananda Sagara Bhattacharya, Culcutta 1891
281 C. S. S. Benaras 1976
283 1) Ed. Bhagavaddatta Pub. Dayananda Mahavidyalaya, Lahoor 1921
2) C. S. S. Benaras 1976
285 Ed A. C. Burnell Ph.D. Basel Mission Press, Mangalore 1872
Transalation & C. S. S.
287 C. S. S. Cenaras 1976
290 C. S. S. (105) 1935
296 Ed. Bhagavadatta Pub. Dayananda Mahavidyalaya, Lahore 1921
298 A. S. B. 1859
346 O. R. I. 1903-1913
357 A. S. B. 1859
359 A. S. B. Culcutta
373 A. S. B. Culcutta
378 A, C, Burnell, Basel mission Press, Mangalore 1873
384 1) Ed. Bhagavata Laksmipati Sastry Pub. Kanviyagrantharathnamala, Tenali 1925
2) C. S. S. 1976
Ed. A. Chinnaswamy Sastry C. S. S. 1937
402 C. S. S. (Catalogue No. 87) 1976
410 ,, ,,
413 Basel Mission Press, Mamgrlore
416 Ed. Satyavrata Bhattacārya Satya Press, Culcutta 1895
434 ,, ,,
427 1) N. S. P.
2) A. S. B.
435 1) Ed. Rājendralāl Mitra Pub. A. S. P. 1876
2) Ed. Harinārāyana Āpte Ā. P. P. 1898
438 Gomatam Rāmanugācāryr, Mysore
469 O. R. I. 1900-1902
472 1) Ed. Rājendralāl Mitra Asiaiic Series, Banaras 1872
2) Ed. Harirnraāyaṇa Āpte, Ānantaśrama Press 1897
477 N. S. P. 1948
486 ,,
493 V.N. Krishnamāchārya, M. V. V.D. 1913
494 ,,
495 1) N S. P. 1968
2) Ānanda Press, Poona 1895
516 V. N. Krishnamāeār, M.V.V.D. 1913
519 A. P. P. 1895
525 N. S. P. 1948
543 A. P. P. 1895
547 N. S. Ps. 1848
552 O. R. I.
559 N. S. P. 1948
567 ,,
579 N. S P. 1948
592 ,,
602 A.P.P. 1895
607 N. S. P. 1948
616 ,,
626 ,,

633 ,,
650 ,,
658 A. P. P. 1895
662 N. S. P. 1948
664 ,,
702 T. R. Kṛṣṇācār, M. V. V. D.
706 ,,
714 ,,
722 T. R. Kriṣṇācār (N. S. P) Śaka 1818
733 N. S. P. 1948
742 ,,
789 M. V. V. D.
803 N. S. P.
11 N. S. P. 1948
820 ,,
843 O. B. A. 1919
858 N. S. P.
861 ,,
864 ,,
866 ,,
871 N. P. S. 1948
880 ,,
909 ,,
917 ,,
923 ,,
948 O. B. A. 1919
982 ,,
1006 A P. Poona 1895
1048 N. S. P. 1948
1060 ,,
1076 ,,
1097 ,,
1112 A. S. P. 1895
1117 N. S. P. 1948
1125 ,,
1140 (1) A. P. P. 1895
(2) Jeevandara Vidyāsāgar, Calcutta, 1892
1141 N. S. P. 1948
1161 S. V. V. P
1178 A. P. P. 1915
1181 M. V. V. D. Kumtha
1186 N. S. P.
1191 ,,
1192 ,,
1197 ,,
1200 ,, 1948
1210 ,,
1216 ,,
1223 ,,
1231 ,,
1236 ,,
1264 S. V. V. P.
1270 A. P. P. Sa 1811
1285 N. S. P.
1287 ,,
1290 ,,
1292 ,,
1296 N. S. P. 1948
1300 ,,
1316 ,,
1336 ,,
1344 ,,
1353 ,,
1377 ,,
1400 ,,
1413 ,,

424	,,		1784	,,	
1430	,,		1799	O. R. I.	1953
1462	,,		1808	N. S. P.	1948
1490	,,		1818	,,	
1498	A. P. P		1833	,,	
1503	N. S. P.	1948	1856	N. S. P.	1948
1519	,,		1863	,,	
1530	,,		1882	,,	
1538	,,		1902	S. V. V. P.	
1546	,,		1913	N. S. P.	
1559	,,		1928	,,	1904
1566	,,		1930	,,	1948
1567	,,		1939	,,	
1578	,,		1961	S. V. V. P.	
1604	,,		1974	N. S. P.	
1625	S. V. V. P.		1976	,,	
	A. P. P.		1988	N. S. P.	1948
1638	N. S. P.		1996	,,	
1640	,,		2007	,,	
1648	,,		2012	,,	
1658	,,	1948	2022	,,	
1666	,,		2030	,,	
1672	,,		2038	,,	
1692	,,		2051	,,	
1711	S. V. V. P.		2073	,,	
1718	A. P. P.		2103	,,	
1722	C. S. S.		2114	,,	
1731	N. S. P.		2141	,,	
1735	,,		2151	,,	
1738		1907	2159	,,	
1748	,,		2174	,,	
1753	N. S. P.	1948	2182	,,	
1775	,,		2205	,,	

2213 ,,
2222 ,,
2248 ,,
2257 ,,
2276 S. V. V. P.
2277 V. N. Krishnamalya, M.V.V.D. 1913
2285 N. P. S. 1948
2300 ,,
2305 ,,
2322 ,,
2334 ,,
2344 ,,
2355 ,,
2365 ,,
2377 ,,
0239 ,,
2405 ,,
2416 etc. are published in the vols. of Samhitas etc.
2519 O. R. I. 1902
2534 A. P. P.
2689 S. P. M.
2944 S. S. P.
2950 Mysore
2963 N. S. P.